

Jordbruksstatistisk årsbok 1976

Yearbook of Agricultural Statistics Utgivare: Statistiska centralbyrån

INLEDNING

TILL

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-.

– (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1964-.

1965-1994 framställd av Statistiska centralbyrån.

1995-1998 framställd av Livsmedelsekonomiska samarbetsnämnden, Statistiska centralbyrån.

1965-2000 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Statistical yearbook of agriculture ..., från 1975 och framåt: Yearbook of agricultural statistics. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Föregångare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1913-1963.

Översiktspublikationer:

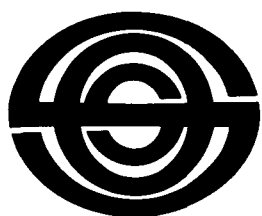
Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån.

– Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruksstatistisk årsbok 1976. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

Jordbruks- statistisk årsbok 1976

Sveriges officiella statistik
Statistiska centralbyrån
Stockholm 1976

SCBs BIBLIOTEK

77. 07 25

ÖREBRO

Yearbook of Agricultural Statistics 1976

Official Statistics of Sweden
National Central Bureau of Statistics
Stockholm 1976

Tidigare publicering

Jordbruksstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Jordbruk med binäringar. Den första årgången av publikationen utkom 1965 och innebar en fortsättning på Jordbruk och Boskapsskötsel: 1866–1963.

Previous publication

Yearbook of Agricultural Statistics has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Agriculture and fisheries. The first yearbook was published in 1965 and was a continuation of Agriculture: 1866–1963.

Published by
the National Central Bureau of Statistics, S-102 50 Stockholm

Allmänna Förlaget
ISBN 91-38-02762-3

Printed in Sweden
AB Fälth's Tryckeri Värnamo 1976

Förord

Statistiska centralbyrån (SCB) framlägger härmed Jordbruksstatistisk årsbok 1976. Avsikten är att en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken skall lämnas i årsboken. Förutom uppgifter från SCBs egna undersökningar innehåller publikationen sålunda statistik producerad av andra myndigheter samt av institutioner, organisationer, föreningar etc.

Jordbruksstatistisk årsbok 1976 innehåller huvudsakligen uppgifter avseende kalenderåret 1975 eller produktionsåret 1974/75. På riksnivå redovisas dessutom i regel uppgifter för de fyra närmast föregående undersökningstillfällena.

Det redaktionella arbetet med publikationen, vilket har varit förlagt till avdelningen för areell statistik inom SCB, har skett i samverkan med berörda statistikproducenter. Verket vill härmed betyga sin tacksamhet för värdefullt bistånd.

En översyn av årsbokens innehåll och uppläggning på längre sikt görs för närvarande av en särskild arbetsgrupp. Denna översyn väntas medföra vissa förändringar i bokens utformning från och med nästa årgång. Några smärre omläggningar har genomförts redan i denna årgång.

Redaktionen för Jordbruksstatistisk årsbok 1976 har bestått av förste aktuarie Robert af Sandeberg och byråassistent Inger Eklund.

Stockholm i juni 1976

INGVAR OHLSSON

Knut Medin

Innehåll

Contents

3	Förord	Preface
20	Teckenförklaring	Explanation of symbols
21	Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok mellan 1975 och 1976	Changes in Yearbook of Agricultural Statistics between 1975 and 1976
24	List of terms	List of terms
34	Summary	Summary
38	1 Lantbruksstatistikens organisation	1 Organization of the agricultural statistics
40	2 Områdesindelningar i lantbruksstatistiken	2 Geographical divisions for agricultural statistics
44	3 Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning m m	3 Structure of agricultural enterprises. Types of land etc.
44	3.1 Bestånd av företag och företagens arealer m m	3.1 Number of holdings, areas etc.
47	3.2 Förändringar i företagens struktur	3.2 Changes in the holdings
62	4 Befolkning och arbetskraft	4 Population and labour force
62	4.1 Folk- och bostadsräkningen	4.1 Population and housing census
62	4.2 Förvärvsarbetande m m	4.2 Economically active persons etc.
63	4.3 Företagarnas åldersfördelning. Antal sysselsatta	4.3 Age distribution of holders. Number of employed
71	4.4 Arbetstimmar inom jordbruk m m	4.4 Hours worked in agriculture etc.
74	4.5 Löner för lantarbetare	4.5 Wages of agricultural workers
76	4.6 Löner för trädgårdsarbetare	4.6 Wages of horticultural workers
78	4.7 Arbetskraften i skogsbruket	4.7 Labour force in forestry
81	4.8 Lantbrukarnas sysselsättning utanför företaget	4.8 Holders' employment outside their holdings
83	4.9 Yrkeskador som drabbat anställd arbetskraft	4.9 Injuries for employees

85	5 Fastigheter och byggnader	5 Real estates and buildings
85	5.1 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	5.1 Assessed values of agricul- tural real estates
89	5.2 Jordbruksfastigheternas priser	5.2 Market prices of agricul- tural real estates
96	5.3 Byggnadsverksamheten	5.3 Building activity
100	5.4 Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader	5.4 Agricultural building cost index
102	5.5 Systemtäckdikad areal	5.5 Systematically under- drained arable land
104	5.6 Ladugårdsbeståndet vid företag med mjölkproduktion	5.6 Number of cowsheds at holdings with milk production
105	6 Anläggningar och maskiner m m	6 Plants and machinery
105	6.1 Anläggningar	6.1 Plants
105	6.2 Traktorernas användnings- områden m m	6.2 Tractor uses
107	6.3 Traktorer, skördetröskor m m	6.3 Tractors, combines etc.
109	6.4 Jordbrukets inköp av ma- skiner, redskap m m	6.4 Purchases of machines, tools etc. by the agricultural sector
111	7 Förnödenheter	7 Requisites
111	7.1 Inköp av handelsgödsel	7.1 Purchase of fertilizers
112	7.2 Förbrukningen av växt- näringsämnen i handelsgödsel	7.2 Application of plant nutrient in fertilizers
115	7.3 Förbrukningen av fodermedel	7.3 Consumption of feeding stuffs
116	7.4 Inköpen av växtskyddsmedel m m	7.4 Purchases of pesticides etc.
116	7.5 Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer	7.5 Cereal area treated with herbicides
119	7.6 Drivmedelsförbrukning	7.6 Consumption of motor fuel
121	8 Växtodling. Vegetabilisk produktion	8 Crop farming. Vegetable pro- duction
121	8.1 Åkerjordens användning	8.1 Use of arable land
121	8.2 Grödfrekvenser	8.2 Crop occurrence
128	8.3 Årsväxten	8.3 Crop outlook
133	8.4 Hektarskördar	8.4 Yield per hectare
139	8.5 Totalskördar av spannmål, slättervall och potatis	8.5 Total harvests of grain, ley and potatoes
142	8.6 Förmalning, priser m m	8.6 Milling of grain, prices etc.
144	8.7 Oljeväxtodling	8.7 Cultivation of oleiferous plants

146	8.8 Sockerbetsodling	8.8 Cultivation of sugar beets
146	8.9 Trädgårdsodling	8.9 Horticultural cultivation
150	8.10 Statsplombering av utsäde	8.10 Official inspection of seed
151	8.11 Utsädesmängderna för spannmål	8.11 Quantities of grain seed
151	8.12 Höstsådda arealer	8.12 Autumn-sown areas
151	8.13 Odlingen av olika spannmålssorter	8.13 Acreages of different varieties of grain
160	8.14 Skördesätt för spannmål	8.14 Methods of grain harvesting
160	8.15 Bröd- och fodersädens kvalitet	8.15 Quality of bread and coarse grain
163	8.16 Arealer av vallfrö	8.16 Acreages of ley for seeds
164	8.17 Vallinsådda arealer	8.17 Acreages of ley in nurse crops
164	8.18 Slåttervallarnas åldersfördelning och avkastning	8.18 Acreages and yield within different age groups of ley
168	8.19 Vallskördens kvalitet	8.19 Quality of harvest from ley
169	8.20 Bärningsmetoder för slåttervall och potatis	8.20 Methods of ley and potato harvesting
169	8.21 Arealer av olika potatissorter	8.21 Acreages of different varieties of potatoes
174	8.22 Areal och avkastning av potatis efter odlingsstorlek	8.22 Acreage and yield of potatoes by size of cultivation
174	8.23 Odlingsteknik, jordarter m m vid större matpotatisodlingar	8.23 Cultivation techniques, types of soil etc. at certain cultivations of table potatoes
178	8.24 Så- och skördetidpunkter m m	8.24 Dates for sowing and harvesting etc.
182	8.25 Energibalans för växtodlingen	8.25 Balance of energy in crop farming
184	8.26 Jordbrukets skördeskadskydd	8.26 Crop insurance
189	9 Husdjurskötsel. Animalisk produktion	9 Livestock farming. Animal production
189	9.1 Antal husdjur och företag med husdjur	9.1 Number of animals and number of holdings with animals
203	9.2 Antal husdjur enligt jordbruksinventeringen	9.2 Number of animals according to the agricultural survey
205	9.3 Mjölkboskapskontrollen	9.3 Milk recording
207	9.4 Mjölproduktionen och dess användning	9.4 Production and use of milk
209	9.5 Mejerihantering. Mjölkspriser	9.5 Dairying. Prices on milk
211	9.6 Galtar och betäckta suggor	9.6 Boars and covered sows

211	9.7 Svinstamkontrollen	9.7 Pig progeny testing
214	9.8 Suggkontrollen	9.8 Sow litter recording
214	9.9 Svinslakten	9.9 Slaughter of pigs
218	9.10 Fårkontrollen	9.10 Sheep breeding control
220	9.11 Hästpremieringen	9.11 Awarding of prizes to horses
222	9.12 Produktion av kött och fläsk. Producentpriser på slakt-djur	9.12 Meat production. Producers' price on carcasses
224	9.13 Äggproduktion. Partipris på ägg	9.13 Egg production. Wholesalers' price on eggs.
225	10 Konsumtion av livsmedel m m	10 Food consumption
229	11 Utrikeshandel	11 Foreign trade
234	12 Jordbruksekonomiska uppgifter	12 Agricultural economics
234	12.1 Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m	12.1 Assessed incomes and expenditures etc. of farmers
244	12.2 Bokföringsuppgifter för jordbruksföretag	12.2 Accounts
251	12.3 Inkomst av jordbruksfastighet. Inkomstfördelning	12.3 Income of agricultural real estates and distribution of incomes
255	12.4 Jordbrukets prisindex	12.4 Agricultural price indices
256	12.5 Jordbrukets kreditmarknad	12.5 Agricultural credit market
259	12.6 Jordbruket i nationalräkenskaperna	12.6 Agricultural sector product
262	13 Statliga rationaliseringsinsatser	13 Government rationalization measures
267	14 Lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse	14 Farmers' co-operative associations
269	15 Lantbruksundervisningen	15 Agricultural training
272	16 Internationella uppgifter	16 International statistics
279	Bilagor	Appendices
290	Sakregister	Alphabetical index

Tabeller*Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning*

- 48 **1.** Antal ägda och arrenderade företag, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag år 1975
- 50 **2.** Antal företag inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa företag år 1975
- 52 **3.** Antal företag samt arealen åker på dessa efter företagarekategori år 1975
- 54 **4.** Antal företag med mer än 100 hektar åker inom olika storleksgrupper år 1975
- 55 **5.** Procentuell fördelning av åkerarealen inom olika storleksgrupper och genomsnittlig åkerareal per företag år 1975
- 56 **6.** Antal jordbruksföretag inom olika storleksgrupper efter skogsmarksarealen samt arealen skogsmark vid dessa företag år 1975
- 58 **7.** Antal företag samt åkerarealen och skogsmarksarealen på dessa efter åker- resp skogsmarksarealernas storlek år 1971
- 59 **8.** Skogsmarksarealen fördelad på företagarekategorier år 1971
- 60 **9.** Antal företag efter bruksform år 1973 och 1974
- 60 **10.** Antal företag efter åkerarealens storlek år 1973 och 1974
- 61 **11.** Antal företag efter åkerarealens storlek år 1973 och typ av förändring mellan år 1973 och 1974

Befolkning och arbetskraft

- 64 **12.** Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort år 1970

Tables*Structure of agricultural enterprises. Types of land*

- 1.** Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land in 1975
- 2.** Number of holdings in different size groups and the area of arable land on these holdings in 1975
- 3.** Number of holdings and the area of arable land on these holdings by the category of holder in 1975
- 4.** Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups in 1975
- 5.** Percentage distribution of the area of arable land and average area per holding in 1975
- 6.** Number of holdings by area of forest land and the area of forest land on these holdings in 1975
- 7.** Number of holdings, area of arable and forest land in different size groups by the area of arable and forest land respectively in 1971
- 8.** Area of forest land distributed by category of holder in 1971
- 9.** Number of holdings by type of holding in 1973 and 1974
- 10.** Number of holdings by size groups of arable land in 1973 and 1974
- 11.** Number of holdings by size groups of arable land in 1973 and type of changes between 1973 and 1974

Population and labour force

- 12.** Distribution of the population by sparsely populated and built-up areas in 1970

65	13. Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk, skogsbruk m m och samtliga näringsgrenar år 1970	13. Economically active population in agriculture, forestry etc. and all branches of industry in 1970
66	14. Antal förvärsarbetande personer inom jordbruk, skogsbruk m m fördelade efter näringsgrenar år 1970	14. Number of economically active persons in agriculture, forestry etc. by branches of industry in 1970
67	15. Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk, skogsbruk m m samt dennas procentuella andel av den totala förvärsarbetande befolkningen år 1974	15. Economically active population in agriculture, forestry etc., and its proportion of the total economically active population in 1974
68	16. Antal sysselsatta och arbetslösa m m inom jordbruk och samtliga näringsgrenar år 1975	16. Number of economically active and unemployed population etc. in agriculture in 1975
69	17. Företagarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper och produktionsområden år 1975	17. Age distribution of holders with holdings in different size groups and production areas in 1975
70	18. Antal sysselsatta i jordbruket fördelade på företagare och företagares familjemedlemmar samt lejd arbetskraft år 1975	18. Number of employed in agriculture by holders and holders' families and hired labour in 1975
72	19. Antal arbetstimmar i jordbruk utförda av företagare, företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1972	19. Number of hours worked in agriculture by holders, holders' families and hired labour in 1972
73	20. Antal arbetstimmar i skogsbruk utförda av företagare, företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1972	20. Number of hours worked in forestry by holders, holders' families and hired labour in 1972
75	21. Antal lantarbetare och arbetade timmar samt timförtjänster år 1975	21. Number of agricultural workers, number of hours worked and hourly earnings in 1975
76	22. Lantarbetarnas åldersfördelning år 1975	22. Age distribution of agricultural workers in 1975
77	23. Antal arbetare och arbetade timmar samt löner i trädgårdsbruket år 1974	23. Number of workers, number of hours worked and earnings in horticulture in 1974
79	24. Skogsmarksarealen vid företag i storskogsbruk och enskilt skogsbruk år 1971	24. Area of forest land in large-scale forestry and private forestry in 1971
80	25. Antal arbetstimmar i enskilt skogsbruk fördelade efter arbetskraftskategori samt antal arbetstimmar i storskogsbruk år 1974	25. Number of worked hours in private forestry distributed by labour category and number of worked hours in large-scale forestry in 1974

82	26. Antal brukare efter antal dags-
verken utanför företaget åren 1961,
1966 och 1971	26. Number of holders by days
worked outside their holdings in
1961, 1966 and 1971
82	27. Lantbrukarnas arbetsinsats
utanför företaget år 1971 efter
brukarnas ålder, arealens storlek resp
antalet nötkreatur	27. Holders' work outside their
holdings in 1971 distributed by age
of holder, size of arable land and
number of cattle
83	28. Antal arbetstimmar per företag
med procentuell fördelning på arbete
inom och utom företaget samt inom
annan verksamhet år 1971	28. Number of working hours per
holding by work on own holding,
other holdings and other activities
in 1971
84	29. Antal olycksfall i jordbruk och
trädgårdsbruk fördelade på arbets-
område åren 1971–1974. Anställd
arbetskraft	29. Number of accidents in
agricultural and horticultural
work by kind of work in 1971–1974.
Hired labour
84	30. Antal olycksfall i jordbruk och
trädgårdsbruk fördelade efter
huvudsaklig skada år 1974.
Anställd arbetskraft	30. Number of accidents in
agricultural and horticultural
work by injury in 1974.
Hired labour

Fastigheter och byggnader

86	31. Jordbruksfastigheternas
taxeringsvärden och antal taxe-
ringsenheter år 1975	31. Assessed values of agricultural
real estates and number of
assessed units in 1975
87	32. Jordbruksfastigheternas
taxeringsvärden fördelade efter
ägarekategori år 1975	32. Assessed values of agricultural
real estates by owner category
in 1975
88	33. Antal taxeringsenheter samt
jordbruksfastigheternas taxerings-
värden i kronor per hektar åker
resp skog år 1970	33. Assessed values of agricultural
real estates in Swedish kronor per
hectare and number of assessed units
in 1970
90	34. Antal representativa köp,
köpeskillingar och taxerings-
värden för jordbruksfastig-
heter år 1974	34. Number of representative
purchases, market prices and
assessed values of agricultural
real estates in 1974
91	35. Antal köp, köpeskillingar
och taxeringsvärden för jord-
bruksfastigheter år 1974.
Släktköp	35. Number of purchases, market
prices and assessed values of
agricultural real estates in 1974.
Purchase by relatives
92	36. Köpeskillingar och taxe-
ringsvärden vid representativa
köp av jordbruksfastigheter
fördelade efter taxerings-
värde år 1974	36. Market prices and assessed
values for representative pur-
chases of agricultural real es-
tates distributed by the assessed
values in 1974

Real estates and buildings

94	37. Köpeskillingar och taxeringsvärden vid representativa köp av jordbruksfastigheter inom olika storleksgrupper år 1974	37. Market prices and assessed values for representative purchases of agricultural real estates by different size groups in 1974
96	38. Köpeskillingar och taxeringsvärden vid representativa köp av jordbruksfastigheter efter köpare- och säljarkategorier år 1974	38. Market prices and assessed values for representative purchases of agricultural real estates by categories of buyers and sellers in 1974
97	39. Antal nybyggda djurstallar och medelytan i dessa samt antal tillbyggda djurstallar år 1973	39. Number of new buildings for livestock, the average area in new buildings for livestock and the number of extended buildings for livestock in 1973
98	40. Antal djurplatser i ny- och tillbyggda djurstallar år 1973	40. Number of animal places in new and extended buildings for livestock in 1973
99	41. Antal nybyggda lagerlokaler i jordbruket år 1973	41. Number of new storehouses in 1973
99	42. Antal övriga ekonomibyggnader i jordbruket, ny- eller tillbyggda, år 1973	42. Number of new and extended other buildings in agriculture in 1973
101	43. Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader åren 1971–1975	43. Agricultural building cost index in 1971–1975
103	44. Täckdikningens omfattning på ägd respektive arrenderad åkerareal år 1973	44. Extent of underdrainage on owned area and area held on lease in 1973
104	45. Ladugårdarnas ålder vid olika besättningsstorlek år 1972	45. Age of cowsheds distributed by size of stock in 1972

Anläggningar och maskiner

106	46. Antal företag med olika slag av anläggningar år 1971	46. Number of holdings with different types of plants in 1971
107	47. Antal registrerade traktorer inom olika användningsområden med procentuell fördelning efter drivmedelsslag år 1966	47. Number of registered tractors in various uses and a percentage distribution by kind of motor fuel in 1966
108	48. Antal traktorer, skördetröskor och cisterner samt cisternvolym inom jordbruket den 1 mars 1973	48. Number of tractors, combines and cisterns and the volume of cisterns in the agricultural sector on March 1st, 1973
110	49. Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1970–1974	49. Purchases of machinery and tools by the agricultural sector in 1970–1974

Plants and machinery

- 110 **50.** Antal till jordbruket levererade traktorer, genomsnittlig effekt samt medelpris per traktor åren 1970–1974

Förnödenheter

- 111 **51.** Inköp av handelsgödselmedel åren 1970/71–1974/75
- 112 **52.** Priser på vissa slag av handelsgödselmedel åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75

- 113 **53.** Förbrukningen av kväve, fosfor och kalium till olika grödor inom jordbruket år 1971

- 114 **54.** Produktion av foderblandningar inkl koncentrat för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren 1970/71–1974/75

- 115 **55.** Beräknad förbrukning av vissa fodermedel åren 1970/71–1974/75

- 117 **56.** Jordbrukets och trädgårdsbrukets totala inköp av växtskyddsmedel m m åren 1970–1974

- 118 **57.** Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer år 1974

- 120 **58.** Drivmedelsförbrukningen inom jordbruket år 1972

Växtodling. Vegetabilisk produktion

- 122 **59.** Åkerjordens användning år 1975

- 124 **60.** Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper år 1975

- 125 **61.** Arealer för olika växtslag i procent av hela åkerarealen åren 1966–1975

- 126 **62.** Antal företag med odling av olika grödor och genomsnittlig grödareal i hektar år 1971

- 128 **63.** Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1975

- 129 **64.** Medeltal av sifferomdömen i maj 1975 för övervintringen

- 50.** Number of tractors delivered to the agricultural sector, their average capacity and average price in 1970–1974

Requisites

- 51.** Purchases of fertilizers in 1970/71–1974/75

- 52.** Prices of certain types of fertilizers in 1971–1975 and 1970/71–1974/75

- 53.** Application of nitrogen, phosphorus and potassium to different crops in the agricultural sector in 1971

- 54.** Production of feeding stuff mixtures for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures in 1970/71–1974/75

- 55.** Estimated consumption of certain types of feeding stuffs in 1970/71–1974/75

- 56.** Total purchases of pesticides etc. by the agricultural and horticultural sectors in 1970–1974

- 57.** Cereal area treated with herbicides in 1974

- 58.** Consumption of motor fuel by the agricultural sector in 1972

Crop farming. Vegetable production

- 59.** Use of arable land in 1975

- 60.** Use of arable land in different size groups in 1975

- 61.** Acreages for different crops in per cent of the total area of arable land in 1966–1975

- 62.** Number of holdings with cultivation of different kinds of crops and average acreage in hectares in 1971

- 63.** Percentage of area ploughed by the middle of May, 1975

- 64.** Averages of the assessments of the wintering in May, 1975

130	65. Medeltal av sifferomdömen i juli 1975 för skördeutsikterna	65. Averages of the assessments of the harvest prospects in July, 1975
130	66. Medeltal av sifferomdömen i oktober 1975 för skördeutfallet	66. Averages of the assessments of the harvest outcome in October, 1975
132	67. Antal församlingar efter uppgift i oktober om skördens kvalitet år 1975	67. Number of parishes by the report on the quality of the harvest in 1975
136	68. Biologisk skörd på bärgad areal år 1975	68. Biological yield in 1975
137	69. Biologisk skörd på bärgad areal av spannmål och slättervall inom olika storleksgrupper år 1975	69. Biological yield of grain and ley in different size groups of holdings in 1975
138	70. Bärgad skörd på besädd areal år 1975	70. Actual yield in 1975
140	71. Total skörd och besädd areal av spannmål, slättervall och potatis år 1975	71. Total harvest and area sown of grain, ley and potatoes in 1975
143	72. Leveranser av brödsäd och mjöl, förmalning, lager av brödsäd m m åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75	72. Deliveries of bread grain and flour, milling, storage of bread grain etc. in 1971–1975 and 1970/71–1974/75
143	73. Producentpriser på spannmål, vallhö, fabrikspotatis och sockerbeter samt partipris på matpotatis åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75	73. Producers' prices on grain, hay, potatoes for processing, sugar beets and wholesale price of table potatoes in 1971–1975 and 1970/71–1974/75
144	74. Oljeväxtodlingen år 1975	74. Cultivation of oleiferous plants in 1975
146	75. Sockerbetsodlingen år 1975	75. Cultivation of sugar beets in 1975
147	76. Antal företag med odling av trädgårdsväxter samt växthus- och bänkgårdsyta och areal frilandsodling vid dessa företag år 1975	76. Number of enterprises with horticultural production, areas of greenhouses, frames and cultivation on open ground on these enterprises in 1975
148	77. Odlingen av olika trädgårdsväxter på friland år 1971	77. Cultivation of horticultural plants on open ground in 1971
149	78. Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård år 1971	78. Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames in 1971
150	79. Total kvantitet statsplomberat utsäde år 1974/75	79. Total quantity of sealed seed in 1974/75
152	80. Utsädesmängderna för spannmål år 1965	80. Quantities of grain seed in 1965
153	81. Höstsädda arealer år 1975	81. Autumn-sown acreages in 1975

154	82. Spannmålsarealens fördelning på olika sorter år 1974	82. Acreage of grain by varieties in 1974
158	83. Spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1973	83. Acreage of grain by method of harvesting in 1973
161	84. Brödsädens fördelning på olika kvalitetsgrupper år 1975	84. Bread grain by quality groups in 1975
162	85. Bröd- och fodersädens medelhektolitervikt och medelproteinhalt år 1975	85. The average weight per hectolitre and average value of protein content in bread and coarse grain in 1975
163	86. Arealer för skörd av vallfrö år 1975	86. Areas cultivated as ley for seeds in 1975
165	87. Vallinsådd areal i olika insåningsgrödor år 1974	87. Areas sown for ley establishment in different nurse crops in 1974
166	88. Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1975	88. Area of ley distributed on different age groups in 1975
167	89. Biologisk första skörd från slåttervallar av olika ålder år 1975	89. Biological yield of ley of various ages in 1975
168	90. Vallskördens kvalitet år 1975	90. Quality of the harvest from ley in 1975
170	91. Arealen slåttervall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1974	91. Area of ley by different methods of harvesting in 1974
171	92. Arealen mat- resp fabrikspotatis fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1974	92. Areas of table potatoes and potatoes for processing by different methods of harvesting in 1974
172	93. Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1974	93. Area of table potatoes distributed on different varieties in 1974
173	94. Arealen fabrikspotatis fördelad på olika sorter år 1974	94. Area of potatoes for processing distributed on different varieties in 1974
175	95. Arealerna mat- och fabrikspotatis fördelade efter odlingsstorlek år 1974	95. Areas of table potatoes and potatoes for processing by size of cultivations in 1974
176	96. Biologisk skörd av mat- och fabrikspotatis vid odlingar av olika storlek år 1974	96. Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivations in different size groups in 1974
177	97. Arealen matpotatis i hektar samt bevattnad och obevattnad areal, olika jordarter och markarterad areal i procent år 1973	97. Area of table potatoes in hectare, irrigated and non-irrigated area, different types of soil and area made up on soil map in per cent in 1973
178	98. Mediantidpunkt för sådd av spannmål och sättning av potatis åren 1971–1974	98. Median date for grain sowing and potatoe setting in 1971–1974

179	99. Mediantidpunkt för skörd av spannmål, slåttervall och potatis åren 1971–1974	99. Median date for harvesting grain, ley and potatoes in 1971–1974
179	100. Växtperiodens längd i dagar för olika grödor år 1974	100. Average number of days between sowing and harvesting in 1974
180	101. Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkt år 1974	101. Biological yield per hectare on acreages with different sowing date in 1974
183	102. Beräknad energiproduktion inom växtodlingen år 1972	102. Estimated production of energy in crop farming in 1972
187	103. Resultat av ersättningsberäkningarna för 1975 års skörd	103. Results of the compensation calculations for the harvest in 1975
188	104. Procentuell fördelning på län av antal ersättningar och ersättningsbelopp åren 1971–1975	104. Percentage distribution by counties of the number of compensations and the amount of compensation in 1971–1975

Husdjursskötsel. Animalisk produktion

Livestock farming. Animal production

190	105. Antal svin och höns vid företag med högst 2 hektar åker och minst 250 svin och/eller 1 000 höns (inkl kycklingar) år 1975	105. Number of pigs, fowls and chickens at holdings not exceeding 2 hectares of arable land and with at least 250 pigs and/or 1 000 fowls and chickens in 1975
191	106. Antal husdjur inom olika storleksgrupper år 1975	106. Number of livestock in different size groups in 1975
192	107. Antal husdjur år 1975	107. Number of livestock in 1975
194	108. Antal företag med nötkreatur efter antalet kor samt antal nötkreatur vid dessa besättningar år 1975	108. Number of holdings with cattle by number of cows and number of cattle on these holdings in 1975
196	109. Antal företag efter kobesättningarnas storlek åren 1973 och 1974	109. Number of holdings by number of cows on these holdings in 1973 and 1974
196	110. Antal företag med får efter besättningarnas storlek samt antal får vid dessa besättningar år 1975	110. Number of holdings with sheep by size of the stocks and number of sheep on these holdings in 1975
198	111. Antal företag med svin efter besättningarnas storlek samt antal svin vid dessa besättningar år 1975	111. Number of holdings with pigs by size of the stocks and number of pigs on these holdings in 1975
200	112. Antal företag med höns efter besättningarnas storlek samt antal höns vid dessa besättningar år 1975	112. Number of holdings with fowls by size of the stocks and number of fowls on these holdings in 1975

201	113. Beräknat antal nötkreatursenheter år 1971	113. Number of units of cattle in 1971
202	114. Antal husdjur per 100 hektar åker år 1975	114. Number of livestock per 100 hectares of arable land in 1975
204	115. Antal husdjur i mars åren 1969–1973	115. Number of livestock in March 1969–1973
206	116. Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1974/75	116. Results of the milk recording in 1974/75
207	117. Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll år 1974/75	117. Number of stocks and cows in the public milk recording in 1974/75
208	118. Mjolkproduktionen och dess användning inom olika storleksgrupper år 1970 samt den totala mjölkproduktionen åren 1958–1970	118. Production of milk and its uses in different size groups of holdings in 1970 and total production of milk in 1958–1970
209	119. Antal mejerier och mjölkleverantörer till dessa samt vid mejerier invägd mjölk och medelinvägning per leverantör inom olika föreningar m m år 1975	119. Number of dairies and suppliers, weight of delivered milk and average weight of delivered milk per supplier in different associations etc. in 1975
210	120. Mejeriproduktion och produktion av mjölkpulver åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75	120. Dairy production and production of milk powder in 1971–1975 and 1970/71–1974/75
212	121. Antal betäckta suggor under varje månad och årsmedeltal för antalet tjänstbara galtar år 1975	121. Number of covered sows each month and average number of boars in 1975
213	122. Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat åren 1970/71–1974/75	122. Scope of the pig progeny testing and averages of the test results in 1970/71–1974/75
215	123. Antal besättningar i suggkontroll år 1974/75	123. Number of herds in the sow litter recording in 1974/75
216	124. Resultat från suggkontrollen år 1974/75	124. Results of the sow litter recording in 1974/75
218	125. Antal slaktade svin åren 1965, 1968 och 1971	125. Number of slaughtered pigs in 1965, 1968 and 1971
219	126. Antal besättningar, tackor av olika raser och baggar i fårkontrollen samt andel får i kontroll år 1975	126. Number of herds, ewes of different races and rams in the sheep breeding control and portion of sheep in control in 1975
220	127. Resultat från fårkontrollen år 1975	127. Results from the sheep breeding control in 1975
221	128. Antal premierade hästar, beslutade belöningar m m år 1975	128. Number of awarded horses, awards given etc. in 1975
222	129. Antal besiktigade slaktkroppar åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75	129. Number of inspected carcasses in 1971–1975 and 1970/71–1974/75

223	130. Produktion av kött och fläsk åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75	130. Meat production in 1971–1975 and 1970/71–1974/75
223	131. Priser på slaktdjur åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75	131. Prices on carcasses in 1971–1975 and 1970/71–1974/75
224	132. Beräknad total produktion av ägg, partihandels inköp av svenska ägg samt parti-pris på ägg åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75	132. Estimated production of eggs, wholesalers' purchases and price on eggs in 1971–1975 and 1970/71–1974/75
	<i>Konsumtion av livsmedel m m</i>	<i>Food consumption</i>
226	133. Total konsumtion av livsmedel m m åren 1971–1975	133. Food consumption in 1971–1975
228	134. Konsumtion av livsmedel m m åren 1973–1975. Per person	134. Consumption of food etc. in 1973–1975. Per person
	<i>Utrikeshandel</i>	<i>Foreign trade</i>
230	135. Importen av egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1971–1975	135. Imports of foodstuffs etc. in 1971–1975
232	136. Exporten av egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1971–1975	136. Exports of foodstuffs etc. in 1971–1975
233	137. Utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter åren 1971–1975	137. Foreign trade in agricultural products in 1971–1975
	<i>Jordbruksekonomiska uppgifter</i>	<i>Agricultural economics</i>
236	138. Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder åren 1973 och 1974	138. Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, assets and liabilities in 1973 and 1974
238	139. Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m år 1974. Per brukningsenhet	139. Holders' incomes and expenditures etc. in 1974. Per holding
242	140. Jordbrukarnas taxerade nettointäkter m m per företag år 1974	140. Holders' assessed net receipts etc., per holding in 1974
243	141. Jordbrukarnas taxerade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet per företag år 1974	141. Holders' assessed assets and liabilities, and net capital, per holding in 1974

246	142. Intäkter och kostnader i jordbruket år 1973. Per 10 hektar åker	142. Receipts and costs per 10 hectares of arable land in 1973
248	143. Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1973. Per företag	143. Holders' assets and liabilities, per holding on December 31st, 1973
250	144. Jordbrukarfamiljens inkomst år 1973. Per företag	144. Net income of farming families, per holding in 1973
252	145. Inkomst av jordbruksfastighet enligt taxeringen till statlig inkomstskatt inkomståret 1974	145. Income of agricultural real estates according to the assessment in 1974
253	146. Antal förvärvsarbetande inom jordbruk m m fördelade efter yrkesställning år 1974	146. Number of economically active persons in agriculture etc. by employment status in 1974
254	147. Antal förvärvsarbetande inom jordbruk m m inom olika inkomstklasser samt sammanräknad inkomst år 1974	147. Number of economically active persons in agriculture etc. by size of income and total income in 1974
257	148. Jordbrukets prisindex åren 1970/71–1974/75	148. Agricultural price indices in 1970/71–1974/75
258	149. Krediter till enskilda lantbrukare åren 1971–1975	149. Credits granted to private holders in 1971–1975
259	150. Förädlingsvärdet inom jordbruk m m och bruttonationalprodukten till faktorpriser i löpande priser med fördelning på faktorinsatser åren 1970–1974	150. Agricultural value added and gross domestic product at factor prices, current prices, by factor incomes in 1970–1974
260	151. Bidrag från jordbruk m m och skogsbruk till bruttonationalprodukten åren 1950–1974. Löpande priser	151. Contribution to the gross domestic product by agriculture etc. and forestry 1950–1974. Current prices
	<i>Statliga rationaliseringsinsatser</i>	<i>Government rationalization measures</i>
263	152. Statligt stöd till inre, yttre och särskild rationalisering m m åren 1971–1975	152. Government support for internal and special rationalization and structural improvement etc. in 1971–1975
264	153. Statligt stöd till inre, yttre och särskild rationalisering m m år 1975. Länsuppgifter	153. Government support for internal and special rationalization and structural improvement etc. in 1975
265	154. Antal storleksrationaliserade företag i enskild ägo inom olika storleksgrupper efter ägd areal åker före åtgärd samt rationaliseringens effekt år 1975	154. Number of rationalized holdings in private ownership in different size groups by owned acreage before support and the effect of the rationalization in 1975

266	155. Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1975	155. Real estate holding of county agricultural boards in 1975
	<i>Lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse</i>	<i>Farmers' co-operative associations</i>
267	156. Antal medlemmar m m inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1970–1974	156. Number of members etc. in agricultural economic associations in 1970–1974
268	157. Omsättningsvärden inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1970–1974	157. Turnover values in agricultural economic associations in 1970–1974
	<i>Lantbruksundervisningen</i>	<i>Agricultural training</i>
269	158. Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbruks- och skogsbrukslinjer samt specialkurser med anknytning till dessa linjer läsåren 1973/74–1974/75	158. Number of attending and examined pupils at the agricultural and forest courses and connected courses of integrated upper secondary school in 1973/74–1974/75
270	159. Antal närvarande elever under höstterminen 1974 och examinerade elever läsåret 1974/75 vid viss eftergymnasial utbildning och vissa högskolor	159. Number of attending pupils in the autumn term of 1974 and examined pupils in 1974/75 at certain third level education and university-level colleges
	<i>Internationella uppgifter</i>	<i>International statistics</i>
273	160. Arealen i olika länder fördelad på ägoslag	160. Areas of different types of land in different countries
274	161. Åkerarealens användning i olika länder år 1973	161. Use of arable land in different countries in 1973
275	162. Totalskördens storlek i olika länder år 1973	162. Total harvest in different countries in 1973
276	163. Antal husdjur i olika länder år 1972/73	163. Number of livestock in different countries in 1972/73
277	164. Konsumtion av handelsgödsel i olika länder år 1973/74	164. Consumption of fertilizers in different countries in 1973/74
278	165. Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar samt dennas andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen i olika länder år 1970	165. Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population in different countries in 1970

**Tecken-
förklaring**

Explanation of
symbols

» Upprepning
– Intet finns att redovisa
0 } Mindre än $\left\{ \begin{matrix} 0,5 \\ 0,05 \end{matrix} \right\}$ av enheten
0,0 }
.. Uppgift ej tillgänglig eller alltför
osäker för att anges
Uppgift kan ej förekomma

Repetition
Magnitude nil
Magnitude less than half of unit
employed
Data not available
Category not applicable

Förändringar i Jordbruksstatistisk årsbok mellan 1975 och 1976

Tabellernas motsvarighet i Jordbruksstatistisk årsbok 1975

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Mot- svarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1975	Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Mot- svarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1975	Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Mot- svarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1975	Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	Mot- svarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1975
1976		1976		1976		1976	
1	1	46	43	91	88	136	133
2	2	47	44	92	89	137	134
3	3	48	45	93	90	138	135
4	4	49	47	94	91	139	136
5	5	50	48	95	92	140	137
6	6	51	49	96	93	141	138
7	7	52	50	97	94	142	139
8	8	53	51	98	95	143	140
9	–	54	52	99	96	144	141
10	–	55	53	100	97	145	142
11	–	56	54, 55	101	98	146	143
12	9	57	–	102	–	147	146
13	10	58	46	103	99	148	147
14	–	59	56	104	100	149	148–151
15	12	60	57	105	–	150	152
16	–	61	58	106	101	151	153
17	13	62	59, 60	107	102	152	154, 156
18	15	63	61	108	103	153	155, 156
19	16	64	62	109	–	154	157
20	17	65	63	110	105	155	158
21	18, 19	66	64	111	104	156	159
22	20	67	65	112	106	157	160
23	–	68	66	113	107	158	161
24	21	69	68	114	108	159	162, 163
25	22	70	67	115	109	160	165
26	23	71	69	116	110	161	166
27	24, 25	72	70	117	111	162	167
28	26	73	71	118	112, 113	163	168
29	27	74	72	119	115	164	–
30	28	75	73	120	117	165	169
31	29	76	74	121	118		
32	30	77	75	122	119		
33	31	78	76	123	120		
34	32	79	77	124	121		
35	33	80	78	125	122–124		
36	34	81	79	126	–		
37	35	82	80	127	125		
38	36	83	81	128	126		
39	37	84	82	129	127		
40	38	85	83	130	128		
41	–	86	84	131	129		
42	–	87	–	132	130		
43	40	88	85	133	131		
44	41	89	86	134	–		
45	42	90	87	135	132		

Nya avsnitt

- 1 Lantbruksstatistikens organisation
- 3.2 Förändringar i företagens struktur
- 4.6 Löner för trädgårdsarbetare
- 7.5 Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer
- 7.6 Drivmedelsförbrukning (utbrutet ur 6.3 Traktorer, skördetröskor m m, f d Jordbruksinventeringen)
- 8.17 Vallinsådda arealer
- 8.25 Energibalans för växtodlingen

Nya tabeller

- 9 Antal företag efter bruksform år 1973 och 1974
- 10 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1973 och 1974
- 11 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1973 och typ av förändring mellan åren 1973 och 1974
- 14 Antal förvärvsarbetande personer inom jordbruk, skogsbruk m m fördelade efter näringsgrenar år 1970
- 16 Antal sysselsatta och arbetslösa m m inom jordbruk och samtliga näringsgrenar år 1975
- 23 Antal arbetare och arbetade timmar samt löner i trädgårdsbruket år 1974
- 41 Antal nybyggda lagerlokaler i jordbruket år 1973
- 42 Antal övriga ekonomibyggnader i jordbruket, ny- eller tillbyggda, år 1973
- 57 Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer år 1974
- 87 Vallinsådd areal i olika insättningsgrödor år 1974
- 102 Beräknad energiproduktion inom växtodlingen år 1972
- 105 Antal svin och höns vid företag med högst 2 hektar åker och minst 250 svin och/eller 1 000 höns (inkl kycklingar) år 1975 (tidigare tablå)

- 109 Antal företag efter kobesättningarnas storlek åren 1973 och 1974
- 126 Antal besättningar, tackor av olika raser och baggar i fårkontrollen samt andel får i kontroll år 1975
- 134 Konsumtion av livsmedel m m åren 1973–1975. Kilogram per person
- 164 Konsumtion av handelsgödsel i olika län-der år 1973/74

Tabeller som utgått

Tabellnumren hänför sig till Jordbruksstatistisk årsbok 1975

- 11 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk, skogsbruk m m fördelade efter ålder och län år 1970
- 14 Antal företag och antal kor fördelade efter enskilda företagares ålder samt kobesättningarnas storlek den 26 juni 1974 (redovisas delvis i tabell 103)
- 18 Genomsnittliga timförtjänster och timförtjänsternas spridning för lantarbetare andra kvartalet 1974 (sammanslagen med tabell 19)
- 25 Lantbrukarnas arbete utanför bruksenheten år 1971 med fördelning efter åkerarealens storlek resp antalet nötkreatur (sammanslagen med tabell 24)
- 39 Antalet nybyggda djurstallar, lagerlokaler och växthus samt byggnadssätt och genomförande åren 1971–1972
- 55 Trädgårdsbrukets totala inköp av växtskyddsmedel åren 1969–1973 (sammanslagen med tabell 54)
- 60 Genomsnittlig areal av olika grödor per bruksenhetsenhet år 1971 (sammanslagen med tabell 59)
- 113 Mjolkproduktionen och dess användning i miljö kilogram inom olika storleksgrupper år 1970 (sammanslagen med tabell 112)
- 114 Mjolkproduktionens storlek inom produktionsområden åren 1958–1970 (redovisas i tablå)

- 116 Antal mejerier och mejerileverantörer, vid mejerier invägd mjölk, mejerimjölkens medelfetthalt, användning av invägd mjölk samt pris på mejeri- och konsumtionsmjölk åren 1969/70–1973/74 och 1970–1974 (redovisas delvis i tablå)
- 123 Svinslaktens fördelning på olika storleksgrupper åren 1965–1971 (sammanslagen med tabell 122)
- 124 Svinslaktens fördelning på produktionsområden åren 1965–1971 (sammanslagen med tabell 122)
- 144 Inkomsttagare med inkomst av jordbruksfastighet fördelade efter kön och ålder år 1973
- 145 Inkomst av jordbruksfastighet med inkomsttagarna fördelade efter yrkesställning åren 1972 och 1973 (redovisas i tablå)
- 149 Föreningsbanksrörelsens utlåning till enskilda jordbrukare åren 1970–1974 (sammanslagen med tabell 148)
- 150 Sparbankernas utlåning till enskilda jordbrukare åren 1970–1974 (sammanslagen med tabell 148)
- 151 Statens lån till enskilda jordbrukare budgetåren 1969/70–1973/74 (sammanslagen med tabell 148)
- 156 Statligt stöd till anläggningar m m i samband med särskild rationalisering år 1974 (sammanslagen med tabellerna 154–155)
- 163 Antal närvarande och avgångna elever vid vissa högskolor åren 1972/73–1973/74 (sammanslagen med tabell 162)
- 164 Totalantal registrerade doktorander, forskningsstuderande och licentiander vid vissa högskolor höstterminen 1973 (redovisas i tablå)

List of terms

Letters Å å Ä ä and Ö ö at end of list

A

Ackordslön	Piece-wages
Administrativa områden	Administrative areas
Agronom	Agriculture degree
Aktiebolag	Limited company
Aktuell	Current, present
Alkoholhaltiga drycker	Alcoholic beverages
Allmän	General, common
Allmänning	Common land
Alsikeklöverfrö	Alsike clover seed
Andel	Proportion, share
Andra	Other
Animalisk	Animal
Anläggning	Plant, works
Anmälan	Application
Annan djurskötsel	Other kind of animal husbandry
Annan sallat	Other kind of lettuce
Anställd	Employee
Antal	Number
Användning	Use
Arbetare	Worker
Arbete	Work, labour
Arbetskostnad	Labour costs
Arbetskraft	Labour force
Arbetslös	Unemployed
Arbetslöshet	Unemployment
Arbetslöshetsfrekvens	Frequency of unemployment
Arbetsområde	Type of work
Arbetsstillfälle	Job opportunity
Arbetsstimmar	Hours worked
Areal	Area, acreage
Arrendator	Tenant
Arrende	Tenancy
Arrenderad	Held on lease
Aska	Ashes
Avdrag	Deduction
Avdragbar utgift	Deductable expenditure
Avelssvin	Breeding pig
Avgångna	Departed, examined
Avgångsvederlag	Severance pay
Avkastning	Yield
Avräkningsprisindex	Producer price index
Avse	Concern, refer to

Avsevärd
Avskrivningar
Axel och arm

Considerable
Depreciation
Shoulder and arm

B

Baggar	Rams
Bakverk	Pastry
Baljväxter	Leguminous plants
Barnbidrag	Child allowances
Bearbetning	Processing
Befolkning	Population
Befolkning och arbetskraft	Population and labour force
Belopp	Amount
Belöning	Award
Ben	Leg
Bensin	Petrol
Beräknad	Calculated, estimated
Besiktigad	Inspected
Besädd areal	Area sown
Besättning	Stock, herd
Besättningsstorlek	Size of stock
Bete	Pasture
Betesmark	Meadow
Betesvall	Pasture
Betäckta (sugor)	Covered (sows)
Bevattnad areal	Irrigated area
Binäring	Subsidiary enterprise
Biologisk	Biological
Blandad	Mixed
Blandning	Mixture
Blandsäd	Mixed grain
Blast	Tops of root crops
Blomkål	Cauliflower
Blommor	Flowers
Blötdjur	Molluscs
Bogserad	Towed
Bokföringsuppgifter	Accounts
Bomullsfrökakor	Cotton cakes
Bortfall	Non-response
Boskapsskötsel	Cattle-farming
Bostad	Dwelling
Botteninteckning	Lower mortgage

Brukare	Holder, farmer	Driftsledning	Works management
Brukarekategori	Category of holder, (farmer)	Driftslån	Loans for operating costs
Brukningsenhet	Holding	Driftsöverskott	Operating surplus
Brukningsform	Type of holding	Drivmedel	Motor fuel
Bruttointäkt	Gross income	Drivmedelsförbrukning	Consumption of motor fuel
Bruttonationalprodukt	Gross domestic product	Dräktig första gången	Being with young for the first time
Brödsäd	Bread grain	Dvs	That is, i.e.
Brödsädeshalm	Bread grain straw	Därav	Of which
Budgetår	Financial year (July-June)	Däröver	More
Buffel	Buffalo	Död	Dead
Bukvägg	Belly wall	Dödsbo	Estate of a deceased person
Byggnad	Building		
Byggnadsarbete	Building work	E	
Byggnadskostnadsindex	Building cost index	Effekt	Capacity, power, effect
Byggnadsverksamhet	Building activity	Efter	After
Byggnadsvärde	Value of buildings	Eftergymnasial utbildning	Third level education
Bål (utom rygg)	Trunk, except back	Egentlig	Real, actual
Bänkgård	Frame, hotbed	Egentliga jordbruksprodukter	Real agricultural products
Bär	Berries	Eget	Own
Bärbuske	Berry-bush	Ej	Not
Bärgad (skörd)	Actual (yield)	Ej angivet	Not reported
Bärgningsmetod	Method of harvesting	Ekonomibyggnad	Farm building
Bättre	Better	Ekonomisk	Economic
Bönor	Beans	Elever	Trainees, pupils
C		Energibalans	Balance of energy
Charkuterivaror	Cured meats, charcuterie	Energiproduktion	Production of energy
Cirka	About	Enhet	Unit
Civiljägmästare	Master of forestry	Enkla	Simple
D		Enligt	According to
Dagar	Days	Ensamskötare	Sole cattleman
Definitiva uppgifter	Definitive results	Ensilageväxter	Plants for silage
Deklaration	Income tax returns	Ensilering	Ensiling
Del av	Part of	Enskild	Private
Delvis (ägd)	Partly (owned)	Ersättning	Compensation
Diesel	Diesel fuel	Ersättningsbelopp	Compensation
Digivande	Giving suck	Ersättningsberäkningar	Compensation calculations
Dikning	Surface ditching	Examinerad	Examined
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk	Milk sold outside dairies and consumed on farms	Export	Exports
Diverse	Other	F	
Djupfryst	Frozen products	Fabrikspotatis	Potatoes for processing
Djur	Animal	Faktorinsats	Factor income
Djurplatser	Animal places	Faktorpris	Factor price
Djurskötare	Cattleman	Falltal	Falling number
Djurskötsel	Work with cattle	Familjemedlem	Member of the family
Djurslag	Type of animal	Fast anställd	Permanently employed
Djurstallar	Buildings for livestock	Fasta priser	Constant prices
Dragbilar	Lorries (cars converted to tractors)	Fastighet	Real estate

Fastighetslängd	Tax register of real estates	Företag	Holding, enterprise
Fastighetstaxering	Assessment of real estate	Företagare	Holder, enterpriser
Feta såser	Rich sauces	Företagarvinst	Net profit
Fetthalt	Fat content	Förlust	Loss
Filéad fisk	Filletted fish	Förmalning	Milling
Fisk	Fish	Förmän i djurstall	Foremen in buildings for livestock
Fiske	Fishing	Förmögenhet	Property
Fiskmjöl	Fish meal	Förnödenheter	Requisites
Fjäderfä	Poultry	Förräntning	Net return (on capital)
Fjäderfäkött	Poultry meat	Församling	Parish
Fläsk	Pork	Första	First
Foderblandningar	Feeding stuff mixtures	Försäld	Sold
Foderenhet	Feed unit	Försäkrad	Insured
Foderfosfat	Fodder phosphate	Försäljning	Sale
Fodermedel	Feeding stuff	Förtjänst	Profit, earning
Foderrotfrukter	Forage root crop	Förvärv	Purchase
Fodersäd	Coarse grain	Förvärvsarbetande (be- folkning)	Economically active (population)
Fodersädeshalm	Coarse grain straw	Förvärvskälla	Source of income
Fodertillskott	Additional fodder	Förädlingsvärde	Value added
Fodertran	Fodder train oil	Förändring	Change
Fodervärde	Feed value		
Foderväxt	Forage plant		
Foderarter	Field peas		
Folkmängd	Population		
Folk- och bostads- räkning	Census of population and housing	G	
Fosfor	Phosphorus	Galt	Boar
Fot	Foot	Genomsnittlig	Average
Fotled	Ankle-joint	Getter	Goats
Fotogen	Paraffin oil	Glass	Ice cream
Framställning	Production	Glesbygd	Sparsely populated area
Fri kost	Board free	Godkänd	Approved
Frilandsodling	Cultivation on open ground	Grovfoder	Coarse fodder
Frivillig	Voluntary	Gryn	Hulled grain
Frukt	Fruit	Grädde	Cream
Fruktträd	Fruit tree	Gräddfil	Culture cream
Frånvarande	Absent from work	Gräs	Grass
Frånvaro	Absence	Gräsbärande	Grass-grown
Frånvarofrekvens	Frequency of absence	Gröda	Crops
Frö	Seed	Grödgrupp	Crop group
Fröslag	Kind of seed	Grönfoder	Green fodder
Frövall	Seed ley	Grödfrekvens	Frequency of certain crops
Fysisk person	Natural person	Gylta	Gilt
Får	Sheep	Gymnasieskola	Integrated upper secondary school
Fårkontroll	Sheep breeding control		
Född	Born	Gödkalv	Fattened calf
Föl	Foal	Gödsel	Fertilizer, manure
Förbrukning	Use, consumption, application	Götalands mellanbygder	Central districts in Götaland
Fördelad	Distributed	Götalands norra slätt- bygder	Plain districts in northern Götaland
Fördelning	Distribution	Götalands skogsbygder	Forest districts in Götaland
Före	Before	Götalands södra slätt- bygder	Plain districts in southern Götaland
Förening	Society, association		
Föreningsbank	Agricultural bank		

H

Hallon	Raspberries
Halm	Straw
Halmskörd	Straw harvest
Handelsgödsel	Fertilizer
Handelskvarnar	Commercial mills
Handled och hand	Wrist and hand
Handupptagning	Hand-lifting
Havre	Oats
Hektar	Hectare
Hektoliter	Hectolitre
Hela riket	Whole of Sweden
Helautomatisk upp- tagare	Automatic lifter
Helt	Fully
Helträda	Bare fallow
Hemslakt	Home slaughter
Hingst	Stallion
Hirs	Millet
Honung	Honey
Husdjur	Livestock
Hushåll	Household
Hushållsmargarin	Household margarine
Huvud och hals	Head and neck
Huvudområde	Main area
Hortonom	Horticulturist
Hypoteksförening	Mortgage society
Hyra	Rent
Hårdost	Cheese
Hässjning	Putting on frame for drying
Hästar	Horses
Hästkraft	Horse-power
Hästupremiering	Awarding of prizes to horses
Hö	Hay
Höftled	Hip-joint
Högre inteckning	Higher mortgage
Högskolor	University-level colleges
Högst	At most
Höns	Fowls
Höstoljeväxter	Autumnsown oleiferous plants
Höstrops	Winter rape
Hösttrybs	Winter turnip rape
Hösttråg	Winter rye
Höststråsäd	Autumnsown cereals
Höstsådd	Autumn sown
Höstsäd	Winter grain
Hösttermin	Autumn term
Höstvete	Winter wheat
Hötork	Grass drier

I

Icke	Not
Import	Imports
Indelning	Division
Indirekt skatt	Indirect tax
Inhemska	Domestic
Inklusive	Including
Inkommen	Received
Inkomst	Income
Inkomstklass	Size of income, income- bracket
Inkomstår	Income year
Inköp av	Purchase of
Inom	Within
Inre	Internal
Inräknad	Included
Insektsmedel	Insecticides
Insättningsgröda	Nurse crop
Inte	Not
Inteckning	Mortgage
Intäkter	Receipts
Invallning	Building an embankment
Inventarier (döda)	Farm equipment
Inventarier (levande)	Livestock
Inventering	Survey
Invånare	Inhabitant
Invägd mjölk	Weight of delivered milk
Isbergssallat	Iceberg lettuce
J	
Jakt och viltvård	Hunting and wild-life conservation
Jordart	Type of soil
Jordbearbetningsredskap	Implements for tillage
Jordbruk	Agriculture
Jordbrukare	Holder, farmer
Jordbruksfastighet	Agricultural real estate, farm property
Jordbruksinventering	Agricultural survey
Jordbrukslinje	Agricultural courses
Jordbruksreglerade livsmedel	Price regulated agricul- tural products
Jordförvärvslån	Loans for acquisition of land property
Jordförvärvstillstånd	Permission to acquire farm property
Jordgubbar	Strawberries
Jordnötter	Groundnuts, peanuts
Jordnötsskivor	Groundnut cakes
Julstjärna	Christmas-flower (poinsettia)
Juridisk person	Juridical person

K			
Kaffe	Coffee	Kostnadsprisindex	Cost price index
Kaffebröd	Pastry	Krakning	Cocking of hay and cereals on poles
Kakao	Cocoa		
Kalenderår	Calendar year	Kreatur	Livestock
Kalisuper	Potassium phosphate	Kredit	Credit
Kalium	Potassium	Kreditgivning	Granting of credit
Kalkamonsalpeter	Ammonium nitrate	Kronor	Swedish kronor
Kalksalpeter	Calcium nitrate	Kroppsdel	Part of the body
Kalluft	Cold air	Kroppslängd	Length of carcase
Kalv, kalvar	Calf, calves	Krukväxter	Pot-plants
Kalva	Calve	Krusbär	Gooseberries
Kameler	Camels	Kryddor	Spices
Kapitalförslitning	Consumption of fixed capital	Kräftdjur	Crustaceans
		Kull	Litter
		Kultiverad betesmark	Cultivated natural pastures
Kastanjer	Chestnuts		
Kasthjulsmaskin	Potato spinner	Kvadratmeter	Square metre
Kategori	Category	Kvalitet	Quality
Kemiskt	Chemically	Kvantitet	Quantity
Kex	Biscuits	Kvarn	Mill
Kli	Bran	Kvarnbiprodukter	Milling offals
Kläckt	Hatched	Kviga, kvigor	Heifer, heifers
Knä	Knee	Kvigkalv	Heifer calf
Knäckebröd	Crisp bread	Kvinnor	Women
Knölar	Tubers	Kväve	Nitrogen
Kokoskakor	Coconut cakes	Kyckling(ar)	Chicken(s)
Kollektiva avgifter	Social taxes	Kyrkan	Church
Kollektivavtal	Collective agreement	Källa	Source
Kolsyrad	Containing carbonic acid	Köksväxter	Vegetables
Kommun	Municipality, commune	Kön	Sex
Kommunalt anställda	Local governmental employment	Köp	Purchase
		Köpare	Buyer
Komplement	Supplement	Köpekontrakt	Sales contract
Koncentrat	Concentrate	Köpeskillning	Purchase-price
Kondensmjölk	Condensed milk	Köpeskillingskoefficient	Quotient of purchase-price and assessed value
Konditorivaror	Confectionary	Körsbär	Cherries
Konfektyrvaror	Sweets	Körslor	Driving
Konserver	Preserved foods, tinned goods	Kött	Meat
		Köttfodermjöl	Meat meal
Konsumentprisindex	Consumer price index	Köttfullhet	Meatiness
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel	Consumer price index, food from price regulated agricultural products	Köttsoppa	Meat soup
Konsumtion	Consumption		
Konsumtionsgräde	Cream for consumption	L	
Konsumtionsmjölk	Fluid milk	Ladugård	Cowshed
Kontant	Cash	Ladugårdsförmän	Farm foreman
Kontroll	Control	Lager	Stock
Kopra	Copra	Lagerhus	Storehouse
Kor	Cows	Lagerlokal	Storehouse
Korn	Barley	Lamm	Lamb
Korrigerig	Correction	Lammvikt	Lamb weight
Kortfristig	Short-term	Landsbygd	Rural area
Kostnad	Cost	Lantarbetare	Agricultural worker

Lantbrukets företagsregister, lantbruksregistret	Register of enterprises in agriculture and forestry, farm register	Maskin	Machine
Lantbruksnämnd	County agricultural board	Maskinförare	Machine operator
Lantbruksräkningen	Census of agriculture	Maskinhus	Garage
Lantbruksstatistik	Agricultural statistics	Maskinlån	Loans for machines
Lantmästare	Educated farm foreman	Maskinskötare	Machinetender
Lantsmör	Farm butter	Matfett	Edible fats
Lastapparat	Loader	Matlök	Onions
Lejd	Hired	Matpotatis	Table potatoes
Levande	Living	Medelarbetslöshet	Average unemployment
Leverans	Delivery	Medelarbetstid	Average number of hours worked
Levererad	Delivered	Medelavkastning	Average yield
Linfrö	Linseed	Medelhektolitervikt	Average weight per hectolitre
Livsmedel	Food, foodstuffs	Medelpris	Average price
Lusernmjöl	Medick meal	Medelproteinhalt	Average value of protein content
Lån	Loan	Medeltal	Average
Lånegaranti	Loan guarantee	Mediantidpunkt	Median date
Långfristig	Long-term	Medlem	Member
Län	County	Megakalori	Megacalorie
Länder	Countries	Mejeri	Dairy
Länsgräns	County border	Mejerihantering	Dairying
Länsindelning	County division	Melass	Molasses
Lättfil	Culture milk	Mellan	Between
Lättmargarin	Household margarine with reduced content of fat	Mellanöl	Beer
Lättmjölk	Milk containing 0,5 % fat	Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in central Sweden
Lättöl	Soft beer	Melon	Melon
Lökblommor	Bulbous flowers	Mer än	More than
Löneförhållande	Wages	Mervärdesskatt	Value-added tax
Lönesumma	Amount of wages	Milj kronor	Millions of Swedish kronor
Löpande priser	Current prices	Mineralfodermedel	Mineralized feeding stuff
M		Mineralvatten	Mineral water
Magasinsarbete	Storing	Minskning	Decrease
Majonnäs	Mayonnaise	Mjukt matbröd	Soft plain bread
Majs	Maize	Mjöl	Flour
Majsflingor	Corn-flakes	Mjök	Milk
Makaroner	Macaroni	Mjölkboskapskontroll	Milk recording
Malt- och läskedrycker	Malt liquors and carbonated beverages	Mjölkleverantör	Suppliers to dairies
Maltextrakt	Malt extract	Mjölkningsmaskin	Milking machine
Mandel	Almonds	Mjolkproduktion	Milk production
Manlig	Male	Mjölkpulver	Milk powder
Mantalskriven	Registered for assessment purposes	Mjolktransportkärl	Milk transporting container
Manuell	Manual	Modersugga	Breeding sow
Mark	Ground	Morötter	Carrots
Markanläggningar	Land improvements	Mulåsnor och åsnor	Mules and asses
Markkarterad	Area made up on soil map	Månad	Month
Marknadsförd slakt	Marketed slaughter	Män	Men
Marknadspris	Market price	N	
		Naturaförmåner	Benefits in kind

Naturligt jordbruks- område	Natural agricultural area	Plantskolealster	Nursery plants
Nedre Norrland	Lower parts of Norrland	Plomberad	Sealed
Nedsatt arbetsförmåga	Decreased capacity for work	Plommon	Plums
Nejlikor	Carnations	Potatis	Potatoes
Nettoförmögenhet	Net capital	Potatis- och rotfrukts- redskap	Tools for potatoes and root-crops
Nettointäkt	Net receipt	Potatisblast	Haulm of potatoes
Normskörd	Standard yield	Potatisodling	Potatoes cultivation
Nybyggnad	New building	Preliminära uppgifter	Preliminary results
Näringsgren	Branch of business	Premiera	Award
Närvarande	Present	Preparattyp	Kind of preparation
Närvaro	Presence	Pris	Price
Nötkreatur	Cattle	Prisnivå	Price level
Nötkreatursenhet	Unit of cattle	Prisregleringsprisindex	Price regulation index
Nötkreatursskötsel	Cattle husbandry	Procent	Percentage
Nötter	Nuts	Producentbidrag	Producer subsidy
O		Producentpris	Producers' price
Objektiv skörde- uppskattning	Objective crop yield survey	Producentprisindex	Producer price index for the food industry, price regulated agricultural products
Obrukad åker	Untilled arable land	för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel	
Obärgad	Unharvested	Produktion	Production
Och	And	Produktionsintäkt	Production earning
Odlad	Grown, cultivated	Produktionsmedelspris- index	Cost price index
Odling	Cultivation	Produktionsområde	Production area
Odlingsteknik	Cultivation techniques	Purjolök	Leek
Officiell	Official	Pålägg	Breeding
Ogräsbekämpade arealer	Area treated with herbicides	Pälsdjursskötsel	Fur farming
Ogräsmedel	Herbicide	Päron	Pears
Okänd	Unknown	R	
Olika	Different	Raps	Rape
Oljekraftfoder	Oilcake	Rapsfrö	Rape seed
Oljekraftfoderblandningar	Oilcake mixtures	Rapsmjöl	Rape-seed meal
Oljeväxter	Oleiferous plants	Rapsolja	Rape-seed oil
Oljeväxthalm	Straw from oleiferous plants	Rationalisering	Rationalization
Olycksfall	Accident	Redskap	Tool
Omfattning	Size, scope	Reducerad	Reduced
Område	Region	Registrerad	Registered
Omsättningsvärde	Turnover value	Renskötsel	Reindeer husbandry
Oskift dödsbo	Undivided estate (of a deceased person)	Rensningsmaskin	Cleaning machine
Ost	Cheese	Reparationer	Repairs
Ovägd	Unweighted	Reparationsarbete	Repairs
P		Representativ	Representative
Partihandel	Wholesale trade	Resultat	Result
Partihandelns invägning	Amount delivered to wholesaler	Reverslån	Promissory note loan
Partipris	Wholesale price	Riksområde	Major region
Personbil	Car	Rosor	Roses
Personer	Persons	Rotfruktsväxter	Root-crops
Plantskola	Nursery	Rovolja	Rape oil
		Rybs	Turnip rape
		Rybsfrö	Turnip rape seed
		Rybsmjöl	Turnip rape-seed meal

Rybsolja	Turnip rape-seed oil	Skuldprocent	Percentage debt
Rygg	Back	Skulltork	Hay-loft drier
Ryggrad	Spine	Skummjöl	Skim milk
Ryggsäck	Back fat	Skörd	Harvest, yield
Rå linolja	Linseed oil	Skördeskadeskydd	Swedish crop insurance
Råg	Rye	Skördesätt	Method of harvesting
Rågmjöl	Rye flour	Skördetidpunkt	Date for harvesting
Råproteinhalt	Protein content	Skördetröska	Combine
Råvara	Raw material	Skördeutfall	Outcome of harvest
Ränta	Interest	Skördeutsikter	Harvest prospects
Rättare	Farm foreman	Slag	Kind, variety
Röda vinbär	Red currants	Slakt	Slaughter
Rödbetor	Red beets	Slaktdjur	Slaughter animal
Rödklöverfrö	Red clover seed	Slaktkropp	Carcase
Rörelseidkare	Employer, owner of a farm	Slättervall	Ley
Rörmjölkningsanläggning	Pipe line milking installation	Släktköp	Purchase by relative
S		Snittblommor	Cut flowers
Saknas	Not available	Snittgrönt	Cut green
Sammanfatta	Summarize	Sockerbetor	Sugar beets
Sammanräknad	Total	Sockerbetsblast	Tops of sugar beets
Samt	And	Sockerhalt	Sugar content
Samtliga	Total	Sockerprodukter	Sugar products
Sektorprodukt	Sector product	Sojaböner	Soya beans
Semester	Holiday	Sojamjöl	Soya bean meal
Semesterlön	Holiday pay	Soppor	Soups
Senapsfrö	Mustard seed	Sort	Kind, variety
Senapsmjöl	Mustard seed meal	Spannmål	Grain
Sifferomdöme	Assessment in figures	Spannmålstork	Grain drier
Sirap	Syrup	Sparbank	Savingsbank
Sjuk	Ill	Specialarbetare	Specialized worker
Sjukpenning	Sickness allowance	Specialkurser	Courses
Självbindare	Binder	Spill	Harvesting losses
Självdeklaration	Income tax return	Spritdrycker	Spirits
Självrisk	Excess	Spädgris	Sucking-pig
Självägande brukare	Owner holders	Spädkalv	Sucking-calf
Skadad	Injured	Stadigvarande	Permanent
Skattad	Estimated	Starköl	Strong beer
Skattepliktig fastighet	Real estate, liable to real estate duty	Staten	Government, state
Skogsarbete	Forest work	Stationär skärmaskin	Stationary cutting-machine
Skogsbrukslinje	Forest courses	Statlig lånegaranti	Government loan security
Skogsbruksvärde	Value of standing forest and forest land	Statligt anställda	Governmental employment
Skogsfastighet	Forest real estate	Statligt stöd	Government support
Skogskonto	Forest account	Statsbidrag	Government subsidy
Skogsmark	Forest land	Statsplomberat	Sealed
Skogsmästare	Educated forest keeper	Sten- och jordarbete	Work with stone and soil
Skogstekniker	Forest technician	Sticklingar	Cuttings
Skogsägare	Forest owner	Stiftelse	Foundation
Skolad	Trained	Storboskap	Cattle
Skorpor	Rusks	Storlek	Size
Skuld	Debt, liability	Storleksgrupp	Size group
		Storskogsbruk	Large-scale forestry
		Stutar	Steers
		Städer	Towns

Stängselarbete	Work with fences	Tjur	Bull
Stärkelse	Starch	Tjurkalv	Bull calf
Stöd	Support	Tjänster inom jordbruk	Services in agriculture
Subvention	Subsidy	Tobak	Tobacco
Sugga	Sow	Tomt- och industrivärde	Site and plant value
Suggkontroll	Sow litter control	Torkad	Dried
Summa	Total	Torkanläggning	Drying plant
Superfosfat	Superphosphate	Torkning på slag	Drying on the ground
Svagdricka	Small beer	Totalundersökning	Total survey
Svarta vinbär	Black currants	Traktor	Tractor
Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand	Traktorförare	Tractor operator
Svensk	Swedish	Transportredskap	Transport equipment
Svensk jerseyboskap	Swedish jersey cattle	Trädgårdsarbetare	Horticultural worker
Svensk kullig boskap	Swedish pulled cattle	Trädgårdsarbete	Gardening
Svensk låglandsboskap	Swedish friesland cattle	Trädgårdsbruk	Horticulture
Svensk röd och vit boskap	Swedish red and white cattle	Trädgårdsföretag	Horticultural enterprise
Svin	Pig	Trädgårdsodling	Horticulture
Svinn	Waste, loss	Trädgårdsräkning	Census of horticulture
Svinstamkontroll	Pig progeny testing	Trädgårdstekniker	Garden technician
Sysselsatt	Employed	Trädgårdsväxter	Horticultural plants
Systemäckdikad areal	Underdrained area	Tröskning	Threshing
Sådd	Sowing	Tulpaner	Tulips
Sållmatupptagare	Potato elevator-digger	Tunn grädde	Thin cream containing 12 per cent fat
Såser	Sauces	Typ	Type
Såtidpunkt	Date for sowing	Täckdikning	Underdrainage
Säd	Grain	Tätort	Built-up area
Säljare	Seller		
Sämlre	Worse		
Särskild	Special		
T			
Tackor	Ewes	Underhåll	Maintenance
Tarmar	Intestines	Undersökning	Survey
Taxerad	Assessed	Undervisning	Education
Taxeringsenheter	Assessment units	Ungdjur	Young cattle
Taxeringsvärde	Assessed value	Unghästar	Colts
Taxeringsår	Year of assessment	Ungnöt	Young cattle
Te	Tea	Uppgift	Information, figure
Thomasfosfat	Thomas phosphate	Upphöra	Discontinue
Tidigare	Earlier	Upplörd	Ploughed up
Tidlön	Time rate (wages)	Uppskattad	Estimated
Tidpunkt	Time, date	Ursprung	Origin
Tillbyggd	Extended building	Urval	Sample
Tillfällig	Temporary	Utan	Without
Tillgångar	Assets	Utbildning	Education, training
Tillskott	Addition	Utfall	Result
Tillväxt	Growth	Utfodring	Feeding
Timförtjänst	Hourly earnings	Utgifter	Expenditure
Timotejfrö	Timothy seed	Utlåning	Lending
Tjock grädde	Thick cream containing 40 per cent fat	Utnyttja	Utilize
Tjocklek	Thickness	Utplanteringsväxter	Bedding-plants
		Utrikeshandel	Foreign trade
		Utsäde	Seed
		Utvintring	Out-wintering

U

V		Y	
Vall	Ley	Växtprodukt	Vegetable product
Vall till fröskörd	Ley for seeds	Växtsjukdom	Plant disease
Vallbaljväxter	Leguminous plants on ley	Växtskyddsmedel	Pesticides
Vallblandfrö	Mixed seeds for ley	Växtslag	Plant type
Vallfrö	Clover and grass seeds	Y	
Vallfröväxter	Seed for ley	Yrkesarbetare	Skilled worker
Vallgräs	Clover and grass	Yrkeskunnig	Skilled
Vallhö	Hay	Yrkesställning	Employment status
Vallinsådd	Area sown for ley establishment	Yrkesverksam	Economically active
Vallskörd	Harvest from ley	Yta	Area
Vallväxter	Herbage plants	Yttre rationalisering	Structural improvement
Vallålder	Age of the ley	Å	
Varaktig	Durable, permanent	Åker	Arable land
Varmluft	Hot air	Åkerareal	Acreage of arable land
Varuslag	Type of goods	Åkerbruk, husdjurs-skötsel	Crop and livestock husbandry
Vattenavledning	Ditching	Åkeri	Haulage contractor
Vattenhalt	Content of water	Ålder	Age
Vax	Wax	Åldersgrupp	Age group
Vedbod	Woodshed	År	Year
Vegetabilisk	Vegetable	Årlig	Annual
Verksamhet	Activity	Årsförtjänst	Annual earnings
Verkstad	Workshop	Årsväxtrapport	Crop outlook report
Vete	Wheat	Återförsålt	Resold
Vetekli	Wheat bran	Återväxt	Second harvest
Vetemjöl	Wheat flour	Åtgärd	Measure, act
Veterinär	Veterinary	Ä	
Veterinärbesiktigad	Inspected	Ägarekategori	Category of owner
Vicker	Vetches	Ägd	Owned
Vikt	Weight	Ägd till minst hälften	More than half of holding owned
Viktigare	More important	Ägg	Egg
Vin	Wine	Ägo	Ownership
Vitaminfodermedel	Vitaminized feeding stuff	Ägoslag	Type of land
Vitkål	White cabbage	Äng	Meadow
Vitsenap	White mustard	Äpplen	Apples
Volmning	Drying in a cock	Ätlig	Edible
Vuxna	Adults	Ö	
Våröljeväxter	Spring-sown oleiferous plants	Öga	Eye
Vårraps	Spring rape	Ökning	Increase
Vårrybs	Spring turnip rape	Öl	Beer
Vårråg	Spring rye	Överföring	Transfer
Vårstråsäd	Spring-sown cereals	Övergångsbidrag	Transitional subsidy
Vårsäd	Spring grain	Överstiga	Exceed
Vårvete	Spring wheat	Översyn	Revision
Vägd	Weighted	Övertidstillägg	Overtime pay
Värde	Value	Övervintring	Wintering
Världsmarknadsprisindex	World market price index	Övervärde	Excess value
Växel	Bill of exchange	Övre Norrland	Upper parts of Norrland
Växthus	Greenhouse	Övrig	Other
Växtnäringsämne	Plant nutrient		
Växtperiod	Growing time		

Summary

In most cases the data published in the Yearbook of Agricultural Statistics 1976 refer to the year 1975 or the production year 1974/75. As a rule there are also data from the four immediately preceding surveys. Some summary data for the years 1945–1969 can be found in the Yearbook of Agricultural Statistics 1970.

1 Organization of the agricultural statistics

The main part of the data presented in this yearbook is based on surveys carried out at regular intervals by different bodies, organizations etc., the most important being the National Central Bureau of Statistics (SCB), the National Agricultural Marketing Board, the National Board of Agriculture and the Agricultural Economics Research Institute.

SCB computes the data in the yearbook on structure of holdings, real estates, plants, machinery, labour manpower, crop farming, number of livestock, foreign trade and holders' cash incomes, expenditures etc. The National Agricultural Marketing Board compiles the statistics on prices, index numbers, further refinement of agricultural products and food consumption. The National Board of Agriculture computes or supervises the statistics on government rationalization measures and testing and control of livestock etc. The Agricultural Economics Research Institute, finally, computes the data on purchases of machinery, tools, pesticides etc.

2 Geographical divisions for agricultural statistics

In the Swedish agricultural statistics, information is presented by administrative areas and by areas defined in accordance with natural farming conditions. For the current surveys, data are usually given for counties and larger areas, although the register of enterprises in agriculture and forestry (also called the farm register) provides information by individual parishes, municipalities etc.

The majority of the counties have, on the basis of different climatic conditions, the quality of the soil

etc., been divided into "natural farming areas". These areas can be combined into "production areas" and "major regions". See further Appendix 2 where also a map of Sweden can be found. For the objective crop yield surveys (see below), the country is divided into 423 "yield survey districts", which have been made as homogeneous as possible with regard to the annual harvest outcome. This division is also used in the crop insurance system (see below).

3 Structure of agricultural enterprises. Types of land etc.

Since 1968 an annual registration of enterprises (holdings) in agriculture and forestry has been a responsibility for SCB.

The farm register includes the following types of enterprises:

- a) enterprises with at least 2 hectares of arable land
- b) enterprises with less than 2 hectares of arable land (including enterprises without arable land) which include real estate assessed as agricultural real estate
- c) enterprises with large stocks of livestock
- d) enterprises with horticultural production of a certain size.

Data from enterprises of type a), c) and d) are collected by mail each year, while data from the other types of enterprises are collected in certain years.

During 1968–1975 particulars have been collected annually for the farm register relating to name, address, telephone number and civil registration number of the holder, real estates included in the enterprise and their respective area under arable land and forest, owner of leased property, tenant of leased land, the acreages under various crops, the number of livestock of different species and the number of employees in the enterprise. A number of other data are collected at intervals of a few years.

Before the establishment of the farm register the corresponding land data were obtained from the agricultural censuses, which were performed every fifth year by SCB.

Some data on the number of owned and leased holdings and their areas of different types of land and information on the number of holdings in different size groups in 1975 are given in Tables 1–2 and 4–5. In Table 3 information can be found on area of arable land in different size groups distributed by category of holder.

Some data on the number of holdings and the area of forest land in different size groups of forest land on holdings with more than 2 hectares of arable land are given in Table 6.

The total area of forest land in Sweden distributed by different size groups of arable land and forest land and by different categories of holders in 1971 is given in Tables 7–8.

Information on changes in the holdings and the reasons for these changes between 1973 and 1974 has been compiled in Tables 9–11.

4 Population and labour force

The general censuses of population and housing carried out by SCB include a great deal of information about agricultural conditions. They give statistics, for instance, on the distribution of the population in rural and urban areas and the size of the economically active population in agriculture and related fields. See Tables 12–14.

SCB also carries out monthly labour force sample surveys. The number of persons economically active in agriculture, the number of unemployed etc. as indicated by these surveys is shown in Tables 15–16.

The farm register provides data on the age distribution of holders and the number of holders and employees in agriculture. See Tables 17–18.

SCB carried out a sample survey in March for a period of years. The last survey was performed in 1973. It included i.a. the number of hours worked in agriculture and forestry. See Tables 19–20.

Statistics on agricultural and horticultural workers' wages are compiled every year by SCB on the basis of information from a sample of farms. See Tables 21–23. SCB also makes annual sample surveys on employment in forestry. See Tables 24–25.

The Agricultural Economics Research Institute made a study on the farmers' occupation in and outside their own enterprises in 1971. See Tables 26–28.

Some data from the National Board of Occupational Safety and Health on the number of accidents and fatalities in agricultural and horticultural work

for hired labour and number of injured parts of the body are given in Tables 29–30.

5 Real estates and buildings

Statistics on the assessed values of agricultural real estates are compiled and published every year by SCB. See Tables 31–33.

Special statistics on the prices of agricultural real estates emerge from an annual study made by SCB. This study includes all normal, voluntary sales of agricultural properties of which legal ratification have been applied for. See Tables 34–38.

Information on new and extended buildings in agriculture is annually reported to SCB. See Tables 39–42.

Annual index calculations on building costs are made by SCB. See Table 43.

In the sample survey in March 1973 some data about the extent of underdrainage area were collected. See Table 44.

Information on the age of cowsheds at holdings with milk production can be found in Table 45.

6 Plants and machinery

The census of agriculture in 1971 included some information on plants in agriculture. The main results from this part of the census are shown in Table 46.

The number of tractors in different activities in 1966 is shown in Table 47.

In the sample survey in March 1973 some data on the number of tractors, combines etc. were collected. See Table 48.

Current statistics on purchases of machinery, tools etc. in agriculture are obtained from surveys made by the Agricultural Economics Research Institute. The primary material for these surveys is obtained from manufacturers and importers. See Tables 49–50.

7 Requisites

Information on the consumption and prices of fertilizers based on figures supplied by manufacturers and importers, is reported annually by the National Agricultural Marketing Board. See Tables 51–52.

In connection with the objective crop yield surveys in 1971, data were collected on the application of plant nutrients in commercial fertilizers in agriculture. See Table 53.

Information on the consumption of feeding stuffs is annually compiled by the National Agricultural Marketing Board on the basis of figures collected directly from manufacturers and importers. See Tables 54–55.

The Agricultural Economics Research Institute makes an annual *survey on the purchases of pesticides* in agriculture and horticulture. Data for this survey are supplied by manufacturers and importers. See Table 56.

Data on *cereal area treated with herbicides* were collected in connection with the objective crop yield surveys in 1974. See Table 57.

Data on *the fuel consumption* based on the sample survey in March 1973 are shown in Table 58.

8 Crop farming. Vegetable production

Since 1968 information on the *use of arable land* is obtained from the farm register. See Tables 59–61.

The agricultural census in 1971 included information on the use of arable land. Table 62 contains data on the number of holdings with different crops and on the average acreages of the cultivations.

Special *crop outlook reports* are sent three times a year to SCB, viz. in May, July/August and October. The data are collected by the county agricultural boards. See Tables 63–67.

Quantitative information on the size of the harvest per hectare is obtained from the *objective crop yield surveys*. The surveys comprise a main survey and a series of special surveys. The latter ones give information on harvesting losses etc. The surveys cover a sample of about 13 000 holdings with more than 2 hectares of arable land. See Tables 68–70.

SCB makes estimates of the *total harvest* on the basis of the objective crop yield surveys. See Table 71.

Quantitative information on farmers' deliveries of grain, milling, the marketed production of flour etc. is compiled and reported every month by the National Agricultural Marketing Board, which also prepares *statistics on the prices of vegetable produce*. See Tables 72–73.

Data on the *cultivation of oleiferous plants and sugar beets*, based on information from the Swedish Oil Plant Association and the Swedish Sugar Co., Ltd., are given in Tables 74–75.

All enterprises with horticultural production are entered in the farm register. Some data from this register can be found in Table 76. In 1972 a horticultural census was performed in Sweden. There are some results from this census on the *cultivation of different kinds of horticultural plants* in Tables 77–78.

Under current regulations, the seed for marketing is to be controlled by the Swedish State Seed Testing Institute. *Statistics on government sealing* are reported annually by the respective seed control establishments. See Table 79.

In connection with the objective crop yield surveys (see above), investigations have been made about the *quantities of grain seed* (Table 80), the *autumn-sown acreages* (Table 81), the *acreages of different varieties of grain* (Table 82), the *methods of grain harvesting* (Table 83), the *quality of bread and coarse grain* (Table 84–85), the *acreages cultivated as ley for seeds* (Table 86), the *acreages sown for ley establishment in different nurse crops* (Table 87), the *distribution by age of ley* (Table 88), the *yield from ley of different ages* (Table 89), the *quality of harvest from ley* (Table 90), the *methods of harvesting for ley and potatoes* (Tables 91–92), the *acreages of different varieties of potatoes* (Tables 93–94), the *distribution of the potato acreage by the size of the cultivations and the yield from these cultivations* (Tables 95–96), the *irrigated and non-irrigated area of table potatoes etc.* (Table 97), and the *dates for sowing and harvesting, average growing time and yield per hectare on areas with different sowing dates* (Tables 98–101).

The Agricultural Economics Research Institute has estimated the *production of energy in crop farming* in 1972. See Table 102.

Since 1961 there has been a special *crop insurance system* for all farmers in Sweden with 2 hectares or more of arable land. Since 1968 the participation is compulsory. The scheme covers at present grain, potatoes, oleiferous plants, sugar beets and ley.

The main authority for this scheme is the National Agricultural Marketing Board, while the compensation is computed by SCB. See Tables 103–104.

9 Livestock farming. Animal production

Since 1968 annual information on the number of livestock in agriculture is obtained from the farm register. Data from this register are given in Tables 105–114.

Data on the *number of livestock* according to the survey in March 1973 are given in Table 115.

The control of dairy cattle and pigs is continually carried out under the supervision of the National Board of Agriculture. *Statistics on milk recording and sow litter recording* are continually published. See Tables 116–117 and 123–124.

In connection with the survey in March 1971 SCB in co-operation with the National Agricultural Marketing Board made a special *study on milk production and the use of milk*. See Table 118.

Information on the number of milk suppliers, the quantity of delivered milk, the uses and the price of dairy milk etc. is given in the detailed statistics on dairy operations published by the Swedish Dairies' Association. See Tables 119–120.

Certain figures from SCB's *statistics on the number of serviceable boars and covered sows* are given in Table 121.

Results of pig progeny testing and sheep breeding control are continually reported by the National Board of Agriculture, which is the authority responsible for these activities. See Tables 122 and 126–127.

In connection with the survey in March 1972 the SCB in co-operation with the National Agricultural Marketing Board made a *study on the slaughter of pigs*. See Table 125.

The *awarding of prizes to horses* is done under the supervision of the National Board of Agriculture. Some results are given in Table 128.

Information on slaughter inspections, the production of meat (incl. pork) and the prices on carcasses is reported monthly by the National Agricultural Marketing Board. Such reports are based on information obtained from, e.g. the Swedish Farmers' Meat Marketing Association. See Tables 129–131.

Estimates of the total annual egg production are made by the National Agricultural Marketing Board, which also reports *statistics on egg prices*. See Table 132.

10 Food consumption

Information on the consumption of food, beverages and tobacco is obtained through calculations made by the National Agricultural Marketing Board. These calculations are based on data from official manufacturing and foreign trade statistics and the Marketing Board's own statistics. See Tables 133–134.

11 Foreign trade

On the basis of the official foreign trade statistics, SCB makes an annual *statement on the foreign trade in agricultural products and foodstuffs*. See Tables 135–137.

12 Agricultural economics

A special *survey of the cash incomes, expenditures and net receipts* of holders is made every year by SCB on the basis of the income tax returns from a sample of approx. 11 000 holders. See Tables 138–141.

In order to illustrate receipts, costs and profitability in Swedish agriculture, the National Board of Agriculture makes an annual *farm-economic investigation*. This study is based on books kept by approx. 1 100 farms. See Tables 142–144.

In its statistics on the outcome of the annual assessment, SCB includes *information on the income*

of agricultural real estates. SCB also compiles *annual statistics on wage earners and employers*. See Tables 145–147.

The development of prices and costs for agricultural products and requisites is reflected in the National Agricultural Marketing Board's monthly *calculations of cost price, producer price, price regulation, food industry price, consumer price and world market price indices*. See Table 148.

Summary statistics on the agricultural credit market are compiled by the Agricultural Bank. As far as possible, these statistics only cover credits to private farmers. See Table 149.

SCB produces *national accounts statistics*. Some results regarding the agricultural sector and the gross domestic product are given in Tables 150–151.

13 Government rationalization measures

Current statistics on public expenditure for rationalization measures etc. are published by the National Board of Agriculture. The county agricultural boards exercise the power of decision on public measures to promote agricultural rationalization. See Tables 152–155.

14 Farmers' co-operative associations

Information on membership and trade turnover in the co-operative associations is given by the Federation of Swedish Farmers, which is the central body for the agricultural co-operative associations and their different branch organizations. See Tables 156–157.

15 Agricultural training

Statistics on the number of students at the agricultural and forest courses as well as related courses of the integrated upper secondary school and at the colleges associated with agriculture – primarily the College of Agriculture, the Veterinary College and the College of Forestry – are compiled by SCB. See Tables 158–159.

16 International statistics

Information on the scope of agriculture in different countries is obtained from the statistics published annually by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). These include information on areas of different types of land, use of arable land, harvest, livestock, consumption of fertilizers, and the number of persons economically active in agriculture. See Tables 160–165.

1 Lantbruksstatistikens organisation

En väsentlig del av denna boks innehåll bygger på material från regelbundet återkommande undersökningar utförda av olika myndigheter och organisationer. Merparten av statistiken produceras av statistiska centralbyrån (SCB), statens jordbruksnämnd, lantbruksstyrelsen, Svensk Husdjursskötsel och Jordbrukets utredningsinstitut. Viss del av statistiken på jordbrukets område utförs på uppdrag av lantbruksekonomiska samarbetsnämnden.

I det följande lämnas en sammanfattning av den statistik som produceras av de nämnda myndigheterna och organisationerna och som redovisas i denna årsbok.

Statistik från SCB

Inom SCB produceras statistik med anknytning till jordbruket, bl a över företagsstruktur, fastigheter, anläggningar, maskiner, arbetskraft, växtodling, husdjur och ekonomiska förhållanden.

Grundläggande uppgifter om jordbruksföretagen och om förhållanden som belyser företagens struktur, såsom uppgifter om antal, ågslagsfördelning, åkerjordens användning och antal husdjur, erhålls sedan 1968 ur det av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade lantbrukets företagsregister. Detta kommer i fortsättningen att refereras till som lantbruksregistret, vilket beskrivs utförligt i kapitel 3. Uppgifter till detta register insamlas årligen från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åker. Från företag med mindre än 2 hektar åker, inklusive rena skogsföretag, insamlas uppgifter med 3 – 5 års mellanrum vid s k lantbruksräkningar. Även trädgårdsföretag ingår i lantbruksregistret.

Uppgifter om jordbruksföretagen, deras struktur m m erhöles även tidigare genom totalräkningar, de s k jordbruksräkningarna, som genomfördes i stort sett vart femte år mellan 1927 och 1966. En redogörelse för jordbruksräkningarnas uppläggning och organisation lämnas i Jordbruksstatistisk årsbok 1970.

Jordbruksräkningarna kompletterades med urvalsundersökningar, s k inventeringar (mellan 1940 och 1950 totalräkningar). Fr o m början av 1940-talet genomfördes dessa vid minst tre tillfällen varje år. Vid en inventering i mars insamlades bl a uppgifter om antal nötkreatur och svin, vid en inventering i juni uppgifter om åkerarealen, åkerjordens användning och antal husdjur samt vid en inventering i oktober bl a uppgifter om höstsådda arealer och antal nötkreatur, svin och höns. Alla tre inventeringarna inkluderade fr o m mitten av 1950-talet dessutom uppgifter om arbetskraften i jordbruket. Vid lantbruksregistrets tillkomst lades juni- och oktoberinventeringarna ned. Marsinventeringen behölls t o m 1973. Viss ytterligare information om inventeringarna lämnas i avsnitt 4.4.

Statistik rörande skörden grundades från slutet av 1700-talet till början av 1960-talet helt på subjektiva bedömningar utförda av lokala ombud. Omkring 1960 infördes successivt objektiva skördeuppskattningar, som grundas på mätningar av skörd och spill på slumpmässigt utvalda provtytor. Mätningarna utförs av fältpersonal knuten till lantbruksnämnderna. I anslutning till fältarbetet inhämtas olika uppgifter om växtodlingen, bl a om bärgning, skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd. Vidare insamlas kvalitetspro-

ver för hö och spannmål. De objektiva skördeuppskattningarna beskrivs utförligt i avsnitt 8.4.

Särskilda undersökningar rörande jordbrukarnas inkomster, utgifter, tillgångar och skulder har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet på grundval av brukarnas självdeklarationer. Undersökningarna har hela tiden grundats på stickprovsförfarande. Sedan 1953 sker urvalet av deklarationer slumpmässigt. En detaljerad redogörelse för deklarationsundersökningarnas uppläggning lämnas i avsnitt 12.1.

Beräkningar m m utförda av jordbruksnämnden

Jordbruksnämnden sammanställer statistik över bl a priser, vidareförädling av olika jordbruksprodukter och konsumtion av livsmedel.

Sedan lång tid tillbaka har jordbruksnämnden gjort årliga sammanställningar över jordbrukets inköp av handelsgödsel och fodermedel. Material till dessa sammanställningar erhåller nämnden dels från tillverkare och importörer, dels från den officiella handelsstatistiken.

Kvantitetsuppgifter för leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl m m sammanställs varje månad. Vidare gör nämnden på basis av bl a livsmedelsverkets besiktningssstatistik månatliga beräkningar av produktionen av kött och fläsk.

Nämnden presenterar prisuppgifter för bl a vegetabilie- och animalieprodukter och handelsgödsel. Dessa uppgifter samlas in genom olika instanser.

Beräkningar av detaljerade prisindexserier för jordbruksprodukter har utförts sedan 1940-talet. Även före denna tid utarbetades vissa prisindex på jordbruksområdet. Beräk-

ningarna utförs f n huvudsakligen inom jordbruksnämnden.

Statistik från lantbruksstyrelsen

Den jordbruksekonomiska undersökningen, som grundas på bokföringsuppgifter från ett antal jordbruksföretag, avser att årligen belysa intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Undersökningen genomfördes första gången 1914. Ansvaret för undersökningen överflyttades den 1 juli 1975 från lantbruksstyrelsen till SCB. En närmare redogörelse för undersökningen lämnas i avsnitt 12.2.

Svinstamkontroll och färkontroll har bedrivits sedan 1920-talet. Verksamheterna leds numera av lantbruksstyrelsen, som även utarbetar statistik däröver.

Lantbruksstyrelsen utarbetar vidare statistik över lantbrukarnämndernas verksamhet.

Statistik från Svensk Husdjursskötsel

Mjölkboskapskontroll och suggkontroll har genomförts sedan 1930- respektive 1920-talet. Svensk Husdjursskötsel leder numera verksamheterna och utarbetar statistik i anslutning till dem.

Statistik från Jordbrukets utredningsinstitut

Jordbrukets utredningsinstitut utarbetar årligen statistik över jordbrukets inköp av olika slag av maskiner och redskap samt växtskyddsmedel. Material till statistiken erhålls från tillverkare och importörer.

Utredningsinstitutet har vidare sedan 1956 vart femte år genomfört undersökningar avseende jordbrukets struktur. Den senaste undersökningen avsåg lantbrukarnas sysselsättning och planering 1971.

2 Områdesindelningar i lantbruksstatistiken

Sedan lång tid tillbaka sker inom lantbruksstatistiken en omfattande områdesredovisning av resultat som framkommer genom skilda undersökningar. Redovisning lämnas sålunda dels för olika administrativa områden, dels för områden som avgränsats främst med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för jordbruk.

Administrativa områden

I statistiken redovisas i allmänhet uppgifter för län. Länsindelningarna har emellertid ändrats över tiden i och med att såväl hela församlingar som församlingsdelar flyttats mellan län. I *bilaga 1* redovisas förändringar sedan 1952 i länsindelningen till följd av att hela församlingar flyttats mellan län.

Omfattningen av förändringarna belyses också i tabblän nedan.

År	Antal län som berördes	Antal församlingar som flyttades mellan län
1952	6	5
1967	6	6
1968 ¹	1	–
1969	4	3
1971	15	55
1974	8	13

¹Stockholms stad sammanslogs med Stockholms län.

I allmänhet används i statistikredovisningen den länsindelning som gällde vid undersökningens genomförande. Länsindelningen i denna årsbok hänför sig till den nu gällande (dvs 1976 års), utom där annat anges.

I vissa fall sammanförs länen till huvudområdena Götaland, Svealand och Norrland.

Tidsserier. Omräkningar

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades länsuppgifter för perioden 1945-1969 enligt jordbruksinventeringarna och lantbruksregistret. En serie över tiden jämförbara uppgifter hade erhållits genom omräkningar med hänsyn till ändringar i metoder, klassificeringsgrunder och länsgränser.

SCB har räknat om vissa uppgifter för jordbruksföretagen till att avse 1974 års länsindelning. Omräknade länsuppgifter för åren 1968-1973 och vissa jordbruksräkningsår avseende antal företag, företagens storleksfördelning, ägoslag, åkerjordens användning och antal husdjur återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1974:39. Vissa av dessa uppgifter redovisades dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1974.

Omräknade länsuppgifter för åren 1960-1973 avseende hektar- och totalskördar återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1975:35. Resultaten för åren 1971-1973 redovisades dessutom i Jordbruksstatistisk årsbok 1975.

Naturliga jordbruksområden.

Produktionsområden. Riksområden

Vid bearbetning och redovisning av lantbruksstatistiken är de administrativa områdena från vissa synpunkter inte alltid lämpliga som indelningsgrund. Flertalet län är därför uppdelade på särskilda s k *naturliga jordbruksområden*. Därvid har hänsyn tagits till de naturförhållanden som väsentligt påverkar förutsättningarna för jordbruk, t ex berggrundens och de lösa jordarternas beskaffenhet, landskapets topografi och klimatet. De naturliga jordbruksområdena är uppbyggda av församlingar och i vissa fall delar av församlingar.

De naturliga jordbruksområdena sammanfördes ursprungligen till 18 *produktionsområden*. De flesta av dessa produktionsområden täcker delar av mer än ett län. Gränserna är numera fasta.

Däremot har gränserna för de naturliga jordbruksområdena modifierats. Gränserna utgör numera i princip kombinationer av gränserna för produktionsområdena och länsgränserna. Detta medför att de naturliga jordbruksområdena påverkas av ändringar i länsgränserna. År 1975 var landet indelat i 61 naturliga jordbruksområden.

De 18 produktionsområdena kan sammanföras till 8 större produktionsområden. Ett av de 18 produktionsområdena delas dock av gräns mellan två av de 8 produktionsområdena.

De 8 produktionsområdena kan sammanföras till 3 *riksområden*. Dessa 3 riksområden sammanfaller inte med de 3 administrativa huvudområdena.

Sambandet mellan naturliga jordbruksområden och produktions- och riksområden framgår av *bilaga 2*.

Områden för skördeberäkningar m m

Skördeområden

I samband med att objektiva skördeuppskattningsmetoder och ett permanent skördeskadestydd för jordbruket (se s 133 resp 184) infördes, indelades landet i områden som numera benämns *skördeområden*. Dessa områden är mer homogena än de naturliga jordbruksområdena med avseende framför allt på skördens variation från år till år.

Områdesindelningen har fortlöpande setts över. Därvid har eftersträfvats homogenitet beträffande skillnaden mellan normal och erhållen skörd. Eftersom statistiskt material i stor utsträckning saknats för denna variabel har man i stället utgått från faktorer som i hög grad påverkar skördens storlek, såsom klimat, jordart, topografi och odlingsinriktning. Dessutom

har risken för speciellt svåra skördeskador, t ex på grund av översvämning eller svår torka, beaktats. År 1975 var riket indelat i 423 skördeområden varav 3 tillfälliga.

I regel följer områdena församlingsgränserna. I vissa fall är dock församlingarna så heterogena från jordbrukssynpunkt att en delning anses nödvändig.

För skördeberäkningar har en anpassning av de naturliga jordbruksområdena till indelningen i skördeområden gjorts. De naturliga jordbruksområden som bildas av skördeområden kallas *anpassade naturliga jordbruksområden*.

Specialområden

Vid beräkningar inom SCB grupperas skördeområdena till följande specialområden.

Variansområdena, 35 till antalet, består av skördeområden med någorlunda lika norm-skördevärde och skördevariation. Områdena har tidigare använts i skördeskadestyddet vid beräkning av enskilda företags självrisk. Fr o m ersättningsberäkningarna för 1975 års skörd beräknas skördevariationen för skördeområden.

Utjämningsområdena, som är 27 till antalet, består av skördeområden med likartade odlingsförhållanden. De används i stället för skördeområden i de fall skördeuppskattningarna inte ger tillräckligt underlag för bestämning av skörden i ett skördeområde.

Spillområdena, vilkas antal är 17, används vid beräkning av spill av potatis och bärgningsförluster och kvalitet för brödsäd och fodersäd. För potatis sammanslås dock de 17 områdena vanligen till 11 områden. Områdesindelningen baseras i huvudsak på indelningen i naturliga jordbruksområden.

Återväxtområdena, som är 30 till antalet, används vid beräkning av återväxt på slättervall, bärgningsförluster på slättervall och kvalitet på hö.

En sammanställning över av SCB använda områdesindelningar i lantbruksstatistiken lämnas i figuren på s 43.

Särskilda indelningar

I vissa fall tillämpas för statistiska ändamål andra områdesindelningar än de ovan beskrivna.

Vid beräkning av jordbrukets byggnadskostnadsindex grupperas t ex de naturliga jordbruksområdena till fem större jordbruksområden. Dessa är någorlunda homogena med avseende på förutsättningar för jordbruksdrift, byggnadstekniska förhållanden, priser på byggnadsmaterial och löner för byggnadsarbete.

Lantbruksstyrelsen har gjort en speciell regionindelning av landet, vilken används vid beskrivning av utvecklingen inom jord- och skogsbruket. Vid indelningen har man sökt sammanföra områden med likartade sociala, ekonomiska och fysiska förutsättningar till enhetliga regiontyper.

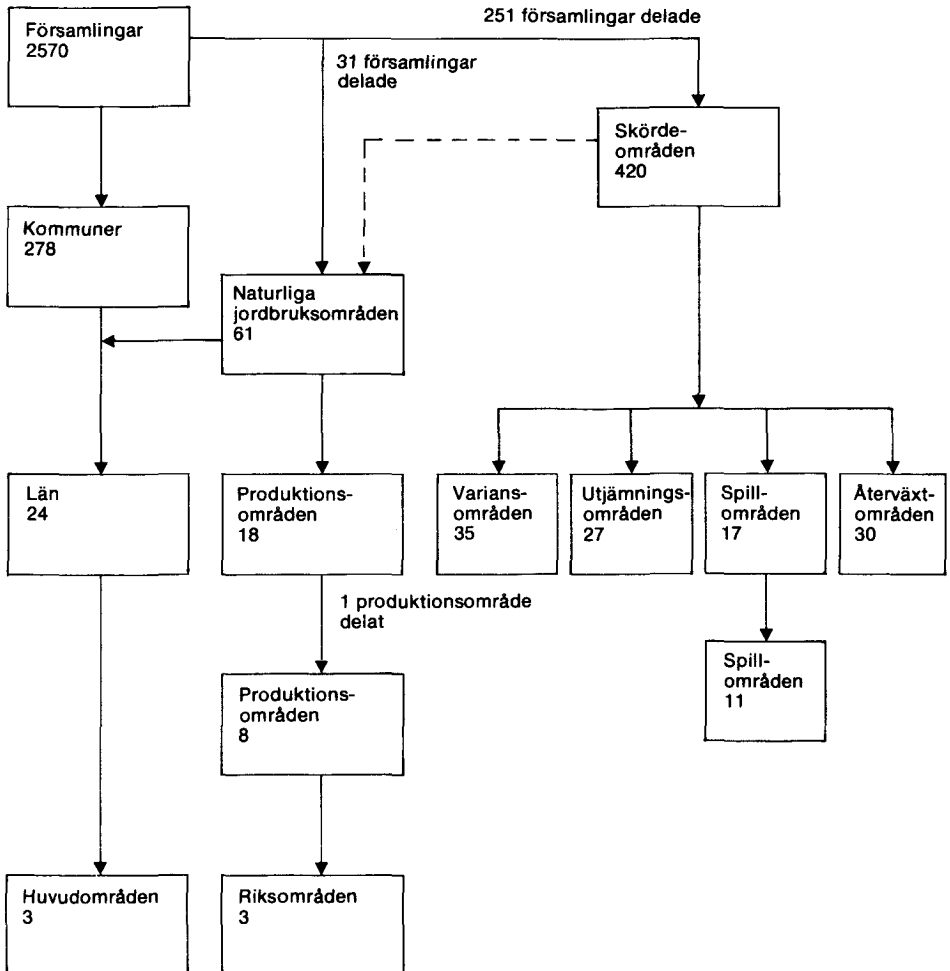
Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse har en omfattande regional statistikproduktion med redovisning bl a på enskilda förenings verksamhetsområden.

Övrig publicering

En utförlig redovisning av landets administrativa indelningar den 1 januari 1975 respektive den 1 januari 1976 återfinns i Rikets indelningar 1975 respektive Rikets indelningar 1976. Förändringar i landets indelningar 1952-1974 redovisas i Meddelanden i samordningsfrågor 1973:12.

Områdesindelningen i lantbruksstatistiken 1975 redovisas utförligt i Meddelanden i samordningsfrågor 1974:1 och 1975:2. Områdesindelningen i lantbruksstatistiken under 1976 redovisas i Meddelanden i samordningsfrågor 1974:1 och 1976:1.

Områdesindelningar använda inom lantbruksstatistiken och antal områden 1975

Administrativa
indelningarLantbruksanknutna
indelningar

3 Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning m m

3.1 BESTÅND AV FÖRETAG OCH FÖRETAGENS AREALER M M

Med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse 1968: 111 (senast ändrad 1975:979) insamlas varje år sedan 1968 uppgifter till ett av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättat register, det s k lantbruksregistret (lantbrukets företagsregister). Enligt bestämmelserna skall den som inom landet driver jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, fruktodling eller trädgårdsodling eller äger mark där annan driver sådan verksamhet, lämna uppgifter till lantbruksregistret.

Motsvarande uppgifter insamlades tidigare vid s k jordbruksräkningar och jordbruksinventeringar. Viss information om dessa lämnas i kapitel 1.

I detta avsnitt beskrivs lantbruksregistret samt redovisas uppgifter ur detta om bestånd av företag, bruksningsform, storleksgruppering, företagens arealer m m. Uppgifter om arbetskraft, åkerjordens användning, trädgårdsföretag och antal husdjur redovisas i avsnitt 4.3, 8.1, 8.9 respektive 9.1.

Undersökningens innehåll. Definitioner

Omfattning

Lantbruksregistret omfattar följande typer av företag:

- I företag med minst 2 hektar åker
- II företag med mindre än 2 hektar åker (inkl företag utan åker) med fastighet taxerad som jordbruksfastighet
- III företag med djurbesättningar som uppgiftsdagen eller tidigare under kalenderåret omfattat minst 250 svin eller 500 får inkl lamm eller 1 000 höns inkl kycklingar
- IV företag med yrkesmässig odling av trädgårdsväxter. Här ingår kommunala träd-

gårdar, anstalter, institutioner m fl med trädgårdsodling omfattande minst 200 m² under glas eller 2 500 m² frilandsareal.

Samtliga skogsföretag i riket ingår bland företagen av typ I eller II.

Från företag av typ I och sedan 1969 även företag av typ III insamlas uppgifter varje år. Uppgifter från företag av typ II insamlas med 3–5 års mellanrum i samband med en utvidgad form av uppgiftsinsamling, s k lantbruksräkning. Från företag av typ IV insamlas numera uppgifter i princip varje år. Det är då en lantbruksräkning utförs och det följande året insamlas dock inga uppgifter till lantbruksregistret från denna grupp. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning (se s 146) i början av året närmast efter lantbruksräkningen.

Av tablån nedan framgår uppgiftsinsamlingens omfattning under olika år.

År	Typ av företag			
	I	II	III	IV
Genomförda undersökningar				
1968	×	×	–	–
1969	×	–	×	–
1970	×	–	×	×
1971	×	×	×	–
1972	×	–	×	T ²
1973	×	–	×	×
1974	×	–	×	×
1975	×	–	×	×
Planerade undersökningar				
1976	×	×	×	–
1977	×	–	×	T ²
1978	×	–	×	×

¹ Lantbruksräkning. – ² Trädgårdsräkning.

Insamlade uppgifter

Till lantbruksregistret insamlas dels vissa fasta uppgifter och dels tillfälligt återkommande uppgifter. Av *bilaga 3* framgår vilka uppgifter som insamlades under perioden 1968–1975. Där har dock undantagits uppgifterna till trädgårdsräkningen 1972. Dennas innehåll beskrivs på s 146.

Uppgiftsinsamlingen 1975 framgår i detalj av *bilaga 4*, som återger den använda blanketten.

Definitioner

Med *företag* (brukningsenhet) menas inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, frukt- och trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. Tillarrenderad mark skall räknas med i företaget men inte utarrenderad mark. Areal från vilken grödan har överlåtits på rot och areal som tillfälligt har upplåtits till bete skall redovisas av markägaren.

Med *företagare* (brukare) menas den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarar för företaget.

Följande definitioner av de olika *ägoslagen* tillämpas.

Åker: mark som lagts under plog och nyttjas för växtodling (även fältmässiga odlingar av köksväxter, frukt och bär). Hit räknas dock ej mångåriga slätter- och betesvallar som utnyttjas endast undantagsvis eller som inte väntas bli plöjda på nytt.

Kultiverad betesmark: gräsbärande mark som används för bete och har förbättrats genom röjning, bearbetning med redskap, gödsling eller insådd med vallväxter samt gräsbärande mark som tidigare har varit åker och utnyttjas som bete.

Annan gräsbärande mark: gräsbärande mark som ej är att hänföra till åker eller kultiverad betesmark, gårdsplaner eller dylikt. Hit räknas bl a betes- och slätterängar, strand- och hagmarksbeten samt tidigare åker, om den (åkern) inte används till bete eller för skogsändamål.

Skogsmark: mark som antingen är skogbärande eller kan göras skogbärande utan mera omfattande grundförbättringar och ej är att hänföra till åker, kultiverad betesmark eller

annan gräsbärande mark.

Övrig mark (även tomt och trädgård): gårdsplaner, bebyggd mark, mark för hemträdgård och park, vägar, större avloppsdiken o d. Hit räknas även ej odlade eller trädbevuxna mossar och myrar, kärr, berg och annan dylik mark som inte kan hänföras till något annat ägoslag.

Undersökningens genomförande

Undersökningen är en totalräkning. De insamlade uppgifterna skall avse förhållandena en viss dag i juni respektive år. För 1975 gällde uppgifterna den 26 juni.

Insamling och bearbetning

SCB sänder ut blanketter till alla kända uppgiftsskyldiga. För företag som tidigare registrerats i lantbruksregistret påförs blanketterna maskinellt uppgifter om företagare, till företaget hörande fastigheter, företagets arealer av olika slag samt församlingstillhörighet. Ifyllda blanketter återsänds direkt till SCB. I påminnelse- och insamlingsarbetet deltar också lantbruksnämnderna.

Inkomna blanketter granskas vanligen vid SCB. I vissa fall sänds dock blanketterna till respektive lantbruksnämnd. Kontroll av uppgifterna på de inkomna blanketterna görs i viss utsträckning mot motsvarande värden enligt föregående års lantbruksregister.

Bortfall

För 130 företag som tidigare redovisat mer än 2 hektar åker har uppgifter för år 1975 inte erhållits. Enligt tidigare redovisade uppgifter omfattade dessa företag cirka 3 000 hektar åker. Motsvarande bortfall 1974 var 96 företag med sammanlagt cirka 1 400 hektar åker.

Resultatens tillförlitlighet

Redovisningsprinciper

De uppgifter som redovisas från lantbruksregistret avser i regel företag med mer än 2,0 hektar åker. Till denna grupp räknas emellertid inte företag med mindre än 0,3 hektar utnyttjad åker, även om den totala åkerarealen överstiger 2,0 hektar.

I åkerarealen inräknas även ej utnyttjad åker bestående av slätter- och betesvallar som ej

utnyttjas samt annan obrukad åker. Helträda hänförs till utnyttjad åker.

För år då lantbruksräkning genomförs redovisas även vissa uppgifter för företag med högst 2,0 hektar åker.

Vid avgränsningen av företagen tillämpas två skilda principer. Företag med minst 0,3 hektar åker redovisas som *en* enhet, även om däri ingår två eller flera taxeringsenheter eller delar därav. Rena skogsföretag (med högst 0,2 hektar åker) redovisas däremot uppdelade på taxeringsenheter.

Kontrollmätningar

De i detta avsnitt presenterade tabellerna bygger i huvudsak helt på jordbrukarnas uppgifter. Ibland omfattar uppgifterna om åkerarealen även vissa områden som normalt ej besås, t ex diken.

Vid beräkningar av totalskörden utnyttjas arealuppgifter från lantbruksregistret. Dessa uppgifter avser dock den *besådda* arealen. Uppskattningar av den besådda arealens storlek baseras på till lantbruksregistret lämnade uppgifter och på resultat av särskilda *kontrollmätningar*. Dessa beskrivs närmare på s 139.

Resultat

I *tabell 1* redovisas antal ägda och arrenderade företag och arealer av olika ägoslag år 1975. Av tabellen framgår bl a att antalet företag mellan 1974 och 1975 minskade med knappt 4 000 och att åkerarealen minskade med knappt 11 000 hektar.

Av *tabellerna 2 och 3* framgår antalet företag och åkerarealen år 1975 fördelade på storleksgrupper efter arealen åker respektive på företagarekategorier.

I *tabell 4* redovisas antal företag med mer än 100 hektar åker inom storleksgrupper efter arealen åker år 1975 och i *tabell 5* procentuell

fördelning av åkerarealen vid företag med mer än 2 hektar åker inom storleksgrupper efter areal åker samt genomsnittlig åkerareal 1975. Av tabellen framgår att den genomsnittliga åkerarealen långsamt har ökat.

Uppgifter om antal företag med mer än 2 hektar åker och areal skogsmark fördelade på storleksgrupper efter areal skog 1975 framgår av *tabell 6*.

I *tabell 7* redovisas antal företag med minst 0,3 hektar åker, antal taxeringsenheter vid jordbruksfastigheter med högst 0,2 hektar åker samt arealerna åker och skogsmark vid dessa företag och fastigheter fördelade på storleksgrupper efter areal skogsmark år 1971. Av tabellen framgår att 24 % av skogsmarken i riket, som totalt omfattar 22,7 miljoner hektar, fanns vid företag med mer än 2 hektar åker.

I *tabell 8* redovisas rikets totala skogsmarksareal fördelad på företagarekategorier.

Övrig publicering

Lantbruksregistret beskrivs utförligt i Statistisk tidskrift 1971:5.

Utförlig statistik baserad på uppgifterna i lantbruksregistret publiceras varje år i Statistiska meddelanden serie J. Uppgifter redovisas för län, produktionsområden, hela riket och – i flertalet fall – naturliga jordbruksområden. Resultaten för 1975 återfinns i nr J 1976:5.1, 5.3 och 5.6.

I Statistiska meddelanden serie J 1974:39 redovisades uppgifter om antal företag inom olika storleksgrupper och areal av olika ägoslag på länsnivå för åren 1968–1973 och samtliga jordbruksräkningsår. Alla uppgifter avsåg 1974 års länsindelning.

I publikationen Lantbruksräkningen 1971, Del 1 och 2, lämnades utförliga uppgifter från lantbruksräkningen på regional nivå ner till kommun och församling.

3.2 FÖRÄNDRINGAR I FÖRETAGENS STRUKTUR

Genom tillkomsten av lantbruksregistret – se föregående avsnitt – förbättrades möjligheterna till statistisk belysning av strukturförhållanden inom jordbruket.

I detta avsnitt redovisas förskjutningar mellan olika grupper av företag efter ägande- och arrendeförhållanden (brukningsform) och efter åkerarealens storlek samt orsakerna till dessa förskjutningar mellan 1973 och 1974. I avsnitt 9.1 redovisas förskjutningar mellan grupper av företag efter kobesättningarnas storlek.

Bearbetningen görs för företag med mer än 2 hektar åker (varav minst 0,3 hektar utnyttjad åker) respektive år. De här presenterade tabellerna avser alltså företag med mer än 2 hektar åker 1973 eller 1974.

Jämförbarhet

Vid bearbetningen klassificeras företagen efter åkerarealens storlek enligt uppgifterna i ägodelsredovisningen, som är maskinellt förtryckta på blanketterna. I övrig statistik från lantbruksregistret görs denna klassificering efter uppgifterna i grödredovisningen, som ej är maskinellt förtryckta. Mellan dessa arealuppgifter tillåts en mindre differens. Härigenom elimineras effekten av en del smärre »skenförändringar» mellan åren i åkerarealens storlek, som beror på att jordbrukarna ej alltid lämnar exakt samma uppgifter om grödarea-

len storlek två på varandra följande år, även om arealen i realiteten är oförändrad.

Klassificering av företagen efter brukningsform görs enligt ägande- och arrendeförhållanden på fastigheter med åker inom företaget. Klassificeringen i övrig statistik från lantbruksregistret baseras däremot på samtliga fastigheter som ingår i företaget.

Nämnda skillnader i bearbetningsmetoder har medfört att här redovisade uppgifter om antal företag efter brukningsform respektive storleksgrupp skiljer sig något från motsvarande uppgifter i övrig statistik från lantbruksregistret.

Resultat

I *tabell 9* redovisas antal företag efter brukningsform 1973 och 1974 och i *tabell 10* antal företag efter åkerarealens storlek 1973 och 1974.

Av *tabell 11* framgår orsakerna till strukturförändringar för företag som upphörde mellan 1973 och 1974 och för samtliga företag vilkas åkerareal ändrades mellan 1973 och 1974.

Övrig publicering

En utförlig redogörelse över förändringar i företagens struktur mellan 1971 och 1972, mellan 1972 och 1973 samt mellan 1973 och 1974 lämnas i Statistiska meddelanden serie J 1975:37.

Motsvarande uppgifter för förändringar mellan 1974 och 1975 återfinns i nr J 1976:5.9.

Tabell 1 Antal ägda och arrenderade företag, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag år 1975

Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Antal företag			Summa
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	
<i>Län</i>				
Stockholms	825	721	680	2 226
Uppsala	1 705	959	1 263	3 927
Södermanlands	1 067	1 006	873	2 946
Östergötlands	2 089	1 866	1 595	5 550
Jönköpings	3 531	1 163	2 436	7 130
Kronobergs	3 040	587	1 942	5 569
Kalmar	2 852	1 071	2 056	5 979
Gotlands	1 383	277	1 241	2 901
Blekinge	1 516	199	764	2 479
Kristianstads	4 761	1 105	2 347	8 213
Malmöhus	4 659	1 977	2 427	9 063
Hallands	4 119	730	1 911	6 760
Göteborgs o Bohus	2 981	554	1 476	5 011
Älvsborgs	6 112	1 060	3 144	10 316
Skaraborgs	5 338	1 680	3 036	10 054
Värmlands	4 187	686	2 147	7 020
Örebro	1 842	690	1 359	3 891
Västmanlands	1 543	716	1 019	3 278
Kopparbergs	1 961	339	1 977	4 277
Gävleborgs	2 563	330	2 041	4 934
Västernorrlands	3 203	248	1 985	5 436
Jämtlands	2 330	313	1 530	4 173
Västerbottens	3 769	347	3 201	7 317
Norrbottens	1 966	152	1 381	3 499
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	5 552	2 071	2 961	10 584
» mellanbygder	6 402	1 661	3 914	11 977
» norra slättbygder	7 776	2 574	4 126	14 476
Svealands slättbygder	7 366	3 920	5 133	16 419
Götalands skogsbygder	21 497	5 446	12 762	39 705
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 449	1 633	4 110	12 192
Nedre Norrland	7 888	839	5 877	14 604
Övre Norrland	6 412	632	4 948	11 992
<i>Hela riket</i>				
1975	69 342	18 776	43 831	131 949
1974	72 855	18 669	44 315	135 839
1973	76 201	18 580	44 156	138 937
1972	80 415	18 745	44 783	143 943
1971	85 792	18 997	45 225	150 014

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Åkerareal, hektar			Kultiverad betesmark, hektar	Annan gräsbärande mark, hektar	Skogs- mark, hektar	Övrig mark, hektar
Ägd	Arren- derad	Summa				
40 192	60 850	101 042	3 277	5 315	94 889	17 256
95 863	65 764	161 627	4 992	8 854	143 186	18 819
66 901	77 404	144 305	5 029	7 608	136 032	17 649
111 912	111 456	223 368	13 528	26 455	181 958	30 940
52 491	45 558	98 049	16 342	19 508	247 381	60 279
40 360	22 173	62 533	9 927	9 928	208 171	49 789
82 045	56 665	138 710	8 661	26 357	267 819	48 977
60 878	21 522	82 400	3 278	7 570	83 993	29 271
28 324	12 447	40 771	2 701	4 478	97 324	8 965
122 191	64 775	186 966	16 203	13 790	118 278	22 948
178 651	132 261	310 912	12 938	11 277	36 119	12 009
89 889	37 458	127 347	6 942	5 039	126 635	40 175
46 766	24 144	70 910	3 908	6 322	88 145	65 949
111 587	51 078	162 665	10 207	12 558	279 286	83 216
188 419	100 827	289 246	10 048	15 134	149 032	32 683
84 042	41 073	125 115	2 274	6 074	301 453	34 090
73 110	46 662	119 772	2 577	3 644	146 072	21 809
80 045	55 352	135 397	2 584	3 791	141 316	13 146
40 279	27 302	67 581	1 522	3 292	207 084	17 557
51 302	28 714	80 016	1 633	3 878	345 274	24 105
40 800	22 368	63 168	2 650	6 228	366 603	57 640
30 121	17 606	47 727	2 095	4 410	359 266	153 195
61 077	31 568	92 645	2 185	4 242	474 965	159 852
31 192	16 763	47 955	1 462	3 921	320 907	157 351
217 153	142 772	359 925	10 586	7 515	41 680	14 098
222 676	110 500	333 176	20 167	38 399	228 813	68 602
296 081	172 603	468 684	13 767	27 735	203 058	50 793
377 882	303 709	681 591	17 496	29 429	628 747	79 728
352 727	228 986	581 713	67 140	79 966	1 321 813	331 468
131 596	92 331	223 927	7 483	12 737	561 688	67 412
113 011	69 495	182 506	6 284	14 328	1 027 693	163 735
97 311	51 394	148 705	4 040	9 564	907 696	401 834
1 808 437	1 171 790	2 980 227	146 963	219 673	4 921 188	1 177 670
1 835 682	1 155 449	2 991 131	144 927	222 639	5 063 724	1 222 857
1 851 105	1 132 559	2 983 664	142 497	224 374	5 182 154	1 259 637
1 879 667	1 116 826	2 996 493	142 011	227 958	5 396 638	1 330 042
1 915 504	1 100 819	3 016 323	141 318	232 906	5 535 162	1 381 949

Tabell 2 Antal företag inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa företag år 1975

Number of holdings in different size groups, and the area of arable land on these holdings in 1975

Område	Antal företag inom storleksgrupper, hektar åker						
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0 ¹
<i>Län</i>							
Stockholms	155	239	456	361	430	376	209
Uppsala	186	299	802	735	941	743	221
Södermanlands	162	290	563	486	564	566	315
Östergötlands	439	640	1 118	829	1 106	1 025	393
Jönköpings	1 762	2 283	1 787	685	415	172	26
Kronobergs	1 620	2 029	1 252	391	204	64	9
Kalmar	751	1 361	1 568	934	844	414	107
Gotlands	332	365	611	556	673	308	56
Blekinge	527	801	576	249	206	99	21
Kristianstads	1 168	1 791	2 406	1 214	984	486	164
Malmöhus	853	1 257	2 224	1 632	1 690	1 006	401
Hallands	1 189	1 664	2 009	882	670	268	78
Göteborgs o Bohus	1 058	1 635	1 350	500	332	120	16
Älvsborgs	2 322	2 873	2 795	1 147	770	327	82
Skaraborgs	913	1 648	2 823	1 702	1 673	974	321
Värmlands	1 841	2 048	1 464	606	558	380	123
Örebro	499	656	885	582	626	489	154
Västmanlands	145	267	622	643	810	594	197
Kopparbergs	1 191	1 065	974	438	421	169	19
Gävleborgs	919	1 365	1 398	625	438	175	14
Västernorrlands	1 661	1 873	1 195	368	232	92	15
Jämtlands	1 358	1 355	916	293	167	74	10
Västerbottens	1 808	2 450	1 893	617	409	128	12
Norrbottens	1 025	1 103	698	309	221	131	12
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	898	1 303	2 747	1 919	2 066	1 191	460
» mellanbygder	1 217	1 948	3 116	2 162	2 179	1 065	290
» norra slättbygder	1 208	2 126	3 831	2 334	2 542	1 773	662
Svealands slättbygder	1 007	1 686	3 317	2 868	3 511	2 880	1 150
Götalands skogsbygder	9 124	12 388	10 315	4 070	2 546	1 059	203
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 704	3 318	2 975	1 284	1 119	644	148
Nedre Norrland	4 289	4 639	3 357	1 197	779	305	38
Övre Norrland	3 437	3 949	2 727	950	642	263	24
<i>Hela riket</i>							
1975	23 884	31 357	32 385	16 784	15 384	9 180	2 975
1974	25 247	32 856	33 539	17 026	15 315	8 922	2 934
1973	26 409	34 408	34 259	17 223	15 159	8 615	2 864
1972	28 135	36 673	35 435	17 532	14 992	8 402	2 774
1971	30 639	39 135	36 685	17 799	14 920	8 132	2 704

¹ I tabell 4 redovisas för år 1975 en storleksgruppering av företag med mer än 100 hektar åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Åkerareal i hektar inom storleksgrupper, hektar åker								
Summa	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	Summa
2 226	586	1 925	6 953	8 981	16 902	26 447	39 248	101 042
3 927	707	2 361	12 579	18 495	37 246	50 841	39 398	161 627
2 946	635	2 337	8 711	12 345	22 378	39 607	58 292	144 305
5 550	1 654	5 015	17 029	20 945	44 067	71 116	63 542	223 368
7 130	6 834	17 179	26 006	16 818	15 954	11 544	3 714	98 049
5 569	6 377	15 062	17 763	9 644	7 701	4 509	1 477	62 533
5 979	2 963	10 477	23 463	23 424	32 786	27 802	17 795	138 710
2 901	1 224	2 792	9 502	13 958	26 050	20 397	8 477	82 400
2 479	2 055	6 048	8 493	6 167	7 913	6 465	3 630	40 771
8 213	4 403	13 919	36 077	30 180	38 043	32 973	31 371	186 966
9 063	3 094	9 943	33 375	40 794	66 232	67 415	90 059	310 912
6 760	4 565	12 657	29 658	21 785	25 425	17 402	15 855	127 347
5 011	4 036	12 359	19 596	12 184	12 668	7 937	2 130	70 910
10 316	8 756	21 815	40 611	28 497	29 228	21 729	12 029	162 665
10 054	3 457	13 042	42 735	42 674	65 360	66 474	55 504	289 246
7 020	6 750	15 157	21 144	15 080	21 575	26 322	19 087	125 115
3 891	1 871	5 053	13 270	14 482	24 798	33 626	26 672	119 772
3 278	548	2 119	9 799	16 245	32 205	40 525	33 956	135 397
4 277	4 227	7 837	14 336	10 792	16 048	11 229	3 112	67 581
4 934	3 444	10 447	20 539	15 398	16 734	11 307	2 147	80 016
5 436	6 157	13 928	16 975	9 087	8 887	6 155	1 979	63 168
4 173	5 061	10 068	13 215	7 114	6 190	4 781	1 298	47 727
7 317	6 849	18 466	27 205	15 109	15 384	8 149	1 483	92 645
3 499	3 780	8 062	9 975	7 584	8 566	8 545	1 443	47 955
10 584	3 213	10 411	41 329	47 838	80 216	79 324	97 594	359 925
11 977	4 578	15 223	47 588	54 291	84 500	70 737	56 259	333 176
14 476	4 565	16 716	57 961	58 578	99 852	121 329	109 683	468 684
16 419	3 838	13 361	51 270	72 209	138 863	199 065	202 985	681 591
39 705	35 198	93 463	149 985	100 388	97 763	71 939	32 977	581 713
12 192	10 087	25 017	43 559	31 909	43 076	44 119	26 160	223 927
14 604	15 720	34 598	48 275	29 305	29 673	19 821	5 114	182 506
11 992	12 834	29 279	39 042	23 264	24 397	16 963	2 926	148 705
131 949	90 033	238 068	479 009	417 782	598 340	623 297	533 698	2 980 227
135 839	95 065	249 020	496 145	423 937	595 512	605 477	525 975	2 991 131
138 937	99 291	260 711	506 668	428 668	589 288	584 800	514 238	2 983 664
143 943	105 751	277 715	524 015	436 443	581 863	570 082	500 624	2 996 493
150 014	114 904	296 171	542 207	443 101	578 971	551 615	489 354	3 016 323

Tabell 3 Antal företag samt arealen åker på dessa efter företagarekategori år 1975
 Number of holdings and the area of arable land on these holdings by the category of holder in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Antal företag brukade av						
	Enskilda personer	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Andra kategorier	Okänd företagarekategori
<i>Län</i>							
Stockholms	2 114	67	26	4	6	9	—
Uppsala	3 826	71	18	7	3	2	—
Södermanlands	2 838	60	37	2	—	9	—
Östergötlands	5 424	86	27	3	2	8	—
Jönköpings	6 914	195	13	3	3	1	1
Kronobergs	5 383	174	4	2	2	4	—
Kalmar	5 837	119	17	3	—	3	—
Gotlands	2 814	78	5	2	1	1	—
Blekinge	2 414	56	4	1	2	2	—
Kristianstads	8 014	140	39	8	3	9	—
Malmöhus	8 787	149	102	7	2	16	—
Hallands	6 545	181	24	2	4	4	—
Göteborgs o Bohus	4 814	176	12	2	1	6	—
Älvsborgs	9 943	341	14	8	4	6	—
Skaraborgs	9 815	189	33	9	2	6	—
Värmlands	6 612	386	15	3	1	3	—
Örebro	3 765	100	18	2	2	4	—
Västmanlands	3 187	69	12	3	4	3	—
Kopparbergs	3 976	283	6	2	2	8	—
Gävleborgs	4 716	193	8	5	—	12	—
Västernorrlands	5 134	255	8	4	4	31	—
Jämtlands	3 971	183	3	2	1	13	—
Västerbottens	7 101	197	4	6	2	7	—
Norrbottnens	3 378	103	3	8	3	4	—
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1– 5,0	22 558	1 293	20	5	3	5	—
5,1– 10,0	30 069	1 225	41	9	3	10	—
10,1– 20,0	31 505	754	51	28	6	40	1
20,1– 30,0	16 447	260	42	5	5	25	—
30,1– 50,0	15 125	173	45	14	3	24	—
50,1–100,0	8 985	93	53	15	12	22	—
Över 100,0	2 633	53	200	22	22	45	—
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	10 268	171	116	7	3	19	—
” mellanbygder	11 672	231	52	9	3	10	—
” norra slättbygder	14 103	291	46	15	6	15	—
Svealands slättbygder	15 865	384	109	18	16	27	—
Götalands skogsbygder	38 462	1 114	74	19	14	21	1
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 563	578	31	8	1	11	—
Nedre Norrland	13 805	714	16	8	6	55	—
Övre Norrland	11 584	368	8	14	5	13	—
<i>Hela riket</i>							
1975	127 322	3 851	452	98	54	171	1
1974	131 051	4 048	424	97	53	166	—
1973	134 185	4 035	407	93	54	160	3
1972	139 085	4 166	380	94	57	159	2
1971	144 878	4 421	360	102	67	173	13

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Åkerareal i hektar brukad av								
Summa	Enskilda personer	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Andra kategorier	Okänd företagare-kategori	Summa
2 226	91 663	2 281	4 353	829	888	1 028	–	101 042
3 927	151 546	2 452	5 520	1 598	254	257	–	161 627
2 946	131 426	2 273	8 587	334	–	1 685	–	144 305
5 550	214 014	3 476	4 134	175	331	1 238	–	223 368
7 130	95 284	1 663	828	65	186	12	11	98 049
5 569	60 671	1 270	84	207	159	142	–	62 533
5 979	133 892	1 974	2 135	490	–	219	–	138 710
2 901	79 487	1 458	988	185	197	85	–	82 400
2 479	38 626	943	1 035	43	100	24	–	40 771
8 213	178 664	2 897	3 780	246	312	1 067	–	186 966
9 063	280 205	4 487	22 984	458	82	2 696	–	310 912
6 760	120 272	2 395	3 543	55	758	324	–	127 347
5 011	68 513	1 503	421	32	15	426	–	70 910
10 316	157 770	3 043	759	420	304	369	–	162 665
10 054	275 997	4 722	6 479	908	171	969	–	289 246
7 020	118 039	3 950	2 645	189	188	104	–	125 115
3 891	112 648	2 260	4 013	83	259	509	–	119 772
3 278	127 292	2 200	3 767	333	1 149	656	–	135 397
4 277	63 875	2 209	798	90	157	452	–	67 581
4 934	76 364	2 019	739	293	–	601	–	80 016
5 436	59 918	1 911	316	204	148	671	–	63 168
4 173	45 708	1 447	59	36	132	345	–	47 727
7 317	90 081	1 661	143	378	176	206	–	92 645
3 499	46 492	813	191	239	153	67	–	47 955
23 884	85 081	4 832	73	18	8	21	–	90 033
31 357	228 430	9 140	317	75	24	82	–	238 068
32 385	466 220	10 888	760	411	93	626	11	479 009
16 784	409 378	6 447	1 050	129	136	642	–	417 782
15 384	588 279	6 650	1 829	543	125	914	–	598 340
9 180	609 110	6 521	3 997	1 100	924	1 645	–	623 297
2 975	431 949	10 829	70 275	5 614	4 809	10 222	–	533 698
10 584	325 298	5 116	24 682	467	910	3 452	–	359 925
11 977	317 461	5 402	8 727	633	335	618	–	333 176
14 476	448 761	7 396	8 149	1 347	698	2 333	–	468 684
16 419	635 575	12 101	24 271	3 063	2 738	3 843	–	681 591
39 705	563 408	10 366	5 265	832	672	1 159	11	581 713
12 192	209 574	6 662	6 309	489	28	865	–	223 927
14 604	174 102	5 441	554	442	409	1 558	–	182 506
11 992	144 268	2 823	344	617	329	324	–	148 705
131 949	2 818 447	55 307	78 301	7 890	6 119	14 152	11	2 980 227
135 839	2 827 780	57 774	77 974	7 639	6 004	13 960	–	2 991 131
138 937	2 822 729	55 074	78 212	7 583	5 972	14 054	40	2 983 664
143 943	2 839 432	55 115	75 137	7 788	5 947	13 014	60	2 996 493
150 014	2 862 829	55 421	70 889	7 876	6 037	13 119	152	3 016 323

Tabell 4 Antal företag med mer än 100 hektar åker inom olika storleksgrupper år 1975
 Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups in 1975

Område	Storleksgrupp, hektar åker					Summa
	100,1– 200,0	200,1– 300,0	300,1– 400,0	400,1– 500,0	Över 500,0	
<i>Län</i>						
Stockholms	146	33	23	2	5	209
Uppsala	171	34	8	2	6	221
Södermanlands	231	51	22	6	5	315
Östergötlands	327	43	12	5	6	393
Jönköpings	22	4	–	–	–	26
Kronobergs	7	2	–	–	–	9
Kalmar	83	19	4	–	1	107
Gotlands	51	2	2	–	1	56
Blekinge	18	2	–	–	1	21
Kristianstads	113	34	8	3	6	164
Malmöhus	277	58	19	14	33	401
Hallands	58	11	4	2	3	78
Göteborgs o Bohus	15	–	1	–	–	16
Älvsborgs	73	7	1	1	–	82
Skaraborgs	265	31	10	7	8	321
Värmlands	103	14	3	2	1	123
Örebro	116	27	7	–	4	154
Västmanlands	156	22	12	5	2	197
Kopparbergs	17	–	1	–	1	19
Gävleborgs	11	3	–	–	–	14
Västernorrlands	15	–	–	–	–	15
Jämtlands	10	–	–	–	–	10
Västerbottens	12	–	–	–	–	12
Norrbottens	12	–	–	–	–	12
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	322	70	22	12	34	460
» mellanbygder	214	46	13	6	11	290
» norra slättbygder	545	73	22	11	11	662
Svealands slättbygder	876	169	70	16	19	1 150
Götalands skogsbygder	174	23	3	1	2	203
Mellersta Sveriges skogsbygder	117	15	7	3	6	148
Nedre Norrland	37	1	–	–	–	38
Övre Norrland	24	–	–	–	–	24
<i>Hela riket</i>						
1975	2 309	397	137	49	83	2 975
1974	2 271	400	129	49	85	2 934
1973	2 214	383	132	49	86	2 864
1972	2 149	369	123	50	83	2 774
1971	2 090	371	112	48	83	2 704

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 5 Procentuell fördelning av åkerarealen inom olika storleksgrupper och genomsnittlig åkerareal per företag år 1975
 Percentage distribution of the area of arable land and average area per holding in 1975

Område	Storleksgrupp, hektar åker							Summa	Genomsnittlig areal, hektar
	2,1–5,0	5,1–10,0	10,1–20,0	20,1–30,0	30,1–50,0	50,1–100,0	Över 100,0		
<i>Län</i>									
Stockholms	0,6	1,9	6,9	8,9	16,7	26,2	38,8	100	45,4
Uppsala	0,4	1,5	7,8	11,4	23,0	31,5	24,4	100	41,2
Södermanlands	0,4	1,6	6,0	8,6	15,5	27,5	40,4	100	49,0
Östergötlands	0,7	2,3	7,6	9,4	19,7	31,8	28,5	100	40,2
Jönköpings	7,0	17,5	26,5	17,1	16,3	11,8	3,8	100	13,8
Kronobergs	10,2	24,1	28,4	15,4	12,3	7,2	2,4	100	11,2
Kalmar	2,1	7,6	16,9	16,9	23,6	20,1	12,8	100	23,2
Gotlands	1,5	3,4	11,5	16,9	31,6	24,8	10,3	100	28,4
Blekinge	5,1	14,8	20,8	15,1	19,4	15,9	8,9	100	16,4
Kristianstads	2,4	7,4	19,3	16,1	20,4	17,6	16,8	100	22,8
Malmöhus	1,0	3,2	10,7	13,1	21,3	21,7	29,0	100	34,3
Hallands	3,6	9,9	23,3	17,1	20,0	13,7	12,4	100	18,8
Göteborgs o Bohus	5,7	17,4	27,6	17,2	17,9	11,2	3,0	100	14,2
Älvsborgs	5,4	13,4	25,0	17,5	18,0	13,3	7,4	100	15,8
Skaraborgs	1,2	4,5	14,8	14,7	22,6	23,0	19,2	100	28,8
Värmlands	5,4	12,1	16,9	12,1	17,2	21,0	15,3	100	17,8
Örebro	1,5	4,2	11,1	12,1	20,7	28,1	22,3	100	30,8
Västmanlands	0,4	1,6	7,2	12,0	23,8	29,9	25,1	100	41,3
Kopparbergs	6,3	11,6	21,2	16,0	23,7	16,6	4,6	100	15,8
Gävleborgs	4,3	13,1	25,7	19,2	20,9	14,1	2,7	100	16,2
Västernorrlands	9,7	22,1	26,9	14,4	14,1	9,7	3,1	100	11,6
Jämtlands	10,6	21,1	27,7	14,9	13,0	10,0	2,7	100	11,4
Västerbottens	7,4	19,9	29,4	16,3	16,6	8,8	1,6	100	12,7
Norrbottnens	7,9	16,8	20,8	15,8	17,9	17,8	3,0	100	13,7
<i>Hela riket</i>									
1975	3,0	8,0	16,1	14,0	20,1	20,9	17,9	100	22,6
1974	3,2	8,3	16,6	14,2	19,9	20,2	17,6	100	22,0
1973	3,3	8,7	17,0	14,4	19,8	19,6	17,2	100	21,5
1972	3,5	9,3	17,5	14,6	19,4	19,0	16,7	100	20,8
1971	3,8	9,8	18,0	14,7	19,2	18,3	16,2	100	20,1

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 6 Antal jordbruksföretag inom olika storleksgrupper efter skogsmarksarealen samt arealen skogsmark¹ vid dessa företag år 1975

Number of holdings by area of forest land and the area of forest land on these holdings in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Antal företag inom storleksgrupper, hektar skogsmark						
	0	0,1– 5,0	5,1– 25,0	25,1– 50,0	50,1– 100,0	100,1– 200,0	200,1– 400,0
<i>Län</i>							
Stockholms	773	89	516	403	279	111	27
Uppsala	1 149	264	1 149	738	439	139	31
Södermanlands	1 083	173	801	433	255	102	44
Östergötlands	2 430	408	1 138	710	513	258	69
Jönköpings	1 338	218	2 131	1 966	1 151	282	30
Kronobergs	673	268	1 842	1 595	896	248	34
Kalmar	1 666	430	998	1 198	1 063	480	114
Gotlands	520	273	1 043	577	355	113	16
Blekinge	301	180	772	649	416	135	21
Kristianstads	3 875	1 223	1 902	711	395	83	11
Malmöhus	7 463	881	492	127	61	17	9
Hallands	2 343	941	1 760	1 077	525	100	6
Göteborgs o Bohus	1 011	1 055	1 867	693	318	58	7
Älvsborgs	1 531	1 170	4 102	2 198	1 015	238	45
Skaraborgs	3 427	2 138	3 064	877	363	135	30
Värmlands	878	542	2 221	1 619	1 123	484	117
Örebro	928	462	1 333	641	331	132	42
Västmanlands	844	176	785	665	515	238	37
Kopparbergs	444	155	1 123	1 144	909	413	80
Gävleborgs	492	242	926	951	1 176	838	276
Västernorrlands	656	457	1 162	932	1 113	788	277
Jämtlands	492	204	724	734	803	770	363
Västerbottens	547	274	1 443	1 820	1 867	1 015	310
Norrbottens	318	120	442	659	844	738	321
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	8 420	999	818	212	84	24	10
» mellanbygder	5 198	1 783	2 588	1 327	759	235	57
» norra slättbygder	5 005	3 007	4 543	1 185	477	185	52
Svealands slättbygder	4 597	1 213	4 686	2 968	1 868	751	201
Götalands skogsbygder	7 372	3 258	12 500	9 174	5 473	1 593	250
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 910	717	3 589	2 901	2 019	857	154
Nedre Norrland	1 627	935	2 966	2 680	3 114	2 286	844
Övre Norrland	1 053	431	2 046	2 670	2 931	1 984	749
<i>Hela riket</i>							
1975	35 182	12 343	33 736	23 117	16 725	7 915	2 317
1974	35 492	12 846	35 143	23 991	17 332	8 037	2 369
1973	35 661	13 358	36 445	24 680	17 674	8 120	2 376
1972	36 325	13 999	38 206	25 735	18 344	8 306	2 390
1971	37 280	14 758	40 362	26 957	18 994	8 539	2 459

¹ Sveriges totala skogsmarksareal redovisas i tabellerna 7 och 8.

Källa: SC B. lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Areal skogsmark inom olika storleksgrupper, hektar skogsmark									
Över 400,0	Summa	0,1– 5,0	5,1– 25,0	25,1– 50,0	50,1– 100,0	100,1– 200,0	200,1– 400,0	Över 400,0	Summa
28	2 226	301	8 145	15 154	19 716	15 248	7 509	28 816	94 889
18	3 927	820	17 159	27 417	31 028	18 256	8 280	40 226	143 186
55	2 946	595	12 146	15 699	17 714	14 385	12 100	63 393	136 032
24	5 550	1 220	16 423	26 477	36 777	35 458	18 495	47 108	181 958
14	7 130	723	34 853	73 117	79 994	37 331	7 981	13 382	247 381
13	5 569	867	29 892	58 236	62 537	32 762	9 034	14 843	208 171
30	5 979	1 195	15 663	45 239	76 484	65 118	30 919	33 201	267 819
4	2 901	895	15 330	21 374	25 206	15 023	4 164	2 001	83 993
5	2 479	600	11 767	24 217	29 514	17 783	5 448	7 995	97 324
13	8 213	3 070	25 546	25 810	27 277	10 631	2 682	23 262	118 278
13	9 063	1 788	6 059	4 308	3 993	2 421	2 670	14 880	36 119
8	6 760	2 516	25 604	39 723	36 774	12 433	1 639	7 946	126 635
2	5 011	2 942	24 954	25 481	22 146	8 042	2 395	2 185	88 145
17	10 316	3 464	60 200	79 503	70 784	32 593	11 736	21 006	279 286
20	10 054	5 850	39 514	31 359	25 102	18 525	8 054	20 628	149 032
36	7 020	1 700	33 287	59 820	79 088	65 475	31 436	30 647	301 453
22	3 891	1 409	18 991	23 445	23 282	18 235	11 347	49 363	146 072
18	3 278	593	12 135	24 738	36 893	32 112	10 419	24 426	141 316
9	4 277	515	17 866	42 512	65 036	56 080	19 912	5 163	207 084
33	4 934	700	14 421	36 202	87 174	117 002	72 500	17 275	345 274
51	5 436	1 280	17 382	35 153	81 934	112 190	74 778	43 886	366 603
83	4 173	566	11 225	27 518	59 871	111 152	98 422	50 512	359 266
41	7 317	822	23 936	68 559	134 934	140 429	81 471	24 814	474 965
57	3 499	344	7 214	25 614	62 446	106 077	87 308	31 904	320 907
17	10 584	2 235	9 908	6 900	4 825	2 844	2 166	12 802	41 680
30	11 977	4 533	36 355	48 972	53 267	30 310	14 375	41 001	228 813
22	14 476	8 260	58 015	41 851	33 137	24 452	13 087	24 256	203 058
135	16 419	3 859	69 789	109 291	131 337	101 903	54 906	157 662	628 747
85	39 705	9 668	191 191	339 397	385 972	214 759	69 330	111 496	1 321 813
45	12 192	2 312	55 487	108 197	142 961	116 717	40 100	95 914	561 688
152	14 604	2 629	45 208	100 730	230 335	323 696	225 035	100 060	1 027 693
128	11 992	1 279	33 759	101 337	213 870	280 080	201 700	75 671	907 696
614	131 949	34 775	499 712	856 675	1 195 704	1 094 761	620 699	618 862	4 921 188
629	135 839	36 143	519 978	889 041	1 237 977	1 111 213	634 530	634 842	5 063 724
623	138 937	37 558	539 650	914 881	1 262 384	1 123 120	638 300	666 261	5 182 154
638	143 943	39 425	565 152	954 207	1 310 006	1 147 319	643 595	736 934	5 396 638
665	150 014	41 522	597 572	999 946	1 356 437	1 178 511	661 233	699 941	5 535 162

Tabell 7 Antal företag samt åkerarealen och skogsmarksarealen på dessa efter åker- resp skogsmarksarealernas storlek år 1971

Number of holdings, area of arable and forest land in different size groups by the area of arable and forest land respectively in 1971

Storleksgrupp, hektar skogsmark	Storleksgrupp, hektar åker							Summa över 2,0	0,3–2,0 hektar åker	Utan åker ^{1 2}
	2,1–5,0	5,1–10,0	10,1–20,0	20,1–30,0	30,1–50,0	50,1–100,0	Över 100,0			
Antal företag ²										
0	5 671	6 631	9 102	5 713	5 616	3 406	1 141	37 280	2 773	10 979
0,1– 5,0	4 703	3 713	3 341	1 443	1 019	446	93	14 758	2 655	26 689
5,1– 25,0	10 330	11 966	9 609	4 066	2 965	1 216	210	40 362	3 721	55 555
25,1– 50,0	5 036	8 423	6 882	3 012	2 318	1 076	210	26 957	1 420	25 594
50,1–100,0	2 959	5 513	4 995	2 300	1 872	1 062	293	18 994	836	17 137
100,1–200,0	1 425	2 183	2 125	970	868	660	308	8 539	385	8 816
200,1–400,0	437	607	542	261	216	199	197	2 459	120	3 652
Över 400,0	78	99	89	34	46	67	252	665	22	2 788
Summa	30 639	39 135	36 685	17 799	14 920	8 132	2 704	150 014	11 932	151 210
Åkerareal, hektar										
0	20 469	50 979	137 374	143 051	219 608	231 525	190 357	993 363	4 002	..
0,1– 5,0	16 942	27 881	49 389	35 774	38 732	29 977	15 299	213 994	3 624	..
5,1– 25,0	38 701	89 452	141 056	100 783	114 004	81 018	34 230	599 244	4 858	..
25,1– 50,0	19 745	63 752	100 686	74 981	89 458	71 555	33 285	453 462	1 838	..
50,1–100,0	11 508	42 229	73 133	57 048	72 678	72 487	46 201	375 284	1 084	..
100,1–200,0	5 546	16 685	31 414	24 188	34 191	46 232	51 115	209 371	492	..
200,1–400,0	1 689	4 476	7 845	6 441	8 486	13 806	39 119	81 862	164	..
Över 400,0	304	717	1 310	835	1 814	5 015	79 748	89 743	33	..
Summa	114 904	296 171	542 207	443 101	578 971	551 615	489 354	3 016 323	16 095	18 287
Skogsmarksareal, hektar										
0,1– 5,0	12 921	10 785	9 389	3 930	2 886	1 313	298	41 522	7 274	79 226
5,1– 25,0	146 876	178 932	143 631	61 517	44 934	18 597	3 085	597 572	48 021	757 200
25,1– 50,0	183 343	311 479	256 787	112 024	87 363	40 990	7 960	999 946	51 439	936 201
50,1–100,0	210 259	389 439	358 556	163 913	134 502	77 506	22 262	1 356 437	58 920	1 220 416
100,1–200,0	197 280	301 281	289 665	133 493	120 503	92 367	43 922	1 178 511	53 078	1 230 959
200,1–400,0	117 920	163 325	144 163	68 651	57 372	54 093	55 709	661 233	31 922	1 007 464
Över 400,0	46 730	55 330	68 510	23 110	28 823	81 045	396 393	699 941	15 539	11 680 169
Summa	915 329	1 410 571	1 270 701	566 638	476 383	365 911	529 629	5 535 162	266 193	16 911 635

¹ Inkl enheter med 0,1–0,2 hektar åker. – ² Vid företag utan åker avses antal taxeringsenheter.

Tabell 8 Skogsmarksarealen fördelad på företagarekategorier år 1971. Hektar
Area of forest land distributed by category of holder in 1971. Hectares

Område	Enskilda personer	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Kyrkan	Andra kategorier ²	Summa
<i>Län¹</i>								
Stockholms	150 047	14 252	28 996	35 499	47 007	6 939	8 834	291 574
Uppsala	164 502	11 447	156 718	31 999	25 420	10 238	4 643	404 967
Södermanlands	204 537	15 456	35 933	36 325	31 470	5 860	3 982	333 563
Östergötlands	354 712	27 398	101 735	59 576	40 058	13 163	9 639	606 281
Jönköpings	474 166	39 361	39 752	46 901	15 750	19 745	5 395	641 070
Kronobergs	389 455	27 801	65 278	32 631	13 095	16 095	4 200	548 555
Kalmar	491 335	33 998	62 836	75 153	14 003	11 068	5 974	694 367
Gotlands	105 246	4 949	4 916	7 339	668	5 369	1 992	130 479
Blekinge	151 073	7 830	13 988	6 128	5 390	2 576	434	187 419
Kristianstads	194 683	11 337	16 223	23 247	5 326	6 102	5 619	262 537
Malmöhus	46 862	3 658	5 970	5 780	6 696	1 121	1 532	71 619
Hallands	167 416	10 072	6 645	13 408	7 824	4 856	2 039	212 260
Göteborgs o Bohus	124 548	10 071	5 754	10 806	7 212	2 736	2 969	164 096
Älvsborgs	466 181	39 730	47 809	35 550	20 124	14 593	10 608	634 595
Skaraborgs	211 364	14 445	31 709	36 479	14 071	11 348	4 421	323 837
Värmlands	622 173	74 511	506 447	25 455	21 009	30 051	3 229	1 282 875
Örebro	220 288	13 536	201 419	118 381	19 535	5 018	4 697	582 874
Västmanlands	165 609	10 473	96 542	73 015	22 172	9 282	1 300	378 393
Kopparbergs	650 923	150 956	645 320	259 703	213 724	18 667	14 731	1 954 024
Gävleborgs	554 771	44 858	649 015	103 853	65 512	18 839	3 244	1 440 092
Västernorrlands	689 000	84 463	885 670	128 843	22 851	25 125	21 461	1 857 413
Jämtlands	947 490	106 742	1 206 972	158 642	26 066	40 002	103 762	2 589 676
Västerbottens	1 119 457	79 287	717 091	1 047 313	116 202	16 697	61 595	3 157 642
Norrbottens	970 963	113 525	401 119	2 095 737	251 329	73 418	56 691	3 962 782
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	51 322	2 977	5 590	5 659	2 398	991	664	69 601
» mellanbygder	292 449	17 210	30 844	29 741	11 581	9 872	5 010	396 707
» norra slättbygder	292 184	16 999	20 934	39 488	23 777	12 266	7 314	412 962
Svealands slättbygder	856 619	62 354	302 105	148 765	135 985	35 902	20 520	1 562 250
Götalands skogsbygder	2 358 811	170 886	265 708	239 268	96 417	78 819	39 011	3 248 920
Mellersta Sveriges skogsbygder	987 154	109 411	933 897	282 628	69 248	34 899	17 981	2 435 218
Nedre Norrland	2 260 986	310 029	2 532 568	312 758	194 016	85 488	41 337	5 737 182
Övre Norrland	2 537 276	260 290	1 842 211	3 409 456	479 092	110 671	211 154	8 850 150
<i>Hela riket</i>	9 636 801	950 156	5 933 857	4 467 763	1 012 514	368 908	342 991	22 712 990

¹ Avser 1971 års länsindelning. – ² Inkl okänd företagarekategori.

Tabell 9 Antal företag efter bruksform år 1973 och 1974

Number of holdings by type of holding in 1973 and 1974

Avser företag med mer än 2 hektar åker år 1973 eller 1974

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1973 or 1974

Storleksgrupp, bruksningsform år 1973	Storleksgrupp, bruksningsform år 1974					Summa
	Högst 2 hektar åker	Mer än 2 hektar åker			Arrenderad till mer än hälften	
		Helt ägd	Helt arren- derad	Ägd till minst hälften		
Högst 2 hektar åker	..	1 470	718	170	160	2 518
Mer än 2 hektar åker						
Helt ägd	4 261	69 720	722	1 676	250	76 629
Helt arrenderad	861	408	17 439	275	241	19 224
Ägd till minst hälften	389	1 423	291	27 566	1 003	30 672
Arrenderad till mer än hälften	181	208	138	729	11 205	12 461
Summa	5 692	73 229	19 308	30 416	12 859	141 504

Källa: SCB, lantbruksregistret 1973 och 1974 (totalundersökningar).

Tabell 10 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1973 och 1974

Number of holdings by size groups of arable land in 1973 and 1974

Avser företag med mer än 2 hektar åker år 1973 eller 1974

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1973 or 1974

Storleksgrupp, hektar åker år 1973	Storleksgrupp, hektar åker år 1974									Summa
	0	0,1– 2,0	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
0	..	..	543	544	445	121	105	44	9	1 811
0,1– 2,0	..	..	458	193	44	8	3	–	1	707
2,1– 5,0	1 469	1 187	23 398	558	83	6	1	–	–	26 702
5,1– 10,0	1 198	495	970	30 592	963	74	12	5	–	34 309
10,1– 20,0	697	104	133	762	31 312	997	151	13	1	34 170
20,1– 30,0	268	18	16	45	541	15 383	863	54	3	17 191
30,1– 50,0	152	6	6	16	69	347	13 952	566	12	15 126
50,1–100,0	65	3	2	3	10	29	191	8 182	140	8 625
Över 100,0	29	1	1	–	–	1	3	63	2 765	2 863
Summa	3 878	1 814	25 527	32 713	33 467	16 966	15 281	8 927	2 931	141 504

Källa: SCB, lantbruksregistret 1973 och 1974 (totalundersökningar).

Tabell 11 Antal företag efter åkerarealens storlek år 1973 och typ av förändring mellan år 1973 och 1974. Upphörda och samtliga företag

Number of holdings by size groups of arable land in 1973 and type of changes between 1973 and 1974. Discontinued and all holdings

Avser företag med mer än 2 hektar åker år 1973 eller 1974

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1973 or 1974

Typ av företag, år 1974; förändring	Storleksgrupp, hektar åker år 1973								Summa
	Högst 2,0	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Upphörda företag</i>									
Totalt	–	1 469	1 198	697	268	152	65	29	3 878
Därav upphörda på grund av									
försäljning	–	63	102	88	30	14	10	1	308
utarrrendering	–	737	641	293	78	40	13	2	1 804
återlämnande av arrende	–	130	138	154	98	63	29	17	629
nedläggning av åker	–	392	137	24	2	–	1	–	556
försäljning och									
nedläggning av åker	–	5	2	5	–	–	–	–	12
utarrrendering och									
nedläggning av åker	–	33	41	11	1	1	–	–	87
återlämnande av arrende och									
nedläggning av åker	–	28	39	10	4	2	1	1	85
andra kombinationer	–	45	68	98	49	23	11	7	301
annan orsak	–	31	19	11	1	6	–	1	69
<i>Samtliga företag</i>									
Totalt	2 518	26 702	34 309	34 170	17 191	15 126	8 625	2 863	141 504
Därav ändrade på grund av									
köp, arv, gåva	405	82	157	219	164	193	115	36	1 371
tillarrrendering	640	446	1 137	1 927	1 245	1 163	673	171	7 402
återtagande av arrende	202	114	110	89	43	44	24	24	650
nyodling av åker	110	169	208	272	170	203	182	104	1 418
försäljning	–	119	183	154	59	49	34	8	606
utarrrendering	–	1 153	1 260	672	188	98	47	20	3 438
återlämnande av arrende	–	339	835	1 191	726	695	447	130	4 363
nedläggning av åker	–	1 023	772	364	201	189	130	95	2 774
försäljning och									
nedläggning av åker	–	9	4	6	1	3	3	–	26
utarrrendering och									
nedläggning av åker	–	44	65	17	3	1	–	–	130
återlämnande av arrende och									
nedläggning av åker	–	35	79	29	29	23	13	7	215
andra kombinationer	276	147	348	689	507	566	422	176	3 131
annan orsak	407	371	504	588	360	378	257	140	3 005

Källa: SCB, lantbruksregistret 1973 och 1974 (totalundersökningar).

4 Befolkning och arbetskraft

4.1 FOLK- OCH BOSTADSRÄKNINGEN

Vid SCB utförs folk- och bostadsräkningar med i regel femårsintervall. Undersökningen år 1970 reglerades av Lag om allmän folk- och bostadsräkning och Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1970 (nr 74 resp 75).

Genom räkningarna insamlas och redovisas bl a uppgifter om befolkningens fördelning på tätort och glesbygd och om antalet förvärvsarbete inom olika näringsgrenar. Som tätort räknas alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avstånden mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd. Tätortsavgränsningen utförs huvudsakligen på ekonomiska kartor.

Som förvärvsarbete räknas personer över 15 år som arbetat minst 20 timmar under en viss mätvecka.

Undersökningens genomförande

Folk- och bostadsräkningarna utförs helt eller i vissa avseenden som totalräkningar. För räkningen 1970 hänförde sig uppgifterna om befolkningen till den 1 november 1970.

Underlaget till den demografiska statistiken hämtas från länsstyrelsernas register över länets mantalsskrivna befolkning ordnad efter mantalsskrivningsfastighet.

Folk- och bostadsräkningarnas övriga avsnitt bygger främst på uppgifter som inhämtas direkt från allmänheten och fastighetsägarna på särskilda blanketter.

Resultat

Uppgifter från folk- och bostadsräkningen 1970 om befolkningens fördelning på glesbygd och tätort m m lämnas i *tabell 12*.

I *tabell 13* redovisas förvärvsarbete inom jordbruk, skogsbruk m m och inom samtliga näringsgrenar.

Antal förvärvsarbete inom olika näringsgrenar inom jordbruk m m framgår av *tabell 14*.

Övrig publicering

Detaljerade resultat från 1970 års folk- och bostadsräkning återfinns i publikationen Folk- och bostadsräkningen 1970, Del 1-14.

4.2 FÖRVÄRVSARBETANDE M M

SCB utför sedan januari 1970 arbetskraftsundersökningar genom personintervjuer. Genom dessa erhålls information om antal förvärvsarbete, sjuka, arbetslösa m m inom olika näringsgrenar.

Uppgifter inhämtas för varje intervjuperson om arbetsförhållanden m m under en viss mätvecka.

Som förvärvsarbete person avses den som under mätveckan utfört inkomstgivande arbete eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbete avses även alla medhjälpande familjemedlemmar oavsett om de haft lön eller inte.

Undersökningarnas genomförande

Arbetskraftsundersökningarna genomförs som urvalsundersökningar. Urvalen är stratifierade på kön, civilstånd, ålder och inkomst.

Varje månad intervjuas ungefär 18 000 personer, vilket motsvarar en urvalskvot om ca 1:350. Tre separata urval används under varje kvartal. Urvalen förnyas med 1/8 vid varje intervjutillfälle (var tredje månad), vilket medför

att uttagna personer intervjuas under sammanlagt två år.

Skattningar för helt kvartal baseras på de tre separata urvalen sammantagna. Årsmedeltal baseras på de tolv månadsurvalen sammantagna. För årsmedeltalen var bortfallet 6,9 %.

Anpassning till folk- och bostadsräkningen

Genom en särskild bearbetning har resultaten för arbetskraftsundersökningarna i september, oktober och november 1974 anpassats till i folk- och bostadsräkningen 1970 använda begrepp, vilket bl a medför att resultaten endast avser personer som förvärvsarbetade minst 20 timmar per vecka.

Denna särskilda bearbetning baserades på ett urval om ca 52 000 personer. Bortfallet var 4,1 %.

Resultat

I *tabell 15* redovisas uppgifter avseende jordbrukssektorn från de till folk- och bostadsräkningen 1970 anpassade arbetskraftsundersökningarna 1974. Det bör observeras att vissa länsuppgifter är baserade på små stickprov varför slumpfelen här kan vara avsevärda.

I *tabell 16* redovisas årsmedeltal 1975 för antalet förvärvsarbetande och arbetslösa, medelarbets-tid m m.

Övrig publicering

Resultat från arbetskraftsundersökningarna redovisas fortlöpande i Statistiska meddelanden serie Am. Uppgifter från arbetskraftsundersökningarna under september, oktober och november 1974 med resultaten anpassade till folk- och bostadsräkningen 1970 återfinns i Am 1975:28.

Årsmedeltal för arbetskraftsundersökningarna 1975 redovisas i Statistiska meddelanden serie Am 1976:1.3 och i Arbetskraftsundersökningen. Årsmedeltal 1975.

4.3 FÖRETAGARNAS ÅLDERSFÖRDELNING. ANTAL SYSSELSATTA

Till lantbruksregistret (se s 44) insamlas årligen uppgifter om bl a företagarnas ålder och sysselsättningen vid företag med minst 2 hektar åker.

SCB har under en följd av år redovisat statistik över företagarnas åldersfördelning. Sedan 1972 publicerar SCB dessutom statistik över antalet sysselsatta i jordbruket.

Jämförelser med andra undersökningar av sysselsättningen vid jordbruksföretag är i allmänhet svåra att göra beroende på olika undersökningsmetoder, olika undersökningstidpunkter, olika definitioner av undersökningsvariabler, olikheter i avgränsningen av undersökningspopulationen etc.

Resultat

I *tabell 17* redovisas uppgifter om företagarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper år 1975. Uppgifterna avser samtliga fysiska personer, som redovisats som företagare. Dock redovisas högst tre personer per företag.

Antal sysselsatta i jordbruket fördelat på företagare och företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft samt på stadigvarande och tillfälligt sysselsatta år 1975 redovisas i *tabell 18*.

Övrig publicering

Uppgifter om företagarnas åldersfördelning 1975 återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1976:5.3. I nr 1976:5.8 redovisas antal sysselsatta vid jordbruksföretag år 1975.

Viss statistik över lantbrukares och trädgårdssodlars yrkesverksamhet och utbildning 1970 finns publicerad i Statistiska meddelanden serie J 1971:49.

Tabell 12 Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort¹ år 1970
Distribution of the population by sparsely populated and built-up areas in 1970

Område	Glesbygd ¹			Tätort ¹			Hela folkmängden			Folkmängd i glesbygd i procent av hela folk-mängden
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	
<i>Län²</i>										
Stockholms	27 670	24 515	52 185	689 511	735 008	1 424 519	717 181	759 523	1 476 704	3,5
Uppsala	24 282	21 204	45 486	83 695	88 111	171 806	107 977	109 315	217 292	20,9
Södermanlands	21 025	18 613	39 638	103 903	104 729	208 632	124 928	123 342	248 270	16,0
Östergötlands	37 327	32 780	70 107	153 744	158 354	312 098	191 071	191 134	382 205	18,3
Jönköpings	34 746	30 556	65 302	118 954	122 315	241 269	153 700	152 871	306 571	21,3
Kronobergs	27 983	23 568	51 551	57 232	57 878	115 110	85 215	81 446	166 661	30,9
Kalmar	35 804	31 063	66 867	85 974	88 015	173 989	121 778	119 078	240 856	27,8
Gotlands	13 700	12 262	25 962	13 530	14 288	27 818	27 230	26 550	53 780	48,3
Blekinge	20 048	17 223	37 271	57 503	58 742	116 245	77 551	75 965	153 516	24,3
Kristianstads	40 906	35 417	76 323	91 821	96 017	187 838	132 727	131 434	264 161	28,9
Malmöhus	49 159	43 320	92 479	304 856	321 573	626 429	354 015	364 893	718 908	12,9
Hallands	34 812	30 361	65 173	62 684	64 853	127 537	97 496	95 214	192 710	33,8
Göteborgs o Bohus	36 818	32 648	69 466	319 786	325 949	645 735	356 604	358 597	715 201	9,7
Älvsborgs	52 853	46 751	99 604	149 405	154 372	303 777	202 258	201 123	403 381	24,7
Skaraborgs	46 608	40 098	86 706	83 841	86 839	170 680	130 449	126 937	257 386	33,7
Värmlands	45 707	40 635	86 342	97 900	100 256	198 156	143 607	140 891	284 498	30,3
Örebro	26 271	23 072	49 343	112 011	115 436	227 447	138 282	138 508	276 790	17,8
Västmanlands	17 486	15 095	32 581	114 673	113 013	227 686	132 159	128 108	260 267	12,5
Kopparbergs	29 325	26 132	55 457	110 695	111 049	221 744	140 020	137 181	277 201	20,0
Gävleborgs	34 233	29 887	64 120	113 947	115 363	229 310	148 180	145 250	293 430	21,9
Västernorrlands	38 923	34 460	73 383	99 091	101 044	200 135	138 014	135 504	273 518	26,8
Jämtlands	29 913	25 440	55 353	34 195	35 688	69 883	64 108	61 128	125 236	44,2
Västerbottens	43 162	36 947	80 109	75 496	77 600	153 096	118 658	114 547	233 205	34,4
Norrbottnens	33 080	28 082	61 162	97 649	96 345	193 994	130 729	124 427	255 156	24,0
<i>Hela riket</i>										
1970	801 841	700 129	1 501 970	3 232 096	3 342 837	6 574 933	4 033 937	4 042 966	8 076 903	18,6
1965	934 247	820 239	1 754 486	2 945 525	3 065 970	6 011 495	3 879 772	3 886 209	7 765 981	22,6
1960	1 080 991	960 483	2 041 474	2 657 705	2 795 950	5 453 655	3 738 696	3 756 433	7 495 129	27,2

¹ Som tätort räknas i allmänhet alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avståndet mellan husen normalt inte överstiger 200 meter. Övriga områden hänförs till glesbygd. – ² Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1970 (totalundersökning).

Tabell 13 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk, skogsbruk m m och samtliga näringsgrenar¹ år 1970

Economically active population in agriculture, forestry, etc. and all branches of industry in 1970

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Område	Jordbruk, skogsbruk m m			Samtliga näringsgrenar ¹			Förvärvsarbetande inom jordbruk, skogsbruk m m i procent av samtliga förvärvsarbetande		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Samtliga
<i>Län²</i>									
Stockholms	7 763	1 799	9 562	396 420	278 715	675 135	2,0	0,6	1,4
Uppsala	7 014	1 739	8 753	56 897	31 863	88 760	12,3	5,5	9,9
Södermanlands	6 729	1 315	8 044	68 768	35 254	104 022	9,8	3,7	7,7
Östergötlands	11 593	1 780	13 373	106 141	53 974	160 115	10,9	3,3	8,4
Jönköpings	9 767	2 739	12 506	86 649	42 496	129 145	11,3	6,4	9,7
Kronobergs	7 324	2 112	9 436	47 236	22 997	70 233	15,5	9,2	13,4
Kalmar	10 817	2 645	13 462	66 849	31 264	98 113	16,2	8,5	13,7
Gotlands	3 859	1 343	5 202	14 525	7 849	22 374	26,6	17,1	23,3
Blekinge	4 776	1 189	5 965	42 434	20 726	63 160	11,3	5,7	9,4
Kristianstads	12 856	4 920	17 776	74 086	38 372	112 458	17,4	12,8	15,8
Malmöhus	17 304	6 121	23 425	197 344	122 175	319 519	8,8	5,0	7,3
Hallands	9 893	2 783	12 676	55 111	26 186	81 297	18,0	10,6	15,6
Göteborgs o Bohus	9 343	2 106	11 449	195 590	108 672	304 262	4,8	1,9	3,8
Älvsborgs	13 714	3 530	17 244	113 838	63 513	177 351	12,0	5,6	9,7
Skaraborgs	13 372	2 909	16 281	72 252	32 550	104 802	18,5	8,9	15,5
Värmlands	10 941	2 238	13 179	77 919	36 112	114 031	14,0	6,2	11,6
Örebro	7 400	1 583	8 983	76 304	39 366	115 670	9,7	4,0	7,8
Västmanlands	6 011	1 334	7 345	73 815	36 257	110 072	8,1	3,7	6,7
Kopparbergs	8 680	1 785	10 465	75 341	33 594	108 935	11,5	5,3	9,6
Gävleborgs	8 726	1 952	10 678	80 331	36 589	116 920	10,9	5,3	9,1
Västernorrlands	8 072	2 204	10 276	71 249	34 906	106 155	11,3	6,3	9,7
Jämtlands	6 813	1 554	8 367	31 906	15 492	47 398	21,4	10,0	17,7
Västerbottens	10 307	2 551	12 858	60 206	29 001	89 207	17,1	8,8	14,4
Norrbottnens	7 896	1 304	9 200	64 547	28 987	93 534	12,2	4,5	9,8
<i>Hela riket</i>									
1970	220 970	55 535	276 505	2 205 758	1 206 910	3 412 668	10,0	4,6	8,1
1965	315 042	92 518	407 560	2 290 391	1 159 506	3 449 897	13,8	8,0	11,8
1960	408 087	38 865	446 952	2 278 057	966 027	3 244 084	17,9	4,0	13,8

¹ Inkl ej specificerbar verksamhet. – ² Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1970 (totalundersökning).

Tabell 14 Antal förvärvsarbetande personer inom jordbruk, skogsbruk m m fördelade efter näringsgrenar år 1970
 Number of economically active persons in agriculture, forestry etc. distributed by branches of industry in 1970

Avser personer äldre än 15 år som arbetat minst 20 timmar per vecka

Figures refer to persons over 15 years of age economically active at least 20 hours per week

Näringsgren	Företagare		Anställda				Summa		Personer som arbetat minst 35 timmar per vecka	
	Samtliga	Därav kvinnor	Samtliga	Därav			Samtliga	Därav kvinnor		
				Kvinnor	Statligt anställda	Kommunalt anställda			Samtliga	Därav kvinnor
Åkerbruk, husdjurskötsel	111 083	4 011	75 724	42 215	164	175	186 807	46 226	172 087	35 775
Trädgårdsodling	4 361	185	20 061	5 472	139	8 869	24 422	5 657	22 811	4 472
Renskötsel	598	6	181	15	17	–	779	21	761	18
Pälsdjurskötsel	685	34	652	142	–	–	1 337	176	1 271	135
Annan djurskötsel	177	80	179	94	–	–	356	174	326	154
Summa jordbruk och trädgårds- odling	116 904	4 316	96 797	47 938	320	9 044	213 701	52 254	197 256	40 554
Tjänster inom jordbruk	346	3	3 047	858	206	9	3 393	861	3 193	727
Jakt och viltvård	12	–	126	20	4	1	138	20	127	12
Summa jordbruk och jakt	117 262	4 319	99 970	48 816	530	9 054	217 232	53 135	200 576	41 293
Skogsbruk	4 306	20	49 584	2 245	8 277	1 505	53 890	2 265	52 405	1 904
Fiske	4 379	25	1 004	110	51	–	5 383	135	5 235	119
Summa jordbruk, skogsbruk m m										
1970	125 947	4 364	150 558	51 171	8 858	10 559	276 505	55 535	258 216	43 316
1965	183 583	8 021	223 977	84 497	..	..	407 560	92 518	..	..
1960	228 094	8 736	218 858	30 129	14 710	8 067	446 952	38 865	..	..

Källa: SCB, Folk- och bostadsräkningen 1970 (totalundersökning).

Tabell 15 Förvärsarbetande befolkning inom jordbruk, skogsbruk m m samt dennas procentuella andel av den totala förvärsarbetande befolkningen år 1974

Economically active population in agriculture, forestry etc., and its proportion of the total economically active population in 1974

Avser personer i åldrarna 16-74 år vilka förvärsarbetade 20 timmar eller mer per vecka
 Figures refer to persons 16-74 years of age economically active at least 20 hours per week

Område	Antal inom jordbruk, skogsbruk m m förvärsarbetande, 100-tal				Inom jordbruk, skogsbruk m m förvärsarbetande personer i procent av totala antalet förvärsarbetande			
	Jordbruk och jakt	Skogsbruk	Summa ²	Därav				
				Före-tagare	Anställda (inkl med-hjälpare)	Män	Kvinnor	
<i>Län</i>								
Stockholms	85	12	99	34	66	83	17	1,3
Uppsala	82	8	90	45	45	64	26	9,3
Södermanlands	53	9	62	27	36	48	15	5,5
Östergötlands	83	15	100	55	44	88	11	6,1
Jönköpings	109	18	127	76	51	93	34	9,4
Kronobergs	90	19	110	61	48	82	28	14,3
Kalmar	103	20	129	72	57	101	28	12,9
Gotlands	34	2	39	17	22	27	11	15,7
Blekinge	46	4	52	27	25	36	16	7,6
Kristianstads	154	8	168	83	84	124	43	14,2
Malmöhus	217	5	222	98	123	152	70	6,3
Hallands	130	2	133	79	54	100	33	14,4
Göteborgs o Bohus	66	2	87	50	37	64	23	2,7
Älvsborgs	107	31	137	76	61	104	33	7,4
Skaraborgs	136	8	145	88	57	113	32	13,3
Värmlands	73	49	122	49	72	92	30	10,2
Örebro	65	15	80	43	37	66	14	6,8
Västmanlands	49	8	56	25	32	44	12	4,8
Kopparbergs	52	40	92	29	62	76	15	7,8
Gävleborgs	54	29	82	31	51	59	23	6,5
Västernorrlands	51	31	82	41	41	70	12	7,2
Jämtlands	63	17	80	31	49	51	29	14,5
Västerbottens	67	35	102	35	67	69	33	10,3
Norrbottens	27	52	83	26	57	68	15	7,7
<i>Hela riket</i>								
1974	1 995	439	2 478	1 200	1 278	1 875	604	6,7
1973	2 123	552	2 720	1 189	1 531	2 089	632	7,5
1972	2 175	536	2 753	1 226	1 527	2 124	630	7,7
1971 ¹	2 286	583	2 906	1 266	1 641	2 226	680	8,1
1970 ¹	2 435	603	3 092	1 361	1 731	2 415	677	8,6

¹ Uppgifterna för 1970 och 1971 avser åldrarna 16 år och äldre. – ² Inkl förvärsarbetande befolkning inom fiske.
 Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna (urvalsundersökning om ca 52 000 personer; bortfall 4,1 %).

Tabell 16 Antal sysselsatta och arbetslösa m m inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar år 1975

Number of economically active and unemployed population etc. in agriculture in 1975

Närvaro; frånvaro; arbetslöshet	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske					Alla näringsgrenar		
	Män	Kvinnor	Summa	Därav		Män	Kvinnor	Summa
				Jord- bruk	Skogs- bruk			
I arbete, 100-tal	1 748	656	2 404	1 935	428	20 437	14 491	34 928
Mindre än 20 timmar	61	81	142	118	21	728	2 336	3 064
Frånvarande, 100-tal	185	22	207	120	82	2 979	2 712	5 691
Sjuka	..	..	90	..	..	1 061	831	1 892
Semester	..	..	51	..	..	1 393	1 162	2 555
Summa sysselsatta, 100-tal	1 934	678	2 611	2 055	511	23 415	17 203	40 619
Arbetslösa, 100-tal	30	13	43	21	22	317	356	673
Summa sysselsatta och arbetslösa, 100-tal	1 964	691	2 655	2 076	533	23 732	17 559	41 292
Frånvarofrekvens, procent	9,6	3,2	7,9	5,8	16,1	12,7	15,8	14,0
Arbetslöshetsfrekvens, procent	1,5	1,9	1,6	1,0	4,2	1,3	2,0	1,6
Medelarbetslöshet, antal veckor	..	..	15,3	..	..	14,9	16,2	15,6
Medelarbetstid/vecka, timmar								
Företagare	53,2	34,0	51,3	..	..	47,9	36,4	46,0
Anställda	41,0	34,2	39,8	..	..	40,2	31,3	36,4
Medhjälpare	37,2	32,7	33,1	..	..	36,2	32,8	33,2
Samtliga	48,2	33,2	44,1	..	..	41,0	31,5	37,1

Källa: SCB, arbetskraftsundersökningarna (urvalsundersökning, se texten; bortfall 6,9 %).

Tabell 17 Företagarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper och produktionsområden år 1975
Age distribution of holders with holdings in different size groups and production areas in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Storleksgrupp; område	Antal företagare i åldern, år								Uppgift saknas	Summa
	Under 30	30–39	40–49	50–54	55–59	60–66	67–74	Över 74		
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>										
2,1– 5,0	775	2 025	3 600	2 781	3 316	5 470	4 692	1 850	160	24 669
5,1– 10,0	1 312	3 173	5 539	4 200	5 067	7 360	4 701	1 569	190	33 111
10,1– 20,0	1 873	4 117	7 026	5 093	5 520	6 943	3 018	785	165	34 540
20,1– 30,0	1 168	2 680	4 448	2 871	2 911	2 771	871	211	67	17 998
30,1– 50,0	1 273	3 322	4 459	2 657	2 399	1 988	530	129	66	16 823
50,1–100,0	991	2 434	2 860	1 623	1 337	965	234	58	57	10 559
Över 100,0	288	788	789	449	396	329	83	43	64	2 229
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	593	1 695	2 494	1 584	1 606	1 901	851	219	54	10 997
» mellanbygder	811	1 922	2 825	1 799	1 829	2 083	844	276	80	12 469
» norra slättbygder	1 154	2 504	3 278	2 180	2 263	2 670	1 307	409	81	15 846
Svealands slättbygder	1 122	2 692	3 795	2 569	2 723	2 995	1 371	418	117	17 802
Götalands skogsbygder	2 238	5 098	8 432	5 684	6 179	8 138	4 877	1 717	154	42 517
Mellersta Sveriges skogsbygder	643	1 522	2 457	1 785	1 858	2 459	1 573	608	74	12 979
Nedre Norrland	598	1 731	2 812	2 131	2 379	3 014	1 987	650	122	15 424
Övre Norrland	521	1 375	2 628	1 942	2 109	2 566	1 319	348	87	12 895
<i>Hela riket</i>										
1975	7 680	18 539	28 721	19 674	20 946	25 826	14 129	4 645	769	140 929
1974	6 900	17 626	29 718	20 815	21 439	27 179	14 852	4 838	518	143 885
1973	6 629	17 145	31 065	21 494	22 240	27 961	15 091	4 913	478	147 016
1972	6 635	17 339	32 696	22 595	23 217	28 695	15 404	5 010	643	152 234
1971	6 516	17 687	34 846	23 503	24 155	29 504	15 683	5 239	1 518	158 651

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 18 Antal sysselsatta i jordbruket fördelade på företagare och företagens familjemedlemmar samt lejd arbetskraft år 1975

Number of employed in agriculture distributed by holders and holders' families and hired labour in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker och personer 15 år och äldre

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and persons over 14 years of age

Område	Företagare och familjemedlemmar						Lejd arbetskraft						
	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta		Totalt antal syssel-satta	Stadigvarande sysselsatta				Tillfälligt sysselsatta	Totalt antal syssel-satta
	Mer än 30 timmar per vecka		30 timmar och mindre per vecka		Mer än 30 tim-mar per vecka			30 timmar och mindre per vecka					
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor		Män	Kvinnor	Samtliga			
Län													
Stockholms	1 970	652	411	458	352	141	3 984	773	80	168	121	436	1 578
Uppsala	3 777	1 561	680	856	563	225	7 662	766	101	177	138	490	1 672
Södermanlands	2 819	834	486	660	521	208	5 528	1 072	111	193	110	542	2 028
Östergötlands	5 451	1 456	916	1 249	865	348	10 285	1 187	103	336	184	1 084	2 894
Jönköpings	5 972	2 604	1 558	1 574	1 052	434	13 194	430	181	445	256	1 050	2 362
Kronobergs	4 223	1 900	1 223	1 141	734	282	9 503	276	116	349	205	1 036	1 982
Kalmar	5 670	2 146	1 021	1 257	863	383	11 340	737	153	325	177	1 416	2 808
Gotlands	2 710	1 243	582	614	397	200	5 746	314	80	159	102	660	1 315
Blekinge	2 074	786	438	495	331	116	4 240	278	73	152	86	1 037	1 626
Kristianstads	7 042	2 889	1 233	1 538	1 015	538	14 255	1 381	256	379	259	3 276	5 551
Malmöhus	7 949	3 074	1 249	1 947	1 132	565	15 916	2 783	615	485	371	3 630	7 884
Hallands	6 129	2 437	1 102	1 400	702	269	12 039	766	176	335	223	1 145	2 645
Göteborgs o Bohus	3 770	1 764	1 086	926	581	201	8 328	271	132	293	163	617	1 476
Älvsborgs	8 023	3 558	2 396	2 067	1 284	502	17 830	686	221	561	338	1 143	2 949
Skaraborgs	8 626	3 053	2 247	2 215	1 218	527	17 886	1 203	255	534	307	1 704	4 003
Värmlands	4 281	2 165	2 034	1 406	1 109	469	11 464	523	188	501	284	1 119	2 615
Örebro	3 107	1 160	861	813	612	276	6 829	507	93	227	127	865	1 819
Västmanlands	2 983	1 021	699	751	462	213	6 129	503	87	159	99	480	1 328
Kopparbergs	2 703	1 591	1 171	800	865	328	7 458	318	166	317	191	730	1 722
Gävleborgs	3 307	1 650	1 374	1 064	877	310	8 582	265	147	351	172	775	1 710
Västernorrlands	3 149	1 902	1 479	1 131	1 056	445	9 162	259	159	402	220	946	1 986
Jämtlands	2 781	1 663	1 161	831	903	311	7 650	222	132	271	164	789	1 578
Västerbottens	4 555	2 705	2 318	1 763	1 545	595	13 481	217	158	568	318	918	2 179
Norrbottens	2 091	1 125	1 066	684	807	274	6 047	137	63	325	155	541	1 221
Hela riket													
1975	105 162	44 939	28 791	27 640	19 846	8 160	234 538	15 874	3 846	8 012	4 770	26 429	58 931
1974	105 814	46 923	30 771	30 026	21 728	9 884	245 146	15 971	3 870	7 034	4 130	29 326	60 331
1973	107 702	48 042	30 792	30 688	21 474	9 556	248 254	16 826	3 901	7 488	4 372	32 423	65 010
1972	114 695	51 991	31 369	32 019	21 279	9 501	260 854	16 464	3 292	6 362	3 456	33 171	62 745

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

4.4 ARBETSTIMMAR INOM JORDBRUK M M

SCB genomförde under en följd av år från 1973 till 1977 jordbruksinventeringar. Information om dessa lämnas på s 38. Vid den sista inventeringen i mars 1973 insamlades bland annat uppgifter om arbetsinsatser (arbetstimmar) inom jordbruk och skogsbruk under föregående år.

Undersökningens innehåll. Definitioner

Brukarna skulle uppge det totala antalet arbetstimmar under föregående år i jordbruks- och skogsbruksarbete vid företaget. Uppdelning skulle göras på arbete som utförts av företagaren och dennes maka/make, av övriga familjemedlemmar samt av lejd arbetskraft. Hushållsarbete och arbete som utförts av personer födda efter 1956 skulle ej ingå.

Som »Övriga familjemedlemmar» skulle endast företagarens föräldrar och hemmavarande barn räknas. Andra släktingar skulle betraktas som »Lejd arbetskraft» oavsett om lön för det utförda arbetet utgått eller ej.

För juridiska personer (inklusive oskifta dödsbon) skulle all arbetsinsats vid företaget redovisas som »Lejd arbetskraft».

Undersökningens genomförande

I marsinventeringen 1973 ingick ett urval ur lantbruksregistret 1972 av företag med mer än 2 hektar åker. Urvalssannolikheterna var olika för olika grupper bestående av kombinationer av län (tidigare naturliga jordbruksområden) och storleksklasser efter hektar åker och antal husdjur. Hela urvalet bestod av 19 352 företag.

Uppgifter kunde inte inhämtas från 527 företag som tillställts blankett (2,7 %). Dessutom saknades uppgifter om arbetsinsatser på 230 inkomna blanketter (1,2 %). Företag som saknade uppgifter om arbetsinsatser ingick i bearbetningen med medeltalet för de bearbetade enheterna.

Resultatens tillförlitlighet

I särskilda anvisningar gavs exempel på vilka sysslor som skulle betraktas som arbete inom jordbruk resp skogsbruk. Däremot lämnades

inga anvisningar för hur avgränsningen skulle göras mellan arbetstid och tid för annan sysselsättning. De redovisade uppgifterna återspeglade således företagarnas egen uppfattning av vad som skall anses som arbetstid. I många fall gav uppgiftslämnarna begreppet arbetstid en vidsträckt innebörd. Detta gällde främst arbetstimmar utförda av företagare och familjemedlemmar.

Jordbruksinventeringarna syftade i första hand till att ge resultat på riksnivå. Eftersom slumpfelen ökar vid redovisning på undergrupper, bör uppgifter för produktionsområden och storleksgrupper användas med viss försiktighet.

Resultat

I nedanstående tabell redovisas antalet lejda arbetstimmar inom jordbruket åren 1969-1972.

År	Totala antalet lejda arbets- timmar i miljö
1972	50,4
1971	54,9
1970	53,8
1969	63,2

I tabellerna 19 och 20 redovisas antalet utförda arbetstimmar i jordbruk resp skogsbruk år 1972. Sammanlagda antalet arbetstimmar i jordbruksarbete uppgick till 400 miljoner, vilket innebar en minskning sedan 1971 med ca 1,5 %. I skogsarbete vid företag med mer än 2 ha åker var antalet arbetstimmar 33 miljoner och minskningen drygt 8 %.

Övrig publicering

Resultaten från inventeringen i mars 1973 avseende den totala arbetsinsatsen vid företag med mer än 2 ha åker inom jord- och skogsbruk återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1973:33.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter om antalet i jordbruket sysselsatta personer i hela riket åren 1951-1968 och inom storleksgrupper åren 1954-1968.

Vissa uppgifter från en specialbearbetning av marsinventeringen 1972 lämnas på s 81.

Tabell 19 Antal arbetstimmar i jordbruk utförda av företagare, företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1972. 1 000-tal timmar

Number of hours worked in agriculture by holders, holders' families and hired labour in 1972. Thousands of hours

Storleksgrupp; område	Företagare och maka/make ¹			Övriga familjemedlemmar ²			Lejd arbetskraft ²	
	Män födda		Kvinnor födda 1956 och tidigare	Män födda		Kvinnor födda 1956 och tidigare	Män födda 1956 och tidigare	Kvinnor födda 1956 och tidigare
	1905–1956	1904 och tidigare		1905–1956	1904 och tidigare			
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 5,0	14 444	3 196	9 216	878	..	416	1 933	928
5,1 – 10,0	37 952	7 198	17 702	1 972	351	1 143	2 902	1 711
10,1 – 20,0	63 686	5 304	25 362	4 366	834	1 345	4 364	1 620
20,1 – 30,0	40 571	1 632	13 499	2 893	545	528	3 664	1 000
30,1 – 50,0	38 639	1 183	11 305	3 947	597	547	5 629	1 303
50,1 – 100,0	21 606	446	4 874	3 111	345	333	7 945	722
Över 100,0	5 724	82	763	844	50	110	15 392	1 253
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	23 199	1 478	7 011	1 491	181	457	7 779	1 525
» mellanbygder	26 834	1 450	9 466	2 302	334	389	6 152	1 538
» norra slättbygder	28 160	2 149	7 470	2 406	312	418	5 397	631
Svealands slättbygder	30 580	2 169	8 789	3 034	393	458	9 051	1 116
Götalands skogsbygder	68 951	7 043	25 321	4 759	1 045	1 313	7 227	1 602
Mellersta Sveriges skogsbygder	15 724	2 059	7 043	1 420	..	452	2 896	727
Nedre Norrland	15 736	1 454	9 426	1 416	..	520	2 127	930
Övre Norrland	13 438	1 239	8 195	1 183	..	415	1 200	468
<i>Hela riket</i>								
1972	222 622	19 041	82 721	18 011	2 810	4 422	41 829	8 537
1971 ³	231 302	16 100	77 706	18 438	3 420	4 249	46 437	8 451
1970 ³	236 612	16 314	77 035	19 920	3 576	4 984	45 412	8 349
1969 ³	278 815	20 807	102 615	25 273	4 234	6 613	52 405	10 774

¹Avser arbete inom det egna företaget. – ²Som »Övriga familjemedlemmar» räknas företagarens föräldrar och hemmavarande barn. Övriga släktingar redovisas som »Lejd arbetskraft». – ³Åldersangivelserna avser 1972 års uppgifter. För åren 1969 – 1971 gäller motsvarande åldersgränser.

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 företag; bortfall se texten).

Tabell 20 Antal arbetstimmar i skogsbruk utförda av företagare, företagares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1972. 1 000-tal timmar
 Number of hours worked in forestry by holders, holders' families and hired labour in 1972. Thousands of hours

Storleksgrupp; område	Företagare och maka/make ¹		Övriga familje- medlemmar ²	Lejd arbetskraft ²
	Män	Kvinnor		
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1 – 5,0	3 694	..	166	655
5,1 – 10,0	6 483	..	400	779
10,1 – 20,0	6 474	127	702	1 121
20,1 – 30,0	2 890	..	360	566
30,1 – 50,0	2 344	..	389	690
50,1 – 100,0	1 099	..	263	821
Över 100,0	249	..	42	2 322
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	171	..	..	348
» mellanbygder	798	..	78	518
» norra slättbygder	1 304	..	187	460
Svealands slättbygder	2 779	..	379	1 509
Götalands skogsbygder	9 685	267	797	2 186
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 105	..	399	973
Nedre Norrland	3 307	..	272	656
Övre Norrland	2 084	..	189	304
<i>Hela riket</i>				
1972	23 233	445	2 322	6 954
Därav personer födda 1905–1956	21 944	401	2 045	..
» » » 1904 o tidigare	1 289	..	277	..
1971	24 890	323	2 429	8 434
1970	27 792	419	2 981	9 394
1969	29 908	268	3 143	9 125

¹ Avser arbete inom det egna företaget. – ² Som »Övriga familjemedlemmar» räknas företagarens föräldrar och hemmavarande barn. Övriga släktingar redovisas som »Lejd arbetskraft».

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

4.5 LÖNER FÖR LANTARBETARE

Sedan 1972 utarbetar SCB i samarbete med Skogs- och lantarbetsgivareföreningen (SLA) och Svenska lantarbetareförbundet (SLF) statistik över lantarbetarnas löner. SLAs tidigare egna undersökningar upphörde 1972. Statistiken används bl a vid avtalsförhandlingar.

Undersökningens innehåll. Definitioner

I särskilda anvisningar anges att brukaren och hans familjemedlemmar ej skall räknas som lantarbetare. Värdet av erhållna naturaförmåner skall beräknas av uppgiftslämnarna enligt vissa riktlinjer.

Till företag med kollektivavtal räknas företag som är medlemmar i SLA och företag för vilka särskilt avtal träffats med SLF.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Uppgifter insamlas genom en urvalsundersökning och avser andra kvartalet under respektive år. Primärmaterialiet består av uppgifter som insamlas från tre grupper av arbetsgivare:

- arbetsgivare som är medlemmar i SLA
- arbetsgivare som träffat särskilt avtal med SLF
- övriga arbetsgivare inom jordbruket som är brukare av företag med minst 20 hektar åker eller med stor djurbesättning men med mindre än 20 hektar åker.

För de två första grupperna av arbetsgivare dras nytt urval varje år ur SLAs medlemsförteckning respektive ur SLFs förteckning över arbetsgivare som träffat särskilt avtal med SLF. För övriga arbetsgivare dras ett urval från SCBs lantbruksregister (se s 44).

År 1975 bestod populationen av 46 329 företag och urvalet av 4 057 företag.

Insamling. Bortfall

Undersökningen genomförs som en postenkät till de utvalda arbetsgivarna. Insamlings- och granskningsarbetet utförs av SCB under medverkan av lantbruksnämnderna och tjänstemän från SLA och SLF.

81 % av de tillfrågade arbetsgivarna återsände ifyllda blanketter för år 1975. På dessa redovisades 5 100 arbetare som tillsammans arbetat 2,1 miljoner timmar under andra kvartalet 1975. Eftersom de olika arbetsgivarna kan ha olika antal anställda lantarbetare, ger den angivna procentsatsen inget besked om det verkliga bortfallets storlek.

Resultat

I *tabell 21* redovisas antal arbetare, antal arbetade timmar och genomsnittliga timförtjänster för olika yrkesgrupper av lantarbetare 1975.

Den genomsnittliga tidlönen per tidlönstimme och ackordsförtjänsten per ackordstimme uppgick för vuxna män exklusive betarbetare till 18:06 respektive 25:58 kronor. För vuxna kvinnor exklusive betarbetare var motsvarande förtjänster 16:64 respektive 22:96 kronor.

Uppgifter om lantarbetarnas åldersfördelning 1975 lämnas i *tabell 22*.

Övrig publicering

En utförligare redogörelse för undersökningen av lantarbetarnas löner 1975 återfinns i Statistiska meddelanden serie Am 1976:7.

Tabell 21 Antal lantarbetare¹ och arbetade timmar samt timförtjänster år 1975

Number of agricultural workers, number of hours worked and hourly earnings in 1975

mk = företag med kollektivavtal

samtl = samtliga företag

mk = holdings with collective agreement

samtl = all holdings

Kategori		Antal ar- betare	Antal ar- betade timmar, 1 000-tal	Genom- snittlig timför- tjänst, öre	Därav, öre					
					Tillägg för obekväm arbetstid	Provi- sion	Övertids- tillägg	Natura- förmåner	Tidlön och ackords- förtjänst	
Män										
Vuxna män	mk	7 824	3 469	2 023	18	16	73	13	1 903	
	samtl	10 192	4 241	1 935	16	14	62	25	1 818	
Ej yrkesarbetare som fyllt 18 år	mk	855	293	1 715	5	2	64	10	1 634	
	samtl	2 303	720	1 478	4	1	29	78	1 366	
Traktorförare	mk	1 096	443	1 858	4	4	62	8	1 780	
	samtl	1 405	530	1 829	3	4	53	11	1 758	
Yrkeskunniga trak- torförare	mk	1 948	869	1 946	4	6	80	5	1 850	
	samtl	2 194	983	1 935	4	6	76	6	1 843	
Traktor- och maskinförare	mk	1 071	501	2 033	3	4	92	13	1 921	
	samtl	1 139	529	2 018	3	4	89	13	1 908	
Maskinskötare	mk	338	151	2 098	2	4	103	22	1 968	
	samtl	359	161	2 094	1	4	101	21	1 967	
Djurskötare	mk	240	112	1 974	60	18	46	27	1 823	
	samtl	299	136	1 904	52	15	38	31	1 769	
Yrkeskunniga djur- skötare	mk	557	264	2 123	77	39	49	14	1 944	
	samtl	626	285	2 113	75	36	49	14	1 938	
Ensamskötare	mk	307	149	2 267	86	80	51	10	2 040	
	samtl	323	154	2 258	83	78	49	19	2 029	
Rättare	mk	404	199	2 188	1	13	94	27	2 054	
	samtl	427	211	2 159	1	12	88	25	2 032	
Skolade rättare	mk	300	154	2 235	1	7	82	40	2 104	
	samtl	354	176	2 217	3	6	75	35	2 098	
Förmän i djurstall	mk	124	64	2 407	63	114	47	15	2 167	
	samtl	126	66	2 402	62	112	50	14	2 163	
Skolade förmän i djurstall	mk	138	68	2 516	94	94	47	32	2 249	
	samtl	161	79	2 493	84	111	53	33	2 212	
Kvinnor										
Vuxna kvinnor	mk	780	191	1 911	39	17	43	14	1 799	
	samtl	927	227	1 804	36	14	37	23	1 694	
Ej yrkesarbetare som fyllt 18 år	mk	441	76	1 726	10	7	38	7	1 663	
	samtl	532	94	1 618	11	6	32	10	1 560	
Samtliga										
Vuxna arbetare	mk	8 604	3 660	2 017	19	16	71	13	1 897	
	samtl	11 119	4 469	1 928	17	14	61	25	1 812	
Ej yrkesarbetare som fyllt 18 år	mk	..	369	1 717	6	3	59	10	1 640	
	samtl	..	814	1 494	5	2	29	70	1 388	

¹ Exkl betarbetare.

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 22 Lantarbetarnas åldersfördelning år 1975. Procent
Age distribution of agricultural workers in 1975. Per cent

Ålders- grupp	Traktorförare, maskinförare och maskin- skötare	Ensamskötare och övriga djurskötare	Rättare	Förmän i djurstall	Övriga arbe- tare som fyllt 18 år	Personer med nedsatt arbetsförmåga	Samtliga
16-17	—	—	—	—	—	0,8	4,0
18-19	4,4	4,8	—	0,3	9,9	1,8	6,8 ¹
20-24	16,2	17,1	13,0	5,8	17,0	0,2	14,9
25-29	15,4	13,8	18,3	14,7	11,8	2,8	13,0
30-34	10,4	7,8	13,4	7,2	5,9	2,3	7,9
35-39	6,8	7,0	9,7	8,5	4,2	0,2	5,7
40-44	7,8	8,5	10,2	11,3	4,3	2,3	6,4
45-49	9,0	9,3	7,6	10,9	7,4	2,3	7,8
50-54	8,7	11,7	7,3	12,6	8,5	21,4	8,9
55-59	8,2	9,8	8,6	10,9	7,2	4,3	7,6
60-64	9,5	8,1	8,1	14,7	12,3	11,2	9,8
65-69	3,4	2,1	3,8	3,1	9,3	43,5	6,2
Över 69	0,2	—	—	—	2,2	6,9	1,0
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Inkl minderåriga.

Källa: SCB, löner för lantarbetare (urvalsundersökning, se texten).

4.6 LÖNER FÖR TRÄDGÅRDS- ARBETARE

Sedan 1967 utarbetar SCB i samarbete med Svenska arbetsgivareföreningen (SAF) varje år statistik över trädgårdsarbetarnas löner. Genom undersökningen erhålls också uppgifter om antal arbetare och arbetstimmar i trädgårdsbruket.

Undersökningens innehåll. Definitioner

Uppgifterna insamlas från arbetsgivare. I anvisningar till uppgiftslämnarna meddelas att personer med nedsatt arbetsförmåga, praktikanter, feriearbetande skolorungdom och elever i inbyggd yrkesskola ej skall redovisas. Av naturaförmåner skall fri bostad, fri kost och fritt logi värderas enligt preliminärskattetabell och fria produkter enligt ortens marknadspris.

Definitioner

Till gruppen *förmän* räknas arbetare som av arbetsgivare kallas »förmän» eller »trädgårdsmästare». Till gruppen *yrkeskunniga trädgårdsarbetare* skall arbetsgivare enligt anvisning-

arna räkna arbetare som fyllt 19 år och som antingen har minst tre års kvalificerad praktik eller har genomgått teoretisk utbildning och har minst två års praktik.

Till gruppen arbetare *med kollektivavtal* förs arbetare anställda av medlemsföretag i Trädgårdsbranschens arbetsgivareförbund (TAF). Övriga arbetare förs till gruppen *utan kollektivavtal*.

Undersökningens genomförande

SAF samlar in uppgifter om arbetarnas löner och arbetstid vid samtliga medlemsföretag i TAF som bedriver trädgårdsodling. Efter granskning och registrering på magnetband överlämnas materialet till SCB.

Uppgifter för trädgårdsodlare som inte är med i TAF insamlas av SCB för ett urval av arbetställen vid företag inom näringsgrenen »trädgårdsodling och trädgårdsskötsel». Urvalet dras från centrala företagsregistret, varvid medlemmar i TAF utesluts. Trädgårdsanläggare bortgallras i efterhand från urvalet.

Bortfall

Till 1974 års statistik begärde SAF och SCB uppgifter för sammanlagt 882 arbetsställen. För 708 av dessa erhöles svar. Av olika orsaker uteslöts vid bearbetningen ytterligare 35 arbetsställen i SCBs urval. Statistiken grundar sig alltså på uppgifter från sammanlagt 673 av tillfrågade 847 arbetsställen (79 %).

Resultat

I *tabell 23* redovisas antal arbetare och arbetstimmor samt löner i trädgårdsbruket år 1974. Av tabellen framgår bl a att arbetare med kollektivavtal hade högre genomsnittsförtjänster än arbetare utan sådant.

Övrig publicering

En utförligare redovisning av undersökningen och dess resultat lämnas i Statistiska meddelanden serie Am 1975:70.

Tabell 23 Antal arbetare och arbetade timmar samt löner i trädgårdsbruket år 1974
 Number of workers, number of hours worked and earnings in horticulture in 1974
 Avser arbetare i åldern 18-64 år
 Figures refer to workers 18-64 years of age
 mk = företag med kollektivavtal uk = företag utan kollektivavtal
 mk = holdings with collective agreement uk = holdings without collective agreement
 samtl = samtliga företag
 samtl = all holdings

Kategori	Samtliga arbetare			Arbetare med minst 1 800 timmar per år		
		Antal arbetare	Antal arbetstimmor, 1 000-tal	Genomsnittlig timförtjänst, öre	Antal arbetare	Genomsnittlig årsförtjänst, kr
<i>Män</i>						
	mk	1 980	2 281	1 721	558	34 740
	uk	528	501	1 558	109	30 670
	samtl	2 508	2 782	1 691	667	34 070
Förmän	mk	236	411	1 977	145	39 250
Yrkeskunniga trädgårdsarbetare	mk	623	898	1 720	256	33 560
	uk	126	207	1 609	..	..
Övriga trädgårdsarbetare	mk	870	633	1 531	75	29 280
	uk	335	231	1 468	..	..
Specialarbetare	mk	250	340	1 765	82	35 440
<i>Kvinnor</i>						
	mk	2 305	1 768	1 563	101	30 740
	uk	1 153	414	1 300	..	..
	samtl	3 458	2 182	1 513	117	29 390
Yrkeskunniga trädgårdsarbetare	mk	269	340	1 618	42	31 590
Övriga trädgårdsarbetare	mk	1 943	1 320	1 533	49	29 470
	uk	1 107	379	1 303	..	..
Specialarbetare	mk	87	95	1 756	..	..

Källa: SCB, löner för trädgårdsarbetare (urvalsundersökning, se texten).

4.7 ARBETSKRAFTEN I SKOGSBRUKET

SCB genomför årligen undersökningar av samsättningen inom skogsbruket. För storskogsbruket insamlas dessutom uppgifter för varje kvartal. I detta avsnitt redovisas årsuppgifter för 1974.

Definitioner

Till storskogsbruket räknas

- företag med minst 5 000 ha skog
- företag som saknar skog, men har minst 10 anställda i skogsarbete vid något tillfälle under året
- vissa företag med mindre än 5 000 ha skog, men med ett stort antal anställda i skogsarbete.

I det enskilda skogsbruket ingår samtliga företag med skog som inte tillhör storskogsbruket.

Uppgifter insamlas inte för företag med mindre än 10 anställda och utan egen skog, t ex vissa sågverk. Företag där skogsarbetet utförs av personal i beredskapsarbete, fångvårdssingta och elever vid skogsbruksskolor ingår inte i undersökningen, eftersom dessa kategorier inte anses tillhöra den egentliga skogsarbetskraften.

Till skogsarbete räknas avverkningsarbete, skogsvårdsarbete och övrigt skogsarbete såsom virkesmätning, utsynning, stämpling, taxering, skogsvägsarbete m m.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Alla företag med skogsmarksinnehav och all skogsmarksareal ingår i lantbruksregistret (se s 44).

Storskogsbruket omfattar ca 195 företag. Uppgifter insamlades 1974 från samtliga dessa företag.

Antal företag i det enskilda skogsbruket kan uppskattas till omkring 200 000. Företag med

mindre än 0,3 ha åker är i lantbruksregistret redovisade per taxeringsenhet, varför det totala antalet ägareenheter inte är känt.

Uppgifter insamlades 1974 från ett urval om 5 500 företag i det enskilda skogsbruket. Halften av urvalet avsåg företag med minst 0,3 ha åker. Dessa företag delades in i storleksklasser efter sin skogsmarksareal. Sannolikheten att komma med i urvalet var större för företag med stora skogsinnehav än för företag med mindre arealer. För företag med mindre än 0,3 ha åker gjordes ett systematiskt urval på så sätt att var 2 000:e ha skog i lantbruksregistret markerades och de företag som innehöll dessa mätpunkter uttogs i urvalet.

Uppgiftsinsamling

Uppgifterna för 1974 samlades in genom en postenkät till uppgiftslämnarna i februari-mars 1975. Uppgifter begärdes endast om verksamhet i företagets egen regi.

Då produktionsförhållandena normalt skiljer sig mycket mellan företag inom storskogsbruket och det enskilda skogsbruket, skedde uppgiftsinsamlingen i delvis olika form i de båda delundersökningarna.

Bortfall

För storskogsbruket ingick uppgifter för samtliga företag i beräkningarna. För det enskilda skogsbruket inkom 5 190 bearbetningsbara svar, vilket motsvarar ett bortfall om ca 6 %.

Resultat

Antalet arbetstillfällen i skogsbruket fördelat på storskogsbruket och det enskilda skogsbruket framgår av nedanstående tablå. Som ett arbetstillfälle redovisas varje person som varit anställd i skogsarbete vid ett företag. Vissa personer har under ett år flera anställningar, vilket kan medföra att antalet arbetstillfällen är högre än antalet sysselsatta inom skogsbruket.

<i>Antal arbets- timmar under året</i>	<i>Antalet arbetstillfällen inom Storskogs- bruket</i>	<i>Enskilda skogsbru- ket</i>	<i>Hela skogs- bruket</i>
— 400	16 207	136 396	152 603
401–1 200	7 410	16 040	23 450
1 201–	17 030	2 377	19 407
Totalt	40 647	154 813	195 460

Av tabell 24 framgår skogsmarksarealens fördelning på storskogsbruket och det enskilda skogsbruket enligt lantbruksregistret 1971. Relativt sett dominerar det enskilda skogsbruket i södra Sverige, medan förhållandet är det motsatta i norra Sverige. I norra Sverige finns den största skogsmarksarealen.

I tabell 25 visas arbetstimmarnas fördelning på det enskilda skogsbruket och storskogsbruket. Arbetstimmarna inom storskogsbruket utgjorde 54 % av det totala antalet arbetstimmar inom skogsbruket 1974. Uppgifterna för 1973 och 1974 är, vad gäller storskogsbruket, inte helt jämförbara med motsvarande uppgifter för 1972 bl a beroende på ändrat insamlingsförfarande från vissa företag.

Övrig publicering

En utförligare redovisning av arbetskraften inom storskogsbruket och det enskilda skogsbruket under 1974 återfinns i Statistiska meddelanden serie Am 1975:51. Kvartalsundersökningarna av sysselsättningen inom storskogsbruket i februari, maj, augusti och november 1975 finns redovisade i Statistiska meddelanden serie Am 1975:19, 37, 54 och 79.

Tabell 24
**Skogsmarksarealen vid företag i stor-
skogsbruk och enskilt skogsbruk år 1971.**
1 000-tal hektar

Area of forest land in large-scale forestry and private forestry in 1971. Thousands of hectares

Område	Storskogs- bruk	Enskilt skogsbruk
<i>Län¹</i>		
Stockholms	84	208
Uppsala	202	203
Södermanlands	89	245
Östergötlands	203	403
Jönköpings	93	548
Kronobergs	124	425
Kalmar	133	561
Gotlands	12	118
Blekinge	23	164
Kristianstads	49	214
Malmöhus	21	51
Hallands	29	183
Göteborgs o Bohus	20	144
Älvsborgs	92	542
Skaraborgs	76	248
Värmlands	542	741
Örebro	329	254
Västmanlands	181	197
Kopparbergs	1 083	871
Gävleborgs	795	645
Västernorrlands	1 032	825
Jämtlands	1 525	1 065
Västerbottens	1 973	1 185
Norrbottens	2 867	1 096
<i>Hela riket</i>	<i>11 577</i>	<i>11 136</i>

¹ Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, lantbruksregistret 1971
(totalundersökning).

Tabell 25 Antal arbetstimmar i enskilt skogsbruk fördelade efter arbetskraftskategori samt antal arbetstimmar i storskogsbruk år 1974. 1 000-tal timmar
 Number of worked hours in private forestry distributed by labour category and number of worked hours in large-scale forestry in 1974. Thousands of hours

Område	Enskilt skogsbruk				Storskogs- bruk	Totalantal arbetade timmar i skogsbruk
	Skogs- ägare	Familje- medlemmar över 15 år	Övrig arbets- kraft	Summa		
<i>Län</i>						
Stockholms	166	12	230	408	438	846
Uppsala	396	60	212	668	823	1 491
Södermanlands	181	69	623	873	599	1 472
Östergötlands	695	108	708	1 511	1 355	2 866
Jönköpings	1 658	245	513	2 416	871	3 287
Kronobergs	1 371	190	344	1 905	976	2 881
Kalmar	1 255	276	565	2 096	986	3 082
Gotlands	120	49	29	198	41	239
Blekinge	683	128	192	1 003	269	1 272
Kristianstads	464	64	354	882	503	1 385
Malmöhus	46	–	375	421	143	564
Hallands	445	47	255	747	314	1 061
Göteborgs o Bohus	434	114	25	573	232	805
Älvsborgs	1 282	212	591	2 085	1 183	3 268
Skaraborgs	492	124	595	1 211	597	1 808
Värmlands	1 188	305	565	2 058	3 250	5 308
Örebro	425	56	507	988	1 784	2 772
Västmanlands	315	15	196	526	1 047	1 573
Kopparbergs	730	163	431	1 324	3 306	4 630
Gävleborgs	953	200	323	1 476	2 939	4 415
Västernorrlands	1 272	123	1 660	3 055	2 266	5 321
Jämtlands	693	121	411	1 225	2 455	3 680
Västerbottens	1 424	194	149	1 767	4 143	5 910
Norrbottens	706	85	133	924	4 664	5 588
<i>Hela riket</i>						
1974	17 394	2 960	9 986	30 340	35 184	65 524
1973	15 713	3 009	8 648	27 370	35 296	62 666
1972	16 126	3 033	10 518	29 677	40 400	70 077

Källa: SCB, sysselsättningen inom skogsbruket (delvis totalundersökning, se texten).

4.8 LANTBRUKARNAS SYSSELSÄTTNING UTANFÖR BRUKNINGSENHETEN

Jordbrukets utredningsinstitut utförde åren 1956, 1961 och 1966 struktur- och befolkningsutredningar och 1971 en undersökning om lantbrukarnas sysselsättning och planering.

Undersökningen 1971 grundades på ett helt nytt urval och hade delvis ett annat syfte än de tidigare undersökningarna, eftersom lantbrukets strukturutveckling och sysselsättningsförhållanden numera belyses genom SCBs statistik (se s 44). Tyngdpunkten i 1971 års undersökning lades därför på sysselsättningen utanför den egna brukningsenheten. Vidare ingick en studie av jordbrukarnas åsikter om utvecklingen i olika produktionsgrenar.

Som komplement till huvudundersökningen beställde utredningsinstitutet från SCB en specialbearbetning av jordbruksinventeringen i mars 1972. Genom denna erhöles uppgifter om antal arbetstimmar utförda inom och utom den egna brukningsenheten.

Huvudundersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningens population bestod av företag med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret 1970. Urvalet stratifierades på områden (Norrland resp övriga Sverige), produktionsstorlekar (mätta efter antalet av vissa husdjur) samt produktionsinriktningar (huvudsaklig typ av husdjur). Totalt ingick 5 861 brukningsenheter i urvalet.

Insamling. Bortfall

Jordbrukets utredningsinstitut sände ut uppgiftsblanketter per post i slutet av december 1971. Svar inkom från 5 330 enheter. Eftersom 144 företag hade upphört vid undersökningstillfället, blev den direkta svarsprocenten 91.

Genom att en speciell bortfallskorrigerings utfördes, varvid uppgifter inhämtades från ett urval brukare som ej svarat på postenkäten, kan den verkliga svarsprocenten anges till 95.

Specialbearbetningens genomförande

Metodbeskrivning

Specialbearbetningen genomfördes på jordbruksinventeringen i mars 1972. Marsinventeringarna beskrivs på s 71.

För marsinventeringen 1972 uttogs 13 239 företag med mer än 2 hektar åker. Bortfallet utgjorde 1,5% av de uttagna enheterna.

Jämförbarhet med huvudundersökningen

Specialbearbetningens resultat kan inte direkt jämföras med huvudundersökningens resultat. I huvudundersökningen ingår nämligen endast huvudbrukare, medan specialbearbetningen avser arbetstimmar utförda av manliga brukare (kan vara mer än en på vissa brukningsenheter) och av kvinnliga brukares make. Dessutom har specialbearbetningen begränsats till personer under 67 år. Medeltalen är beräknade per brukningsenhet och inte per brukare.

Resultat

I *tabellerna 26* och *27* redovisas resultat från huvudundersökningen och i *tabell 28* resultat från specialbearbetningen.

I *tabell 26* redovisas hur lantbrukarnas arbete utanför brukningsenheten förändrats från början av 1960-talet. En kraftig ökning av detta arbetes relativa betydelse har ägt rum under perioden.

Övrig publicering

Huvudresultaten från undersökningen 1971 har av Jordbrukets utredningsinstitut publicerats i institutets meddelandeserie nr 3-72, 4-72 och 5-72. Rapporterna innehåller tabellredovisning jämte vissa tolkningar och förklaringar av erhållna resultat.

Lantbrukarnas sysselsättning utanför gården samt specialbearbetningen av jordbruksinventeringen redovisas i det första meddelandet. Det andra meddelandet belyser lantbrukarnas attityder till utomgårdsarbetet och det tredje lantbrukarnas åsikter om utvecklingen i olika produktionsgrenar.

Resultat från struktur- och befolkningsutredningarna 1961 och 1966 har publicerats i nr 5-64 och 6-64 resp 2-68 och 3-68.

Tabell 26 Antal brukare efter antal dagsverken utanför brukningsenheten åren 1961, 1966 och 1971. Hela riket
 Number of holders distributed by work outside their holdings in 1961, 1966 and 1971. Whole of Sweden

År	Antal dagsverken				Samtliga
	0	1-50	51-150	Över 150	
<i>Antal brukare¹</i>					
1971	77 800	21 600	15 300	33 000	149 100 ²
1966	117 800	10 700	23 200	26 800	178 500
1961	152 400	15 700	26 900	29 100	224 100
<i>Procentuell fördelning</i>					
1971	52	15	10	22	100 ²
1966	66	6	13	15	100
1961	68	7	12	13	100

¹ Åren 1961 och 1966 avses samtliga brukare medan för år 1971 avses endast en brukare per brukningsenhet. –

² Inkl »ej svar».

Tabell 27 Lantbrukarnas arbetsinsats utanför brukningsenheten år 1971 efter brukarnas ålder, arealens storlek resp antalet nötkreatur. Procent
 Holders' work outside their holdings in 1971 distributed by age of holder, size of arable land and number of cattle. Per cent

Brukarens ålder; storleksgrupp; antal nötkreatur	Antal dagsverken						Antal brukare
	0	1-10	11-50	51-150	Över 150	Summa ¹	
Samtliga brukare							
Brukarens ålder, år							
Under 40	29	10	15	14	31	100	23 355
40-49	38	6	10	12	33	100	35 614
50-59	50	6	8	12	23	100	42 378
60-66	68	4	8	9	10	100	25 878
Över 66	92	2	2	1	2	100	19 108
Okänd	40	1	3	8	33	100	2 761
Samtliga	52	6	9	10	22	100	149 094
Brukare under 67 år							
Storleksgrupp, hektar åker							
2-10	34	3	7	14	41	100	53 292
11-20	50	7	13	10	19	100	34 194
21-50	59	9	11	11	10	100	29 407
Över 50	63	13	14	7	3	100	10 332
Samtliga	46	6	10	12	25	100	127 225
Antal nötkreatur							
Utan nöt	30	5	8	13	43	100	41 182
Endast slaktnöt	37	5	10	13	34	100	15 201
Antal mjölkkor							
1-9	53	6	10	12	18	100	45 474
10-24	66	11	13	8	2	100	22 258
Över 24	74	8	10	5	3	100	3 110
Samtliga	46	6	10	12	25	100	127 225

¹ Inkl »ej svar».

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut, lantbrukarnas sysselsättning och planering 1971 (urvalsundersökning om 5 717 enheter; bortfall se texten).

Tabell 28 Antal arbetstimmar per brukningsenhet med procentuell fördelning på arbete inom och utom brukningsenheten samt inom annan verksamhet år 1971
 Number of working hours per holding distributed by work on own holding, other holdings and other activities in 1971. Per cent

Avser brukare under 67 år
Figures refer to holders under 67 years of age

Storleksgrupp, hektar åker	Antal arbets- timmar per brukningsenhet	Inom brukningsenheten		Utanför brukningsenheten		I annan verksamhet	Totalt
		Jordbruk	Skogsbruk	Jordbruk	Skogsbruk		
2,1–5,0	1 855	41	10	1	5	42	100
5,1–10,0	2 205	64	10	1	4	21	100
10,1–20,0	2 597	80	7	1	2	10	100
20,1–30,0	2 909	85	7	1	1	6	100
30,1–50,0	2 927	90	5	0	1	4	100
Över 50,0	2 900	91	5	0	1	3	100
Samtliga	2 484	75	8	1	2	14	100

Källa: SCB, marsinventeringen 1972 (urvalsundersökning om 13 239 enheter; bortfall 1,5%).

4.9 YRKESSKADOR SOM DRABBAT ANSTÄLLD ARBETSKRAFT

Arbetsarkyddsstyrelsen sammanställer årligen uppgifter om antalet yrkesskador inom jordbruk och trädgårdsbruk. Sammanställningen ligger bl a till grund för arbetsarkyddsstyrelsens informationsverksamhet.

Materialet är inte fullständigt, då uppgifter om skador som har drabbat egna företagare i stor utsträckning saknas. I föreliggande avsnitt redovisas endast yrkesskador som drabbat anställd arbetskraft. I redovisningen ingår ej uppgifter om yrkessjukdomar, exempelvis hörsel-skador och ryggbesvär.

Enligt gällande lag är alla fast eller tillfälligt anställda hos en arbetsgivare obligatoriskt försäkrade mot yrkesskada. Undantagna från den obligatoriska försäkringen är bl a nära anhöriga till arbetsgivaren. Denne har skyldighet att anmäla yrkesskada, då sådan inträffat, till allmän försäkringskassa. Anmälan behöver dock endast göras, om skadan medfört eller skäligen kan antas medföra rätt till sjukpenning från allmän försäkringskassa eller ersättning enligt yrkesskadeförsäkringslagen.

I landet finns 19 yrkesinspektioner. Dessa är underställda arbetsarkyddsstyrelsen. En inkommen yrkesskadeanmälan behandlas först vid allmän försäkringskassa, som därefter sän-

der anmälan till yrkesinspektionen. Arbetsarkyddsstyrelsen sammanställer uppgifterna från de skilda yrkesinspektionerna.

Resultat

I *tabell 29* redovisas antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk åren 1971–1974 fördelade på vissa arbetsområden. Av tabellen framgår att skador vid nötkreatursskötsel var vanligast förekommande.

Antal olycksfall fördelade på huvudsaklig skada framgår av *tabell 30*. Vanligast var hand- och handledsskador.

Det totala antalet dödsfall vid jordbruksarbete uppgick 1974 till 13, varav 8 vid traktorkörning, vilket är en minskning med 14 från 1973. Av dödsfallen drabbade 3 anställd arbetskraft.

Övrig publicering

Redovisningen av yrkesskador som har kommit till yrkesinspektionens kännedom lämnas i en stencil från arbetsarkyddsstyrelsen.

Riksförsäkringsverket (RFV) redovisar i Yrkesskador 1972 bl a uppgifter om antalet yrkesskador i jordbruk m m. Där redovisas även statistik över yrkesskadornas s k svårighetsgrader. RFVs uppgifter är emellertid inte jämförbara med arbetsarkyddsstyrelsens bl a beroende på skilda näringsgrensindelningar.

Tabell 29

Antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk fördelade på arbetsområde åren 1971–1974. Anställd arbetskraft

Number of accidents in agricultural and horticultural work by kind of work in 1971–1974. Hired labour

Arbetsområde	Antal olycksfall			
	1971	1972	1973	1974
Nötkreatursskötsel	296	315	244	267
Djurskötsel, övrig	98	106	113	129
Reparationsarbete (verkstad)	75	86	63	91
Byggnadsarbete (underhåll)	101	88	31	108
Jordbearbetning	..	..	24	40
Magasinsarbete	40	40	21	36
Höskörd	88	46	59	53
Halmskörd	44	33	29	25
Potatisodling	55	29	21	31
Spannmålshantering	..	..	18	24
Trädgårdsarbete	125	105	130	152
Övrigt eller ej angivet arbete	445	454	281	295
Summa	1 367	1 302	1 034	1 251

Källa: Arbetarskyddsstyrelsen.

Tabell 30

Antal olycksfall i jordbruk och trädgårdsbruk fördelade efter huvudsaklig skada år 1974. Anställd arbetskraft

Number of accidents in agricultural and horticultural work by injury in 1974. Hired labour

Kroppsdelen	Antal skador	
	Totalt	Därav trädgårdsbruk
Huvud och hals	63	2
Öga	44	6
Axel och arm	105	15
Handled och hand	400	60
Bål (utom rygg)	64	6
Rygg och ryggrad	94	13
Höftled, knä och ben	177	21
Fotled och fot	262	21
Hela eller omfattande delar av kroppen	8	2
Ej angiven kroppsdelen	34	6
Summa	1 251	152

Källa: Arbetarskyddsstyrelsen.

5 Fastigheter och byggnader

5.1 JORDBRUKSFÄSTIGHETERNAS TAXERINGSVÄRDEN

Uppgifter om taxeringsutfallet publiceras årligen av SCB. Vart femte år äger numera allmän fastighetstaxering rum – den senaste år 1975 – och däremellan verkställs särskild fastighetstaxering.

I föreliggande avsnitt redovisas vissa data rörande jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt 1975 års allmänna fastighetstaxering. Dessutom redovisas jordbruksfastigheternas hektarvärden ur en bearbetning av den allmänna fastighetstaxeringen år 1970.

Taxeringens genomförande

För jordbruksfastigheter skulle vid 1975 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdesnivå som för varje taxeringsenhet utgjorde 75 % av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde under 1973. I fråga om skog har dock värdet under 1971-1973 legat till grund för bedömningen.

Särskild fastighetstaxering sker för varje fastighet de år då allmän fastighetstaxering inte äger rum. Därvid tas normalt närmast föregående års värde upp oförändrat. Nytt taxeringsvärde åsätts bl a vid avstyckning eller sammanslagning av taxeringsenheter. Dessutom görs omtaxering av fastighet vars värde ändrats med minst 20 %, dock minst 10 000 kronor, genom ny-, till- eller ombyggnad.

Särskild fastighetstaxering skall ske efter det allmänna prisläge och de uppskattningsgrunder i övrigt som tillämpats vid närmast föregående allmänna fastighetstaxering.

För jordbruksfastigheter skulle vid 1970 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdesnivå som för varje taxeringsenhet utgjorde 75 % av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde under 1968.

Delvärden

Det totala taxeringsvärdet för jordbruksfastigheter var vid 1975 års taxering fördelat på sex delvärden – jordbruksvärde, skogsbruksvärde, övrig marks värde, byggnadsvärde, värde av särskilda tillgångar och övervärde.

Med *jordbruksvärde* avses värde av annan produktiv mark än skogsmark.

Med *skogsbruksvärde* avses värde av växande skog med de byggnader och anläggningar som behövs för skogsbruksdrift samt värde av skogsmark.

Med *värde av övrig mark* avses värde av icke produktiv mark samt värde av vattentäckt område som hör till fastigheten.

Med *byggnadsvärde* avses värde av de byggnader och anläggningar som behövs för jordbruksdrift.

Med *värde av särskilda tillgångar* avses värde av särskilda förmåner, naturtillgångar m m. Häri inräknas värde av byggnader och anläggningar som ej behövs för jordbruks- eller skogsbruksdrift, värde av grusfyndigheter, jakt och fiske samt servitutsrätt.

Med *övervärde* avses det värde som fastigheten eller del därav äger utöver jordbruksvärde, skogsbruksvärde, värde av övrig mark, byggnadsvärde samt värde av särskilda tillgångar på grund av att mark som hör till fastigheten kan bli exploaterad för bebyggelse.

Resultat

I *tabell 31* redovisas de vid 1975 års allmänna fastighetstaxering åsatta värdena fördelade på delvärden. Av det totala värdet för skattepliktiga jordbruksfastigheter år 1975 utgjorde jordbruksvärdet 25 % och skogsbruksvärdet 42 %.

Av *tabell 32*, där taxeringsvärdena redovisas fördelade efter ägarkategori, framgår att 33,6 miljarder kr eller 69 % belöpte sig på fysiska personer.

Tabell 31 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden, 1 000-tal kronor, och antal taxeringsenheter enligt fastighetstaxeringen år 1975

Assessed values of agricultural real estates, thousands of Swedish kronor, and number of assessed units according to the assessment of real estate in 1975

Område	Jordbruksvärde ¹	Därvåkervärde ¹	Skogsbruksvärde	Därvåkerskogsbruksvärde	Övrigmarks värde	Byggnadsvärde ¹	Värde av särskilda tillgångar	Övervärde	Totalt taxeringsvärde	Antal taxeringsenheter
<i>Län</i>										
Stockholms	291 105	280 810	344 705	26 664	96 914	393 625	52 186	162 154	1 340 689	5 479
Uppsala	486 150	474 853	559 417	40 608	57 690	422 594	44 409	26 667	1 596 927	7 157
Södermanlands	461 040	449 292	489 581	33 799	56 088	389 178	38 519	14 911	1 449 317	5 529
Östergötlands	1 096 744	1 056 590	945 960	62 277	81 406	679 125	58 244	69 600	2 931 126	10 558
Jönköpings	263 137	222 855	1 449 628	76 223	81 677	587 764	27 778	21 861	2 431 845	14 755
Kronobergs	174 064	149 804	1 241 460	76 131	65 453	490 205	22 810	7 783	2 001 775	13 440
Kalmar	426 641	390 647	1 388 018	79 782	69 349	555 753	27 104	13 547	2 480 412	12 668
Gotlands	184 009	177 854	67 469	4 494	21 027	232 911	6 288	1 126	512 830	5 852
Blekinge	197 120	181 038	360 135	35 598	28 715	228 021	10 417	3 509	827 917	5 541
Kristianstads	1 327 273	1 224 960	520 684	56 405	81 977	735 845	33 129	21 126	2 720 034	16 087
Malmöhus	3 225 231	3 132 022	1 115 909	16 094	116 226	895 548	19 476	63 177	4 435 567	15 252
Hallands	700 461	681 839	504 058	47 860	78 211	657 952	31 964	18 893	1 991 539	11 794
Göteborgs o Bohus	235 466	221 341	195 100	21 870	95 261	447 624	26 244	18 902	1 018 597	9 315
Älvsborgs	510 094	484 550	1 097 344	100 193	146 902	865 348	37 450	22 576	2 679 714	22 004
Skaraborgs	1 409 052	1 370 388	616 751	66 078	101 145	935 702	8 481	13 372	3 084 503	18 062
Värmlands	178 308	174 086	1 700 828	197 234	82 483	664 945	18 147	5 485	2 650 196	22 236
Örebro	326 331	320 611	924 172	101 326	60 114	416 633	36 515	13 673	1 777 438	8 648
Västmanlands	411 967	406 592	563 667	39 036	60 965	315 836	31 832	17 370	1 401 637	5 744
Kopparbergs	88 357	86 415	1 841 895	135 105	92 617	650 577	19 215	14 758	2 047 419	31 872
Gävleborgs	86 737	84 858	1 463 524	113 172	47 185	459 494	27 846	2 342	2 087 128	13 527
Västernorrlands	65 504	63 696	1 214 900	116 728	60 502	387 574	23 558	4 403	1 756 441	16 117
Jämtlands	64 929	63 053	970 082	131 968	54 142	360 709	87 845	2 516	1 540 223	16 036
Västerbottens	100 433	99 266	1 276 247	148 609	75 088	557 234	20 295	6 010	2 035 307	23 489
Norrbottens	57 334	53 656	782 552	148 165	70 257	382 764	23 015	7 748	1 323 670	16 841
<i>Hela riket</i>										
1975	12 367 487	11 851 076	20 634 086	1 875 419	1 781 394	12 712 961	732 767	553 509	48 782 251	328 003
1974	18 470 102	17 000 670	13 225 294	1 534 837	73 437	..	709 357	640 036	33 118 223	346 441
1973	18 474 569	17 005 018	13 242 484	1 534 651	72 654	..	703 062	654 673	33 147 443	348 614
1972	18 500 090	17 027 362	13 175 423	1 533 701	72 127	..	768 281	700 535	33 216 456	350 411
1971	18 539 146	17 064 349	13 068 063	1 529 525	70 607	..	768 923	714 373	33 161 108	351 158
1970	18 588 406	17 104 620	13 105 599	1 531 056	73 217	..	730 276	756 015	33 253 513	351 268

¹ T o m 1974 ingick byggnadsvärde i jordbruksvärde.

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1975 (totalundersökning).

Tabell 32 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden fördelade efter ägarekategori enligt fastighetstaxeringen år 1975. 1 000-tal kronor

Assessed values of agricultural real estates by owner category according to the assessment of real estate in 1975. Thousands of Swedish kronor

Område	Fysisk person	Juridisk person						Ägare okänd	Samtliga ägare-kategorier
		Staten	Borgerlig kommun	Kyrkan	Dödsbo	Svenskt aktie-bolag	Annan juridisk person		
Län									
Stockholms	726 732	94 069	193 474	34 769	79 162	126 686	85 677	120	1 340 689
Uppsala	988 360	59 771	37 735	46 684	73 306	297 513	93 550	8	1 596 927
Södermanlands	1 074 374	82 081	65 565	39 936	74 329	63 305	49 727	–	1 449 317
Östergötlands	2 083 299	146 366	143 525	87 085	111 780	240 192	118 879	–	2 931 126
Jönköpings	1 915 203	99 460	64 252	76 170	159 039	91 862	25 859	–	2 431 845
Kronobergs	1 531 683	65 861	36 756	61 895	121 357	169 314	14 909	–	2 001 775
Kalmar	1 936 044	165 154	52 599	52 700	120 971	112 397	40 547	–	2 480 412
Gotlands	459 685	5 232	2 715	10 521	22 204	11 417	1 056	–	512 830
Blekinge	719 981	14 463	25 551	9 834	33 493	22 730	1 865	–	827 917
Kristianstads	2 306 631	98 528	64 058	63 970	105 189	54 271	27 349	38	2 720 034
Malmöhus	3 398 945	159 829	267 201	222 402	103 820	216 966	66 402	2	4 435 567
Hallands	1 684 783	57 761	60 208	53 164	91 282	33 589	10 749	3	1 991 539
Göteborgs o Bohus	820 477	19 029	57 047	17 340	69 609	25 620	9 475	–	1 018 597
Älvsborgs	2 163 943	72 808	70 890	53 458	169 464	107 934	40 967	250	2 679 714
Skaraborgs	2 514 084	151 494	43 353	110 094	141 998	78 717	44 372	391	3 084 503
Värmlands	1 598 499	46 220	40 739	59 156	184 239	704 245	17 082	16	2 650 196
Örebro	1 030 017	203 839	54 721	37 686	72 066	335 702	43 407	–	1 777 438
Västmanlands	854 151	169 277	67 574	33 297	69 044	168 179	40 115	–	1 401 637
Kopparbergs	1 270 649	164 060	33 784	21 602	234 636	856 765	125 913	10	2 707 419
Gävleborgs	1 096 842	82 820	25 867	37 864	86 911	724 123	32 690	11	2 087 128
Västernorrlands	875 173	72 836	18 374	35 196	92 832	646 882	14 966	182	1 756 441
Jämtlands	711 197	121 432	12 466	22 606	84 956	579 010	8 556	–	1 540 223
Västerbottens	1 165 182	339 519	22 427	11 098	84 288	397 822	14 971	–	2 035 307
Norrbottens	714 421	333 309	13 657	5 671	64 478	153 613	38 521	–	1 323 670
Hela riket									
1975	33 640 355	2 825 218	1 474 538	1 204 198	2 450 453	6 218 854	967 604	1 031	48 782 251
1974	22 422 982	2 065 428	1 244 238	855 737	1 775 739	4 035 425	718 608	66	33 118 224
1973	22 491 987	2 055 681	1 239 979	855 033	1 745 647	4 020 880	738 181	52	33 147 441
1972	22 632 208	2 056 236	1 229 717	856 443	1 732 681	3 926 488	782 549	134	33 216 456
1971	22 810 700	2 005 568	1 212 727	857 163	1 660 235	3 853 240	761 417	59	33 161 108
1970	22 835 232	1 996 071	1 205 894	864 899	1 784 837	3 862 451	702 352	1 777	33 253 513

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1975 (totalundersökning).

Tabell 33 Antal taxeringsenheter samt jordbruksfastigheternas taxeringsvärden i kronor per hektar åker resp skog enligt den allmänna fastighetstaxeringen år 1970

Assessed values of agricultural real estates in Swedish kronor per hectare and number of assessed units according to the general assessment of real estate in 1970

Område; storleksgrupp	Antal taxeringsenheter	Jordbruksvärde	Därav åkervärde	Skogsbruksvärde	Därav skogsmarksvärde
<i>Län¹</i>					
Stockholms	6 424	4 605	4 189	841	106
Uppsala	5 823	4 284	4 049	979	121
Södermanlands	6 037	4 319	3 930	1 031	148
Östergötlands	10 726	5 921	5 620	1 372	191
Jönköpings	16 649	5 923	5 180	1 490	221
Kronobergs	14 102	7 043	6 378	1 439	226
Kalmar	13 242	5 216	4 645	1 301	192
Gotlands	6 336	3 583	3 383	265	25
Blekinge	5 850	7 509	6 938	1 166	272
Kristianstads	18 198	8 109	7 487	1 111	296
Malmöhus	16 625	10 680	10 240	846	312
Hallands	11 046	7 013	6 717	1 043	262
Göteborgs o Bohus	9 475	6 325	5 869	786	165
Älvsborgs	23 642	5 146	4 809	1 187	191
Skaraborgs	19 164	5 234	4 953	1 477	238
Värmlands	23 855	4 267	3 898	944	113
Örebro	9 523	4 201	3 947	1 079	130
Västmanlands	6 392	4 022	3 776	1 092	128
Kopparbergs	33 538	6 480	5 891	545	32
Gävleborgs	14 882	4 154	3 617	606	35
Västernorrlands	19 483	4 521	4 182	372	16
Jämtlands	16 302	5 349	5 076	148	4
Västerbottens	24 769	4 588	4 285	204	7
Norrbottnens	19 073	4 919	4 687	113	4
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>					
0	78 717	—	—	..	..
1	23 371	15 191	13 443	..	..
2	30 388	10 173	9 040	..	..
3– 5	72 132	6 947	6 233	..	..
6– 10	65 435	5 496	5 011	..	..
11– 20	46 541	5 253	4 914	..	..
21– 30	16 338	5 562	5 286	..	..
31– 50	11 190	5 783	5 536	..	..
51–100	5 175	5 593	5 335	..	..
Över 100	1 869	5 967	5 634	..	..
<i>Storleksgrupp, hektar skog</i>					
0	57 437	..	..	—	—
1– 5	48 057	..	..	754	156
6– 25	118 695	..	..	830	135
26– 50	60 234	..	..	837	121
51–100	39 507	..	..	740	98
101–200	17 909	..	..	609	73
201–400	6 021	..	..	596	73
Över 400	3 296	..	..	435	39
<i>Hela riket</i>	351 156	5 853	5 459	571	68

¹ Avser 1969 års länsindelning.

Källa: SCB, allmän fastighetstaxering 1970 (totalundersökning).

I *tabell 33* redovisas jordbruksfastigheternas taxeringsvärden per hektar åker resp skog på län och olika storleksgrupper år 1970. De arealuppgifter som ligger till grund för denna tabell bygger på fastighetstaxeringarna och skiljer sig något från arealuppgifterna enligt lantbruksregistret (se s 44).

Övrig publicering

Uppgifter om taxeringsutfallet vid fastighets-taxeringarna redovisas varje år i Statistiska meddelanden serie N. Uppgifter för 1975 återfinns i nr 1975:74.

Resultaten från den allmänna fastighetstaxeringen 1975 redovisas dessutom utförligare i Allmän fastighetstaxering 1975, Del 1 och 2. Del 1 innehåller i huvudsak uppgifter om fastigheternas taxeringsvärden.

I del 2 kommer att återfinnas uppgifter om markens användning och ägare samt om fastigheternas storlek, ålder och standard.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 återfinns riksresultaten av efterkrigstidens allmänna fastighetstaxeringar samt uppgifter om de särskilda taxeringarna under slutet av 1960-talet.

5.2 JORDBRUKSFÄSTIGHETERNAS PRISER

SCB upprättar årligen statistik över priser på jordbruksfastigheter. Resultaten ligger bl a till grund för förslag till ändringar av taxeringsvärdena vid de allmänna fastighetstaxeringarna.

Undersökningens innehåll och genomförande

Statistiken omfattar i princip alla frivilliga representativa köp av fastigheter, vilka är taxerade som jordbruksfastigheter. Till de ej representativa köpen räknas bl a släktköp och köp mellan stat och kommun. Statistiken grundar sig på lagfartsunderrättelser från inskrivningsdomarna. Dessa underrättelser kompletteras med uppgifter från fastighetslängderna om taxeringsvärde, areal, församling m m.

För att ett köp skall medtas i statistiken erfordras dock att a) fastighetens taxeringsvärde

överstiger 5 000 kronor, b) lagfart söks inom sex månader från köpekontraktets datum, c) köpet inte avsevärt avviker från prisbildningen på normala, självständiga jordbruksfastigheter. Förvärv på exekutiv auktion, genom inlösen, expropriation eller annat s k extinktivt fång ingår ej i redovisningen.

I samband med en omläggning av statistiken år 1970 infördes även en redovisning för släktköpen. Ett köp betraktas som släktköp om det av lagfartsbeviset framgår att köpet är gjort mellan nära anhöriga. Nära anhörig definieras enligt 3§ första stycket punkt 4 förköpslagen. Enligt denna föreligger släktköp om köpet är gjort mellan exempelvis föräldrar och barn eller mellan syskon.

Den s k *köpeskillingskoefficienten*, som redovisas i tabellerna, utgör kvoten mellan köpeskillning och taxeringsvärde. Den beräknas dels som ett ovägt medeltal av alla köpeskillingskoefficienter, dels som en med taxeringsvärdena vägd *genomsnittskoefficient*.

Tidigare angavs relationen mellan pris och taxeringsvärde genom överprisprocenten. Sålunda motsvaras t ex 70 % överpris av köpeskillingskoefficienten 1,70.

Resultat

I *tabell 34* redovisas antalet frivilliga, representativa köp av jordbruksfastigheter, den totala köpeskillingen, det sammanlagda taxeringsvärdet och köpeskillingskoefficienterna år 1974.

Uppgifter för släktköp motsvarande *tabell 34* lämnas i *tabell 35*.

I *tabell 36* lämnas uppgifter med fördelning efter taxeringsvärdet och i *tabell 37* med fördelning efter åkerarealens storlek (enligt fastighetstaxeringarna).

I *tabell 38* redovisas uppgifter om köpens fördelning på vissa köpare- och säljarkategorier år 1974.

Övrig publicering

Detaljerade resultat från undersökningen avseende år 1974 med bl a redovisning för naturliga jordbruksområden återfinns i Statistiska meddelanden serie P 1976:8.

Tabell 34 Antal representativa köp, köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter år 1974

Number of representative purchases, market prices and assessed values of agricultural real estates in 1974

Område	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Taxerings- värde, 1 000- tal kr	Köpeskillingskoefficient ¹	
				Vägd	Ovägd
<i>Län</i>					
Stockholms	22	6 599,0	3 621,1	1,82	1,76
Uppsala	19	3 705,9	2 056,0	1,80	1,88
Södermanlands	19	3 850,0	2 215,0	1,74	1,88
Östergötlands	36	9 885,6	5 141,0	1,92	1,88
Jönköpings	37	6 140,0	3 180,0	1,93	1,88
Kronobergs	72	8 340,8	5 662,0	1,47	1,52
Kalmar	38	10 536,5	5 494,4	1,92	1,85
Gotlands	13	1 811,0	836,9	2,16	2,28
Blekinge	9	2 078,0	1 034,0	2,01	2,05
Kristianstads	89	18 278,9	8 473,5	2,16	2,19
Malmöhus	157	45 737,0	22 609,2	2,02	2,10
Hallands	52	10 449,9	5 338,0	1,96	1,89
Göteborgs o Bohus	32	3 358,0	2 053,5	1,64	1,62
Älvsborgs	80	9 579,0	4 757,0	2,01	1,98
Skaraborgs	68	12 043,9	6 737,2	1,79	2,02
Värmlands	39	5 290,0	2 944,2	1,80	1,77
Örebro	36	5 075,5	2 616,0	1,94	1,90
Västmanlands	23	5 808,0	3 026,3	1,92	1,99
Kopparbergs	33	3 754,1	2 140,9	1,75	1,66
Gävleborgs	25	2 370,5	1 343,6	1,76	2,07
Västernorrlands	34	2 376,2	1 129,7	2,10	2,12
Jämtlands	28	1 869,6	830,4	2,25	1,98
Västerbottens	51	3 088,4	1 681,8	1,84	1,86
Norrbottens	32	2 384,8	1 284,0	1,86	1,96
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	118	39 238,0	19 534,5	2,01	2,03
» mellanbygder	132	28 394,5	13 426,2	2,11	2,17
» norra slättbygder	108	20 363,0	11 051,2	1,84	2,00
Svealands slättbygder	111	25 109,4	13 640,3	1,84	1,86
Götalands skogsbygder	307	48 420,7	26 272,2	1,84	1,83
Mellersta Sveriges skogs- bygder	91	10 258,4	5 681,2	1,81	1,79
Nedre Norrland	90	7 000,0	3 513,6	1,99	2,04
Övre Norrland	87	5 626,6	3 086,5	1,82	1,88
<i>Hela riket</i>					
1974	1 044	184 410,6	96 205,7	1,92	1,94
1973	1 612	247 749,3	128 427,4	1,93	1,99
1972	1 915	260 432,1	145 304,9	1,79	1,84
1971	2 141	266 282,2	159 150,5	1,67	1,71
1970	2 083	243 895,3	163 335,8	1,49	1,58

¹ Se texten.

Källa: SC B. fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Tabell 35 Antal köp, köpeskillningar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter år 1974. Släktköp

Number of purchases, market prices and assessed values of agricultural real estates in 1974. Purchases by relatives

Område	Antal köp	Köpeskillning, 1 000-tal kr	Taxerings- värde, 1 000- tal kr	Köpeskillningskoefficient ¹	
				Vägd	Ovägd
<i>Län</i>					
Stockholms	11	2 806,0	2 126,7	1,32	1,34
Uppsala	19	2 796,5	2 297,5	1,22	1,26
Södermanlands	14	2 418,0	1 843,0	1,31	1,37
Östergötlands	58	13 091,8	9 809,0	1,33	1,37
Jönköpings	62	6 634,6	4 932,0	1,35	1,36
Kronobergs	54	5 588,9	4 490,6	1,24	1,33
Kalmar	81	12 361,0	9 953,0	1,24	1,23
Gotlands	19	1 468,5	1 105,0	1,33	1,38
Blekinge	34	3 620,0	2 961,0	1,22	1,29
Kristianstads	104	14 580,8	10 831,1	1,35	1,47
Malmöhus	54	11 749,5	9 195,6	1,28	1,43
Hallands	58	7 279,9	5 211,0	1,40	1,43
Göteborgs o Bohus	48	3 500,5	2 950,5	1,19	1,23
Älvsborgs	144	14 792,7	11 114,0	1,33	1,32
Skaraborgs	98	12 893,5	9 110,6	1,42	1,49
Värmlands	133	16 722,5	11 176,2	1,50	1,54
Örebro	35	5 726,2	3 890,0	1,47	1,33
Västmanlands	17	2 179,9	1 595,6	1,37	1,49
Kopparbergs	56	4 901,9	3 726,3	1,32	1,27
Gävleborgs	111	10 101,3	6 166,4	1,64	1,61
Västernorrlands	88	3 845,5	2 921,5	1,32	1,29
Jämtlands	68	3 514,0	2 533,0	1,39	1,35
Västerbottens	194	11 553,8	8 076,2	1,43	1,39
Norrbottns	79	4 641,0	3 129,0	1,48	1,35
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	69	15 458,9	12 268,9	1,26	1,35
» mellanbygder	118	16 193,8	12 533,7	1,29	1,37
» norra slättbygder	149	24 586,0	18 053,5	1,36	1,39
Svealands slättbygder	124	22 641,8	16 054,4	1,41	1,45
Götalands skogsbygder	459	49 650,9	37 687,3	1,32	1,36
Mellersta Sveriges skogsbygder	175	16 619,1	11 528,7	1,44	1,44
Nedre Norrland	253	16 390,3	11 085,9	1,48	1,43
Övre Norrland	292	17 227,5	11 932,4	1,44	1,37
<i>Hela riket</i>					
1974	1 639	178 768,3	131 144,8	1,36	1,39
1973	1 485	150 150,3	116 103,4	1,29	1,32
1972	1 023	100 971,4	81 570,8	1,24	1,20
1971	893	76 593,3	66 019,3	1,16	1,16
1970	1 307	125 757,3	137 367,2	0,92	0,97

¹ Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

Tabell 36 Köpeskillingar och taxeringsvärden vid representativa köp av jordbruksfastigheter fördelade efter taxeringsvärdet år 1974

Market prices and assessed values for representative purchases of agricultural real estates distributed by the assessed value in 1974

Område	Taxeringsvärde, kr						
	5 100–20 000				20 100–50 000		
	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Köpeskil- lingskoeffi- cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr
<i>Län</i>							
Stockholms	1	30,0	17,0	1,76	5	310,0	201,8
Uppsala	–	–	–	–	3	285,0	103,0
Södermanlands	–	–	–	–	3	257,0	102,0
Östergötlands	2	49,0	28,0	1,75	7	390,5	259,0
Jönköpings	1	50,0	20,0	2,50	14	967,0	524,0
Kronobergs	3	82,0	47,0	1,74	24	1 320,1	893,0
Kalmar	3	112,5	43,4	2,59	8	485,0	262,0
Gotlands	1	35,0	16,8	2,08	8	664,0	288,9
Blekinge	1	50,0	19,0	2,63	2	143,0	72,0
Kristianstads	2	56,0	26,6	2,11	31	2 319,3	1 087,0
Malmöhus	7	271,0	132,0	2,05	37	2 947,0	1 378,0
Hallands	2	58,7	34,0	1,73	10	758,0	398,0
Göteborgs o Bohus	2	50,0	29,0	1,72	15	843,0	550,0
Älvsborgs	9	226,0	137,0	1,65	30	2 045,5	1 077,0
Skaraborgs	6	164,0	83,9	1,95	24	1 853,5	838,0
Värmlands	6	181,1	98,5	1,84	13	754,1	438,0
Örebro	5	164,0	82,0	2,00	11	772,5	368,0
Västmanlands	1	45,0	19,0	2,37	4	305,0	143,3
Kopparbergs	4	83,5	70,9	1,18	11	670,6	360,6
Gävleborgs	4	178,2	70,1	2,54	13	885,0	404,4
Västernorrlands	17	525,2	237,7	2,21	9	551,0	247,0
Jämtlands	12	305,2	162,3	1,88	14	814,4	386,1
Västerbottens	17	434,3	228,5	1,90	26	1 529,3	829,1
Norrbottnens	6	146,5	70,0	2,09	21	1 292,1	674,0
<i>Hela riket</i>							
1974	112	3 297,2	1 672,7	1,97	343	23 161,9	11 884,2
1973	203	5 967,3	3 084,4	1,93	619	43 808,3	21 374,0
1972	223	6 311,6	3 288,4	1,92	758	49 070,7	25 895,3
1971	283	7 708,6	4 356,3	1,77	846	50 584,3	28 889,3
1970	277	7 164,6	4 118,9	1,74	790	44 428,6	27 448,1

¹ Se texten.

Källa: SC B, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

50 100–100 000					Över 100 000			
Köpeskil- lingskoeff- ficient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Köpeskil- lingskoeff- ficient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Köpeskil- lingskoeff- ficient ¹ , vägd
1,54	4	581,0	271,8	2,14	12	5 678,0	3 130,5	1,81
2,77	7	831,9	496,0	1,68	9	2 589,0	1 457,0	1,78
2,52	9	1 290,0	676,0	1,91	7	2 303,0	1 437,0	1,60
1,51	5	705,0	324,0	2,18	22	8 741,1	4 530,0	1,93
1,85	16	2 228,0	1 129,0	1,97	6	2 895,0	1 507,0	1,92
1,48	26	3 049,0	1 928,0	1,58	19	3 889,7	2 794,0	1,39
1,85	6	868,0	441,0	1,97	21	9 071,0	4 748,0	1,91
2,30	2	387,0	163,4	2,37	2	725,0	367,8	1,97
1,99	3	505,0	251,0	2,01	3	1 380,0	692,0	1,99
2,13	21	3 818,5	1 648,1	2,32	35	12 085,1	5 711,8	2,12
2,14	46	7 448,3	3 428,3	2,17	67	35 070,7	17 670,9	1,98
1,90	20	2 528,7	1 471,0	1,72	20	7 104,5	3 435,0	2,07
1,53	11	1 300,0	846,5	1,54	4	1 165,0	628,0	1,86
1,90	32	4 617,5	2 205,0	2,09	9	2 690,0	1 338,0	2,01
2,21	17	2 502,5	1 282,1	1,95	21	7 523,9	4 533,2	1,66
1,72	12	1 565,8	855,5	1,83	8	2 789,0	1 552,2	1,80
2,10	10	972,0	652,0	1,49	10	3 167,0	1 514,0	2,09
2,13	4	468,7	273,5	1,71	14	4 989,3	2 590,5	1,93
1,86	12	1 380,0	822,2	1,68	6	1 620,0	887,2	1,83
2,19	5	465,3	380,7	1,22	3	842,0	488,4	1,72
2,23	7	900,0	510,0	1,76	1	400,0	135,0	2,96
2,11	1	250,0	94,0	2,66	1	500,0	188,0	2,66
1,84	6	799,8	378,1	2,12	2	325,0	246,1	1,32
1,92	4	665,2	320,0	2,08	1	281,0	220,0	1,28
1,95	286	40 127,2	20 847,2	1,92	303	117 824,3	61 801,6	1,91
2,05	437	63 589,5	31 285,8	2,03	353	134 384,2	72 683,2	1,85
1,89	555	72 495,5	40 001,9	1,81	379	132 554,3	76 119,3	1,74
1,75	603	71 820,9	42 989,7	1,67	409	136 168,4	82 915,2	1,64
1,62	590	64 525,5	42 017,6	1,54	426	127 776,6	89 751,2	1,42

Tabell 37 Köpeskillningar och taxeringsvärden vid representativa köp av jordbruksfastigheter inom olika storleksgrupper år 1974

Market prices and assessed values for representative purchases of agricultural real estates by different size groups in 1974

Avser jordbruksfastigheter med ett skogsbruksvärde uppgående till högst 25 % av totala taxeringsvärdet

Figures refer to agricultural real estates of which the assessed value of forest and forest land not exceeds 25 % of the total assessed value

Område	Storleksgrupp, hektar åker									
	Högst 5				6-10				11-20	
	Antal köp	Köpe-skillning, 1 000-tal kr	Tax.-värde, 1 000-tal kr	Köpe.-koeffi-cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe-skillning, 1 000-tal kr	Tax.-värde, 1 000-tal kr	Köpe.-koeffi-cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe-skillning, 1 000-tal kr
<i>Län</i>										
Stockholms	1	120,0	51,1	2,35	2	110,0	84,6	1,30	2	413,0
Uppsala	2	195,0	72,0	2,71	2	120,0	86,0	1,40	3	518,5
Södermanlands	2	132,0	57,0	2,32	2	330,0	134,0	2,46	5	665,0
Östergötlands	5	195,0	121,0	1,61	4	340,0	186,0	1,83	1	175,0
Jönköpings	3	164,0	85,0	1,93	1	160,0	75,0	2,13	—	—
Kronobergs	10	655,1	371,0	1,77	2	160,0	124,0	1,29	1	250,0
Kalmar	6	459,0	192,0	2,39	1	44,0	44,0	1,00	5	946,0
Gotlands	6	432,0	185,4	2,33	3	267,0	120,3	2,22	—	—
Blekinge	1	44,0	33,0	1,33	—	—	—	—	2	475,0
Kristianstads	27	2 206,0	1 069,1	2,06	13	1 808,0	829,6	2,18	28	7 521,6
Malmöhus	50	4 821,0	2 305,0	2,09	33	5 270,3	2 513,0	2,10	51	15 014,7
Hallands	7	665,0	333,0	2,00	8	1 066,7	567,0	1,88	12	2 448,5
Göteborgs o Bohus	13	962,0	623,0	1,54	5	524,0	353,0	1,48	2	200,0
Älvsborgs	24	1 474,0	720,0	2,05	3	325,0	127,0	2,56	12	2 038,0
Skaraborgs	13	669,5	332,4	2,01	11	1 126,6	479,2	2,35	16	2 536,7
Värmlands	9	471,6	252,5	1,87	1	150,0	54,5	2,75	—	—
Örebro	9	527,0	229,0	2,30	5	350,5	249,0	1,41	5	835,0
Västmanlands	1	75,0	38,9	1,93	4	380,0	154,9	2,45	3	570,0
Kopparbergs	12	700,1	385,1	1,82	1	69,0	59,0	1,17	2	325,0
Gävleborgs	8	447,2	188,4	2,37	4	360,5	176,0	2,05	1	70,0
Västernorrlands	21	949,2	437,0	2,17	1	115,0	46,0	2,50	—	—
Jämtlands	19	696,6	368,7	1,89	3	195,0	73,7	2,65	—	—
Västerbottens	22	893,0	438,8	2,04	5	203,6	148,9	1,37	3	440,0
Norrbottens	13	764,8	341,0	2,24	6	240,0	179,0	1,34	1	160,0
<i>Hela riket</i>										
1974	284	18 718,1	9 229,4	2,03	120	13 715,2	6 863,7	2,00	155	35 602,0
1973	477	30 103,0	14 522,6	2,07	204	22 659,0	11 015,3	2,06	187	34 522,6
1972	535	30 998,3	16 178,2	1,92	281	27 870,2	15 058,4	1,85	190	32 505,1
1971	616	31 964,7	18 243,6	1,75	277	24 543,7	14 251,0	1,72	249	36 400,9
1970	564	27 292,6	16 366,4	1,67	275	23 537,8	15 042,8	1,56	243	34 379,7

¹ Köpeskillningskoefficient, se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

21-30						31-50						Över 50					
Tax.- värde, 1 000-tal kr	Köpe- koeffi- cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde 1 000-tal kr	Köpe- koeffi- cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Köpe- koeffi- cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Köpe- koeffi- cient ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Köpe- koeffi- cient ¹ , vägd
168,7	2,45	3	498,0	281,0	1,77	1	350,0	237,0	1,48	3	2 100,0	1 049,0	2,00				
258,0	2,01	5	1 008,0	563,0	1,79	1	240,0	136,0	1,76	2	896,0	544,0	1,65				
363,0	1,83	3	830,0	369,0	2,25	1	530,0	273,0	1,94	1	298,0	298,0	1,00				
135,0	1,30	5	1 438,1	814,0	1,77	4	2 293,0	1 227,0	1,87	1	535,0	440,0	1,22				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
104,0	2,40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
439,0	2,15	1	210,0	103,0	2,04	2	515,0	236,0	2,18	1	1 110,0	523,0	2,12				
-	-	1	150,0	77,0	1,95	3	962,0	454,2	2,12	-	-	-	-	-	-	-	-
243,0	1,95	1	525,0	248,0	2,12	-	-	-	-	1	580,0	292,0	1,99				
3 263,2	2,30	8	2 930,3	1 413,3	2,07	2	788,5	446,1	1,77	1	700,0	269,8	2,59				
7 165,4	2,10	10	5 136,0	2 349,0	2,19	9	7 013,0	3 863,4	1,82	3	8 410,0	4 327,0	1,94				
1 241,0	1,97	4	1 457,5	696,0	2,09	5	3 025,0	1 414,0	2,14	-	-	-	-				
113,0	1,77	1	225,0	100,0	2,25	-	-	-	-	-	-	-	-				
886,0	2,30	1	237,0	112,0	2,12	2	690,0	392,0	1,76	-	-	-	-				
1 284,6	1,97	4	918,0	587,9	1,56	4	1 308,7	1 007,0	1,30	3	2 355,0	1 565,0	1,50				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
461,0	1,81	1	330,0	128,0	2,58	1	187,0	163,0	1,15	1	1 000,0	373,0	2,68				
276,3	2,06	4	1 043,0	498,6	2,09	2	534,0	333,9	1,60	1	1 025,0	366,3	2,80				
231,2	1,41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35,2	1,99	1	310,0	146,0	2,12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	250,0	94,0	2,66	1	500,0	188,0	2,66	-	-	-	-	-	-	-	-
183,8	2,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
90,0	1,78	-	-	-	-	1	281,0	220,0	1,28	-	-	-	-	-	-	-	-
16 941,4	2,10	54	17 495,9	8 579,8	2,04	39	19 217,2	10 590,6	1,81	18	19 009,0	10 047,1	1,89				
18 214,0	1,90	62	20 176,0	10 837,4	1,86	43	19 035,0	10 957,1	1,74	20	20 361,4	10 680,2	1,91				
18 276,6	1,78	67	17 870,2	10 699,8	1,67	44	19 828,0	11 200,9	1,77	15	14 330,0	9 203,8	1,56				
22 517,2	1,62	72	20 749,2	11 986,1	1,73	45	17 786,6	11 578,7	1,54	19	18 465,0	10 272,7	1,80				
23 163,3	1,48	67	16 174,3	10 973,8	1,47	46	14 855,6	11 499,9	1,29	32	23 783,0	17 845,4	1,33				

Tabell 38 Köpeskillingar och taxeringsvärden vid representativa köp av jordbruksfastigheter efter köpare- och säljarekategorier år 1974

Market prices and assessed values for representative purchases of agricultural real estates by categories of buyers and sellers in 1974

Köpare- och säljarekategorier	Samtliga representativa köp av jordbruksfastigheter				Därav med mer än 5 hektar åker och skogsbruksvärde till högst 50 procent av taxeringsvärdet			
	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Tax.-värde, 1 000-tal kr	Köpeskillingsskoefficient ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Tax.-värde, 1 000-tal kr	Köpeskillingsskoefficient ¹ , vägd
<i>Köpare/säljare</i>								
Fysisk person, dödsbo/ fysisk person, dödsbo Staten/	865	145 086,2	78 218,8	1,85	393	103 809,6	54 214,5	1,91
fysisk person, dödsbo Aktiebolag/	153	30 034,4	13 705,4	2,19	102	22 472,5	10 339,6	2,17
fysisk person, dödsbo Annan juridisk person/	14	6 000,6	2 857,1	2,10	4	1 361,6	690,0	1,97
fysisk person, dödsbo Övriga kombinationer	2	1 115,0	402,1	2,77	1	1 025,0	366,3	2,80
köpare/säljare	10	2 175,2	1 022,3	2,13	4	917,5	450,0	2,04
Summa transaktioner	1 044	184 411,4	96 205,7	1,92	504	129 586,2	66 060,4	1,96

¹ Se texten.

Källa: SCB, fastighetspris- och taxeringsstatistik.

5.3 BYGGNADSVERSAMHETEN

SCB insamlar årligen uppgifter om byggnadsverksamheten inom jordbruket. SCBs undersökning har ersatt en tidigare undersökning, som utfördes av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT) och dess föregångare sedan 1943.

Med byggnadsverksamhet avses i undersökningen ny- eller tillbyggnad samt större ombyggnad eller reparation. Verksamheten skall dessutom avse byggnader och ej enbart installation av utrustning. Avgränsningen mellan större ombyggnad och reparation kan innebära vissa svårigheter.

I statistiken redovisas endast färdigställda byggnader.

Undersökningens genomförande

På blanketten till lantbruksregistret – se *bilaga 4* – skall uppges om byggnadsverksamhet förekommit under de närmast föregående tolv månaderna. Från de företagare som vid uppgiftsinsamlingen 1974 uppgivit att byggnadsverk-

samhet förekommit under perioden juni 1973 – juni 1974 inhämtades i slutet av 1974 vid telefonförfrågan från lantbruksnämnderna uppgifter om byggnadsverksamheten.

Insamlingen av uppgifter var mer detaljerad för ny- och tillbyggnader än för ombyggnader och reparationer.

Undersökningen för 1974 täckte ej den del av byggnadsverksamheten som påbörjats efter den 26 juni 1974 och avslutats under året. Fullständiga uppgifter för 1974 erhålls genom 1975 års undersökning.

Resultatens tillförlitlighet

År 1973 genomfördes en kontrollundersökning baserad på ett urval företag. Av den framgick att rapporteringen till lantbruksregistret ej varit fullständig. Vid 0,9 % av företagen som ej uppgivit byggnadsverksamhet hade det förekommit nybyggnad av djurstallar. Motsvarande siffror för nybyggnad av annat huslag och större ombyggnad eller reparation var 1,6 respektive 3,2 %.

Resultat

Antalet ny- och tillbyggda djurstallar samt medelytan i nybyggda djurstallar år 1973 redovisas i *tabell 39*. Såväl antalet ny- och tillbyggnader som medelytan i nybyggda djurstallar öka jämfört med 1972.

Antalet djurplatser i ny- och tillbyggda djurstallar redovisas i *tabell 40*.

Av *tabell 41* framgår antalet nybyggda lager-

lokaler 1973 och av *tabell 42* antalet övriga ny- eller tillbyggnader 1973.

Övrig publicering

En mer utförlig redovisning av byggnadsverksamheten i lantbruket återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1975:31 med appendix. Där redovisas även preliminära uppgifter för 1974.

Tabell 39 Antal nybyggda djurstallar och medelytan i dessa samt antal tillbyggda djurstallar år 1973

Number of new buildings for livestock, the average area in new buildings for livestock and number of extended buildings for livestock in 1973

Avser företag med minst 2 hektar åker

Figures refer to holdings of 2 hectares or more of arable land

Område	Nybyggda djurstallar					Tillbyggda djurstallar				
	Samtliga		Därav för		Medel- yta, m ²	Samtliga		Därav för		
			Nötkrea- Svin tur eller flera djurslag	Övriga djurslag				Nötkrea- Svin tur eller flera djurslag	Övriga djurslag	
<i>Län</i>										
Stockholms	12	4	3	5	400	2	..	..	..	
Uppsala	13	6	5	2	357	7	7	..	..	
Södermanlands	7	3	3	1	665	12	8	..	..	4
Östergötlands	19	9	8	2	583	10	7	1	1	2
Jönköpings	12	7	..	5	271	14	13	1	..	
Kronobergs	18	14	3	1	278	18	15	3	..	
Kalmar	18	10	7	1	311	17	13	3	1	
Gotlands	17	6	7	4	470	17	9	4	4	
Blekinge	5	..	3	2	691	8	2	3	3	
Kristianstads	53	13	29	11	679	50	29	19	2	
Malmöhus	59	12	27	20	598	30	14	15	1	
Hallands	52	17	31	4	401	31	15	15	1	
Göteborgs o Bohus	27	19	4	4	253	29	26	..	3	
Älvsborgs	48	30	13	5	266	30	23	3	4	
Skaraborgs	46	16	22	8	533	28	11	13	4	
Värmlands	19	12	4	3	343	19	15	3	1	
Örebro	12	6	3	3	478	16	10	4	2	
Västmanlands	6	4	2	..	348	7	3	3	1	
Kopparbergs	14	12	2	..	454	30	27	3	..	
Gävleborgs	21	14	5	2	242	17	16	1	..	
Västernorrlands	16	12	2	2	270	14	11	1	2	
Jämtlands	13	8	1	4	314	15	14	..	1	
Västerbottens	39	29	8	2	252	40	39	1	..	
Norrbottns	35	30	1	4	204	36	33	..	3	
<i>Hela riket</i>										
1973	581	293	193	95	410	497	360	96	41	
1972	513	235	192	86	362	391	262	97	32	
1971	469	163	237	69	361	..	..	..	..	

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 40 Antal djurplatser i ny- och tillbyggda djurstallar år 1973
 Number of animal places in new and extended buildings for livestock in 1973

Avser företag med minst 2 hektar åker
 Figures refer to holdings of 2 hectares or more of arable land

Område	Nybyggda djurstallar							Tillbyggda djurstallar						
	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler	Hästar	Kor	Ungdjur	Svin	Får	Höns	Broiler
<i>Län</i>														
Stockholms	34	182	105	1 238	5	700	—	..	..	..	..	..	..	..
Uppsala	—	166	69	1 390	400	6 000	—	—	90	134	—	—	—	—
Södermanlands	—	250	67	630	—	250	—	22	90	117	—	—	1 500	—
Östergötlands	—	485	380	3 814	—	12 540	—	—	100	71	74	—	1 575	—
Jönköpings	—	135	170	936	175	106	—	—	146	94	16	—	—	—
Kronobergs	6	290	305	1 086	—	50	—	2	110	287	750	—	—	—
Kalmar	—	265	219	2 159	270	—	—	1	71	176	366	—	50	—
Gotlands	2	137	89	2 254	—	8 200	50 000	31	90	90	860	—	—	2 400
Blekinge	—	—	—	1 045	—	—	41 000	2	26	28	92	—	8 950	—
Kristianstads	—	235	452	12 197	800	10 424	280 000	5	391	392	2 584	—	—	4 000
Malmöhus	35	304	266	8 558	60	23 150	226 000	5	202	254	605	—	—	—
Hallands	—	464	406	9 271	—	29 000	13 000	—	146	133	815	—	—	8 400
Göteborgs o Bohus	24	380	177	643	—	10 680	—	19	250	322	11	50	4 300	—
Älvsborgs	56	531	496	3 227	8	4 770	—	15	268	288	251	200	300	—
Skaraborgs	5	396	928	8 030	50	62 050	34 900	23	176	222	1 151	—	9 000	—
Värmlands	14	394	384	1 101	—	180	—	8	145	156	62	—	25	—
Örebro	14	478	293	245	82	—	—	—	71	222	160	150	200	—
Västmanlands	—	164	142	147	—	—	—	—	30	36	62	—	—	3 500
Kopparbergs	—	394	434	1 270	—	—	—	—	269	332	24	—	—	—
Gävleborgs	1	259	291	730	40	112	—	4	517	211	159	6	—	—
Västernorrlands	—	242	163	146	135	—	—	—	128	83	3	15	—	—
Jämtlands	—	302	110	576	408	—	—	—	161	134	—	70	—	—
Västerbottens	2	461	426	3 324	31	—	—	—	383	476	7	—	—	—
Norrbottns	34	502	726	101	35	30	—	6	395	281	15	100	1 600	—
<i>Hela riket</i>														
1973	227	7 416	7 098	64 118	2 499	168 242	644 900	143	4 255	4 539	8 067	591	36 550	18 300
1972	188	4 623	5 214	49 711	2 306	407 930	58 000	95	2 713	2 846	5 550	526	38 480	6 500
1971	156	3 573	3 911	63 487	1 381	248 951	55 500	..	..	..	..	..	..	..

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 41 Antal nybyggda lagerlokaler i jordbruket år 1973
 Number of new storehouses in 1973
 Avser företag med minst 2 hektar åker
 Figures refer to holdings of 2 hectares or more of arable land

Område	Lagerhus för					Maskin- hus och garage	Summa lager- lokaler	
	Grovfoder		Spannmål					Potatis
	Med skull- tork	Samtliga	Med varm- luft- tork	Med kall- luft- tork	Samtliga			
<i>Huvudområden</i>								
Götaland	30	116	35	32	90	30	1 041	
Svealand	16	34	27	11	47	9	387	
Norrland	190	232	10	66	85	8	598	
<i>Hela riket</i>								
1973	236	382	72	109	222	47	1 375	
1972	122	235	67	72	185	34	1 124	
1971	..	166	..	..	..	38	1 045	

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

Tabell 42 Antal övriga ekonomibyggnader i jordbruket, ny- eller tillbyggda, år 1973
 Number of new and extended other buildings in agriculture in 1973
 Avser företag med minst 2 hektar åker
 Figures refer to holdings of 2 hectares or more of arable land

Område	Silo	Lager, samman- byggt med m djurstall	Verkstad, vedbod m m	Lager för trädgårds- produkter	Lager för diverse ändamål	Såghus	Ridhus eller åkeri	Summa övriga bygg- nader
<i>Huvudområden</i>								
Götaland	7	5	11	13	8	3	3	50
Svealand	2	5	4	1	4	3	–	19
Norrland	2	3	9	1	–	3	–	18
<i>Hela riket</i>	11	13	24	15	12	9	3	87

Källa: SCB, byggnadsverksamheten i lantbruket (totalundersökning).

5.4 BYGGNADSKOSTNADSINDEX FÖR JORDBRUKSBYGGNADER

Sedan juli 1970 beräknar SCB årligen ett byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader. Sådana beräkningar utfördes tidigare av lantbrukshögskolans institution för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (LBT).

Sammanställningen av uppgifter sker för fem olika områden per den 1 juli varje år (årsstatistiken) och dessutom för ett område (östra Mellansverige) per den första i varje kvartal.

Indexseriens omfattning

Indexberäkningarna görs för olika typer av ekonomibyggnader. Hänsyn tas endast till byggnader som kan anses representativa för gårdar med 10-20 hektar åker. I detta avsnitt redovisas endast *gårdsindex* och *totalindex*.

Gårdsindex avser en totalbyggnad omfattande ladugård, loge och magasin. Index-talen för de olika byggnadsdelarna sammanvägs till ett gårdsindex. Ladugården kan vara av höghustyp, dvs bestå av djurstall med överbyggnad, eller av låghustyp, dvs bestå av djurstall utan överbyggnad. Gårdsindex redovisas vidare uppdelat på stenhus och trähus.

Ett för hela landet gällande totalindex erhålls genom sammanvägning av gårdsindex för de fem områdena. Som vikter används antalet djurplatser och den relativa förekomsten av olika byggnadstyper.

Beräkningsmetodik

Indexserien har 1964 som bas (=100). Det är ett sk fastbasindex av Laspeyres' typ, vilket innebär att beräkningarna grundar sig på ett bestämt byggnadsbestånd, vars prisutveckling följs.

Förutom prisförändringar mäter indexserien förändringar på grund av att äldre byggnadsmaterial byts ut mot nyare som helt ersätter det gamla. Däremot mäter serien inte förändringar på grund av standardförbättringar.

Primäruppgifter

Till grund för beräkningarna ligger uppgifter rörande material- och arbetskostnader. Materialprisuppgifter (cirkapriser) erhålls genom hänvändelse till drygt ett hundratal tillverkare och försäljare av byggnadsmaterial, medan arbetskostnaderna beräknas med utgångspunkt från avtalslönerna.

Resultat

I tabell 43 redovisas gårdsindex för åren 1971-1975. Uppgifter redovisas separat för sten- och trähus resp hög- och låghus.

Av tablån nedan framgår att totalindex för jordbruksbyggnader ökade från 194 den 1 juli 1974 till 200 den 1 juli 1975, d v s med 3 %. Arbetskostnaderna ökade med drygt 12 % under den gångna ettårsperioden medan materialkostnaderna sjönk med drygt 1 %.

Totalindex 1964=100

År	Arbete	Material	Totalt
1975	181	210	200
1974	161	213	194
1973	149	183	170
1972	138	131	134
1971	125	124	125

Övrig publicering

En utförligare redogörelse för beräkningarna ges i Statistiska meddelanden serie Bo 1975:45.

Tabell 43**Byggnadskostnadsindex för jordbruks-
byggnader åren 1971–1975**

Agricultural building cost index 1971–1975

1964 = 100

Område ¹	Gårdsindex			
	Ladugård, höghus		Ladugård, låghus	
	Stenhus	Trähus	Stenhus	Trähus

Södra Sveriges slättbygder

1975	195	195	195	195
1974	191	193	191	193
1973	171	173	170	172
1972	132	131	132	131
1971	122	122	123	122

Sydsvenska höglandet

1975	203	204	202	203
1974	195	197	193	196
1973	171	174	170	172
1972	134	135	134	135
1971	125	125	125	125

Västra Mellansverige

1975	198	198	197	197
1974	192	195	191	194
1973	167	169	166	168
1972	133	133	133	133
1971	124	124	124	124

Östra Mellansverige

1975	195	196	195	195
1974	189	192	188	191
1973	165	167	164	166
1972	131	131	131	131
1971	123	123	123	123

Nordsverige

1975	206	209	205	208
1974	197	202	196	200
1973	172	176	171	174
1972	139	140	139	140
1971	131	132	131	132

¹ Beträffande områdesindelningen, se stenciltryck nr 1002 från LBT.

Källa: SCB, byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader.

5.5 SYSTEMTÄCKDIKAD AREAL

SCB genomförde i samråd med lantbruksstyrelsen i mars 1973 en undersökning av den systemtäckdikade åkerarealen. Sådana uppgifter hade då inte inhämtats sedan jordbruksräkningen 1951.

Till 1973 års undersökning inhämtades uppgifter om hur stor åkerareal som var systemtäckdikad och om dikningen var utförd före eller efter 1930. Med systemtäckdikning avses ett system av täckta diken avsedda för dränering.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Undersökningen genomfördes i tre etapper, nämligen provundersökning, huvudundersökning och kontrollundersökning. Provundersökningen, som omfattade 67 företag i två län, tydde på att huvudundersökningen i stort sett skulle kunna genomföras som planerats.

Huvudundersökningen samordnades med jordbruksinventeringen i mars 1973 (se s 71). På tillägsfrågor skulle jordbrukarna uppgive hur stor areal som var systemtäckdikad och om täckdikningen skett före 1930 eller 1930 och senare. De skulle dessutom uppgive hur stor åkerareal som de bedömde vara i behov av ny- eller omtäckdikning.

Kontrollundersökningen utfördes sommaren 1973 i samarbete med lantbruksnämnderna. Den omfattade 1 002 slumpmässigt uttagna företag ur huvudundersökningens urval. Av dessa hade 42 företag upphört innan kontrollundersökningen genomförts. Hälften av de återstående företagen besöktes och andra hälften kontaktades per telefon för intervju och kontroll av de tidigare lämnade uppgifterna.

Bortfall

I huvudundersökningen blev bortfallet 527 företag (2,7%). Dessutom var ett antal blanketter ofullständigt ifyllda i täckdikningsavsnittet. För bortfallet korrigerades genom att de en-

skilda bortfallen ersattes med medeltal för övriga företag.

I kontrollundersökningen förekom inget bortfall.

Beräkningsmetoder

Resultaten från kontrollundersökningen visade att den systemtäckdikade åkerarealen blivit överskattad i huvudundersökningen. Med ledning av i kontrollundersökningen inhämtade uppgifter och motsvarande uppgifter lämnade i huvudundersökningen fastställdes korrekctionstal, vilka sedan användes vid en omräkning av huvudundersökningens resultat. Storleken av gjorda korrekctioner framgår av nedersta raden i tabell 44.

Resultatens tillförlitlighet

Vid granskningen nedlades ett omfattande arbete för komplettering av ofullständigt ifyllda blanketter. Det visade sig emellertid att många företagare inte kände till – eller endast hade en ungefärlig uppfattning om – hur stor åkerareal som var systemtäckdikad.

Medelfelsberäkningar har utförts för resultaten i huvudundersökningen. På länsnivå uppvisar skattningarna av arealen åker täckdikad före 1930 störst medelfel, 10–25 %. På riksnivå är samtliga medelfel lägre än 3 %. Den korrekction som utförts kan dock ha medfört en ökning av medelfelen.

Resultat

Arealen systemtäckdikad åker respektive ej systemtäckdikad åker redovisas i *tabell 44*. Det framgår av tabellen att den systemtäckdikade åkerarealen i huvudsak återfinns i slättbygderna.

Övrig publicering

Undersökningsmetodiken redovisas utförligare i Statistiska meddelanden serie J 1974:4. Där redovisas också den åkerareal som lantbrukarna anser behöva ny- eller omtäckdikas.

Tabell 44 Täckdikningens omfattning på ägd respektive arrenderad åkerareal år 1973. Hektar

Extent of underdrainage on owned area and area held on lease in 1973. Hectares

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Areal åker med systemtäckdikning				Summa	Areal åker utan systemtäckdikning		
	Utförd 1930 eller senare		Utförd före 1930			Ägd	Arrenderad	Summa
	Ägd	Arrenderad	Ägd	Arrenderad				
<i>Län¹</i>								
Stockholms	8 826	15 221	3 041	3 345	30 433	32 081	38 239	70 320
Uppsala	25 355	15 783	9 618	4 485	55 241	61 100	46 785	107 885
Södermanlands	18 998	18 164	6 284	5 878	49 324	45 240	49 604	94 844
Östergötlands	31 242	27 734	27 410	23 568	109 954	47 717	51 016	98 733
Jönköpings	5 158	3 627	1 471	635	10 891	59 083	40 110	99 193
Kronobergs	4 818	1 864	1 020	327	8 029	40 738	20 367	61 105
Kalmar	13 553	7 700	5 136	2 556	28 945	73 452	46 968	120 420
Gotlands	15 467	3 631	6 877	1 837	27 812	41 440	14 306	55 746
Blekinge	6 069	2 088	4 066	1 879	14 102	20 440	7 403	27 843
Kristianstads	27 046	11 653	17 817	7 576	64 092	88 667	39 370	128 037
Malmöhus	40 619	24 042	40 481	33 199	138 341	97 333	68 977	166 310
Hallands	25 268	9 140	10 641	4 371	49 420	50 671	23 554	74 225
Göteborgs o Bohus	14 925	6 322	3 029	1 854	26 130	28 609	14 184	42 793
Älvsborgs	35 784	11 767	6 278	2 388	56 217	73 646	36 493	110 139
Skaraborgs	84 755	35 416	11 128	4 470	135 769	82 174	54 153	136 327
Värmlands	23 952	7 894	1 692	1 151	34 689	64 059	27 848	91 907
Örebro	18 436	9 661	6 794	4 609	39 500	49 646	29 842	79 488
Västmanlands	28 024	20 518	15 565	9 531	73 638	27 344	19 137	46 481
Kopparbergs	5 306	1 951	818	477	8 552	36 990	22 020	59 010
Gävleborgs	7 623	4 602	1 493	987	14 705	44 026	21 447	65 473
Västernorrlands	5 870	2 372	644	231	9 117	39 268	17 253	56 521
Jämtlands	4 598	2 245	1 006	382	8 231	25 706	13 411	39 117
Västerbottens	13 458	3 289	694	293	17 734	53 015	22 952	75 967
Norrbottnens	5 226	1 805	463	155	7 649	29 035	13 662	42 697
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	58 395	31 567	49 778	34 800	174 540	110 362	66 218	176 580
Götalands mellanbygder	44 699	16 467	27 281	13 099	101 546	157 018	78 643	235 661
Götalands norra slättbygder	127 462	57 501	35 994	24 377	245 334	114 524	71 340	185 864
Svealands slättbygder	118 044	76 316	43 420	24 936	262 716	219 411	184 649	404 060
Götalands skogsbygder	60 928	37 546	17 684	11 355	127 513	306 292	180 217	486 509
Mellersta Sveriges skogsbygder	25 210	15 140	5 397	5 819	51 566	114 605	64 867	179 472
Nedre Norrland	16 160	8 476	2 544	1 266	28 446	103 030	53 085	156 115
Övre Norrland	19 478	5 476	1 368	532	26 854	86 238	40 082	126 320
<i>Hela riket</i>	470 376	248 489	183 466	116 184	1 018 515	1 211 480	739 101	1 950 581
Korrigerig, procent, se texten	-18,3	-17,8	-17,0	-18,9	-18,0	+15,2	+15,2	+15,2

¹ Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

5.6 LADUGÅRDSBESTÅNDET VID FÖRETAG MED MJÖLK-PRODUKTION

Lantbruksstyrelsen och Svenska Mejeriernas Riksförening genomförde under våren 1972 en undersökning i avsikt att göra en prognos över utvecklingen av mjölkproduktionen. En del av undersökningen avsåg att belysa det befintliga byggnadsbeståndet vid företag med mjölkproduktion.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Från lantbruksregistret 1970 (se s 44) erhöles uppgifter om företag med mjölkkor. Samtliga 26 891 företag som 1970 hade minst 10 mjölkkor ingick i undersökningen. Från företag som hade 4–9 kor uttogs ett urval om 9 338 företag (22,5%). Företag som 1970 hade färre än 4 mjölkkor ingick ej i undersökningen.

Primärmaterial

Blanketter översändes per post till företagen. På blanketterna hade företagen att lämna uppgifter om bl a ladugårdarnas storlek, ålder och skick.

Lantbruksnämnderna granskade och kom-

pletterade blanketterna. Utifrån de insamlade uppgifterna klassificerade de sedan ladugårdarna efter lämplighet för mjölkproduktion.

Bortfall

Av de från början uttagna företagen saknade 4 955 vid undersökningstillfället kor och utgick därför ur undersökningen. I bearbetningen medtagna svar utgjorde 29 993, vilket motsvarar en svarsprocent av 96 %. För de företag som trots påminnelser inte svarat eller som lämnat ofullständigt svar kompletterades blanketten så långt möjligt av lantbruksnämnden med uppgifter från bl a lantbruksregistret och ordsombud.

Företag som startat med mjölkproduktion efter 1970 medtogs inte i undersökningen.

Resultat

Ladugårdarnas åldersfördelning vid företag med olika besättningsstorlekar redovisas i tabell 45.

Övrig publicering

I Meddelanden från Kungl Lantbruksstyrelsen Serie A nr 13 finns en utförlig redogörelse för undersökningens metodik och resultat.

Tabell 45 Ladugårdarnas ålder vid olika besättningsstorlek år 1972. Procent
Age of cowsheds distributed by size of stock in 1972. Per cent

Avser företag med mer än 2 ha åker och minst 4 kor år 1970

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 4 cows in 1970

År	Företag med 4–9 kor år 1970 ¹	Företag med minst 10 kor år 1970 ² Besättningsstorlek, antal mjölkkor år 1972				Samtliga	
		1–9	10–15	16–24	Över 24	Samtliga	
Tid för ladugårdens uppförande							
Före 1930	62	65	63	62	58	62	62
1930–1960	35	32	33	32	30	32	34
Efter 1960	3	3	4	6	12	6	4
Summa	100	100	100	100	100	100	100
Antal företag	32 640	1 625	11 553	7 044	3 304	23 526	56 166

¹ Stickprovsundersökning. – ² Totalundersökning.

Källa: Lantbruksstyrelsens undersökning av företag med mjölkproduktion (delvis totalundersökning, se texten).

6 Anläggningar och maskiner m m

6.1 ANLÄGGNINGAR

SCB insamlade till lantbruksregistret 1971 bl a uppgifter om innehav av anläggningar – hötor- kar, spannmålstorkar, silobyggnader och rör- mjölkningsanläggningar. Uppgiftsinsamlingen 1971 avsåg en s k lantbruksräkning (se s 44) och berörde därmed samtliga företag. Motsva- rande uppgifter hade tidigare insamlats vid jordbruksräkningarna.

Resultat

Antal företag med anläggningar av olika slag den 24 juni 1971 redovisas i *tabell 46*.

Antalet företag med rörmjölkningsanlägg- ning inom olika storleksgrupper i hela riket den 24 juni 1971 redovisas i tabblån nedan.

Storleksgrupp, hektar åker	Antal företag med rörmjölkningsanläggning	
	med tank	utan tank
2,1– 5,0	2	13
5,1– 10,0	15	54
10,1– 20,0	424	230
20,1– 30,0	1 313	400
30,1– 50,0	2 303	384
50,1–100,0	1 764	243
Över 100,0	722	100
Summa	6 543	1 424

Övrig publicering

Resultat angående inom jordbruket befintliga anläggningar återfinns i Lantbruksräkningen 1971, Del 2. Där redovisas uppgifter för olika storleksgrupper av jordbruk inom naturliga jordbruksområden, produktionsområden, län och hela riket.

6.2 TRAKTORERNAS ANVÄNDNINGS- OMRÅDEN M M

Som ett led i kontrollarbetet vid 1966 års jord- bruksräkning gjordes en särskild undersökning av traktorbeståndet. Genom denna undersök- ning erhöles uppgifter om antal traktorer även inom andra verksamhetsgrenar än jordbruket.

Undersökningens genomförande

Undersökningen berörde ett urval om 7/1 000 av samtliga traktorer i länsstyrelsernas traktor- register. Från besiktningsinstrumenten för de uttagna traktorerna inhämtades uppgifter om traktorns fabrikat, ålder, registreringstidpunkt, drivmedelsslag och ägare. Genom telefonin- tervju med ägaren erhöles information om trak- tors användning.

Såväl genomgången av länsstyrelsernas trak- torregister som intervjuerna utfördes under medverkan av organisationen för objektiva skördeuppskattningar.

Resultat

Resultat från undersökningen redovisas i *tabell 47*. Beträffande fördelningen på drivmedelsslag bör påpekas att traktorer med tändkulemotorer förts till gruppen dieseldrivna och traktorer med hesselmanmotorer till gruppen fotogen- drivna.

Övrig publicering

En fullständigare redogörelse för undersök- ningen av traktorernas användningsområden m m den 31 december 1966 återfinns i Statis- tiska meddelanden serie J 1968:12.

Tabell 46 Antal företag med olika slag av anläggningar år 1971
 Number of holdings with different types of plants in 1971

Område; storleksgrupp	Hötork med kallluft	Spannmålstork		Silo för ensilering		Gropsilo, plansilo
		Med varm- luft	Med kall- luft	Tornsilo av		
				Betong	Annat material	
Företag med mer än 2 hektar åker						
Län ¹						
Stockholms	228	296	516	224	212	124
Uppsala	407	957	1 136	378	300	224
Södermanlands	319	414	936	322	519	187
Östergötlands	1 017	526	1 216	479	1 126	420
Jönköpings	1 570	81	1 304	529	544	337
Kronobergs	429	55	862	232	372	234
Kalmar	582	76	1 087	469	503	569
Gotlands	76	58	336	272	319	475
Blekinge	89	20	286	94	58	279
Kristianstads	798	161	1 971	249	314	1 615
Malmöhus	582	488	2 372	272	186	2 327
Hallands	891	174	2 170	772	1 191	763
Göteborgs o Bohus	1 141	68	1 283	185	215	106
Älvsborgs	1 969	217	2 361	419	525	268
Skaraborgs	2 008	710	2 590	642	624	328
Värmlands	523	220	913	122	337	152
Örebro	343	309	822	188	191	106
Västmanlands	330	630	1 013	230	222	101
Kopparbergs	388	270	751	230	203	199
Gävleborgs	584	131	1 849	158	63	81
Västernorrlands	472	93	2 148	40	127	37
Jämtlands	311	17	954	106	298	81
Västerbottens	1 095	67	2 874	168	74	258
Norrbottens	361	54	969	68	176	55
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	820	629	3 330	660	769	2 340
» mellanbygder	855	231	2 490	712	643	2 354
» norra slättbygder	2 802	1 219	3 866	982	1 216	582
Svealands slättbygder	1 709	2 714	4 573	1 316	1 519	765
Götalands skogsbygder	6 335	489	7 840	2 132	3 160	2 377
Mellersta Sveriges skogs- bygder	1 154	437	1 844	508	659	368
Nedre Norrland	1 359	252	4 896	260	432	197
Övre Norrland	1 479	121	3 880	278	301	343
Storleksgrupp, hektar åker						
2,1– 5,0	178	43	802	148	119	152
5,1– 10,0	1 292	121	3 936	508	560	690
10,1– 20,0	4 445	383	9 548	1 383	1 869	2 246
20,1– 30,0	3 751	524	6 891	1 168	1 779	2 099
30,1– 50,0	3 799	1 337	6 744	1 527	2 155	2 256
50,1–100,0	2 188	2 078	3 757	1 333	1 599	1 305
Över 100,0	860	1 606	1 041	781	618	578
Hela riket						
1971	16 513	6 092	32 719	6 848	8 699	9 326
1966	..	4 888	24 098	8 707	10 101	14 466
Företag med 0,3–2,0 hektar åker						
Hela riket						
1971	29	10	109	35	22	27
1966	..	6	36	21	13	44

¹ Avser 1971 års länsindelning.

Tabell 47 Antal registrerade traktorer inom olika användningsområden med procentuell fördelning efter drivmedelsslag den 31 december 1966. Hela riket
 Number of registered tractors in various uses and a percentage distribution by kind of motor fuel on December 31st, 1966. Whole of Sweden

Användningsområde	Antal traktorer	Fördelning efter drivmedelsslag			
		Bensin	Diesel	Fotogen	Summa
<i>Traktorer, vilkas ägare drev jordbruk eller skogsbruk</i>	183 572 ¹	16	60	24	100
Därav med användning inom					
enbart jordbruk	108 161	16	54	30	100
både jordbruk och skogsbruk	71 389	17	67	16	100
enbart skogsbruk	4 022	4	68	28	100
<i>Traktorer, vilkas ägare ej drev jordbruk eller skogsbruk</i>	32 463	8	69	23	100
Därav med huvudsaklig användning inom					
jordbruk	6 320	16	50	34	100
skogsbruk	5 027	3	86	11	100
entreprenadarbeten	6 464	2	96	2	100
kommunala arbeten	2 729	5	90	5	100
andra arbeten ²	11 923	11	53	36	100
<i>Traktorer ur bruk</i>	19 679	7	47	46	100
Därav					
varaktigt ur bruk (skrotade)	9 768	3	32	65	100
tillfälligt ur bruk (till försäljning)	9 911	10	62	28	100
<i>Samtliga traktorer</i>	235 714	14	60	26	100

¹ Av dessa användes 20 % även utanför den egna bruksenheten. – ² Hit har även förts traktorer med mera vidsträckt användningsområde och traktorer med kort årlig användningstid.

Källa: SCB, kontrollundersökning till jordbruksräkningen 1966 (urvalsundersökning, se texten).

6.3 ANTAL TRAKTORER, SKÖRDETRÖSKOR, CISTERNER M M

SCB genomförde under en följd av år fram till 1973 skogsbruksinventeringar. Vid den sista inventeringen, i mars 1973, inhämtades bl a uppgifter om antal traktorer och skördetröskor med fördelning på drivmedelsslag samt om antal cisterner och dessas rymd. Information om jordbruksinventeringarnas uppläggning etc beskrivs på s 38 och marsinventeringen 1973 på s 71. Vid trädgårdsräkningen 1972 (se s 146) insamlades bl a uppgifter om antal maskiner m m i trädgårdsbruket.

Förutom bortfallet på 2,7 % i marsinventeringen 1973 saknades uppgifter om maskiner på 0,4 % och uppgifter om cisterner på 5,5 % av de inkomna blanketterna. De utelämnade uppgifterna ersattes vid bearbetningen med medeltal för företag som lämnat uppgifter.

Resultatens tillförlitlighet

För marsinventeringen 1973 genomfördes medfelfsberäkningar. På länsnivå ligger de beräknade medfelfen i allmänhet på ett par procent. För bogserade skördetröskor är dock medfelfet ungefär tio procent.

Resultat

I *tabell 48* redovisas antalet traktorer, skördetröskor och cisterner i jordbruket år 1973. Av tabellen framgår att antalet traktorer varit ungefär oförändrat sedan 1970 medan antalet skördetröskor ökat.

I *tablån* på s 109 redovisas antalet traktorer och självgående skördetröskor efter drivmedelsslag den 1 mars 1973.

Tabell 48 Antal traktorer, skördetröskor och cisterner samt cisternvolym inom jordbruket den 1 mars 1973

Number of tractors, combines and cisterns and the volume of cisterns in the agricultural sector on March 1st, 1973

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Traktorer	Skördetröskor		Cisterner	
		Självgående	Bogserade	Antal	Volym, 1 000-tal liter
<i>Län¹</i>					
Stockholms	4 115	1 080	615	2 327	6 144
Uppsala	7 758	2 055	906	4 807	11 466
Södermanlands	5 944	1 564	669	3 425	9 319
Östergötlands	10 870	2 740	1 025	6 732	20 629
Jönköpings	8 255	687	510	3 722	5 940
Kronobergs	5 054	324	506	2 495	4 664
Kalmar	8 817	1 403	819	5 206	10 978
Gotlands	4 313	445	1 064	2 797	6 014
Blekinge	2 840	373	208	1 753	3 490
Kristianstads	13 011	1 584	1 121	6 653	15 556
Malmöhus	17 973	3 077	2 299	11 245	31 947
Hallands	8 680	1 494	1 057	4 735	9 969
Göteborgs o Bohus	5 436	548	350	2 188	4 050
Älvsborgs	12 868	1 242	1 323	4 780	9 618
Skaraborgs	16 141	3 201	1 730	8 453	19 843
Värmlands	7 475	883	906	3 440	6 614
Örebro	6 681	1 373	1 036	3 714	7 655
Västmanlands	6 206	1 732	914	3 824	8 940
Kopparbergs	5 023	610	860	2 381	4 596
Gävleborgs	5 329	450	725	2 587	4 618
Västernorrlands	5 446	308	338	2 421	4 218
Jämtlands	3 385	113	211	1 676	3 027
Västerbottens	7 284	391	230	3 587	6 362
Norrbottens	3 610	111	174	1 969	3 480
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	20 936	3 979	2 402	13 203	36 963
» mellanbygder	19 093	2 740	2 605	11 166	25 372
» norra slättbygder	24 378	5 329	2 552	13 551	36 181
Svealands slättbygder	30 297	8 068	4 005	18 278	44 051
Götalands skogsbygder	46 594	4 555	4 037	21 338	40 780
Mellersta Sveriges skogsbygder	15 701	1 723	2 456	7 199	14 324
Nedre Norrland	13 757	881	1 120	6 321	11 058
Övre Norrland	11 758	513	419	5 861	10 408
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>					
2,1– 5,0	16 037	113	408	3 512	6 002
5,1– 10,0	30 526	665	2 272	11 707	20 064
10,1– 20,0	43 184	3 212	6 305	26 136	47 067
20,1– 30,0	28 843	4 842	5 275	18 067	36 092
30,1– 50,0	30 811	8 386	3 869	18 561	42 696
50,1–100,0	21 472	7 174	1 114	13 109	38 573
Över 100,0	11 641	3 396	353	5 825	28 643
<i>Hela riket</i>					
1973	182 514	27 788	19 596	96 917	219 137
1970 ²	181 519	21 414	20 708	96 505	213 636
1967 ²	174 067	14 056	24 527	89 557	203 443
1964 ²	166 532	7 516	24 872	79 599	187 380

¹ Avser 1971 års länsindelning. – ² Uppgifterna avser den 1 januari 1964, 1967 och 1970.

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

<i>Drivmedelsslag</i>	<i>Antal traktorer</i>	<i>Antal självgående skördetröskor</i>
Bensin	23 297	3 693
Fotogen	16 985	..
Diesel	142 232	23 996
Summa	182 514	27 788

Uppgifter om antalet traktorer i trädgårdsbruket 1971 insamlades vid trädgårdsräkningen 1972. Vissa resultat från denna redovisas i tabblän nedan.

<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>	<i>Antal traktorer 1971</i>	
	<i>Diesel- eller brännolja-drivna</i>	<i>Bensin- eller fotogen-drivna</i>
Högst 2,0	662	791
Över 2,0	4 465	1 364
Summa	5 127	2 155

Övrig publicering

Utförligare resultat om antal traktorer, skördetröskor och cisterner år 1973 återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1973:39.

Vid lantbruksräkningen 1971 utfördes en totalundersökning av antalet av vissa maskiner inom jordbruket. En redovisning av resultatet från denna med fördelning på naturliga jordbruksområden och län finns i Lantbruksräkningen 1971, Del 2. Uppgifterna på länsnivå finns även redovisade i Jordbruksstatistisk årsbok 1973.

Uppgifter om antal traktorer m m i trädgårdsbruket redovisas i Statistiska meddelanden serie J 1972:57.

6.4 JORDBRUKETS INKÖP AV MASKINER, REDSKAP M M

Inom Jordbrukets utredningsinstitut utarbetas årligen statistik över jordbrukets anskaffning av maskiner, redskap och varaktiga inventarier för driften.

Undersökningens genomförande

Jordbrukets utredningsinstitut tillskriver varje år tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner till jordbruket med begäran om uppgifter om antalet jordbruksmaskiner m m som levererats till jordbruket och om försäljningsvärdet därav.

Antalet tillverkare och importörer av traktorer uppgick under 1974 till 18 företag. Import eller tillverkning av andra lantbruksmaskiner än traktorer redovisades av 283 företag.

Resultatens tillförlitlighet

Sedan lång tid har en viss direktimport av begagnade traktorer genom privatpersoner eller kommissionärer förekommit. Med hjälp av data från den officiella registreringsstatistiken har denna import beräknats för åren 1965–1972. Beräkningarna har givit osäkra resultat, och därför har inga beräkningar gjorts för 1973 och 1974. I tabellerna 49 och 50 ingår de beräknade värdena för perioden 1970–1972. Numera ställs krav på lagstadgade hytter, vilket torde ha medfört att direktimporten har minskat. De beräknade värdena för 1970–1972 redovisas i tabblän nedan.

<i>År</i>	<i>Antal</i>	<i>Värde, milj kr</i>
1972	63	1,0
1971	58	0,9
1970	339	4,9

För vissa maskingrupper är det knappast möjligt att erhålla uppgifter till undersökningen. De viktigaste av dessa grupper är elektriska motorer, pumpar, hydroforer, äggkläckningsmaskiner och annan utrustning för hönsgrårdar.

För vissa mindre betydande grupper av inventarier (bl a utrustning till traktorer, handredskap) kan jordbrukets andel inte särskiljas. I sådana fall förs beloppen i sin helhet till jordbruket om det anses att huvudparten går till detta, men utelämnas annars helt.

Undersökningen grundas på av tillverkare och importörer angivna katalogpriser, vilket medför att hänsyn ej tagits till eventuella rabatter. Mervärdesskatt ingår inte i tabelluppgifterna.

Resultat

Värdet av jordbrukets inköp av maskiner i löpande priser åren 1970–1974 redovisas i *tabell 49*. Till jämförelse har värdesummorna för varugrupperna som helhet även räknats om i 1974 års priser.

Anskaffningen av nya traktorer till jordbruket åren 1970–1974 belyses närmare i *tabell 50*. Medelpriset per traktor ökade mellan 1973 och 1974 med 18 %.

Övrig publicering

Resultaten från Jordbrukets utredningsinstituts undersökningar av maskininköpen m m redovisas i två stencilerade redogörelser.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades för åren 1945–1968 antal levererade traktorer, medelpris per traktor samt inköpsvärden för traktorer resp övriga maskiner och redskap.

Tabell 49 Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1970–1974. Milj kronor
Purchases of machinery and tools by the agricultural sector 1970–1974. Millions of Swedish kronor

Varuslag	1970	1971	1972	1973	1974
<i>Löpande priser</i>					
Traktorer och jeepar					
Egentliga traktorer	209,2	256,9	305,6	305,9	391,0
Övrigt tillhörande gruppen traktorer	11,3	12,4	19,1	9,0	16,1
Jordbearbetningsredskap	52,3	62,2	77,0	104,9	150,4
Redskap för sådd, spridning m m	35,0	47,2	52,0	53,3	70,1
Redskap för skörd och tröskning	137,5	191,7	230,0	265,5	322,3
Kombivagnar	9,7	11,0	6,6	16,4	17,1
Torkar, kvarnar, rensningsmaskiner och stationära skärmaskiner	25,2	30,1	36,4	28,1	39,2
Potatis- och rotfruktsredskap	21,5	18,6	19,0	25,4	30,5
Transportredskap och lastapparater ¹	39,6	46,8	59,6	72,2	95,6
Mjölkningsmaskinanläggningar jämte andra fasta och lösa inventarier i djurstallar	18,1	19,9	42,8	48,8	47,0
Mjolktransportkärl ²	14,9	15,1			
Diverse	22,4	19,9	20,4	37,9	58,1
Summa	596,7	731,8	868,5	967,4	1 237,4
<i>1974 års priser</i>					
Traktorer	298,9	342,5	377,3	351,6	391,0
Övriga maskiner och redskap	538,2	624,9	703,6	762,6	846,4
Summa	837,1	967,4	1 080,9	1 114,2	1 237,4

¹ Exkl vagnar. – ² Inkl gårdstankar.

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut.

Tabell 50 Antal till jordbruket levererade traktorer, genomsnittlig effekt samt medelpris per traktor åren 1970–1974
Number of tractors delivered to the agricultural sector, their average capacity and average price 1970–1974

	1970	1971	1972	1973	1974
Antal levererade traktorer	7 347	7 557	8 360	7 555	8 183
Genomsnittligt antal hästkrafter per traktor	48,5	52,6	54,5	56,9	59,1
Medelpris per traktor, kronor	28 479	34 000	36 555	40 490	47 789

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut.

7 Förnödenheter

7.1 INKÖP AV HANDELSGÖDSEL

Inom statens jordbruksnämnd görs årligen en sammanställning över inköp av handelsgödsel. Som underlag för beräkningarna använder nämnden uppgifter erhållna från tillverkare och importörer.

På grundval av uppgifter från Supra redovisar nämnden dessutom prisuppgifter för vissa handelsgödselmedel.

Resultat

Inköpen av handelsgödsel under åren 1970/71 – 1974/75 i miljoner kg kväve (N), fosfor (P) och kalium (K) redovisas i *tabell 51*.

Inköpen till skogsbruket, som ingår i här redovisade kvantiteter, beräknas till cirka 23 miljoner kg kväve, vartill kommer obetydliga

kvantiteter fosfor och kalium.

Uppgifter om priser på vissa slag av handelsgödselmedel redovisas i *tabell 52*.

Övrig publicering

En utförlig redogörelse rörande försörjningen med handelsgödsel publiceras varje år i Jordbruksekonomiska meddelanden. I tabelldelen till denna publikation lämnas dessutom i varje nummer uppgifter om priserna för olika gödselslag.

Beträffande förbrukning m m året 1974/75 hänvisas till den särskilda redogörelsen i häfte nr 1976:1 av tidskriften.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tabellerna 51 och 52 fr o m gödselåret 1944/45.

Tabell 51 Inköp av handelsgödselmedel åren¹ 1970/71–1974/75. Milj kilogram
Purchases of fertilizers 1970/71–1974/75. Millions of kilogrammes
Avser mängd kväve (N), fosfor (P) resp kalium (K)
Figures refer to the amount of nitrogen (N), phosphorus (P) and potassium (K)

Gödselslag	1970/71	1971/72	1972/73	1973/74	1974/75
<i>Kvävegödsel</i>					
Enkla gödselmedel	145	141	137	159	139
Sammansatta gödselmedel	81	93	96	105	96
Summa	226	234	233	264	235
<i>Fosforgödsel</i>					
Enkla gödselmedel	7	7	6	6	4
Sammansatta gödselmedel	57	60	60	64	54
Summa	64	67	66	70	58
<i>Kaliumgödsel</i>					
Enkla gödselmedel	2	2	1	1	1
Sammansatta gödselmedel	107	113	112	118	96
Summa	109	115	113	119	97

¹ Avser perioden juni–maj.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 52 Priser¹ på vissa slag av handelsgödselmedel åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75². Kronor per deciton
 Prices of certain types of fertilizers 1971–1975 and 1970/71–1974/75.
 Swedish kronor per 100 kilogrammes

År	Kalksal- peter 15,5 % N	Kalkammon- salpeter 26,0 % N	Superfos- fat ³ 9,0 % P	Supra PK 7–13 ⁴	Supra NPK 16–7–13	Supra NPK 20–5–9
1975	36,18	50,21	44,64	50,85	79,23	72,30
1974	32,32	44,44	..	..	66,43	61,00
1973	23,50	33,05	28,26	30,06	44,94	41,59
1972	22,32	31,77	26,68	28,36	42,27	39,18
1971	22,26	31,80	26,69	28,28	41,55	38,58
1974/75	35,60	49,61	44,10	50,04	78,33	71,60
1973/74	25,62	35,88	31,41	33,25	49,68	45,98
1972/73	22,32	31,48	26,48	28,15	42,08	38,99
1971/72	22,32	32,05	26,97	28,66	42,57	39,47
1970/71	22,11	31,38	26,23	27,66	40,00	37,04

¹ Beräknat pris fritt förbrukare i mellersta Sverige på vara i säck. – ² Avser tiden juni–maj. –

³ T o m 1973/74 11 %-ig vara. – ⁴ T o m 1973/74 PK 8–15.

Källa: Jordbruksnämnden.

7.2 FÖRBRUKNINGEN AV VÄXT- NÄRINGSÄMNA I HANDELS- GÖDSEL

SCB genomförde 1971 en undersökning om hur stora kvantiteter av växtnäringsämnena kväve, fosfor och kalium som hade tillförts olika grödor genom gödsling med handelsgödsel.

Undersökningen omfattade spannmålsgrödor, vall, potatis, oljeväxter och sockerbetor.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Uppgiftsinsamlingen samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 133). Uppgifter om förbrukning av olika slag av handelsgödsel inhämtades från varannan av de i skördeuppskattningarna 1971 uttagna gårdarna, d v s cirka 6 500. Av dessa utgick 288 gårdar på grund av nedläggning av gården eller vägran att delta i undersökningen. Uppgifter för sockerbetsodlingar erhöles från Svenska Sockerfabriks AB.

För övriga grödor inhämtades uppgifterna av provtagarna för skördeuppskattningarna vid besök på de uttagna gårdarna. Primäruppgifterna avsåg i regel förbrukning per hektar för ett fält per gröda och gård.

Beräkningsmetoder

Efter rimlighetsbedömning och viss komplettering av materialet skattades för respektive gröda totalförbrukning av olika slag av handelsgödsel och grödareal. Skattningarna genomfördes först för skördeområden (se s 41), vilka sedan sammanvägdes till större områden. Därefter omräknades totalförbrukningsuppgifterna till att avse förbrukning av rent kväve, fosfor respektive kalium.

Resultat

Förbrukningen per hektar av rent kväve, fosfor och kalium för olika grödor 1971 redovisas i tabell 53. Det framgår att förbrukningen av näringsämnen varierar högst betydligt mellan olika grödor. Uppgifterna för slätter- och betesvallar kan eventuellt vara något underskattade, eftersom det ej med säkerhet kunnat fastställas om all gödsling av återväxten redovisats.

Övrig publicering

Uppgifter för län motsvarande tabell 53 redovisas i Statistiska meddelanden serie J 1972:23. Där lämnas även en utförligare beskrivning av undersökningen.

Tabell 53 Förbrukningen av kväve, fosfor och kalium till olika grödor inom jordbruket år 1971. Kilogram per hektar
 Application of nitrogen, phosphorus and potassium to different crops in the agricultural sector in 1971.
 Kilogrammes per hectare
 Avser företag med mer än 2 hektar åker
 Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Växtnäringsämne; produktionsområde	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall	Betes- vall	Mat- potatis	Fabriks- potatis	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Socker- betor
<i>Kväve</i>															
Götalands södra slättbygder	121	106	73	81	73	..	84	79	117	..	179	158	..	..	..
» mellanbygder	92	81	65	69	70	39	63	59	101	115	168	..	129	..	..
» norra slättbygder	107	110	87	80	68	58	48	40	100	-	129	128	137	125	-
Svealands slättbygder	87	91	67	78	71	55	55	51	77	..	150	105	96	113	-
Götalands skogsbygder	77	43	57	51	44	30	47	42	63	95	150	..	..	..	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	68	..	63	63	57	62	37	38	73	-	..	..	..	82	-
Nedre Norrland	..	..	..	31	30	24	22	23	70	-	-	-	-	..	-
Övre Norrland	-	-	-	22	26	24	25	13	73	-	-	-	-	-	-
Hela riket	100	93	72	67	63	44	44	47	88	111	167	118	120	108	140
<i>Fosfor</i>															
Götalands södra slättbygder	31	21	25	24	26	..	21	19	61	..	36	40	..	..	..
» mellanbygder	33	27	30	30	30	20	23	20	53	51	39	..	32	..	..
» norra slättbygder	28	24	28	24	23	22	13	11	56	-	26	24	31	27	-
Svealands slättbygder	21	23	21	23	21	17	10	12	58	..	22	24	18	30	-
Götalands skogsbygder	21	19	27	23	21	18	18	15	41	50	40	..	..	..	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	24	..	23	23	20	22	9	8	53	-	..	..	..	19	-
Nedre Norrland	..	..	..	21	17	17	6	6	50	-	-	-	-	..	-
Övre Norrland	-	-	-	23	22	25	8	4	55	-	-	-	-	-	-
Hela riket	27	23	27	24	22	19	13	13	53	52	35	27	27	26	65
<i>Kalium</i>															
Götalands södra slättbygder	57	41	49	44	48	..	44	37	188	..	68	65	..	..	..
» mellanbygder	76	52	67	64	59	46	54	46	161	160	85	..	83	..	..
» norra slättbygder	30	28	38	33	30	28	19	17	179	-	33	39	36	40	-
Svealands slättbygder	20	18	26	18	18	18	14	15	162	..	22	15	16	34	-
Götalands skogsbygder	31	29	45	45	40	32	36	30	121	161	60	..	..	..	..
Mellersta Sveriges skogsbygder	33	..	37	39	33	40	17	13	156	-	..	..	..	32	-
Nedre Norrland	..	..	..	31	27	25	12	11	137	-	-	-	-	..	-
Övre Norrland	-	-	-	43	39	44	17	9	127	-	-	-	-	-	-
Hela riket	38	34	48	38	30	29	26	25	157	161	64	32	40	37	128

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 54 Produktion av foderblandningar inklusive koncentrat för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren¹ 1970/71–1974/75. Milj kilogram
Production of feeding stuff mixtures for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures 1970/71–1974/75. Millions of kilogrammes

Slag av blandning; råvara	1970/71	1971/72	1972/73	1973/74	1974/75
<i>Blandningar för fjäderfä</i>	440,3	453,3	461,7	470,9	467,5
Råg och/eller vete	103,1	107,0	116,0	72,9	82,1
Majs	33,1	37,7	30,5	95,9	92,8
Annan spannmål	143,7	145,5	142,0	136,1	130,5
Baljväxter	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Kvarnbiprodukter	11,2	10,1	11,7	11,7	11,7
Sockerprodukter ²	..	..	0,6	0,4	0,1
Oljekraftfoder	61,2	64,0	67,1	72,1	67,5
Fiskmjöl	21,6	21,0	19,8	15,7	17,3
Köttfodermjöl	8,0	7,6	6,5	5,2	6,6
Hömjöl	15,3	15,4	17,5	17,3	15,6
Mineralfodermedel ³	4,6	4,7	9,9	10,8	12,5
Fodertran och foderfett	7,3	7,8	8,9	7,8	7,2
Vitaminfodermedel	2,7	2,5	2,6	2,5	2,5
Andra råvaror	27,2	30,0	28,6	22,5	21,1
<i>Blandningar för svin</i>	628,9	668,3	666,8	722,9	725,2
Råg och/eller vete	52,0	47,7	44,0	44,3	46,4
Majs	0,0	0,0	0,1	6,5	3,8
Annan spannmål	362,5	389,5	387,8	428,7	426,9
Baljväxter	0,2	0,5	1,7	4,6	8,5
Kvarnbiprodukter	46,3	46,4	43,7	52,5	46,0
Sockerprodukter ²	..	..	0,4	0,4	0,1
Oljekraftfoder	50,2	55,6	64,5	74,3	82,2
Fiskmjöl	55,0	61,2	55,9	42,7	40,1
Köttfodermjöl	12,8	13,4	12,7	12,4	13,9
Hömjöl	6,4	6,9	7,1	6,8	6,3
Mineralfodermedel ³	5,9	6,5	9,1	11,0	14,9
Fodertran och foderfett	3,8	4,4	4,2	3,4	3,0
Vitaminfodermedel	3,9	4,0	3,4	3,7	4,1
Andra råvaror	29,9	32,2	32,2	31,6	29,0
<i>Blandningar för nötkreatur m fl</i>	490,3	540,6	587,7	666,2	691,9
Råg och/eller vete	8,0	7,2	8,4	14,9	18,4
Majs	0,0	0,0	0,0	1,1	1,2
Annan spannmål	97,7	97,6	115,0	190,9	168,8
Baljväxter	1,8	1,5	2,6	5,6	4,5
Kvarnbiprodukter	14,3	16,3	17,7	21,9	25,0
Sockerprodukter ²	..	..	61,7	77,3	73,9
Oljekraftfoder ⁴	253,8	289,7	282,9	233,3	276,4
Fiskmjöl	2,0	2,3	1,8	1,3	1,1
Köttfodermjöl	2,4	2,4	2,0	1,4	2,6
Hömjöl	10,6	9,5	20,1	14,9	13,9
Mineralfodermedel ³	2,2	2,4	5,5	9,4	12,4
Fodertran och foderfett	2,5	2,9	3,7	4,8	6,5
Vitaminfodermedel	1,3	1,7	2,1	2,6	2,6
Andra råvaror	93,7	107,1	64,2	86,8	84,6

¹ Redovisningsåren avser perioden juli–juni. – ² Ingick t o m 1971/72 i »Andra råvaror». – ³ T o m 1971/72 endast fosfater. – ⁴ Inkl oljekraftfoderblandningar.
 Källa: Jordbruksnämnden.

7.3 FÖRBRUKNING AV FODERMEDEL

Jordbruksnämnden sammanställer varje år statistik över produktionen av foderblandningar och beräknar förbrukningen av fodermedel.

Uppgifter om den inhemska produktionen av foderblandningar insamlar jordbruksnämnden från tillverkare.

Med hjälp av uppgifter från tillverkare om produktion av fodermedel, från den officiella handelsstatistiken om import och export av fodermedel samt från tillverkare och importörer om lagerförändringar gör jordbruksnämnden beräkningar över förbrukningen av fodermedel.

Resultat

Uppgifter om inhemsk produktion av foderblandningar för fjäderfä, svin och nötkreatur

m fl år 1974/75 lämnas i *tabell 54*. Man bör observera att behovet av proteinrika fodermedel ingående i foderblandningarna till stor del täcks genom import. Vidare påverkas förbrukningen av köpfodermedel av den aktuella tillgången på foderspannmål.

I *tabell 55* redovisas beräknad förbrukning av vissa fodermedel år 1974/75.

Övrig publicering

Uppgifter om inhemsk tillverkning, utrikes-handel, förbrukning m m beträffande fodermedel meddelas årligen av statens jordbruksnämnd i stencilform.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tabellerna 54 och 55 fr o m år 1960/61.

Tabell 55 Beräknad förbrukning av vissa fodermedel åren¹ 1970/71–1974/75. Milj kilogram
Estimated consumption of certain types of feeding stuffs 1970/71–1974/75.
Millions of kilogrammes

Slag av fodermedel	1970/71	1971/72	1972/73	1973/74	1974/75
Fiskmjöl	80,7	87,5	80,2	64,2	60,9
Köttfodermjöl	24,7	25,5	23,9	22,0	26,1
Diverse vitaminfodermedel	20,0	20,4	19,5	19,7	18,5
Oljekraffoder	396,5	430,0	430,7	398,5	458,8
bomullsfrökakor/expeller	83,7	96,1	101,5	78,9	83,6
jordnötsskakor/expeller	36,3	32,7	10,7	..	..
sojamjöl	161,8	175,1	197,5	185,0	223,3
kokoskakor/expeller	27,7	36,9	32,4	37,6	41,4
raps-, rybs- och senapsmjöl	78,9	85,4	87,4	91,0	102,5
annat oljekraffoder	8,1	3,8	1,2	6,0	8,0
Kvarn biprodukter	118,0	114,8	120,8	122,0	122,1

¹ Redovisningsåren avser perioden juli–juni.

Källa: Jordbruksnämnden.

7.4 INKÖP AV VÄXTSKYDDSMEDEL M M

Inom Jordbrukets utredningsinstitut utarbetas årligen statistik över jordbrukets och trädgårdsbrukets inköp av växtskyddsmedel.

Primärmaterialet till statistiken utgörs av sammanställningar upprättade av tillverkare och importörer av växtskyddsmedel. År 1974 medverkade 33 företag som uppgiftslämnare.

Resultatens tillförlitlighet

De olika preparaten varierar i koncentration och sammansättning från år till år. De redovisade kvantiteterna är inte justerade med hänsyn till detta.

Vissa preparat används såväl inom jordbruk som inom trädgårdsbruk. I de fall ett preparat inte kan fördelas på respektive produktionsgren, påförs det den huvudsakliga produktionsgrenen.

De redovisade värdena har beräknats i förbrukarpriser. De exakta förbrukarpriserna är dock svåra att ange, eftersom tillverkare och importörer inte exakt känner återförsäljarnas pålägg och rabatter.

Resultat

Kvantiteter och värden för jordbrukets och trädgårdsbrukets inköp av växtskyddsmedel m m åren 1970–1974 redovisas i *tabell 56*.

Övrig publicering

Resultat från Jordbrukets utredningsinstituts undersökning av inköpen av växtskyddsmedel m m redovisas utförligt i ett stencilerat meddelande.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tabell 56* för åren fr o m 1948 resp 1951.

7.5 KEMISKT OGRÄSBEKÄMPADE SPANNMÅLSAREALER

SCB genomförde för 1974 en undersökning rörande kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer. Undersökningen, som då utfördes för första gången, skedde på uppdrag av Svenska Lantmännens Riksförbund.

Undersökningen avsåg att belysa omfattningen av kemisk ogräsbekämpning för olika spannmålsgrödor men däremot ej användningen av olika kemiska medel.

Undersökningens genomförande

Uppgiftsinsamlingen samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna. Uppgifter insamlades från samtliga gårdar som ingick i urvalet för 1974. Skördeuppskattningarnas uppläggning liksom urval, bortfall m m beskrivs utförligt på s 133.

Information om kemisk ogräsbekämpning inhämtades av provtagarna och baserades på jordbrukarnas egna uppgifter. I stor utsträckning kunde dock provtagarna kontrollera lämnade uppgifter eftersom en del moment i fältarbetet normalt utförs efter eventuell ogräsbekämpning.

Resultat

Andelen kemiskt ogräsbekämpad areal av total areal för olika spannmålsgrödor redovisas i *tabell 57*. Medan för hela riket ungefär 75 % av spannmålsarealen ogräsbekämpades var motsvarande siffra för landets norra delar endast 25-50 %.

Övrig publicering

En utförligare redovisning av undersökningsmetodiken och en redovisning av ogräsbekämpad areal med resp utan vallinsådd finns i Statistiska meddelanden serie J 1975:48.

Tabell 56 Jordbrukets och trädgårdsbrukets totala inköp av växtskyddsmedel m m åren 1970–1974

Total purchases of pesticides etc. by the agricultural and horticultural sectors 1970–1974

Produktionsgren; kvantitet resp värde; år	Växtskyddsmedel					Baljväxt- bakterier
	Insekts- medel	Medel mot växtsjuk- domar ¹	Ogräs- medel	Övriga pre- parat för växtodling och lagring	Summa	
Jordbruk						
<i>Kvantitet, ton</i>						
1974	412	2 041	6 470	101	9 024	..
1973	401	2 335	6 470	118	9 324	..
1972	402	2 181	6 185	88	8 856	..
1971	540	2 143	5 653	70	8 406	..
1970	481	2 227	5 777	71	8 556	..
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>						
1974	6 135	13 136	70 573	1 946	91 790	80
1973	7 098	11 476	55 604	2 122	76 300	75
1972	6 735	10 357	49 638	1 613	68 343	64
1971	9 011	8 674	43 974	1 240	62 899	80
1970	7 665	8 152	43 376	1 074	60 267	82
Trädgårdsbruk						
<i>Kvantitet, ton</i>						
1974	196	163	549	10	918	..
1973	179	157	461	8	805	..
1972	156	151	411	10	728	..
1971	126	137	274	9	546	..
1970	187	185	320	10	702	..
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>						
1974	4 096	4 449	3 434	385	12 364	..
1973	2 908	3 264	2 958	292	9 422	..
1972	2 698	2 925	2 128	304	8 055	..
1971	1 827	2 358	2 332	244	6 761	..
1970	2 215	2 653	2 508	208	7 584	..

¹ Inkl betningsmedel, förbrukade av företag inom utsädesbranschen.

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut.

Tabell 57 Kemiskt ogräsbekämpade spannmålsarealer 1974. Procent

Cereal area treated with herbicides in 1974. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd	Totalt
<i>Län</i>							
Stockholms	72	76	65	71	67	72	71
Uppsala	68	91	47	87	84	68	78
Södermanlands	69	89	45	85	77	43	75
Östergötlands	69	85	41	78	69	51	68
Jönköpings	50	39	41	68	66	65	65
Kronobergs	67	28	31	83	76	77	77
Kalmar	70	59	43	78	69	53	68
Gotlands	74	60	37	63	63	53	62
Blekinge	83	98	46	81	75	73	75
Kristianstads	89	91	45	91	90	82	84
Malmöhus	96	93	75	91	94	67	91
Hallands	73	94	48	94	92	81	89
Göteborgs o Bohus	36	64	22	66	63	40	59
Älvsborgs	50	50	21	78	66	65	68
Skaraborgs	80	78	46	83	77	52	76
Värmlands	49	53	49	62	58	28	58
Örebro	50	93	47	82	80	52	75
Västmanlands	78	94	64	93	93	96	90
Kopparbergs	58	..	24	77	81	37	76
Gävleborgs	64	..	29	71	70	51	69
Västernorrlands	..	..	..	53	59	50	54
Jämtlands	..	..	..	29	35	7	28
Västerbottens	-	-	..	30	42	29	31
Norrbottnens	-	-	-	23	24	14	23
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	95	93	73	91	93	82	91
» mellanbygder	79	91	45	83	89	70	77
» norra slättbygder	74	83	44	82	76	58	74
Svealands slättbygder	69	90	52	85	80	66	78
Götalands skogsbygder	58	58	35	77	69	60	69
Mellersta Sveriges skogsbygder	51	78	33	71	67	26	65
Nedre Norrland	42	..	15	56	64	44	57
Övre Norrland	-	..	..	28	36	26	29
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1-20,0	60	70	30	62	62	49	60
20,1-50,0	70	87	44	79	77	65	75
Över 50,0	79	91	57	87	85	64	82
<i>Hela riket</i>	75	88	50	78	76	58	75
Total odlad areal, hektar	284 806	55 284	108 019	637 962	468 064	76 714	1 630 849

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

7.6 DRIVMEDELSFÖRBRUKNING

SCB genomförde under en följd av år fram till 1973 sk jordbruksinventeringar. Information om dessa lämnas på s 38. Vid den sista inventeringen, i mars 1973, inhämtades bl a uppgifter om drivmedelsförbrukningen under 1972. Uppgifter om drivmedelsförbrukningen i trädgårdsbruket insamlades vid trädgårdsräkningen 1972.

Undersökningens innehåll och genomförande

Uppgifter inhämtades om förbrukningen för samtliga maskiner med fördelning på drivmedelsslag – drivbensin, startbensin, fotogen och brännolja. Den redovisade förbrukningen skulle avse såväl förbrukning på den egna gården som vid körningar åt andra jordbrukare. Drivmedel till person- och lastbilar skulle ej inräknas.

Jordbruksinventeringen i mars 1973 beskrivs på s 71. Förutom bortfallet på 2,7 % saknades uppgifter om drivmedelsförbrukning på 3,2 % av de inkomna blanketterna. De utelämnade uppgifterna ersattes vid bearbetningen med medeltal för företag som lämnat uppgifter.

Resultatens tillförlitlighet

För marsinventeringen 1973 genomfördes medelfelsberäkningar. På länsnivå ligger de beräknade medelfelen för brännolja i allmänhet på ett par procent och för bensin och fotogen mellan tio och tjugo procent. På riksnivå ligger medelfelen på ett par procent.

Resultat

Drivmedelsförbrukningen i jordbruket under 1972 redovisas i *tabell 58*.

I tablå nedan redovisas genomsnittlig förbrukning av drivbensin för traktorer och skördetröskor under 1972.

Storleksgrupp, hektar åker	Genomsnittlig förbrukning av drivbensin, liter	
	Traktor	Skördetröska
2,1– 5,0	499	701
5,1– 10,0	625	556
10,1– 20,0	673	512
20,1– 30,0	606	648
30,1– 50,0	562	717
50,1–100,0	648	909
över 100,0	739	884
Hela riket	597	671

Enligt trädgårdsräkningen förbrukades i trädgårdsbruket under 1971 3,8 miljoner liter bensin, 0,4 miljoner liter fotogen och 2,9 miljoner liter brännolja.

Övrig publicering

Utförligare resultat om drivmedelsförbrukningen under 1972 återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1973:39.

Uppgifter om drivmedelsförbrukningen i trädgårdsbruket redovisas i nr 1972:57.

Tabell 58 Drivmedelsförbrukningen inom jordbruket år 1972
 Consumption of motor fuel by the agricultural sector in 1972
 Avser företag med mer än 2 hektar åker
 Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Drivmedelsslslag (1 000-tal liter)			
	Drivbensin	Fotogen	Brännolja	Summa
<i>Län¹</i>				
Stockholms	243	472	8 185	8 900
Uppsala	386	596	13 709	14 691
Södermanlands	448	479	10 848	11 775
Östergötlands	932	701	19 853	21 486
Jönköpings	1 448	180	7 374	9 002
Kronobergs	897	318	4 614	5 829
Kalmar	737	753	13 647	15 137
Gotlands	247	610	6 756	7 613
Blekinge	306	238	4 164	4 708
Kristianstads	1 194	976	19 716	21 886
Malmöhus	1 513	1 110	33 929	36 552
Hallands	938	449	11 770	13 157
Göteborgs o Bohus	831	400	4 746	5 977
Älvsborgs	2 431	881	11 470	14 782
Skaraborgs	1 521	888	21 821	24 230
Värmlands	1 090	531	8 496	10 117
Örebro	713	495	9 478	10 686
Västmanlands	357	356	11 250	11 963
Kopparbergs	457	388	5 060	5 905
Gävleborgs	628	333	5 244	6 205
Västernorrlands	714	564	4 386	5 664
Jämtlands	595	229	3 361	4 185
Västerbottens	898	575	6 372	7 845
Norrbottnens	376	257	3 936	4 569
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	1 446	1 205	40 036	42 687
" mellanbygder	1 441	1 703	32 031	35 175
" norra slättbygder	2 279	1 590	37 414	41 283
Svealands slättbygder	2 255	2 297	53 948	58 500
Götalands skogsbygder	7 393	2 700	46 441	56 534
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 709	1 367	16 897	19 973
Nedre Norrland	1 850	1 036	12 513	15 399
Övre Norrland	1 527	881	10 905	13 313
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1- 5,0	3 797	1 507	5 596	10 900
5,1- 10,0	6 863	3 194	16 451	26 508
10,1- 20,0	4 340	3 983	42 016	50 339
20,1- 30,0	1 829	1 742	40 015	43 586
30,1- 50,0	1 782	1 600	52 185	55 567
50,1-100,0	852	643	50 935	52 430
Över 100,0	437	110	42 987	43 534
<i>Hela riket</i>				
1972	19 900	12 779	250 185	282 864
1969	21 476	24 832	236 716	283 024
1966	25 460	43 637	208 305	277 402
1963	31 111	78 040	179 242	288 393

¹ Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SC B. marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 352 enheter; bortfall se texten).

8 Växtodling. Vegetabilisk produktion

8.1 ÅKERJORDENS ANVÄNDNING

Definitiva uppgifter om åkerjordens användning erhålls sedan 1968 från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från bl a samtliga företag med minst 2 hektar åker. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Uppgifter om åkerjordens användning erhålls tidigare genom de årliga jordbruksinventeringarna i juni.

Uppgifter om odling av trädgårdsväxter, som här ingår bland »övriga växtslag», lämnas i avsnitt 8.9.

Resultat

Uppgifter om åkerjordens användning år 1975 redovisas i *tabell 59*. Av denna framgår att den totala åkerarealen mellan 1974 och 1975 minskade med knappt 11 000 hektar (0,4%). En betydande minskning av arealen höstveten kan konstateras, 57 000 hektar (20%), medan arealen vårvete ökade med 20 000 hektar (36%).

Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper år 1975 redovisas i *tabell 60*. Av denna framgår att 39% av den totala åkerarealen och 62% av arealen brödsäd fanns vid företag med mer än 50 ha åker. Uppgifter om olika växtslagsgruppers andel av den odlade åkerarealen under tiden 1966–1975 lämnas i *tabell 61*.

Övrig publicering

Detaljerade uppgifter om åkerjordens användning 1975 återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1976:5.2. Preliminära uppgifter för 1975 lämnades i nr 1975:40.

I nr 1974:39 redovisades uppgifter motsvarande *tabell 59* för perioden 1927–1973.

Uppgifter om åkerjordens användning vid företag med 0,3–2,0 hektar åker 1971 lämnades i Lantbruksräkningen 1971, Del 2.

8.2 GRÖDFREKVENSER

Till lantbruksregistret insamlas varje år uppgifter om arealer av olika grödor. Genom en specialbearbetning av de uppgifter som insamlades 1971 möjliggjordes en redovisning av antal brukningsenheter med odling av olika grödor samt odlingarnas genomsnittliga storlek.

Resultat

I *tabell 62* redovisas antalet brukningsenheter med odling av olika grödor och den genomsnittliga arealen av olika grödor på de brukningsenheter där odling av grödan i fråga förekom 1971. Enligt tabellen var slättervall den vanligast förekommande grödan och odlades på omkring 85 % av brukningsenheterna. På mer än hälften av brukningsenheterna odlades korn, havre och potatis. Arealernas genomsnittliga storlek var mindre i Norrland än i Svealand och Götaland för alla grödor utom slättervall.

Övrig publicering

Detaljerade uppgifter om odlingsfrekvensen för olika grödor inom mindre områden återfinns i publikationen Lantbruksräkningen 1971, Del 1.

Tabell 59 Åkerjordens användning år 1975. Hektar

Use of arable land in 1975. Hectares

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Foder- ärter och vicker	Kök- ärter	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs
<i>Län</i>												
Stockholms	13 606	4 869	2 678	18	18 688	16 865	3 081	34	173	618	2 110	3 137
Uppsala	20 756	9 167	4 240	40	43 056	21 957	10 197	132	262	253	4 322	3 696
Södermanlands	19 123	5 347	4 328	5	24 827	36 548	2 793	223	407	282	4 606	2 404
Östergötlands	40 643	9 122	14 597	26	35 728	34 463	9 052	960	2 586	2 690	2 106	4 669
Jönköpings	828	309	442	49	12 667	22 364	5 710	41	1	114	124	154
Kronobergs	272	110	565	24	9 032	13 280	2 662	26	2	5	104	95
Kalmar	9 937	1 684	7 771	155	26 603	15 705	4 574	140	447	1 983	495	617
Gotlands	7 613	757	4 731	85	23 106	3 011	854	349	294	1 378	447	1 958
Blekinge	1 335	2 105	2 052	94	9 579	2 178	651	6	—	202	898	7
Kristianstads	9 176	5 316	12 327	420	52 103	10 891	2 273	387	2	5 771	2 038	820
Malmöhus	41 148	13 035	17 706	377	80 241	18 882	1 824	611	59	33 812	1 475	3 599
Hallands	3 099	3 046	3 151	48	35 818	27 355	2 986	303	7	405	2 167	297
Göteborgs o Bohus	916	742	454	17	10 738	17 755	2 771	79	9	19	1 088	28
Älvsborgs	3 689	777	1 338	48	24 914	45 743	3 468	214	58	27	3 401	115
Skaraborgs	34 468	2 267	12 149	86	46 264	94 306	4 847	416	187	335	6 873	1 242
Värmlands	2 794	392	696	18	27 431	22 786	1 128	73	3	—	344	97
Örebro	6 772	5 069	3 966	20	25 989	32 232	1 064	154	23	77	5 541	699
Västmanlands	10 057	10 769	2 386	9	37 003	31 663	2 500	94	125	130	9 274	603
Kopparbergs	997	44	295	10	22 447	8 058	1 066	32	4	12	41	144
Gävleborgs	424	125	197	22	21 355	14 100	1 501	30	1	—	24	97
Västernorrlands	63	10	13	26	16 536	2 344	1 403	30	—	—	—	—
Jämtlands	8	2	—	22	9 566	930	500	8	—	—	—	—
Västerbottens	4	1	4	28	26 675	2 836	2 884	13	—	—	—	—
Norrbottns	3	5	—	12	8 214	1 213	823	14	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	44 078	16 984	17 350	334	96 681	32 617	2 697	946	20	33 321	3 677	3 646
Götalands mellan- bygder	23 683	7 026	26 603	670	91 800	17 640	3 313	672	702	9 617	2 489	3 412
Götalands norra slättbygder	70 420	10 319	23 757	93	78 535	124 244	8 085	1 373	2 595	2 609	10 888	5 275
Svealands slätt- bygder	70 994	34 940	17 374	93	157 180	143 138	19 649	648	993	1 341	25 419	10 411
Götalands skogs- bygder	11 599	4 200	7 701	317	92 780	119 343	26 142	461	172	1 095	3 878	1 012
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 640	1 529	3 120	42	49 034	42 328	3 728	168	167	128	1 096	658
Nedre Norrland	310	66	177	68	46 962	14 040	3 245	73	1	2	31	64
Övre Norrland	7	6	4	42	35 608	4 115	3 753	28	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>												
1975	227 731	75 070	96 086	1 659	648 580	497 465	70 612	4 369	4 650	48 113	47 478	24 478
1974	284 806	55 284	108 019	1 540	637 962	468 064	76 714	5 201	4 000	43 739	53 838	20 722
1973	247 594	44 505	94 104	1 398	642 480	508 969	77 132	5 948	3 826	46 755	52 691	31 300
1972	227 445	42 149	106 385	1 465	623 785	538 652	70 648	2 228	4 678	42 332	48 076	23 109
1971	205 500	41 403	81 363	1 656	650 378	564 152	74 662	2 226	4 931	46 980	33 464	14 926

¹ Inkl övriga oljeväxter.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Vår- rybs	Vit- senap ¹	Grön- foder- och en- silage växter	Slätter- vall ut- nyttjad 1975	Frö- vall	Betes- vall ut- nyttjad 1975	Mat- potatis	Fa- briks- potatis	Socket- betor	Övriga växt- slag	Hel- tråda	Summa utnytt- jad åker 1975	Slätter- och betes- vallar ej ut- nyttja- de 1975	Annan obru- kad åker	Hela åker- arealen
2 212	11	375	14 973	147	6 338	516	—	—	327	8 860	99 636	532	874	101 042
2 923	24	639	22 715	203	6 149	621	—	—	278	9 057	160 687	404	536	161 627
4 640	7	577	20 959	827	8 411	391	—	—	153	6 676	143 534	343	428	144 305
10 572	67	1 288	36 600	1 404	7 255	1 594	—	—	337	6 739	222 498	402	468	223 368
469	—	1 050	41 828	127	8 675	1 026	11	—	392	804	97 185	574	290	98 049
95	—	761	24 400	21	8 372	721	121	—	278	662	61 608	587	338	62 533
512	25	1 570	40 504	313	14 124	1 532	266	3 956	2 129	2 385	137 427	705	578	138 710
1 304	303	1 084	19 075	233	7 899	460	6	4 011	557	2 397	81 912	231	257	82 400
19	1	366	9 943	3	5 058	766	3 144	873	617	378	40 275	283	213	40 771
260	140	1 659	35 396	982	18 019	2 830	6 474	11 972	5 239	1 028	185 523	706	737	186 966
158	1 208	2 447	26 571	2 596	12 482	3 935	1 078	31 081	13 667	1 738	309 730	430	752	310 912
2 030	28	1 152	26 032	325	12 509	3 091	147	596	1 057	962	126 611	414	322	127 347
752	—	407	21 947	107	8 495	682	—	—	148	2 745	69 899	575	436	70 910
1 570	18	1 009	52 627	606	15 885	1 107	—	—	1 237	2 749	160 600	1 226	839	162 665
8 607	—	1 097	47 819	676	15 629	2 778	334	—	2 225	5 392	287 997	571	678	289 246
7 045	5	986	38 395	700	11 989	1 451	2	—	279	5 191	121 805	1 850	1 460	125 115
2 643	11	501	19 247	1 307	7 340	986	78	—	431	4 465	118 615	461	696	119 772
2 974	22	382	14 587	878	5 306	253	—	—	63	5 514	134 592	334	471	135 397
1 945	—	709	20 034	114	5 914	937	—	—	113	3 354	66 270	599	712	67 581
291	2	569	27 251	221	7 558	889	—	—	185	3 100	77 942	1 116	958	80 016
—	—	1 238	30 470	321	6 049	1 129	—	—	148	1 300	61 080	1 449	639	63 168
—	—	1 532	26 502	20	5 765	630	—	—	86	564	46 135	1 096	496	47 727
—	—	1 606	47 814	232	4 280	1 732	13	—	79	1 582	89 783	1 851	1 011	92 645
—	—	1 220	28 237	207	2 458	1 210	—	—	144	1 688	45 448	1 752	755	47 955
1 863	949	2 415	26 175	3 238	14 032	5 642	1 259	34 625	14 242	1 811	358 602	426	897	359 925
1 451	657	3 320	65 267	860	28 231	4 943	8 577	17 126	7 666	5 255	330 980	1 062	1 134	333 176
17 419	84	1 689	68 184	2 151	20 913	3 595	242	—	3 482	10 602	466 554	969	1 161	468 684
19 755	78	2 432	93 871	3 539	34 322	2 844	58	—	1 293	35 772	676 144	2 260	3 187	681 591
4 058	100	6 050	209 100	955	67 259	5 912	1 498	738	2 409	8 618	575 397	3 850	2 466	581 713
5 985	2	1 956	68 197	873	21 258	2 226	25	—	513	9 536	219 209	2 544	2 174	223 927
490	2	3 121	81 639	504	18 323	3 025	2	—	339	4 406	176 890	3 547	2 069	182 506
—	—	3 241	81 493	450	7 621	3 080	13	—	225	3 330	143 016	3 833	1 856	148 705
51 021	1 872	24 224	693 926	12 570	211 959	31 267	11 674	52 489	30 169	79 330	2 946 792	18 491	14 944	2 980 227
39 762	2 450	23 198	716 283	14 956	214 407	35 689	11 851	46 693	30 491	62 876	2 958 545	20 832	11 754	2 991 131
41 080	1 490	22 670	701 001	19 069	214 446	34 448	11 769	42 111	28 463	71 357	2 944 606	25 776	13 282	2 983 664
40 090	1 180	25 115	742 514	19 191	213 121	35 115	11 730	41 878	21 246	75 735	2 957 867	24 470	14 156	2 996 493
22 610	1 679	26 604	783 576	16 068	213 248	46 235	12 812	40 566	22 035	75 293	2 982 367	20 176	13 780	3 016 323

Tabell 60 Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper år 1975. Hektar
 Use of arable land in different size groups in 1975. Hectares

Gröda	Storleksgrupp, hektar åker							Summa
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
Höstvete	830	3 238	14 459	20 596	44 310	67 717	76 581	227 731
Vårvete	371	1 258	4 437	6 232	13 599	21 234	27 939	75 070
Höstråg	686	2 436	7 945	9 537	19 499	26 770	29 213	96 086
Vårråg	113	233	306	204	251	333	219	1 659
Summa brödsäd	2 000	7 165	27 147	36 569	77 659	116 054	133 952	400 546
Korn	10 366	38 980	99 739	93 826	139 725	148 324	117 620	648 580
Havre	8 942	32 925	85 247	76 535	108 043	106 245	79 528	497 465
Blandsäd	2 040	7 471	17 173	13 648	15 759	11 333	3 188	70 612
Summa fodersäd	21 348	79 376	202 159	184 009	263 527	265 902	200 336	1 216 657
Foderärter och vicker	51	113	266	299	745	1 061	1 834	4 369
Kokärter	5	27	82	185	694	1 534	2 123	4 650
Summa baljväxter	56	140	348	484	1 439	2 595	3 957	9 019
Hösträps	113	484	2 561	4 733	10 251	13 260	16 711	48 113
Värräps	116	448	2 232	3 276	8 348	14 285	18 773	47 478
Höstrybs	73	203	1 170	1 479	3 993	7 851	9 709	24 478
Värrybs	161	754	2 898	3 658	9 265	16 963	17 322	51 021
Vitsenap	–	24	74	145	234	282	781	1 540
Övriga oljväxter	3	6	29	40	43	120	91	332
Summa oljväxter	466	1 919	8 964	13 331	32 134	52 761	63 387	172 962
Grönfoder- och ensilageväxter	1 607	2 973	4 552	3 594	4 558	4 080	2 860	24 224
Slåttervall utnyttjad 1975	43 952	101 795	159 668	114 980	128 492	93 907	51 132	693 926
Frövall	83	356	870	937	1 810	3 646	4 868	12 570
Betesvall utnyttjad 1975	9 052	22 948	41 187	34 729	42 978	35 390	25 675	211 959
Summa vall	53 087	125 099	201 725	150 646	173 280	132 943	81 675	918 455
Matpotatis	2 721	4 127	5 390	3 883	5 538	5 337	4 271	31 267
Fabrikspotatis	31	290	1 178	1 644	2 750	3 048	2 733	11 674
Summa potatis	2 752	4 417	6 568	5 527	8 288	8 385	7 004	42 941
Sockerbetor	341	1 281	5 736	7 647	13 626	13 140	10 718	52 489
Övriga växtslag	1 517	2 118	3 448	2 638	4 782	6 042	9 624	30 169
Helträda	2 721	6 185	11 506	9 475	14 573	17 366	17 504	79 330
Slätter- och betesvallar ej utnyttjade 1975	2 868	4 925	3 921	2 082	2 130	1 681	884	18 491
Annan obrukad åker	1 270	2 470	2 935	1 780	2 344	2 348	1 797	14 944
Summa åker	90 033	238 068	479 009	417 782	598 340	623 297	533 698	2 980 227

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 61 Arealer för olika växtslag i procent av hela åkerarealen¹ åren 1966–1975
 Acreages for different crops in per cent of the total area of arable land in 1966–1975

Grödgrupp	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Brödsäd	8,0	10,9	10,9	11,7	11,9	11,4	13,1	13,5	15,5	14,0
Fodersäd	41,7	39,9	41,5	42,7	44,0	44,3	42,8	42,8	40,8	42,4
Baljväxter	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
All säd	50,0	51,0	52,7	54,6	56,1	55,9	56,1	56,6	56,6	56,7
Potatis och sockerbetor	3,8	3,8	3,8	3,6	3,6	3,4	3,1	3,1	3,3	3,3
Foderväxter	43,6	41,1	38,9	37,3	36,2	35,8	34,7	33,3	33,5	32,9
Oljeväxter	1,9	3,4	3,8	3,7	3,3	4,1	5,4	6,0	5,5	6,0
Övriga växtslag	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	1,0	1,1	1,1
Summa åker ¹	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Exkl helträda och obrukad åker.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0, 1%).

Tabell 62 Antal brukningsenheter med odling av olika grödor och genomsnittlig grödareal i hektar år 1971

Number of holdings with cultivation of different kinds of crops and average acreage in hectares in 1971

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker där odling av respektive gröda förekom

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land where cultivation of the respective crop occurred

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Vårråg		Korn	
	Antal brukningsenheter	Genomsnittlig areal	Antal brukningsenheter	Genomsnittlig areal	Antal brukningsenheter	Genomsnittlig areal	Antal brukningsenheter	Genomsnittlig areal	Antal brukningsenheter	Genomsnittlig areal
<i>Län¹</i>										
Stockholms	1 326	8,7	448	6,3	316	5,5	..	..	1 540	12,6
Uppsala	2 202	7,5	583	5,4	621	4,7	..	..	3 266	13,0
Södermanlands	1 879	9,2	418	5,7	471	4,9	..	..	2 209	11,6
Östergötlands	3 564	11,2	769	4,8	1 891	6,5	25	1,4	3 888	9,3
Jönköpings	274	2,6	712	0,6	168	1,9	48	0,6	4 289	3,6
Kronobergs	136	1,8	290	0,6	291	1,3	34	0,8	3 406	2,9
Kalmar	2 297	4,7	671	1,8	1 949	4,0	130	1,4	4 285	6,3
Gotlands	2 032	4,3	162	2,7	1 649	3,5	25	2,8	2 726	7,5
Blekinge	430	3,3	450	4,8	661	2,9	62	1,6	1 864	5,1
Kristianstads	1 424	6,1	1 058	4,5	1 892	6,5	136	2,7	6 680	7,7
Malmöhus	4 562	8,4	2 110	5,7	2 853	6,3	130	3,6	8 819	9,8
Hallands	250	7,0	516	5,3	378	3,4	37	1,6	5 236	6,9
Göteborgs o Bohus	513	1,4	655	1,0	186	1,5	14	0,9	3 111	4,0
Älvsborgs	707	3,8	547	1,0	309	2,5	23	1,0	5 934	4,4
Skaraborgs	4 445	6,7	331	2,6	2 059	4,1	20	4,0	6 835	7,2
Värmlands	997	2,6	167	1,1	220	2,1	10	1,9	4 577	5,8
Örebro	981	5,4	317	4,1	557	4,2	..	..	3 031	9,4
Västmanlands	1 233	6,1	282	6,5	390	4,5	..	..	2 736	13,2
Kopparbergs	337	1,9	23	1,2	100	2,5	..	..	3 525	6,4
Gävleborgs	168	2,0	80	1,0	55	2,0	15	1,3	3 880	4,8
Västernorrlands	31	1,8	..	..	..	..	..	..	4 314	3,3
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	..	..	2 630	3,0
Västerbottens	..	..	..	..	..	..	10	1,8	5 566	3,8
Norrbottnens	..	..	..	..	..	..	..	..	1 722	4,4
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	5 014	8,2	2 617	5,9	3 092	5,8	105	2,2	10 269	10,0
" mellanbygder	5 096	4,9	1 468	4,3	5 250	4,9	276	3,0	11 176	8,0
" norra slättbygder	7 272	8,9	986	4,2	3 382	5,5	24	3,0	10 298	7,9
Svealands slättbygder	7 936	7,4	2 040	5,6	2 326	4,7	28	3,4	13 069	12,1
Götalands skogsbygder	2 784	3,6	3 112	1,2	2 189	2,6	271	1,0	24 041	4,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 559	3,8	327	1,5	720	3,2	23	2,3	8 162	6,0
Nedre Norrland	130	1,6	50	0,7	67	1,1	25	2,5	11 379	3,6
Övre Norrland	13	4,5	..	..	12	1,3	16	1,9	7 675	3,8
<i>Hela riket</i>										
1971	29 804	6,9	10 605	3,9	17 038	4,8	768	2,2	96 069	6,8

¹ Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, lantbruksräkningen 1971 (totalundersökning; bortfall ca 0,1 %).

Havre		Blandsäd		Oljeväxter		Slättervall utnyttjad 1971		Betesvall utnyttjad 1971		Potatis		Sockerbetor		Totala antalet bruk- ningsen- heter
Antal- bruknings- enheter	Genom- snittlig areal	Antal- bruknings- enheter	Genom- snittlig areal	Antal- bruknings- enheter	Genom- snittlig areal	Antal- bruknings- enheter	Genom- snittlig areal	Antal- bruknings- enheter	Genom- snittlig areal	Antal- bruknings- enheter	Genom- snittlig areal	Antal- bruknings- enheter	Genom- snittlig areal	
1 866	12,3	583	6,2	726	8,0	1 825	9,9	974	6,5	1 008	1,0	—	—	2 443
3 243	10,5	1 661	6,8	1 066	6,8	3 132	8,6	1 651	3,9	1 421	0,7	—	—	4 249
2 912	15,5	359	6,9	754	9,7	2 499	10,1	1 525	5,7	949	0,7	—	—	3 251
4 276	10,2	1 709	5,6	1 624	7,9	4 775	8,5	1 811	4,0	1 561	1,2	—	—	6 096
5 834	3,6	1 576	3,1	71	6,4	8 037	5,7	3 450	2,5	4 686	0,3	—	—	8 436
3 958	3,1	1 134	2,2	21	8,3	6 046	4,4	3 463	2,5	3 777	0,4	—	—	6 401
3 125	5,3	1 246	3,6	514	5,7	6 146	6,9	3 838	3,5	3 680	0,8	910	2,9	6 690
1 166	2,7	274	2,8	1 021	3,5	2 780	7,0	1 978	4,2	1 004	0,9	1 663	2,0	3 163
937	2,4	407	1,9	225	4,1	2 528	4,2	1 718	3,0	2 834	1,8	225	2,7	2 811
3 414	3,8	1 177	3,1	1 354	6,4	7 333	5,2	4 739	3,8	5 208	2,2	3 128	2,7	8 951
5 071	5,2	1 053	3,4	4 436	7,8	6 017	5,2	3 338	3,9	3 268	2,1	5 676	4,4	9 904
4 846	6,0	1 104	3,6	267	9,3	5 513	4,8	3 747	3,1	3 024	1,2	265	1,7	6 844
3 917	4,1	885	2,9	87	5,6	4 927	5,0	3 082	2,7	3 627	0,4	—	—	5 565
8 732	5,2	1 166	2,9	436	6,3	10 485	5,6	5 922	2,7	6 134	0,3	—	—	11 596
9 913	10,0	887	5,1	1 224	7,6	8 013	6,7	4 627	3,5	2 816	1,1	—	—	10 941
3 954	4,9	292	3,5	534	9,9	7 230	6,0	3 780	3,3	4 220	0,5	—	—	8 220
3 728	11,0	241	4,4	705	7,7	3 325	6,7	1 992	3,9	1 562	0,8	—	—	4 480
3 080	14,2	442	6,7	1 055	7,9	2 312	7,7	1 298	4,4	576	0,6	—	—	3 405
2 505	3,9	278	3,5	128	5,5	4 173	5,3	1 864	3,3	2 423	0,5	—	—	4 871
3 517	4,1	674	2,6	66	3,0	4 961	6,2	2 485	2,8	3 309	0,4	—	—	5 615
1 026	1,8	732	1,8	—	—	6 602	5,5	2 522	2,3	5 139	0,4	—	—	7 056
482	1,7	357	1,9	—	—	4 698	6,3	1 829	2,7	3 053	0,3	—	—	4 903
896	2,3	1 006	2,6	—	—	8 840	6,7	2 738	1,7	6 935	0,4	—	—	9 332
249	2,3	209	2,3	—	—	4 378	7,7	1 458	2,1	3 433	0,6	—	—	4 791
6 471	6,4	1 226	3,7	4 967	7,6	6 501	4,7	3 897	3,8	3 527	2,5	6 005	4,6	11 484
5 273	3,8	1 438	3,1	2 577	5,3	11 107	6,2	7 196	4,0	7 534	2,3	5 388	2,3	13 007
13 714	9,9	1 594	5,3	2 901	7,6	11 483	6,9	6 395	3,4	3 558	1,1	—	—	15 781
14 915	12,6	3 272	6,6	4 640	8,1	13 079	8,6	7 573	4,7	5 188	0,8	—	—	18 020
28 062	4,2	8 090	3,2	750	6,7	41 169	5,4	22 998	2,8	25 866	0,5	474	1,1	44 541
8 046	5,6	863	4,0	430	7,5	12 239	6,2	6 547	3,3	6 661	0,5	—	—	13 898
4 949	2,7	1 689	2,0	49	2,4	16 335	5,7	6 660	2,5	12 088	0,4	—	—	17 667
1 217	2,2	1 280	2,4	—	—	14 662	6,8	4 563	1,8	11 225	0,4	—	—	15 616
82 647	6,8	19 452	3,8	16 314	7,3	126 575	6,2	65 829	3,2	75 647	0,8	11 867	3,4	150 014

8.3 ÅRSVÄXTEN

Subjektiva omdömen om årsväxt och skörd har i någon form insamlats sedan 1799, och därmed utgör denna rapportserie den äldsta allttjämt existerande grenen av svensk jordbruksstatistik. Rapporteringen har dock under årens lopp haft växlande innehåll och omfattning. Bearbetning av materialet har sedan 1870-talet utförts av SCB.

Undersökningsresultaten används bl a för skördeprognoser och prisförhandlingar.

Undersökningarnas innehåll

Årsväxtrapporter avges vid tre tillfällen under året, nämligen mitten av maj, månadsskiftet juli-augusti och mitten av oktober. År 1975 var rapportdatum 14 maj, 30 juli och 15 oktober.

Rapporteringen i maj avser allmänna omdömen om övervintringen, uppgifter om utvintringens omfattning och orsaker samt vissa upplysningar om vårsådden.

Till juli/augusti- och oktoberrapporterna insamlas omdömen om skördeutsikterna resp skördeutfallet, uppgifter om väderlekens inflytande på växtligheten och om orsaker till eventuella skador sedan föregående rapporttillfälle

samt upplysningar om skördens kvalitet. I oktober insamlas även uppgifter om tidpunkten för höstsådden.

Undersökningarnas genomförande

Metodbeskrivning

Årsväxtrapport avges av lantbruksnämndernas ortsombud för varje församling som enligt föregående års lantbruksregister har en total åkerareal om mer än 50 hektar. I de fall en församling delas av gräns för naturligt jordbruksområde räknas varje församlingsdel för sig. För 1975 ingick 2 455 församlingar eller församlingsdelar.

Omdömena i maj om övervintringen uttrycks med siffervärden 1-4, där 3 är normal och 4 mycket god övervintring. Uppgifterna i juli/augusti och oktober om skördeutsikterna resp skördeutfallet lämnas enligt en skala 0-5, där 3 är medelskörd och 5 mycket god skörd.

Utformningen av den under 1975 utnyttjade blanketten för rapporten i juli/augusti framgår av *bilaga 5*.

Årsväxtrapporterna granskas av respektive lantbruksnämnd, som sedan sänder dem till SCB.

Tabell 63 Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1975
Percentage of area ploughed by the middle of May, 1975

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	0,1	—	5,7	2,3	0,1
» mellanbygder	0,6	0,5	2,9	1,6	0,5
» norra slättbygder	0,3	0,2	15,5	9,3	0,4
Svealands slättbygder	0,2	0,6	6,1	1,9	1,0
Götalands skogsbygder	0,6	0,2	5,9	1,1	0,6
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	3,6	1,2	—	32,9	8,9
Övre Norrland	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>					
1975	0,3	0,3	5,9	3,9	2,0
1974	2,8	1,2	19,6	20,5	0,8
1973	—	—	—	0,1	0,1
1972	1,6	3,2	0,5	2,4	0,4
1971	1,6	0,3	16,2	13,3	1,5

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 64 Medeltal av sifferomdömen¹ i maj 1975 för övervintringen
Averages of the assessments of the wintering in May, 1975

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,4	3,3	2,8	3,1	3,2
» mellanbygder	3,2	3,2	3,0	3,0	3,1
» norra slättbygder	3,3	3,3	2,6	2,8	2,9
Svealands slättbygder	3,4	3,3	2,7	3,1	3,0
Götalands skogsbygder	3,1	3,1	2,6	2,6	2,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,2	3,2	2,5	2,1	2,8
Nedre Norrland	2,4	2,5	–	1,7	2,5
Övre Norrland	–	–	–	–	2,8
<i>Hela riket</i>					
1975	3,3	3,3	2,8	3,0	2,9
1974	3,0	3,1	2,6	2,3	2,8
1973	3,7	3,6	3,6	3,6	3,2
1972	3,3	3,2	3,5	3,2	3,1
1971	3,2	3,2	2,3	2,5	2,8

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.
 Källa: SCB, Årsväxtrapporterna (se texten).

Bortfall

För majrapporten 1975 hann uppgifter från 5 församlingar inte komma in i tid för bearbetningen. För rapporterna i juli/augusti och oktober var motsvarande bortfall 8 respektive 6 församlingar.

Beräkningsmetoder

För varje naturligt jordbruksområde sammanvägs församlingsomdömena med församlingsarealerna för respektive grödor (enligt föregående års lantbruksregister; för betesvall dock ovägda tal) som vikter. Även andelen upplöjd areal vägs på detta sätt. Områdesmedeltalen vägs sedan samman – med antalet husdjur som vikter för betesvall och arealer eller normskördar som vikter för övriga grödor – till medeltal för län, produktionsområden och hela riket.

Resultat

Majrapporten

Uppgifter om de på grund av utvintringen upplöjda arealerna 1975 redovisas i *tabell 63*. Av denna framgår att upplöjning i någon större utsträckning inte förekom.

Av *tabell 64* framgår att övervintringen var något bättre än normalt för höstsåden och i stort sett normal för övriga grödor.

Juli/augustirapporten

Enligt rapporteringen i juli 1975 – se *tabell 65* – var skördeutsikterna bättre än normalt för höstvete, normala för sockerbetor och hö från vall men sämre än normalt för övriga grödor.

Oktoberrapporten

Årsväxtrapporteringen i oktober – se *tabell 66* – visade att skördeutfallet för flertalet grödor var sämre än normalt. För höstvete rapporterades dock bättre skörd än normalt.

Skörden av säd och potatis angavs i huvuddelen av församlingarna vara av normal kvalitet eller bättre, vilket framgår av *tabell 67*.

Övrig publicering

Resultat för län, produktionsområden och hela riket från årsväxtrapporteringen under 1975 har publicerats i Statistiska meddelanden serie J 1975:29, 38 och 52. Som bilagor till dessa meddelanden ingår rapportblanketterna.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tabell 64* fr o m år 1953 och motsvarande de i tabellerna 65 och 66 fr o m år 1945.

Tabell 65 Medeltal av sifferomdömen¹ i juli 1975 för skördeutsikterna
Averages of the assessments of the harvest prospects in July, 1975

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,2	2,8	2,9	2,7	2,8	2,5	2,5
» mellanbygder	2,8	2,7	2,8	2,9	2,6	2,6	2,6
» norra slättbygder	3,2	2,8	2,9	—	2,6	2,5	2,6
Svealands skogsbygder	3,4	3,1	3,2	3,7	2,8	2,6	2,8
Götalands skogsbygder	3,1	2,7	2,8	2,8	2,6	2,6	2,5
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,2	2,7	2,8	—	2,5	2,5	2,5
Nedre Norrland	2,8	2,9	3,3	2,5	2,8	2,9	2,9
Övre Norrland	—	—	—	—	2,5	2,6	2,6
<i>Hela riket</i>							
1975	3,2	2,9	2,9	2,8	2,7	2,5	2,6
1974	3,3	3,2	3,0	2,8	3,2	3,1	3,2
1973	3,4	2,8	3,0	2,2	2,8	2,5	2,6
1972	3,7	3,5	3,4	2,9	3,6	3,6	3,6
1971	3,4	3,3	3,3	3,1	3,4	3,4	3,2

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Tabell 66 Medeltal av sifferomdömen¹ i oktober 1975 för skördeutfallet
Averages of the assessments of the harvest outcome in October, 1975

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kok-ärter
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	3,7	2,8	3,0	2,5	2,9	2,6	2,6	2,7
» mellanbygder	2,9	2,7	2,7	2,5	2,6	2,6	2,5	2,3
» norra slättbygder	3,6	2,9	3,1	—	2,7	2,5	2,6	2,8
Svealands slättbygder	3,7	3,3	3,4	3,7	3,0	2,7	2,9	2,5
Götalands skogsbygder	3,2	2,7	2,8	2,7	2,6	2,6	2,5	2,0
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,4	2,7	2,9	—	2,3	2,3	2,3	2,4
Nedre Norrland	3,0	2,9	3,3	2,0	2,9	2,7	2,9	—
Övre Norrland	—	—	3,0	—	2,8	2,8	2,9	—
<i>Hela riket</i>								
1975	3,6	3,0	3,0	2,5	2,8	2,6	2,6	2,6
1974	4,1	3,9	3,6	3,3	3,7	3,6	3,6	3,5
1973	3,6	2,9	3,0	2,2	2,7	2,3	2,5	2,2
1972	3,5	3,2	3,1	2,6	3,2	3,1	3,2	2,9
1971	3,4	3,4	3,5	3,2	3,5	3,6	3,3	3,2

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

Kok- ärter	Foder- ärter och vicker	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Pota- tis	Socker- betor	Hö från vall	Bete
2,8	2,6	2,9	2,2	2,9	2,5	2,9	2,7	3,1	3,3	2,2
2,4	2,4	2,7	2,5	2,5	2,3	2,5	2,7	2,8	3,2	2,1
2,7	2,6	2,4	2,3	2,5	2,3	2,5	2,7	–	2,8	1,9
2,4	2,5	3,0	2,3	3,1	2,3	–	2,3	–	3,0	1,7
2,6	2,7	2,6	2,6	2,7	2,5	–	2,8	3,1	3,0	2,3
1,8	2,2	2,6	2,3	2,7	2,3	–	2,5	–	2,9	2,0
–	2,8	–	–	3,0	2,7	–	2,7	–	3,0	2,5
–	3,4	–	–	–	–	–	2,4	–	2,8	2,5
2,5	2,6	2,8	2,3	2,9	2,3	2,8	2,7	3,0	3,0	2,1
3,2	3,1	3,0	3,0	2,8	2,9	2,9	3,0	3,1	2,5	2,7
2,4	2,6	3,0	2,5	3,0	2,4	2,9	2,7	3,1	3,5	2,6
3,2	3,4	3,3	3,5	3,4	3,6	3,2	3,2	3,5	4,1	3,6
3,3	3,2	2,2	3,0	2,6	3,1	3,1	3,2	3,4	3,1	2,8

Foder- ärter och vicker	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Potatis	Socker- betor	Hö från vall	Bete på slåtter- vall	Övrigt bete
2,6	3,0	2,3	2,8	2,6	2,7	2,3	2,9	3,1	2,3	2,4
2,3	2,8	2,4	2,6	2,4	2,4	2,3	2,7	3,2	2,1	2,2
2,8	2,6	2,3	2,6	2,5	2,5	2,4	–	2,8	2,0	2,0
2,6	3,0	2,2	3,2	2,2	–	2,2	–	3,0	2,0	2,2
2,6	2,6	2,5	2,8	2,4	–	2,4	2,7	2,9	2,4	2,4
1,8	2,7	2,1	2,8	2,1	–	2,3	–	2,8	2,2	2,2
2,6	–	–	3,0	2,7	–	2,4	–	2,9	2,4	2,5
3,0	–	–	–	–	–	2,1	–	2,9	2,8	2,8
2,6	2,9	2,3	3,0	2,3	2,6	2,3	2,8	3,0	2,3	2,3
3,4	3,6	3,2	3,2	3,1	3,3	3,4	3,6	2,5	3,0	2,8
2,6	3,1	2,5	3,0	2,3	2,9	2,6	3,1	3,5	2,4	2,6
3,2	3,2	3,0	3,2	2,8	2,9	3,1	3,5	4,0	3,5	3,5
3,2	2,5	3,4	2,8	3,2	3,0	3,0	3,6	3,2	3,1	3,0

Tabell 67 Antal församlingar efter uppgift i oktober om skördens kvalitet år 1975
 Number of parishes by the report on the quality of the harvest in 1975

Gröda (grödgrupp); uppgift om skördens kvalitet	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land	Hela riket
Höstsäd									
bättre än normal	108	116	230	248	128	57	3	—	890
normal	172	122	136	152	274	84	26	—	966
sämre än normal	1	11	—	3	6	1	2	1	25
uppgift saknas ¹	1	10	11	6	282	27	142	89	568
blankett ej inkommen	—	—	—	—	—	1	—	5	6
Vårsäd									
bättre än normal	105	109	117	147	134	32	14	7	665
normal	150	132	226	233	447	112	124	55	1 479
sämre än normal	18	7	30	24	71	17	17	7	191
uppgift saknas ¹	9	11	4	5	38	8	18	21	114
blankett ej inkommen	—	—	—	—	—	1	—	5	6
Höstoljeväxter									
bättre än normal	94	65	56	111	26	6	—	—	358
normal	168	149	119	185	88	28	6	3	746
sämre än normal	—	1	14	2	11	—	—	—	28
uppgift saknas ¹	20	44	188	111	565	135	167	87	1 317
blankett ej inkommen	—	—	—	—	—	1	—	5	6
Våroljeväxter									
bättre än normal	36	40	54	64	21	9	—	—	224
normal	104	108	185	250	131	75	15	4	872
sämre än normal	19	5	82	38	30	29	3	—	206
uppgift saknas ¹	123	106	56	57	508	56	155	86	1 147
blankett ej inkommen	—	—	—	—	—	1	—	5	6
Potatis									
bättre än normal	9	9	29	6	63	1	4	1	122
normal	183	163	218	228	460	115	131	68	1 566
sämre än normal	39	54	43	82	109	40	24	18	409
uppgift saknas ¹	51	33	87	93	58	13	14	3	352
blankett ej inkommen	—	—	—	—	—	1	—	5	6
Hö									
bättre än normal	92	160	252	238	443	100	63	28	1 376
normal	120	82	110	158	210	58	92	56	886
sämre än normal	11	3	—	6	5	5	4	3	37
uppgift saknas ¹	59	14	15	7	32	6	14	3	150
blankett ej inkommen	—	—	—	—	—	1	—	5	6

¹ Avser även församlingar där grödan inte odlades 1975.

Källa: SCB, årsväxtrapporterna (se texten).

8.4 HEKTARSKÖRDAR

SCB insamlar årligen uppgifter till särskilda undersökningar om skörden, de s k objektiva skördeuppskattningarna. Från dessa erhålls i första hand uppgifter om skörden per hektar (hektarskörden) för olika grödor. I anslutning till skördeuppskattningarna insamlas dessutom uppgifter till separata undersökningar om bl a spill, bärgning, skördemetoder, sortanvändning och tidpunkter för sådd och skörd samt uttas kvalitetsprover för hö och spannmål.

Skördeuppskattningarnas innehåll

De objektiva skördeuppskattningarna avser företaget med mer än 2 hektar åker. Uppgiftsinsamlingen har sedan 1960 omfattat höstvetete, vårvete, höstråg, korn, havre, slättervall, matpotatis och fabrikspotatis och sedan 1961 även blandsäd.

Genom en huvudundersökning erhålls uppgifter om den biologiska skörden (dvs på fälten befintlig skörd). Med ledning av uppgifter om den biologiska skörden och resultat från en serie specialundersökningar om spill och andra förluster beräknas den bärgade skörden.

Huvudundersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Skördeuppskattningarna genomförs som urvalsundersökningar. På basis av lantbruksregistret (se s 44) utväljs inom varje skördeområde (se s 41) ett antal företag med urvalssannolikheten proportionell mot åkerarealens storlek. Antalet sålunda uttagna företag, s k provytegårdar, uppgår till minst 30 inom varje skördeområde. I huvudurvalet för 1975 års undersökning, som baserades på 1974 års lantbruksregister, ingick 12 971 företag.

I tabeln nedan redovisas antal företag i urvalet där odling av de olika grödorna förekom.

Gröda	Antal företag		Bortfall ¹ 1975	
	1974	1975	Ej provtagat	Obärgat fält m m
Höstvete	4 793	4 352	163	3
Vårvete	1 688	2 010	78	—
Höstråg	3 230	2 862	119	1
Korn	10 054	9 982	316	24
Havre	8 090	8 119	266	18
Blandsäd	1 875	1 621	50	3
Slättervall	10 256	9 993	415	18

¹Se vidare nedan.

För potatis uttas ett från huvudurvalet helt fristående urval, i vilket urvalssannolikheterna inom varje skördeområde baseras på potatisodlingarnas storlek. I detta urval kan företag med stora potatisodlingar ingå flera gånger. För 1975 uttogs 5 704 urvalsenheter med matpotatisodling och 913 enheter med fabrikspotatisodling. Bortfallet var 195 respektive 22.

Uppgiftsinsamling

Den centrala ledningen av skördeuppskattningarna utövas av SCB. Fälтарbetet genomförs av lantbruksnämnderna. För ändamålet anställs hos varje nämnd en provyteledare och ett antal provtagare (sammanlagt 436 år 1975). Provtagarna utbildas vid lokala endagskurser. Provyteledarna utbildas vid centrala kurser och konferenser i SCBs regi.

Fälтарbetet omfattar i huvudsak två moment, nämligen utläggning av provtytor och provtagning.

Utläggningen av provtytor sker under våren eller försommaren. För varje i skördeuppskattningarna ingående gröda som finns representerad vid gården utväljs ett fält för provtagning. Inom fältet läggs två provtytor ut slumpmässigt. Provytorerna för spannmål och från vall består av en cirkel med ytan 1 kvadratmeter. För potatis omfattar provtytorerna 4 längdmeter av en rad.

Provtagningen utförs i så nära anslutning till jordbrukarens skörd som möjligt. All skörd tillvaratages, dvs spill skall i möjligaste mån undvikas. Den nära anslutningen till jordbrukarens skörd kan ibland vara svår att uppnå. Sålunda kan exempelvis regn förorsaka uppskov med skörden.

Skördeproverna av spannmål och hö förtorkas hos provtagarna och insänds sedan till en särskild provcentral vid SCB. Vid denna finns utrustning för tröskning, hackning, nedtorkning och vägning. Provyteskörden av potatis vägs direkt efter upptagningen.

Bortfall

På 408 (3,1 %) av de år 1975 till huvudurvalet uttagna provytegårdarna genomfördes ingen undersökning. I 86 fall berodde detta på att gården visat sig vara nedlagd, uppdelad på flera gårdar eller i 322 fall på att vederbörande jordbrukare vägrat medverka i undersökningen. Det totala bortfallets storlek för olika grödor framgår av tablån ovan.

Beräkningsmetoder

Resultatberäkningarna grundas på prover från fält på vilka skörden bärgats. Prover som tagits på fält som senare visat sig bli obärgade från-sorteras således. Vid beräkningarna omräknas uppgifterna för spannmål och hö till att gälla vara med 16,5 % vattenhalt.

Den biologiska hektarskörden skattas i första hand för skördeområden. De sålunda erhållna uppgifterna sammanvägs sedan med de bärgade arealerna i respektive skördeområden till uppgifter för län, produktionsområden och hela riket.

Specialundersökningarnas genomförande

Uppgifter till specialundersökningarna inhämtas från ett underurval (i vissa fall från samtliga) av de företag som ingår i huvudundersökningen. Härvid används i regel indelningarna i spillområden och återväxtområden (se s 41).

Spill för spannmål

Uppgifter om spill för spannmål inhämtas från omkring hälften av företagen i huvudundersökningen. Spillundersökningarna äger rum omedelbart efter respektive jordbrukares egen skörd. Genom noggrann kontroll av ett antal små provytor fastställs hur stor mängd spannmål som blivit kvarlämnad på fältet. Spilletts storlek i kilogram per hektar för de olika grödorna redovisas i följande tablå.

Gröda	1971	1972	1973	1974	1975
Höstvete	208	144	125	184	103
Vårvete	152	139	124	156	89
Höstråg	146	154	141	163	97
Korn	178	197	163	254	108
Havre	170	192	147	231	104
Blandsäd	154	190	134	249	124

Tillväxt och bärgningsförluster för första skörd på slättervall

I fråga om slättervall justeras uppgifterna om den biologiska skörden för tillväxten mellan provyteskörden och jordbrukarens skörd. För varje provytefält inhämtas uppgift om tidskillnaden mellan provtagning och skörd. Med ledning därav skattas genomsnittlig tidsskillnad för varje skördeområde. Denna tidsskillnad multipliceras med den genomsnittliga tillväxten. Det använda tillväxttalet har beräknats som riksnedeltal av resultaten vid undersökningarna 1960–1965 och uppgår till 2,4 % per dag.

Sedan 1974 tillämpas en ny metod för att bestämma bärgningsförlusterna på slättervall. Dessa beräknades tidigare som differensen mellan skattad biologisk och bärgad skörd. Enligt den nya metoden uppskattar man tre förlustfaktorer, som antas bestämma skillnaden mellan biologisk skörd vid provtagningen och bärgad skörd. Dessa är
– fälttorkningsförluster

- skillnader i stubbhöjd vid skörd av provytor och vid jordbrukarens skörd
- spill på fälten vid jordbrukarens skörd.

Undersökning av torkningsförluster genomfördes 1975 vid cirka 900 företag. Skörden från tre provytor vid respektive företag får torka i särskilda torkningsburar under den tid jordbrukaren låter skörden torka på undersökta fält. Differensen mellan vikten hos inlagd och uttagen skördekvantitet ger uttryck för torkningsförluster. Spillet uppskattas på basis av den mängd kvarlämnat hö som konstateras på provytor utlagda på bärgad areal. Resultaten för 1975 visar att bärgningsförlusterna totalt sett utgjorde 820 kilogram per hektar eller 16 % av den biologiska skörden.

Spill för potatis

Genom undersökningar (efterskörd på tre provytor) på cirka var fjärde provytegård fastställs spillet för potatis, dvs den i jorden kvarlämnade kvantiteten. För matpotatis utgjorde 1975 det totala spillet 2 310 kilogram per hektar (9,5 % av den biologiska skörden) och för fabrikspotatis 1 880 kilogram per hektar (7,3 %).

Obärgad areal

Den bärgade skörden på fält som blivit bärgade beräknas för spannmål och potatis som biologisk skörd minus spill och för slättevall som biologisk skörd plus tillväxt minus bärgningsförluster. Med ledning av uppgifter om andelen obärgad areal för respektive gröda reduceras skördeuppgifterna till att avse bärgad skörd på besädd areal.

Uppgifter om bärgningen inhämtas på samtliga provytegårdar. I november görs en allmän förfrågan. Gårdar med obärgad areal besöks sedan för kontroll. Ny kontakt tas med sådana gårdar i början av december för slutgiltig bestämning av obärgad areal.

Resultaten från 1975 års undersökning visar att i medeltal för hela riket blev 0,0 % av brödsädsgrödornas arealer obärgade och 0,1 % av fodersädsgrödornas arealer.

För slättevall var motsvarande siffra för hela riket 0,0 %. Den obärgade arealen för potatis var 0,5 %.

Återväxt på slättevall

Återväxten (andra skörden) på slättevall bestäms genom särskilda provtagningar på ett underurval ur huvudundersökningen (cirka 1 600 företag). Vid de företag i underurvalet där återväxten tillvaratas skördas två provytor på samma fält som används för huvudundersökningen. Provtagningen sker sista betesdagen i de fall återväxten används till bete och i anslutning till brukarens skörd i de fall den tas till hö, ensilage eller direktutfodring. Där betningen påbörjas tidigt och där återväxten tillvaratas i mer än en omgång upprepas provtagningen. För att ofullständig betning skall kunna beaktas, skördas på fält som används till bete även ytor på betad areal.

Den bärgade återväxten per hektar slättevall där återväxten tillvaratogs uppgick 1975 till 1 740 kilogram per hektar.

Uppgift om vallåterväxtens användning inhämtas från samtliga gårdar med slättevall i huvudundersökningen. Av resultaten för hela riket framgår att på omkring 68 % av arealen slättevall användes återväxten 1975 till bete och grönfoder och på 5 % till ensilage medan 25 % av arealen ej utnyttjades. Dessa uppgifter används för beräkning av utnyttjad återväxt per hektar slättevall. År 1975 uppgick denna till 1 280 kilogram per hektar eller 30 % av den bärgade första skörden.

Resultat

I tabellerna 68 och 69 redovisas den beräknade biologiska skörden per hektar för olika grödor år 1975.

Tabell 70 innehåller uppgifter om bärgad skörd på besädd areal 1975. Av tabellen framgår att hektarsköörden var mindre än skörden 1974 för samtliga spannmålsgrödor medan skörden på slättevall var större.

Övrig publicering

Utförliga uppgifter om hektarskördar år 1975 lämnas i Statistiska meddelanden serie J 1976:6.1.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tabellerna 68 och 70 för o m 1960 respektive 1945.

Tabell 68 Biologisk skörd¹ på bärgad areal år 1975. Kilogram per hektar

Biological yield in 1975. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slåtter- vall ²	Mat- potatis	Fabriks- potatis
<i>Län</i>									
Stockholms	5 080	3 880	3 550	3 510	3 010	2 620	4 590	19 520	—
Uppsala	5 430	4 620	4 370	4 090	3 530	3 530	4 520	22 930	—
Södermanlands	4 830	3 400	4 000	3 150	2 790	2 440	4 640	18 560	—
Östergötlands	5 390	4 190	4 140	3 550	2 980	2 530	4 970	24 180	—
Jönköpings	..	2 300	2 940	2 240	2 260	2 170	4 840	24 330	..
Kronobergs	..	..	3 790	3 040	2 810	2 730	5 330	19 470	..
Kalmar	4 110	3 070	2 970	2 800	2 710	2 400	5 180	21 520	23 090
Gotlands	3 120	..	2 260	2 410	2 270	2 100	5 120	20 550	—
Blekinge	5 140	4 270	3 150	2 830	2 830	2 240	6 590	17 890	24 570
Kristianstads	5 630	4 550	3 180	3 540	3 430	2 230	5 750	28 150	25 990
Malmöhus	6 070	4 290	3 810	4 000	3 630	..	5 980	30 360	27 310
Hallands	5 950	4 090	2 970	3 470	3 530	2 480	5 310	30 860	..
Göteborgs o Bohus	5 270	4 180	..	3 670	3 410	2 950	5 550	20 780	—
Älvsborgs	5 530	3 230	3 310	3 140	2 770	2 580	4 500	25 320	—
Skaraborgs	5 200	3 560	3 340	3 280	3 070	2 770	4 600	25 360	23 740
Värmlands	3 870	..	3 080	2 090	2 060	1 780	3 750	21 450	—
Örebro	5 220	4 250	3 580	3 500	3 120	2 590	5 140	20 680	..
Västmanlands	5 580	4 870	4 300	4 330	3 810	3 440	5 420	18 450	—
Kopparbergs	4 750	..	..	2 540	2 030	..	4 470	20 750	—
Gävleborgs	..	..	..	2 710	2 420	2 150	4 470	19 620	—
Västernorrlands	..	..	..	2 860	2 560	2 470	4 570	21 610	—
Jämtlands	..	—	—	2 870	2 800	..	4 650	14 920	—
Västerbottens	—	..	—	2 590	3 070	2 480	4 100	19 920	..
Norrbottnens	—	..	—	2 340	2 650	1 830	4 340	16 660	—
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	6 140	4 370	3 900	3 950	3 620	2 810	5 590	30 980	27 320
» mellanbygder	4 310	3 990	2 930	3 150	3 260	2 500	5 820	25 610	25 350
» norra slättbygder	5 350	4 180	3 830	3 440	3 090	3 020	4 820	24 670	..
Svealands slättbygder	5 170	4 370	3 970	3 680	3 170	3 150	4 680	20 970	..
Götalands skogsbygder	4 740	3 070	3 170	3 030	2 820	2 360	4 980	24 010	26 760
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 710	3 070	3 270	2 540	2 310	2 210	4 370	21 070	—
Nedre Norrland	..	..	..	2 790	2 470	2 440	4 550	19 600	—
Övre Norrland	—	..	—	2 540	2 920	2 270	4 160	18 000	..
<i>Hela riket</i>									
1975	5 280	4 220	3 540	3 320	3 010	2 670	4 830	24 300	25 610
1974	5 720	5 100	4 250	4 500	4 430	4 090	4 450	33 030	35 060
1973	4 900	3 760	3 590	3 120	2 710	2 410	5 350	27 980	21 170
1972	4 580	3 690	3 600	3 440	3 440	3 120	5 460	30 840	32 630
1971	4 300	4 000	3 870	3 550	3 720	3 070	4 470	30 620	29 090

¹ För spannmål och slåttervall avses skörd med 16,5 % vattenhalt. — ² Avser första skörd vid tidpunkten för provtagningen.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 69 Biologisk skörd¹ på bärgad areal av spannmål och slåttervall inom olika storleksgrupper år 1975. Kilogram per hektar
 Biological yield of grain and ley in different size groups of holdings in 1975.
 Kilogrammes per hectare

Gröda; storleks- grupp, hektar åker	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land	Hela riket
<i>Höstvete</i>									
2,1-10,0	..	..	..	..	..	..	..	..	4 210
10,1-20,0	6 070	3 490	5 060	5 030	4 570	..	..	..	4 980
20,1-50,0	6 050	4 060	5 350	5 080	4 830	4 620	..	..	5 180
Över 50,0	6 200	4 690	5 450	5 210	4 790	4 900	..	..	5 400
Samtliga	6 140	4 310	5 350	5 170	4 740	4 710	..	..	5 280
<i>Vårvete</i>									
2,1-10,0	..	..	..	..	2 620	..	..	..	3 120
10,1-20,0	..	..	..	..	2 830	..	..	..	3 570
20,1-50,0	4 550	3 880	3 830	4 200	3 210	..	..	..	4 120
Över 50,0	4 360	4 120	4 390	4 480	3 230	..	..	..	4 360
Samtliga	4 370	3 990	4 180	4 370	3 070	3 070	..	..	4 220
<i>Höstråg</i>									
2,1-10,0	..	..	..	..	..	..	..	..	3 040
10,1-20,0	..	2 510	3 910	..	2 480	..	..	..	3 220
20,1-50,0	3 790	2 810	3 660	3 850	3 080	3 200	..	..	3 370
Över 50,0	4 070	3 090	4 010	4 020	3 490	3 670	..	..	3 750
Samtliga	3 900	2 930	3 830	3 970	3 170	3 270	..	..	3 540
<i>Korn</i>									
2,1-10,0	3 840	2 830	..	..	2 870	1 940	2 550	2 100	2 710
10,1-20,0	3 810	2 970	3 160	3 420	2 910	2 260	2 700	2 580	3 010
20,1-50,0	3 900	3 110	3 360	3 570	3 110	2 560	2 850	2 610	3 280
Över 50,0	4 060	3 320	3 580	3 790	3 160	2 930	3 080	2 760	3 600
Samtliga	3 950	3 150	3 440	3 680	3 030	2 540	2 790	2 540	3 320
<i>Havre</i>									
2,1-10,0	..	..	2 540	2 560	2 520	1 810	2 300	..	2 500
10,1-20,0	3 640	2 910	2 720	2 740	2 740	1 930	2 330	2 480	2 720
20,1-50,0	3 530	3 170	3 120	3 090	2 880	2 290	2 510	2 970	3 000
Över 50,0	3 710	3 480	3 320	3 340	3 070	2 690	2 830	3 240	3 280
Samtliga	3 620	3 260	3 090	3 170	2 820	2 310	2 470	2 920	3 010
<i>Blandsäd</i>									
2,1-10,0	..	..	..	..	2 260	..	..	..	2 230
10,1-20,0	..	..	..	..	2 440	..	2 610	2 280	2 560
20,1-50,0	..	2 290	3 120	3 090	2 320	2 420	2 290	2 340	2 740
Över 50,0	..	..	3 050	3 430	2 380	2 730	..	..	2 960
Samtliga	2 810	2 500	3 030	3 150	2 360	2 210	2 440	2 270	2 670
<i>Slåttervall²</i>									
2,1-10,0	..	5 800	4 740	3 910	4 740	3 560	4 360	3 910	4 410
10,1-20,0	5 920	5 740	4 710	4 460	5 140	4 250	4 510	4 230	4 840
20,1-50,0	5 630	5 900	4 820	4 770	5 030	4 670	4 710	4 240	4 980
Över 50,0	5 380	5 730	4 910	4 740	5 060	5 000	4 790	4 550	4 980
Samtliga	5 590	5 820	4 820	4 680	4 980	4 370	4 550	4 160	4 830

¹ Avser skörd med 16,5 % vattenhalt. – ² Avser första skörd vid tidpunkten för provtagningen.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 70 Bärgad skörd¹ på besädd areal år 1975. Kilogram per hektar

Actual yield in 1975. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Slåtter-vall ²	Mat-potatis ³	Fabriks-potatis ⁴
<i>Län</i>									
Stockholms	5 000	3 790	3 400	3 410	2 880	2 410	4 000	14 870	–
Uppsala	5 290	4 550	4 220	4 010	3 460	3 450	3 900	17 580	–
Södermanlands	4 730	3 310	3 900	3 040	2 700	..	4 090	13 490	–
Östergötlands	5 310	4 100	4 060	3 460	2 890	2 420	4 370	18 200	–
Jönköpings	..	2 220	2 830	2 120	2 180	2 090	4 310	18 870	..
Kronobergs	..	..	3 650	2 930	2 710	2 640	4 650	14 780	..
Kalmar	3 970	2 950	2 870	2 700	2 550	2 300	4 610	17 110	21 110
Gotlands	3 000	..	2 190	2 300	2 150	2 000	4 020	15 220	–
Blekinge	5 040	4 180	3 050	2 740	2 740	2 150	5 910	12 350	22 630
Kristianstads	5 530	4 440	3 080	3 450	3 330	2 140	5 080	22 270	23 850
Malmöhus	5 970	4 190	3 710	3 910	3 500	..	5 350	24 220	25 450
Hallands	5 850	3 990	2 870	3 370	3 410	2 380	4 640	24 230	..
Göteborgs o Bohus	5 170	4 060	..	3 570	3 310	2 830	4 660	15 170	–
Älvsborgs	5 340	3 140	3 150	2 990	2 630	2 440	3 900	20 010	–
Skaraborgs	5 090	3 490	3 250	3 170	2 980	2 680	4 130	19 800	21 910
Värmlands	3 720	..	2 940	1 950	1 950	1 670	3 060	15 860	–
Örebro	5 130	4 180	3 490	3 400	3 030	2 470	4 360	15 880	..
Västmanlands	5 460	4 800	4 150	4 220	3 670	3 170	4 580	13 400	–
Kopparbergs	4 640	..	..	2 390	1 970	..	3 660	15 790	–
Gävleborgs	..	..	..	2 580	2 290	1 980	3 920	14 770	–
Västernorrlands	..	..	..	2 640	2 370	2 290	4 080	15 150	–
Jämtlands	..	–	–	2 710	2 710	..	4 100	9 480	–
Västerbottens	–	..	–	2 440	2 870	2 290	3 600	13 120	..
Norrbottnens	–	..	–	2 110	2 440	1 670	3 840	9 400	–
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	6 040	4 270	3 810	3 860	3 500	2 700	5 000	24 310	25 350
» mellanbygder	4 200	3 880	2 840	3 050	3 120	2 400	5 090	20 410	23 290
» norra slättbygder	5 260	4 090	3 740	3 340	3 000	2 910	4 270	19 110	..
Svealands slättbygder	5 060	4 290	3 840	3 580	3 060	3 000	4 020	15 710	..
Götalands skogsbygder	4 630	2 960	3 020	2 920	2 710	2 260	4 340	18 340	24 660
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 620	3 000	3 180	2 390	2 210	2 080	3 660	16 050	–
Nedre Norrland	..	..	..	2 610	2 330	2 260	4 010	14 430	–
Övre Norrland	–	..	–	2 370	2 730	2 090	3 660	11 540	..
<i>Hela riket</i>									
1975	5 180	4 130	3 440	3 210	2 910	2 540	4 210	18 450	23 560
1974	5 520	4 820	4 070	4 040	3 890	3 510	3 670	25 530	31 420
1973	4 770	3 630	3 450	2 950	2 550	2 280	4 730	22 070	18 420
1972	4 440	3 550	3 440	3 230	3 250	2 930	4 910	24 440	29 970
1971	4 090	3 840	3 730	3 360	3 550	2 910	4 060	24 560	26 590

¹ För spannmål och slåttervall avses skörd med 16,5 % vattenhalt. – ² Avser första skörd. – ³ Efter reducering för stora, små och skadade knölar. – ⁴ Efter reducering för rötskadade knölar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.5 TOTALSKÖRDAR AV SPANNMÅL, SLÅTTERVALL OCH POTATIS

SCB beräknar varje år totalskördar av spannmål, slåttervall och potatis vid företag med mer än 2 hektar åker.

Beräkningarnas genomförande

Skördeberäkningarna baseras på uppgifter om arealer och hektarskördar för de olika grödorna enligt lantbruksregistret (se s 44) respektive de objektiva skördeuppskattningarna (se s 133). Den totala skörden beräknas som produkten av den besådda arealen och den bärgade skörden per hektar besädd areal. Beräkningarna avser endast företag med mer än 2 hektar åker.

Arealuppgifterna enligt lantbruksregistret inkluderar i vissa fall mindre områden som normalt inte besås, t ex diken. En del korrigeringar utförs därför. För varje gröda eller grödgrupp och riksområde (se bilaga 2) fastställs korrigeringstal. Som underlag för fastställandet av dessa tal används resultat från särskilda fältmätningar i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna. Sådana mätningar utförs vid cirka 400 företag (för potatis utförs fältmätningar vid ytterligare cirka 200 företag).

Vid beräkningarna multipliceras arealen för varje naturligt jordbruksområde (se bilaga 2) med korrigeringstalet för det riksområde inom vilket området ligger. De sålunda korrigerade arealerna, de besådda arealerna, summeras till länstal, varefter totalskörden beräknas genom multiplicering med det aktuella länets bärgade skörd per hektar.

För omräkning av arealuppgifterna enligt lantbruksregistret till att gälla besädd areal har vid de fem senaste skördeberäkningarna korrigeringstalen enligt följande tabell använts. Sedan 1973 har talen varit oförändrade.

Gröda (grödgrupp)	Riks- område	Korrigeringstal		
		1973– 1975	1972	1971
Brödsäd	1	1,00	1,00	1,00
	2	0,93	0,93	0,93
	3	0,90	0,90	0,90
Fodersäd	1	0,95	0,95	0,95
	2	0,90	0,90	0,90
	3	0,90	0,90	0,85
Slåttervall	Alla	0,95	0,93	0,93
Matpotatis ¹	1	1,00	1,00	0,95
	2	1,00	1,00	0,75
	3	0,85	0,75	0,60
Fabrikspotatis ¹	Alla	1,00	1,00	–
Oljeväxter ²	1	1,00	1,00	1,00
	2 och 3	0,95	0,95	0,95

¹ T o m 1971 redovisades mat- och fabrikspotatis som en gröda.

² Skördeuppgifter för oljeväxter redovisas i avsnitt 8.7.

Rikstalen för totalskördarna erhålls genom summering av länstalen. På grund av vägnings- och avrundningseffekter avviker dessa rikstal något från produkten av skörden per hektar för hela riket och motsvarande areal. Av liknande orsaker avviker produkten av hektarskörd och motsvarande besädd areal från den för respektive produktionsområde redovisade totalskörden.

Resultat

I tabell 71 redovisas storleken av totalskördarna och de besådda arealerna för spannmål, slåttervall och potatis år 1975. Av tabellen framgår bl a att spannmålsskördarna var väsentligt mindre jämfört med 1974. Skörden var ovanligt stor detta år, vilket delvis förklarar den stora nedgången.

Övrig publicering

Preliminära uppgifter om totalskörden av spannmål, slåttervall och potatis redovisas i Statistiska meddelanden serie J 1975:43, 50, 53 och 55.

I nr J 1975:35 lämnades uppgifter motsvarande tabell 71 för perioden 1960–1974.

Tabell 71 Total skörd och besädd areal av spannmål, slättvall och potatis år 1975

Total harvest of grain, ley and potatoes in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg		Korn	
	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar
<i>Län</i>								
Stockholms	68 040	13 606	18 440	4 869	9 110	2 678	60 540	17 754
Uppsala	109 760	20 756	41 670	9 167	17 910	4 240	163 860	40 903
Södermanlands	90 530	19 123	17 730	5 347	16 880	4 328	71 720	23 586
Östergötlands	213 170	40 168	37 000	9 022	58 480	14 409	115 590	33 447
Jönköpings	3 650	770	640	287	1 160	411	24 210	11 400
Kronobergs	1 010	253	200	102	1 920	525	23 820	8 129
Kalmar	38 670	9 749	4 790	1 620	21 970	7 657	67 190	24 866
Gotlands	22 830	7 613	1 890	757	10 380	4 731	50 550	21 951
Blekinge	6 660	1 321	8 750	2 095	6 190	2 033	24 600	8 987
Kristianstads	50 610	9 157	23 540	5 296	37 740	12 262	168 780	48 965
Malmöhus	245 420	41 081	54 560	13 016	65 600	17 677	296 370	75 894
Hallands	17 960	3 069	12 060	3 024	8 940	3 113	112 880	33 466
Göteborgs o Bohus	4 400	852	2 800	690	1 510	422	34 520	9 664
Älvsborgs	19 550	3 660	2 370	755	4 110	1 304	68 970	23 044
Skaraborgs	175 060	34 387	7 880	2 261	39 200	12 070	138 490	43 660
Värmlands	10 210	2 743	990	387	2 010	684	49 740	25 549
Örebro	34 340	6 692	21 080	5 036	13 650	3 914	82 650	24 309
Västmanlands	54 810	10 037	51 600	10 759	9 900	2 383	147 790	35 045
Kopparbergs	4 290	925	..	..	750	273	48 280	20 202
Gävleborgs	1 330	390	270	115	560	180	49 570	19 220
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..	39 290	14 882
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	23 310	8 609
Västerbottens	..	..	..	..	..	..	58 700	24 007
Norrbottns	..	..	..	..	..	..	15 590	7 393
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	265 930	44 078	72 670	16 984	65 970	17 350	353 610	91 847
Götalands mellanbygder	99 210	23 683	27 320	7 026	75 330	26 603	265 380	87 210
Götalands norra slättbygder	369 580	70 420	42 300	10 319	88 740	23 757	249 040	74 608
Svealands slättbygder	358 470	70 994	150 070	34 940	66 690	17 374	534 110	149 321
Götalands skogsbygder	49 830	10 787	11 580	3 906	21 620	7 162	243 740	83 502
Mellersta Sveriges skogsbygder	28 490	6 175	4 270	1 422	9 210	2 902	105 290	44 131
Nedre Norrland	900	279	..	..	420	159	110 180	42 266
Övre Norrland	..	..	..	..	..	..	75 660	32 047
<i>Hela riket</i>								
1975	1 172 430	226 423	308 330	74 662	327 990	95 310	1 937 010	604 932
1974	1 560 630	283 136	264 680	54 926	437 070	107 083	2 398 480	594 919
1973	1 175 410	246 190	160 080	44 215	321 500	93 376	1 767 540	599 423
1972	1 001 560	226 175	148 830	41 859	363 390	105 601	1 883 180	581 773
1971	836 720	204 346	158 210	41 109	301 490	80 797	2 028 980	603 458

¹ Avser skörd med 16,5 % vattenhalt. – ² För matpotatis har reducering gjorts för stora, små och skadade knölar och för fabrikspotatis för rötskadade knölar. – ³ Fr o m år 1972 uppdelning på mat- och fabrikspotatis, tidigare sammanvägda till potatis. Uppgifter för 1971 redovisas under matpotatis.

Havre		Blandsäd		Slättervall, första skörd		Matpotatis		Fabrikspotatis	
Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar	Total skörd ² , ton	Besädd areal, hektar
46 090	16 022	7 050	2 927	56 850	14 224	7 670	516	—	—
72 130	20 859	33 380	9 687	84 200	21 579	10 920	621	—	—
93 610	34 721	6 200	2 653	81 540	19 911	5 270	391	—	—
92 220	31 920	20 110	8 324	152 020	34 770	29 010	1 594	—	—
43 820	20 128	10 750	5 139	171 420	39 737	19 360	1 026	290	..
32 400	11 952	6 330	2 396	107 690	23 180	10 660	721	2 920	121
36 580	14 361	9 590	4 167	177 430	38 479	26 220	1 532	5 620	266
6 140	2 860	1 620	811	72 920	18 121	7 000	460	..	..
5 570	2 038	1 300	604	55 830	9 446	9 460	766	71 150	3 144
33 980	10 198	4 480	2 090	170 890	33 626	63 020	2 830	154 400	6 474
62 360	17 834	5 420	1 714	135 070	25 242	95 320	3 935	27 430	1 078
86 760	25 442	6 580	2 760	114 800	24 730	74 900	3 091	4 410	147
52 830	15 979	7 050	2 494	97 160	20 850	10 350	682	—	—
111 260	42 337	7 710	3 162	194 830	49 996	22 150	1 107	—	—
265 660	89 029	12 200	4 549	187 530	45 428	55 010	2 778	7 320	334
41 560	21 336	1 760	1 054	111 760	36 475	22 180	1 398	..	..
91 320	30 129	2 430	980	79 690	18 285	15 660	986	1 340	..
109 690	29 922	7 510	2 367	63 480	13 858	3 390	253	—	—
14 280	7 252	2 080	959	69 580	19 032	13 600	861	—	—
29 060	12 690	2 680	1 351	101 510	25 889	11 920	807	—	—
5 000	2 110	2 890	1 263	116 310	28 947	14 540	960	—	—
2 270	837	1 280	450	103 100	25 177	5 070	536	—	—
7 340	2 552	5 950	2 596	163 750	45 423	19 310	1 472	210	..
2 670	1 092	1 230	741	102 980	26 825	9 670	1 028	—	—
108 250	30 986	6 940	2 562	124 560	24 866	136 950	5 642	31 810	1 259
52 180	16 758	7 580	3 147	315 860	62 004	100 690	4 943	199 060	8 577
353 930	118 032	22 430	7 681	277 190	64 775	68 540	3 595	5 720	242
416 180	135 981	56 350	18 667	358 790	89 178	44 570	2 844	1 000	..
290 490	107 409	53 500	23 528	862 970	198 645	108 180	5 912	36 820	1 498
84 100	38 095	7 040	3 355	237 330	64 787	35 640	2 226	..	..
29 390	12 636	6 640	2 920	311 650	77 557	36 990	2 571	..	..
10 080	3 703	7 100	3 378	283 990	77 418	30 100	2 618	210	..
1 344 600	463 600	167 580	65 238	2 772 340	659 230	561 660	30 351	275 250	11 674
1 686 060	435 922	248 840	70 911	2 500 960	680 469	884 460	34 693	372 230	11 851
1 209 380	474 300	162 390	71 378	3 148 420	665 951	728 810	33 392	217 710	11 769
1 629 500	502 546	192 200	65 417	3 390 320	690 538	784 970	33 159	351 690	11 730
1 866 730	526 181	201 710	68 815	2 945 560	728 726	1 241 680 ³	49 656 ³	³	³

8.6 FÖRMALNING, PRISER M M

Kvantitetsuppgifter om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl etc sammanställs och redovisas varje månad av statens jordbruksnämnd. Vidare lämnas uppgifter om prisutvecklingen för olika vegetabilieprodukter. Redovisningen ingår som en del i jordbruksnämndens löpande månadsstatistik över produktion, försäljning, lagerhållning, utrikeshandel och priser på jordbrukets produkter och förnödenheter.

Uppgifter sammanställs dessutom för kalenderår och skatteregleringsår. De senare, som tillämpas i jordbruksprisregleringen, sammanfaller i regel med budgetåren. Vid redovisning av vissa uppgifter om spannmål och fabrikspotatis avser regleringsåren dock perioden september-augusti. De redovisade priserna avser i samtliga fall ovägda årsgenomsnitt av respektive månadsvärden. För vete och råg utgör priserna medeltal av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar (exkl förmalningsavgift) eller, om sådana noteringar ej finns, gällande inlösenpriser. Även för fodersäd redovisas genomsnitt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar och för vallhö priset till producent för pressad vara på stationer i mellersta Sverige. Priset för matpotatis avser engrospriset i Stockholm för SMAK prima och priset för fabrikspotatis det av samarbetsorganet för stärkelseproducenter

och bränneriiddkare fastställda priset vid 17,5 % stärkelsehalt och 70 kilogram hektolitervikt. Prisuppgifterna för sockerbetor slutligen utgör grundpriset till producent för vara med 16 % sockerhalt.

Större delen av den löpande vegetabiliestatistiken baseras på uppgifter som insamlas i jordbruksnämndens egen regi. Insamlingen av uppgifter om priser sker dock huvudsakligen av jordbrukets organisationer.

Resultat

Av tabell 72 framgår bl a leveranser och förmalning av brödsäd, leveranser av vete- och rågmjöl samt lager av brödsäd under 1971–1975 och 1970/71–1974/75.

I tabell 73 redovisas producentpriser på spannmål, vallhö, fabrikspotatis och sockerbetor samt partipris på matpotatis åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75.

Övrig publicering

Fortlöpande uppgifter om försörjningen med vegetabilieprodukter och om prisutvecklingen redovisas varje månad i Jordbruksekonomiska meddelanden. I samma tidskrift införs dessutom årligen sammanfattande artiklar rörande produktionen m m av jordbruksprodukter.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tabellerna 72 och 73 för åren 1944/45.

Tabell 72 Leveranser av brödsäd och mjöl, förmalning, lager av brödsäd m m åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75. Milj kilogram
 Deliveries of bread grain and flour, milling, storage of bread grain etc. in 1971–1975 and 1970/71–1974/75. Millions of kilogrammes

År	Jordbrukarnas leveranser ¹			Återförsålt utsäde			Förmalning ⁴			Leveranser av vete- o råg- mjöl ⁵	Lager av spannmål ⁶		Därav lager hos handelskvarnar	
	Höst-vete ²	Vår-vete ³	Råg	Höst-vete	Vår-vete	Råg	Vete	Råg	Havre		Vete	Råg	Vete	Råg
1975	1 126	256	308	..	..	..	502	118	23	501	850	275	197	77
1974	1 278	184	380	..	..	..	496	120	25	496	1 001	324	219	86
1973	962	132	282	..	..	..	481	126	23	481	795	286	181	88
1972	817	124	319	..	..	..	468	127	22	483	696	310	196	89
1971	713	128	266	..	..	..	466	131	23	486	679	252	211	82
1974/75	1 423	222	396	..	..	..	519	121	24	511	417	144	139	55
1973/74	1 023	135	280	38	12	15	483	122	23	491	458	118	162	63
1972/73	871	123	325	33	9	16	484	126	22	486	328	113	122	50
1971/72	729	138	271	29	9	18	458	133	22	481	399	145	151	62
1970/71	700	98	197	25	9	12	462	124	25	481	343	131	152	54

¹ Leveranser till handelskvarnar och spannmålshandlare av resp års skörd. Regleringsåren, sept-aug, avser skörden under det först angivna året. – ² Avser normalvete. – ³ Avser kvalitetsvete. – ⁴ Förmalning vid handelskvarnar. – ⁵ Leveranser från handelskvarnar. – ⁶ Lager vid handelskvarnar, Svensk Spannmålshandel samt spannmåls- och utsädeshandlare exkl icke inlösenbar vara sista dagen respektive år.
 Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 73 Producentpriser¹ på spannmål, vallhö, fabrikspotatis och sockerbetor samt partipris¹ på matpotatis åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75. Kronor per deciton
 Producers' prices on grain, hay, potatoes for processing, sugar beets and wholesale price of table potatoes in 1971–1975 and 1970/71–1974/75. Swedish kronor per 100 kilogrammes

År	Vete ²	Råg ²	Havre	Korn	Vallhö	Mat-potatis ³	Fabriks-potatis ⁵	Sockerbetor ⁶
1975	64,59	61,00	56,78	58,88	54,38	83,70 ⁴	23,78	14,21
1974	56,70	55,70	51,25	53,94	31,65	..	19,44	12,37
1973	49,75	49,41	44,32	47,82	23,75	66,54	16,82	9,76
1972	49,78	49,61	42,88	46,38	26,89	45,11	15,76	9,65
1971	50,53	50,53	44,07	47,34	28,83	29,21	15,30	9,40
1974/75	61,62	59,12	55,34	57,44	40,00	..	22,50	12,37
1973/74	52,73	52,64	47,51	50,78	25,91	62,33	18,26	9,76
1972/73	48,39	47,97	41,29	45,02	23,00	58,56	16,10	9,65
1971/72	50,53	50,53	44,18	47,45	28,28	36,83	15,60	9,40
1970/71	50,48	50,48	43,90	47,17	31,00	30,63	15,29	9,40

¹ Beträffande den närmare innebörden i redovisade priser se texten. – ² Regleringsåren avser perioden sept-aug. Priserna avser 15,0 % vattenhalt. – ³ Kvalitet Ordinär t o m sept 1974 och därefter kvalitet SMAK prima. – ⁴ Medeltal för 11 månader. – ⁵ Regleringsåren avser perioden sept-aug. Inkl skördeskadeavgift. Priserna avser 17,5 % stärkelsehalt. – ⁶ Inkl skördeskadeavgift. Priserna avser 16 % sockerhalt. Samma priser är insatta på kalenderår och det regleringsår, som börjar under kalenderåret.
 Källa: Jordbruksnämnden.

8.7 OLJEVÄXTODLING

Föreningen Sveriges Oljeväxtintressenter (SOI) inhämtar varje år detaljerade uppgifter om oljeväxtodlingen. I detta avsnitt redovisas uppgifter från SOI om den totala skörden av olika oljeväxtgrödor och om skördens oljehalt.

Vidare lämnas uppgifter enligt lantbruksregistret om besädd areal av oljeväxter, dvs arealuppgifter reducerade för smärre områden

som normalt inte besås, t ex diken (se s 139). Den besädda arealen avviker något från den av SOI redovisade arealen. Detta beror bl a på att SOI endast redovisar arealer för kontraktsbundna odlingar och ej för s k hembud.

Uppgifter om skörd per hektar beräknas av SCB som kvoter mellan total skörd och besädd areal.

Tabell 74 Oljeväxtodlingen år 1975
Cultivation of oleiferous plants in 1975

Område	Höstraps				Våraps				Hösttrybs	
	Skörd per hektar ¹ , kg	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Oljehalt, procent	Skörd per hektar ¹ , kg	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Oljehalt, procent	Skörd per hektar ¹ , kg	
<i>Län</i>										
Stockholms	1 900	618	1 170	45,0	1 540	2 110	3 250	43,3	2 130	
Uppsala	..	..	290	..	2 000	4 322	8 650	44,2	2 770	
Södermanlands	..	..	450	..	1 260	4 606	5 800	43,0	1 990	
Östergötlands	2 280	2 674	6 090	43,9	1 520	2 084	3 170	44,2	2 000	
Jönköpings	..	..	240	..	..	..	130	..	..	
Kronobergs	..	..	10	..	..	..	120	..	..	
Kalmar	2 100	1 977	4 150	44,3	..	..	570	..	1 980	
Gotlands	1 930	1 378	2 660	44,6	..	..	350	..	1 680	
Blekinge	..	..	470	..	1 770	892	1 580	44,1	..	
Kristianstads	2 860	5 766	16 470	46,4	1 510	2 022	3 060	44,1	2 230	
Malmöhus	2 770	33 794	93 530	46,1	1 490	1 454	2 170	43,0	2 390	
Hallands	..	..	850	..	2 110	2 152	4 550	44,8	..	
Göteborgs o Bohus	..	..	..	..	2 030	1 034	2 100	45,2	..	
Älvsborgs	..	..	20	..	1 670	3 353	5 620	43,9	..	
Skaraborgs	..	..	320	..	1 610	6 869	11 030	42,7	1 460	
Värmlands	..	..	..	..	..	..	90	..	..	
Örebro	..	..	50	..	1 360	5 511	7 490	44,9	2 180	
Västmanlands	..	..	40	..	1 620	9 268	15 000	44,1	1 860	
Kopparbergs	..	..	..	..	..	..	10	..	..	
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
Västerbottens	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
Norrbottens	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
<i>Hela riket</i>										
1975	2 640	40 852	126 810	45,9	1 580	47 228	74 740	43,9	2 120	
1974	3 100	43 652	135 170	45,2	1 930	53 581	103 620	44,9	2 040	
1973	2 690	46 681	125 560	43,5	1 810	52 454	95 090	44,2	2 060	
1972	2 930	42 261	123 640	43,4	1 890	47 878	90 670	43,9	2 200	
1971	2 460	46 882	115 550	45,0	2 220	33 346	73 960	44,7	1 830	

¹ Avser frö med 18 % vattenhalt.

Källa: Föreningen Sveriges Oljeväxtintressenter.

Resultat

I tabell 74 lämnas uppgifter om skörd per hektar, besädd areal, total skörd och skördens oljehalt för olika oljeväxtgrödor 1975. Av tabellen framgår att totalskörden jämfört med 1974 ökade för rybs men minskade för övriga grödor. Totalt minskade skörden med cirka 25 000 ton (7 %).

Övrig publicering

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tabell 74 för åren 1962–1969.

SOI redovisar årligen i sin kontrakts- och leveransstatistik detaljerade uppgifter om bl a kontrakterad areal, totalskörd samt skördens vatten- och oljehalt.

Vårrybs						Vitsenap				
Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Oljehalt, procent	Skörd per hektar ¹ , kg	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Oljehalt, procent	Skörd per hektar ¹ , kg	Besädd areal, hektar	Total skörd ¹ , ton	Oljehalt, procent
3 137	6 690	46,1	1 360	2 212	3 010	44,2	—	—	—	—
3 696	10 230	45,7	1 800	2 923	5 260	43,6	..	..	40	..
2 404	4 790	45,4	1 240	4 640	5 740	43,6	—	—	—	—
4 639	9 260	44,6	1 780	10 481	18 680	45,4	..	..	70	..
..	290	..	..	..	490	..	—	—	—	—
..	250	..	..	..	130	..	—	—	—	—
611	1 210	44,5	..	..	560	..	..	..	10	..
1 958	3 280	45,7	1 290	1 304	1 680	40,5	..	..	320	..
..	10	..	..	..	20	..	—	—	—	—
819	1 830	47,1	..	..	320	..	..	..	100	..
3 597	8 580	46,8	..	..	150	..	1 040	1 055	1 100	34,0
..	510	..	1 830	2 009	3 680	44,4	..	..	10	..
..	10	..	1 700	714	1 220	44,9	—	—	—	—
..	90	..	1 420	1 543	2 190	42,8	..	..	..	..
1 235	1 800	44,9	1 510	8 564	12 940	43,5	..	..	10	—
—	—	—	1 010	6 979	7 040	41,2	—	—	—	—
692	1 510	45,4	1 270	2 589	3 290	44,5	—	—	—	—
601	1 110	45,7	1 370	2 954	4 040	43,7	—	—	—	—
..	160	..	1 340	1 848	2 470	42,3	—	—	—	—
..	130	..	..	..	360	..	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 391	51 740	45,7	1 450	50 494	73 270	43,8	1 080	1 537	1 660	34,0
20 645	42 060	45,0	1 790	39 362	70 360	44,3	1 260	2 057	2 590	37,5
31 180	64 490	42,9	1 310	40 691	53 540	41,7	1 340	821	1 150	33,4
23 032	50 760	43,2	1 570	39 761	62 590	42,2	1 140	983	1 120	32,6
14 879	27 180	43,6	1 650	22 460	37 040	42,4	1 550	1 545	2 400	33,1

8.8 SOCKERBETSODLING

Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA) lämnar varje år uppgifter om kontrakterade arealer och levererade skördekvantiteter av sockerbetor samt om skördens sockerhalt.

Uppgifter om skörd per hektar beräknas inom SCB som en kvot mellan rapporterad skörd och kontrakterad areal. Uppgifterna i övrigt är hämtade från SSAs kontrakts- och leveransstatistik.

Resultat

I tabell 75 redovisas uppgifter om kontrakterad areal, skörd per hektar och total skörd av sockerbetor samt om skördens sockerhalt år 1975.

Övrig publicering

Preliminära uppgifter om sockerbetsodlingen 1975 återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1976:8.

Detaljuppgifter om sockerbetsodlingen lämnas fortlöpande i SSAs månadsrapporter och årsberättelser.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tabell 75 fr o m 1945.

Tabell 75

Sockerbetsodlingen år 1975

Cultivation of sugar beets in 1975

Område	Kontrakterad areal, hektar	Skörd, per hektar, kg	Total skörd, ton	Sockerhalt, procent
<i>Län</i>				
Kalmar	3 983	30 740	122 450	16,2
Gotlands	4 047	32 420	131 180	17,1
Blekinge	858	42 590	36 530	15,6
Kristianstads	13 520	41 760	564 670	15,9
Malmöhus	29 262	38 120	1 115 520	16,3
Hallands	626	33 820	21 180	15,6
<i>Hela riket</i>				
1975	52 296	38 080	1 991 530	16,2
1974	46 316	46 210	2 140 470	16,5
1973	41 412	43 020	1 781 470	17,2
1972	41 370	43 100	1 783 120	18,6
1971	40 129	42 520	1 706 260	17,9

Källa: Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

8.9 TRÄDGÅRDSODLING

Sedan 1970 ingår företag med trädgårdsproduktion i lantbruksregistret. Uppgifter om trädgårdsodling insamlas till detta varje år utom år då lantbruksräkning genomförs och det därpå närmast följande året. I stället genomförs en separat trädgårdsräkning i början av år närmast efter lantbruksräkningsår.

Uppgifterna om trädgårdsodling som inhämtas vid den ordinarie uppgiftsinsamlingen till lantbruksregistret är betydligt färre än till trädgårdsräkningen. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1. I detta avsnitt lämnas uppgifter om trädgårdsodling samt beskrivs trädgårdsräkningen 1972, som SCB genomförde i nära samarbete med lantbruksstyrelsen.

Trädgårdsräkningens innehåll och genomförande

Omfattning och innehåll

Uppgifter till trädgårdsräkningen 1972 inhämtades med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 29 mars 1968 (nr 111). Uppgiftslämnare var a) jordbruksföretag med odling av trädgårdsväxter

b) andra företag med yrkesmässig trädgårdsodling, varmed avsågs odling för regelbunden försäljning

c) andra enheter (anstalter, institutioner m m) med trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter under glas eller 2 500 kvadratmeter frilandsareal.

Som trädgårdsodling räknades odling av köksväxter, blommor, krukväxter, frukt, bär och plantskolealter.

Uppgifter inhämtades om odlingen av olika växtslag i växthus, bänkgård och på friland under 1971. Vidare infordrades bl a vissa tekniska data om växthus och bänkgård (storlek, ålder, byggnadsmaterial m m) samt uppgifter om maskiner och anläggningar den 31 december 1971 och om bränsleförbrukning under 1971.

Insamling och bearbetning

Trädgårdsräkningen 1972 genomfördes som en totalundersökning. Uppgifter för företag som kunde antas ha bedrivit odling i växthus eller bänkgård insamlades av särskilda intervjuare,

Tabell 76 Antal företag med odling av trädgårdsväxter samt växthus- och bänkgårdsyta och areal frilandsodling vid dessa företag år 1975

Number of enterprises with horticultural production, areas of greenhouses, frames and cultivation on open ground on these enterprises in 1975

Område; storleksgrupp	Växthus		Bänkgård		Friland		Totala antalet företag ¹
	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Yta, kvadratmeter	Antal företag	Areal, hektar	Antal företag	
<i>Län</i>							
Stockholms	330 052	249	44 371	103	417,6	257	354
Uppsala	34 256	52	11 452	26	116,8	56	70
Södermanlands	79 532	93	29 079	59	166,3	105	126
Östergötlands	132 887	121	23 790	77	328,1	195	215
Jönköpings	70 406	84	11 197	52	365,7	193	217
Kronobergs	34 260	56	6 321	33	278,2	191	214
Kalmar	76 168	88	6 746	46	732,8	415	436
Gotlands	27 096	23	1 225	11	357,0	195	202
Blekinge	95 200	55	7 984	28	521,8	373	384
Kristianstads	464 371	227	16 212	54	4 095,4	1 053	1 146
Malmöhus	1 921 610	567	49 969	102	4 041,8	945	1 167
Hallands	224 890	143	34 523	75	531,4	340	385
Göteborgs o Bohus	138 831	115	15 936	45	154,8	137	176
Älvsborgs	191 482	130	18 265	68	218,3	156	202
Skaraborgs	102 748	97	14 029	54	482,5	224	246
Värmlands	33 168	62	13 104	44	173,4	131	144
Örebro	55 364	70	10 214	34	373,2	220	241
Västmanlands	87 310	52	8 723	32	71,8	47	71
Kopparbergs	45 986	54	4 391	27	102,6	64	73
Gävleborgs	62 202	46	9 669	35	74,2	68	85
Västernorrlands	41 211	58	16 123	43	95,7	60	84
Jämtlands	7 296	20	4 290	13	89,1	60	66
Västerbottens	30 981	35	5 997	21	96,6	73	84
Norrbottens	27 118	40	5 131	16	104,1	108	117
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
Under 2,1	3 124 978	1 892	256 747	841	1 719,3	1 831	2 526
2,1– 5,0	403 001	266	49 159	122	1 386,6	840	888
5,1– 10,0	341 588	156	27 024	62	1 705,1	800	836
10,1– 20,0	159 590	94	7 872	29	2 292,1	823	844
20,1– 30,0	71 836	35	5 066	14	1 611,0	499	507
30,1– 50,0	119 126	35	17 563	9	1 926,4	468	480
50,1–100,0	34 727	23	1 227	9	1 672,4	254	260
Över 100,0	59 579	36	4 083	12	1 676,3	151	164
<i>Hela riket</i>							
1975	4 314 425	2 537	368 741	1 098	13 989,2	5 666	6 505
1974	4 230 378	2 670	390 076	1 172	14 248,3	6 744	7 596
1973	4 247 632	2 809	416 640	1 348	13 918,6	6 992	8 766
1971	4 150 750	3 014	549 273	1 821	11 476,5	6 720	7 612
1970	3 865 307	2 902	497 346	1 574	15 008,0	8 831	9 703

¹ Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 77 Odlingen av olika trädgårdsväxter på friland år 1971
Cultivation of horticultural plants on open ground in 1971

Växtslag	Areal, hektar	Skörd ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter¹</i>			
Gurka	410,7	5 410	1 169
Blomkål	504,8	6 179	749
Vitkål	631,3	22 736	989
Matlök	307,0	6 367	889
Purjolök	117,0	2 214	520
Mörötter	1 137,2	35 405	1 552
Rödbetor	494,7	15 199	1 159
Isbergssallat	108,4	3 699	458
Annan sallat	166,4	13 817	883
Övriga köksväxter	1 109,1	..	1 292
Summa köksväxter	4 986,6	..	3 581
<i>Frukt¹</i>			
Äpple	2 690,5	21 018	1 426
Päron	445,8	3 243	782
Plommon	303,6	1 285	795
Körsbär	55,5	85	409
Summa frukt	3 495,4	..	1 508
<i>Bär¹</i>			
Jordgubbar	1 487,2	13 815	2 184
Hallon	32,2	157	474
Svarta vinbär	284,9	1 093	904
Röda vinbär	10,0	110	490
Krusbär	2,4	22	239
Summa bär	1 816,7	..	2 735
<i>Blommor</i>	287,6	..	1 609
<i>Plantskola</i>	890,2	..	683

¹ Redovisas i 1 000 styck för sallat och i ton för andra köksväxter och frukt. Bär redovisas i 1 000 liter. – ² Se not 1 i tabell 76.

medan uppgifter från företag med enbart fri-landsodling inhämtades genom postenkät. För genomförandet av intervjudelen och visst granskningsarbete svarade fältorganisationen för de objektiva skördeuppskattningarna.

Granskningen i övrigt och bearbetningen av materialet utfördes manuellt vid SCB. Då intervjuarna i regel kunde erhålla fullständiga uppgifter, kunde granskningen av intervjublanketterna göras relativt summariskt. Vid kontrollen av blanketterna från postenkäten visade det sig, att ett omfattande kompletteringsarbete behövdes.

Bortfall

Totalt tillfrågades 9 917 företag (motsvarande). Vid 2 029 av dessa hade trädgårdsodling ej förekommit år 1971. Uppgifter inkom från 7 612

av de 7 888 återstående företagen (96,5%). Någon bortfallskorrigerings utfördes inte.

Trädgårdsräkningens tillförlitlighet

Relativt många uppgiftslämnare hade svårigheter att besvara frågorna om odlingen av olika växtslag. Uppgifter erhöles dock i regel om antingen utnyttjad areal eller skördad kvantitet. Där endera av uppgifterna var utelämnad, gjordes uppskattningar med hjälp av genomsnittsuppgifter.

Vidare förelåg vissa svårigheter att erhålla säkra uppgifter om hur bl a växthusytan använts för olika växtslag i de fall då antalet kulturer varit stort. Främst gällde detta odlingen av krukväxter och lökblommor. För dessa växter beräknades mellan 3 och 15 procent av den totala arealen med hjälp av genomsnittsuppgifter.

Tabell 78 Odlingen av olika trädgårdsväxter i växthus och bänkgård år 1971
 Cultivation of horticultural plants in greenhouses and frames in 1971

Växtslag	Utnyttjad yta, 100-tal kvadratmeter	Skörde- kvantiteter ¹	Antal företag ²
<i>Köksväxter</i> ¹			
Tomater	8 718	8 680	1 330
Gurka	3 938	8 118	558
Melon	739	316	113
Isbergssallat	46	44	37
Annan sallat	3 879	7 320	520
Övriga köksväxter	1 813	..	362
Summa köksväxter	19 133	..	1 676
<i>Snittblommor</i> ¹			
Nejlikor	2 730	38 281	112
Rosor	4 624	58 003	139
Krysanthemum	6 468	24 492	1 092
Snittgrönt	1 289	42 941	116
Övriga snittblommor	3 097	22 879	577
Summa snittblommor	18 208	186 596	1 384
<i>Krukväxter</i> ¹			
Begonia	2 394	3 908	934
Krysanthemum	1 059	2 743	215
Cyklamen	1 337	1 872	635
Julstjärna	2 338	3 503	500
Pelargon	2 450	4 167	1 205
Övriga krukväxter	5 569	10 920	1 061
Summa krukväxter	15 147	27 113	1 557
<i>Löklblommor</i> ¹			
Tulpaner	4 940	119 811	1 352
Narcisser	939	12 852	1 227
Hyacinter	824	6 838	1 181
Övriga löklblommor	716	7 004	492
Summa löklblommor	7 419	146 505	1 479
<i>Övrigt</i> ¹			
Utplanteringsväxter	9 436	78 454	1 936
Sticklingar el plantor för vidare kultur	2 202	33 517	594

¹ Tomater, gurka och melon redovisas i ton, övriga växtslag redovisas i 1 000 styck. – ² Se not 1 till tabell 76.
 Källa: SCB, trädgårdsräkningen (totalundersökning: bortfall 3,5 %).

Resultat

I *tabell 76* redovisas uppgifter från lantbruksregistret 1975 om antal företag med trädgårdsodling, total växthus- och bänkgårdsyta och frilandsareal vid dessa företag.

Uppgifter om utnyttjad areal och skördad kvantitet av köksväxter, frukt, bär och blommor på friland och i växthus år 1971 enligt trädgårdsräkningen redovisas i *tabellerna 77* och *78*. Man bör observera att samma yta kan utnyttjas för flera odlingar under året, varför

summan av ytorna för olika växtslag är större än den totala yta som utnyttjas för trädgårdsodling.

Övrig publicering

Utförliga uppgifter för län från trädgårdsräkningen 1972 återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1972:57.

Uppgifter om trädgårdsodling enligt lantbruksregistret 1975 lämnas i nr 1976:5.7.

8.10 STATSPLOMBERING AV UTSÄDE

Utsäde av potatis, stråsäd, trindsäd, vallväxter, rotfrukter, fodermärgkål eller oljeväxter får inte överlåtas till användare annat än i förpackning som är tillsluten och försedd med plomberingsbevis enligt bestämmelserna om statsplombering av utsädesvara. Dock får överlåtelse ske mellan utsädesodlare och användare om detta sker vid enstaka tillfällen och utan offentligt utbud. Kraven på utsäde i det nu tillämpade plomberingssystemet har anpassats till dem som gäller i OECD-systemet för plombering av utsäde.

Plomberingsverksamhetens organisation

Statens centrala frökontrollanstalt är centralt organ för frökontrollverksamheten i riket. Plombering av utsäde utförs dessutom vid de lokala frökontrollanstalter som av lantbruksstyrelsen fått behörighet att utföra plombering. Under verksamhetsåret 1974/75 hade frökontrollanstalterna i Örebro, Linköping och Skara sådan behörighet. Lantbruksstyrelsen utfärdar också bestämmelser om plomberingsförfarandet.

Plomberingen utförs i någon av nedanstående klasser.

Statsplomb A (stamutsäde = förädlarutsäde som inte finns i allmänna handeln)

Statsplomb B (basutsäde = högsta handelsklass, utgångsutsäde A)

Statsplomb C (utgångsutsäde lägst C)

Statsplomb D (utgångsutsäde lägst C; lägre kvalitetskrav än för statsplomb C)

Statsplomb E (utgångsutsäde lägst D)

Statsplomb U (se nedan)

För plombering i de olika klasserna fordras att uppställda krav på frökvalitet för respektive klasser uppfylls. Hit räknas krav på viss renhet, grobarhet, sortrenhet och sundhet samt viss högsta tillåtna vattenhalt, ogräshalt och halt främmande gagnväxter.

Plombering i klass U förekommer främst i bristsituationer. Kvalitetskraven för klassen bestäms därför först då sådan plombering behövs tillgripas.

Endast utsäde av sådan sort som statens växtsortnämnd funnit lämplig för odling inom landet får statsplomberas. I vissa fall kan lantbruksstyrelsen medge statsplombering av annat utsäde.

Resultat

Omfattningen av den totala statsplomberingsverksamheten 1974/75 belyses i *tabell 79*. Ur tabellen kan bl a utläsas att 68% av utsädet plomberades i klass D.

Övrig publicering

I de olika frökontrollanstalternas årsredogörelser återfinns detaljuppgifter om plomberingsverksamhetens omfattning.

Tabell 79 Total kvantitet statsplomberat utsäde år 1974/75. Deciton

Total quantity of sealed seed 1974/75. 100 kilogrammes

Utsädesslag	Plomberat utsäde med statsplomb						Summa
	A	B	C	D	E	U	
Höststråsäd	14 344	46 251	123 638	346 615	5 079	—	535 927
Vårstråsäd	41 465	169 994	289 759	1 273 983	26 968	2 618	1 804 787
Trindsäd	2 334	5 412	10 136	27 197	3 241	—	48 320
Höstoljeväxter	169	5 850	726	1 352	16	—	8 113
Våroljeväxter	255	9 518	1 618	5 337	2 822	272	19 822
Rotfruktväxter	5	143	150	63	139	—	500
Vallbälväxter	176	634	915	9 256	1 390	—	12 371
Vallgräs	364	1 020	2 833	30 509	24 691	16	59 433
Vallblandfrö	—	—	—	4 717	3 201	34	7 952
Summa	59 112	238 822	429 775	1 699 029	67 547	2 940	2 497 225

Källor: Statens centrala frökontrollanstalt och frökontrollanstalterna i Linköping, Skara och Örebro.

8.11 UTSÄDESMÄNGDERNA FÖR SPANNMÅL

År 1965 inhämtade SCB i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 133) uppgifter om utsädesmängderna för spannmål. Undersökningen av utsädesmängderna baserades på samma urval av gårdar som skördeuppskattningarna (sammanlagt cirka 12 700). Uppgifterna om utsädeskvantiteterna per hektar inhämtades av fältpersonalen genom förfrågan hos brukaren vid besök för utläggning av provytor.

Resultat

De skattade utsädeskvantiteterna per hektar och de beräknade totala utsädesmängderna inom län och hela riket 1965 redovisas i *tabell 80*.

Av tabellen framgår att vissa regionala skillnader föreligger i fråga om utsädesmängderna per hektar. Sålunda konstateras för Norrland något lägre tal än för landet i övrigt.

Övrig publicering

En fullständigare redogörelse för utsädesundersökningen 1965 har lämnats i Statistiska meddelanden J 1966:5.

8.12 HÖSTSÅDDA AREALER

SCB utför årligen en undersökning av de höstsådda arealernas storlek. Sedan 1969 är uppgiftsinsamlingen samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 133). Tidigare inhämtades motsvarande uppgifter vid jordbruksinventeringarna i oktober.

Uppgifter insamlas för alla provytegårdar i hela landet med undantag för de fyra nordligaste länen, sammanlagt 11 133 gårdar 1975. För ca 350 av dessa kunde uppgifter ej erhållas.

Resultat

Höstsådda arealer av höstvet, höstråg, höst-raps och höstrybs 1975 redovisas i *tabell 81*. Av denna framgår att arealerna av höstsäd och höstrybs ökat kraftigt medan arealen av höst-raps minskat.

Övrig publicering

Undersökningen av de höstsådda arealernas storlek beskrivs utförligare i Statistiska meddelanden serie J 1975:65.

8.13 ODLING AV OLIKA SPANNMÅLSSORTER

SCB inhämtar årligen uppgifter om hur odlingen av spannmål, med undantag för blandsäd, fördelar sig på olika sorter.

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt på s 133. Uppgifter om spannmålssorter insamlas av provtagarna från samtliga provytegårdar. Bestämning av sorter grundas helt på jordbrukarnas uppgifter.

Resultat

I *tabell 82* redovisas den procentuella andelen av arealen för höstvet, vårvete, höstråg, korn resp havre som 1974 utnyttjades för odling av de olika sorterna. I tabellen har ett flertal mindre vanliga sorter sammanförts i kolumnerna för »Övriga sorter».

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen 1974 av spannmålsens sortfördelning finns publicerade i Statistiska meddelanden serie J 1975:34 med appendix, där även uppgifter för mindre vanliga sorter finns särredovisade.

Tabell 80 Utsädesmängderna för spannmål år 1965¹

Quantities of grain seed in 1965

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Utsädesmängd per hektar, kg						Total utsädesmängd, ton					
	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd
<i>Län¹</i>												
Stockholms	225	242	207	220	225	233	3 105	1 063	270	3 419	3 755	2 748
Uppsala	222	241	207	217	222	231	3 619	1 318	564	5 273	3 792	3 899
Södermanlands	221	249	197	219	222	225	4 811	788	274	4 969	8 148	1 032
Östergötlands	218	229	201	210	217	223	10 126	889	1 333	5 169	7 535	3 895
Jönköpings	219	211	205	210	221	222	323	210	148	1 760	5 019	1 877
Kronobergs	208	211	200	208	249	215	143	90	159	1 094	3 959	1 061
Kalmar	213	229	198	204	223	220	3 023	494	1 588	4 019	3 980	1 971
Gotlands	216	222	199	193	187	196	1 864	146	992	3 387	280	159
Blekinge	215	240	204	211	214	218	470	445	485	1 395	510	528
Kristianstads	219	244	196	203	204	211	2 459	1 139	1 991	7 400	2 070	2 843
Malmöhus	216	243	199	203	201	214	7 645	4 067	1 726	11 821	3 420	3 403
Hallands	212	232	200	202	212	217	600	728	409	5 163	5 384	1 599
Göteborgs o Bohus	211	226	201	212	222	223	438	309	123	1 655	3 403	837
Älvsborgs												
norra delen	215	221	200	211	227	232	757	279	199	3 168	6 565	483
södra »	219	200	195	205	214	214	53	71	37	1 298	2 918	730
Skaraborgs	223	225	204	216	229	228	5 853	247	1 069	8 791	19 694	1 796
Värmlands	208	211	193	210	222	213	853	144	141	4 099	5 298	368
Örebro	206	234	200	215	224	229	1 170	524	304	6 148	7 536	436
Västmanlands	217	243	190	218	223	221	1 938	1 133	288	7 145	8 229	1 871
Kopparbergs	204	201	177	201	222	221	340	10	114	3 887	1 898	340
Gävleborgs	222	226	198	213	226	221	195	63	31	3 593	2 186	932
Västernorrlands	—	..	—	186	187	200	—	..	—	2 072	337	653
Jämtlands	—	—	—	158	157	141	—	—	—	1 341	109	154
Västerbottens	—	—	..	155	138	155	—	—	..	2 999	65	501
Norrbottnens	—	—	—	152	142	151	—	—	—	1 154	46	112
<i>Hela riket</i>	218	238	199	204	221	219	49 768	14 179	12 231	101 691	105 617	34 258

¹ Avser 1965 års länsindelning.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning).

Tabell 81 Höstsådda arealer år 1975. Hektar
Autumn-sown acreages in 1975. Hectares
Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Hösttrybs
<i>Län</i>				
Stockholms	22 285	4 151	513	4 208
Uppsala	34 076	6 370	58	5 089
Södermanlands	29 758	7 223	302	3 083
Östergötlands	58 373	17 848	2 742	8 719
Jönköpings	1 735	575	138	149
Kronobergs	319	773	14	90
Kalmar	13 663	7 970	1 407	547
Gotlands	9 150	4 558	1 415	2 461
Blekinge	1 815	3 097	219	—
Kristianstads	11 895	12 978	4 932	863
Malmöhus	48 429	17 153	30 312	4 013
Hallands	5 259	4 182	488	604
Göteborgs o Bohus	2 054	407	13	19
Älvsborgs	6 982	1 840	31	36
Skaraborgs	49 256	15 876	344	1 410
Värmlands	5 299	782	—	13
Örebro	13 233	6 674	78	580
Västmanlands	16 813	3 194	—	588
Kopparbergs	1 919	185	—	236
Gävleborgs	459	331	—	52
Västernorrlands	..	..	..	..
Jämtlands	..	..	..	..
Västerbottens	..	..	..	..
Norrbottns	..	..	..	..
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	53 220	17 666	29 530	4 005
» mellanbygder	31 041	27 960	8 889	4 136
» norra slättbygder	102 908	29 975	2 820	9 548
Svealands slättbygder	117 657	26 956	945	13 436
Götalands skogsbygder	17 901	9 002	809	1 029
Mellersta Sveriges skogsbygder	9 663	4 485	13	553
Nedre Norrland	..	..	..	..
Övre Norrland	..	..	..	..
<i>Hela riket</i> ¹				
1975	332 772	116 167	43 006	32 760
1974	224 748	93 682	49 975	23 947
1973	288 504	105 632	54 365	28 626
1972	241 156	87 277	46 717	28 953
1971	226 595	103 405	40 633	23 476

¹ Exkl arealer i de fyra nordligaste länen.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 82 Spannmålsarealens fördelning på olika sorter år 1974. Procent

Acreage of grain by varieties in 1974. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete							Vårvete		
	Starke och Starke II	Virgo	Walde	Solid	Holme	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Svenno	Ring
<i>Län</i>										
Stockholms	95,8	0,6	0,4	—	0,1	1,1	2,0	100	2,1	—
Uppsala	94,7	2,1	1,4	—	0,5	0,5	0,8	100	1,0	—
Södermanlands	93,7	3,2	2,4	—	—	0,7	—	100	3,2	2,7
Östergötlands	89,9	1,1	4,7	—	3,4	0,5	0,4	100	0,1	2,0
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	..	100	2,4	—
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Kalmar	88,9	0,1	4,1	0,2	0,3	3,3	3,1	100	4,4	0,8
Gotlands	41,7	—	3,0	15,3	—	37,8	2,2	100	..	..
Blekinge	99,4	—	0,6	—	—	—	—	100	4,4	3,7
Kristianstads	61,6	—	3,0	15,2	15,8	4,3	0,1	100	—	—
Malmöhus	45,8	—	13,8	14,2	22,8	2,9	0,5	100	0,4	0,9
Hallands	78,6	—	3,8	5,8	9,1	1,8	0,9	100	1,4	—
Göteborgs o Bohus	78,8	2,2	0,2	—	—	5,7	13,1	100	..	..
Älvsborgs	73,7	5,9	2,2	—	8,4	4,7	5,1	100	11,0	4,8
Skaraborgs	87,1	4,4	1,9	—	5,6	0,3	0,7	100	..	..
Värmlands	64,0	9,1	1,0	—	—	16,4	9,5	100	..	..
Örebro	95,8	2,1	0,1	—	0,2	0,9	0,9	100	—	1,4
Västmanlands	97,6	0,7	—	—	0,4	0,6	0,7	100	—	1,4
Kopparbergs	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..	..	100	—	—
Jämtlands	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Västerbottens	..	..	..	..	..	..	..	—	—	—
Norrbottns	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	49,3	—	10,5	14,9	22,1	2,9	0,3	100	0,3	0,4
» mellanbygder	65,3	—	7,1	7,5	4,5	13,5	2,1	100	1,4	1,9
» norra slättbygder	88,1	2,8	3,2	—	4,9	0,5	0,5	100	0,4	2,4
Svealands slättbygder	94,6	2,2	1,2	—	0,2	1,0	0,8	100	1,2	1,0
Götalands skogsbygder	85,3	1,2	4,7	0,3	1,5	2,4	4,6	100	5,5	0,7
Mellersta Sveriges skogsbygder	80,1	3,0	1,6	—	0,8	5,9	8,6	100	0,7	3,7
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	..	..
<i>Hela riket</i>										
1974	81,0	1,7	4,2	3,3	6,0	2,6	1,2	100	1,2	1,1
1973	89,8	2,8	..	..	0,3	5,7	1,4	100	1,1	2,0
1972	86,7	5,1	..	..	..	6,9	1,3	100	2,0	2,8
1971	81,8	3,6	..	..	..	13,3	1,3	100	5,6	5,1
1970	87,9	0,5	..	..	..	9,7	1,9	100	19,8	17,4

						Höstråg						
Pompe	Rang	Drabant	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Kungs II	Petkus II	Värne	Otello	Övriga sorter	Sort okänd	Summa
70,5	2,4	19,6	3,7	1,7	100	63,0	4,7	–	21,3	0,3	10,7	100
70,5	4,3	22,2	1,9	0,1	100	75,1	0,5	–	16,1	0,4	7,9	100
70,5	1,7	19,4	2,5	–	100	72,2	6,6	–	18,4	–	2,8	100
30,6	39,4	25,3	0,8	1,8	100	65,8	16,8	–	16,3	0,0	1,1	100
51,4	15,6	–	14,3	16,3	100	..	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	..	100	56,8	23,0	1,5	10,1	2,2	6,4	100
42,2	40,5	4,5	0,8	6,8	100	13,8	72,6	3,6	6,3	–	3,7	100
..	..	..	..	..	100	2,2	79,1	11,1	1,5	1,6	4,5	100
66,4	16,3	4,4	4,0	0,8	100	12,0	84,8	–	3,0	–	0,2	100
6,0	78,3	12,4	2,0	1,3	100	13,3	84,5	0,3	1,7	–	0,2	100
0,5	38,3	52,7	5,4	1,8	100	30,1	62,2	–	4,3	0,1	3,3	100
43,7	3,4	43,5	7,5	0,5	100	68,1	8,0	–	19,4	–	4,5	100
..	..	..	..	..	100	65,3	2,8	–	9,7	1,6	20,6	100
32,7	–	25,4	5,9	20,2	100	44,1	2,1	–	39,3	0,9	13,6	100
..	..	..	..	..	100	60,8	4,1	–	30,8	–	4,3	100
..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100
69,5	9,7	18,6	0,3	0,5	100	41,4	0,4	–	57,1	–	1,1	100
68,9	–	25,0	1,2	3,5	100	60,2	–	–	36,8	–	3,0	100
..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5,0	39,0	48,5	5,6	1,2	100	37,3	53,5	–	6,8	0,1	2,3	100
23,6	53,4	14,5	2,9	2,3	100	9,9	81,8	2,8	2,6	0,3	2,6	100
30,4	32,8	27,3	1,4	5,3	100	63,4	10,5	–	22,7	0,1	3,3	100
69,5	3,4	21,7	1,9	1,3	100	64,0	2,5	–	28,1	0,2	5,2	100
47,6	24,6	9,5	5,5	6,6	100	49,2	27,5	1,1	15,4	0,9	5,9	100
55,8	6,3	15,5	9,8	8,2	100	42,3	4,6	–	42,8	4,0	6,3	100
..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	..	100	–	–	–	–	–	–	–
42,4	22,5	27,2	3,3	2,3	100	42,2	37,8	0,9	15,2	0,3	3,6	100
53,1	36,3	0,9	4,3	2,3	100	43,4	36,3	1,1	16,4	0,2	2,6	100
48,1	40,2	.. ¹	4,7	2,2	100	46,4	32,7	2,2	15,9	0,3	2,5	100
52,5	30,4	.. ¹	4,5	1,9	100	54,6	36,1	2,8	3,6	0,4	2,5	100
43,8	10,9	.. ¹	5,2	2,9	100	59,8	30,9	4,3	0,2	0,5	4,3	100

Tabell 82 (forts)

Område	Korn								
	Ingrid	Hellas	Särila	Cilla	Birgitta	Tellus	Wing	Mona	Edda II
<i>Län</i>									
Stockholms	78,4	0,8	12,8	-	1,9	0,8	1,2	-	0,6
Uppsala	66,1	1,0	16,0	-	2,4	1,8	8,2	0,4	-
Södermanlands	74,2	2,4	13,3	-	0,9	0,1	2,0	0,7	0,2
Östergötlands	42,0	9,5	2,5	0,3	1,0	4,2	14,9	1,2	10,4
Jönköpings	57,3	11,8	2,9	1,5	10,1	4,3	5,2	0,3	0,9
Kronobergs	45,9	4,6	1,8	13,6	12,9	3,1	10,8	0,5	-
Kalmar	39,7	2,8	1,1	7,6	1,0	2,0	38,9	0,7	0,0
Gotlands	59,5	0,8	0,2	15,5	-	0,8	10,5	5,6	-
Blekinge	53,4	2,4	0,4	20,7	2,2	0,9	8,3	0,6	-
Kristianstads	31,2	2,6	0,2	19,5	1,0	3,8	16,0	18,0	-
Malmöhus	12,6	2,6	0,4	9,8	1,0	7,8	11,1	40,0	-
Hallands	25,2	9,5	1,3	11,2	5,3	7,1	16,3	11,2	-
Göteborgs o Bohus	45,6	4,4	14,5	0,7	9,0	3,2	9,0	2,0	-
Älvsborgs	43,6	4,9	15,2	1,5	15,7	3,8	9,0	0,7	-
Skaraborgs	38,0	10,9	28,5	-	6,1	4,5	7,2	0,4	0,3
Värmlands	35,1	5,5	7,4	0,1	26,7	5,1	8,5	0,4	0,5
Örebro	38,6	6,8	33,1	-	8,1	1,6	4,5	0,9	0,9
Västmanlands	56,6	5,6	28,3	-	0,5	2,4	1,7	-	-
Kopparbergs	38,2	0,3	10,2	-	28,3	2,1	6,3	1,0	1,7
Gävleborgs	30,8	1,2	3,4	-	24,6	1,7	4,5	0,6	3,5
Västernorrlands	5,4	-	-	0,2	23,3	-	-	-	23,6
Jämtlands	-	-	-	-	16,9	-	-	-	20,3
Västerbottens	-	-	-	-	2,2	-	-	-	67,8
Norrbottnens	-	-	-	-	0,8	-	-	-	80,7
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	12,6	4,2	0,4	11,4	1,7	7,4	12,1	34,9	-
» mellanbygder	39,3	2,1	0,5	15,6	0,6	2,9	19,6	11,2	-
» norra slättbygder	37,4	9,1	21,2	0,2	4,5	4,3	10,6	0,8	4,1
Svealands slättbygder	59,2	3,7	20,4	-	4,4	2,1	4,6	0,4	0,2
Götalands skogsbygder	47,9	6,8	4,1	6,0	9,6	4,3	11,8	2,6	0,4
Mellersta Sveriges skogsbygder	44,9	3,2	9,5	0,2	21,3	2,4	7,4	0,2	0,6
Nedre Norrland	13,0	0,0	0,6	0,1	25,2	0,5	0,7	0,8	14,8
Övre Norrland	0,2	-	-	-	2,1	-	-	-	70,2
<i>Hela riket</i>									
1974	37,4	4,1	9,0	4,9	6,7	3,4	9,4	7,7	5,4
1973	40,3	4,6	10,7	5,3	7,5	.. ¹	12,1	4,0	5,5
1972	48,1	4,9	10,2	7,5	7,4	.. ¹	5,8	2,2	6,0
1971	50,1	6,8	11,2	9,1	6,8	.. ¹	0,9	0,3	5,6
1970	57,4	8,0	6,8	3,4	7,4	.. ¹	..	..	5,0

¹ Ingår i övriga sorter.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Havre												
Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Sol II	Risto	Condor	Linda	Sörbo	Titus	Selma	Övriga sorter	Sort okänd	Summa
3,1	0,4	100	55,0	0,3	4,3	3,1	-	3,0	30,9	2,0	1,4	100
3,4	0,7	100	51,7	-	8,5	0,0	1,2	1,5	34,5	2,0	0,6	100
6,2	-	100	77,6	0,7	2,9	0,2	-	1,5	15,7	1,4	0,0	100
13,2	0,8	100	39,3	2,2	5,2	3,7	1,1	2,6	40,7	3,7	1,5	100
3,4	2,3	100	6,9	10,5	1,6	20,0	26,7	6,8	17,1	7,1	3,3	100
5,0	1,8	100	4,9	6,7	2,2	8,2	16,3	7,1	48,6	4,8	1,2	100
4,6	1,6	100	14,5	8,7	5,6	10,8	-	1,9	47,0	9,6	1,9	100
7,0	0,1	100	-	4,7	-	0,3	-	0,6	89,6	3,8	1,0	100
8,1	3,0	100	2,1	-	5,2	3,3	6,5	-	69,7	10,2	3,0	100
7,6	0,1	100	0,6	0,2	2,3	1,8	13,8	1,2	76,2	3,9	-	100
13,8	0,9	100	0,9	0,5	2,5	1,5	6,7	0,2	80,0	5,5	2,2	100
12,5	0,4	100	8,7	2,0	8,2	2,5	13,1	2,9	60,0	2,2	0,4	100
5,3	6,3	100	32,8	2,0	6,6	4,2	8,2	12,2	26,4	3,8	3,8	100
3,3	2,3	100	30,2	2,6	4,9	4,8	13,8	10,5	29,4	2,5	1,3	100
2,6	1,5	100	28,6	1,9	5,0	1,9	8,3	4,5	47,2	2,2	0,4	100
9,1	1,6	100	30,9	0,6	23,0	0,9	10,6	11,0	18,6	1,8	2,6	100
5,0	0,5	100	43,2	1,0	7,3	1,2	3,4	6,1	32,9	4,7	0,2	100
4,5	0,4	100	65,2	0,1	5,3	0,3	0,7	3,4	23,0	1,6	0,4	100
10,1	1,8	100	34,6	1,8	18,4	2,6	2,0	17,2	17,5	4,9	1,0	100
28,4	1,3	100	4,0	5,4	6,5	3,8	1,3	59,7	6,6	10,9	1,8	100
46,1	1,4	100	-	-	-	-	3,4	79,7	6,6	10,3	-	100
54,7	8,1	100	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
30,0	-	100	-	-	-	-	-	69,0	-	31,0	-	100
16,1	2,4	100	-	-	-	-	-	59,0	-	39,3	1,7	100
14,7	0,6	100	3,5	0,3	2,7	1,6	7,9	1,3	78,7	2,6	1,4	100
7,8	0,4	100	0,6	4,1	2,3	3,3	6,8	0,7	72,9	8,3	1,0	100
6,6	1,2	100	30,6	1,3	5,1	2,1	6,4	3,8	47,0	2,9	0,8	100
4,5	0,5	100	57,0	0,4	7,4	0,5	2,0	3,8	26,2	2,1	0,6	100
4,0	2,5	100	18,4	5,7	5,1	8,0	15,5	8,4	33,1	4,1	1,7	100
8,6	1,7	100	42,7	1,5	12,0	4,6	3,7	11,7	17,4	4,7	1,7	100
41,5	2,8	100	1,2	5,0	6,0	1,5	1,3	71,6	2,8	9,6	1,0	100
26,9	0,6	100	-	-	-	-	0,9	65,8	-	32,8	0,5	100
10,9	1,1	100	32,5	2,3	6,1	3,3	7,1	7,5	36,6	3,5	1,1	100
8,9	1,1	100	33,9	1,0	7,0	5,2	8,9	8,5	29,4	4,6	1,5	100
6,6	1,3	100	37,8	0,1	8,3	6,1	10,4	8,5	21,8	5,6	1,4	100
8,3	0,9	100	37,5	-	10,4	6,1	12,5	7,8	17,3	7,6	0,8	100
10,2	1,8	100	38,5	.. ¹	13,5	6,6	13,4	7,1	6,7	12,0	2,2	100

Tabell 83 Spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1973. Procent
Acreage of grain by method of harvesting in 1973. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete				Vårvete				Höstråg	
	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt ¹	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt ¹	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare
<i>Län</i>										
Stockholms	99,5	0,5	—	100	100,0	—	—	100	100,0	—
Uppsala	99,9	0,1	—	100	99,8	0,2	—	100	100,0	—
Södermanlands	99,9	0,1	—	100	100,0	—	—	100	100,0	—
Östergötlands	99,9	0,1	—	100	98,4	1,6	—	100	99,6	0,4
Jönköpings	..	..	..	100	66,1	21,9	12,0	100	..	..
Kronobergs	..	..	..	100	..	..	..	100	93,9	2,9
Kalmar	99,9	0,1	—	100	88,8	10,8	0,4	100	99,7	0,2
Gotlands	100,0	—	—	100	..	..	..	100	100,0	—
Blekinge	95,2	—	4,8	100	99,2	—	0,8	100	99,7	—
Kristianstads	100,0	—	—	100	99,9	—	0,1	100	100,0	—
Malmöhus	100,0	—	—	100	100,0	—	—	100	100,0	—
Hallands	100,0	—	—	100	99,3	0,7	—	100	96,5	3,5
Göteborgs o Bohus	97,2	2,8	—	100	78,6	21,4	—	100	..	..
Älvsborgs	100,0	—	—	100	80,7	19,3	—	100	99,7	0,3
Skaraborgs	99,6	0,4	—	100	92,7	7,3	—	100	99,6	0,3
Värmlands	99,6	0,3	0,1	100	..	..	..	100	100,0	—
Örebro	99,9	0,1	—	100	99,9	0,1	—	100	100,0	—
Västmanlands	100,0	—	—	100	100,0	—	—	100	100,0	—
Kopparbergs	100,0	—	—	100	..	..	..	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	..	..	..	100	—	—	—	—	..	..
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	100,0	—	—	100	100,0	—	—	100	99,6	0,4
» mellanbygder	99,6	—	0,4	100	99,7	—	0,3	100	100,0	—
» norra slättbygder	99,8	0,2	—	100	98,5	1,5	—	100	99,8	0,2
Svealands slättbygder	99,9	0,1	—	100	99,9	0,1	—	100	100,0	—
Götalands skogsbygder	99,0	0,8	0,2	100	81,6	16,0	2,4	100	97,6	1,7
Mellersta Sveriges skogsbygder	99,0	0,9	0,1	100	97,2	2,8	—	100	98,5	1,1
Nedre Norrland	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	..	..	..	100	—	—	—	—	..	..
<i>Hela riket</i>										
1973	99,8	0,2	0,0	100	98,4	1,4	0,2	100	99,6	0,3
1971	99,3	0,7	0,0	100	96,6	3,1	0,3	100	99,2	0,6
1970	99,0	1,0	0,0	100	95,5	4,2	0,3	100	98,8	1,0
1969	98,4	1,6	0,0	100	96,0	3,6	0,4	100	97,5	2,3
1968	98,4	1,6	0,0	100	94,6	5,2	0,2	100	98,0	1,7

¹ Avser areal skördad med självavläggare, slåttermaskin och lie samt obärgad areal och bete.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Korn				Havre				Blandsäd					
Övriga skörde-sätt ¹	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt ¹	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt ¹	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt ¹	Summa
-	100	99,8	0,2	-	100	99,1	0,9	-	100	88,4	11,2	0,4	100
-	100	99,9	0,0	0,1	100	99,8	0,2	0,0	100	92,0	8,0	-	100
-	100	100,0	-	-	100	98,5	1,3	0,2	100	100,0	-	-	100
-	100	99,7	0,3	-	100	98,0	1,6	0,4	100	89,0	10,2	0,8	100
..	100	99,6	0,4	0,0	100	86,4	11,4	2,2	100	85,8	13,6	0,6	100
3,2	100	99,0	0,3	0,7	100	96,2	2,0	1,8	100	84,9	10,7	4,4	100
0,1	100	99,0	0,6	0,4	100	94,6	4,6	0,8	100	94,2	3,3	2,5	100
-	100	100,0	-	0,0	100	96,8	-	3,2	100	100,0	-	-	100
0,3	100	97,9	0,1	2,0	100	94,8	2,4	2,8	100	96,2	3,1	0,7	100
-	100	100,0	-	-	100	99,6	0,2	0,2	100	92,0	7,0	1,0	100
-	100	100,0	-	0,0	100	99,8	-	0,2	100	97,2	2,8	-	100
-	100	99,9	0,1	0,0	100	98,0	1,9	0,1	100	94,8	5,2	-	100
..	100	100,0	-	-	100	96,7	3,3	-	100	83,1	16,9	-	100
-	100	99,3	0,3	0,4	100	93,9	5,6	0,5	100	87,4	12,6	-	100
0,1	100	99,4	0,3	0,3	100	94,5	5,4	0,1	100	95,0	4,3	0,7	100
-	100	99,7	0,0	0,3	100	96,1	1,9	2,0	100	80,9	15,1	4,0	100
-	100	99,5	-	0,5	100	97,8	1,9	0,3	100	98,0	1,8	0,2	100
-	100	99,9	0,1	-	100	99,7	0,3	-	100	100,0	-	-	100
..	100	99,3	0,2	0,5	100	97,9	1,6	0,5	100	98,8	1,2	-	100
..	100	98,3	0,8	0,9	100	97,3	2,6	0,1	100	94,1	1,4	4,5	100
..	100	95,9	2,7	1,4	100	98,3	1,3	0,4	100	91,4	6,5	2,1	100
-	-	85,1	13,7	1,2	100	98,8	1,2	-	100	..	..	..	100
-	-	94,8	4,8	0,4	100	99,9	-	0,1	100	97,5	2,1	0,4	100
..	100	97,5	1,6	0,9	100	96,2	3,8	-	100	..	..	..	100
-	100	100,0	-	-	100	99,9	0,1	-	100	92,6	7,4	-	100
-	100	99,8	-	0,2	100	99,3	0,2	0,5	100	100,0	-	-	100
-	100	99,7	0,2	0,1	100	95,9	4,0	0,1	100	95,3	4,7	-	100
-	100	99,9	0,0	0,1	100	98,9	0,9	0,2	100	93,5	6,2	0,3	100
0,7	100	99,1	0,5	0,4	100	92,7	6,3	1,0	100	87,2	11,2	1,6	100
0,4	100	99,3	0,2	0,5	100	97,2	1,9	0,9	100	92,9	7,0	0,1	100
..	100	95,0	3,7	1,3	100	95,7	3,8	0,5	100	93,1	3,5	3,4	100
..	100	95,1	4,2	0,7	100	97,7	2,2	0,1	100	97,2	1,7	1,1	100
0,1	100	99,1	0,6	0,3	100	96,6	3,0	0,4	100	92,1	7,0	0,9	100
0,2	100	98,5	1,3	0,2	100	92,6	7,1	0,3	100	78,2	20,7	1,1	100
0,2	100	98,1	1,7	0,2	100	89,6	9,8	0,6	100	72,8	25,0	2,2	100
0,2	100	97,5	2,3	0,2	100	88,4	10,9	0,7	100	70,4	28,3	1,3	100
0,3	100	96,8	2,9	0,3	100	84,4	15,0	0,6	100	63,1	34,9	2,0	100

8.14 SKÖRDESÄTT FÖR SPANNMÅL

SCB inhämtade tidigare årligen uppgifter om skördesättet för spannmål. Sådana uppgifter insamlades dock ej för 1974, eftersom årliga uppgifter ej längre anses vara av intresse. I detta avsnitt redovisas uppgifter för 1973.

Uppgiftsinsamlingen samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt på s 133. Uppgifter om skördesätt insamlades för samtliga provyttegårdar.

Resultat

Av *tabell 83* framgår att spannmål huvudsakligen skördades med skördetröska år 1973. Havre och blendsäd skördades dock delvis med bindare.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av skördesättet för spannmål återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1974:58 och Statistiska tabeller 1974:61

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisas dessa uppgifter motsvarande de i *tabell 83* fr o m år 1958.

8.15 BRÖD- OCH FODERSÄDENS KVALITET

SCB genomför varje år i samverkan med jordbruksnämnden och Sveriges Utsädesförening undersökningar av spannmålsens kvalitet. Resultaten används bl a vid skördeskadeskyddets prisberäkningar (se s 184).

Kvalitetsbestämningarna omfattar bl a hektolitervikt, proteinhalt samt för brödsäden även renhet och falltal. Falltalet, som bestäms enligt en fysikalisk metod, utgör ett mått på mältningen.

Undersökningens genomförande

Från ett underurval till huvudurvalet i de objektiva skördeuppskattningarna (se s 133) uttas prover av spannmålsskörden. Analyser av proverna utförs vid Sveriges Utsädesförenings cereallaboratorium i Svalöv.

För 1975 ingick i bearbetningen för höstvete prover från 532 företag, för vårvete från 271 företag, för höstråg från 308 företag, för korn från 484 företag och för havre från 506 företag.

Resultat

I *tabell 84* redovisas brödsädens fördelning på olika kvalitetsgrupper år 1975. Uppgifter om bröd- och fodersädens medelhektolitervikt och medelproteinhalt år 1975 lämnas i *tabell 85*.

Övrig publicering

Utförligare uppgifter om bröd- och fodersädens kvalitet år 1975 återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1976:6.2 respektive 6.4. Där lämnas även uppgifter om den levererade skördens fördelning på kvalitetsgrupper samt om brödsädens renhet.

Preliminära uppgifter om brödsädens kvalitet för 1975 lämnades i nr J 1975:67.

Tabell 84 Brödsädens fördelning på kvalitetsgrupper år 1975. Procent

Bread grain by quality groups in 1975. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; område	Låg volym- vikt ¹	Falltal				Summa
		under 80 (vete) resp 70 (höst- råg)	80–180 (vete) resp 70–90 (höstråg)	190–300 (vete) resp 100–150 (höstråg)	över 300 (vete) resp 150 (höst- råg)	
Höstvete						
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	–	–	–	12,9	87,1	100
» mellanbygder	1,3	–	–	22,7	76,0	100
» norra slättbygder	0,3	–	1,3	6,6	91,8	100
Svealands slättbygder	2,1	–	7,0	24,8	66,1	100
Götalands skogsbygder	1,7	–	5,9	34,5	57,9	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,2	–	2,2	38,0	55,6	100
Nedre Norrland	–	–	–	–	–	–
Övre Norrland	–	–	–	–	–	–
Hela riket						
1975	1,0	–	3,0	16,6	79,4	100
1974	0,7	0,9	9,0	35,8	53,6	100
1973	0,6	0,0	0,5	73,6	25,3	100
1972	12,6	–	4,0	46,0	37,4	100
1971	1,6	–	7,3	53,4	37,7	100
Vårvete						
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	–	–	–	64,1	35,9	100
» mellanbygder	..	..	..	..	..	100
» norra slättbygder	0,1	–	5,6	25,9	68,4	100
Svealands slättbygder	3,2	–	–	20,4	76,4	100
Götalands skogsbygder	3,1	–	1,0	43,9	52,0	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	..	..	100
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	100
Övre Norrland	–	–	–	–	–	–
Hela riket						
1975	1,7	–	0,9	32,9	64,5	100
1974	2,5	0,1	17,0	51,0	29,4	100
1973	0,5	–	1,7	31,6	66,2	100
1972	15,6	–	0,9	38,7	44,8	100
1971	5,7	–	4,6	36,8	52,9	100
Höstråg						
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	..	100
» mellanbygder	0,9	–	–	–	99,1	100
» norra slättbygder	–	–	–	–	100,0	100
Svealands slättbygder	0,2	–	–	–	99,8	100
Götalands skogsbygder	0,4	–	–	0,1	99,5	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	–	–	–	1,2	98,8	100
Nedre Norrland	–	–	–	–	–	–
Övre Norrland	–	–	–	–	–	–
Hela riket						
1975	0,3	..	..	0,0	99,7	100
1974	1,9	3,1	12,5	48,9	33,6	100
1973	4,4	–	3,5	17,2	74,9	100
1972	10,6	1,6	7,6	14,3	65,9	100
1971	..	..	..	..	..	100

¹ Hektolitervikt under 74,5 kg (vete) resp 69,0 kg (höstråg) oavsett falltal.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 85 Bröd- och fodersädens medelhektolitervikt och medelproteinhalt år 1975

The average weight per hectolitre and average value of protein content in bread and coarse grain in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Hektolitervikt; proteinhalt; område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre
Medelhektolitervikt, kg					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	81,8	81,6	..	73,9	56,5
» mellanbygder	80,3	..	76,5	72,8	..
» norra slättbygder	82,0	80,7	77,3	74,3	59,6
Svealands slättbygder	81,1	81,4	77,5	74,5	57,3
Götalands skogsbygder	80,3	80,0	76,4	73,6	55,2
Mellersta Sveriges skogsbygder	79,7	..	76,4	70,3	55,7
Nedre Norrland	—	..	—	68,4	53,4
Övre Norrland	—	—	—	64,0	52,0
<i>Hela riket</i>					
1975	81,4	81,2	77,0	73,1	57,0
1974	81,5	80,2	75,8	69,7	56,6
1973	81,1	81,7	73,8	71,2	57,4
1972	77,6	77,6	72,1	67,0	51,7
1971	79,8	79,4	74,3	68,7	54,0
Medelproteinhalt, procent					
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	11,3	13,9	..	12,4	12,9
» mellanbygder	11,7	..	9,0	13,2	..
» norra slättbygder	11,3	13,8	9,1	12,5	13,3
Svealands slättbygder	11,2	12,6	8,9	12,9	13,8
Götalands skogsbygder	10,5	13,7	9,3	12,8	12,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	10,2	..	8,7	13,7	13,6
Nedre Norrland	—	..	—	12,7	14,8
Övre Norrland	—	—	—	11,5	12,8
<i>Hela riket</i>					
1975	11,3	13,3	9,0	12,8	13,4
1974	11,7	13,0	9,8	12,3	12,2
1973	12,4	14,4	9,5	13,9	13,7
1972	12,0	14,2	9,5	12,8	11,9
1971	12,3	13,8	9,5	12,5	12,1

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.16 AREALER AV VALLFRÖ

SCB inhämtar varje år uppgifter om arealer av olika vallfrösorter.

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt på s 133. Uppgifter om vallfröodling inhämtas för samtliga provytegårdar. Odling av vallfrö förekom på 819 av dessa år 1975.

Uppgifterna insamlas i slutet av juli. De är därför ej helt jämförbara med de uppgifter om den totala vallfröarealen som insamlas till lantbruksregistret. Dessa senare uppgifter redovisas i tabell 59 på s 123.

Resultat

Odlingen av olika slag av vallfrö år 1975 redovisas i *tabell 86*. Av tabellen framgår att den totala arealen minskade något jämfört med 1974.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av odlingen av vallfrö 1975 återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1975:44.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tabell 86 fr o m år 1953.

Tabell 86 Arealer för skörd av vallfrö år 1975. Hektar

Areas cultivated as ley for seeds in 1975. Hectares

Avser företag med mer än 2 hektar åker. Preliminära uppgifter¹

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land. Preliminary results

Område	Timotej- frö	Rödklö- verfrö	Alsike- klöverfrö	Vitklö- verfrö	Annat vallfrö	Summa vallfrö
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	165	172	—	110	1 732	2 180
» mellanbygder	12	564	—	15	546	1 136
» norra slättbygder	852	653	230	—	284	2 018
Svealands slättbygder	3 189	508	3	—	75	3 775
Götalands skogsbygder	470	295	—	—	18	783
Mellersta Sveriges skogsbygder	639	51	31	—	62	783
Nedre Norrland	789	76	3	—	6	874
Övre Norrland	646	37	7	2	40	731
<i>Hela riket</i>						
1975	6 763	2 355	274	127	2 761	12 278
1974	6 786	3 344	446	2 953	—	13 529
1973	9 899	4 775	254	2 305	—	17 233
1972	10 202	6 573	360	1 992	—	19 127
1971	8 523	4 858	334	1 827	—	15 542

¹ Definitiva uppgifter redovisas endast för totala arealen vallfrö utan fördelning på sorter (se s 123).

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.17 VALLINSÅDDA AREALER

SCB genomförde för 1974 en undersökning rörande vallinsådd i olika insåningsgrödor. Det var första gången sådana uppgifter inhämtades.

Undersökningens genomförande

Uppgiftsinsamlingen samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna. Uppgifter insamlades för samtliga gårdar som ingick i urvalet för 1974. Skördeuppskattningarnas uppläggning, liksom urval, bortfall m m beskrivs utförligt på s 133.

Information om vallinsådda arealer inhämtades av provtagarna och baserades på jordbrukarnas egna uppgifter. I någon mån kunde dock dessa uppgifter avstämmas mot andra lämnade uppgifter. I vissa fall, framför allt vid vallinsådd utan insåningsgröda, avsåg lämnade uppgifter planerad insådd.

Bearbetning

Uppgifter om vallinsådda arealer skattades först för skördeområden. Skattade områdesarealer adderades sedan till län, produktionsområden och hela riket.

För att bättre överensstämmelse skulle erhållas med definitiva arealuppgifter enligt lantbruksregistret räknades de sålunda skattade vallinsådda arealerna om. Sådana omräkningar skedde för varje insåningsgröda med ledning av kända skillnader mellan skördeuppskattningarnas och lantbruksregistrets arealuppgifter för 1974.

Resultat

Uppgifter om vallinsådd areal i olika insåningsgrödor 1974 redovisas i *tabell 87*. Av tabellen framgår att korn och havre var de viktigaste insåningsgrödorna.

Övrig publicering

En utförligare redovisning av undersökningsmetodiken lämnas i Statistiska meddelanden serie J 1975:46.

8.18 SLÅTTERVALLARNAS ÅLDERSFÖRDELNING OCH AVKASTNING

SCB genomför varje år sedan 1959 en undersökning av slåttervallarnas åldersfördelning och avkastning.

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt på s 133.

Uppgifter om vallåldrar insamlas av provtagarna för samtliga provytegårdar med slåttervall. Åldersuppgift saknades dock för 21 av de undersökta gårdarna år 1975.

Resultat

I *tabellerna 88 och 89* redovisas vallarealens procentuella fördelning efter vallålder resp avkastning (biologisk första skörd) från vallar av olika ålder 1975. Av *tabellerna* framgår att vallåldern är lägre i södra Sverige än i norra och att tvåårsvallarna ger den största avkastningen.

Övrig publicering

Resultat från undersökningarna av vallarnas åldersfördelning och avkastning 1975 finns redovisade i Statistiska meddelanden J 1975:64.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tabellerna 88 och 89* fr o m år 1959.

Tabell 87 Vallinsådd areal i olika insåningsgrödor 1974. Hektar

Area sown for ley establishment in different nurse crops in 1974. Hectares

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Grön- foder och andra grödor	Ingen inså- nings- gröda	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	134	155	18	1 143	1 269	501	69	72	3 361
Uppsala	165	245	25	2 255	1 296	1 747	76	11	5 820
Södermanlands	193	154	56	1 553	3 790	522	62	52	6 382
Östergötlands	288	351	56	3 193	7 207	2 382	295	98	13 870
Jönköpings	5	49	86	2 029	3 738	1 636	161	10	7 714
Kronobergs	11	3	163	1 869	2 375	912	178	39	5 550
Kalmar	89	144	191	6 260	3 170	1 589	241	31	11 715
Gotlands	21	46	134	3 813	186	105	98	43	4 446
Blekinge	75	73	123	1 533	376	197	79	64	2 520
Kristianstads	100	184	803	7 602	1 696	607	320	10	11 322
Malmöhus	157	328	145	8 046	2 197	490	301	43	11 707
Hallands	69	46	78	2 885	3 688	782	304	170	8 022
Göteborgs o Bohus	325	67	63	1 061	1 968	416	106	—	4 006
Älvsborgs	121	203	184	3 389	8 311	1 000	357	15	13 580
Skaraborgs	205	80	168	2 470	9 559	707	413	62	13 664
Värmlands	170	63	136	4 092	3 151	232	241	104	8 189
Örebro	197	124	25	2 593	2 246	167	154	45	5 551
Västmanlands	85	162	—	1 522	1 274	332	112	105	3 592
Kopparbergs	25	6	—	2 933	690	233	204	193	4 284
Gävleborgs	—	5	—	5 397	1 216	585	61	22	7 286
Västernorrlands	—	—	..	6 047	526	593	278	47	7 511
Jämtlands	—	..	—	3 798	328	206	344	62	4 740
Västerbottens	—	—	—	10 812	411	1 086	160	2 001	14 470
Norrbottens	—	—	—	3 851	327	244	243	621	5 286
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	182	439	181	6 753	3 462	640	430	204	12 291
» mellanbygder	190	251	1 132	16 356	2 198	943	336	97	21 503
» norra slättbygder	413	430	163	5 081	13 983	1 592	582	90	22 334
Svealands slättbygder	679	828	136	9 195	10 050	3 289	443	278	24 898
Götalands skogsbygder	596	379	607	14 827	22 488	7 361	1 447	119	47 824
Mellersta Sveriges skogsbygder	373	150	235	7 860	6 156	775	426	340	16 315
Nedre Norrland	..	13	..	15 065	1 909	1 341	564	155	19 069
Övre Norrland	—	—	—	15 009	749	1 330	629	2 637	20 354
<i>Hela riket</i>	2 435	2 490	2 474	90 146	60 995	17 271	4 857	3 920	184 588
Total odlad areal	284 806	55 284	108 019	637 962	468 064	76 714	..	..	..

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 88 Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1975. Procent

Area of ley distributed by different age groups in 1975. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Summa
<i>Län</i>					
Stockholms	22,0	29,4	26,2	22,4	100
Uppsala	22,7	27,1	25,8	24,4	100
Södermanlands	31,8	27,1	21,4	19,7	100
Östergötlands	31,9	36,4	19,9	11,8	100
Jönköpings	23,0	20,5	25,2	31,3	100
Kronobergs	26,1	23,1	22,9	27,9	100
Kalmar	29,8	22,9	23,1	24,2	100
Gotlands	22,5	20,0	17,1	40,4	100
Blekinge	25,9	29,7	24,4	20,0	100
Kristianstads	30,4	29,5	19,3	20,8	100
Malmöhus	38,4	30,3	17,8	13,5	100
Hallands	28,5	36,8	22,1	12,6	100
Göteborgs o Bohus	20,5	21,4	28,7	29,4	100
Älvsborgs	25,6	30,8	24,8	18,8	100
Skaraborgs	30,3	25,4	22,8	21,5	100
Värmlands	23,1	22,2	22,3	32,4	100
Örebro	26,6	30,5	21,3	21,6	100
Västmanlands	26,6	23,5	19,8	30,1	100
Kopparbergs	25,1	22,9	27,0	25,0	100
Gävleborgs	26,2	26,8	31,9	15,1	100
Västernorrlands	25,1	28,5	22,4	24,0	100
Jämtlands	22,0	20,8	19,4	37,8	100
Västerbottens	21,4	29,1	26,3	23,2	100
Norrbottnens	18,2	21,3	22,1	38,4	100
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	34,5	37,5	18,0	10,0	100
» mellanbygder	31,8	27,8	18,8	21,6	100
» norra slättbygder	31,7	30,0	22,0	16,3	100
Svealands slättbygder	25,0	27,2	23,3	24,5	100
Götalands skogsbygder	24,5	25,1	24,4	26,0	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	25,5	24,8	24,1	25,6	100
Nedre Norrland	24,8	25,5	24,8	24,9	100
Övre Norrland	20,3	25,7	24,1	29,9	100
<i>Hela riket</i>					
1975	26,0	26,8	23,2	24,0	100
1974	27,3	27,7	23,4	21,6	100
1973	28,9	29,4	21,5	20,2	100
1972	27,0	28,3	21,4	23,3	100
1971	27,8	25,4	24,3	22,5	100

Källa: SCB. objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 89 Biologisk första skörd¹ från slåttervallar av olika ålder år 1975. Kilogram per hektar

Biological yield of ley of various ages in 1975. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Samtliga
<i>Län</i>					
Stockholms	3 920	5 420	4 700	4 210	4 630
Uppsala	3 440	5 150	4 920	3 890	4 470
Södermanlands	3 930	5 300	5 120	4 370	4 640
Östergötlands	4 100	5 590	5 130	4 940	4 940
Jönköpings	3 960	5 620	5 090	4 730	4 820
Kronobergs	4 610	5 900	5 660	5 230	5 320
Kalmar	4 840	5 770	5 050	5 190	5 180
Gotlands	5 190	5 480	5 310	4 730	5 080
Blekinge	6 390	6 960	7 020	5 580	6 550
Kristianstads	5 750	6 390	5 700	4 780	5 730
Malmöhus	6 300	6 080	5 630	5 140	5 960
Hallands	5 090	5 770	5 170	4 610	5 300
Göteborgs o Bohus	5 200	5 560	5 970	5 260	5 520
Älvsborgs	3 960	5 200	4 520	3 990	4 490
Skaraborgs	3 970	5 230	5 020	4 300	4 600
Värmlands	3 010	4 460	4 300	3 400	3 750
Örebro	4 460	5 740	5 400	4 990	5 170
Västmanlands	4 610	6 220	5 790	5 350	5 440
Kopparbergs	3 660	5 410	4 880	3 950	4 460
Gävleborgs	3 860	4 950	4 580	4 350	4 460
Västernorrlands	3 870	5 270	4 790	4 340	4 590
Jämtlands	4 070	5 520	4 960	4 370	4 660
Västerbottens	3 080	4 800	4 310	3 760	4 060
Norrbottens	3 680	5 140	4 430	4 210	4 360
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slåttbygder	5 520	5 840	5 510	4 670	5 560
» mellanbygder	5 970	6 210	5 720	5 080	5 800
» norra slåttbygder	4 060	5 600	5 160	4 380	4 820
Svealands slåttbygder	3 920	5 370	5 030	4 350	4 680
Götalands skogsbygder	4 460	5 510	5 110	4 790	4 970
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 680	5 160	4 790	3 900	4 370
Nedre Norrland	3 860	5 260	4 750	4 360	4 560
Övre Norrland	3 320	4 880	4 330	3 930	4 150
<i>Hela riket</i>					
1975	4 330	5 460	4 990	4 460	4 820
1974	4 580	5 000	4 420	3 600	4 450
1973	5 540	5 940	5 280	4 390	5 370
1972	5 670	5 980	5 410	4 670	5 470
1971	4 330	4 940	4 600	4 020	4 480

¹ Avser biologisk första skörd med 16,5 % vattenhalt.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.19 VALLSKÖRDENS KVALITET

SCB insamlar varje år prover från vallskörden för att låta bestämma dess kvalitet. Proverna analyseras vid statens lantbrukskemiska laboratorium i Uppsala, de kemiska stationerna i Kristianstad och Skara och cereallaboratoriet i Svalöv.

Undersökningens genomförande

Insamlingen av prover är samordnad med uppgiftsinsamlingen till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 133). Prover uttas vid de provytegårdar som ingår i undersökningen av bärgningsförluster för slättervall.

Proverna uttas från provyteskördarna. De redovisade resultaten avser således den biologiska skörden, d v s skörden ute på fältet.

Analyserna omfattar bestämning av smältbarheten av organisk substans och halten av råprotein, aska och socker. På basis av smältbarhetsbestämningen beräknas omsättbar energi (Mcal) och utifrån råproteinhalten andelen smältbart råprotein.

Resultat

Resultaten från undersökningen av höskördens kvalitet år 1975 redovisas i *tabell 90*.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av vallskördens kvalitet redovisas utförligt i Statistiska meddelanden serie J 1975:59.

Tabell 90 Vallskördens¹ kvalitet år 1975
Quality of the harvest from ley in 1975

Område	Råprotein, procent	Socker, procent	Aska, procent	Megacal per kg hö	Smältbart råprotein, gr/kg hö
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	10,9	8,6	6,0	2,06	76
" mellanbygder	10,0	8,8	5,9	2,04	68
" norra slättbygder	9,3	10,9	5,5	2,07	61
Svealands slättbygder	10,0	9,6	6,0	2,04	68
Götalands skogsbygder	8,9	9,9	5,3	2,05	57
Mellersta Sveriges skogsbygder	8,3	10,7	5,2	2,05	52
Nedre Norrland	8,8	10,9	5,3	2,06	56
Övre Norrland	8,4	12,4	5,1	2,08	52
<i>Hela riket</i>					
1975	9,2	10,2	5,5	2,05	60
1974	9,4	8,1	5,3	1,96	63

¹ Avser skörd med 16,5 % vattenhalt.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (turvalsundersökning, se texten).

8.20 BÄRNINGSMETODER FÖR SLÅTTERVALL OCH POTATIS

SCB inhämtar årligen uppgifter om bärningsmetoder för första skörd av slåttervall och för potatis.

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt på s 133.

För slåttervall omfattar undersökningarna första skörden vid samtliga provytegårdar där vallodling förekommer och för potatis skörden vid de gårdar som ingår i de separata urvalen för potatis.

Resultat

Av *tabell 91* framgår att hässjningen och skulltorkningen ökade från 1973 till 1974 medan torkning på slag minskade. För potatis är upptagning med samlingsupptagare den i särklass vanligaste metoden, vilket illustreras av *tabell 92*.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna av bärningsmetoder för slåttervall och potatis år 1974 finns redovisade i Statistiska meddelanden serie J 1975:34 med appendix.

8.21 AREALER AV OLIKA POTATIS-SORTER

SCB inhämtar årligen uppgifter om hur odlingen av potatis är fördelad på olika sorter.

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt på s 133.

Undersökningen om potatissorter omfattar samtliga gårdar som ingår i de separata urvalen för mat- respektive fabrikspotatis. Tidigpotatis (tidig sorter matpotatis) ingår inte i skördeuppskattningarna.

Resultat

Potatisarealens fördelning 1974 på olika sorter framgår av *tabellerna 93* och *94*. Undersökningen visade att sorterna Bintje, King Edward och Magnum Bonum dominerade kraftigt och att de tillsammans odlades på 90 % av den samlade arealen av matpotatis exklusive tidigpotatis. Dianella var den vanligaste fabrikspotatissorten och odlades på drygt 54 % av arealen.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om potatisarealens fördelning på olika sorter 1974 finns publicerade i Statistiska meddelanden J 1975:34 med appendix.

Tabell 91 Arealen slättervall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1974. Procent
Area of ley distributed by different methods of harvesting in 1974. Per cent

Avser första skörden vid företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to the first harvest on holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hässj- ning	Krak- ning	Volm- ning	Tork- ning på slag	Skull- tork- ning	Ensi- lering	Annan metod	Ej till- vara- taget	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	30,6	0,2	1,2	32,7	26,1	8,5	0,3	0,4	100
Uppsala	34,3	—	2,9	38,5	17,6	5,3	1,4	0,0	100
Södermanlands	29,4	—	—	32,2	24,4	9,7	1,4	2,9	100
Östergötlands	16,7	1,5	0,5	26,6	40,4	11,9	2,3	0,1	100
Jönköpings	31,1	5,6	2,0	14,4	43,1	3,8	—	—	100
Kronobergs	45,0	2,1	1,9	22,1	21,0	7,5	—	0,4	100
Kalmar	7,1	11,1	5,4	49,4	17,8	8,4	0,6	0,2	100
Gotlands	0,3	—	2,2	87,7	4,1	4,1	1,4	0,2	100
Blekinge	19,5	3,5	3,8	57,2	7,7	6,8	1,5	—	100
Kristianstads	6,8	1,3	0,9	65,4	13,7	10,0	1,8	0,1	100
Malmöhus	3,4	—	0,7	66,9	7,3	12,3	9,4	—	100
Hallands	24,6	0,2	1,9	28,4	26,7	15,6	2,6	0,0	100
Göteborgs o Bohus	8,8	12,8	3,3	27,4	45,2	1,1	1,2	0,2	100
Älvsborgs	13,8	5,9	12,8	16,8	42,1	5,2	3,1	0,3	100
Skaraborgs	10,3	6,1	4,5	25,0	46,9	5,5	1,2	0,5	100
Värmlands	40,9	1,9	10,0	22,9	18,0	4,3	1,2	0,8	100
Örebro	43,6	—	—	23,4	22,5	5,0	5,3	0,2	100
Västmanlands	33,5	0,4	—	32,0	26,2	5,4	2,0	0,5	100
Kopparbergs	49,7	0,8	—	6,2	33,5	9,8	—	—	100
Gävleborgs	50,9	—	—	12,0	36,2	0,6	—	0,3	100
Västernorrlands	63,9	—	—	5,1	24,0	5,1	0,5	1,4	100
Jämtlands	60,0	—	—	4,5	24,8	9,0	0,9	0,8	100
Västerbottens	66,4	—	0,7	2,7	26,6	2,0	—	1,6	100
Norrbottnens	60,8	0,2	—	5,2	14,3	14,8	0,5	4,2	100
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	6,2	0,1	0,4	47,4	20,1	15,4	10,4	0,0	100
» mellanbygder	2,4	1,0	4,1	74,0	7,2	8,6	2,6	0,1	100
» norra slättbygder	8,9	5,6	6,2	24,6	43,1	7,9	3,4	0,3	100
Svealands slättbygder	31,8	0,7	2,3	32,7	22,7	7,1	1,9	0,8	100
Götalands skogsbygder	22,3	6,2	3,1	26,8	34,3	6,5	0,6	0,2	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	42,7	0,5	6,3	18,3	26,4	4,4	0,8	0,6	100
Nedre Norrland	57,6	0,0	—	6,8	29,2	5,1	0,5	0,8	100
Övre Norrland	65,6	0,1	0,4	3,5	21,5	6,3	0,2	2,4	100
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>									
2,1–10,0	58,5	5,8	5,8	19,4	8,0	0,8	0,5	1,2	100
10,1–20,0	42,2	4,2	3,2	24,9	21,8	2,9	0,4	0,4	100
20,1–50,0	19,3	0,9	2,1	33,8	35,4	7,0	1,0	0,5	100
Över 50,0	6,2	0,3	0,5	27,0	41,6	18,4	5,3	0,7	100
<i>Hela riket</i>									
1974	30,8	2,6	2,9	27,1	27,4	6,9	1,6	0,7	100
1973	23,8	2,6	2,8	37,6	23,6	7,3	1,5	0,8	100
1972	35,3	3,5	3,1	29,9	20,8	6,9	0,2	0,3	100
1971	34,8	3,7	4,4	31,2	17,5	7,2	0,4	0,8	100
1970	42,2	4,8	4,6	25,0	14,6	7,5	0,3	1,0	100

Källa: SCB. objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 92 Arealen mat- resp fabrikspotatis fördelad efter olika bärningsmetoder år 1974. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting in 1974. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker och minst 0,5 hektar potatis

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0,5 hectares of potatoes

Område	Matpotatis					Fabrikspotatis						
	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjuls- maskin	Säll- matte- upp- tagare	Sam- lings- upp- tagare ²	Annan upp- tagare	Summa	Hand- upp- tag- ning	Kast- hjuls- maskin	Säll- matte- upp- tagare	Sam- lings- upp- tagare ²	Annan upp- tagare	Summa
<i>Län</i>												
Stockholms	1,1	6,2	28,2	64,5	—	100	—	—	—	—	—	—
Uppsala	1,4	1,6	6,5	90,0	0,5	100	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	2,3	1,2	24,5	72,0	—	100	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	1,4	0,4	7,8	90,4	—	100	—	—	—	—	—	—
Jönköpings	1,0	3,0	22,6	73,4	—	100	..	..	..	..	..	100
Kronobergs	1,7	10,3	18,3	69,7	—	100	..	..	..	..	..	100
Kalmar	0,6	1,6	10,3	87,5	—	100	..	..	..	..	..	100
Gotlands	0,5	0,5	4,4	94,6	—	100	—	—	—	—	—	—
Blekinge	0,6	4,7	22,6	72,1	—	100	—	1,6	5,0	93,4	—	100
Kristianstads	—	2,4	6,4	91,2	—	100	—	0,3	3,8	95,9	—	100
Malmöhus	0,1	0,2	10,2	89,5	—	100	—	—	5,9	94,1	—	100
Hallands	0,0	0,4	1,7	97,9	0,0	100	..	..	..	..	..	100
Göteborgs o Bohus	0,0	11,5	42,7	45,8	—	100	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	0,7	4,8	24,6	69,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs	0,2	0,3	1,9	97,6	—	100	..	..	..	..	..	100
Värmlands	0,0	1,1	4,0	94,9	—	100	—	—	—	—	—	—
Örebro	0,6	0,2	11,1	88,1	—	100	..	..	..	..	..	100
Västmanlands	1,1	7,0	13,5	78,4	—	100	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	—	0,0	8,7	91,3	—	100	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	0,8	10,5	23,4	65,3	—	100	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	1,2	14,3	5,5	79,0	—	100	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	0,7	9,0	38,1	52,2	—	100	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	1,0	2,1	0,6	96,3	—	100	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	1,2	0,3	18,1	80,4	—	100	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	0,1	0,3	2,7	96,9	0,0	100	—	—	2,1	97,9	—	100
Götalands mellan- bygder	0,1	0,9	12,1	86,9	—	100	—	0,7	4,3	95,0	—	100
Götalands norra slättbygder	0,4	0,3	2,5	96,8	—	100	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	0,7	2,2	12,6	84,4	0,1	100	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	0,9	4,8	18,2	76,1	—	100	—	1,0	10,3	88,7	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	1,0	3,4	16,0	79,6	—	100	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	0,7	7,9	12,9	78,5	—	100	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	1,1	1,3	9,2	88,4	—	100	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>												
1974	0,5	1,7	9,2	88,6	0,0	100	—	0,7	4,7	94,6	—	100
1973	1,4	2,6	10,5	85,4	0,1	100	..	1,5	6,7	90,8	1,0	100
1972 ¹	3,5	11,5	15,4	69,5	0,1	100	0,3	2,0	8,1	89,5	0,1	100
1971 ¹	4,3	11,4	16,8	67,4	0,1	100	0,4	2,4	9,4	87,5	0,3	100
1970 ¹	5,4	12,0	17,9	64,5	0,2	100	0,9	4,7	16,6	77,4	0,4	100

¹ Avser odlingar om minst 0,13 hektar. — ² Samlingsupptagare och helautomatisk upptagare.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 93 Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1974. Procent

Area of table potatoes distributed by different varieties in 1974. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker och minst 0,5 hektar matpotatis exklusive tidigpotatis

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of table potatoes

Område	Bintje	King Edward	Magnum Bonum	Up to date	Grata	British Queen	Mandel gul	Aquila	Elsa	Vit drottning	Blå mandel	Övriga sorter	Sort okänd el uppg saknas	Summa
<i>Län</i>														
Stockholms	11,6	0,8	19,9	—	—	—	—	1,1	—	66,6	—	—	—	100
Uppsala	43,2	4,5	42,8	—	—	—	—	—	—	9,5	—	—	—	100
Södermanlands	28,3	28,6	22,5	—	—	1,4	—	—	—	18,1	—	1,1	—	100
Östergötlands	39,0	48,3	12,0	0,2	—	—	—	—	—	—	—	0,5	—	100
Jönköpings	28,2	8,6	54,2	0,9	0,9	0,7	—	—	—	—	0,7	—	5,8	100
Kronobergs	26,5	65,7	0,5	2,8	—	—	—	1,1	—	—	1,7	1,7	—	100
Kalmar	73,3	5,3	10,4	10,2	0,3	—	—	—	—	—	—	—	0,5	100
Gotlands	91,7	0,3	1,2	5,6	—	—	—	0,5	—	—	—	—	0,7	100
Blekinge	58,6	11,0	1,0	1,6	—	—	—	0,4	25,8	—	—	1,2	0,4	100
Kristianstads	70,9	27,0	1,1	0,1	0,1	0,2	—	—	0,4	—	0,1	0,1	—	100
Malmöhus	89,9	1,8	0,1	0,3	1,0	—	—	—	—	—	—	6,2	0,7	100
Hallands	54,9	43,2	0,0	0,2	—	—	—	0,6	—	—	0,1	1,0	—	100
Göteborgs o Bohus	3,9	79,5	11,8	—	—	—	—	3,2	—	—	—	1,6	—	100
Älvsborgs	11,1	58,3	13,4	0,3	1,0	4,2	—	—	—	—	10,1	1,6	—	100
Skaraborgs	47,1	26,9	24,8	0,6	—	—	—	—	—	—	—	0,1	0,5	100
Värmlands	12,1	51,6	1,8	—	—	34,4	—	—	—	—	—	—	0,1	100
Örebro	30,2	45,2	18,6	2,9	1,3	0,7	—	—	—	0,7	0,4	—	—	100
Västmanlands	29,3	36,3	20,9	—	—	—	—	—	—	9,0	—	2,0	2,5	100
Kopparbergs	16,3	48,1	30,1	—	2,0	1,9	0,7	—	0,9	—	—	—	—	100
Gävleborgs	33,6	8,0	51,4	—	0,8	—	1,8	—	—	—	—	0,8	3,6	100
Västernorrlands	67,1	28,5	0,8	—	—	—	2,8	—	—	—	—	0,8	—	100
Jämtlands	63,5	16,7	3,2	—	—	—	12,8	—	—	—	—	3,8	—	100
Västerbottens	64,9	5,7	2,7	0,4	—	—	22,4	—	—	—	—	0,4	3,5	100
Norrbottnens	66,9	3,5	—	—	—	—	27,5	—	—	—	—	—	2,1	100
<i>Produktionsområden</i>														
Götalands södra slättbygder	69,0	25,4	0,1	0,3	—	—	—	0,3	0,0	—	—	4,7	0,2	100
» mellanbygder	84,2	8,9	0,3	1,8	0,9	—	—	0,1	3,0	—	—	0,2	0,6	100
» norra slättbygder	45,4	38,8	14,7	0,3	—	—	—	—	—	—	0,1	0,3	0,4	100
Svealands slättbygder	28,5	30,9	18,1	0,8	0,5	2,6	—	0,2	—	17,9	—	0,3	0,2	100
Götalands skogsbygder	36,8	26,1	26,7	4,4	0,5	0,8	—	0,4	0,2	—	1,7	1,2	1,2	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	16,6	34,6	33,8	0,4	0,8	12,8	—	—	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	100
Nedre Norrland	47,4	27,3	12,2	—	0,3	5,8	4,5	—	—	—	—	1,0	1,5	100
Övre Norrland	65,9	4,6	1,5	0,2	—	—	24,8	—	—	—	—	0,2	2,8	100
<i>Hela riket</i>														
1974	55,4	24,1	10,3	1,1	0,4	1,6	1,9	0,2	0,7	2,1	0,2	1,4	0,6	100
1973	54,7	24,1	11,2	1,1	0,4	1,4	2,8	0,2	1,0	1,7	0,4	0,6	0,4	100

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 94 Arealen fabrikspotatis fördelad på olika sorter år 1974. Procent

Area of potatoes for processing distributed by different varieties in 1974. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker och minst 0,5 hektar fabrikspotatis

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0.5 hectares of potatoes for processing

Område	Dianella	Prevalent	Kaptah	Maritta	Parnasia	Saturna	Rekord	Alpha	Övriga sorter	Sort okänd el uppg sakn	Summa
<i>Produktionsområden</i>											
Götalands södra slättbygder	59,3	11,1	17,7	1,4	—	6,5	—	0,4	1,5	2,1	100
» mellanbygder	52,8	10,3	16,2	2,0	2,9	14,2	—	0,9	0,6	0,1	100
» norra slättbygder	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	61,5	6,7	17,0	—	2,9	8,7	—	0,7	0,4	2,1	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>											
1974	54,2	10,3	16,3	1,7	2,7	12,9	—	0,8	0,6	0,5	100
1973	63,4	9,4	13,6	1,3	3,7	6,2	0,4	1,3	0,4	0,3	100
1972	65,5	14,5	9,2	1,5	4,6	1,8	—	—	2,2	0,7	100
1971	64,4	14,0	10,6	2,5	6,2	.. ¹	.. ¹	.. ¹	2,1	0,2	100
1969	67,7	.. ¹	9,3	3,8	13,3	.. ¹	.. ¹	.. ¹	4,7	1,2	100

¹ Ingår i övriga sorter.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.22 AREAL OCH AVKASTNING AV POTATIS EFTER ODLINGS-STORLEK

SCB inhämtar varje år genom de objektiva skördeuppskattningarna uppgifter om areal och skörd av mat- och fabrikspotatis (se s 133).

Genom en speciell bearbetning av de inhämtade uppgifterna erhålls uppgifter om areal och biologisk skörd av mat- och fabrikspotatis vid odlingar av olika storlek.

Resultat

Den procentuella fördelningen av arealerna för mat- och fabrikspotatis på odlingar av olika storlek år 1974 redovisas i *tabell 95*. Av tabellen framgår att odlingarna genomsnittligt var större i södra Sverige än i norra.

I *tabell 96* redovisas biologisk skörd per hektar vid olika stora odlingar. Avkastningen var högre vid större odlingar än vid mindre. Eftersom spillet kan variera mellan odlingar av olika storlek, är det dock möjligt att skillnaderna mellan de bärgade skördarna avviker från skillnaderna mellan de biologiska skördarna.

Övrig publicering

Utförligare uppgifter om potatisarealens fördelning och avkastning redovisas i Statistiska meddelanden serie J 1975:34 med appendix.

8.23 ODLINGSTEKNIK, JORDARTER M M VID STÖRRE MAT-POTATISODLINGAR

SCB genomförde 1973 en undersökning för att belysa odlingstekniken m m vid större odlingar av matpotatis. Detta skedde delvis på uppdrag av Sveriges Potatisodlares Riksförbund (SPOR).

Undersökningens genomförande

Undersökningen begränsades till företag med minst 1,0 hektar matpotatis exkl tidigpotatis (tidiga sorter). Tidigpotatis ingick inte i undersökningen. Arealgränsen medförde att ungefär två tredjedelar av arealen matpotatis exkl tidigpotatis kom att ingå i undersökningen.

Uppgiftsinsamlingen samordnades med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 133). Den där använda urvalsmetoden medförde att företag med stor odling av matpotatis kom att ingå i undersökningen med flera ursalsenheter.

På grund av vägran att lämna uppgifter, ofullständiga uppgifter m m föll ett 70-tal enheter bort ur undersökningen. Resultatberäkningen genomfördes för totalt 2 924 enheter, vilket innebar att ca 2 000 företag berördes.

Resultat

I *tabell 97* redovisas arealen matpotatis i hektar med uppgifter om bevattnad och markkarterad areal samt om olika jordarter. Av tabellen framgår bl a att ca en femtedel av arealen vid större matpotatisodlingar var bevattnad. Vidare framgår att huvuddelen av matpotatisen odlades där sand, mo och mjåla dominerar.

Övrig publicering

En utförligare presentation av resultaten från inventeringen återfinns i Statistiska meddelanden J 1974:62 och i Statistiska tabeller 1974:59.

Tabell 95 Arealerna mat- och fabrikspotatis fördelade efter odlingsstorlek år 1974. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivations in 1974. Per cent

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar mat- resp fabrikspotatis					Summa
	0,2- 0,4	0,5- 0,8	0,9- 1,5	1,6- 3,0	Över 3,0	
Matpotatis						
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	2,6	3,4	4,9	12,7	76,4	100
» mellanbygder	8,6	3,7	9,3	18,4	60,0	100
» norra slättbygder	5,8	0,5	3,1	7,3	83,3	100
Svealands slättbygder	14,6	4,1	4,2	11,6	65,5	100
Götalands skogsbygder	58,2	3,8	5,9	5,8	26,3	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	34,0	2,0	7,4	10,2	46,4	100
Nedre Norrland	62,8	2,5	4,9	6,2	23,6	100
Övre Norrland	37,5	1,4	3,1	5,1	52,9	100
Hela riket						
1974	26,1	2,9	5,6	10,2	55,2	100
1973	22,5 ²	3,2	7,7	11,3	55,3	100
1972	17,1 ²	6,9	9,5	12,5	54,0	100
1971	14,9 ²	7,9	9,0	12,6	55,6	100
1970		22,5 ³	9,4	12,7	55,4	100
Fabrikspotatis ¹						
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	..	0,8	9,5	17,7	72,0	100
» mellanbygder	..	1,4	6,1	10,0	82,5	100
» norra slättbygder	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	..	3,4	11,0	21,9	63,7	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—
Hela riket						
1974	.	1,5	6,8	11,8	79,9	100
1973	.	1,7	5,6	16,6	76,1	100
1972	1,0 ²	2,5	8,0	16,8	71,7	100
1971	1,2 ²	2,5	7,2	16,5	72,6	100
1970		5,2 ³	8,6	15,7	70,5	100

¹ Avser fr o m 1973 odlingar om minst 0,5 hektar. — ² Avser odlingar om 0,13–0,4 hektar. — ³ Avser odlingar om 0,13–0,8 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 96 Biologisk skörd av mat- och fabrikspotatis vid odlingar av olika storlek år 1974. Kilogram per hektar

Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivations in different size groups in 1974. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Gröda; område	Storleksgrupp, hektar mat- resp fabrikspotatis					
	0,2– 0,4	0,5– 0,8	0,9– 1,5	1,6– 3,0	Över 3,0	Samtliga grupper
Matpotatis						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	36 370	35 310	39 150	44 380	42 660
» mellanbygder	30 270	32 450	34 430	35 890	40 630	38 090
» norra slättbygder	..	..	..	31 430	34 570	33 730
Svealands slättbygder	25 340	23 720	23 780	23 890	29 460	27 800
Götalands skogsbygder	26 360	31 810	33 540	30 230	34 000	29 490
Mellersta Sveriges skogsbygder	25 460	..	24 220	26 320	29 000	27 150
Nedre Norrland	20 430	21 570	25 740	26 690	27 850	23 090
Övre Norrland	..	..	..	24 010	24 860	23 080
<i>Hela riket</i>						
1974	26 680	29 570	30 960	32 570	36 130	33 030
1973	20 440 ²	23 540	25 700	28 460	31 150	27 980
1972	22 040 ²	26 150	29 300	29 700	34 490	30 840
1971	24 840 ²	28 420	29 300	31 600	32 390	30 620
1970	27 600 ³	29 680 ⁴	31 260	31 970	35 430	33 060
Fabrikspotatis¹						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	..	..	..	..	37 160	36 270
» mellanbygder	..	..	32 470	33 070	35 540	35 000
» norra slättbygder	..	–	–	–	..	..
Svealands slättbygder	..	–	–	–	..	..
Götalands skogsbygder	..	..	35 430	34 220	34 900	34 770
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	–	–	–	–	–
Nedre Norrland	..	–	–	–	–	–
Övre Norrland	..	–	–	–	–	–
<i>Hela riket</i>						
1974	..	..	32 920	33 550	35 580	35 060
1973	..	23 650	20 770	21 030	21 140	21 170
1972	26 320 ²	28 640	29 410	31 960	33 350	32 630
1971	27 010 ²	27 250	28 250	28 420	29 450	29 090
1970	27 890 ³	34 540 ⁴	32 050	35 780	36 530	35 840

¹ Avser fr o m 1973 odlingar om minst 0,5 hektar. – ² Avser odlingar om 0,13–0,4 hektar. – ³ Avser odlingar om 0,13–0,3 hektar. – ⁴ Avser odlingar om 0,4–0,8 hektar.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 97 Arealen matpotatis i hektar samt bevattnad och obevattnad areal, olika jordarter och markkarterad areal år 1973
 Area of table potatoes in hectares, irrigated and non-irrigated area, different types of soil and area made up on soil map in 1973

Avser företag med minst 1,0 hektar matpotatis Figures refer to holdings of at least 1,0 hectares of table potatoes

Område	Areal, hektar	Bevattnad areal ¹ , procent	Obevattnad areal ¹ , procent	Jordart, procent			Markkarterad areal, procent		Ej markkarterad areal, procent
				Mulljord	Sand, mo, mjåla	Lerjord	Före 1960	1960 eller senare	
<i>Län</i>									
Stockholms	404	36	62	9	26	65	9	32	59
Uppsala	405	30	69	6	63	31	29	39	32
Södermanlands	220	31	69	20	54	26	14	57	29
Östergötlands	1 132	21	77	17	81	2	22	25	53
Jönköpings	359	23	74	10	90	—	8	54	38
Kronobergs	138	..	..	..	..	..	..	..	..
Kalmar	1 019	27	73	9	88	3	17	24	59
Gotlands	383	5	95	2	98	—	15	56	29
Blekinge	314	29	71	..	..	..	..	..	..
Kristianstads	1 324	40	58	21	77	2	13	57	30
Malmöhus	3 240	15	83	19	70	11	10	51	39
Hallands	2 520	12	84	7	89	4	13	63	24
Göteborgs o Bohus	69	..	..	..	..	..	..	..	..
Älvsborgs	229	22	78	28	70	2	14	31	55
Skaraborgs	1 917	24	74	4	95	1	15	41	44
Värmlands	705	18	82	—	98	2	6	39	55
Örebro	804	18	81	34	52	14	28	38	34
Västmanlands	129	..	..	..	..	..	..	..	..
Kopparbergs	469	—	99	2	98	—	12	42	46
Gävleborgs	299	8	91	7	85	8	2	30	68
Västernorrlands	355	13	84	2	93	5	18	36	46
Jämtlands	80	..	..	..	..	..	..	..	..
Västerbottens	697	2	96	15	79	6	22	25	53
Norrbottnens	695	10	86	4	77	19	10	24	66
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	4 414	20	77	10	85	5	12	62	26
» mellanbygder	3 717	18	81	19	73	8	11	46	43
» norra slättbygder	2 554	20	79	9	90	1	18	35	47
Svealands slättbygder	2 077	26	73	20	53	27	20	40	40
Götalands skogsbygder	1 736	25	72	17	82	1	15	40	45
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 255	17	82	2	97	1	12	37	51
Nedre Norrland	760	10	88	3	90	7	14	32	54
Övre Norrland	1 393	6	91	9	78	13	16	24	60
<i>Hela riket</i>	17 906	19	79	13	79	8	14	44	42

¹ För vissa företag saknas uppgift om bevattnad och obevattnad areal.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning om ca 3 000 enheter; bortfall ca 70).

8.24 SÅ- OCH SKÖRDETIDPUNKTER M M

SCB inhämtar varje år uppgifter om tidpunkter för sådd och skörd av olika grödor.

Uppgifter om såtidpunkter inhämtas för spannmål, höstoljeväxter och potatis och uppgifter om skördetidpunkter för spannmål, slåttervall och potatis.

För de vårsådda spannmålsgrödorna beräknas växtperiodens genomsnittliga längd (tidsperioden mellan sådd och skörd) och för dessa grödor och potatis uppgifter om avkastning efter såtidpunkt.

Undersökningens genomförande

Uppgiftsinsamlingen är samordnad med de objektiva skördeuppskattningarna. Insamlingsmetodik, bortfall m m för dessa beskrivs utförligt på s 133. Uppgifter om så- och skördetidpunkter inhämtas från samtliga företag i skördeuppskattningarna.

Tidsuppgifterna inhämtas hos jordbrukarna vid utläggningen av provtytor respektive kort tid efter skörden. För höstgrödorna anger jordbrukarna tidpunkten för sådden inom fjortondagarsperioder och för vårsådda grödor inom sjudagarsperioder.

Vid bearbetningen grupperas skördetidpunkterna inom tiodagarsperioder.

Resultat

I *tabellerna 98 och 99* redovisas mediantidpunkterna (de tidpunkter då hälften av arealerna av de olika grödorna blivit sådda respektive skördade) för sådd och skörd år 1974. Av *tabell 98* framgår att tidpunkten för vårsådden varierade betydligt mellan olika områden.

I *tabell 100* redovisas växtperiodens längd för vårsåden år 1974.

Av *tabell 101* framgår avkastningen av vårsäd och potatis på arealer med olika såtidpunkter.

Tabell 98 Mediantidpunkt¹ för sådd av spannmål och sättning av potatis år 1974

Median date for grain sowing and potato setting in 1974

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Höst-råg	Höst-raps	Höst-rybs	Vår-vete	Korn	Havre	Bland-säd	Mat-potatis	Fabriks-potatis
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	21 sept	21 sept	20 aug	26 aug	14 mars	16 mars	28 mars	3 april	11 april	22 april
Götalands mellanbygder	22 »	23 »	15 »	25 »	29 »	3 april	3 april	12 »	25 »	30 »
Götalands norra slättbygder	21 »	13 »	9 »	19 »	14 april	13 »	15 »	19 »	28 »	..
Svealands slättbygder	13 »	7 »	10 »	10 »	19 »	23 »	24 »	30 »	11 maj	..
Götalands skogsbygder	21 »	21 »	14 »	23 »	17 »	18 »	21 »	22 »	30 april	30 april
Mellersta Sveriges skogsbygder	13 »	10 »	..	..	29 »	7 maj	2 maj	29 »	10 maj	-
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	18 »	15 »	19 maj	23 »	-
Övre Norrland	-	-	-	-	..	24 »	23 »	24 »	31 »	-
<i>Hela riket</i>										
1974	19 sept	16 sept	18 aug	17 aug	14 april	18 april	20 april	25 april	29 april	30 april
1973	18 »	16 »	16 »	16 »	16 »	2 maj	4 maj	8 maj	6 maj	5 maj
1972	19 »	17 »	20 »	19 »	26 »	3 »	4 »	6 »	8 »	6 »
1971	17 »	15 »	19 »	19 »	24 »	3 »	4 »	7 »	11 »	9 »
1970	20 »	19 »	21 »	19 »	8 maj	14 »	14 »	15 »	21 »	22 »

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit sådd.

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Avkastningen för de undersökta grödorna var i allmänhet lägre på senare sådda arealer. Redovisade skördevariationer torde dock bero på fler faktorer än såtidpunkt, t ex jordart och belägenhet.

Övrig publicering

I Statistiska meddelanden serie J 1975:34 med appendix återfinns utförliga resultat för län avseende så- och skördetidpunkter m m. Där redovisas även arealens fördelning på olika växtperiodslängder.

Tabell 99 Mediantidpunkt¹ för skörd av spannmål, slättervall och potatis år 1974

Median date for harvesting grain, ley and potatoes in 1974

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Slättervall ²	Mat-potatis	Fabriks-potatis
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	26 aug	27 aug	17 aug	14 aug	27 aug	28 aug	17 juni	18 sept	6 okt
» mellanbygder	31 »	4 sept	19 »	19 »	29 »	30 »	23 »	23 »	1 »
» norra slättbygder	1 sept	17 »	20 »	27 »	31 »	5 sept	30 »	26 »	..
Svealands slättbygder	8 »	17 »	26 »	8 sept	14 sept	14 »	29 »	23 »	..
Götalands skogsbygder	5 »	14 »	26 »	30 aug	13 »	12 »	3 juli	29 »	4 okt
Mellersta Sveriges skogsbygder	7 »	18 »	28 »	16 sept	15 »	15 »	6 »	20 »	—
Nedre Norrland	..	..	..	19 »	20 »	20 »	16 »	17 »	—
Övre Norrland	—	—	..	13 »	26 »	17 »	18 »	13 »	—
<i>Hela riket</i>									
1974	2 sept	13 sept	21 aug	29 aug	11 sept	12 sept	3 juli	22 sept	2 okt
1973	15 aug	19 aug	6 »	18 »	25 aug	26 aug	26 juni	21 »	3 »
1972	25 »	28 »	12 »	26 »	31 »	30 »	1 juli	23 »	4 »
1971	25 »	31 »	15 »	28 »	4 sept	4 sept	4 »	22 »	2 »
1970	27 »	20 sept	22 »	18 sept	22 »	21 »	1 »	27 »	10 »

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit skördad. — ² Avser första skörd.

Tabell 100 Växtperiodens längd i dagar för olika grödor år 1974

Average number of days between sowing and harvesting in 1974

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vårvete	Korn	Havre	Blandsäd
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	165	148	155	150
» mellanbygder	159	138	150	142
» norra slättbygder	158	137	140	140
Svealands slättbygder	152	139	142	136
Götalands skogsbygder	151	139	145	143
Mellersta Sveriges skogsbygder	149	135	139	140
Nedre Norrland	..	129	133	128
Övre Norrland	—	110	129	116
<i>Hela riket</i>				
1974	157	137	143	139
1973	127	113	115	111
1972	127	113	118	113
1971	128	118	123	119
1970	133	125	130	127

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

Tabell 101 Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkt år 1974. Kilogram per hektar
 Biological yield per hectare on acreages with different sowing date in 1974. Kilogrammes per hectare

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; gröda	Såtidpunkt (för potatis sättnings-tidpunkt)											
	Före 25 mars	25 mars- 31 »	1 april- 7 » (el före 8 april)	8 april- 14 » (el före 15 april)	15 april- 21 »	22 april- 28 »	29 april- 5 maj	6 maj- 12 »	13 maj- 19 » (el efter 12 maj)	20 maj- 26 »	27 maj- 2 juni (el efter 26 maj)	Efter 2 juni
<i>Götalands södra slättbygder</i>												
Vårvete	5 900	4 910	4 650	..	..	..	..	-	-	-	-	-
Korn			5 360	4 390	3 920	..	-	..	..	-	-	-
Havre			5 520	4 500	4 520	..	..	-	-	-	-	-
Blandsäd			4 810	4 110	..	-	-	..	-	-	-	-
Matpotatis				43 300	42 060	43 990	34 910	..	..	..	..	-
Fabrikspotatis				35 040	36 680	35 390	36 200	..	-	-	-	..
<i>Götalands mellanbygder</i>												
Vårvete	5 260	5 290	4 820	4 660	..	..	..	..	-	-	-	-
Korn			4 640	4 130	3 750	3 750	3 560	3 070	..	..	..	-
Havre			5 100	4 860	4 140	4 360	4 080	..	..	..	-	-
Blandsäd			4 650	4 580	3 630	3 640	..	..	..	-	-	-
Matpotatis				44 730	41 410	38 980	37 170	34 440	30 730	35 750	..	..
Fabrikspotatis				40 170	32 150	36 320	35 240	33 550	33 620	35 970	..	-
<i>Götalands norra slättbygder</i>												
Vårvete	-	..	5 560	5 990	5 340	3 690	..	..	..	-	-	-
Korn			5 400	5 360	4 590	4 270	3 920	3 440	..	..	..	-
Havre			5 290	4 810	4 250	3 960	3 650	3 510	..	-	..	-
Blandsäd			5 820	5 250	4 600	3 600	3 250	..	-	..	..	-
Matpotatis				32 990	32 790	34 860	34 230	33 840	34 690	..	..	..
Fabrikspotatis				-	-	-	..	..	..	-	..	-
<i>Svealands slättbygder</i>												
Vårvete	-	-	..	5 130	5 110	4 950	4 460	3 920	..	-	-	-
Korn			5 360	5 240	5 130	4 770	4 290	4 100	4 160	3 940	3 840	-
Havre			..	5 110	5 120	4 640	4 260	4 000	3 660	4 170	4 210	-
Blandsäd			-	..	4 930	4 690	4 420	4 130	3 560	..	..	-
Matpotatis				..	..	30 640	27 600	26 340	29 510	24 680	26 040	..
Fabrikspotatis				-	-	-	-	-	..	-	-	-

Götalands skogsbygder

Vårvete	..	..	4 230	4 480	3 490	3 410	2 580	..	..	..	..	..	..	..
Korn			4 620	4 330	3 960	3 910	3 730	3 730	3 380	2 930	2 710	..	..	..
Havre			4 500	4 400	4 000	3 700	3 760	4 060	3 310	3 060	..	..	..	..
Blandsäd			4 150	4 500	3 940	3 710	3 670	3 440	3 040	3 460	..	..	..	..
Matpotatis				37 000	35 170	34 840	31 860	30 280	30 600	30 040	..	..	..	..
Fabrikspotatis				34 140	36 640	37 490	33 440	33 840	27 860	..	-	-	-	-

Mellersta Sveriges skogsbygder

Vårvete	-	-	..	..	3 520	..	3 470	2 940	..	..	..	..	..	..
Korn			..	4 200	4 320	4 160	4 180	3 980	3 890	3 840	3 730	..	..	..
Havre			..	4 840	4 590	4 130	3 820	3 900	3 760	3 520	3 260	..	..	..
Blandsäd			-	..	4 580	4 180	3 250	3 160	4 070	..	..	..	..	..
Matpotatis				..	..	28 360	29 750	28 080	25 930	27 170	21 860	..	..	..
Fabrikspotatis				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Nedre Norrland

Vårvete	-	-	-	-	-	-	-	..	..	..	..	..	..	..
Korn			-	-	-	..	4 040	3 660	3 680	3 390	3 290	..	..	..
Havre			-	-	-	..	3 720	3 830	3 510	3 300	3 270	..	..	..
Blandsäd			-	-	-	..	..	3 400	3 340	3 040	2 770	..	..	..
Matpotatis			-	-	-	..	31 590	26 130	27 030	27 140	25 920	22 120	..	..
Fabrikspotatis			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Övre Norrland

Vårvete	-	-	-	-	-	-	-	-	..	..	..	..	..	..
Korn			-	-	-	-	-	..	3 010	2 910	2 700	..	..	..
Havre			-	-	-	-	..	..	3 750	3 320	3 000	..	..	..
Blandsäd			-	-	-	-	-	..	3 580	3 240	2 770	..	..	..
Matpotatis			-	-	-	-	-	..	24 410	24 060	23 930	24 820	..	..
Fabrikspotatis			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Källa: SCB, objektiv skördeuppskattning (urvalsundersökning, se texten).

8.25 ENERGIBALANS FÖR VÄXTODLINGEN

Jordbrukets utredningsinstitut genomförde för 1972 en undersökning av energibalansen för växtodlingen. Utredningsinstitutet avsåg med undersökningen att belysa förhållandet mellan den mängd energi som totalt erhålls från växtodlingen och den i jordbruket förbrukade s k hjälpenergi.

Med hjälpenergi avsågs energi i form av olika produktionsmedel. Solenergi ingick inte i beräkningarna.

Energiproduktion inom växtodlingen

Handelsväxter och foderväxter

Beräkningarna av växtprodukternas innehåll av energi baserades på deras fysikaliska förbränningsvärde, vilket för kolhydrater, fett resp protein antogs vara 17, 39 resp 24 kilojoule per gram.

Skördens storlek beräknades utifrån normskörden (se s 185) och den besädda arealen (se s 139). Avkastningen från betesvall på åker och kultiverad betesmark, vilka inte ingår i de objektiva skördeuppskattningarna, beräknades på basis av olika inventeringar till 4 200 resp 2 800 kg torrsubstans per hektar.

De beräknade skördade kvantiteterna reducerades med utsädesmängderna för respektive gröda. Följande utsädesmängder antogs gälla:

Brödsäd	210 kg/ha
Fodersäd	200 kg/ha
Sockerbeter	3 kg/ha
Potatis	2 500 kg/ha
Oljeväxter	6,5 kg/ha

Halm och blast

Några uppgifter beträffande den totala mängden halm och blast föreligger inte, vilket innebär att beräkningarna om dessa växtdelars energiinnehåll är osäkra.

Viktsmängden vete-halm och fodersädshalm antogs vara lika med kärnskorde, viktsmängden råghalm dubbelt så stor och kvantiteten oljeväxthalm tre gånger så stor som kärnskorde. Blasten från potatis och sockerbeter antogs motsvara 80% av rotskörden vikt.

Beräkningarna baserades på den totala skörden av halm och blast. Hänsyn togs inte till att biprodukterna utnyttjas i relativt liten omfattning. För närvarande tillvaratas endast ca 5% av halmen.

Energiförbrukning inom växtodlingen

Den tillförda hjälpenergin definierades som den energimängd vilken åtgått för framställning (produktion) av de olika produktionsmedlen samt för dessas användning. Förbrukningen av driv- och smörjmedel uttrycktes i form av det fysikaliska förbränningsvärdet.

Vid framställning av varor och tjänster som sätts in i växtodlingen förbrukas energi i samband med råvaruutvinning och vid framställning av halvfabrikat. I utredningsinstitutets undersökning är dessa energimängder huvudsakligen beaktade.

Beräkningarna av energiförbrukningen för framställning av handelsgödsel och växtskyddsmedel baserades huvudsakligen på tillverkarnas energiförbrukning. För handelsgödsel beaktades dock även energiförbrukningen vid framställningen av vissa halvfabrikat.

För naturgödsel beräknades förbrukningen med hänsyn till energibehovet vid produktion av motsvarande mängd växtnäring i form av handelsgödsel.

Beräkningarna om energiförbrukningen i form av maskiner baserades på uppgifter om jordbrukets inköp av maskiner för växtodlingen under 1972. Den totala energiförbrukningen vid framställning av maskiner har beräknats till 23,9 kilowattimmar per kg¹. I utredningsinstitutets beräkningar reducerades dock denna siffra med 40%, eftersom lantbrukets maskiner efter utrangering ger värdefullt skrot.

I beräkningarna bortsågs från energiförbrukning i form av manuellt arbete och i form av undervisning, rådgivning och forskning inom jordbruksområdet.

¹Enligt en amerikansk undersökning av energiförbrukningen inom bilindustrin (The Energy Cost of Automobiles).

Tabell 102 Beräknad energiproduktion inom växtodlingen år 1972
 Estimated production of energy in crop farming in 1972

Gröda	Besädd areal ¹ , 1 000 ha	Normskörd ¹		Totalt energi- innehåll ² , milj kWh
		kg/ha	kWh/ha	
<i>Handelsväxter</i>				
Brödsäd	374	.	.	5 652
Höstvete	226	4 090	17 450	3 731
Vårvete	42	3 410	14 550	567
Råg	106	3 230	13 600	1 354
Oljeväxter	154	.	.	1 948
Hösttraps	42	2 820	17 950	752
Höstrybs	23	1 825	11 610	266
Vårtraps	48	1 855	11 810	565
Vårrybs	41	1 405	8 940	365
Potatis	45	26 930	29 210	1 187
Sockerbetor	41	38 535	43 000	1 763
Frövall, balj- och köksväxter	45	.	.	675
Summa	659	.	.	11 225
<i>Foderväxter</i>				
Fodersäd	1 150	.	.	14 652
Korn	582	3 210	13 410	7 298
Havre	503	3 210	14 070	6 619
Blandsäd	65	2 850	12 200	735
Grovfoder	1 054	.	.	24 425
Slåttervall inkl återväxt	691	5 605	25 620	17 700
Betesvall	198	..	21 400	4 237
Kultiverad betesmark	142	..	14 280	2 028
Grönfoder- och ensilageväxter	23	..	20 000 ³	460
Summa	2 204	.	.	39 077
<i>Halm och blast</i>				
Brödsädshalm	374	.	.	7 010
Fodersädshalm	1 150	.	.	14 750
Oljeväxthalm	154	.	.	3 530
Potatisblast	45	.	.	700
Sockerbetsblast	41	.	.	860
Summa	1 764	.	.	26 850
Totalt	2 863	.	.	77 152

¹ Beträffande innebörden av begreppen besädd areal och normskörd se avsnitt 8.5 resp 8.26. – ² Efter reduktion för utsäde. – ³ Uppskattat värde.

Källa: Jordbrukets utredningsinstitut.

Resultat

Den beräknade energiproduktionen inom växtodlingen år 1972 redovisas i *tabell 102*. Av tabellen framgår att skörden av foderväxter svarade för drygt hälften av energiproduktionen inom växtodlingen, medan skörden av handelsväxter svarade för endast ca 15%.

Den beräknade energiförbrukningen inom växtodlingen år 1972 framgår av tablan nedan.

<i>Produktionsmedel</i>	<i>Totalt energi- innehåll, milj kWh</i>
Driv- och smörjmedel	2 750
Eldningsolja för	
spannmålstorkning	350
Elenergi använd på gården	150
Gödselmedel	4 150
Växtskyddsmedel	50
Maskiner	1 400
Summa	8 850

Uppgifterna i tablan är i några fall beräknade på basis av ett relativt osäkert dataunderlag. De kan därför endast ge ungefärligt besked om storleken av respektive energipost.

Övrig publicering

Resultaten av utredningsinstitutets undersökning redovisas utförligt i Meddelande från jordbrukets utredningsinstitut nr 4–74.

8.26 JORDBRUKETS SKÖRDE- SKADESKYDD

Skördeskadeskyddet infördes år 1961. Det är ett allriskskydd, dvs skyddet täcker alla skador på grödan oavsett vad som orsakat dem. Skadan fastställs områdesvis för skördeområden som skillnaden mellan den normala avkastningen för området (normskörd) och det aktuella årets avkastning (aktuell skörd). Denna skillnad tillämpas sedan på alla inom området belägna företag där grödan odlas (se nedan).

Statens jordbruksnämnd är huvudmyndighet för skördeskadeskyddet. Ersättningsberäkningarna utförs vid SCB. I detta avsnitt ges en allmän beskrivning av skördeskadeskyddets utformning, finansiering m m jämte resultat för 1975 års skörd.

Skördeskadeskyddets utformning m m

Omfattning

I skördeskadeskyddet ingår samtliga företag i riket med en åkerareal av minst 2 hektar.

Skyddet omfattar samtliga grödor för vilka skördestatistik erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (se s 133). Dessa grödor är höstvete, vårvete, höstråg, korn, havre, blandsäd, slåttervall, matpotatis och fabrikspotatis. Den sammanlagda potatisarealen på ett och samma företag måste uppgå till minst 0,5 hektar för att omfattas av skyddet.

Skyddet omfattar vidare raps, rybs, vitsenap och sockerbetor, för vilka kontrakts- och leveransuppgifter erhålls från Föreningen Sveriges Oljeväxtintressenter (SOI) respektive Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (SSA).

Slutligen ingår följande grödor i skyddet. För dessa finns ingen särskild skördestatistik, varför dessa grödor vid ersättningsberäkningarna behandlas som de inom parentes angivna sk representantgrödorna.

Övriga oljeväxter (våraps)

Våråg (vårvete)

Foderarter och vicker (blandsäd)

Grönfoder (slåttervall)

Betesvall på åker (slåttervall)

Vallfrö (slåttervall)

Anmälan till skördeskadeskyddet är obligatorisk. Den är samordnad med uppgiftsinsamlingen i juni till lantbruksregistret (se s 44). Därvid insamlas bland annat uppgifter om de olika grödornas arealer.

Ersättningsberäkningar

Riket var 1975 indelat i 423 skördeområden (se s 41). Gränsdragningen ses över varje år.

För varje område och för varje gröda fastställs en normskörd och en aktuell skörd. Dessa uppgifter multiplicerade med normpris och aktuellt pris ger normskördevärde och aktuellt skördevärde för respektive gröda uttryckt i kronor per hektar. Genom multiplikation av dessa värden med arealuppgifterna som lämnas i anmälan erhålls ett totalt normskördevärde och ett totalt aktuellt skördevärde för varje gröda som odlas på företaget. Det totala skördevärdet för företaget räknas fram som en summa av skördevärdena för de enskilda grödorna. Skillnaden mellan företagets totala normskördevärde och dess totala aktuella skördevärde utgör det beräknade värdet av skördeavvikelsen vid företaget. Om det aktuella skördevärdet är lägre än normskördevärdet har företaget drabbats av skördeskada.

Ersättningens storlek utgörs av värdet av skördeskadan minskat med självrisken (se nedan). Samtliga företagare får i slutet av mars, eller så snart ersättningsberäkningarna är slutförda, ett besked från jordbruksnämnden om utfallet. Ersättningar utbetalas genom postgiro.

Normskörd

För de flesta grödorna beräknas normskörden för varje län med hjälp av multipel regressionsanalys baserad på skördestatistik från perioden 1922–1974 (årsväxt- och skörderapporter fram t o m 1957– se s 128 – och därefter objektiv skördeuppskattning).

Beräkningarna är så utformade att genomsnittsskördarna under den objektiva perioden och hektarskördeförändringarna under hela perioden blir utslagsgivande för normskördens storlek.

För oljeväxterna saknas användbara data från tiden före år 1956. Normskördarna för dessa växtslag bestäms därför som enkla medeltal av hektarskördarna för perioden 1956–1974 (våröljeväxter) och 1957–1974 (höstöljeväxter). Dessa medeltal ökas med den beräknade skördeökningen från periodens mitt. Beräkningarna baseras på data från SOI och från lantbruksregistret.

För sockerbetor beräknas normskörden som ett enkelt medeltal av hektarskördeuppgifter baserade på uppgifter från SSA.

De framräknade normskördarna differentieras på skördeområden med hjälp av särskilda relationstal. För sockerbetor beräknas dock normskörden direkt för skördeområde.

Aktuell skörd

Uppgifter rörande skördeområdenas aktuella skörd, uttryckt i kilogram per hektar, erhålls genom de objektiva skördeuppskattningarna (spannmål, vall och potatis) samt från SOI (öljeväxter) och SSA (sockerbetor).

Priser

För brödsäd, oljeväxter, fabrikspotatis och sockerbetor beräknas normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från s k inlösenpriser eller motsvarande per den 1 november 1975 sedan dessa justerats med hänsyn till skördens kvalitet. För fodersäden beräknas normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från den genomsnittliga noteringen per den 1 november 1975. Med undantag för de fyra nordligaste länen beaktas därvid kvaliteten för de saluförda kvantiteterna korn och havre. Normpriset för matpotatis beräknas med utgångspunkt från det s k mittpriset medan det aktuella priset utgör ett vägt medeltal av jordbruksnämndens noteringar för månaderna oktober t o m janu-

ari. De genomsnittliga hanterings- och fraktkostnaderna för foderpotatis beaktas vid värderingen av ej konsumtionsduglig potatis fr o m 1972 års skörd. Genomsnittspriset för konsumtionsduglig respektive ej konsumtionsduglig matpotatis beräknas för riket med hjälp av en uppdelning av skörden på konsumtion (inkl utsäde), svinn och foder. För foderpotatis och vallhö beaktas vid värderingen fodervärde respektive näringsvärde.

Självrisk

Enligt bestämmelserna skall företagaren själv svara för en viss del av de förluster som uppstår vid skördekada – självrisk. Ersättningens storlek utgörs av värdet av skördekadan minskat med självrisken, som skall stå i direkt proportion till den normala skördevariationen för företaget. Denna framräknas med ledning av områdesvis bestämda skördevariationer samt uppgifter om vilka grödor som odlas på företaget och på hur stor areal de odlas. Härigenom blir självriskens storlek beroende dels av odlingsinriktningen vid företaget, dels av företagets geografiska läge. Företag med ensidig växtodling får högre självrisk än företag med mångsidig odling. Odlas grödor som inte är odlingsssäkra i området blir självrisken också högre än om för området säkra grödor odlas. Självrisken är så avvägd att den i genomsnitt för samtliga företag i riket är 15,5 % av normskördevärdet.

Skördeskadeskyddets finansiering

För finansiering av skördeskadeskyddet finns en särskild skördeskadefond, som förvaltas av jordbruksnämnden. Av de 62,3 miljoner kronor som för budgetåret 1974/75 tillfördes denna fond svarade staten för 30 miljoner och jordbrukarna för 17,9 miljoner. Resterande 14,4 miljoner kronor utgjordes av ränteinkomster. Jordbrukarnas andel tas ut i form av skördeskadeavgifter, vilka läggs på produktionen. I följande tabell redovisas avgifternas fördelning på olika produkter för 1974/75.

<i>Produkt</i>	<i>Andel i procent av jordbrukarnas bidrag till skördeskadefonden</i>
Brödsäd	26,9
Potatis	6,0
Oljeväxter	23,3
Sockerbetor	9,3
Mjölk och grädde	16,6
Slaktboskap	<u>17,9</u>
	100

Den 1 januari 1976 fanns i fonden totalt 255,9 miljoner kronor (inklusive ränta för 1975 – 16,9 miljoner kronor).

Utöver det årliga tillskottet till fonden har staten lämnat en garanti om 75 miljoner kronor. Denna kan tillgripas om fondmedlen skulle bli otillräckliga.

Resultat

I tabell 103 ges i sammanfattning resultatet av ersättningsberäkningarna för 1975 års skörd. Av tabellen framgår att 12 290 jordbrukare totalt fick 26,7 miljoner kronor. Den procentuella fördelningen på län av antalet ersättningar och ersättningsbeloppet lämnas för åren 1971–1975 i tabell 104.

Ändringar gjorda med anledning av framförda besvär år 1975 är inte beaktade i någondera av tabellerna.

Övrig publicering

En mera ingående beskrivning av skördeskadeskyddets uppbyggnad och funktion återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1976:7.1 och 7.2, där även resultaten av ersättningsberäkningarna för år 1975 redovisas, samt i »Skördeskadeskyddet, principer och metoder», utgiven i serien Promemorior från SCB nr 1972:2.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tabellerna 103 och 104 fr o m år 1961.

Tabell 103 Resultat av ersättningsberäkningarna för 1975 års skörd
 Results of the compensation calculations for the harvest in 1975
 Avser företag med minst 2 hektar åker
 Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land

Område	I skördeskade- skyddet ingående åkerareal, hektar	Antal anmäl- ningar ¹	Antal ersätt- ningar	Summa ersätt- ningsbelopp, kronor	Genomsnittligt belopp per hektar, kronor				Genomsnittlig självrisk i procent av normskörde- värdet
					Normskörde- värde	Aktuellt skördevärde	Självrisk	Ersättning till ersättnings- berättigade företag	
<i>Län</i>									
Stockholms	90 166	2 182	2	8 900	1 765	2 032	283	159	16,0
Uppsala	150 972	3 940	—	—	1 923	2 357	318	—	16,5
Södermanlands	136 247	2 939	53	81 500	1 843	1 903	329	62	17,9
Östergötlands	212 814	5 570	183	255 100	2 086	2 252	368	81	17,6
Jönköpings	95 608	7 229	1 917	2 426 100	1 771	1 573	278	77	15,7
Kronobergs	60 401	5 671	—	—	1 846	1 839	286	—	15,5
Kalmar	132 198	6 020	549	665 400	1 893	1 846	334	51	17,6
Gotlands	78 689	2 930	1 046	2 870 500	1 866	1 608	303	98	16,2
Blekinge	39 180	2 518	257	1 238 300	2 528	2 434	360	174	14,2
Kristianstads	179 159	8 119	579	2 291 100	2 722	2 622	345	107	12,7
Malmöhus	294 266	9 060	640	1 824 200	3 091	3 041	335	112	10,9
Hallands	124 426	6 823	514	3 930 400	2 347	2 306	342	327	14,6
Göteborgs o Bohus	66 596	5 040	2	14 800	1 718	1 918	301	131	17,5
Älvsborgs	156 049	10 441	2 095	4 419 500	1 743	1 670	268	136	15,4
Skaraborgs	280 131	10 085	1 437	3 533 900	2 033	1 976	376	115	18,5
Värmlands	116 120	7 145	1 861	2 101 200	1 390	1 201	256	66	18,4
Örebro	113 624	3 900	54	43 600	1 796	1 929	312	71	17,4
Västmanlands	128 871	3 279	3	9 000	1 868	2 285	334	125	17,9
Kopparbergs	62 667	4 350	315	240 100	1 416	1 424	227	145	16,1
Gävleborgs	74 364	4 979	15	1 700	1 326	1 401	214	18	16,1
Västernorrlands	59 142	5 529	—	—	1 274	1 428	174	—	13,7
Jämtlands	45 196	4 249	16	40 800	1 326	1 391	187	389	14,1
Västerbottens	87 424	7 374	575	427 300	1 256	1 337	207	128	16,5
Norrbottnens	43 315	3 495	177	287 700	1 236	1 329	215	251	17,4
<i>Hela riket</i>									
1975	2 827 625	132 867	12 290 ²	26 711 000 ²	2 001	2 039	310	112	15,5
1974	2 855 345	136 893	18 193 ²	41 928 000	1 843	2 183	286	184	15,5
1973	2 834 230	139 903	10 877	21 098 900	1 470	1 525	228	104	15,5
1972	2 849 962	146 527	2 371	2 057 200	1 307	1 478	203	66	15,5
1971	2 886 494	152 843	12 839	9 542 300	1 369	1 513	212	76	15,5

¹ Antal anmälningar som beaktats för ersättningsberäkning. — ² Ändringar med anledning av besvär ej beaktade.

Källa: SCB, skördeskadeskyddet.

Tabell 104 Procentuell fördelning på län av antal ersättningar och ersättningsbelopp åren 1971–1975

Percentage distribution by counties of the number of compensations and the amount of compensation in 1971–1975

Län	Antal ersättningar, procent					Summa ersättningsbelopp, procent				
	1971	1972	1973	1974	1975	1971	1972	1973	1974	1975
Stockholms	1,8	–	0,9	0,6	0,0	2,0	–	0,5	1,4	0,0
Uppsala	1,9	–	1,4	1,0	–	3,7	–	0,7	2,3	–
Södermanlands	0,0	–	1,2	0,8	0,5	0,0	–	0,8	1,8	0,3
Östergötlands	0,0	0,2	0,8	0,8	1,5	0,0	2,0	0,3	0,9	1,0
Jönköpings	0,0	–	18,0	1,3	15,6	0,0	–	8,3	1,1	9,1
Kronobergs	–	0,1	2,5	0,4	–	–	0,0	1,1	0,3	–
Kalmar	0,2	0,4	1,8	1,7	4,4	0,6	1,9	1,3	0,4	2,5
Gotlands	–	2,0	8,2	0,1	8,8	–	0,9	6,4	0,0	10,7
Blekinge	2,9	0,2	5,8	0,1	2,1	5,6	0,0	25,4	0,2	4,6
Kristianstads	0,0	–	5,7	0,2	4,7	0,0	–	18,0	0,2	8,6
Malmöhus	0,0	0,6	0,7	0,1	5,2	0,0	0,2	0,7	0,4	6,8
Hallands	–	4,0	1,9	0,3	4,2	–	6,1	4,6	0,3	14,7
Göteborgs o Bohus	–	23,8	0,0	1,8	0,0	–	37,4	0,0	1,2	0,1
Älvsborgs	–	17,9	5,1	5,8	17,0	–	33,8	1,9	4,6	16,5
Skaraborgs	–	–	15,0	2,0	11,7	–	–	15,3	2,8	13,2
Värmlands	2,1	23,8	0,1	9,9	15,1	1,0	10,8	0,1	9,1	7,9
Örebro	–	–	0,6	0,9	0,4	–	–	0,1	1,7	0,2
Västmanlands	0,0	–	0,2	2,3	0,0	0,0	–	0,0	8,0	0,0
Kopparbergs	2,6	4,0	0,0	4,8	2,5	1,1	0,7	0,0	10,5	0,9
Gävleborgs	3,1	0,6	11,6	7,1	0,1	1,5	0,1	6,3	10,6	0,0
Västernorrlands	21,3	–	12,2	15,4	–	11,4	–	5,2	12,6	–
Jämtlands	1,6	–	–	2,6	0,1	0,6	–	–	1,4	0,2
Västerbottens	40,1	14,7	6,3	23,9	4,7	35,9	4,8	3,0	17,0	1,6
Norrbottnens	22,4	7,7	–	16,1	1,4	36,6	1,3	–	11,2	1,1
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Källa: SCB, skördeskadeskyddet.

9 Husdjursskötsel . Animalisk produktion

9.1 ANTAL HUSDJUR OCH FÖRETAG MED HUSDJUR

Statistik över antalet husdjur och antalet företag med husdjur erhålls sedan 1968 från lantbruksregistret. Uppgifter till detta insamlas varje år från företag med minst 2 hektar åker. Sedan 1969 inhämtas dessutom uppgifter från företag med mindre än 2 hektar åker men med stora djurbesättningar. Som sådana företag räknades 1975 företag vid vilka det den 26 juni eller någon gång tidigare under året funnits minst 500 får inklusive lamm, minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar. Lantbruksregistret beskrivs närmare i avsnitt 3.1.

Resultat

I *tabell 105* redovisas antalet företag med högst 2 hektar åker men med minst 250 svin eller minst 1 000 höns inklusive kycklingar och antalet djur vid dessa företag den 26 juni 1975. Inga företag med minst 500 får inklusive lamm men högst 2 hektar åker inrapporterades 1975.

Uppgifter om antal husdjur av olika slag vid företag med mer än 2 hektar åker den 26 juni 1975 lämnas i *tabellerna 106–107*. Av *tabell 107* framgår att antalet nötkreatur och antalet får minskade med 1 % från 1974 till 1975 och att antalet höns och kycklingar minskade med 4 %. Antalet svin ökade med 3 %.

I *tabell 108* redovisas antalet företag med nötkreatur och antalet nötkreatur efter kobesättningarnas storlek 1975. *Tabell 109* innehåller uppgifter om antalet företag efter kobesättningarnas storlek den 26 juni 1973 och den 26 juni 1974. Denna tabell bygger på en sambearbetning av lantbruksregistren 1973 och 1974 (se närmare avsnitt 3.2).

I *tabellerna 110–112* redovisas uppgifter om antalet företag med får, svin respektive höns samt antalet av dessa djurslag fördelade efter besättningarnas storlek den 26 juni 1975.

Uppgifter om antalet *nötkreatursenheter* den 24 juni 1971 lämnas i *tabell 113*. 1 nötkreatursenhet är lika med endera 1 fullvuxet nötkreatur, 2 ungnöt eller kalvar, 2/3 vuxen häst, 4/3 unghäst eller föl, 4 svin eller 10 får.

I *tabell 114* redovisas antalet husdjur per 100 hektar åker den 26 juni 1975.

Övrig publicering

Detaljerade uppgifter om antal husdjur 1975 återfinns i Statistiska meddelanden serie J 1976:5.4. Uppgifter om antal företag med husdjur lämnas i nr 1976:5.5.

Uppgifter motsvarande *tabell 107* för perioden 1927–1973 redovisas i nr 1974:39.

Tabell 105 Antal svin och höns vid företag med högst 2 hektar åker och minst 250 svin och/eller 1 000 höns (inkl kycklingar) år 1975

Number of pigs, fowls and chickens at holdings not exceeding 2 hectares of arable land and with at least 250 pigs and/or 1 000 fowls and chickens in 1975

Område	Svin			Höns och kycklingar		
	Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	Höns	Kycklingar	Summa
Antal företag						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	7	..	24	26	35	44
» mellanbygder	5	..	18	22	22	35
» norra slättbygder	..	..	..	21	22	34
Svealands slättbygder	6	..	7	20	17	29
Götalands skogsbygder	4	..	20	63	41	81
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	7	3	8
Nedre Norrland	—	—	—	9	7	11
Övre Norrland	—	—	—	12	6	14
<i>Hela riket</i>						
1975	23	..	81	180	153	256
1974	20	..	78	197	161	272
1973	17	..	68	218	163	294
1972	23	..	67	232	174	307
1971	..	..	76	259	195	335
Antal svin och höns						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	594	26 131	26 725	257 016	616 070	873 086
» mellanbygder	204	14 143	14 347	329 974	361 778	691 752
» norra slättbygder	..	..	..	161 250	272 850	434 100
Svealands slättbygder	500	3 703	4 203	177 855	373 021	550 876
Götalands skogsbygder	181	19 013	19 194	464 273	626 017	1 090 290
Mellersta Sveriges skogsbygder	..	..	..	64 100	74 300	138 400
Nedre Norrland	—	—	—	29 000	43 100	72 100
Övre Norrland	—	—	—	84 750	42 430	127 180
<i>Hela riket</i>						
1975	1 532	74 764	76 296	1 568 218	2 409 566	3 977 784
1974	1 658	79 452	81 110	1 575 399	2 515 434	4 090 833
1973	1 788	79 168	80 956	1 424 722	2 382 765	3 807 487
1972	2 734	78 328	81 062	1 505 743	2 126 554	3 632 297
1971	4 170	78 737	82 907	1 738 147	2 803 537	4 541 684

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning).

Tabell 106 Antal husdjur inom olika storleksgrupper år 1975
Number of livestock in different size groups in 1975

Djurslag	Storleksgrupp, hektar åker							Summa
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
Kor	21 996	75 988	168 858	138 751	158 417	111 809	63 857	739 676
för mjölkproduktion	18 434	67 169	157 222	131 024	149 253	101 058	51 317	675 477
för uppfödning av kalvar	3 562	8 819	11 636	7 727	9 164	10 751	12 540	64 199
Kvigor, tjurar och stutar	15 850	54 794	122 048	104 494	128 649	101 174	62 661	589 670
1 år och däröver	16 765	53 435	114 893	93 629	117 169	93 529	59 814	549 234
Kalvar under 1 år	54 611	184 217	405 799	336 874	404 235	306 512	186 332	1 878 580
Summa nötkreatur								
Tackor och baggar	17 767	27 971	32 305	20 408	21 404	20 178	17 537	157 570
födda 1974 och tidigare	21 898	35 787	43 763	28 142	29 385	27 100	24 493	210 568
Lamm	39 665	63 758	76 068	48 550	50 789	47 278	42 030	368 138
Summa får								
Suggor och galtar	4 520	19 615	63 285	54 262	65 167	42 076	19 084	268 009
Övriga svin	28 462	108 966	346 714	342 759	498 555	478 914	373 805	2 178 175
Summa svin	32 982	128 581	409 999	397 021	563 722	520 990	392 889	2 446 184
Höns kläckta 1974 och tidigare	262 730	519 327	882 768	680 500	619 298	520 490	742 821	4 227 934
Kycklingar	298 526	313 987	529 659	651 049	317 468	536 525	838 926	3 486 140
Summa höns och kycklingar	561 256	833 314	1 412 427	1 331 549	936 766	1 057 015	1 581 747	7 714 074

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 107 Antal husdjur år 1975

Number of livestock in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Hästar ¹	Nötkreatur				Summa	Får Tackor och baggår
		Kor	Kvigor, tjurar och stutar	Kalvar under 1 år			
		För mjölk- produk- tion	För upp- födning av kalvar	1 år och däröver			
<i>Län</i>							
Stockholms	1 852	12 740	2 027	10 627	10 746	36 140	5 156
Uppsala	1 211	25 513	2 468	18 639	18 633	65 253	3 432
Södermanlands	1 379	25 281	2 644	21 786	20 475	70 186	4 836
Östergötlands	1 863	41 249	3 364	39 203	35 310	119 126	9 937
Jönköpings	3 511	44 427	3 810	43 091	35 968	127 296	6 785
Kronobergs	3 054	25 915	3 644	26 349	22 848	78 756	5 383
Kalmar	2 485	45 847	3 702	41 811	37 344	128 704	14 880
Gotlands	1 225	17 290	1 079	19 572	16 722	54 663	32 767
Blekinge	1 248	10 559	2 708	11 245	10 487	34 999	1 660
Kristianstads	3 366	44 627	11 845	59 767	47 849	164 088	4 736
Malmöhus	4 409	37 826	10 104	52 158	40 690	140 778	2 807
Hallands	2 471	37 307	3 648	37 367	33 315	111 637	5 052
Göteborgs o Bohus	2 328	22 671	1 517	19 291	16 390	59 869	2 724
Älvsborgs	4 689	49 892	3 132	39 748	37 201	129 973	8 377
Skaraborgs	3 078	55 632	3 502	52 403	48 102	159 639	6 681
Värmlands	2 836	22 653	655	13 162	14 371	50 841	8 275
Örebro	1 342	20 145	969	14 279	15 208	50 601	4 090
Västmanlands	1 143	16 309	1 062	12 210	11 817	41 398	2 192
Kopparbergs	1 611	17 468	533	9 146	11 106	38 253	4 223
Gävleborgs	2 335	19 325	480	10 558	12 502	42 865	5 434
Västernorrlands	2 316	19 827	315	7 970	11 258	39 370	6 056
Jämtlands	2 149	18 276	452	9 179	11 102	39 009	4 897
Västerbottens	1 715	29 761	371	13 220	21 186	64 538	5 039
Norrbottens	988	14 937	168	6 889	8 604	30 598	2 151
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	4 074	41 267	8 965	55 057	46 701	151 990	4 397
» mellanbygder	4 830	79 207	12 858	92 410	77 751	262 226	44 542
» norra slättbygder	4 342	76 272	5 457	68 237	65 214	215 180	11 359
Svealands slättbygder	6 728	98 655	8 883	76 622	76 194	260 354	19 754
Götalands skogsbygder	19 436	223 335	23 994	216 112	183 267	646 708	38 516
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 271	53 465	2 329	33 773	35 053	124 620	13 200
Nedre Norrland	6 726	54 952	1 038	25 898	33 107	114 995	16 905
Övre Norrland	3 197	48 324	675	21 561	31 947	102 507	8 897
<i>Hela riket</i>							
1975	..	675 477	64 199	589 670	549 234	1 878 580	157 570
1974	..	688 456	66 994	589 988	564 459	1 909 897	159 954
1973	..	696 625	59 094	574 330	559 838	1 889 887	151 603
1972	..	731 777		563 956	532 848	1 828 581	144 972
1971	54 604	728 051		588 409	516 538	1 832 998	144 542

¹ Avser 1971.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Lamm	Summa	Svin			Höns och kycklingar		
		Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	Höns	Kycklingar	Summa
6 936	12 092	2 019	27 326	29 345	193 637	19 894	213 531
4 524	7 956	9 131	48 816	57 947	169 515	42 303	211 818
6 921	11 757	5 990	44 043	50 033	118 507	38 879	157 386
13 592	23 529	7 947	68 941	76 888	294 028	219 168	513 196
9 544	16 329	4 945	28 846	33 791	105 309	71 486	176 795
7 359	12 742	6 095	42 273	48 368	100 562	99 173	199 735
19 738	34 618	12 439	92 456	104 895	146 704	80 427	227 131
44 942	77 709	7 171	48 831	56 002	93 087	208 337	301 424
2 244	3 904	4 571	75 796	80 367	118 365	295 641	414 006
6 002	10 738	46 043	429 897	475 940	314 639	648 509	963 148
3 177	5 984	56 870	450 963	507 833	411 800	698 647	1 110 447
6 732	11 784	40 425	315 518	355 943	614 443	350 362	964 805
3 682	6 406	3 909	28 460	32 369	145 380	89 008	234 388
11 298	19 675	11 345	78 379	89 724	256 863	43 604	300 467
8 479	15 160	28 409	217 366	245 775	505 404	391 035	896 439
10 607	18 882	3 359	34 796	38 155	63 279	12 251	75 530
5 665	9 755	3 404	36 473	39 877	111 791	64 287	176 078
2 943	5 135	5 963	45 663	51 626	134 809	35 499	170 308
5 594	9 817	1 427	10 672	12 099	64 802	18 949	83 751
7 017	12 451	1 364	10 890	12 254	37 978	5 043	43 021
8 292	14 348	1 213	8 420	9 633	103 842	22 119	125 961
6 624	11 521	465	3 183	3 648	19 072	12 539	31 611
6 400	11 439	3 134	27 374	30 508	50 238	12 226	62 464
2 256	4 407	371	2 793	3 164	53 880	6 754	60 634
5 521	9 918	76 856	714 747	791 603	881 842	1 049 389	1 931 231
60 018	104 560	53 766	482 385	536 151	382 981	878 601	1 261 582
14 882	26 241	36 499	291 001	327 500	786 430	486 052	1 272 482
27 169	46 923	28 109	218 810	246 919	730 092	193 996	924 088
52 567	91 083	62 214	385 389	447 603	993 990	744 879	1 738 869
16 911	30 111	4 058	32 769	36 827	178 054	66 224	244 278
22 721	39 626	2 994	22 725	25 719	169 103	47 827	216 930
10 779	19 676	3 513	30 349	33 862	105 442	19 172	124 614
210 568	368 138	268 009	2 178 175	2 446 184	4 227 934	3 486 140	7 714 074
212 411	372 365	262 623	2 112 661	2 375 284	4 500 529	3 503 193	8 003 722
195 868	347 471	266 703	2 107 649	2 374 352	4 564 104	3 259 027	7 823 131
187 502	332 474	265 794	2 161 944	2 427 738	4 582 801	3 693 962	8 276 763
185 854	330 396	267 140	2 013 690	2 280 830	4 590 459	3 765 232	8 355 691

Tabell 108 Antal företag med nötkreatur efter antalet kor samt antal nötkreatur vid dessa besättningar år 1975

Number of holdings with cattle by number of cows and number of cattle on these holdings in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp; företagarkategori, ålder	Besättningsstorlek, antal kor								Summa
	0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	
Antal företag									
Län									
Stockholms	175	139	251	425	104	25	5	8	1 132
Uppsala	360	229	440	1 061	186	15	2	8	2 301
Södermanlands	325	168	269	732	258	35	10	22	1 819
Östergötlands	662	453	689	1 390	385	41	12	11	3 643
Jönköpings	888	1 430	1 696	1 732	245	22	3	2	6 018
Kronobergs	860	1 225	1 430	995	113	9	3	—	4 635
Kalmar	696	824	1 120	1 714	370	24	8	4	4 760
Gotlands	289	299	507	775	82	4	2	1	1 959
Blekinge	294	589	528	450	59	7	1	1	1 929
Kristianstads	1 009	1 022	1 754	1 940	299	33	9	17	6 083
Malmöhus	973	877	1 364	1 470	315	35	14	16	5 064
Hallands	881	993	1 271	1 400	235	24	9	5	4 818
Göteborgs o Bohus	530	1 074	1 156	818	97	4	1	—	3 680
Älvsborgs	1 267	1 830	2 060	1 849	258	17	2	3	7 286
Skaraborgs	956	1 255	1 043	1 963	499	28	11	9	5 764
Värmlands	525	1 125	1 042	551	120	27	2	8	3 400
Örebro	376	331	503	727	119	17	11	5	2 089
Västmanlands	340	158	283	625	116	16	3	6	1 547
Kopparbergs	337	565	705	517	121	10	2	1	2 258
Gävleborgs	475	417	893	730	69	10	1	1	2 596
Västernorrlands	452	900	1 389	518	54	16	2	—	3 331
Jämtlands	363	643	1 021	546	86	9	—	—	2 668
Västerbottens	621	1 358	2 040	851	83	8	2	—	4 963
Norrbottens	254	460	737	386	105	10	1	—	1 953
Produktionsområden									
Götalands södra slättbygder	1 294	945	1 301	1 511	309	45	21	25	5 451
» mellanbygder	1 322	1 294	2 223	3 219	624	53	14	14	8 763
» norra slättbygder	1 419	1 611	1 636	2 680	651	52	13	13	8 075
Svealands slättbygder	1 537	1 008	1 725	3 456	783	120	28	46	8 703
Götalands skogsbygder	5 073	7 630	9 065	8 705	1 259	84	24	15	31 855
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 100	1 617	1 937	1 653	352	39	9	14	6 721
Nedre Norrland	1 222	2 130	3 206	1 617	208	35	4	1	8 423
Övre Norrland	941	2 129	3 098	1 324	192	18	3	—	7 705

Storleksgrupp, hektar åker

2,1– 5,0	2 511	6 222	1 929	32	–	–	–	–	10 694
5,1– 10,0	3 676	6 603	8 750	983	4	–	–	1	20 017
10,1– 20,0	3 323	3 260	9 545	7 438	94	5	–	–	23 665
20,1– 30,0	1 508	1 080	2 414	7 332	376	3	2	–	12 715
30,1– 50,0	1 497	745	1 050	6 214	1 522	20	2	–	11 050
50,1–100,0	1 058	381	409	1 937	1 919	171	10	3	5 888
Över 100,0	335	73	94	229	463	247	102	124	1 667

*Företagarekategori och ålder**Enskilda företagare*

Under 30 år	880	450	712	1 151	259	16	1	3	3 472
30–39 år	2 177	1 297	1 943	3 579	954	95	10	10	10 065
40–49 år	2 926	2 583	4 271	6 371	1 305	107	24	17	17 604
50–54 år	1 780	2 114	3 574	4 223	689	62	18	15	12 475
55–59 år	1 747	2 483	4 486	4 023	551	45	8	13	13 356
60–66 år	2 288	4 238	5 767	3 432	377	49	14	5	16 170
67–74 år	1 366	3 250	2 036	784	86	7	6	5	7 540
Över 74 år	361	1 130	650	194	29	2	1	2	2 369
Okänd ålder	59	41	59	43	24	5	5	3	239
Övriga företagarekategorier	324	778	693	365	104	58	29	55	2 406

Hela riket

1975	13 908	18 364	24 191	24 165	4 378	446	116	128	85 696
1974	13 202	20 331	27 544	24 689	4 141	402	102	130	90 541
1973	12 637	21 677	30 446	24 700	3 738	392	98	119	93 807
1972	12 167	24 131	33 358	23 742	3 072	337	87	109	97 003
1971	12 758	25 495	36 869	23 349	2 624	293	97	99	101 584

*Antal nötkreatur**Produktionsområden*

Götalands södra slättbygder	18 607	9 509	22 438	55 726	25 619	6 876	4 422	8 793	151 990
» mellanbygder	22 815	13 540	38 454	120 011	49 783	7 890	3 331	6 402	262 226
» norra slättbygder	27 175	15 380	24 133	87 581	45 780	6 843	2 955	5 333	215 180
Svealands slättbygder	27 844	9 123	24 355	106 668	53 743	16 131	6 014	16 476	260 354
Götalands skogsbygder	58 452	60 681	128 053	284 707	93 340	11 394	5 237	4 844	646 708
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 445	8 861	21 347	48 000	22 958	5 377	6 632	124 620	
Nedre Norrland	7 814	9 700	34 930	43 437	14 304	3 851	959		114 995
Övre Norrland	5 752	10 305	35 316	35 691	12 721	2 163	559	–	102 507

Hela riket

1975	179 904	137 099	329 026	781 821	318 248	60 525	25 053	46 904	1 878 580
1974	172 614	150 028	368 950	791 757	302 232	55 523	21 877	46 916	1 909 897
1973	163 549	156 979	401 262	779 970	270 701	53 761	20 646	43 019	1 889 887
1972	151 799	167 610	436 183	739 975	225 695	48 433	18 772	40 114	1 828 581
1971	162 014	172 816	479 514	721 721	197 221	42 008	21 043	36 661	1 832 998

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 109 Antal företag efter kobesättningsarnas storlek år 1973 och 1974

Number of holdings by number of cows on these holdings in 1973 and 1974

Avser företag med mer än 2 hektar åker år 1973 eller 1974

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land in 1973 or 1974

Storleksgrupp, hektar åker; besättnings- storlek år 1973	Storleksgrupp, hektar åker; besättningsstorlek år 1974										Summa
	Högst 2 hektar åker	Mer än 2 hektar åker									
		Utan nöt- krea- tur	Med nötkreatur, antal kor								
			0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	
Högst 2 hektar åker	..	1 702	304	218	195	83	12	3	1	—	2 518
Mer än 2 hektar åker											
Utan nötkreatur	3 596	39 798	1 163	377	197	97	14	8	—	1	45 251
Med nötkreatur											
0 kor	430	1 630	9 144	1 030	251	109	11	1	—	1	12 607
1- 3 »	971	1 389	1 663	15 646	1 904	59	5	—	—	—	21 637
4- 9 »	478	593	635	2 817	23 303	2 601	17	—	—	—	30 444
10-24 »	195	185	242	202	1 676	21 344	854	2	—	—	24 700
25-49 »	19	23	26	4	12	395	3 156	91	9	3	3 738
50-74 »	1	7	6	1	1	2	67	278	26	3	392
75-99 »	1	2	1	—	—	—	4	17	59	14	98
Över 99 »	1	—	—	—	—	—	1	2	7	108	119
Summa	5 692	45 329	13 184	20 295	27 539	24 690	4 141	402	102	130	141 504

Källa: SCB, lantbruksregistret 1973 och 1974 (totalundersökningar).

Tabell 110 Antal får och företag med får¹ efter besättningsarnas storlek år 1975

Number of sheep and number of holdings with sheep by size of the stocks in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Besättningsstorlek, antal får (exkl lamm)						Summa
	1-9	10-24	25-49	50-99	100-199	Över 199	
Antal får¹							
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	1 728	813	565	695	596	—	4 397
» mellanbygder	1 988	5 785	8 184	9 520	7 989	11 076	44 542
» norra slättbygder	2 511	2 308	1 794	2 063	1 865	818	11 359
Svealands slättbygder	2 244	3 517	4 110	4 301	3 164	2 418	19 754
Götalands skogsbygder	6 543	8 946	7 413	7 001	5 626	2 987	38 516
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 186	4 236	2 795	2 140	—	843	13 200
Nedre Norrland	3 263	5 807	3 949	—	3 886	—	16 905
Övre Norrland	3 477	3 531	1 087	—	802	—	8 897
<i>Hela riket</i>							
1975	24 940	34 943	29 897	28 695	20 581	18 514	157 570
1974	24 564	34 061	30 722	30 018	21 905	18 684	159 954
1973	23 333	33 388	28 855	27 581	21 053	17 393	151 603
1972	22 468	31 022	27 805	26 365	19 661	17 651	144 972
1971	22 545	29 874	27 379	25 761	20 860	18 123	144 542

¹ Avser får exkl lamm.

Tabell 110 (forts)

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal får (exkl lamm)						Summa
	1-9	10-24	25-49	50-99	100-199	Över 199	
Antal företag							
Län							
Stockholms	83	53	33	16	8	3	196
Uppsala	96	41	20	13	1	3	174
Södermanlands	110	57	34	15	6	2	224
Östergötlands	207	114	61	30	13	6	431
Jönköpings	237	90	40	26	7	2	402
Kronobergs	222	91	28	12	7	2	362
Kalmar	220	123	58	52	25	6	484
Gotlands	158	259	207	111	48	24	807
Blekinge	87	38	11	5	1	—	142
Kristianstads	377	77	24	8	2	2	490
Malmöhus	398	48	12	5	1	—	464
Hallands	411	94	31	12	3	—	551
Göteborgs o Bohus	210	65	9	3	4	—	291
Älvsborgs	463	154	41	9	9	2	678
Skaraborgs	486	105	34	20	5	1	651
Värmlands	450	189	46	21	4	—	710
Örebro	162	58	22	13	5	1	261
Västmanlands	92	39	14	6	1	1	153
Kopparbergs	214	116	30	8	—	—	368
Gävleborgs	221	126	39	12	2	1	401
Västernorrlands	248	138	42	10	2	2	442
Jämtlands	218	101	34	14	3	—	370
Västerbottens	552	132	17	6	1	—	708
Norrbottens	162	71	8	3	—	—	244
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	531	58	17	11	4	—	621
» mellanbygder	525	366	242	140	63	31	1 367
» norra slättbygder	667	162	54	30	14	3	930
Svealands slättbygder	525	235	122	66	23	10	981
Götalands skogsbygder	1 638	618	224	105	43	10	2 638
Mellersta Sveriges skogsbygder	663	290	84	31	2	2	1 072
Nedre Norrland	688	401	118	36	8	2	1 253
Övre Norrland	847	249	34	11	1	—	1 142
Storleksgrupp, hektar åker							
2,1- 5,0	1 596	565	67	9	2	—	2 239
5,1- 10,0	1 559	733	230	40	3	—	2 565
10,1- 20,0	1 212	454	266	132	28	—	2 092
20,1- 30,0	596	190	128	78	31	6	1 029
30,1- 50,0	563	199	90	68	45	11	976
50,1-100,0	380	135	53	62	30	22	682
Över 100,0	178	103	61	41	19	19	421
Hela riket							
1975	6 084	2 379	895	430	158	58	10 004
1974	6 082	2 319	918	454	168	58	9 999
1973	5 857	2 273	851	419	161	50	9 611
1972	5 722	2 119	821	398	152	49	9 261
1971	5 811	2 045	814	392	161	49	9 272

¹ Avser får exkl lamm.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 111 Antal företag med svin efter besättningarnas storlek samt antal svin vid dessa besättningar år 1975

Number of holdings with pigs by size of the stocks and number of pigs on these holdings in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal svin						Summa
	1-2	3-9	10-24	25-99	100-499	Över 499	
Antal företag							
<i>Län</i>							
Stockholms	96	54	46	65	31	16	308
Uppsala	337	313	211	284	120	14	1 279
Södermanlands	159	109	110	135	82	19	614
Östergötlands	369	227	159	224	130	37	1 146
Jönköpings	894	494	332	215	62	3	2 000
Kronobergs	593	483	357	262	101	12	1 808
Kalmar	830	491	327	291	204	44	2 187
Gotlands	309	396	378	313	122	11	1 529
Blekinge	394	197	150	161	110	40	1 052
Kristianstads	255	641	1 041	1 960	931	153	4 981
Malmöhus	159	430	1 049	2 366	1 183	125	5 312
Hallands	284	490	758	1 619	881	97	4 129
Göteborgs o Bohus	291	251	248	199	71	5	1 065
Älvsborgs	741	562	542	504	156	23	2 528
Skaraborgs	308	512	714	1 145	532	83	3 294
Värmlands	988	159	70	109	66	19	1 411
Örebro	198	107	60	100	71	17	553
Västmanlands	224	157	99	155	86	27	748
Kopparbergs	466	160	52	47	16	5	746
Gävleborgs	928	209	44	48	23	4	1 256
Västernorrlands	642	77	38	44	15	3	819
Jämtlands	442	49	23	24	8	-	546
Västerbottens	739	302	176	153	42	8	1 420
Norrbottnens	106	28	5	10	7	1	157
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	146	450	1 002	2 821	1 865	246	6 530
» mellanbygder	809	1 046	1 448	2 196	1 043	171	6 713
» norra slättbygder	459	669	908	1 424	658	117	4 235
Svealands slättbygder	930	751	545	778	432	105	3 541
Götalands skogsbygder	3 889	2 953	2 661	2 783	906	98	13 290
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 412	332	128	153	52	14	2 091
Nedre Norrland	2 165	362	113	115	45	6	2 806
Övre Norrland	942	335	184	163	49	9	1 682
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1- 5,0	2 189	578	377	210	52	3	3 409
5,1- 10,0	3 419	1 635	1 369	1 128	174	9	7 734
10,1- 20,0	2 978	2 292	2 545	3 497	870	41	12 223
20,1- 30,0	1 171	1 169	1 277	2 418	1 067	65	7 167
30,1- 50,0	710	855	1 016	2 136	1 560	141	6 418
50,1-100,0	259	339	365	924	1 048	265	3 200
Över 100,0	26	30	40	120	279	242	737
<i>Hela riket</i>							
1975	10 752	6 898	6 989	10 433	5 050	766	40 888
1974	12 428	7 447	7 386	10 544	4 932	692	43 429
1973	13 715	8 154	7 883	11 226	4 921	672	46 571
1972	17 107	9 734	9 225	12 678	5 229	591	54 564
1971	17 638	10 811	9 836	13 204	4 692	517	56 698

Tabell 111 (forts)

Område	Besättningsstorlek, antal svin						
	1-2	3-9	10-24	25-99	100-499	Över 499	Summa
Antal svin							
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	244	2 678	16 486	154 944	371 437	245 814	791 603
» mellanbygder	1 293	5 766	23 433	113 452	206 540	185 667	536 151
» norra slättbygder	727	3 631	14 618	71 959	130 402	106 163	327 500
Svealands slättbygder	1 534	3 851	8 487	40 625	87 270	105 152	246 919
Götalands skogsbygder	6 012	14 864	41 810	136 178	168 783	79 956	447 603
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 004	1 537	1 958	7 606	10 018	13 704	36 827
Nedre Norrland	2 966	1 662	1 685	5 594	9 683	4 129	25 719
Övre Norrland	1 370	1 563	2 863	7 706	9 881	10 479	33 862
<i>Hela riket</i>							
1975	16 150	35 552	111 340	538 064	994 014	751 064	2 446 184
1974	18 525	37 998	117 213	540 944	969 754	690 850	2 375 284
1973	20 474	41 360	124 712	571 154	961 122	655 530	2 374 352
1972	25 554	48 681	146 321	641 011	993 458	572 713	2 427 738
1971	26 411	54 143	156 358	662 379	890 476	491 063	2 280 830

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 112 Antal företag med höns¹ efter besättningarnas storlek samt antal höns¹ vid dessa besättningar år 1975

Number of holdings with fowls by size of the stocks and number of fowls on these holdings in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal höns (exkl kycklingar)					Summa
	1-49	50-199	200-999	1 000-4 999	Över 4 999	
Antal företag						
<i>Län</i>						
Stockholms	488	137	32	8	6	671
Uppsala	865	282	59	22	7	1 235
Södermanlands	758	204	58	5	3	1 028
Östergötlands	1 529	339	63	29	9	1 969
Jönköpings	3 210	182	20	5	2	3 419
Kronobergs	1 866	176	23	8	5	2 078
Kalmar	2 373	241	46	15	3	2 678
Gotlands	601	125	16	15	6	763
Blekinge	828	128	34	16	5	1 011
Kristianstads	2 082	471	66	23	9	2 651
Malmöhus	2 524	482	90	35	19	3 150
Hallands	1 430	641	255	88	23	2 437
Göteborgs o Bohus	1 661	323	52	16	5	2 057
Älvsborgs	3 128	445	63	21	9	3 666
Skaraborgs	2 133	710	131	44	24	3 042
Värmlands	1 213	179	32	5	1	1 430
Örebro	823	242	53	4	7	1 129
Västmanlands	515	233	57	13	4	822
Kopparbergs	376	98	21	14	2	511
Gävleborgs	349	84	25	5	1	464
Västernorrlands	474	45	22	7	6	554
Jämtlands	427	39	10	2	—	478
Västerbottens	336	60	23	10	1	430
Norrbottnens	47	11	4	9	2	73
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	2 391	782	269	86	37	3 565
» mellanbygder	3 283	581	89	50	17	4 020
» norra slättbygder	3 183	984	191	68	34	4 460
Svealands slättbygder	3 400	1 109	271	55	25	4 860
Götalands skogsbygder	13 946	1 812	293	104	29	16 184
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 190	356	65	21	6	2 638
Nedre Norrland	1 184	180	49	16	8	1 437
Övre Norrland	459	73	28	19	3	582
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1- 5,0	4 741	515	74	34	5	5 369
5,1- 10,0	7 872	1 022	160	47	16	9 117
10,1- 20,0	8 467	1 797	342	103	20	10 729
20,1- 30,0	4 203	1 023	227	62	24	5 539
30,1- 50,0	3 174	942	256	96	20	4 488
50,1-100,0	1 371	481	166	63	27	2 108
Över 100,0	208	97	30	14	47	396
<i>Hela riket</i>						
1975	30 036	5 877	1 255	419	159	37 746
1974	33 315	6 428	1 424	486	151	41 804
1973	35 667	7 491	1 672	514	141	45 485
1972	38 552	8 580	1 902	524	126	49 684
1971	41 865	9 757	2 121	560	105	54 408

¹ Avser höns exkl kycklingar.

Tabell 112 (forts)

Område	Besättningsstorlek, antal höns (exkl kycklingar)					
	1-49	50-199	200-999	1 000-4 999	Över 4 999	Summa
Antal höns¹						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	47 327	64 558	109 996	187 895	472 066	881 842
» mellanbygder	63 686	43 576	37 082	101 587	137 050	382 981
» norra slättbygder	70 854	77 402	72 493	152 967	412 714	786 430
Svealands slättbygder	75 531	90 512	98 196	102 450	363 403	730 092
Götalands skogsbygder	259 025	138 107	119 073	205 200	272 585	993 990
Mellersta Sveriges skogsbygder	40 735	29 019	24 490	35 630	48 180	178 054
Nedre Norrland	19 580	14 764	20 334	34 825	79 600	169 103
Övre Norrland	6 733	6 069	12 960	41 080	38 600	105 442
<i>Hela riket</i>						
1975	583 471	464 007	494 624	861 634	1 824 198	4 227 934
1974	644 982	509 433	561 564	979 358	1 805 192	4 500 529
1973	692 852	591 069	646 983	1 040 442	1 592 758	4 564 104
1972	757 366	677 406	743 910	1 059 350	1 344 769	4 582 801
1971	830 173	772 379	821 725	1 070 859	1 095 323	4 590 459

¹ Avser höns exkl kycklingar.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 113 Beräknat antal nötkreatursenheter¹ år 1971

Number of units of cattle in 1971

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Antal nötkreatursenheter	Område	Antal nötkreatursenheter
<i>Län²</i>			
Stockholms	35 160	Västernorrlands	39 350
Uppsala	62 680	Jämtlands	34 190
Södermanlands	62 830	Västerbottens	60 120
Östergötlands	104 810	Norrbottnens	26 280
Jönköpings	106 520	<i>Produktionsområden</i>	
Kronobergs	74 020	Götalands södra slättbygder	302 760
Kalmar	120 850	» mellanbygder	326 240
Gotlands	59 810	» norra slättbygder	246 350
Blekinge	47 330	Svealands slättbygder	255 640
Kristianstads	233 710	Götalands skogsbygder	603 960
Malmöhus	229 950	Mellersta Sveriges skogsbygder	108 940
Hallands	160 330	Nedre Norrland	106 060
Göteborgs o Bohus	58 260	Övre Norrland	93 620
Älvsborgs	132 070	<i>Hela riket</i>	
Skaraborgs	179 270	1971	2 043 570
Värmlands	52 980	1968	2 170 160
Örebro	48 640	1967	2 200 130
Västmanlands	43 990	1966	2 292 110
Kopparbergs	32 840	1965	2 343 220
Gävleborgs	37 580		

¹ Definition se s 189. ² Avser 1971 års länsindelning.

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

Tabell 114 Antal husdjur per 100 hektar åker år 1975

Number of livestock per 100 hectares of arable land in 1975

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Nötkreatur			Får och lamm	Svin			Höns och kycklingar
	Kor	Övriga nötkreatur	Summa		Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	
<i>Län</i>								
Stockholms	14,6	21,2	35,8	12,0	2,0	27,0	29,0	211,3
Uppsala	17,3	23,1	40,4	4,9	5,7	30,2	35,9	131,1
Södermanlands	19,3	29,3	48,6	8,1	4,2	30,5	34,7	109,1
Östergötlands	20,0	33,3	53,3	10,5	3,5	30,9	34,4	229,8
Jönköpings	49,2	80,6	129,8	16,7	5,1	29,4	34,5	180,3
Kronobergs	47,2	78,7	125,9	20,4	9,7	67,6	77,3	319,4
Kalmar	35,7	57,1	92,8	25,0	9,0	66,6	75,6	163,7
Gotlands	22,3	44,0	66,3	94,3	8,7	59,3	68,0	365,8
Blekinge	32,5	53,3	85,8	9,6	11,2	185,9	197,1	1 015,4
Kristianstads	30,2	57,6	87,8	5,7	24,6	230,0	254,6	515,1
Malmöhus	15,4	29,9	45,3	1,9	18,3	145,0	163,3	357,2
Hallands	32,2	55,5	87,7	9,3	31,7	247,8	279,5	757,6
Göteborgs o Bohus	34,1	50,3	84,4	9,0	5,5	40,1	45,6	330,5
Älvsborgs	32,6	47,3	79,9	12,1	7,0	48,2	55,2	184,7
Skaraborgs	20,4	34,8	55,2	5,2	9,8	75,2	85,0	309,9
Värmlands	18,6	22,0	40,6	15,1	2,7	27,8	30,5	60,4
Örebro	17,6	24,6	42,2	8,1	2,8	30,5	33,3	147,0
Västmanlands	12,8	17,8	30,6	3,8	4,4	33,7	38,1	125,8
Kopparbergs	26,6	30,0	56,6	14,5	2,1	15,8	17,9	123,9
Gävleborgs	24,8	28,8	53,6	15,6	1,7	13,6	15,3	53,8
Västernorrlands	31,9	30,4	62,3	22,7	1,9	13,3	15,2	199,4
Jämtlands	39,2	42,5	81,7	24,1	1,0	6,6	7,6	66,2
Västerbottens	32,5	37,2	69,7	12,3	3,4	29,5	32,9	67,4
Norrbottnens	31,5	32,3	63,8	9,2	0,8	5,8	6,6	126,4
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	13,9	28,3	42,2	2,8	21,3	198,6	219,9	536,6
» mellanbygder	27,6	51,1	78,7	31,4	16,1	144,8	160,9	378,7
» norra slättbygder	17,4	28,5	45,9	5,6	7,8	62,1	69,9	271,5
Svealands slättbygder	15,8	22,4	38,2	6,9	4,1	32,1	36,2	135,6
Götalands skogsbygder	42,5	68,7	111,2	15,7	10,7	66,2	76,9	298,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	24,9	30,8	55,7	13,4	1,8	14,6	16,4	109,1
Nedre Norrland	30,7	32,3	63,0	21,7	1,6	12,5	14,1	118,9
Övre Norrland	32,9	36,0	68,9	13,2	2,4	20,4	22,8	83,8
<i>Hela riket</i>								
1975	24,8	38,2	63,0	12,4	9,0	73,1	82,1	258,8
1974	25,3	38,6	63,9	12,4	8,8	70,6	79,4	267,6
1973	25,3	38,0	63,3	11,6	9,0	70,6	79,6	262,2
1972	24,4	36,6	61,0	11,1	8,9	72,1	81,0	276,2
1971	24,1	36,6	60,7	11,0	8,8	66,8	75,6	277,0

Källa: SCB, lantbruksregistret (totalundersökning; bortfall 0,1 %).

9.2 ANTAL HUSDJUR ENLIGT JORDBRUKSINVENTERINGEN

Genom jordbruksinventeringarna erhöles t o m 1973 uppgifter om bl a antalet husdjur av olika slag. Jämfört med husdjursuppgifterna i lantbruksregistret var uppgifterna i inventeringarna väsentligt mer specificerade på olika djurslag. Viss information om inventeringarna lämnas på s 38.

I detta avsnitt redovisas resultat från inventeringen i mars 1973.

Undersökningens genomförande

Inventeringen i mars 1973 beskrivs på s 71. Förutom huvudurvalet uttogs för husdjursavsnittet ur lantbruksregistret 1972 samtliga företag som hade minst 250 svin och/eller minst 1 000 höns och som saknade åker eller hade högst 2 hektar åker. Dessa sistnämnda företag utgjorde 381 och hela urvalet bestod av 19 733 företag.

Från 581 företag inkom inget svar. Dessutom saknade 353 inkomna blanketter uppgifter om husdjur. Företag som saknade uppgifter i husdjursavsnittet ingick i beräkningarna av antalet

husdjur med medeltalet för de bearbetade företagen.

Resultat

Antalet kor uppgick 1 mars 1973 till 757 000, vilket var en minskning med 7 500 från 1 mars 1972. Med hänsyn till slumpvariationen och smärre olikheter i undersökningarnas uppläggning de två åren kan en förändring av denna storleksordning antas ha legat inom undersökningarnas felmarginal.

I tabell 115 redovisas uppgifter om antalet husdjur av olika slag enligt inventeringarna i mars 1969–1973 vid företag med mer än 2 hektar åker. Vid en beräkning av det totala antalet svin och höns i hela riket måste hänsyn tagas till det betydande antal djur som finns vid företag utan åker eller med högst 2 hektar åker. Uppgifter om dessa företag finns i nedanstående tablå.

Övrig publicering

Resultaten från 1973 års jordbruksinventering redovisas i Statistiska meddelanden. I nr J 1973:29 återfinns husdjursresultaten.

Riksområde¹

		Antal svin och höns vid företag med högst 2 hektar åker och minst 250 svin och/eller minst 1 000 höns (inkl kycklingar) den 1 mars 1973			
		Svin	Höns 1/2 år och äldre	Unghöns och kycklingar	
				Av värpras	Broiler
Södra och mellersta Sveriges slättbygder		46 072	912 482	671 349	1 852 352
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	}	27 886	491 251	244 525	548 295
Norra Sverige			137 780	106 798	–
Hela riket		73 958	1 541 513	1 022 672	2 400 647

¹ Se bilaga 2.

Tabell 115 Antal husdjur i mars åren 1969–1973. Hela riket
Number of livestock in March, 1969–1973. Whole of Sweden

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Djurslag	1969	1970	1971	1972	1973
Hästar födda 1970 och tidigare ¹	..	51 983	45 097	43 451	41 672
kallblodiga	..	38 153	31 931	29 763	24 998
övriga	..	13 830	13 166	13 688	16 674
Unghästar och föl födda 1971 och senare ¹	..	8 669	8 684	9 503	10 176
Summa hästar	..	60 652	53 781	52 954	51 848
Tjurar och stutar 1 år och däröver	177 090	174 362	158 046	150 289	138 880
Tjurar, tjurkalvar och stutar under 1 år	280 907	284 465	258 369	252 058	257 644
Kor	839 941	814 697	741 559	764 194	756 688
kor som kalvat en gång	218 101	204 086	185 044	198 396	201 418
övriga kor	621 840	610 611	556 515	565 798	555 270
Kvigor 1 år och däröver	380 673	366 660	348 834	353 463	342 938
för pålägg	326 120	..	..	..	..
för slakt	54 553	..	..	..	..
Kvigor och kvigkalvar under 1 år	362 281	364 370	333 058	340 832	344 436
för pålägg	292 815	..	..	..	..
för slakt	69 466	..	..	..	..
Summa nötkreatur	2 040 892	2 004 554	1 839 866	1 860 836	1 840 586
Galtar för avel 6 månader och däröver	10 541	11 513	11 169	11 476	12 401
Modersuggor	226 149	226 275	244 590	271 933	250 471
första gången dräktiga	42 843	..	..	..	..
övriga dräktiga	112 613	..	..	..	..
digivande samt icke dräktiga	61 611	..	..	..	..
utslagssuggor	9 082	..	..	..	..
Summa avelssvin	236 690	237 788	255 759	283 409	262 872
Övriga svin	1 707 785	1 852 488	1 899 144	2 153 493	2 001 351
6 månader och däröver	} 908 311	} 958 398	152 730	} 1 064 356	} 1 027 922
3–6 månader			860 980		
under 3 månader	799 474	894 090	885 434	1 089 137	973 429
Summa svin	1 944 475	2 090 276	2 154 903	2 436 902	2 264 223
Höns äldre än 1/2 år	..	5 279 150	5 070 003	5 211 330	4 992 294
höns äldre än 1 1/2 år	..	2 155 418	1 843 765	1 920 929	1 568 454
höns 1/2–1 1/2 år	..	3 123 732	3 226 238	3 290 401	3 423 840
Unghöns och kycklingar	..	2 299 301	1 947 113	2 559 780	3 143 320
värpraser	..	874 306	1 026 519	1 106 965	1 169 800
broiler	..	1 424 995	920 594	1 452 815	1 973 520
Summa höns och kycklingar	..	7 578 451	7 017 116	7 771 110	8 135 614

¹ Årtalen avser 1973 års uppgifter. För 1969–1972 gäller motsvarande åldersgränser.

Källa: SCB, marsinventeringen 1973 (urvalsundersökning om 19 733 enheter; bortfall se texten).

9.3 MJÖLKBOSKAPSKONTROLLEN

Den officiella mjölkboskapskontrollens syfte är att underlag skall skapas för utfodring, skötsel och avelsarbete i enskilda besättningar, för avelsvärdering m m av tjurmodrar och tjurar, för kvalitetsbeskrivning av djur som försäljs i livdjurshandeln, för utvecklingsarbete, forskning, rådgivning m m.

Ansvar på riksplanet för verksamheten överfördes den 1 juli 1967 från lantbruksstyrelsen till Svensk Husdjursskötsel. Lantbruksstyrelsen har dock, som framgår av Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 396), även där efter överinseende över verksamheten.

Kontrollens genomförande

En särskild kontrollnämnd leder verksamheten inom Svensk Husdjursskötsel. Lokalt bedrivs arbetet av kontrollassistenter, anställda av särskilda kontrollföreningar (husdjursföreningar).

Varje medlem i en kontrollförening skall elva till tolv gånger om året med jämna mellanrum ombesörja mjölmängdsbestämning och uttagning av mjölkprov för fetthaltsundersökning. Resultaten kontrolleras genom jämförelse med avräkningsresultat från mejerier. Vidare sker s k förlängd kontroll enligt särskilda regler vid besök av kontrollassistent.

Primäruppgifterna från mjölkboskapskontrollen bearbetas centralt vid Svensk Husdjursskötsel (Lantbruksdata AB).

Resultatens tillförlitlighet

Man bör observera att resultaten ej ger genomsnittsvärden för det totala koantalet. Detta beror bl a på att besättningarna i kontrollen ej är representativa för den totala kostammen. Sålunda är exempelvis besättningar vid små företag anslutna till kontrollen i väsentligt mindre utsträckning än besättningar vid större företag. Vidare kan man räkna med att avkastningen är större vid företag som deltar i kontrollen än vid företag av motsvarande storlek som står utanför. Se även tablån nedan.

Uppgifterna för 1974/75 är ej helt jämförbara med uppgifterna för tidigare år, eftersom delvis nya beräkningsmetoder använts. Dessa gav lägre värden för mjölkavkastningen 1974/75 än de tidigare använda beräkningsmetoderna skulle ha givit.

Resultat

Tabell 116 innehåller uppgifter för kontrollåret 1974/75 om antal kor av olika raser i den officiella kontrollen, kornas mjölkavkastning och mjölkens fetthalt.

I tabell 117 redovisas för kontrollåret 1974/75 uppgifter om verksamhetens totala omfattning. Det framgår bl a att ca 357 000 kor var anslutna till kontrollen, dvs 53 % av samtliga mjölkkor vid företag med mer än 2 ha åker (se tabell 107).

I tablån nedan redovisas beräkningar av avkastningen för icke kontrollerade kor. Beräkningarna, som bl a bygger på uppgifter om det totala antalet mjölkkor och den totala mjölkinnvägningen, har gjorts av Svensk Husdjursskötsel.

År	Mjölkavkastning per år, kg		
	Kor i kontrollen	Kor utanför kontrollen	Samtliga mjölkkor
1975	5 467	4 130	4 600
1974	5 424	3 990	4 460
1973	5 277	3 870	4 300
1972	5 319	3 900	4 330

Övrig publicering

Utförligare resultat från mjölkboskapskontrollen 1974/75 redovisas i meddelande nr 78 i Svensk Husdjursskötsels publikationsserie.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tabell 116 för om år 1944/45.

För kontrollens tekniska utförande finns bestämmelser i Svensk Husdjursskötsels Kontrollnämnds regler av den 1 juli 1967, den 29 augusti 1968, den 15 oktober 1969 och den 1 februari 1973.

Tabell 116 Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1974/75
Results of the milk recording 1974/75

Område	Svensk röd och vit boskap (SRB) ¹			Svensk låglandsboskap (SLB)			Svensk kullig boskap (SKB)			Svensk jerseyboskap (SJB)			Samtliga kontrollerade kor	
	Antal kor	Mjöl- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent	Antal kor	Mjöl- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent	Antal kor	Mjöl- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent	Antal kor	Mjöl- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent	Mjöl- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent
<i>Län¹</i>														
Stockholms	7 657	5 353	4,1	328	5 665	4,0	4	4 051	4,1	22	4 284	5,3	5 367	4,0
Uppsala	10 453	5 385	4,1	533	5 736	3,9	2	4 061	3,7	28	3 739	5,5	5 420	4,0
Södermanlands	19 594	5 481	4,1	577	5 651	4,0	—	—	—	111	3 836	5,7	5 488	4,1
Östergötlands	21 974	5 347	4,1	1 851	5 654	3,9	1	3 007	4,1	446	3 760	5,7	5 345	4,1
Jönköpings	14 226	5 227	4,1	1 658	5 534	3,9	—	—	—	195	3 898	5,5	5 249	4,1
Kronobergs	7 884	5 513	4,1	678	5 789	4,0	1	4 715	4,0	20	4 073	5,8	5 481	4,1
Kalmar	20 910	5 303	4,1	2 126	5 592	4,0	—	—	—	359	4 053	5,8	5 311	4,1
Gotlands	6 098	5 264	4,1	1 438	5 418	4,0	12	4 229	4,3	180	3 783	5,7	5 238	4,1
Blekinge	3 212	5 336	4,1	316	5 728	3,9	—	—	—	8	3 510	5,5	5 367	4,1
Kristianstads	4 420	5 408	4,1	17 429	5 926	3,9	2	3 781	4,2	153	3 696	5,8	5 798	3,9
Malmöhus	1 126	5 429	4,1	20 859	6 010	3,9	—	—	—	14	2 767	5,1	5 972	3,9
Hallands	5 929	5 734	4,1	15 978	6 109	4,0	2	3 373	4,0	26	4 095	5,5	6 000	4,0
Göteborgs o Bohus	5 254	5 382	4,1	1 280	5 634	3,9	—	—	—	63	4 610	5,4	5 430	4,1
Älvsborgs	14 089	5 552	4,1	4 263	5 826	4,0	1	4 383	4,1	119	4 035	5,6	5 604	4,1
Skaraborgs	20 701	5 534	3,9	6 853	5 784	3,8	1	6 329	3,5	70	4 118	5,1	5 591	3,9
Värmlands	7 779	5 360	4,0	1 177	5 569	3,8	35	3 983	4,0	45	3 823	5,4	5 377	4,0
Örebro	11 104	5 462	4,0	763	5 597	3,8	—	—	—	122	4 076	5,7	5 462	4,0
Västmanlands	8 132	5 300	4,1	556	5 413	3,9	—	—	—	88	3 912	5,5	5 305	4,1
Kopparbergs	7 047	5 398	4,1	788	5 652	3,9	108	3 942	4,2	93	3 772	5,6	5 384	4,1
Gävleborgs	9 384	5 328	4,1	1 132	5 583	3,8	18	3 816	4,3	64	3 897	5,9	5 348	4,1
Västernorrlands	4 975	5 126	4,0	1 638	5 600	3,8	585	3 961	4,3	451	3 707	5,6	5 043	4,1
Jämtlands	3 526	5 155	4,1	1 948	5 736	3,9	1 577	4 172	4,3	842	3 727	5,6	4 910	4,2
Västerbottens	4 610	4 990	4,1	3 034	5 477	3,9	1 495	4 100	4,3	702	3 746	5,8	4 900	4,2
Norrbottnens	4 914	5 204	4,2	1 873	5 403	4,1	375	4 042	4,3	50	3 779	5,6	5 176	4,2
<i>Hela riket</i>														
1974/75 ²	224 998	5 382	4,1	89 076	5 870	3,9	4 219	4 096	4,3	4 271	3 820	5,7	5 467	4,0
1973/74	231 717	5 351	4,1	90 008	5 822	3,9	5 369	3 954	4,3	4 953	3 789	5,7	5 424	4,1
1972/73	231 465	5 208	4,1	84 540	5 693	4,0	6 317	3 878	4,3	5 229	3 756	5,6	5 277	4,1
1971/72	221 465	5 276	4,1	76 978	5 710	4,0	7 234	3 893	4,3	5 347	3 797	5,8	5 319	4,1
1970/71	219 400	5 125	4,1	71 998	5 589	4,0	8 678	3 843	4,4	5 422	3 732	5,8	5 165	4,1

¹ Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen. — ² Ej helt jämförbara uppgifter p g a ändrad beräkningsmetodik. — ³ Inkl svensk ayrshireboskap och dansk röd boskap.

Källa: Svensk Husdjursskötsel.

Tabell 117

Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll år 1974/75¹

Number of stocks and cows in the milk recording 1974/75

Område	Antal besättningar ³	Antal kor ³	Andel av samtliga kor ⁴ , procent
<i>Län²</i>			
Stockholms	374	8 870	70
Uppsala	556	11 847	46
Södermanlands	881	22 380	89
Östergötlands	1 213	26 887	65
Jönköpings	1 003	18 038	41
Kronobergs	662	10 778	42
Kalmar	1 250	25 778	56
Gotlands	590	9 517	55
Blekinge	178	3 719	35
Kristianstads	1 244	22 659	51
Malmöhus	1 272	22 251	59
Hallands	1 265	22 789	61
Göteborgs o Bohus	435	7 256	32
Älvsborgs	1 311	21 806	44
Skaraborgs	1 389	30 130	54
Värmlands	487	10 101	45
Örebro	636	13 284	66
Västmanlands	473	10 192	62
Kopparbergs	523	9 099	52
Gävleborgs	825	11 723	61
Västernorrlands	693	8 791	44
Jämtlands	689	9 560	52
Västerbottens	936	11 584	39
Norrbottnens	457	7 892	53
<i>Hela riket</i>			
1974/75	19 342	356 931	53
1973/74	20 146	357 253	52
1972/73	20 804	350 140	50
1971/72	21 295	336 460	46 ⁵
1970/71	22 214	327 825	45 ⁵

¹ Avser perioden oktober–september. – ² Indelningen avviker något från den officiella länsindelningen.– ³ Avser besättningar som varit anslutna hela året. –⁴ Vid företag med mer än 2 hektar åker i juni respektive kontrollår. – ⁵ Procentsatsen beräknad på totala antalet kor, såväl mjölkproducerande kor som am- och dikor.

Källor: Svensk Husdjursskötsel och SCB (lantbruksregistret).

9.4 MJÖLKPRODUKTIONEN OCH DESS ANVÄNDNING

Efter framställning från statens jordbruksnämnd inhämtade SCB 1971 uppgifter om mjölkproduktionens storlek och användning 1970. Undersökningar med samma syfte hade tidigare genomförts för åren 1937/38 och 1949 samt därefter vart tredje år.

Undersökningens innehåll

Uppgifter insamlades om den under kalenderåret 1970 producerade mjölken. Denna skulle särredovisas på följande poster:

Levererad till mejeri

Försåld till arbetare och övriga anställda vid brukningsenheten

Försåld till andra

Förbrukad i hushållet samt utlämnad som födoråd (undantag)

Använd till beredning av lantsmör och lantost

Använd till utfodring (ej skummjolk)

Undersökningens genomförande. Tillförlitlighet

Uppgifterna insamlades genom tillägsfrågor vid jordbruksinventeringen i mars 1971. Marsinventeringarna beskrivs närmare på s 71. År 1971 uttogs 12 825 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Från 2,0 % av de uttagna enheterna inkom inget svar.

Brukningenheter med högst 2 hektar åker omfattades inte av undersökningen. För dessa gjorde jordbruksnämnden i stället kompletterande beräkningar av mjölkproduktionen.

Enligt undersökningen levererades till mejerierna under 1970 sammanlagt cirka 2 672 milj kg mjölk, vilket är 80 milj kg eller 2,9 % mindre än vad som redovisas i mejeriorganisationens egen löpande statistik.

Resultat

Uppgifter om den totala mjölkproduktionens storlek samt om produktionens användning inom olika storleksgrupper år 1970 redovisas i tabell 118.

Av tabeln nedan framgår produktionens storlek inom produktionsområden åren 1964–1970. Uppgifterna avser endast företag med mer än 2 ha åker.

Produktionsområde	1964	1967	1970
Götalands södra slättbygder	327	277	218
» mellanbygder	379	376	335
» norra slättbygder	479	427	342
Svealands slättbygder	586	502	444
Götalands skogsbygder	1 056	1 004	914
Mellersta Sveriges skogsbygder	257	229	203
Nedre Norrland	248	194	197
Övre Norrland	247	205	186
Hela riket	3 579	3 214	2 839

Övrig publicering

Resultaten av undersökningen för 1970 redovisades i Jordbruksekonomiska meddelanden 1971:10.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades vissa uppgifter motsvarande tabell 118 och tabeln för åren fr o m 1949.

Tabell 118 Mjölkproduktionen och dess användning inom olika storleksgrupper år 1970 samt den totala mjölkproduktionen åren 1958–1970. Milj kilogram

Production of milk and its uses in different size groups of holdings in 1970 and total production of milk in 1958–1970. Millions of kilogrammes

Storleksgrupp; år	Total produktion	Användning					
		Leve- ranser till mejeri	Försälj- ning till arbetare och övriga anställda	Övrig försälj- ning	Förbruk- ning i hushållet m m	Produk- tion av lantsmör och ost	Utfodring
<i>Företag med mer än 2 hektar åker</i>							
2,1– 5,0	106,9	90,5	..	..	9,6	..	5,4
5,1– 10,0	376,2	339,9	..	2,6	18,0	..	14,8
10,1– 20,0	791,0	739,6	..	3,5	22,3	..	24,4
20,1– 30,0	527,8	498,9	1,0	2,2	11,4	..	14,2
30,1– 50,0	503,0	480,9	0,6	2,1	8,1	..	11,3
50,1–100,0	321,0	309,0	0,5	1,5	3,9	..	6,0
Över 100,0	212,9	205,9	1,5	0,9	1,1	..	3,5
Summa	2 838,8	2 664,7	4,0	13,6	74,4	2,5	79,6
<i>Samtliga företag</i>							
1970	2 848	2 672	4	14	75	2	81
1967	3 235	2 978	5	26	106	2	118
1964	3 610	3 242	8	46	151	5	158
1961	3 717	3 289	16	55	187	9	161
1958	3 930	3 375	21	74	243	16	201

Källa: SCB, marsinventeringen 1971 (urvalsundersökning om 12 825 enheter; bortfall 2,0 %).

9.5 MEJERIHANTERING. MJÖLK- PRISER

Fortlöpande uppgifter om mejerihanteringen lämnas i Svenska Mejeriernas Riksförenings (SMR) driftsstatistik. I denna statistik ingår även uppgifter för de fyra mejerier som inte är anslutna till SMR. Prisuppgifter sammanställs av jordbruksnämnden.

Resultat

I tabell 119 lämnas för år 1975 uppgifter om antalet mejerier och leverantörer till dessa, om kvantiteten invägd mjölk samt om medelinvägningen per leverantör. Av tabellen framgår bl a att medelinvägningen från 1971 till 1975 ökade med 49 %. Den totala mjölkinvägningen har successivt ökat under perioden, totalt med 12 %.

Tabell 119 Antal mejerier och mjölkleverantörer till dessa samt vid mejerier invägd mjölk och medelinvägning per leverantör år 1975

Number of dairies and suppliers, total weight of delivered milk and weight of delivered milk per day and supplier in 1975

Förening; område	Antal mejerier ^{1 2}	Antal mjölk-leverantörer ³	Invägd mjölk, ton	Medelinvägning per leverantör och dag, kg
<i>Förening</i>				
Mjölkcentralen Arla ¹	50	28 591	1 763 784	169
Stockholmsförvaltningen	4	—	656 907	219
Örebroförvaltningen	3	3 910		
Norrköpingsförvaltningen ¹	9	4 315		
Enköpingsförvaltningen	1	—		
Göteborgsförvaltningen	12	8 770	466 625	146
Göteneförvaltningen	2	2 131	165 869	213
Jönköpingsförvaltningen	7	3 741	181 671	133
Karlskronaförvaltningen	8	4 295	215 937	138
Visbyförvaltningen	4	1 429	76 775	147
Skaraborgs län (exkl Arla) ¹	4	1 070	79 338	203
Västsvenska Mejeriernas Centralförbund (exkl Arla)	4	1 322	48 857	101
Kronobergs län (exkl Arla)	2	584	27 370	128
Västerviksortens mejeriförening	2	360	27 018	206
Tuna mejeriförening ¹	1	208	9 034	119
Ölandsmejerier	3	808	55 276	187
Skånemejerier	8	3 906	240 286	169
Mejeriförbundet Skånska Mjölkproducenter	12	2 692	152 963	156
Värmlandsmejerier	4	2 516	93 981	102
Dalarnas mejeriförening	3	1 833	84 772	127
Gefleortens mejeriförening	2	898	53 204	162
Södra Hälsinglands mejeriförening	1	734	34 114	127
Nedre Norrlands producentförening	4	3 568	122 985	94
Ängermanlands mejeriförening	3	2 085	54 264	71
Norrmejerier	13	4 167	112 739	74
Norrbottnens läns producentförening	4	1 576	62 910	109
<i>Hela riket</i>				
1975	120	56 918	3 022 895	146
1974	124	62 267	2 961 417	130
1973	128	67 015	2 875 325	118
1972	137	70 986	2 831 815	109
1971	151	75 751	2 706 026	98

¹ Uppgifter från mejerier ej anslutna till SMR ingår. — ² Avser antal mejerier den 31/12 1975. — ³ Avser medeltal av antal leverantörer per månad.

Källa: Svenska Mejeriernas Riksförening.

I tabelln nedan redovisas uppgifter om mjölkens medelfetthalt samt prisuppgifter för mejerimjolk och konsumtionsmjolk.

År	Medelfetthalt, procent	Pris för mejerimjolk ¹ , öre per kg	Pris för konsumtionsmjolk ² , öre per liter
1975	3,98	114,8	133,7
1974	4,00	98,8	133,8
1973	3,99	86,5	156,4
1972	4,02	80,0	151,8
1971	3,99	72,5	130,9
1974/75	4,00	107,2	129,2
1973/74	4,00	91,6	148,8
1972/73	4,00	82,2	156,4
1971/72	4,01	78,6	143,1
1970/71	3,99	65,2	119,4

¹ Vägt medelavräkningspris till producent för 4,0 %-ig mjolk, fritt gård, vid ett skummjölksvärde av 12,0 öre/kg. Exkl efterlikvider och leveranstillsätt. –

² Avser detaljpris för standardiserad 3,0 %-ig mjolk i vanligast förekommande förpackning.

I tabell 120 återfinns för åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75 uppgifter om mejeriproduktionen och produktionen av mjolkpulver.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om mejerihanteringen meddelas av SMR i dess årsredovisning och i statistiska sammanställningar.

Rikssiffror över leveranser av mjolk, mejeriproduktion, priser m m lämnas dessutom varje månad i Jordbruksekonomiska meddelanden.

Tabell 120 Mejeriproduktion och produktion av mjolkpulver åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75. Ton

Dairy production and production of milk powder in 1971–1975 and 1970/71–1974/75. Tons

År	Mejeriproduktion				Produktion av mjolkpulver		
	Smör ¹	Ost	Konsumtionsmjolk ²	Konsumtionsgrädde		Fett	Magert
				Tjock	Tunn		
1975	42 314	80 914	1 439 063	38 290	20 567	3 118	44 419
1974	43 054	74 559	1 366 941	36 169	19 770	3 213	49 634
1973	43 799	67 968	1 340 970	33 789	19 696	3 435	49 319
1972	44 579	66 358	1 313 680	33 005	19 446	2 741	50 074
1971	42 851	66 245	1 300 456	32 773	19 955	2 440	41 830
1974/75	42 601	77 684	1 391 317	37 367	20 054	2 872	46 152
1973/74	43 761	71 208	1 353 193	34 333	19 552	3 341	50 492
1972/73	42 339	66 104	1 322 610	33 488	19 686	3 237	48 550
1971/72	45 534	66 884	1 312 410	32 916	19 680	2 156	48 791
1970/71	39 087	62 911	1 284 623	33 260	19 907	2 558	37 001

¹ Exkl produktion av smör till vissa matfettblandningar och av smörolja. – ² Omfattar mjolk med 3,0, 0,5 och 0,05 % fetthalt. T o m 1971 även mjolk med 3,5 % fetthalt.

Källa: Jordbruksnämnden.

9.6 GALTAR OCH BETÄCKTA SUGGOR

SCB insamlar varje månad uppgifter om antalet galtar och antalet betäckta suggor. Uppgifterna, som samlas in med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 30 augusti 1974 (nr 661), används bl a vid prognoser över svinslakten.

Vid insamlingen används numera ett särskilt galthållarregister, som upprättats med lantbruksregistret som grund (se s 44) och kompletterats med uppgifter från de förteckningar över galthållare som lantbruksnämnderna tidigare fört. Galthållarregistret aktualiseras fortlöpande genom att lantbruksnämnderna rapporterar nya försäljningar av galtar till SCB. Dessutom inhämtas uppgifter om andrahandsförsäljningar av galtar direkt från säljarna.

Vissa ändringar i insamlingsförfarandet genomfördes i oktober 1974. Detta kan ha medfört att resultaten före och efter denna tid ej är helt jämförbara.

Resultat

Uppgifter om antalet betäckta suggor under varje månad 1975 redovisas i *tabell 121*. I tabellen redovisas även medelantalet tjänstbara galtar.

Övrig publicering

Uppgifter om antalet galtar och betäckta suggor redovisas varje månad i Statistiska meddelanden serie J, omkring 14 dagar efter utgången av respektive rapportmånad.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades antalet tjänstbara galtar och betäckta suggor fr o m år 1945.

9.7 SVINSTAMKONTROLLEN

Svinstamkontrollen avser frivillig kontroll av avelsdjur genom prövning av avkommans beskaffenhet. Resultaten används som underlag för riksstambokföring av svin samt prövning av galt för betäckningsändamål och galtregistrering. Verksamheten är reglerad enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 396) och bedrivs under ledning och övervakning av lantbruksstyrelsen.

Kontrollens genomförande

Kontrollen äger rum vid särskilda kontrollstationer som godkänts av lantbruksstyrelsen. År 1975 fanns det sex sådana stationer. Det är också lantbruksstyrelsen som bestämmer vilka besättningar som skall delta i kontrollen. Sådana besättningar måste uppfylla vissa krav på bl a besättningsstorlek, härstamning, rastillhörighet och hälsotillstånd.

Ur varje kull som skall delta i kontrollen uttages fyra grisar (två av vardera könet). Dessa fyra grisar levereras till kontrollstationen då de väger i genomsnitt 20-23 kilogram. Kontrollen börjar dock först när grisarna uppnått en medelvikt av 25 kilogram.

Under kontrolltiden vägs samtliga grisar vid stationen i bestämd ordningsföljd och vid bestämda tidpunkter. Grisarna slaktas efter det att de uppnått fastställd vikt (omkring 100 kilogram).

Grisarna utfodras efter en foderplan, som är gemensam för alla kontrollstationer. Grisarnas foderförbrukning och vikt antecknas varje vecka. När samtliga grisar från respektive kontrollgrupp slaktats, beräknas bl a grisarnas genomsnittliga viktökning och foderförbrukning under kontrolltiden.

Tabell 121 Antal betäckta suggor under varje månad och årsmedeltal för antalet tjänstbara galtar år 1975
 Number of covered sows each month and average number of boars in 1975

Område	Betäckta suggor													Tjänst- bara galtar, medeltal per år
	Jan	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Summa	
<i>Län</i>														
Stockholms	389	308	271	291	342	329	312	316	271	297	315	356	3 797	109
Uppsala	1 466	1 219	1 233	1 322	1 444	1 347	1 359	1 272	1 208	1 379	1 484	1 561	16 294	411
Södermanlands	1 110	918	900	1 068	966	930	1 009	897	925	1 014	1 021	1 089	11 847	245
Östergötlands	1 438	1 077	1 156	1 248	1 306	1 200	1 228	1 091	1 106	1 215	1 394	1 451	14 910	383
Jönköpings	854	722	727	782	795	723	768	719	764	788	836	872	9 350	219
Kronobergs	1 052	857	929	889	965	872	859	860	865	858	970	1 050	11 026	247
Kalmar	2 208	1 937	1 953	1 999	2 039	1 833	1 887	1 893	1 975	1 981	2 216	2 230	24 151	527
Gotlands	1 269	1 081	1 098	1 081	1 120	1 092	1 119	1 081	1 063	1 042	1 180	1 233	13 459	284
Blekinge	819	739	696	675	752	741	685	762	676	687	757	733	8 722	232
Kristianstads	7 691	6 790	7 228	6 787	7 676	6 952	6 916	7 018	6 826	7 045	7 801	8 095	86 825	1 559
Malmöhus	9 431	8 111	8 599	8 548	9 022	8 354	8 606	8 114	8 230	8 797	9 452	9 605	104 869	2 533
Hallands	6 863	5 862	6 281	6 090	6 971	6 186	6 614	6 216	6 136	6 445	7 268	7 529	78 461	1 250
Göteborgs o Bohus	651	487	518	586	666	523	537	474	512	551	660	625	6 790	162
Älvsborgs	1 796	1 528	1 571	1 620	1 729	1 687	1 601	1 611	1 595	1 684	1 889	1 921	20 232	390
Skaraborgs	4 697	4 016	4 292	4 267	4 649	4 318	4 217	3 904	4 094	4 324	5 013	5 045	52 836	1 076
Värmlands	525	464	479	451	469	483	482	461	441	479	579	562	5 875	159
Örebro	655	488	527	565	641	561	563	501	528	500	688	762	6 979	164
Västmanlands	1 015	878	926	885	938	893	892	766	748	868	1 009	1 004	10 822	269
Kopparbergs	239	194	211	204	217	205	207	207	203	204	222	223	2 536	79
Gävleborgs	203	181	199	210	196	190	210	197	163	195	199	200	2 343	74
Västernorrlands	185	160	128	173	190	163	177	145	142	217	189	215	2 084	62
Jämtlands	66	57	53	61	47	60	64	49	49	67	75	97	745	24
Västerbottens	604	529	443	396	424	350	434	464	417	370	439	559	5 429	123
Norrbottens	56	38	58	63	45	39	43	49	56	47	54	46	594	18
<i>Hela riket</i>														
1975	45 282	38 641	40 476	40 261	43 609	40 031	40 789	39 067	38 993	41 054	45 710	47 063	500 976	10 599
1974	42 280	37 351	38 513	38 603	40 617	39 566	39 413	37 587	35 946	40 510	43 426	44 573	478 385	9 888
1973	41 990	39 001	39 472	38 670	43 531	39 300	39 552	37 144	36 411	38 343	39 928	41 387	474 729	9 838
1972	43 945	39 904	40 548	38 932	42 676	40 236	37 030	35 095	34 225	35 777	40 302	42 219	470 889	9 814
1971	41 646	37 575	38 003	36 499	39 601	39 126	39 902	38 911	36 613	38 639	41 993	44 243	472 751	9 143

Källa: SCB, galt- och betäckningsstatistik (totalundersökning).

Efter slakten bedöms grisarnas slaktegenskaper. Härvid mäts ryggspäckets och bukväggens tjocklek samt kroppens längd. Vidare poängsätts bogpartiets storlek, bukens form och jämnhet, skinkans form och storlek samt slaktkroppens köttfullhet. Poängsättningen görs efter en skala med 9–15 poäng, där siffravärdet 12 betecknar godkänd beskaffenhet och siffravärdet 15 sällsynt god beskaffenhet.

Resultat

Uppgifter rörande kontrollverksamhetens omfattning och vissa medelresultat för de kontrollerade djurens tillväxt, foderförbrukning och slaktegenskaper för åren 1970/71–1974/75 redovisas i *tabell 122*. Vid jämförelse med resultaten för 1972/73 och tidigare bör man

observera att grisarna då slaktades vid en vikt av 90 kilogram. Kontrollen började då när grisarna vägde 20 kilogram.

Under 1974/75 ingick 5 655 svin i kontrollen. Av dessa var 68 % av lantras och resten av yorkshireras.

Övrig publicering

Uppgifter från svinstamkontrollen publiceras dels i 8 delrapporter per år, dels årsvis i en stencilserie från lantbruksstyrelsen. I denna stencilserie beskrivs dessutom svinstamkontrollen utförligt.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisas uppgifter motsvarande de i tabell 122 fr o m år 1945.

Tabell 122 Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat kontroll-åren¹ 1970/71–1974/75

Scope of the pig progeny testing and averages of the test results 1970/71–1974/75

Ras; år	Antal kontroll- erade svin	Vikt vid slakt, kg	Tillväxt per djur och dag, gram	Förbrukat antal foder- enheter per kg tillväxt	Slaktresultat			
					Kropp- längd, cm	Rygg- späckets tjocklek, mm	Buk- väggens tjocklek, mm	Slakt- kroppens köttfullhet, poäng
<i>Lantras</i>								
1974/75 ²	3 854	99,2	825	2,86	100,6	22,9	34	14,8
1973/74 ²	4 007	99,5	813	2,92	100,8	23,6	34	14,7
1972/73	3 951	90,5	741	2,83	97,6	21,6	33	14,8
1971/72	3 876	90,4	734	2,85	97,5	21,8	33	14,5
1970/71	3 560	90,3	737	2,83	97,3	21,9	33	14,4
<i>Yorkshireras</i>								
1974/75 ²	1 801	98,8	831	2,82	99,6	24,6	34	14,4
1973/74 ²	1 532	99,4	823	2,88	100,1	25,0	33	14,5
1972/73	1 782	90,4	750	2,80	97,3	23,3	32	14,5
1971/72	1 534	90,4	731	2,84	97,7	23,4	33	14,0
1970/71	1 431	90,4	730	2,86	97,5	23,4	33	14,1

¹ Avser perioden 1 okt–30 sept. – ² Fr o m 1973/74 är resultaten ej direkt jämförbara med tidigare kontrollårs. Grisarnas vikt vid kontrollens början och slut har ändrats från 20–88 (90) kg till intervallet 25–98 (100) kg levande vikt vid slakt.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

9.8 SUGGKONTROLLEN

Genom den officiella suggkontrollen, som har pågått sedan 1928, erhålls information om avelssvinens identitet och härstamning och om suggornas mödraegenskaper.

Verksamheten leds av föreningen Svensk Husdjursskötsel. Fältarbetet utförs av servicepersonal från lokala slakteri- eller kontrollföreningar och övervakas av lantbruksnämnderna. Bestämmelser för verksamheten återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse av den 25 maj 1967 (nr 396) och närmare föreskrifter i cirkulär 1972:2 från lantbruksstyrelsen.

Bestämmelser för kontrollens tekniska utförande finns i Svensk Husdjursskötsels Svinkontrollnämnds regler av den 14 september 1973.

Kontrollens genomförande

Suggkontroll finns i två former, nämligen officiell kontroll och brukskontroll.

I den officiella formen kontrolleras djurens identitet och härstamning. Vidare skall djurägaren registrera antalet levande och döda smågrisar per kull vid födseln. Antalet överlevande grisar kontrolleras av en serviceassistent två till sex veckor efter födseln. Vägning av grisarna är frivillig och får utföras av djurägaren eller serviceassistenten. Grisarna skall vägas två till fyra veckor efter födseln.

Genom brukskontrollen erhålls uppgifter om djurens identitet och härstamning för handelsklassificering av smågrisar. Grisarna vägs ej. Serviceassistenten skall kontrollera grisarna tidigast två veckor efter födseln men före avvänjningen.

Resultat

I *tabell 123* redovisas antalet besättningar i officiell kontroll och brukskontroll och antalet sugor i officiell kontroll under 1974/75. Av de 49 784 suggorna var 31 855 av lantras och 2 828 av yorkshireras.

Resultaten från den officiella kontrollen och brukskontrollen redovisas i *tabell 124*. Resultaten från brukskontrollen baseras på uppgifter från 2 515 av de 3 133 besättningarna.

För en närmare beskrivning av föreningarnas geografiska utbredning hänvisas till Svensk Husdjursskötsel.

Övrig publicering

Resultaten för 1974/75 återfinns i meddelande nr 78 utgivet av Svensk Husdjursskötsel.

9.9 SVINSLAKT

I samråd med statens jordbruksnämnd inhämtade SCB 1972 uppgifter om antalet under 1971 slaktade och till slakt försålda svin. Undersökningar av liknande slag hade då utförts sedan 1950 med två till fyra års mellanrum. Undersökningarna genomfördes i första hand för att hemslachtens omfattning skulle belysas. Dessutom erhöles uppgifter om den totala svinslaktens och dess fördelning på storleksgrupper av jordbruk och på olika produktionsområden.

Undersökningens innehåll och genomförande

Den totala slakten av svin under 1971 skulle av uppgiftslämnarna fördelas på »Levererade till föreningsslakteri eller annat slakteri», »Hemslaktade, ej veterinärbesiktigade» och »Hemslaktade, veterinärbesiktigade».

Uppgifterna om svinslaktens inhämtades genom tillägsfrågor vid jordbruksinventeringarna i mars. Uppläggningsen av dessa beskrivs på s. 71. I urvalet för 1972 ingick 13 307 företag. Av dessa utgjordes 68 av företag med stora svinbesättningar och högst 2 hektar åker. Som företag med stora svinbesättningar räknades i princip sådana som någon gång under första halvåret 1971 haft minst 250 svin. Från 1,5 % av de uttagna företagen inkom inte uppgifter eller var dessa så ofullständiga att de inte kunde bearbetas.

Resultat

I *tabell 125* redovisas för åren 1965, 1968 och 1971 den totala slaktens fördelning på produktionsområden, typ av slakt (marknadsförd resp ej veterinärbesiktigad hemslacht) och storleksgrupper. Till gruppen marknadsförd slakt räknades svin levererade till slakteri och veterinärbesiktigad hemslacht.

Övrig publicering

Enligt tabellen uppgick den under 1971 marknadsföda slakten till 3 311 000 djur mot 3 490 000 enligt den av jordbruksnämnden presenterade statistiken över veterinärbesiktigad slakt (se tabell 129). Denna avvikelse kan till en del förklaras av att företag med mindre än 250 svin och högst 2,0 hektar åker inte ingick i jordbruksinventeringen.

Resultaten från den särskilda undersökningen rörande svinslakten 1971 har publicerats i Statistiska meddelanden serie J 1973:9.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 återfinns uppgifter för perioden 1950–1968.

Tabell 123 Antal besättningar i suggkontroll år 1974/75¹
Number of herds in the sow litter recording in 1974/75

Förening	Antal besättningar			Totalt	Antal suggor i officiell kontroll
	Officiell kontroll		Bruks- kontroll		
	Samtliga	Därav galtprodu- cerande			
Skånek	655	61	1 861	2 516	14 695
Kristianstad-Blekinge					
Slakteriförening	62	7	356	418	1 635
Kalmar läns Slakterier	49	8	173	222	1 450
Kronobergs läns Slakteriförening	131	4	24	155	1 967
Farmek, Visby	95	6	59	154	2 023
Farmek, Linköping	102	12	76	178	2 473
Scan Väst, Varberg	190	4	128	318	4 373
Scan Väst, Borås	43	1	7	50	786
Farmek, Norrköping	20	1	17	37	462
Farmek, Örebro	19	6	51	70	658
Scan Väst, Kil	30	—	38	68	866
Farmek, Västerås	10	4	48	58	549
Farmek, Uppsala	38	5	140	178	1 166
Farmek, Borlänge	7	2	14	21	165
Norrlands Slakteriförening	42	2	—	42	923
Södermanlands läns Kontroll- förening	18	4	94	112	705
Skåra Semin, västra delen	540	8	8	548	10 796
Skåra Semin, östra delen	106	3	1	107	1 178
Södra Älvsborgs Husdjursskötsel	74	4	18	92	1 042
Västerbottens läns Kontrollförening	50	5	19	69	997
Dala-Gävleborgs Husdjurstjänst	13	1	1	14	397
Nedre Norrlands Producent- förening, Husdjurstjänst i					
Jämtlands län	14	—	—	14	204
Norrbottens Husdjursskötsel	9	—	—	9	274
Totalt					
1974/75	2 317	148	3 133	5 450	49 784
1973/74	2 722	148	2 603	5 325	55 093

¹ Avser perioden 1 oktober–30 september.

Källa: Svensk Husdjursskötsel.

Tabell 124 Resultat från suggkontrollen år 1974/75¹
Results of the sow litter recording in 1974/75

Förening		Officiell kontroll			Ålder vid grisning, dagar
		Antal kullar	Medelantal grisar per kull		
			Vid födseln	Vid kontroll	
Skanek	gyltor	5 678	9,9	8,2	368
	suggor	18 571	11,8	9,4	..
Kristianstad-Blekinge	gyltor	650	9,9	8,4	379
	suggor	2 133	11,6	9,5	..
Kalmar läns Slakterier	gyltor	609	10,0	8,4	383
	suggor	2 024	11,6	9,5	..
Kronobergs läns Slakteri-förening	gyltor	719	10,2	8,6	377
	suggor	2 386	12,1	9,8	..
Farmek, Visby	gyltor	707	9,8	8,1	369
	suggor	2 398	11,8	9,3	..
Farmek, Linköping	gyltor	1 153	9,7	7,8	372
	suggor	3 593	11,7	9,1	..
Scan Väst, Varberg	gyltor	1 924	10,0	8,3	363
	suggor	5 968	12,3	9,7	..
Scan Väst, Borås	gyltor	299	10,0	8,3	370
	suggor	955	12,2	9,8	..
Farmek, Norrköping	gyltor	177	9,9	7,5	384
	suggor	642	11,6	8,8	..
Farmek, Örebro	gyltor	265	10,3	8,1	399
	suggor	903	11,6	8,9	..
Scan Väst, Kil	gyltor	391	9,9	8,1	385
	suggor	1 362	11,7	8,9	..
Farmek, Västerås	gyltor	283	10,4	8,1	397
	suggor	867	11,9	8,7	..
Farmek, Uppsala	gyltor	517	10,0	8,0	372
	suggor	1 641	11,9	9,0	..
Farmek, Borlänge	gyltor	84	10,0	7,7	398
	suggor	167	11,8	8,7	..
Norrlands Slakteri-förening	gyltor	337	10,5	8,4	393
	suggor	1 090	11,9	9,1	..
Södermanlands läns Kontrollförening	gyltor	353	10,0	8,4	383
	suggor	1 075	12,1	9,4	..
Skara Semin, västra delen	gyltor	4 596	9,9	8,1	373
	suggor	15 537	12,1	9,5	..
Skara Semin, östra delen	gyltor	522	9,5	7,7	369
	suggor	1 877	11,7	9,1	..
Södra Älvsborgs Husdjurs-skötsel	gyltor	408	9,8	8,2	360
	suggor	1 395	11,8	9,6	..
Västerbottens läns Kontrollförening	gyltor	399	10,4	8,5	375
	suggor	1 127	11,8	9,1	..
Dala-Gävleborgs Husdjurs-tjänst	gyltor	189	9,9	8,0	380
	suggor	631	11,8	9,0	..
Nedre Norrlands Producent-förening, Husdjurstjänst i Jämtlands län	gyltor	84	9,9	8,3	359
	suggor	197	11,6	8,7	..
Norrbottens Husdjurs-skötsel	gyltor	116	9,8	8,3	401
	suggor	317	11,5	9,5	..
Totalt	gyltor	20 460	9,9	8,2	372
	suggor	66 856	11,9	9,4	..

¹ Avser perioden 1 oktober–30 september. – ² Avser uppgifter från 2 515 av de 3 133 besättningarna. Källa: Svensk Husdjursskötsel.

Brukskontroll ²							
Grisnings- intervall, dagar	Antal kon- trollerade grisar per sugga och år	Antal kullar	Medelantal grisar per kull		Ålder vid grisning, dagar	Grisnings- intervall, dagar	Antal av- vanda grisar per sugga och år
			Vid födseln	Vid avvänjning			
188	17,7	10 324	9,9	8,3	371	.	.
.	.	38 581	11,6	9,5	..	191	17,7
.	.	2 114	9,8	8,3	373	.	.
191	17,6	9 247	11,6	9,4	..	190	17,6
.	.	1 121	9,8	8,1	386	.	.
191	17,7	4 520	11,6	9,2	..	192	17,0
.	.	186	10,4	8,7	366	.	.
190	18,2	460	11,9	9,6	..	184	18,4
.	.	62	9,5	8,2	377	.	.
189	17,4	280	12,0	9,1	..	192	17,0
.	.	676	9,9	8,0	381	.	.
185	17,4	2 316	11,7	9,2	..	188	17,3
.	.	659	10,0	8,3	372	.	.
192	17,9	2 629	12,1	9,6	..	194	17,6
.	.	62	10,2	7,5	365	.	.
187	18,5	144	11,7	9,4	..	184	17,5
.	.	132	9,8	7,3	371	.	.
190	16,4	546	12,0	9,2	..	184	17,6
.	.	300	10,0	8,2	402	.	.
188	16,9	1 293	11,8	9,2	..	182	18,0
.	.	275	9,9	8,2	385	.	.
183	17,4	974	12,0	9,4	..	184	18,1
.	.	635	10,3	8,1	423	.	.
182	17,2	2 084	11,9	8,8	..	197	16,0
.	.	1 680	10,2	8,3	402	.	.
191	16,8	5 968	11,9	9,2	..	189	17,4
.	.	91	10,2	8,2	407	.	.
189	16,1	395	12,3	9,4	..	189	17,7
.	.	-	-	-	-	-	-
193	16,9	-	-	-	-	-	-
.	.	981	10,1	8,2	394	.	.
183	18,3	2 969	11,9	9,2	..	188	17,3
.	.	.	.	.	.	.	.
185	18,1	50	10,9	8,7	412	.	.
.	.	62	11,7	9,3	..	181	18,3
183	17,6	.	.	.	.	.	.
.	.	56	9,4	8,2	362	.	.
183	18,5	300	11,3	9,0	..	189	17,2
.	.	-	-	-	-	-	-
187	17,4	-	-	-	-	-	-
.	.	34	10,4	8,6	448	.	.
191	16,8	110	12,0	8,9	..	180	17,8
.	.	-	-	-	-	-	-
185	16,9	-	-	-	-	-	-
.	.	-	-	-	-	-	-
203	16,5	-	-	-	-	-	-
.	.	19 438	9,9	8,3	379	.	.
188	17,7	72 878	11,7	9,4	..	190	17,5

Tabell 125 Antal slaktade svin åren 1965, 1968 och 1971
 Number of slaughtered pigs in 1965, 1968 and 1971

Område; storleksgrupp; typ av slakt	1965	1968	1971
Företag med mer än 2 hektar åker			
<i>Produktionsområden</i>			
Götalands södra slättbygder	827 198	880 159	1 147 683
» mellanbygder	676 548	838 101	772 681
» norra slättbygder	309 513	356 927	378 125
Svealands slättbygder	251 909	290 261	316 129
Götalands skogsbygder	504 641	586 656	518 935
Mellersta Sveriges skogsbygder	52 225	87 083	53 459
Nedre Norrland	25 480	27 162	26 797
Övre Norrland	35 364	44 127	28 239
<i>Hela riket</i>	2 682 878	3 110 476	3 242 048
Samtliga företag¹			
<i>Typ av slakt</i>			
Marknadsförd slakt	2 964 518	3 216 957	3 311 110
Ej veterinärbesiktigad hemsakt	88 229	50 571	71 017
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>			
Högst 2,0	369 869 ²	157 052	140 079
2,1– 5,0	71 465	49 858	39 531
5,1– 10,0	232 084	301 350	100 062
10,1– 20,0	571 320	494 806	391 297
20,1– 30,0	479 230	489 511	579 234
30,1– 50,0	484 853	732 316	761 601
50,1–100,0	476 844	527 400	793 498
Över 100,0	367 082	515 235	576 825
<i>Total slakt</i>	3 052 747 ²	3 267 528	3 382 127

¹ Endast företag med minst 2,0 hektar åker eller minst 250 svin. För 1965 och 1968 ingår dock inga företag med högst 0,25 hektar åker. – ² Inkl 326 223 svin vid företag med mer än 2,0 hektar åker och minst 250 svin.

Källa: SCB, marsinventeringen 1972 (urvalsundersökning om 13 307 enheter; bortfall 1,5 %).

9.10 FÅRKONTROLLEN

Genom fårkontrollen erhålls fortlöpande information om djurens identitet och härstamning, förekomst av ärftliga fel, kvantitet och kvalitet hos djurens produktion m m.

Kontrollverksamheten bedrivs av lantbruksnämnderna och övervakas av lantbruksstyrelsen. Bestämmelser för verksamheten återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse av den 25 maj 1967 (nr 396) och närmare föreskrifter finns utgivna i lantbruksstyrelsens författningssamling LS 1974:35 och LBS 1975:80.

Kontrollens genomförande

Ågaren till anslutna besättningar fastställer varje djurs härstamning och identitet genom kontroll av betäckningar och lammningar. Varje djur i besättningen skall ha skild identitetsbeteckning. Vid 4–5 månaders ålder vägs lammen av en tjänsteman vid lantbruksnämnden. Samtidigt beskrivs och bedöms kroppsbyggnaden och päls- eller ullkvaliteten.

Resultaten i fårkontrollen bearbetas centralt. Därvid korrigeras lammens vikter för ålder, kön, kullstorlek och moderns ålder. Fårägaren erhåller ett produktionsresultat för varje lamm, tacka och bagge i besättningen.

Resultat

I *tabell 126* redovisas uppgifter för 1975 om antalet kontrollerade besättningar, tackor av olika raser och baggar samt andelen får i kontroll. Uppgifter om antalet lamm per tacka, korrigerad vikt per lamm och lammens sammanlagda vikt per tacka vid 120 dagars ålder framgår av *tabell 127*.

Övrig publicering

Resultat från fårkontrollen publiceras årligen i stencil av lantbruksstyrelsen. Där redovisas kontrollresultaten på län för flera olika raser och korsningar av dessa. Dessutom redovisar varje lantbruksnämnd i stencil besättningsmedeltal och resultat för enskilda baggar inom respektive län.

Tabell 126 Antal besättningar, tackor av olika raser och baggar i fårkontrollen samt andel får i kontroll år 1975

Number of herds, ewes of different races and rams in the sheep breeding control and portion of sheep in control in 1975

Område	Antal besättningar	Antal tackor					Antal baggar	Andel får i kontroll, procent
		Pälsfår	Vit lantras	Tyngre köttfår	Korsningar	Samtliga		
Län								
Stockholms	125	3 231	441	144	466	4 282	247	88
Uppsala	55	1 005	615	105	471	2 196	122	68
Södermanlands	67	1 025	669	330	655	2 679	125	58
Östergötlands	82	2 846	381	888	478	4 593	202	48
Jönköpings	78	2 861	107	85	358	3 411	177	53
Kronobergs	112	3 213	27	68	76	3 384	178	66
Kalmar	207	7 791	44	356	317	8 508	427	60
Gotlands	167	11 442	—	165	25	11 632	436	37
Blekinge	32	616	105	13	66	800	43	51
Kristianstads	46	554	208	358	333	1 453	73	32
Malmöhus	24	315	18	133	92	558	35	21
Hallands	56	879	108	177	158	1 322	109	28
Göteborgs o Bohus	42	666	165	64	138	1 033	83	41
Älvsborgs	157	2 259	838	221	1 117	4 435	284	56
Skaraborgs	46	1 022	540	160	419	2 141	129	34
Värmlands	50	1 214	192	69	94	1 569	83	20
Örebro	43	832	435	43	227	1 537	66	39
Västmanlands	26	168	450	25	179	822	46	40
Kopparbergs	59	508	402	63	355	1 328	83	33
Gävleborgs	48	649	482	12	799	1 942	95	37
Västernorrlands	184	404	432	206	2 657	3 699	243	65
Jämtlands	77	365	603	205	966	2 139	134	46
Västerbottens	52	1	667	28	427	1 123	92	24
Norrbottens	40	15	134	313	218	680	48	34
Hela riket								
1975	1 875	43 881	8 063	4 231	11 091	67 266	3 560	45
1974	1 745	43 396	6 847	3 936	10 562	64 741	2 941	42

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 127 Resultat från fårkontrollen år 1975
Results from the sheep breeding control in 1975

Område	Antal lamm per tacka vid		Korrigerad vikt, kg per lamm	Lammvikt vid 120 dagar, kg per tacka
	Födseln	Vägningen		
<i>Län</i>				
Stockholms	1,71	1,53	29,9	46,6
Uppsala	1,71	1,55	31,0	49,6
Södermanlands	1,87	1,68	31,0	52,4
Östergötlands	1,73	1,55	30,7	49,9
Jönköpings	1,72	1,57	30,0	48,6
Kronobergs	1,71	1,58	30,0	48,5
Kalmar	1,63	1,49	30,6	47,1
Gotlands	1,72	1,54	29,6	48,9
Blekinge	1,76	1,65	31,0	50,1
Kristianstads	1,86	1,64	32,3	53,5
Malmöhus	1,67	1,46	31,4	47,2
Hallands	1,71	1,54	30,8	48,3
Göteborgs o Bohus	1,69	1,52	32,3	48,6
Älvsborgs	1,72	1,59	30,2	48,0
Skaraborgs	1,77	1,59	29,6	47,5
Värmlands	1,76	1,65	31,1	51,8
Örebro	1,77	1,56	28,2	44,7
Västmanlands	1,92	1,64	30,7	50,9
Kopparbergs	1,85	1,67	31,3	53,1
Gävleborgs	1,82	1,67	30,7	51,2
Västernorrlands	1,86	1,66	32,1	53,4
Jämtlands	1,96	1,74	31,8	55,7
Västerbottens	2,05	1,80	32,6	58,5
Norrbottens	1,82	1,63	32,0	52,8
<i>Hela riket</i>				
1975	1,75	1,58	30,5	49,5
1974	1,72	1,56	31,2	50,0

Källa: Lantbruksstyrelsen.

9.11 HÄSTPREMIERINGEN

Den med statsmedel understödda hästpremieringen har till ändamål att »verka för åstadkommande av goda och för olika trakter och ändamål fullt lämpliga hästar». Premieringen, som står under överinseende av lantbruksstyrelsen, sker i två former, nämligen dels som hingstpremiering, dels som fölstopremiering.

Närmare bestämmelser om hästpremieringen finns meddelade i Kungl Maj:ts kungörelse den 4 november 1966 (nr 560) med ändring den 25 maj 1967 samt lantbruksstyrelsens kungörelse 1966:16 med ändring 1967:3 (nr 391). Dessa bestämmelser innebär vissa inskränkningar i premieringens omfattning jämfört med tidigare år, då även premiering av unghästar förekom.

Premieringens utförande

Hästpremieringen äger rum vid särskilda premieringsförrättningar. Bedömningen av hästarna verkställs dels av hingstpremieringsnämnder, dels av särskilt utsedda premieringsförrättare.

För att en häst skall kunna komma under bedömning vid premieringsmöte krävs att den uppfyller vissa villkor i fråga om rastillhörighet och härstamning. Anmälan om deltagande i premieringen görs till respektive lantbruksnämnd.

Bedömningen omfattar dels hästens egenskaper som individ, dels avkommans beskaffenhet. Den vid hästpremieringen förekommande belöningen är värdebokstav, i vissa fall kombinerad med penningpris. Värdebokstaverna är numera A och B, av vilka A innebär belöning för god förärvning. B innebär att hästen är stambokförd.

Resultat

Vissa huvudresultat från hästpremieringarna 1975 meddelas i *tabell 128*.

Övrig publicering

En detaljerad redogörelse för premieringsverksamhetens omfattning och resultat publiceras årligen av lantbruksstyrelsen.

Tabell 128 Antal premierade hästar, beslutade belöningar m m år 1975
Number of awarded horses, awards given etc. in 1975

Område	Antal premie- rade hästar	Hingstar			Fölston			Summa penning- pris, kronor
		Värdebokstav		Penning- pris, kronor	Värdebokstav		Penning- pris, kronor	
		A	B		A	B		
Län								
Stockholms	86	5	28	850	3	50	2 875	3 725
Uppsala	48	—	10	250	6	32	3 950	4 200
Södermanlands	54	1	14	500	3	36	3 175	3 675
Östergötlands	109	2	15	750	13	79	10 225	10 975
Jönköpings	83	1	14	850	8	60	7 500	8 350
Kronobergs	128	1	18	250	12	97	4 125	4 375
Kalmar	158	1	10	500	18	129	2 625	3 125
Gotlands	105	4	24	650	8	69	3 100	3 750
Blekinge	41	—	6	—	6	29	3 600	3 600
Kristianstads	225	2	34	1 100	23	166	13 525	14 625
Malmöhus	285	1	51	1 250	36	197	24 675	25 925
Hallands	115	4	14	2 250	25	72	9 300	11 550
Göteborgs o Bohus	95	—	14	250	7	74	8 750	9 000
Älvsborgs	120	3	20	1 600	18	79	10 350	11 950
Skaraborgs	186	1	29	1 500	36	120	13 500	15 000
Värmlands	53	1	14	—	5	33	3 400	3 400
Örebro	50	—	10	750	4	36	2 800	3 550
Västmanlands	43	—	4	—	6	33	2 650	2 650
Kopparbergs	21	—	9	—	2	10	700	700
Gävleborgs	24	1	6	850	3	14	750	1 600
Västernorrlands	22	1	10	250	—	11	500	750
Jämtlands	32	—	12	1 250	4	16	1 300	2 550
Västerbottens	6	—	11	—	1	3	425	425
Norrbottnens	11	1	1	—	—	9	375	375
Hela riket								
1975	2 100	30	369	15 650	247	1 454	134 175	149 825
1974	1 983	20	221	12 350	261	1 481	146 300	158 650
1973	1 728	13	235	7 350	234	1 243	120 730	128 080
1972	1 555	11	217	6 800	229	1 094	105 090	111 890
1971	1 577	25	322	6 250	232	985	101 250	107 500

Källa: Lantbruksstyrelsen.

9.12 PRODUKTION AV KÖTT OCH FLÄSK. PRODUCENTPRISER PÅ SLAKTDJUR

Grundläggande uppgifter om marknadsförd slakt ges i statens livsmedelsverks besiktningsstatistik. Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1959 (nr 99) skall i princip all slakt för avsalu underkastas besiktning.

Genom besiktningsstatistiken erhålls varje månad uppgifter om antalet besiktigade slaktkroppar. På grundval av dessa uppgifter, uppgifter om fördelning på vissa djurslag enligt klassificeringsrapporter, uppgifter om hemslaktens storlek (se s 214) samt uppgifter från Sveriges Slakteriförbund om medelslaktvikter för olika djurslag beräknar jordbruksnämnden varje månad produktionen av kött och fläsk.

Sveriges Slakteriförbund lämnar varje månad uppgifter om priser per kilogram för olika slaktdjur. SCB beräknar priset per slaktkropp för olika djurslag.

Resultat

Antalet besiktigade slaktkroppar och produktionen av kött och fläsk åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75 redovisas i *tabell 129* respektive *tabell 130*.

Utöver de uppgifter som ligger till grund för den i *tabell 130* redovisade produktionen insamlas även uppgifter om produktionen av fjäderfäkött, som år 1975 uppgick till 37 930 ton. Beräkningen är dock något osäker, eftersom grundmaterialet är ofullständigt.

I *tabell 131* redovisas genomsnittliga producentpriser på slaktdjur.

Övrig publicering

Månadsdata rörande slaktdjursbesiktningar, produktion av kött och fläsk, priser på slaktdjur m m redovisas i Jordbruksekonomiska meddelanden. I särskilda artiklar i samma tidskrift ges dessutom årliga översikter över produktion m m av olika jordbruksprodukter.

Statens livsmedelsverk redovisar årsammandrag av besiktningsstatistiken i stencilmform. I denna statistik redovisas bl a antal slaktade och besiktigade kroppar, antal beslagtagna kroppar och beslagsorsaker.

Tabell 129 Antal besiktigade slaktkroppar¹ åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75
Number of inspected carcasses in 1971–1975 and 1970/71–1974/75

År	Storboskap ²	Större kalv ² (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Svin (inkl spädgris)	Får och getter	Häst (inkl föl)
1975	523 184	138 224	27 799	3 744 055	255 529	6 790
1974	532 301	139 233	31 498	3 689 392	250 299	5 761
1973	463 251	123 851	22 469	3 536 698	204 208	6 112
1972	453 793	124 113	24 804	3 765 367	186 379	8 221
1971	529 630	153 874	36 599	3 489 953	198 555	8 649
1974/75	530 261	141 766	33 211	3 673 334	253 166	6 269
1973/74	498 666	130 134	26 212	3 623 617	206 455	5 632
1972/73	446 174	119 806	21 686	3 676 719	187 469	7 258
1971/72	491 077	139 130	29 321	3 659 555	196 533	8 816
1970/71	565 257	165 054	37 870	3 329 775	209 018	9 701

¹ Antal hela och till hela omräknade halva kroppar. – ² Antal djur enligt besiktningsveterinärernas rapporter fördelade på djurslagen storboskap och större kalv med ledning av klassificeringsstatistiken.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 130 Produktion av kött och fläsk¹ åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75. Ton
Meat production in 1971–1975 and 1970/71–1974/75. Tons

År	Storboskap	Större kalv	Mindre kalv	Svin	Får och getter	Häst
1975	128 493	14 586	718	286 460	4 280	2 046
1974	128 845	14 402	808	279 650	4 232	1 811
1973	113 527	12 790	595	264 854	3 397	1 976
1972	112 300	12 526	645	277 052	3 087	2 765
1971	127 360	14 600	894	256 306	3 216	2 926
1974/75	129 051	14 801	846	279 575	4 289	1 949
1973/74	121 127	13 395	682	274 193	3 447	1 796
1972/73	110 444	12 315	577	271 765	3 098	2 391
1971/72	119 857	13 615	733	269 064	3 204	2 976
1970/71	133 975	15 248	903	243 852	3 401	3 286

¹ Inkl hemslakt samt för storboskap och svin inkl export av levande slaktdjur, omräknad till slaktad vara med ben.
 Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 131 Priser på slaktdjur åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75. Kronor
Prices on carcasses in 1971–1975 and 1970/71–1974/75. Swedish kronor

År	Storboskap	Gödkalv	Mindre kalv	Slaktsvin	Lamm	Häst
<i>Pris per kilogram¹</i>						
1975	11,35	15,12	8,68	6,32	12,82	8,63
1974	9,88	13,47	8,83	5,94	11,91	7,73
1973	9,15	13,17	8,43	5,51	10,34	7,21
1972	8,29	11,48	7,97	4,56	9,43	6,94
1971	7,39	10,46	7,21	4,63	8,00	6,21
1974/75	10,44	14,07	8,77	6,08	12,13	8,01
1973/74	9,55	13,40	8,51	5,82	10,94	7,47
1972/73	8,66	12,37	8,35	4,91	10,07	7,08
1971/72	7,95	11,19	7,69	4,68	8,87	6,59
1970/71	7,12	10,40	6,98	4,82	7,97	6,19
<i>Pris per slakt-kropp²</i>						
1975	2 788	1 028	187	457	188	2 603
1974	2 367	896	191	421	176	2 412
1973	2 196	878	174	381	147	2 285
1972	2 008	752	164	309	133	2 283
1971	1 644	673	145	324	106	2 048
1974/75	2 529	936	192	437	177	2 481
1973/74	2 266	885	180	407	149	2 322
1972/73	2 096	816	172	334	134	2 277
1971/72	1 892	719	159	316	111	2 157
1970/71	1 750	682	152	313	109	2 072

¹ Avräkningspriser för slaktad vikt (efter avdrag för slaktdjursavgift, exkl efterlikvid). – ² Se texten.
 Källa: Jordbruksnämnden och SCB.

9.13 ÄGGPRODUKTION. PARTIPRIS PÅ ÄGG

Jordbruksnämnden utför årligen beräkningar av den totala äggproduktionen. Som underlag använder nämnden resultat från SCBs hushållsbudgetundersökning 1969 och vissa kompletterande undersökningar samt uppgifter om utrikeshandeln med ägg och äggprodukter.

Varje månad redovisar jordbruksnämnden dessutom uppgifter om partihandels invägning av svenska ägg och om partipriset på ägg. Dessa uppgifter bygger på redovisning från partihandelsföretagen respektive Lantbrukarnas Riksförbund.

Resultat

I tabell 132 redovisas beräknad produktion av ägg, partihandels invägning av ägg och årsmedeltal för partipriser på ägg för åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75.

Övrig publicering

Uppgifter rörande partihandels invägning av ägg samt prisnoteringar för ägg införs månadsvis i Jordbruksekonomiska meddelanden. Denna tidskrift innehåller dessutom årliga översikter över produktionen m m av jordbruksprodukter.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande tabell 132 fr o m 1944/45.

Tabell 132

Beräknad total produktion av ägg, partihandels inköp av svenska ägg samt partipris på ägg åren 1971–1975 och 1970/71–1974/75

Estimated production of eggs, wholesalers' purchases of eggs and producers' price on eggs in 1971–1975 and 1970/71–1974/75

År	Total produktion, milj kg	Partihandels inköp, milj kg	Partipris ¹ , öre per kg
1975	106	58,1	466
1974	107	58,9	471
1973	107	57,5	424
1972	104	57,4	408
1971	103	56,1	429
1974/75	108	59,3	445
1973/74	106	57,9	481
1972/73	106	57,6	391
1971/72	104	56,9	424
1970/71	101	54,2	434

¹ Partipris i Stockholm på runmärkta ägg.

Källa: Jordbruksnämnden.

10 Konsumtion av livsmedel m m

Jordbruksnämnden utför beräkningar av den svenska konsumtionen av livsmedel m m. I oktober görs en prognos för det innevarande året och i februari en preliminär beräkning för det föregående året. Definitiv beräkning av konsumtionen för respektive år görs när slutgiltigt underlag föreligger från olika statistik-källor, bl a från SCBs industristatistik (se nedan).

Beräkningarna avser kvantiteten och värdet av samt näringsvärdet i leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt producenternas hemmaförbrukning.

Beräkningsunderlag

De i beräkningarna använda kvantitetsuppgifterna hämtas dels från jordbruksnämndens löpande månadsstatistik, dels från SCBs industri- och utrikeshandelsstatistik. Vidare utnyttjas uppgifter från SCBs årliga inventering – utförd för jordbruksnämndens räkning – av föråden av livsmedel m m samt uppgifter från riksskatteverket och Djupfrysingsbyrån. Speciellt för konsumtionsberäkningarna utför jordbruksnämnden en preliminär uppgiftsinsamling beträffande ett antal varugrupper, varvid företag inom livsmedelsindustri och distribution är uppgiftslämnare.

Kvantitetsangivelserna avser i princip varornas nettovikter (exkl emballage) vid leveransen till den slutlige konsumenten.

Värderingen av konsumtionen sker i regel till detaljhandelspriser. Undantag utgör här pro-

ducenternas egenförbrukning, som i princip anges i producentpriser plus mervädeskatt, samt utekonsumtion av starköl, vin och spritdrycker, som värderas i utskänkingspriser. För beräkningarna erforderliga prisuppgifter hämtas i åtskilliga fall från underlaget till SCBs konsumentprisindex men för flera stora poster, bl a kött och fläsk, från annan prisstatistik. För varugrupper med brett sortiment, t ex konserver, ligger värdeuppgifter från främst industri- och utrikeshandelsstatistiken till grund för beräkningarna av konsumtionsvärdena.

Resultat

I tabell 133 redovisas uppgifter om konsumtionen av olika slag av livsmedel m m åren 1971–1975.

Uppgifter om konsumtion av olika slag av livsmedel m m per invånare under 1975 lämnas i tabell 134.

Övrig publicering

Jordbruksnämnden publicerar utförliga resultat från beräkningarna av totalkonsumtionen och konsumtionen per invånare i stencilform två gånger per år.

Vissa resultat införs också i Jordbruksekonomiska meddelanden. I nr 1975:7–8 återfinns dessutom uppgifter om kostens näringsvärde 1974.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tabell 133 för m år 1960.

Tabell 133 Total konsumtion av livsmedel m m åren 1971–1975
Total consumption of food etc. in 1971–1975

Varuslag	1971		1972		1973		1974 ^s		1975 ^s	
	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
Bröd och spannmålsprodukter	.	4 016,0	.	4 435,7	.	4 676,7	.	5 186,9 ⁶	.	6 100,2
Mjöl och gryn	144,9	297,4	146,6	322,3	150,7	341,8	148,9	365,2	148,2	390,6
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	39,0	280,1	39,4	306,2	41,4	336,6	42,3	378,5	42,6	434,9
Knäckebröd	47,3	244,8	47,4	294,9	47,5	313,7	47,0	325,3	46,4	359,9
Mjukt matbröd ¹	244,0	1 007,1	242,4	1 124,3	241,0	1 202,6	246,3	1 312,7	251,2	1 522,8
Kaffebröd ¹	78,0	873,9	75,4	946,5	75,4	998,9	76,1	1 140,3	76,4	1 363,0
Konditorivaror ¹	31,8	713,9	30,3	775,7	29,6	792,4	29,6	866,9	30,0	1 046,7
Skorpor, kex, rån m m	49,5	598,8	49,7	665,8	48,0	690,7	48,8	790,2	51,1	982,3
Kött och köttvaror	.	5 776,2	.	6 287,4	.	6 839,8	.	7 517,4 ⁶	.	8 262,2
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	172,5	2 802,7	157,1	2 849,8	159,5	3 123,7	180,3	3 524,9	201,4	4 166,7
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ¹	27,7	248,0	31,5	303,2	33,5	348,1	36,3	397,4	38,0	432,5
Charkuterivaror, oblandade ¹	19,2	458,4	24,3	653,4	25,7	767,0	27,4	793,5	25,4	760,1
Charkuterivaror, blandade ¹	146,7	1 892,9	147,5	2 051,2	147,8	2 186,1	157,1	2 284,5	157,3	2 387,2
Köttkonserver	29,0	316,6	30,3	368,6	27,0	346,0	27,7	404,9	26,4	419,8
Köttsoopor, även konserverade	8,0	57,6	8,4	61,2	8,7	68,9	10,0	88,2	9,0	95,9
Fisk, kräftdjur och blötdjur	.	1 473,5	.	1 623,3	.	1 822,1	.	2 077,4 ⁶	.	2 143,1
Färsk och djupfryst fisk	59,1	345,9	62,3	394,9	59,7	396,2	60,1	445,4	59,4	470,0
Djupfryst filead fisk	20,9	204,1	21,4	236,2	17,3	227,0	16,6	260,9	16,7	237,8
Konserver och beredd fisk	50,6	688,8	47,8	743,7	52,7	881,1	49,5	980,7	50,2	1 046,1
Kräftdjur och blötdjur	.	234,7	.	248,5	.	317,8	.	348,5	.	389,2
Mjölk, grädde, ost och ägg	.	3 781,3	.	4 194,6	.	4 423,1	.	4 736,7 ⁶	.	4 739,4
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk ³	82,4	79,6	72,8	82,6	63,1	74,0	55,3	73,7	50,4	67,4
K-mjölk, filmjölk m m ³	1 023,4	1 365,6	980,4	1 522,0	960,8	1 561,2	955,7	1 341,8	971,9	1 384,7
Skummjölk, lättmjölk, lättfil ³	234,8	289,7	291,5	425,0	337,3	512,2	365,9	475,5	419,1	543,8
Tunn grädde, gräddfil ³	20,0	121,1	19,5	129,9	19,7	133,8	19,8	132,5	20,6	148,5
Tjock grädde ³	28,9	334,1	29,2	357,1	30,0	371,4	32,4	394,6	34,5	445,1
Mjölkpulver	1,3	15,6	1,2	18,5	1,4	21,6	1,4	22,1	1,2	20,4
Hårdost	57,2	807,5	55,3	868,1	57,3	924,6	64,6	1 024,8	69,9	1 157,7
Annan ost	14,8	197,2	15,9	226,5	17,3	253,0	18,7	274,7	20,5	320,9
Ägg ¹	89,6	570,9	89,8	564,9	90,0	571,3	90,2	628,4	90,4	650,9
Matfett och majonäs	165,4	1 197,8	164,6	1 252,3	164,3	1 277,1	169,1	1 436,4 ⁶	169,3	1 666,4
Smör m m	42,2	422,1	39,3	413,6	38,9	409,5	40,1	431,2	42,8	527,7
Hushållsmargarin inkl lättmargarin	120,3	738,8	122,3	798,3	122,5	827,9	126,0	953,8	123,4	1 075,7

Köksväxter, frukter och bär	.	3 369,1	.	3 556,2	.	3 912,3	.	4 550,7 ^a	.	5 270,7
Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	261,0	970,3	253,4	1 026,4	253,0	1 153,0	256,9	1 321,1	258,1	1 518,0
Fruktar och bär, färska och djupfrysta ¹	470,9	1 193,4	474,8	1 261,3	457,8	1 339,1	447,4	1 466,0	453,9	1 679,7
Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	.	300,4	.	315,8	.	332,9	.	425,1	.	529,6
Fruktar och bär, torkade, konserverade m m	.	327,2	.	351,1	.	408,0	.	456,5	.	522,1
Kastanjer, mandel och nötter	8,5	69,7	8,4	67,8	8,5	76,8	8,1	80,0	8,4	91,0
Soppor, även konserverade ¹	10,9	97,6	10,4	105,1	12,2	133,6	12,6	151,1	12,0	165,1
Saft ^{1 3}	117,2	410,5	122,1	428,7	124,9	468,9	141,1	590,1	152,6	765,2
Potatis och potatisprodukter ¹	.	600,6	.	743,4	.	939,9	.	903,9	.	1 178,3
Potatis, färsk ¹	564,0	399,8	562,0	530,2	548,0	715,6	537,0	633,3	532,0	860,4
Potatisprodukter	.	200,8	.	213,2	.	224,3	.	270,6	.	317,9
Socker och sirap	.	318,7	.	370,4	.	388,0	.	548,0	.	593,5
Därav socker	178,2	307,7	180,2	357,8	180,2	373,9	178,6	530,6	177,9	574,5
Kaffe, te och kakao	.	1 187,6	.	1 193,6	.	1 379,6	.	1 575,2 ⁶	.	1 605,8
Kaffe, rostat	86,6	1 043,5	86,4	1 038,9	86,3	1 193,0	86,9	1 338,9	88,3	1 358,6
Te	2,0	53,2	2,2	62,0	2,3	68,2	2,4	71,2	2,5	83,5
Choklad- och konfektyrvaror	70,0	1 157,0	71,7	1 295,0	70,7	1 373,0	72,5	1 689,0	70,4	1 935,0
Glass ^{3 4}	58,1	343,0	58,6	393,0	66,4	453,6	68,4	509,3	76,1	678,0
Honung, vissa såser, kryddor och salt ¹	.	232,7	.	236,5	.	253,7	.	302,5 ⁷	.	352,5
Malt- och läskedrycker ³	735,2	2 252,1	736,7	2 437,3	744,5	2 664,0	740,4	2 918,0	761,4	3 576,9
Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten ³	300,0	707,3	297,6	780,1	308,6	891,9	290,3	927,0	294,2	1 122,8
Svagdricka, lättöl och öl, typ A ³	120,8	257,3	126,4	296,3	141,7	369,1	143,6	410,7	146,5	500,7
Öl, typ B (mellanöl) ³	314,4	1 287,5	312,7	1 360,9	294,2	1 403,0	306,5	1 580,3	320,7	1 953,4
Summa livsmedel	.	25 705,6	.	28 018,7	.	30 402,9	.	33 591,4	.	38 102,0
Alkoholhaltiga drycker ³	.	3 810,0	.	4 062,4	.	4 426,2	.	5 184,3	.	5 918,0
Starköl ³	28,7	201,6	27,1	203,9	24,1	207,6	25,0	222,3	24,5	241,0
Vin ³	56,5	674,2	64,0	766,3	59,1	860,1	62,5	966,2	67,8	1 162,0
Spritdrycker ³	51,0	2 934,2	53,6	3 092,2	54,5	3 358,5	60,4	3 995,8	61,1	4 515,0
Tobak	.	2 723,9	.	2 861,2	.	3 026,9	.	3 387,3	.	3 838,5
Totalt	.	32 239,5	.	34 942,3	.	37 856,0	.	42 163,0	.	47 858,5

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. – ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött. – ³ Kvantitetssuppgifter i milj liter. – ⁴ Kvantitetssuppgifterna fr o m 1973 ej helt jämförbara med tidigare år. – ⁵ Uppgifterna delvis preliminära. – ⁶ Inkl justering av värdet av importen. – ⁷ Inkl justering av värdet av importen, avser även choklad och glass.

Källa: Jordbruksnämnden.

Tabell 134 Konsumtion av livsmedel m m åren 1973–1975. Kilogram per person
Consumption of food etc. in 1973–1975. Kilogrammes per person

Varuslag	1973	1974 ^a	1975 ^a	Varuslag	1973	1974 ^a	1975 ^a
Bröd och spannmålsprodukter				Smör m m	4,8	4,9	5,2
Mjöl och gryn	18,5	18,2	18,1	Hushållsmargarin inkl lättmargarin	15,1	15,4	15,1
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	5,1	5,2	5,2	Feta såser	0,3	0,4	0,4
Knäckebröd	5,8	5,8	5,7	Köksväxter, frukter och bär			
Mjukt matbröd ¹	29,6	30,2	30,7	Köksväxter, färska och djupfrysta ¹	31,1	31,5	31,5
Kaffebröd ¹	9,3	9,3	9,3	Fruktar och bär, färska och djupfrysta ¹	56,2	54,9	55,5
Konditorivaror ¹	3,6	3,6	3,7	Köksväxter, torkade ¹ , konserverade m m	7,7	7,8	8,3
Skorpor, kex, rån m m	5,9	6,0	6,2	Fruktar och bär, torkade, konserverade m m	10,0	9,5	9,3
Kött och köttvaror				Kastanjer, mandel och nötter	1,0	1,0	1,0
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{1 2}	19,6	22,2	24,5	Soppor, även konserverade ¹	1,5	1,5	1,4
Fjäderfakött, färskt och djupfryst ¹	4,1	4,4	4,7	Saft, liter ¹	15,4	17,3	18,6
Charkuterivaror, oblandade ¹	3,1	3,4	3,1	Potatis och potatisprodukter ¹			
Charkuterivaror, blandade ¹	18,2	19,2	19,2	Potatis, färsk ¹	67,3	65,8	65,0
Köttkonserver	3,3	3,4	3,2	Potatisprodukter	4,2	4,3	4,6
Köttssoppor, även konserverade	1,1	1,2	1,1	Socker	22,2	21,8	21,8
Fisk, kräftdjur och blötdjur				Sirap	0,5	0,5	0,5
Färsk och djupfryst fisk	7,3	7,4	7,3	Kaffe, rostat	10,6	10,6	10,8
Djupfryst filead fisk	2,1	2,0	2,0	Te	0,3	0,3	0,3
Konserver och beredd fisk	6,5	6,1	6,1	Kakao	0,8	0,8	0,8
Kräftdjur och blötdjur	1,7	1,7	1,9	Choklad- och konfektyrvaror	8,7	8,9	8,6
Mjölk, grädde och ost				Glass, liter	8,2	8,4	9,3
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk, liter	7,7	6,8	6,2	Honung, såser med högst 20 % fetthalt, kryddor och salt ¹	4,7	4,6	4,6
Konsumtionsmjölk, filmjölk m m, liter	118,1	117,0	118,7	Malt- och läskedrycker, liter			
Skummjölk, lättmjölk och lättfil, liter	41,5	44,9	51,2	Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten	37,9	35,6	35,9
Tunn grädde, gräddfil, liter	2,4	2,4	2,5	Svagdricka, lättöl och öl, typ A	17,4	17,6	17,9
Tjock grädde, liter	3,7	4,0	4,2	Öl, typ B (mellanöl)	36,2	37,5	39,2
Mjölkpulver	0,2	0,2	0,1	Alkoholhaltiga drycker, liter			
Härdost	7,1	7,9	8,5	Starköl	3,0	3,1	3,0
Annan ost	2,1	2,3	2,5	Vin	7,3	7,7	8,3
Ägg ¹	11,1	11,1	11,0	Spritdrycker	6,7	7,4	7,5

¹ Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. – ² Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor och färdiglagad mat innehållande kött. –

^a Uppgifterna delvis preliminära.

Källa: Jordbruksnämnden.

11 Utrikeshandel

Inom SCB sammanställs den officiella utrikeshandelsstatistiken. På basis av denna beräknar SCB den svenska utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter och livsmedel. I detta avsnitt redovisas definitiva uppgifter för åren 1971–1974 och preliminära uppgifter för 1975.

Till kategorierna egentliga jordbruksprodukter och livsmedel räknas sedan 1959, då den nu gällande indelningen av utrikeshandelsstatistiken (den s k Brysselnomenklaturen) började tillämpas, följande varugrupper.

Kap 1–4

Levande djur

Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar

Fisk och skaldjur

Mjölk och mejeriprodukter, ägg, honung

Kap 7–12

Köksväxter m m

Frukter m m

Kaffe, te och kryddor

Spannmål

Produkter från kvarnindustri, malt, stärkelse m m

Oljehaltiga fröer och frukter, vallväxtfröer, foderväxter m m

Kap 15–21

Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor m m

Varor av kött, fläsk, fisk och skaldjur

Socker och sockerkonfektyrer

Kakao och varor därav

Varor av spannmål, mjöl och stärkelse, bakverk

Varor av köksväxter och frukter m m

Diverse näringsmedel

Kap 23

Beredda fodermedel m m

Till gruppen egentliga jordbruksprodukter räknas i princip produkter enligt sammanställningen ovan exklusive fisk, frukt, kaffe, te, kakao, kryddor m m.

Resultat

Uppgifter om den svenska utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1971–1975 lämnas med fördelning på viktigare ursprungs- resp förbrukningsländer i *tabell 135* och *tabell 136*.

De fyra största leverantörsländerna Danmark, Brasilien, Norge och Förenta Staterna svarade år 1975 för 38% av importen av egentliga jordbruksprodukter och livsmedel. De största köpländerna samma år var Danmark, Norge, Västtyskland och Polen, vilkas sammanlagda köp uppgick till 46 % av den svenska exporten av motsvarande produkter.

I *tabell 137* redovisas import och export av egentliga jordbruksprodukter åren 1971–1975.

Övrig publicering

Den officiella utrikeshandelsstatistiken, avseende samtliga varugrupper, redovisas årligen av SCB i publikationen Utrikeshandel, Del I och 2. Härutöver gavs t o m 1975 en preliminär redovisning i Utrikeshandel, månadsstatistik och Utrikeshandel, kvartalsstatistik. Fr o m 1976 lämnas motsvarande uppgifter i Statistiska meddelanden serie H.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tabellerna 135 och 136 fr o m år 1948/49.

Tabell 135 Importen av egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1971–1975. Milj kronor

Imports of foodstuffs etc. in 1971–1975. Millions of Swedish kronor

Land ¹	1971	1972	1973	1974	1975 ²
Danmark	585	584	614	819	753
Finland	96	96	99	85	190
Island	36	24	23	26	24
Norge	281	294	405	501	436
Belgien, Luxemburg	18	19	18	25	25
Bulgarien	11	10	13	13	13
Frankrike	46	41	55	65	77
Förbundsrepubliken Tyskland	100	134	194	231	267
Grekland	2	3	3	4	9
Irland	13	13	10	24	23
Italien	128	129	133	152	180
Jugoslavien	4	4	6	6	11
Nederländerna	165	168	204	286	297
Polen	48	42	69	77	76
Portugal	14	15	19	19	10
Rumänien	15	16	20	29	23
Schweiz	36	33	42	56	59
Sovjetunionen	27	20	28	23	21
Spanien	119	126	164	159	192
Storbritannien	105	107	136	178	149
Tjeckoslovakien	6	5	5	8	8
Tyska demokratiska rep	2	1	4	7	9
Ungern	26	29	35	41	48
Österrike	19	19	23	37	51
Elfenbenskusten	1	3	4	7	13
Etiopien	9	2	9	9	10
Ghana	16	17	12	21	21
Kenya	46	44	61	68	51
Marocko	17	21	25	17	21
Mocambique	5	7	8	5	8
Sydafrika	31	41	43	43	56
Tanzania	9	24	30	29	31
Uganda	26	21	26	32	17
Costa Rica	31	41	53	95	70
Dominikanska republiken	0	0	1	33	81
Guatemala	27	17	20	20	28
Honduras	12	11	13	15	6
Kanada	73	59	71	88	67
Kuba	41	56	44	63	130
Mexico	2	5	8	13	6
Panama	25	24	28	19	33
USA	307	284	348	566	436

Tabell 135 (forts)

Land ¹	1971	1972	1973	1974	1975 ²
Argentina	57	41	30	69	62
Brasilien	317	351	443	416	407
Chile	15	8	9	11	9
Colombia	119	118	133	172	195
Ecuador	23	23	20	26	35
Peru	9	8	4	5	3
Cypern	3	3	6	5	10
Filippinerna	55	43	53	61	35
Formosa	12	14	17	22	23
Indien	19	16	27	21	13
Indonesien	9	8	16	25	24
Iran	1	1	14	5	2
Israel	62	66	62	73	93
Japan	8	8	7	10	12
Kina	19	22	35	31	48
Malaysia	12	15	12	19	33
Sri Lanka	18	18	20	28	34
Sydkorea	2	0	3	12	6
Thailand	0	0	1	15	4
Turkiet	56	71	75	78	79
Australien	51	66	104	96	156
Brittiska Oceanien	7	1	—	22	10
Nya Zeeland	8	14	22	21	29
Övriga länder	21	36	40	68	58
Samtliga länder	3 492	3 565	4 284	5 325	5 416

¹ Med ett värde av minst 8 milj kronor något av de senaste fem åren. — ² Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, utrikeshandelsstatistik.

Tabell 136 Exporten¹ av egentliga jordbruksprodukter och livsmedel åren 1971–1975. Milj kronor

Exports of foodstuffs etc. in 1971–1975. Millions of Swedish kronor

Land ²	1971	1972	1973	1974	1975 ³
Danmark	196	167	200	197	199
Finland	55	72	91	111	141
Norge	121	128	158	302	295
Belgien, Luxemburg	5	7	6	9	12
Frankrike	27	20	16	34	37
Förbundsrepubliken Tyskland	164	157	121	368	364
Grekland	0	0	2	18	2
Italien	98	116	88	116	54
Jugoslavien	2	13	1	1	1
Nederländerna	41	40	67	123	98
Polen	29	18	9	61	151
Portugal	15	21	36	63	11
Schweiz	37	47	44	39	42
Sovjetunionen	0	43	54	37	20
Spanien	5	40	24	18	10
Storbritannien	141	218	175	167	143
Tjeckoslovakien	9	4	3	2	6
Tyska demokratiska republiken	49	27	54	30	61
Ungern	2	8	3	11	9
Österrike	10	19	51	18	15
Algeriet	15	33	43	25	109
Egypten	5	9	18	52	41
Marocko	2	12	3	42	8
Tanzania	0	1	1	1	15
Tunisien	0	–	1	0	13
Zaire	0	0	0	13	0
USA	27	30	34	58	31
Kanada	3	4	4	15	6
Brasilien	1	1	10	7	14
Chile	11	10	9	8	1
Japan	5	18	79	51	107
Bangladesh	..	0	2	32	22
Indien	0	0	1	0	47
Iran	0	1	1	5	9
Pakistan	0	0	0	15	2
Turkiet	16	2	0	1	1
Övriga länder	44	32	35	66	83
Samtliga länder	1 135	1 318	1 444	2 116	2 180

¹ Direktlandningar av fisk i utländska hamnar ingår. – ² Med ett värde av minst 8 milj kronor något av de senaste fem åren. – ³ Preliminära uppgifter.

Källa: SCB, utrikeshandelsstatistik.

Tabell 137 Utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter åren 1971–1975. Milj kronor
 Foreign trade in agricultural products in 1971–1975. Millions of Swedish kronor

Varuslag	1971		1972		1973		1974		1975 ²	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
<i>Levande djur och animaliska produkter (exkl fett och oljor)</i>										
Levande djur	5,0	5,7	6,6	9,2	9,2	15,7	13,8	10,7	16,6	6,6
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar	204,9	235,1	234,7	321,9	247,7	302,8	306,6	288,1	344,0	231,4
Kött- och fläskkonserver m m	46,2	3,3	43,0	4,6	51,1	6,5	73,6	4,7	63,0	5,0
Tarmar	22,0	16,4	22,4	17,0	25,4	17,1	28,1	19,5	30,7	16,1
Mjölk, mejeriprodukter, ägg	107,7	46,7	62,5	114,3	67,0	99,4	78,4	136,9	114,7	95,1
Summa	385,8	307,2	369,2	467,0	400,4	441,5	500,5	459,9	569,0	354,2
<i>Vegetabiliska produkter (exkl fett och oljor)</i>										
Potatis	5,0	3,2	9,0	3,3	33,2	2,8	26,7	3,2	48,0	5,9
Vissa potatisprodukter	4,3	1,4	3,9	1,8	4,0	0,9	3,1	0,6	3,3	0,6
Brödsäd	9,0	73,9	8,8	91,2	14,2	154,5	10,6	586,7	14,8	562,1
Fodersäd	17,5	229,4	15,0	170,2	66,0	60,4	191,7	61,4	59,6	236,3
Vissa slag av mjöl och gryn	13,8	5,4	15,4	12,5	17,8	10,4	19,5	44,3	17,6	43,2
Maltextrakt, makaroner, majsflingor, bakverk m m	89,9	85,4	93,4	93,7	103,9	88,7	129,7	94,7	149,5	94,1
Sockerbetor (även torkade)	2,0	–	1,2	–	1,7	0,0	1,3	–	1,3	0,0
Socker av olika slag, sirap, melass m m	105,8	15,0	103,9	14,8	109,7	14,9	134,9	7,5	337,4	7,2
Hö, lusernmjöl m m	1,9	0,9	2,0	0,3	0,9	2,5	4,1	1,2	7,1	2,4
Torkade ätliga örter, bönor o d, malt, stärkelse	39,5	1,1	42,0	1,8	43,5	8,8	91,5	7,2	51,9	12,3
Djupfrysta örter	0,5	12,5	0,3	6,7	0,3	19,6	0,0	28,4	1,3	20,9
Kopra	53,8	0,0	35,0	–	45,3	0,0	91,3	–	57,9	0,4
Jordnötter, sojabönor m m	13,5	0,2	14,4	0,1	11,5	0,7	16,8	0,7	20,3	0,5
Linfrö	0,2	0,0	0,2	–	0,4	–	0,4	0,0	0,6	0,1
Raps-, rybs- och senapsfrö	1,3	40,2	1,8	60,6	2,2	116,7	2,2	172,5	2,1	154,9
Vallväxtfröer m m	22,2	6,7	20,7	8,5	17,2	12,7	21,6	11,7	27,0	21,3
Kli o d	1,7	0,3	1,2	0,8	2,2	1,2	4,7	0,0	0,9	0,7
Oljekraftfoder m m	190,0	1,6	206,2	2,2	304,7	5,9	372,2	3,8	315,0	4,5
Summa	571,9	477,2	574,4	468,5	778,7	500,7	1 122,3	1 023,9	1 115,6	1 167,4
<i>Fett, oljor och vax av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung</i>										
Rå linolja	5,7	0,0	4,4	0,0	7,5	0,0	12,5	0,0	6,9	–
Raps-, rov- och rybsolja	0,0	55,2	0,0	50,8	0,9	59,2	3,9	92,4	3,6	120,2
Övriga ¹	205,9	39,2	184,0	39,3	217,3	56,3	405,8	96,3	324,5	90,2
Summa	211,6	94,4	188,4	90,1	225,7	115,5	422,2	188,7	335,0	210,4
Samtliga egentliga jordbruksprodukter	1 169,3	878,8	1 132,0	1 025,6	1 404,8	1 057,7	2 044,5	1 672,5	2 019,6	1 732,0

¹ Utom sjödjursolja. – ² Preliminära uppgifter.

12 Jordbruksekonomiska uppgifter

12.1 JORDBRUKARNAS TAXERADE INKOMSTER OCH UTGIFTER MM

Särskilda undersökningar rörande jordbrukarnas inkomster, utgifter, tillgångar och skulder på grundval av brukarnas självdeklarationer, s k deklara-tionsundersökningar, har årligen utförts sedan slutet av 1930-talet. Undersökningarna har hela tiden grundats på stickprovs-metodik. Sedan 1953 sker urvalet av brukningsenheter slumpmässigt.

Undersökningens innehåll

I undersökningen redovisas jordbrukarnas inkomster, utgifter, tillgångar och skulder dels totalt, dels per brukningsenhet respektive hektar åker. Uppdelning görs på olika brukarekategorier. Med självägande brukare avses i denna undersökning fysiska personer som äger minst hälften av brukningsenhetens åkerareal och med arrendatorer fysiska personer som arrenderar hela åkerarealen. Övriga brukare förs till en restkategori. Dit förs även brukare vilkas inkomst enligt vissa objektiva kriterier avsevärt avviker från normalinkomsten.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Deklarationsundersökningen baseras på ett slumpmässigt urval av brukningsenheter och redovisar de ekonomiska förhållandena hos brukarna av dessa enheter. Populationen består av alla brukningsenheter med mer än 2 hektar åker enligt lantbruksregistret. Urvalet byts med 1/3 varje år och omfattar således till 2/3 samma gårdar som föregående år.

Vid uttagningen av brukningsenheterna används olika urvalssannolikheter inom olika strata. Varje stratum utgörs av en kombination av ett naturligt jordbruksområde (se kapitel 2) och en storleksgrupp efter hektar åker. Urvalet

görs procentuellt lika inom olika brukarekategorier. Redovisningen för arrendatorer baseras därför genomgående på mindre urval än för de självägande brukarna, eftersom arrendatorerna är färre än de självägande.

Till undersökningen för inkomståret 1974, varifrån några huvudresultat redovisas i detta avsnitt, uttogs sammanlagt 11 554 brukningsenheter.

Primärmaterial

Undersökningensmaterial utgörs av de utvalda jordbrukarnas självdeklarationer. Dessa ställer de lokala skattemyndigheterna till SCBs förfogande. Från deklarationerna överförs uppgifter till särskilda bearbetningskartorlinier.

Avgångar och bortfall

I bearbetningen för 1974 ingick 10 966 brukningsenheter, vilket är 94,9% av antalet uttagna. Resterande utgjordes av 93 s k avgångar och 495 bortfall.

Som avgångar räknades brukningsenheter som ingick i urvalet men som visade sig vara nedlagda eller sammanslagna med andra brukningsenheter.

Bortfallet om 4,3% orsakades huvudsakligen av att deklarationerna ej avsåg helt år, ej kunde lösgöras från pågående taxeringsarbete eller var ofullständiga.

Beräkningsmetoder

I undersökningen redovisas resultat per brukningsenhet. I de fall en enhet brukas gemensamt av två eller flera personer, t ex av ett gift par, adderas dessas uppgifter.

Flertalet deklarationer avser kalenderår och bygger på den s k kontantprincipen. Denna innebär att resultaten till största delen ej är korrigerade för årliga förändringar i lager m m. Principen innebär också att kostnaderna för nyinköp av anläggningar ej får dras av och att

inkomster vid realisation av husdjur ej är skattepliktiga.

I de fall deklarationerna upprättas efter bokföringsmässiga grunder, vilket främst sker vid de större bruksenheter, ingår i SCBs bearbetning de poster som närmast har motsvarighet i deklarationerna enligt kontantprincipen. För samtliga deklarationer gäller att inkomsterna i huvudsak redovisas brutto.

För bruksenheter vilkas omsättning väntas bli högst 10 000 kronor ingår från 1969 påslagen för mervärdesskatt i inkomst- och utgiftsposterna.

Resultatens tillförlitlighet

Undersökningen baseras på de belopp som fastställts av taxeringsmyndigheterna. I mindre utsträckning blir ändringar i taxeringen i olika besvärinstanser inte beaktade, eftersom undersökningen genomförs innan alla besvär slutbehandlats.

På deklarationsformulären sker ej en konsekvent uppdelning av utgifterna på arbetslöner och material. En del arbetslöner kan ha förts som utgifter för byggnader och markanläggningar. Vidare förekommer samredovisning av arbetslöner och maskinkostnader.

Från 1975 års taxering gäller delvis nya bestämmelser vid taxering till statlig förmögenhetsskatt. För jämförbarhet med tidigare år berörs i första hand tillgångar i levande inventarier (husdjur) och lager.

Enligt en ny tillkommen spärregel måste nettoförmögenheten beräknas till minst 60 % av inventarierna värderade till anskaffningsvärde minus avskrivningar och lager värderat till marknadsvärde. För 1975 års taxering tillkommer därför en post i redovisningen som benämnts *tillägg enligt spärregeln för förhöjd nettoförmögenhet*.

Resultat

Totalbelopp för jordbrukets taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder för 1973 och 1974 redovisas i *tabell 138*.

Resultaten visar bland annat 56 % av de kontanta inkomsterna från jordbruket år 1974 härrörde från animaliska produkter. Vegetabilie- och

skogsprodukter svarade för 27 resp 12 % av inkomsterna.

De kontanta utgifterna för arbetskraft, döda inventarier och drivmedel utgjorde 24 % av samtliga kontanta utgifter. Utsäde och fodermedel samt levande inventarier omfattade 32 % av utgifterna.

Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden utgjorde 42 % av tillgångarna år 1974.

Skillnaderna mellan storleksgrupper och områden i fråga om produktionsinriktning och användning av produktionsmedel framgår bland annat av respektive medeltal per bruksenhet. Sådana uppgifter redovisas i *tabell 139*.

Tabell 140 innehåller uppgifter för olika brukarekategorier om taxerade nettointäkter och *tabell 141* om tillgångar och skulder.

Nedanstående tabell är en bearbetning av *tabell 141* och visar skuldernas procentuella andel av tillgångarna för åren 1972–1974.

Storleksgrupp, hektar åker	Skuldernas andel av tillgångarna, procent		
	1972	1973	1974
2,1– 5,0	18,8	19,1	20,0
5,1– 10,0	19,5	22,3	21,4
10,1– 20,0	24,0	24,9	27,2
20,1– 30,0	32,4	31,6	34,6
30,1– 50,0	40,6	40,8	42,8
50,1–100,0	46,8	48,9	53,9
Över 100,0	52,9	54,2	60,8
Samtliga	34,0	35,1	38,2

Övrig publicering

I Statistiska meddelanden lämnas årligen en utförlig redogörelse för undersökningen rörande jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter m m. Resultaten för 1974 återfinns i nr J 1975:62.

Undersökningsresultat och viss analys av inkomststrukturen i jordbruket på basis av deklarationsundersökningen 1967 och 1969 redovisades för riksområden och olika storleksgrupper i Promemorior från SCB nr 1972:3.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 och 1972 redovisades en specialbearbetning av resultat avseende jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter åren 1953–1968 resp 1968–1970.

Tabell 138 Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder i milj kronor åren 1973 och 1974

Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, assets and liabilities in millions of Swedish kronor in 1973 and 1974

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker (samtliga brukarkategorier)

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land (all categories of holders)

Bearbetningspost	1973	1974	Bearbetningspost	1973	1974
Inkomster			Utgifter		
Försålda produkter			Inköp		
Spannmål, frövaror m m	1 818,2	2 411,7	Utsäde och fodermedel	1 922,2	2 310,0
Sockerbetor	208,4	276,8	Skummjölk	46,6	47,7
Potatis, trädgårdsprodukter	440,3	523,1	Gödselmedel	584,1	788,8
Hö, halm m m	33,7	45,7	Bränn- och smörjoljor	178,3	216,6
Summa vegetabiliska produkter	2 500,6	3 257,3	Elektrisk ström	168,9	198,2
			Därav för privat förbrukning	51,5	57,1
Husdjur m m	3 090,1	3 579,4	Levande inventarier	796,0	913,7
Mjölk till mejeri	2 446,7	2 956,1	Döda inventarier	1 059,9	1 535,5
Mjölk till enskilda	10,0	6,5	Underhåll		
Fjäderfä och ägg	235,2	269,5	Döda inventarier	333,6	413,0
Summa animaliska produkter	5 782,0	6 811,5	Byggnader	418,4	559,5
			Vägar, diken	84,9	98,1
Summa inkomster av försålda jordbruksprodukter	8 282,6	10 068,8	Arrenden	304,7	335,7
			Räntor	553,2	627,2
Statsbidrag och skördeskade-ersättning m m	26,5	58,8	Arbetslöner	596,4	665,0
Inkomster av skogsbruket	952,4	1 514,6	Personbil	221,1	271,1
Uttag från skogskonto	49,9	52,9	Därav för privat bruk	74,8	97,8
Arrenden och hyror	105,1	110,5	Diverse utgifter	948,8	1 166,7
Försäljning av redskap m m	64,9	66,8	Därav blandade arbetslöne- och maskinkostnader m m	231,7	278,3
Körslor (icke pensionsgrundande)	165,2	192,3	Summa kontanta utgifter	8 217,1	10 146,8
Körslor och annan ersättning (pensionsgrundande)	18,1	12,9	Andra driftskostnader	279,8	272,7
Sjukpenning	—	36,1	kost för anställd personal	34,5	33,3
Diverse inkomster	109,4	145,9	värdeminskning för skog, mark och grus	94,5	82,2
			värdeminskning för driftbyggnader	116,5	127,0
Summa kontanta inkomster	9 774,1	12 259,6	värdeminskning för fasta inventarier	8,2	2,6
			värdeminskning för vägar, diken, stängsel o d	22,5	24,3
Naturaförmåner bostad	594,7	639,9	Insättning på skogskonto	90,2	221,3
i hushållet använda produkter	288,1	313,6	Summa kostnader	8 587,1	10 640,8
elström	143,8	133,0			
bränsle	51,4	57,1	Differens mellan summa brutto-intäkter och summa kostnader	1 781,7	2 258,7
andra förmåner för personligt bruk	13,2	14,8			
	13,8	16,1	Icke avdragbara utgifter		
Summa bruttointäkter	10 368,8	12 899,5	Nyuppsättning av yttre inventarier	66,8	84,0
			Ny-, till- eller ombyggnad ¹	149,5	226,6

¹ Inkl kontanta utgifter som under året påförts värdeminskningsplan.

Tabell 138 (forts)

Bearbetningspost	1973	1974	Bearbetningspost	1973	1974
<i>Nettointäkter</i> ¹			<i>Tillgångar</i> ¹		
Av jordbruksfastighet	1 942,6	2 576,6	Jordbruksfastighet	14 220,4	14 410,0
» annan fastighet	22,2	18,9	Annan fastighet	1 342,2	1 308,0
» rörelse och handelsbolag	150,2	180,7	Levande inventarier ³	3 668,8	2 209,4
» tjänst	1 748,6	2 122,7	Döda inventarier ^{3 4}	3 672,4	4 693,2
» Därav pension	376,7	431,6	Bilar, båtar m m ⁴	651,3	541,3
» tillfällig förvärvsverksamhet	45,0	63,9	Inneliggande lager ³	1 097,5	732,8
» kapital	193,5	270,7	Medel inestående i banker	4 308,2	4 871,8
Summa nettointäkter	4 102,1	5 233,5	Andelar i jordbruksekonomiska föreningar	968,4	1 044,8
Underskott i förvärvskälla	198,5	207,6	Övriga fordringar och värde- papper	2 575,6	2 858,3
» Därav jordbruksfastighet	158,0	158,1	Övriga tillgångar	783,7	1 002,8
Övriga allmänna avdrag	352,4	469,7	Tillägg enligt spärregel för förhöjd nettoförmögenhet	–	374,8
Förlustavdrag	23,0	31,5	Summa tillgångar	33 288,5	34 047,2
			<i>Skulder</i> ¹	11 689,5	13 002,6
<i>Att taxera till statlig inkomstskatt</i> ^{2 3}	575,8	4 546,4	<i>Nettoförmögenhet</i>	21 599,0	21 044,6

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make. – ² Exkl i enskilda fall uppkommande negativ rest. – ³ Uppgifterna fr o m 1974 är ej helt jämförbara med tidigare års p g a nya bestämmelser för beräkning av nettoförmögenhet. –

⁴ Bilar, båtar m m ingår delvis i döda inventarier fr o m 1974.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare (stickprovsundersökning om 11 461 enheter; bortfall 4,3 %).

Tabell 139 Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m år 1974. Kronor per brukningsenhet

Holders' incomes and expenditures etc. in 1974. Swedish kronor per holding

Avser samtliga brukarekategorier

All categories of holders

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	Samtliga
<i>Inkomster av försålda vegetabiliska produkter</i>								
Götalands södra slättbygder	19 873	16 410	33 036	59 081	98 801	190 272	563 274	87 243
» mellanbygder	8 505	9 966	15 852	25 642	58 292	107 995	348 452	39 046
» norra slättbygder	6 134	5 643	12 308	24 629	46 468	119 830	309 938	45 335
Svealands slättbygder	6 281	7 801	10 803	17 343	37 393	83 240	248 716	45 357
Götalands skogsbygder	1 143	3 237	4 127	8 747	19 529	50 929	163 175	6 687
Mellersta Sveriges skogsbygder	638	2 466	3 954	7 587	18 936	45 028	175 228	8 712
Nedre Norrland	123	684	2 260	2 186	11 906	10 662	49 578	1 838
Övre Norrland	192	778	2 877	3 139	4 845	18 214	..	1 935
Hela riket	2 288	3 800	9 181	19 827	43 484	96 342	310 028	24 443
<i>Inkomster av försålda animaliska produkter</i>								
Götalands södra slättbygder	9 249	36 445	63 063	102 874	126 394	204 691	392 268	104 542
» mellanbygder	14 072	26 221	55 835	93 751	129 052	189 777	488 179	88 425
» norra slättbygder	5 444	13 545	34 737	61 779	85 584	113 385	189 775	59 110
Svealands slättbygder	3 987	6 167	18 971	43 314	61 090	85 635	194 283	53 469
Götalands skogsbygder	12 629	22 297	51 126	82 411	124 431	189 769	298 862	45 975
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 308	8 185	20 590	47 201	80 423	128 450	284 580	30 243
Nedre Norrland	3 662	10 097	26 436	54 685	83 265	165 471	380 957	22 922
Övre Norrland	4 338	11 424	29 138	57 012	104 178	158 230	..	25 154
Hela riket	7 875	17 121	39 966	70 889	98 100	138 277	270 086	51 114
<i>Inkomster av skogsbruket¹</i>								
Götalands södra slättbygder	397	444	359	1 008	370	593	31 264	1 864
» mellanbygder	1 848	2 320	5 054	3 866	5 131	8 488	64 264	5 769
» norra slättbygder	1 907	1 885	3 565	6 567	8 475	11 057	50 835	7 619
Svealands slättbygder	2 663	2 835	6 256	10 672	14 534	13 443	58 379	13 006
Götalands skogsbygder	6 533	11 984	13 555	19 829	21 397	27 655	135 226	13 600
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 045	11 109	16 084	21 519	26 302	33 069	222 787	17 790
Nedre Norrland	6 563	10 750	20 831	22 865	35 030	53 968	65 669	14 966
Övre Norrland	5 267	9 707	10 899	13 481	16 758	24 270	..	9 678
Hela riket	5 662	9 248	10 340	12 044	13 255	15 395	65 939	11 366
<i>Övriga inkomster²</i>								
Götalands södra slättbygder	3 438	2 919	4 039	3 526	9 042	13 593	55 300	7 949
» mellanbygder	1 345	3 992	2 954	5 111	8 662	12 136	43 816	6 119
» norra slättbygder	1 090	1 658	3 006	4 708	5 897	10 885	30 308	5 637
Svealands slättbygder	795	1 545	1 846	4 207	5 682	11 268	46 025	7 559
Götalands skogsbygder	1 131	1 702	3 849	6 126	7 341	16 345	40 159	3 516
Mellersta Sveriges skogsbygder	764	1 606	3 314	4 268	8 696	14 322	71 605	4 257
Nedre Norrland	578	1 524	2 372	4 720	7 902	17 099	18 917	2 340
Övre Norrland	706	1 646	2 749	4 170	8 338	10 701	..	2 357
Hela riket	1 010	1 841	3 167	4 810	7 270	12 587	43 945	4 678

¹ Exkl uttag från skogskonto. – ² Inkl sjukpenning.

Tabell 139 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Summa kontanta inkomster¹</i>								
Götalands södra slättbygder	32 958	56 218	100 497	166 488	234 607	409 148	1 042 106	201 597
» mellanbygder	25 770	42 499	79 695	128 371	201 136	318 396	944 711	139 358
» norra slättbygder	14 575	22 732	53 616	97 682	146 425	255 158	580 857	117 701
Svealands slättbygder	13 726	18 348	37 876	75 536	118 698	193 587	547 403	119 392
Götalands skogsbygder	21 436	39 221	72 657	117 113	172 699	284 698	637 421	69 778
Mellersta Sveriges skogsbygder	11 754	23 367	43 942	80 575	134 357	220 869	754 199	61 002
Nedre Norrland	10 926	23 055	51 900	84 455	138 104	247 200	515 120	42 066
Övre Norrland	10 502	23 554	45 663	77 802	134 119	211 415	..	39 124
Hela riket	16 835	32 010	62 653	107 570	162 109	262 601	689 997	91 600
<i>Naturaförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	2 934	3 569	4 540	6 519	7 145	7 937	9 484	5 746
» mellanbygder	3 214	3 669	4 605	6 480	7 759	8 429	9 849	5 671
» norra slättbygder	2 708	3 058	3 887	5 354	6 629	7 966	9 724	5 143
Svealands slättbygder	2 622	3 347	3 558	5 144	6 336	7 788	9 957	5 525
Götalands skogsbygder	3 118	3 823	4 991	5 835	6 702	8 650	9 984	4 510
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 869	3 824	4 300	5 659	7 021	7 896	8 599	4 490
Nedre Norrland	2 986	3 390	4 780	6 468	6 736	8 020	9 058	4 109
Övre Norrland	3 261	3 220	4 168	5 069	6 176	6 761	..	3 812
Hela riket	3 046	3 590	4 471	5 809	6 814	8 007	9 735	4 802
<i>Bruttointäkter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	35 893	59 787	105 038	173 007	241 751	417 085	1 051 590	207 343
» mellanbygder	28 984	46 167	84 300	134 850	208 895	326 826	954 560	145 029
» norra slättbygder	17 283	25 790	57 503	103 036	153 054	263 123	590 581	122 844
Svealands slättbygder	16 348	21 695	41 435	80 680	125 034	201 375	557 360	124 917
Götalands skogsbygder	24 554	43 044	77 647	122 948	179 401	293 348	647 405	74 288
Mellersta Sveriges skogsbygder	14 623	27 191	48 242	86 234	141 378	228 765	762 798	65 493
Nedre Norrland	13 912	26 445	56 679	90 923	144 839	255 220	524 178	46 175
Övre Norrland	13 763	26 774	49 831	82 872	140 294	218 176	..	42 936
Hela riket	19 880	35 600	67 124	113 379	168 923	270 608	699 732	96 402
<i>Utgifter för inköp av förnödenheter²</i>								
Götalands södra slättbygder	10 311	18 502	34 212	52 729	71 849	121 888	300 509	61 988
» mellanbygder	11 020	13 669	25 868	45 604	64 829	109 852	313 852	46 856
» norra slättbygder	5 263	6 729	14 707	26 898	40 070	68 899	157 884	32 263
Svealands slättbygder	4 405	4 374	8 723	19 244	28 656	49 961	139 542	30 016
Götalands skogsbygder	5 480	9 064	20 643	31 663	49 260	78 442	153 882	18 656
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 655	3 677	8 383	17 526	30 988	55 014	153 012	12 796
Nedre Norrland	1 826	3 947	9 611	18 709	32 143	64 174	130 138	8 609
Övre Norrland	2 426	5 221	10 973	19 464	40 440	67 791	..	10 118
Hela riket	4 346	7 552	17 244	30 645	45 667	74 458	188 896	25 237

¹ Exkl uttag från skogskonto. – ² Avser utsäde och fodermedel, skummjölk, gödselmedel samt bränn- och smörjolja.

Tabell 139 (forts)

Inkomst- resp utgiftslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	Samtliga
<i>Utgifter för inköp av levande inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	1 659	5 550	7 450	16 311	25 827	58 035	100 993	21 391
» mellanbygder	3 357	5 643	5 883	12 017	20 084	34 830	137 904	14 805
» norra slättbygder	1 183	1 680	3 658	6 354	11 511	22 393	37 596	8 774
Svealands slättbygder	543	578	1 514	2 974	5 048	11 095	30 292	5 944
Götalands skogsbygder	2 088	2 471	4 126	7 125	15 472	23 146	43 149	4 873
Mellersta Sveriges skogsbygder	391	689	1 699	3 030	5 856	12 274	50 717	2 784
Nedre Norrland	345	741	2 589	3 055	5 154	9 721	25 008	1 681
Övre Norrland	398	748	1 617	3 206	8 580	9 488	..	1 748
Hela riket	1 274	1 993	3 659	7 257	12 986	23 495	56 147	6 857
<i>Utgifter för inköp och underhåll av döda inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	2 940	4 021	13 551	25 027	38 142	57 707	129 217	28 154
» mellanbygder	1 592	4 769	10 207	19 089	34 029	49 399	101 505	19 785
» norra slättbygder	1 044	3 799	8 490	16 546	30 136	50 446	99 252	21 482
Svealands slättbygder	783	2 978	5 315	14 005	24 864	43 579	88 516	22 713
Götalands skogsbygder	1 883	4 773	10 471	20 839	32 195	47 119	90 380	10 531
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 347	3 078	6 728	15 700	26 859	44 043	94 208	10 325
Nedre Norrland	944	2 631	7 590	15 631	26 087	45 884	98 845	6 502
Övre Norrland	1 068	2 295	5 992	15 056	26 232	37 784	..	5 746
Hela riket	1 472	3 787	8 901	18 279	30 306	47 768	99 352	14 622
<i>Utgifter för arrenden och kontanta undantagsförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	642	1 195	1 937	4 897	9 375	22 753	75 490	9 132
» mellanbygder	198	397	1 328	2 306	4 846	8 306	40 218	3 372
» norra slättbygder	331	286	778	1 583	3 803	11 058	30 490	3 925
Svealands slättbygder	147	216	749	1 417	2 897	7 527	28 495	4 247
Götalands skogsbygder	105	268	838	2 166	4 626	8 846	25 246	1 206
Mellersta Sveriges skogsbygder	44	72	451	830	1 908	6 218	37 439	1 164
Nedre Norrland	28	252	207	610	969	1 992	9 848	296
Övre Norrland	33	40	121	177	731	1 049	..	122
Hela riket	112	261	802	1 987	4 250	9 982	37 386	2 519
<i>Räntor</i>								
Götalands södra slättbygder	2 410	3 085	3 434	7 691	12 984	20 771	61 991	10 330
» mellanbygder	1 311	1 642	2 644	5 113	10 427	19 869	50 502	6 757
» norra slättbygder	563	1 027	2 240	4 397	8 655	15 645	44 592	6 955
Svealands slättbygder	1 482	859	2 039	3 521	7 198	11 977	32 905	7 025
Götalands skogsbygder	758	1 580	2 515	5 031	8 081	15 923	39 437	2 977
Mellersta Sveriges skogsbygder	510	1 239	1 912	3 518	7 609	13 947	49 839	3 298
Nedre Norrland	509	1 195	2 184	3 552	7 896	17 963	45 549	2 151
Övre Norrland	766	891	1 542	3 232	8 272	18 284	..	1 989
Hela riket	795	1 393	2 350	4 699	8 923	15 690	43 676	4 707
<i>Utgifter för arbetslöner</i>								
Götalands södra slättbygder	1 970	1 148	2 646	4 429	8 312	26 789	159 004	13 183
» mellanbygder	1 941	1 503	1 586	3 887	8 113	22 478	132 065	8 024
» norra slättbygder	395	281	719	2 127	2 695	11 935	71 377	5 807
Svealands slättbygder	560	929	925	1 413	4 899	9 447	81 882	8 680
Götalands skogsbygder	591	1 075	1 817	2 437	6 739	20 591	102 612	2 690
Mellersta Sveriges skogsbygder	190	1 648	1 103	2 204	5 609	15 933	124 466	3 780
Nedre Norrland	402	960	1 764	3 095	7 875	18 340	66 831	1 965
Övre Norrland	302	627	1 142	1 613	3 497	11 179	..	1 149
Hela riket	576	1 030	1 508	2 636	5 866	15 778	99 638	4 990

Tabell 139 (forts)

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Övriga utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	9 578	12 142	17 989	26 616	34 528	53 352	160 296	31 347
» mellanbygder	6 557	8 265	15 033	20 934	32 321	48 413	139 999	23 001
» norra slättbygder	4 725	5 909	11 362	17 624	22 544	37 148	98 753	20 121
Svealands slättbygder	5 461	7 231	9 187	15 436	22 252	32 012	107 397	23 174
Götalands skogsbygder	5 609	8 902	13 731	22 917	26 471	45 870	144 733	13 616
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 375	7 507	9 867	16 955	24 942	41 230	193 124	13 924
Nedre Norrland	4 485	7 881	14 686	20 817	29 078	47 977	105 485	11 529
Övre Norrland	4 494	6 663	10 775	15 877	24 869	35 343	..	9 275
Hela riket	5 249	8 142	12 954	20 112	26 649	40 536	123 546	17 212
<i>Summa kontanta utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	29 511	45 642	81 220	137 701	201 017	361 294	987 499	175 526
» mellanbygder	25 976	35 888	62 550	108 951	174 648	293 147	916 043	122 599
» norra slättbygder	13 504	19 711	41 953	75 529	119 415	217 525	539 944	99 327
Svealands slättbygder	13 381	17 166	28 452	58 010	95 815	165 598	509 029	101 798
Götalands skogsbygder	16 514	28 133	54 142	92 178	142 845	239 938	599 366	54 547
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 513	17 911	30 144	59 763	103 772	188 659	702 876	48 070
Nedre Norrland	8 539	17 608	38 632	65 469	109 202	206 050	481 703	32 733
Övre Norrland	9 487	16 485	32 163	58 625	112 622	180 918	..	30 147
Hela riket	13 824	24 159	47 417	85 616	134 648	227 706	648 641	76 143
<i>Andra driftskostnader än kontanta</i>								
Götalands södra slättbygder	732	945	1 497	2 909	3 739	5 337	15 371	3 077
» mellanbygder	631	742	1 521	2 477	2 738	4 869	13 821	2 274
» norra slättbygder	483	606	1 068	2 110	3 972	5 798	13 745	2 780
Svealands slättbygder	604	693	1 002	1 188	3 873	3 336	8 904	2 530
Götalands skogsbygder	600	892	1 528	2 190	4 366	4 814	7 044	1 478
Mellersta Sveriges skogsbygder	321	790	1 146	5 113	4 812	6 350	12 743	2 032
Nedre Norrland	332	946	1 308	3 113	6 478	13 969	16 044	1 567
Övre Norrland	920	1 415	2 091	2 867	4 202	7 027	..	1 832
Hela riket	570	920	1 403	2 447	3 991	5 060	11 859	2 046
<i>Summa kostnader¹</i>								
Götalands södra slättbygder	30 242	46 587	82 716	140 609	204 756	366 631	1 002 870	178 603
» mellanbygder	26 606	36 630	64 070	111 428	177 386	298 016	929 864	124 873
» norra slättbygder	13 988	20 317	43 022	77 639	123 387	223 323	553 689	102 107
Svealands slättbygder	13 985	17 859	29 454	59 198	99 688	168 934	517 933	104 328
Götalands skogsbygder	17 114	29 025	55 670	94 368	147 211	244 752	606 410	56 025
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 834	18 700	31 289	64 876	108 584	195 009	715 619	50 102
Nedre Norrland	8 871	18 555	39 939	68 582	115 680	220 019	497 747	34 299
Övre Norrland	10 408	17 900	34 254	61 492	116 823	187 945	..	31 979
Hela riket	14 395	25 079	48 820	88 063	138 640	232 766	660 500	78 189
<i>Differens bruttointäkter–summa kostnader²</i>								
Götalands södra slättbygder	5 650	13 200	22 321	32 397	36 995	50 454	48 721	28 739
» mellanbygder	2 377	9 538	20 230	23 423	31 509	28 809	24 696	20 156
» norra slättbygder	3 295	5 473	14 481	25 396	29 667	39 800	36 892	20 737
Svealands slättbygder	2 364	3 837	11 981	21 482	25 346	32 441	39 427	20 588
Götalands skogsbygder	7 440	14 019	21 977	28 581	32 190	48 596	40 995	18 262
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 789	8 491	16 953	21 358	32 794	33 757	47 179	15 390
Nedre Norrland	5 041	7 890	16 740	22 342	29 160	35 201	26 431	11 876
Övre Norrland	3 355	8 874	15 577	21 379	23 471	30 230	..	10 957
Hela riket	5 486	10 521	18 304	25 317	30 284	37 842	39 232	18 213

¹ Exkl insättning på skogskonto. – ² Exkl insättning och uttag på skogskonto.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare 1974 (stickprovsundersökning om 11 461 enheter; bortfall 4,3 %).

Tabell 140 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter¹ m m i kronor per brukningsenhet år 1974
 Holders' assessed net receipts etc., Swedish kronor per holding in 1974

Intäktslag; brukarkategori	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Nettointäkter av jordbruks- fastighet</i>								
Självägende brukare	5 903	11 353	19 196	27 120	33 228	42 924	58 116	18 266
Arrendatorer	4 919	8 026	15 794	24 796	34 502	44 959	58 443	23 991
Samtliga brukarekategorier	5 840	10 666	18 124	25 927	32 910	42 251	57 111	19 335
<i>Nettointäkter av övriga förvärvs- källor</i>								
Självägende brukare	25 246	20 834	16 050	12 583	12 106	14 227	26 383	18 448
Arrendatorer	21 105	20 247	20 270	15 275	13 543	14 860	20 916	17 684
Samtliga brukarekategorier	25 963	23 068	18 756	13 255	13 209	15 060	38 056	19 938
<i>Därav inkomster av tjänst</i>								
Självägende brukare	22 406	17 849	13 230	9 581	8 370	9 532	14 032	15 270
Arrendatorer	16 287	17 449	16 916	11 016	8 931	11 001	13 448	13 639
Samtliga brukarekategorier	22 564	19 617	15 106	9 878	8 876	10 917	19 173	15 929
<i>Summa taxerade nettointäkter</i>								
Självägende brukare	31 149	32 187	35 246	39 704	45 334	57 151	84 498	36 714
Arrendatorer	26 024	28 273	36 065	40 070	48 045	59 819	79 358	41 674
Samtliga brukarekategorier	31 803	33 734	36 879	39 183	46 119	57 911	95 167	39 273
<i>Att taxera till statlig inkomstskatt</i>								
Självägende brukare	28 621	29 043	31 328	35 162	38 978	48 198	64 011	32 545
Arrendatorer	23 240	25 457	30 957	33 878	41 176	51 097	62 564	35 675
Samtliga brukarekategorier	28 875	30 159	32 303	34 320	39 371	48 181	68 713	34 117

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare 1974 (stickprovsundersökning om 11 461 enheter; bortfall 4,3 %).

Tabell 141 Jordbrukarnas taxerade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet i 1 000-tal kronor per brukningsenhet¹ år 1974

Holders' assessed assets and liabilities and net capital, thousands of Swedish kronor per holding in 1974

Slag av tillgångar och skulder; brukarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1– 5,0	5,1– 10,0	10,1– 20,0	20,1– 30,0	30,1– 50,0	50,1– 100,0	Över 100,0	
<i>Taxeringsvärde för jordbruks- fastighet</i>								
Självägande brukare	50,9	73,4	101,2	146,6	216,6	358,0	995,6	122,7
Arrendatorer	1,3	7,3	5,8	10,4	8,5	27,0	52,7	11,7
Samtliga brukarekategorier	47,1	66,4	85,8	114,4	155,2	235,3	639,2	108,1
<i>Levande inventarier</i>								
Självägande brukare	3,4	7,4	15,7	23,8	27,0	33,8	59,5	14,4
Arrendatorer	4,2	8,6	16,3	22,2	32,4	35,5	58,0	22,1
Samtliga brukarekategorier	3,4	7,4	15,4	23,2	28,6	35,2	77,2	16,6
<i>Döda inventarier inkl bilar och båtar</i>								
Självägande brukare	8,6	15,2	28,3	51,7	74,9	106,4	197,5	53,8
Arrendatorer	8,5	12,5	31,2	50,4	75,7	110,1	186,7	54,4
Samtliga brukarekategorier	8,7	14,9	28,2	50,3	74,6	108,1	218,2	39,3
<i>Inneliggande lager</i>								
Självägande brukare	0,4	1,0	2,8	5,6	10,1	18,5	53,5	4,2
Arrendatorer	1,4	1,0	2,8	5,9	10,5	16,7	44,4	8,0
Samtliga brukarekategorier	0,6	1,2	2,8	5,5	10,2	18,2	60,2	5,5
<i>Fordringar och värdepapper</i>								
Självägande brukare	36,8	45,9	52,5	59,2	83,1	106,7	327,6	57,0
Arrendatorer	28,2	27,9	39,4	58,6	77,9	107,9	228,3	64,0
Samtliga brukarekategorier	36,8	45,3	52,5	57,5	89,9	112,1	459,1	65,8
<i>Övriga tillgångar</i>								
Självägande brukare	10,4	11,9	14,5	18,3	31,6	56,5	153,2	18,7
Arrendatorer	15,0	16,8	23,0	29,0	33,7	53,3	100,8	31,6
Samtliga brukarekategorier	13,8	14,6	17,6	21,7	32,7	55,6	162,9	24,2
<i>Summa tillgångar</i>								
Självägande brukare	106,9	150,9	211,4	301,2	439,0	675,4	1 779,6	246,9
Arrendatorer	55,6	70,4	113,3	172,4	234,4	344,8	664,4	187,2
Samtliga brukarekategorier	106,7	145,8	198,3	268,7	386,9	559,8	1 609,9	255,5
<i>Summa skulder</i>								
Självägande brukare	18,8	30,4	54,2	103,9	197,8	381,4	1 179,9	89,1
Arrendatorer	13,8	16,5	34,1	61,1	75,8	143,3	363,6	70,3
Samtliga brukarekategorier	21,3	31,2	53,9	93,1	165,6	301,9	979,6	97,6
<i>Nettoförmögenhet</i>								
Självägande brukare	88,2	120,5	157,2	197,4	241,2	294,0	599,7	157,8
Arrendatorer	41,8	54,0	79,2	111,3	158,6	201,5	300,8	116,9
Samtliga brukarekategorier	85,4	114,5	144,4	175,5	221,4	257,8	630,3	157,9

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make.

Källa: SCB, deklarationsundersökningen för jordbrukare 1974 (stickprovsundersökning om 11 461 enheter; bortfall 4,3 %).

12.2 BOKFÖRINGSUPPGIFTER FÖR JORDBRUKSFÖRETAG

Den jordbruksekonomiska undersökningen (JEU), som baseras på bokföringsuppgifter från jordbruksföretag, avser att årligen belysa intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. Undersökningen var fram till den 1 juli 1975 förlagd till lantbruksstyrelsen. Därefter överflyttades den i sin helhet till SCB.

SCB genomför en översyn av undersökningens innehåll och utförande, vilket kommer att medföra en ändrad uppläggning fr o m 1976 års undersökning. Översynen är omfattande och berör bl a urval, kontoplan, bearbetning och kontroll. I detta avsnitt redogörs för undersökningens uppläggning t o m undersökningsåret 1975. Vidare lämnas vissa resultat avseende 1973.

Undersökningens genomförande

Metodbeskrivning

Enligt en plan skall totalt 1 500 gårdar med mer än 10 hektar åker ingå i undersökningen. Antalet gårdar är fastställt för varje kombination av storleksgrupp och produktionsområde. Inom varje sådan kombination utväljs ett bestämt antal gårdar i varje naturligt jordbruksområde direkt proportionellt till totala antalet gårdar i området.

I undersökningen ingår dock inte gårdar i slättbygdsområdena med högst 20 hektar åker och inte heller gårdar i Norrland med mer än 50 hektar åker.

Deltagandet i undersökningen är frivilligt, och en stor del av de uttagna gårdarna kvarstår år från år.

Primärmaterial

Primäraterialet utgörs av bokslut från de i undersökningen deltagande gårdarna. Boksluten upprättas av ca 40 kontor tillhörande Lantbrukarnas Riksförbunds Driftsbyrå. De enskilda jordbrukarna för tre typer av dagböcker, ur vilka kopior utrivs och insänds till bokföringskontoren under det år som undersökningen avser.

Da en gård för första gången ingår i undersökningen upprättas förteckningar över inventarier och byggnader. Värdering av dessa görs sedan centralt inom SCB.

På gårdar med skog i viss omfattning utförs under första året dessutom en särskild skogsinventering.

Innan bokföringskontoren upprättar bokslut, inhämtar de uppgifter om bl a djuromsättning, lager av växtprodukter och förnödenheter m m, förändringar i inventarier samt om areal-användning och skörd.

Granskning. Bortfall

På bokföringskontoren granskas inkomna dagboksrapporter fortlöpande. De av kontoren upprättade boksluten granskas och korrigeras vid SCB.

Uppgifter kan i regel inte erhållas från alla gårdar som enligt planen skall ingå i undersök-

ningen. Bearbetningen av 1973 års material omfattade 1 116 gårdar eller 74 % av antalet enligt planen. Anslutningen var lägst, ca 50 %, i storleksgruppen 10-20 hektar.

Resultatens tillförlitlighet

Den del av produktionen som återförbrukas inom jordbruket redovisas ej som intäkt i undersökningen. Hit hör bl a den betydande del av växtproduktionen som utnyttjas för utfodring och till utsäde.

Jämförbarheten mellan skilda år i undersökningen är god, eftersom endast en mindre del av gårdarna bytts ut de senaste åren.

Resultaten är till en del osäkra på grund av att antalet undersökta gårdar är litet. Speciellt är detta fallet för storleksgrupperna 10-20 hektar och över 100 hektar åker.

Resultat

Sammanställningar över jordbrukets intäkter och kostnader enligt bokslut för 1973 redovisas i *tabell 142*. Uppgifterna är beräknade i kronor per 10 hektar åker inklusive reducerad betesmark. Arealen av betesmarken har reducerats för att betesmarkens avkastning skall bli jämförbar med slåttervallens.

Som framgår av tabellen har i kostnadskalkylen upptagits ränta för kapitalinvesteringar (jordbruksfastigheter, investeringar i ekonomiska föreningar m m). Som räntesats tillämpades i 1973 års undersökning 6,6 %.

I *tabell 142* redovisas även uppgifter om företagarvinst och förräntning. Företagarvinsten utgör skillnaden mellan samtliga intäkter och samtliga kostnader och förräntningen summan av företagarvinsten och de räntekostnader som påförts jordbruket. Av tabellen framgår att företagarvinsten och förräntningen 1973 i flertalet fall antog negativt värde. Detta betyder att kostnaderna över lag var större än intäkterna och att någon ränta på investerat kapital i regel inte erhöles.

Tabell 143 innehåller uppgifter om tillgångar och skulder per företag den 31 december 1973. Beträffande fastigheterna bör observeras att dessa upptagits till marknadsvärde och inte till taxeringsvärde.

Data rörande jordbrukarfamiljens inkomst 1973 redovisas i *tabell 144*. Företagarvinsten är inräknad i den redovisade arbetsinkomsten, och den senare ger då uttryck för familjens erhållna inkomst av eget arbete, under förutsättning att full ersättning beräknas för investerat kapital.

Övrig publicering

Resultaten från de jordbruksekonomiska undersökningarna har hittills fortlöpande redovisats i Meddelanden från lantbruksstyrelsen. Redovisningen för undersökningen avseende skördeåret 1973 återfinns i nr 1976:1. Principerna för bokföringen m m finns behandlade i meddelande nr 27, serie B.

Tabell 142 Intäkter och kostnader i jordbruket år 1973. Kronor per 10 hektar åker¹
 Receipts and costs per 10 hectares of arable land in 1973. Swedish kronor

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Intäkter			
	Växtpro- dukter	Djurpro- dukter	Övriga intäkter	Summa
<i>Götalands södra slättbygder</i>				
20,1– 30,0	17 108	26 993	4 757	48 858
30,1– 50,0	17 838	27 973	4 315	50 126
50,1–100,0	23 736	21 267	3 793	48 796
Över 100,0	23 749	11 134	2 400	37 283
<i>Götalands mellanbygder</i>				
20,1– 30,0	6 882	36 291	5 037	48 210
30,1– 50,0	10 417	31 491	4 219	46 127
50,1–100,0	14 678	22 930	3 545	41 153
Över 100,0	13 893	11 987	1 784	27 664
<i>Götalands norra slättbygder</i>				
20,1– 30,0	7 066	27 043	4 536	38 645
30,1– 50,0	9 427	22 521	3 462	35 410
50,1–100,0	11 201	15 998	2 943	30 142
Över 100,0	16 089	5 608	2 043	23 740
<i>Svealands slättbygder</i>				
20,1– 30,0	5 774	19 778	4 795	30 347
30,1– 50,0	6 826	17 655	3 505	27 986
50,1–100,0	8 481	14 095	2 995	25 571
Över 100,0	11 711	10 704	2 559	24 974
<i>Götalands skogsbygder</i>				
10,1– 20,0	2 400	42 723	6 522	51 645
20,1– 30,0	2 354	37 192	4 815	44 361
30,1– 50,0	3 831	30 591	3 917	38 339
50,1–100,0	5 911	21 959	3 414	31 284
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>				
10,1– 20,0	2 028	26 289	5 909	34 226
20,1– 30,0	3 476	22 990	5 993	32 459
30,1– 50,0	3 728	21 982	3 732	29 442
50,1–100,0	5 299	22 091	3 282	30 672
<i>Nedre Norrland</i>				
10,1– 20,0	1 113	23 089	7 218	31 420
20,1– 30,0	840	24 504	6 611	31 955
30,1– 50,0	1 001	24 220	4 382	29 603
<i>Övre Norrland</i>				
10,1– 20,0	664	22 819	5 888	29 371
20,1– 30,0	3 151	23 854	5 543	32 548
30,1– 50,0	6 428	20 609	3 926	30 963

¹ Avser åker inkl s k reducerad betesmark. – ² Inkl driftsledning som för samtliga produktionsområden och storleksgrupper skattas till 1 670 kronor.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 1 500 enheter; bortfall 26 %).

Kostnader						Summa in- täkter mi- nus summa kostnader (= företa- garvinst)	Beräknad ränta plus företagar- vinst (= för- räntning)
Förnöden- heter	Anlägg- ningar	Manuellt arbete	Diverse kostnader ²	Beräknad ränta efter 6,6 procent	Summa		
15 347	10 672	18 103	5 698	15 896	65 716	-16 858	- 962
15 246	8 960	13 429	5 436	16 306	59 377	- 9 251	7 055
14 496	8 763	10 126	5 007	15 392	53 784	- 4 988	10 404
9 211	7 123	7 762	4 267	14 199	42 562	- 5 279	8 920
16 272	8 818	21 599	5 637	10 492	62 818	-14 608	- 4 116
17 600	8 258	14 630	5 269	9 722	55 479	- 9 352	370
13 636	7 841	12 336	5 046	8 844	47 703	- 6 550	2 294
8 298	6 261	7 694	3 965	10 298	36 516	- 8 852	1 446
11 659	8 278	18 317	5 363	9 889	53 506	-14 861	- 4 972
10 544	7 598	12 567	4 376	9 477	44 562	- 9 152	325
9 082	6 918	7 687	4 064	9 169	36 920	- 6 778	2 391
4 970	5 537	5 344	3 576	8 521	27 948	- 4 208	4 313
7 288	8 140	14 185	4 668	7 666	41 947	-11 600	- 3 934
5 630	6 884	11 809	4 288	7 323	35 934	- 7 948	- 625
6 221	6 013	7 993	3 906	6 572	30 705	- 5 134	1 438
5 774	5 747	6 424	3 529	6 520	27 994	- 3 020	3 500
17 066	10 133	25 758	6 317	11 279	70 553	-18 908	- 7 629
12 136	8 742	18 674	5 403	9 740	54 695	-10 334	- 594
11 177	7 843	14 165	5 016	9 024	47 225	- 8 886	138
8 461	6 882	9 861	4 351	8 133	37 688	- 6 404	1 729
10 431	9 562	26 138	6 083	8 082	60 296	-26 070	-17 988
7 915	9 418	18 246	5 546	7 866	48 991	-16 532	- 8 666
7 565	7 220	13 850	4 613	6 904	40 152	-10 710	- 3 806
8 619	7 261	10 470	4 017	6 849	37 216	- 6 544	305
6 546	10 189	25 865	6 302	8 245	57 147	-25 727	-17 482
6 918	9 227	18 492	5 454	7 055	47 146	-15 191	- 8 136
8 156	8 046	14 370	4 947	6 409	41 928	-12 325	- 5 916
8 121	9 051	25 752	5 001	7 161	55 086	-25 715	-18 554
7 448	7 627	20 668	4 995	6 784	47 522	-14 974	- 8 190
8 183	6 975	17 540	5 016	6 059	43 773	-12 810	- 6 751

Tabell 143 Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1973. 1 000-tal kronor per företag

Holder's assets and liabilities, per holding on December 31st, 1973. Thousands of Swedish kronor

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Tillgångar						
	Fastigheter ¹		Investe- ringar i ekono- miska före- ningar	Inven- tarier	Lager		
	Jord- bruk	Skogs- bruk			Husdjur	Produkter och förmödenheter	
						Jord- bruk	Skogs- bruk
<i>Götalands södra slättbygder</i>							
20,1– 30,0	390,9	1,8	12,3	47,9	41,5	18,2	–
30,1– 50,0	472,5	6,0	17,0	71,8	70,6	36,0	0,1
50,1–100,0	743,5	4,6	21,0	118,1	80,7	59,5	–
Över 100,0	1 523,6	2,4	21,9	201,8	107,9	123,6	–
<i>Götalands mellanbygder</i>							
20,1– 30,0	241,6	22,5	17,1	45,3	72,6	19,2	0,4
30,1– 50,0	313,2	37,1	22,7	69,7	89,5	29,5	1,4
50,1–100,0	448,4	56,1	27,7	93,9	110,5	39,7	1,6
Över 100,0	567,7	18,5	30,6	152,3	178,8	77,0	0,8
<i>Götalands norra slättbygder</i>							
20,1– 30,0	203,6	35,0	12,9	49,8	46,5	20,9	0,1
30,1– 50,0	258,5	33,5	18,4	82,3	66,3	31,4	0,1
50,1–100,0	415,4	70,1	23,3	122,9	80,8	47,2	–
Över 100,0	505,5	57,7	28,8	182,6	63,2	108,0	0,1
<i>Svealands slättbygder</i>							
20,1– 30,0	132,6	53,2	12,8	45,7	34,2	16,0	0,4
30,1– 50,0	218,1	59,5	19,1	74,1	55,0	27,2	1,2
50,1–100,0	257,1	74,3	23,5	117,4	74,1	45,4	0,9
Över 100,0	396,9	101,0	36,0	184,0	112,2	96,4	1,7
<i>Götalands skogsbygder</i>							
10,1– 20,0	169,2	98,7	15,3	30,6	52,5	13,5	0,4
20,1– 30,0	167,6	82,0	15,8	54,1	77,7	17,4	0,7
30,1– 50,0	205,6	105,5	19,8	82,6	99,6	28,4	0,8
50,1–100,0	381,5	154,8	18,6	123,9	126,5	41,2	0,4
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>							
10,1– 20,0	101,6	89,5	12,0	28,8	26,1	9,7	0,7
20,1– 30,0	139,5	105,3	14,3	56,5	42,0	14,5	0,7
30,1– 50,0	171,1	93,4	16,2	76,1	61,3	21,3	1,3
50,1–100,0	221,0	110,0	25,7	137,7	120,7	40,0	1,8
<i>Nedre Norrland</i>							
10,1– 20,0	107,4	99,6	11,3	27,5	26,4	8,6	0,6
20,1– 30,0	125,5	132,6	15,4	53,6	45,0	11,9	1,1
30,1– 50,0	137,5	99,7	18,2	83,0	63,9	20,6	2,2
<i>Övre Norrland</i>							
10,1– 20,0	93,2	42,9	8,0	28,3	25,6	8,0	1,5
20,1– 30,0	125,7	47,9	11,1	49,0	39,9	16,7	1,1
30,1– 50,0	153,3	68,2	15,2	78,3	60,3	28,1	0,8

¹ Fastighetsvärden för arrendegårdar ingår ej.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 1 500 enheter; bortfall 26 %).

Kassa, aktier, obligatio- ner, bank- och kund- fordringar	Lån	Övriga till- gångar	Summa	Skulder			Summa	Summa tillgångar minus summa skulder
				Kort- fristiga	Lång- fristiga	Undan- tag		
44,0	4,6	3,8	565,0	17,5	104,9	–	122,4	442,6
75,4	12,2	9,4	771,0	31,7	185,7	0,6	218,0	553,0
87,1	20,0	9,5	1 144,0	59,9	327,9	–	387,8	756,2
199,5	26,4	7,8	2 214,9	101,3	594,3	1,9	697,5	1 517,4
64,5	5,9	2,0	491,1	26,7	74,7	1,8	103,2	387,9
51,1	3,1	5,3	622,6	45,3	160,2	2,3	207,8	414,8
50,7	2,5	6,6	837,7	72,3	252,7	1,5	326,5	511,2
60,4	16,8	23,0	1 125,9	145,8	394,0	1,5	541,3	584,6
38,2	2,2	4,3	413,5	12,7	81,1	2,3	96,1	317,4
47,5	3,1	2,7	543,8	36,1	145,0	1,1	182,2	361,6
87,6	8,2	3,0	858,5	75,6	225,5	1,9	303,0	555,5
101,2	6,3	13,0	1 066,4	77,4	287,1	–	364,5	701,9
47,4	1,7	2,5	346,5	14,8	63,4	2,4	80,6	265,9
38,1	4,8	6,4	503,5	20,8	106,0	0,9	127,7	375,8
52,3	4,1	11,9	661,0	31,7	179,8	1,5	213,0	448,0
76,1	45,2	623,9	1 673,4	139,1	724,5	11,7	875,3	798,1
51,9	3,4	6,9	442,4	11,9	74,9	3,1	89,9	352,5
38,3	2,8	2,6	459,0	21,9	95,1	0,5	117,5	341,5
43,3	7,2	1,1	593,9	38,5	147,6	0,4	186,5	407,4
58,6	1,4	8,4	915,3	53,4	314,4	2,9	370,7	544,6
23,6	0,6	5,6	298,2	9,7	49,6	4,1	63,4	234,8
44,7	0,8	1,1	419,4	19,4	72,1	6,7	98,2	321,2
30,6	4,8	2,2	478,3	22,7	117,9	3,2	143,8	334,5
72,1	6,6	8,7	744,3	53,6	191,9	3,1	248,6	495,7
42,9	1,1	2,4	327,8	10,6	58,7	6,1	75,4	252,4
68,9	2,4	0,8	457,2	19,7	85,5	6,2	111,4	345,8
48,4	1,1	0,5	475,1	21,0	149,6	5,1	175,7	299,4
58,7	1,0	4,7	271,9	12,9	25,2	3,6	41,7	230,2
40,1	–	3,7	335,2	19,7	81,4	1,8	102,9	232,3
37,1	3,3	5,5	450,1	25,6	162,7	2,5	190,8	259,3

Tabell 144 Jordbrukarfamiljens inkomst år 1973. Kronor per företag
 Net income of farming families in 1973. Swedish kronor per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Arbetsinkomst			Kapitalinkomst			Sten-, grus-, torv- och lerförsälj- ning	Barnbidrag	Summa inkomst
	Summa	Därav inom		Summa ¹	Därav beräknad ränta för				
		Jordbruk	Eget skogsbruk		Jordbruk	Skogsbruk			
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
20,1– 30,0	16 606	1 353	345	33 750	40 829	128	–	408	50 764
30,1– 50,0	26 382	10 810	158	48 544	65 177	420	–	724	75 650
50,1–100,0	33 219	13 248	– 449	71 871	104 531	324	84	490	105 664
Över 100,0	– 1 337	–41 193	– 49	140 870	205 973	178	–	89	139 622
<i>Götalands mellanbygder</i>									
20,1– 30,0	32 402	17 185	– 55	26 577	29 202	1 513	–	1 058	60 037
30,1– 50,0	36 216	13 931	5 617	31 552	41 448	2 578	2 434	704	70 906
50,1–100,0	43 138	12 836	9 793	38 581	58 882	3 970	1 146	972	83 837
Över 100,0	–49 231	–86 352	834	86 561	145 654	1 277	105	330	37 765
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
20,1– 30,0	23 919	7 690	– 70	23 940	26 015	2 433	–	899	48 758
30,1– 50,0	30 399	13 077	– 220	31 726	41 303	2 301	368	1 109	63 602
50,1–100,0	24 910	– 1 836	– 367	49 036	66 845	4 822	1 611	899	76 456
Över 100,0	34 879	–10 263	2 400	76 137	113 663	4 009	4	484	111 504
<i>Svealands slättbygder</i>									
20,1– 30,0	25 045	6 221	2 181	19 376	19 998	3 683	100	505	45 026
30,1– 50,0	35 720	14 354	1 671	27 939	30 756	4 184	11	1 051	64 721
50,1–100,0	36 610	13 210	1 771	35 017	47 836	5 081	9	1 041	72 677
Över 100,0	36 835	– 4 111	– 169	67 373	92 182	7 049	19	628	104 855
<i>Götalands skogsbygder</i>									
10,1– 20,0	36 959	11 348	8 352	24 279	19 950	6 878	49	592	61 879
20,1– 30,0	40 502	22 130	2 374	26 210	27 397	5 655	1 722	893	69 327
30,1– 50,0	38 369	16 313	3 692	33 527	37 982	7 388	1	1 481	73 378
50,1–100,0	44 540	9 797	10 862	43 118	57 651	10 671	366	1 332	89 356
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
10,1– 20,0	19 701	– 103	2 671	17 202	13 295	6 246	–	578	37 481
20,1– 30,0	23 369	2 215	1 779	22 779	19 933	7 389	121	774	47 043
30,1– 50,0	33 587	10 112	4 295	25 569	26 985	6 651	–	803	59 959
50,1–100,0	43 564	16 303	1 698	42 143	50 466	7 616	343	940	86 990
<i>Nedre Norrland</i>									
10,1– 20,0	22 860	– 272	6 622	18 234	12 392	7 211	–	739	41 833
20,1– 30,0	38 512	7 557	16 357	23 032	17 957	9 003	–	985	62 529
30,1– 50,0	34 574	6 508	9 770	24 918	24 796	7 227	101	678	60 271
<i>Övre Norrland</i>									
10,1– 20,0	23 261	– 222	4 481	16 071	11 806	3 067	–	915	40 247
20,1– 30,0	34 862	13 317	4 901	17 499	17 054	3 518	125	1 258	53 744
30,1– 50,0	39 515	15 635	5 295	21 161	23 905	4 921	304	1 366	62 346

¹ Avdrag gjorda för undantag samt ränte- och arrendeutgifter.

Källa: SCB, den jordbruksekonomiska undersökningen (urvalsundersökning om 1 500 enheter; bortfall 26 %).

12.3 INKOMST AV JORDBRUKSFAS- TIGHET. INKOMSTFÖRDELNING

SCB sammanställer varje år statistik över taxeringsnämndernas bearbetning av de allmänna självdeklarationerna. Två sammanställningar görs, dels taxeringsutfallet med totalsummor över den sammanräknade inkomstens fördelning på förvärvskällor m m dels inkomst- och förmögenhetsstatistik med inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser efter en rad variabler.

Vidare görs en sammanställning över fastighetstaxeringarna (beträffande jordbruksfastigheter se s 85).

En särskild undersökning av jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter, den s k deklarationsundersökningen, redovisas oå s 234.

Taxeringsutfallet

Uppgifter för SCBs bearbetning erhålls från länsstyrelserna och utgörs av sammandrag på församlingsnivå. Uppgifterna för respektive taxeringsår omfattar taxeringsmyndigheternas ändringar fram till mitten av augusti samma år. Undersökningen genomförs som en totalräkning.

Inkomst- och förmögenhetsstatistiken

SCB erhåller från länsstyrelserna uppgifter per den 10 juli för samtliga fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser. För varje inkomsttagare finns uppgifter bl a om bostadsort, ålder, kön och vissa inkomst- och avdragsposter som finns angivna i deklarationen.

För inkomsttagare – ensamma eller tillsammans med make/maka eller motsvarande – vilkas statligt taxerade inkomst understiger 4 500 kronor, sätts denna inkomst av taxeringsnämnden till 0.

Klassificering av inkomsttagare efter *näringsgren* och *yrkesställning* (rörelseidkare eller anställd), som handhas av lokal skattemyndighet, är i huvudsak begränsad till personer födda den 5, 15 eller 25 i någon av årets månader. De i detta avsnitt redovisade tabellerna baseras alltså på ett stickprov. Näringsgrenstillhörigheten bestäms i första hand av huvudsakligt förvärvsarbete (mätt efter inkomstens storlek) och i andra hand av yrke eller titel.

Resultat

I tabell 145 redovisas inkomst av jordbruksfastighet enligt undersökningen av taxeringsutfallet inkomståret 1974.

Antal förvärvsarbete inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar enligt undersökningen av inkomstfördelningen inkomståret 1974 framgår av tabell 146.

I tabell 147 redovisas antal förvärvsarbete inom jordbruk med binärningar och samtliga näringsgrenar med fördelning efter inkomstklass och yrkesställning.

I tablån nedan redovisas inkomst av jordbruksfastighet och sammanräknad inkomst år 1974 för mantalsskrivna förvärvsarbete över 15 år. På grund av att uppgifterna baseras på ett stickprov, överensstämmer redovisad »Sammanräknad inkomst» i tablån ej helt med motsvarande uppgifter i tabell 147.

<i>Näringsgren; yrkesställning</i>	<i>Inkomst av jordbruks- fastighet, milj kr</i>	<i>Samman- räknad inkomst, milj kr¹</i>
Jordbruk m m		
Rörelseidkare	2 338,7	3 673,7
Anställda	198,7	3 240,6
Summa	2 537,4	6 914,3
Övriga näringsgrenar ²		
Rörelseidkare	55,2	6 423,1
Anställda	364,4	135 188,1
Summa	419,6	141 611,2
Samtliga näringsgrenar ²		
Rörelseidkare	2 393,9	10 096,8
Anställda	563,1	138 428,7
Summa	2 957,0	148 525,5

¹ Inkl sjöinkomst. – ² Inkl ej specificerbar näringsgren.

Övrig publicering

Utförliga uppgifter om taxeringsutfallet 1974 och inkomst- och förmögenhetsstatistiken 1974 återfinns i Statistiska meddelanden serie N 1975:92 respektive 1976:4.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tabell 145 fr o m år 1945.

**Tabell 145 Inkomst av jordbruksfastighet enligt taxeringen till statlig inkomstskatt inkomst-
året 1974. 1 000-tal kronor**Income of agricultural real estates according to the assessment in 1974.
Thousands of Swedish kronor

Område	Fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser		Samtliga skattskyldiga	
	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst ²	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst ²
<i>Län</i>				
Stockholms ¹	92 203	35 077 002	99 388	37 842 028
Uppsala	110 097	4 134 082	116 351	4 173 799
Södermanlands	88 576	4 552 494	91 616	4 626 979
Östergötlands	185 039	6 986 295	207 094	7 118 441
Jönköpings	180 708	5 339 265	186 228	5 480 054
Kronobergs	124 794	2 915 616	126 501	2 978 561
Kalmar	185 714	4 033 226	188 572	4 102 796
Gotlands	60 618	833 106	60 840	839 998
Blekinge	57 116	2 670 967	57 357	2 698 445
Kristianstads	212 656	4 613 378	215 161	4 706 815
Malmöhus	287 956	14 278 984	292 750	14 741 145
Hallands	179 656	3 709 443	180 481	3 761 965
Göteborgs o Bohus	83 690	14 346 782	92 028	14 827 111
Älvsborgs	204 039	7 317 935	206 602	7 510 401
Skaraborgs	256 260	4 437 851	260 893	4 529 738
Värmlands	156 699	4 983 410	201 974	5 151 515
Örebro	97 959	5 061 916	105 252	5 125 275
Västmanlands	96 489	4 833 894	103 849	4 913 570
Kopparbergs	126 610	4 879 721	211 282	5 089 990
Gävleborgs	103 056	5 190 995	135 202	5 362 135
Västernorrlands	86 256	4 715 438	131 592	4 971 987
Jämtlands	71 014	2 184 833	72 002	2 206 725
Västerbottens	126 772	4 056 803	129 555	4 114 813
Norrbottns	72 507	4 662 345	84 411	4 755 066
<i>Hela riket¹</i>				
1974	3 246 482	155 815 779	3 556 983	161 629 352
1973	2 442 644	129 820 201	2 566 303	135 618 142
1972	2 189 019	120 491 962	2 268 752	125 352 223
1971	2 145 914	112 551 678	2 251 184	116 740 049
1970	2 108 426	103 969 885	2 279 898	109 266 132

¹ Inkl det för riket gemensamma taxeringsdistriktet. – ² Summan av samtliga förvärvskällor minus medgivet allmänt avdrag för underskott i förvärvskälla.

Källa: SCB, taxeringsutfallet (totalundersökning).

Tabell 146 Antal förvärvsarbetande inom jordbruk m m fördelade efter yrkesställning år 1974

Number of economically active persons in agriculture etc. by employment status in 1974

Avser samtliga mantalsskrivna personer över 15 år

Figures refer to persons over 15 years of age registered for assessment purposes

Område	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske			Samtliga näringsgrenar		
	Rörelse- idkare	Anställda	Summa	Rörelse- idkare	Anställda	Summa
<i>Län</i>						
Stockholms	3 010	5 242	8 252	29 736	969 158	998 894
Uppsala	3 648	3 628	7 276	7 836	137 580	145 416
Södermanlands	3 184	4 344	7 528	7 909	148 662	156 571
Östergötlands	6 278	5 639	11 917	12 829	235 636	248 465
Jönköpings	7 372	2 667	10 039	14 841	183 222	198 063
Kronobergs	5 224	2 616	7 840	8 668	98 203	106 871
Kalmar	7 538	4 633	12 171	12 325	140 386	152 711
Gotlands	3 020	2 700	5 720	3 960	29 919	33 879
Blekinge	3 321	2 810	6 131	6 384	94 000	100 384
Kristianstads	8 478	8 229	16 707	14 975	155 959	170 934
Malmöhus	10 277	12 178	22 455	25 272	454 925	480 197
Hallands	8 417	4 268	12 685	13 628	122 435	136 063
Göteborgs o Bohus	4 432	4 225	8 657	19 588	451 374	470 962
Älvsborgs	9 405	4 464	13 869	18 682	250 636	269 318
Skaraborgs	9 655	5 543	15 198	15 160	150 734	165 894
Värmlands	7 693	6 432	14 125	13 436	167 306	180 742
Örebro	3 675	4 412	8 087	7 981	165 581	173 562
Västmanlands	3 531	2 797	6 328	7 385	156 201	163 586
Kopparbergs	3 113	6 293	9 406	8 202	164 130	172 332
Gävleborgs	4 049	5 062	9 111	9 276	176 468	185 744
Västernorrlands	3 833	4 293	8 126	9 203	158 809	168 012
Jämtlands	4 349	5 818	10 167	8 158	75 655	83 813
Västerbottens	4 463	6 703	11 166	9 157	138 310	147 467
Norrbottens	3 061	6 138	9 199	8 161	154 393	162 554
<i>Hela riket</i>	131 026	121 134	252 160	292 752	4 979 682	5 272 434

Källa: SCB, inkomst- och förmögenhetsstatistiken (urvalsundersökning).

Tabell 147 Antal förvärvsarbetande inom jordbruk m m inom olika inkomstklasser samt sammanräknad inkomst¹ år 1974

Number of economically active persons in agriculture etc. by size of income and total income in 1974

Avser samtliga mantalsskrivna personer över 15 år

Figures refer to persons over 15 years of age registered for assessment purposes

Kön; näringsgren; yrkesställning	Inkomstklass, kronor						Summa förvärvs- arbetande	Samman- räknad inkomst, milj kronor
	Inkomst ej registrerad	Under 20 000	20 000– 39 999	40 000– 59 999	60 000– 79 999	Över 79 999		
Män								
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske								
Rörelseidkare	2 041	37 587	51 858	16 858	3 601	2 131	114 076	3 375,4
Anställda	2 310	27 324	47 235	17 330	2 430	1 405	98 034	2 920,2
Summa förvärvsarbetande	4 351	64 911	99 093	34 188	6 031	3 536	212 110	6 295,6
Samtliga näringsgrenar								
Rörelseidkare	3 991	59 787	102 542	45 801	15 484	13 193	240 798	8 982,5
Anställda	73 592	429 286	978 544	735 941	154 238	104 852	2 476 453	94 104,1
Summa förvärvsarbetande	77 583	489 073	1 081 086	781 742	169 722	118 045	2 717 251	103 086,6
Kvinnor								
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske								
Rörelseidkare	730	10 907	4 310	680	170	153	16 950	297,8
Anställda	1 050	16 011	5 153	771	70	45	23 100	322,8
Summa förvärvsarbetande	1 780	26 918	9 463	1 451	240	198	40 050	620,6
Samtliga näringsgrenar								
Rörelseidkare	2 193	29 145	14 943	3 490	1 090	1 093	51 954	1 116,6
Anställda	391 143	1 095 231	830 564	161 778	17 457	7 056	2 503 229	44 681,2
Summa förvärvsarbetande	393 336	1 124 376	845 507	165 268	18 547	8 149	2 555 183	45 797,8
Samtliga								
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske								
Rörelseidkare	2 771	48 494	56 168	17 538	3 771	2 284	131 026	3 673,1
Anställda	3 360	43 335	52 388	18 101	2 500	1 450	121 134	3 243,1
Summa förvärvsarbetande	6 131	91 829	108 556	35 639	6 271	3 734	252 160	6 916,2
Samtliga näringsgrenar								
Rörelseidkare	6 184	88 932	117 485	49 291	16 574	14 286	292 752	10 099,1
Anställda	464 735	1 524 517	1 809 108	897 719	171 695	111 908	4 979 682	138 785,2
Summa förvärvsarbetande	470 919	1 613 449	1 926 593	947 010	188 269	126 194	5 272 434	148 884,3

¹ Inkl sjöinkomst.

Källa: SCB, inkomst- och förmögenhetsstatistiken (urvalsundersökning).

12.4 JORDBRUKETS PRISINDEX

Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp låter utarbeta månatliga prisindexserier på jordbrukets område. Indexsystemet skall möjliggöra en mätning av prisutvecklingen och dessutom kunna användas, med beaktande av indexsystemets konstruktion, vid jämförelser med prisutvecklingen inom olika handelsled och förädlingsnivåer samt inom andra samhällssektorer.

Beräkningsunderlag. Beräkningarnas utförande

Prisindex skall i princip avspegla prisutvecklingen utan påverkan av kvalitetsförändringar. Höjda priser till följd av förbättrad varukvalitet skall således ej påverka index.

Vikterna (vägningstalen) i indexserierna är i huvudsak fasta med viktbyte vart tredje år för vissa indexserier. För dessa har viktbyten skett från juli 1971 resp 1974. Vikterna baseras nu på normerade data för 1975/76. Serien med nya vikter har kedjats till äldre serier.

Följande indexserier beräknas.

- 1 Produktionsmedelsprisindex
- 2 Avräkningsprisindex
- 3 Prisregleringsprisindex
- 4 Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel
- 5 Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel
- 6 Världsmarknadsprisindex

Serierna 1–3 och 6 utarbetas av jordbruksnämnden (beträffande 1 i samarbete med Jordbrukets utredningsinstitut) och 4–5 av SCB.

I detta avsnitt redovisas vidare vissa resultat för konsumentprisindex, som beräknas av SCB.

I *produktionsmedelsprisindex* ingår i princip jordbrukets samtliga kostnader med undantag av arbetskostnader och ränta på eget kapital. Sedan juli 1971 beräknas också en serie omfattande även dessa poster. Denna serie påverkas starkt av förändringar i lantarbetarlönen, eftersom arbetskostnaden utgör nära hälften av den totala kostnaden.

I beräkningarna används från respektive varugrupp prisuppgifter för de varor som svarar för den största omsättningen. De i beräkningarna insatta priserna utgörs till stor del av

centrala noteringar. Vidare utnyttjas vissa delposter i konsumentprisindex. Byggnadskostnadernas utveckling följs med SCBs byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader (se s 100). Som vikter används kostnaderna för jordbrukets inköp av produktionsmedel. Enligt jordbruksprisregleringen för perioden 1 juli 1974–30 juni 1977 skall som grund för justeringar varje halvår av prisnivån läggas utvecklingen av produktionsmedelsprisindex.

Avräkningsprisindex avses registrera prisutvecklingen för jordbrukets varor i producentledet, dvs de priser jordbrukaren får för sina produkter vid gården.

Jordbrukets samtliga viktiga produkter ingår, eftersom produkterna på intäktssidan är relativt få till antalet. Prisindexserier för olika produkter sammanvägs med vikter, som baseras på normerade kvantiteter för inhemsk produktion (exkl jordbrukets interna omsättning). De kvantiteter som omsätts i intern handel inom jordbruket förädlas i regel till avsaluproducter i animalieproduktionen och beaktas därigenom.

Prisregleringsprisindex skall registrera prisutvecklingen för jordbrukets varor i de led där prisregleringen verkar, dvs huvudsakligen i partihandelsledet. Prisregleringsprisindex omfattar i princip samtliga av prisregleringen berörda jordbruksprodukter. Som representantvaror i beräkningarna uttas inom de olika varugrupperna i allmänhet de sorter och kvaliteter som har den största omsättningen. Vägningstalen är hämtade från normerade kvantiteter över totalkonsumtionen.

Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel, bygger på SCBs producentprisindex för livsmedelsindustrin. Den indexserie som nu beräknas omfattar konsumtionsvaror.

Konsumentprisindex utarbetas månadsvis av SCB och skall mäta prisförändringar vid oförändrad levnadsnivå. Prisuppgifter insamlas för ett urval varor och tjänster (representantvaror) och skall avse de priser som konsumenterna faktiskt får betala (marknadspris). Som vägningstal används respektive varugrups relativa andel av de totala utgifterna för privat konsumtion. Vägningstalen byts varje år.

I detta avsnitt redovisas delserier av konsumentprisindex avseende jordbruksreglerade livsmedel och övriga livsmedel.

Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel beräknas med fasta vikter. Serien skall främst användas för jämförelse med producentprisindex för livsmedelsindustrin. Viktsystemet och varuurlvalet är i princip desamma som för detta. Prisuppgifterna är identiska med dem för konsumentprisindex.

Världsmarknadsprisindex skall spegla prisutvecklingen på världsmarknaden för samtliga jordbruksprodukter som inverkar på den inhemska prisbildningen. Inom de olika varugrupperna används vid indexberäkningarna representantvaror av de sorter och kvaliteter som säljs mest på den svenska marknaden.

Erforderliga prisuppgifter hämtas huvudsakligen från utländska facktidsskrifter. För animalier används vid beräkningarna sedan januari 1973 nya prisserier, som härletts från noteringar inom EG med justering för gällande importavgifter och/eller exportbidrag. Med denna metod erhålls dock inte en exakt registrering av prisutvecklingen på världsmarknaden.

Resultatens tillförlitlighet. Jämförbarhet

Under de perioder då prisstopp gäller (t ex från 1973 för vissa mejerivaror och kött- och fläskvaror) förhindras höjningar av de priser som ingår i prisregleringsprisindex, producentprisindex för livsmedelsindustrin och konsumentprisindex. Detta gäller inte avräkningsprisindex, eftersom jordbruket får kompensation av statliga medel för prisstoppsförluster.

Mervärdesskatt ingår i prisuppgifterna för konsumentprisindex men inte i prisuppgifterna för övriga indexserier.

För de delindex av konsumentprisindex som här redovisas är basen december 1966. För övriga indexserier är basen 1966/67.

Resultat

Utvecklingen av de olika indexserierna under perioden 1970/71–1974/75 framgår av *tabell 148*. Tabellen visar bl a att avräkningspriserna under perioden ökade med 39 %. Även jordbrukets kostnader, exklusive arbetskostnader och ränta på eget kapital, ökade med 39 %.

Följsamheten var dock inte lika stor under de enskilda åren.

Övrig publicering

Resultaten av indexberäkningarna redovisas varje månad i Jordbruksekonomiska meddelanden. Där redovisas även de använda vägningstalen för de olika indexserierna.

Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp publicerar resultaten av beräkningarna varje månad i stencilform. Beräkningsmetodiken beskrivs utförligt i indexgrupps skrift *Prisindex på jordbrukets område* (1976).

12.5 JORDBRUKETS KREDITMARKNAD

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad belyses i statistik som sammanställs av Sveriges Föreningsbankers Förbund. Grundmaterialet för denna redovisning utgörs huvudsakligen av uppgifter som förbundet hämtar från kreditorganens verksamhetsberättelser (eller motsvarande) och från den officiella statistiken. I fråga om de statliga krediterna erhålls uppgifter från berörda myndigheter.

Krediternas omfattning. Fördelning på olika kreditgivare

Landshypoteksinstitutionens långgivning till jordbruket består till övervägande delen av lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet.

Föreningsbanksrörelsens verksamhet omfattar dels reverslån, varav huvuddelen mot botteninteckning i jordbruksfastighet, dels växelkrediter och krediter i checkräkning. *Sparbankernas* utlåning till jordbruket består till övervägande delen av lån mot inteckning. *Affärsbankernas* kreditgivning till enskilda jordbrukare torde i flertalet fall utgå i form av reverslån eller kredit i räkning och *försäkringsbolagens* i form av lån mot inteckning i jordbruksfastighet. Beträffande de *statliga* krediterna redovisas här endast uppgifter om krediter ur fonder som är avsedda enbart eller nästan enbart för utlåning till jordbrukare eller för jordbruksändamål.

Tabell 148 Jordbrukets prisindex åren¹ 1970/71–1974/75
 Agricultural price indices in 1970/71–1974/75
 1966/67 = 100

Index	1970/71	1971/72	1972/73	1973/74	1974/75
Produktionsmedelsprisindex					
Förnödenheter	108,3	109,8	123,5	148,5	155,7
Tjänster	115,0	123,3	132,2	142,7	157,7
Kapitalkostnader	113,4	113,7	119,2	138,0	152,7
Totalt	111,5	113,4	122,9	143,0	154,5
Totalt inkl arbetskostnader och ränta på eget kapital	126,9	133,9	149,8	172,4	204,0
Avräkningsprisindex					
Vegetabilier	90,0	94,1	99,5	109,2	116,9
Animalier	108,5	120,5	125,3	140,5	153,8
Totalt	104,5	114,7	119,7	133,6	145,6
Prisregleringsprisindex					
Vegetabilier	104,7	113,5	129,4	144,2	159,0
Animalier	109,0	118,6	127,2	127,3	117,5
Totalt	108,1	117,5	127,6	130,7	126,0
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	111,9	122,6	135,3	147,1	164,6
Animalier	115,5	125,0	134,6	136,1	133,3
Totalt	114,4	124,2	134,9	139,5	143,0
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	120,7	136,2	149,8	161,7	179,2
Animalier	118,3	130,8	139,7	140,3	138,0
Totalt ²	119,1	132,7	143,2	147,6	152,1
Konsumentprisindex					
Jordbruksreglerade livsmedel ³	119,5	133,0	143,4	148,1	153,2
Övriga livsmedel	119,1	126,4	135,8	148,5	172,6
Totalt exkl jordbruksreglerade livsmedel	119,0	125,7	133,2	145,4	161,5
Världsmarknadsprisindex					
Vegetabilier	114	117	147	305	342
Animalier ²	103	119	135	147	132
Totalt ²	104	119	137	166	158

¹ Avser perioden 1 juli–30 juni. – ² Nya prisserier från januari 1973. – ³ Eftersom varuurl och viktsystem ej är identiska överensstämmer indextalen ej helt mellan totalindex i serien konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel och delindex jordbruksreglerade livsmedel i serien konsumentprisindex.

Källa: Lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp.

Resultatens tillförlitlighet

Jordbrukets kreditmarknad är förhållandevis svåröverskådlig och löpande statistiska uppgifter saknas för delar av densamma. Utanför redovisningen faller bland annat sk leverantörs-krediter och olika former av privat långivning.

Så långt möjligt har i statistiken endast krediter till enskilda jordbrukare (självägande och arrendatorer) medtagits. Vissa uppgifter innefattar dock krediter även till aktiebolag och samfälligheter samt till ägare av utarrenderade fastigheter.

Resultat

I tablån nedan lämnas uppgifter om räntesatser i procent vid slutet av september för åren 1971–1975.

År	Riksbankens officiella diskonto	Föreningsbankernas utlåningsränta
1975	6,00	8,00–8,75
1974	7,00	9,00–9,50
1973	5,00	6,75–7,25
1972	5,00	6,75–7,00
1971	5,50	7,25–7,50

Utlåningsräntan avser reverslån mot in-teckning i jordbruks- och skogsfastighet inom 75 % av det uppskattade värdet. Av utestående lån ligger 80 % av beloppet vid eller inom dessa räntesatser.

I tabell 149 redovisas den totala långivningen till jordbruket från olika kreditgivare vid slutet av åren 1971–1975.

Övrig publicering

För mer detaljerade uppgifter hänvisas till de enskilda kreditorganens årsredogörelser.

I Statistiska meddelanden serie K presenteras varje månad uppgifter för olika typer av kreditinstitut. Jordbrukets andel av de lämnade krediterna särredovisas dock ej.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisas uppgifter motsvarande de i tabell 149 fr o m år 1945.

Tabell 149 Krediter till enskilda lantbrukare åren 1971–1975. Milj kronor

Credits granted to private holders in 1971–1975. Millions of Swedish kronor

Kreditinstitut; typ av lån	1971	1972	1973	1974	1975
Hypoteksföreningar	2 824	2 996	3 171	3 415	3 826
Föreningsbanker	3 200	3 400	3 900	4 400	4 600
lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	1 983	2 188	2 420	2 600	2 700
lån mot statlig kredit- garanti	540	583	640	710	780
Sparbanker ¹	1 751	1 750	1 895	1 825	1 840
lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet	1 540	1 543	..	..	..
lån mot högre inteckning i jordbruksfastighet	44	44	..	..	..
lån mot statlig kredit- garanti	167	163	166	..	..
Affärsbanker	548	568	599	643	668
Försäkringsbolag	19	5	5	5	4
Staten ²	92	80	68	56	46
egnahemslån m m	34	31	27	22	18
arbetarsmåbruks- och arendelån	7	5	3	2	1
maskinlån	10	7	4	2	1
avdikningslån	35	32	29	27	24
Summa	8 434	8 799	9 638	10 344	10 984

¹ Avser endast lån mot inteckning i jordbruksfastighet eller statlig kreditgaranti. – ² Avser budgetåren 1970/71–1974/75.

Källor: Sveriges Föreningsbankers Förbund och kommerskollegium.

12.6 JORDBRUKET I NATIONAL- RÄKENSKAPERNA

Uppgifter om bl a försörjningsbalansen, bruttonationalprodukten fördelad på näringsgrenar samt nationalinkomsten och dess användning erhålls varje år genom SCBs redovisning av nationalräkenskaperna.

Näringsgrensindelningen ansluter sig till SNI (Standard för svensk näringsgrensindelning). Jordbruk räknas till ekonomisk aktivitet enligt SNI 11, dvs förutom egentligt jordbruk även trädgårdsbruk, pälsdjurskötsel, hästavel, renskötsel, biodling, jakt m m. Jordbrukets inkomster av skogsbruk och fiske ingår inte, ej heller veterinärverksamhet och vissa offentliga myndigheters konsulttjänster i jordbruket.

Sambandet mellan olika värdebegrepp i nationalräkenskaperna framgår av figuren på s 261. I detta avsnitt redovisas utvecklingen av jordbrukets förädlingsvärde till faktorpris i löpande priser.

Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas från produktionssidan som summan av förädlingsvärdena från samtliga näringsgrenar. Be-

räkningarna av produktionsvärdet inom jordbruket baseras på jordbruksnämndens totalkalkyl över jordbrukets inkomster.

Det svenska nationalräkenskapssystemet (SNR) överensstämmer med några få undantag med det internationella System of National Accounts (SNA).

Resultat

I *tabell 150* redovisas förädlingsvärdet inom jordbruket m m och bruttonationalprodukten (BNP) till faktorpriser i löpande priser för åren 1970–1974. Jord- respektive skogsbrukets andel av BNP åren 1950–1974 till faktorpris i löpande priser framgår av *tabell 151*.

Övrig publicering

Resultat från nationalräkenskaperna avseende åren 1950–1974 återfinns i Statistiska meddelanden serie N 1975:98 med appendix. Det svenska nationalräkenskapssystemets begrepp, definitioner och klassificeringar behandlas i SCB-serien Meddelanden i samordningsfrågor.

Tabell 150 Förädlingsvärdet inom jordbruk m m och bruttonationalprodukten till faktorpriser i löpande priser med fördelning på faktorinsatser åren 1970–1974. Milj kronor
Agricultural value added and gross domestic product at factor prices, current prices, by factor incomes 1970–1974. Millions of Swedish kronor

Förädlingsvärde resp bruttonationalprodukt	1970	1971	1972	1973	1974
Förädlingsvärdet inom jordbruk m m	3 586	4 034	4 291	4 707	5 858
löner inkl kollektiva avgifter	892	956	981	1 048	1 085
kapitalförslitning	963	1 023	1 117	1 248	1 477
driftsöverskott	1 731	2 055	2 193	2 411	3 296
Totala bruttonationalprodukten	151 423	159 294	172 984	190 829	219 276
löner inkl kollektiva avgifter	103 032	112 667	123 039	132 735	153 198
kapitalförslitning	16 113	17 620	19 342	21 852	25 880
driftsöverskott	32 278	29 007	30 603	36 242	40 198

Källa: SCB, nationalräkenskaper.

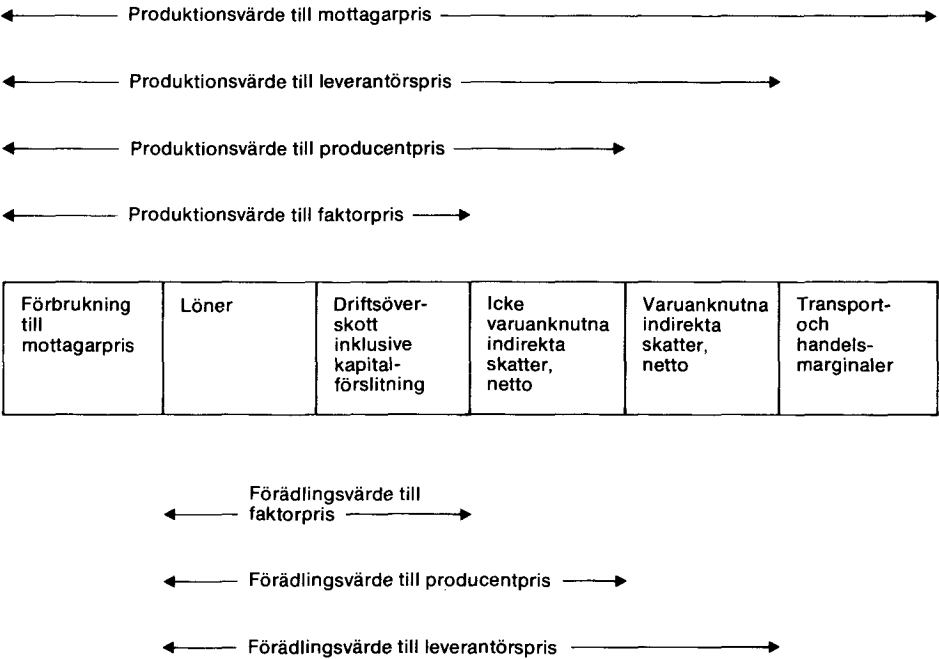
Tabell 151 Bidrag från jordbruk m m och skogsbruk till bruttonationalprodukten åren 1950–1974. Löpande priser

Contribution to the gross domestic product by agriculture etc. and forestry 1950–1974. Current prices

År	Bidrag till bruttonationalprodukten, i faktorpris, från				Totala bruttonationalprodukten, i faktorpris, milj kronor
	jordbruket m m		skogsbruket		
	Milj kronor	Procent av BNP	Milj kronor	Procent av BNP	
1974	5 858	2,7	5 837	2,7	219 276
1973	4 707	2,5	3 520	1,8	190 829
1972	4 291	2,5	3 243	1,9	172 984
1971	4 034	2,5	3 433	2,2	159 294
1970	3 586	2,4	3 191	2,1	151 423
1969	3 422	2,5	2 619	1,9	136 426
1968	3 738	3,0	2 445	2,0	125 322
1967	3 700	3,1	2 909	2,5	118 382
1966	3 412	3,1	2 891	2,6	109 701
1965	3 582	3,5	2 879	2,8	101 264
1964	3 473	3,8	2 695	2,9	92 251
1963	3 008	3,6	2 290	2,8	82 740
1962	3 153	4,1	2 555	3,3	76 535
1961	2 947	4,1	2 606	3,7	71 345
1960	2 849	4,3	2 286	3,5	65 683
1959	2 746	4,5	1 840	3,0	61 249
1958	2 752	4,8	2 208	3,8	57 677
1957	2 682	4,9	2 268	4,1	54 653
1956	2 778	5,4	2 526	4,9	51 153
1955	2 354	5,0	2 372	5,0	47 145
1954	2 528	5,7	2 305	5,2	44 159
1953	2 677	6,4	1 955	4,7	41 864
1952	2 702	6,7	3 119	7,7	40 618
1951	2 290	6,1	2 035	5,4	37 343
1950	2 246	7,4	1 257	4,2	30 208

Källa: SCB, nationalräkenskaper.

Schematisk figur över sambandet mellan olika värdebegrepp i nationalräkenskaperna

13 Statliga rationaliseringsinsatser

Enligt Kungl Maj:ts instruktion den 25 maj 1967 (nr 425) med senare ändringar åligger det lantbruksstyrelsen att samordna de statliga insatserna för lantbrukets rationalisering. Lantbruksstyrelsen handhar vidare det statliga kreditstödet åt jordbruket och trädgårdsnäringen.

Lantbruksnämnderna ombesörjer den regionala verksamheten. De har dessutom möjlighet att med medel ur en särskild kapitalfond, den s k jordfonden, köpa och sälja fast egendom i rationaliseringssyfte. Den inköpta marken skall i princip snarast överlätas till jordbrukare som är i behov av tillskottsjord. Det har dock visat sig lämpligt att nämnderna genom markinköp skapar en viss rationaliseringsreserv. De inköpta fastigheterna stannar därför i nämndernas ägo i genomsnitt i två år.

Inom lantbruksstyrelsen utarbetas statistik över de olika statliga insatserna i rationaliseringssyfte m m. Uppgiftslämnare till denna statistik är de enskilda lantbruksnämnderna.

Omfattning av det statliga stödet till jordbrukets rationalisering

Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 9 juni 1967 (nr 453) lämnas fr o m den 1 juli 1967 statligt stöd i form av lånegarantier och bidrag. Stöd lämnas endast för åtgärder som bedöms vara önskvärda från allmän synpunkt, samhällsekonomiskt motiverade och lönsamma från företagsekonomisk synpunkt. Stöd beviljas dessutom endast till företag med förutsättningar för rationell drift. Dock görs undantag för lånegarantier för gödselvårdsanläggningar som erfordras enligt den nya miljöskyddslagsstiftningen.

Statlig lånegaranti och statsbidrag kan dock under vissa förutsättningar lämnas till företag med begränsade utvecklingsmöjligheter belägna i landskapet Dalsland, i Värmlands eller

Kopparbergs län eller i Norrland. Utanför dessa områden kan stöd utgå till företag med begränsade utvecklingsmöjligheter för att fortsatt eller utvidgad mjölkproduktion skall underlättas.

Sedan den 1 juli 1972 kan statsbidrag lämnas till miljövårdande åtgärder vid jordbruks- och trädgårdsföretag. Som villkor gäller bl a att stödet inte får motverka rationaliseringsverksamheten inom jordbruket eller trädgårdsnäringen.

Olika slag av rationaliseringsåtgärder

Till inre rationalisering kan lånegaranti lämnas för hela kostnaden för investeringen minskad med eventuella bidrag. Med inre rationalisering avses effektivisering av ett företag genom om- eller nybyggnad av ekonomibyggnader och vägar samt genom täckdikning eller igenläggning av öppna diken o d. Hit hör även angelägna vattenvårdande åtgärder. Sedan den 1 juli 1971 kan i norra Sverige bidrag beviljas i ökad omfattning även vid arealutökning genom arrende.

Yttre rationalisering avser sådan ändring av företagens areal eller ägoanordning att möjligheterna till rationellt jordbruk eller skogsbruk ökas. Till sådana förvärv kan lånegaranti beviljas för hela kostnaden. I vissa fall kan även bidrag utgå.

Med särskild rationalisering, SR (tidigare benämnd koncentrerad rationalisering, KR) inom jordbruket avses samtidig och under kort tid genomförd yttre och inre rationalisering i kombination med driftsrationalisering. Stöd för denna form av rationalisering lämnas endast till företag belägna i landskapet Dalsland, i Värmlands eller Kopparbergs län eller i Norrland. Stödet utgår i form av förhöjt bidrag till inre rationaliseringsåtgärder samt dessutom visst bidrag till driftsrationalisering.

Tabell 152 Statligt stöd till inre, yttre och särskild rationalisering m m åren 1971–1975. 1 000-tal kronor

Government support for internal and special rationalization and structural improvement etc. in 1971–1975. Thousands of Swedish kronor

Stödform	1971	1972 ¹	1973	1974	1975
<i>Statlig lånegaranti</i>					
Inre rationalisering	50 684	75 120	86 679	118 589	148 048
till dikning, vattenavledning och invallning	1 561	944	1 173	1 605	1 114
till täckdikning	7 446	8 547	9 431	10 207	9 147
till övriga markanläggningar	562	898	559	1 293	1 971
till byggnadsändamål	41 115	64 731	75 516	105 484	135 816
Yttre rationalisering	35 214	41 719	42 022	39 975	42 275
Särskild rationalisering	9 918	9 808	11 868	17 454	16 996
till dikning, vattenavledning och invallning	30	89	107	55	36
till täckdikning	480	487	551	557	736
till övriga markanläggningar	122	68	36	143	160
till byggnadsändamål	9 286	9 164	11 174	16 699	16 064
Jordförvärvslån	22 021	22 153	21 406	34 946	29 264
Driftslån	38 771	45 385	44 097	50 860	64 453
Maskinlån	1 613	1 450	1 420	1 246	1 182
<i>Statsbidrag</i>					
Inre rationalisering	16 073	24 887	31 326	38 341	40 577
till dikning, vattenavledning och invallning	1 166	2 174	711	1 155	194
till täckdikning	2 062	2 112	2 850	3 010	2 238
till övriga markanläggningar	396	498	353	477	667
till byggnadsändamål	12 449	20 103	27 412	33 699	37 478
Yttre rationalisering m m	8 439	9 167	6 848	5 486	4 207
Särskild rationalisering	10 581	11 061	13 042	17 311	16 685
till dikning, vattenavledning och invallning	76	76	127	35	58
till täckdikning	702	828	978	1 145	918
till övriga markanläggningar	237	415	212	321	433
till byggnadsändamål	7 974	7 530	9 353	13 168	12 513
till driftsrationalisering	1 592	2 212	2 372	2 642	2 763
Övergångsbidrag	6 663	5 264	4 453	3 604	2 929
Avgångsvederlag	806	390	136	79	112

¹ Fr o m 2:a halvåret ingår uppgifter om stöd till miljövärdande åtgärder samt till vissa jordbruk med mjölkproduktion.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Tabell 153 Statligt stöd till inre, yttre och särskild rationalisering m m år 1975. 1 000-tal kronor

Government support for internal and special rationalization and structural improvement etc. in 1975.

Thousands of Swedish kronor

Område	Inre rationalisering		Yttre rationalisering		Särskild rationalisering		Jordför- värvslån ¹	Driftslån ¹	Maskinlån ¹	Övergångs- bidrag	Avgångs- vederlag
	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag	Statlig låne- garanti	Stats- bidrag					
<i>Län</i>											
Stockholms	3 543	268	368	15	–	–	2 054	2 140	–	8	–
Uppsala	9 194	721	702	96	–	–	740	5 414	–	21	–
Södermanlands	8 770	986	915	104	–	–	3 188	4 387	41	19	3
Östergötlands	10 116	749	3 373	88	–	–	4 721	9 933	146	70	8
Jönköpings	1 555	647	840	15	–	–	843	2 360	–	171	10
Kronobergs	2 206	572	2 236	119	–	–	–	2 086	82	162	2
Kalmar	6 290	558	1 626	113	–	–	697	5 671	42	110	–
Gotlands	4 554	466	354	103	–	–	1 197	2 505	66	91	2
Blekinge	1 223	358	670	58	–	–	192	339	–	77	–
Kristianstads	8 590	996	4 082	125	–	–	2 859	1 320	44	147	–
Malmöhus	9 734	1 189	8 175	142	–	–	5 642	2 685	109	106	–
Hallands	3 902	1 140	1 237	380	–	–	545	1 265	–	150	3
Göteborgs o Bohus	2 722	382	626	110	–	–	120	670	96	147	1
Älvsborgs	4 258	1 172	1 780	131	–	–	806	555	80	216	–
Skaraborgs	9 242	1 756	1 387	137	–	–	885	2 715	38	118	10
Värmlands	8 572	1 699	1 566	292	50	357	768	3 250	–	123	5
Örebro	6 944	728	1 370	171	–	–	1 075	1 105	–	54	–
Västmanlands	5 024	497	2 198	35	–	–	396	1 789	28	15	–
Kopparbergs	6 089	2 637	1 002	400	998	936	179	3 804	43	54	–
Gävleborgs	5 986	2 852	1 386	442	1 791	1 545	75	1 562	24	69	10
Västernorrlands	4 663	3 988	1 055	294	1 498	2 146	180	1 716	30	222	22
Jämtlands	6 456	3 134	2 268	110	2 341	1 734	191	1 640	60	225	–
Västerbottens	8 749	6 643	699	144	3 631	3 736	560	1 115	260	381	6
Norrbottens	9 779	6 509	2 360	583	6 687	6 231	1 224	4 427	120	173	30
<i>Hela riket</i>											
1975	148 161	40 647	42 275	4 207	16 996	16 685	29 137	64 453	1 309	2 929	112
1974	118 589	38 341	39 975	5 486	17 454	17 311	34 946	50 860	1 246	3 604	79
1973	86 679	31 326	42 022	6 848	11 868	13 042	21 406	44 097	1 420	4 453	136
1972	75 120	24 887	41 719	9 167	9 808	11 061	22 153	45 385	1 450	5 264	390
1971	50 684	16 073	35 214	8 439	9 918	10 581	22 021	38 771	1 613	6 663	806

¹ Avser statlig lånegaranti.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

Jordförvärvslån kommer i fråga för lantbrukare eller blivande lantbrukare som inte har tillräckligt med eget kapital för att förvärva bärkraftiga jordbruk. Garantier för sådana lån kan lämnas till företag – oavsett storlek – med förutsättningar för rationell drift.

För inköp av djur, maskiner, gödselmedel m m kan garantier för *driftslån* beviljas vid nyttillträde, vid genomgripande produktionsomläggning samt för avhjälpande av tillfälliga likviditetssvårigheter.

Statlig garanti för *maskinlån* lämnas för lån till inköp av sådana jordbruksmaskiner med tillbehör som skall användas gemensamt av flera jordbruksföretag. Garantierna beviljas för nyuppsättning eller för utvidgning av befintligt maskinbestånd.

Särskilt övergångsbidrag kan utgå till jordbrukare som uppfyller vissa villkor. Dessutom gäller att brukarna skall vara födda före 1912 men ej ha fyllt 67 år eller åtnjuta hel förtidspension. Under särskilda omständigheter kan även brukare födda 1912 eller senare få övergångsbidrag.

Avgångsvederlag beviljas under vissa förutsättningar jordbrukare som upphör med jord-

bruksdriften och i övrigt uppfyller kraven för att erhålla övergångsbidrag.

Resultat

Omfattningen av det statliga stödet i form av lånegarantier och bidrag framgår av *tabellerna 152 och 153*.

Effekten av den storleksrationalisering som kommit till stånd med hjälp av beviljade jordförvärvstillstånd och lantbruksnämndernas försäljning av mark belyses i *tabell 154*. Slutligen redovisas i *tabell 155* omfattningen av lantbruksnämndernas köp och försäljningar av jordbruksfastigheter.

Övrig publicering

Statistik över lantbruksnämndernas verksamhet under kalenderår och budgetår publiceras i stencilmform av lantbruksstyrelsen några månader efter utgången av respektive redogörelseperiod. Stödverksamheten beskrivs bl a i lantbruksverkets årsredogörelse samt i SLI-broschyren »Stöd i jordbruket».

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tabell 152* för om 1949.

Tabell 154 Antal storleksrationaliserade företag i enskild ägo¹ inom olika storleksgrupper efter ägd areal åker före åtgärd samt rationaliseringens effekt år 1975

Number of rationalized holdings in private ownership in different size groups by owned acreage before support and the effect of the rationalization in 1975

Storleksgrupp, hektar ägd åker	Antal företag	Tillskottsareal, hektar		Medelareal, hektar			
		Åker	Skog	Åker		Skog	
				Före åtgärd	Efter åtgärd	Före åtgärd	Efter åtgärd
Under 11	1 263	3 259	23 519	4	6	62	79
11– 20	510	2 988	7 223	16	21	75	89
21– 30	308	2 385	3 790	25	33	59	71
31– 50	280	2 135	2 186	39	47	61	71
50–100	158	1 420	2 217	67	76	107	120
Över 100	33	521	473	227	242	704	718
<i>Hela riket</i>							
1975	2 552	12 708	39 408	19	24	74	85
1974	2 689	14 344	47 798	21	27	78	96
1973	3 284	18 206	68 449	23	29	87	110
1972	3 465	18 732	72 145	21	26	77	98
1971	3 808	17 648	65 484	19	23	63	80

¹ Företag som ägs av fysiska personer och dödsbon. Vidare avses endast den storleksrationalisering som bygger på beviljade jordförvärvstillstånd och lantbruksnämndernas försäljning av mark.

Tabell 155 Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1975
Real estate holding of county agricultural boards in 1975

Område	Under året förvärvade företag eller delar därav					Under året avyttrade företag eller delar därav					Fastighetsinnehav vid årets utgång		
	Antal	Åker-areal, hektar	Skogs-areal, hektar	Taxe-rings-värde ¹ , 1 000-tal kr	Köpe-skilling, 1 000-tal kr	Antal	Åker-areal, hektar	Skogs-areal, hektar	Taxe-rings-värde ¹ , 1 000-tal kr	Köpe-skilling, 1 000-tal kr	Åker-areal, hektar	Skogs-areal, hektar	Taxe-rings-värde ¹ , 1 000-tal kr
<i>Län</i>													
Stockholms	16	98	234	976	2 030	29	116	348	857	1 583	337	713	2 396
Uppsala	31	173	267	993	2 852	53	300	359	1 415	3 275	221	492	1 458
Södermanlands	29	348	561	2 457	6 558	46	190	438	2 129	5 191	902	1 469	6 149
Östergötlands	19	179	219	1 633	4 715	44	276	732	2 517	7 330	716	1 011	6 491
Jönköpings	22	106	603	1 355	6 435	20	49	298	711	3 156	164	1 188	3 521
Kronobergs	32	99	529	1 615	6 227	41	81	541	1 535	6 477	149	1 127	3 858
Kalmar	18	274	345	1 854	5 565	27	97	319	989	3 327	185	556	2 236
Gotlands	5	35	154	210	558	22	67	203	609	615	210	268	797
Blekinge	8	36	283	766	2 577	9	25	125	350	1 260	67	380	1 223
Kristianstads	50	341	306	2 882	9 167	91	492	339	4 170	9 928	538	345	4 864
Malmöhus	61	578	23	5 737	12 808	58	438	14	4 344	9 624	476	90	4 908
Hallands	21	152	347	2 148	5 431	29	142	134	1 427	3 739	261	714	2 853
Göteborgs o Bohus	15	125	184	1 009	3 471	12	73	192	479	1 590	205	211	1 487
Älvsborgs	58	330	829	3 128	10 483	70	270	423	2 098	6 585	824	2 261	7 700
Skaraborgs	51	369	409	3 048	8 811	97	570	503	3 995	9 533	764	1 125	6 285
Värmlands	76	251	1 833	3 595	10 614	121	396	1 553	3 652	10 362	469	7 212	7 093
Örebro	28	228	812	2 761	7 197	54	327	638	2 951	6 874	539	527	3 573
Västmanlands	15	175	294	1 127	3 157	51	366	950	2 171	5 741	1 348	1 962	9 546
Kopparbergs	88	274	2 044	2 454	6 310	92	222	2 003	2 291	5 714	1 973	23 678	19 360
Gävleborgs	76	251	2 582	2 784	9 270	146	333	3 129	3 354	11 809	1 114	13 911	14 325
Västernorrlands	77	272	2 387	2 603	8 299	123	257	2 357	2 420	7 269	572	14 361	11 558
Jämtlands	49	76	4 368	1 521	6 408	76	117	4 093	1 554	5 582	452	13 502	5 945
Västerbottens	54	271	2 312	1 825	5 751	57	200	1 417	856	2 619	1 023	6 748	5 053
Norrbottens	113	276	2 192	1 127	4 303	162	481	3 730	1 711	5 583	1 064	9 809	4 407
<i>Hela riket</i>													
1975	1 012	5 317	24 117	49 608	148 997	1 530	5 885	24 838	48 585	134 766	14 573	103 660	137 086
1974	1 121	5 895	27 716	45 250	138 557	1 799	6 453	28 132	46 805	123 923	15 200	103 355	94 953
1973	1 381	7 240	37 912	54 134	117 315	2 373	9 919	44 306	64 745	130 436	16 337	106 784	98 757
1972	1 552	8 790	40 699	63 111	116 538	2 623	10 405	47 108	73 004	127 785	18 268	110 847	106 980
1971	1 603	10 283	41 717	74 220	124 872	2 500	9 054	46 450	68 911	111 204	20 023	120 172	118 613

¹ Där taxeringsvärde saknas har uppskattat värde angivits.

Källa: Lantbruksstyrelsen.

14 Lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse

Lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse bildar en av landets största organisationer. Dess syfte är bl a att handha marknadsförandet av olika produkter, samla utbudet samt dämpa säsongs- och konjunkturbetingade variationer i avsättningspriserna.

Föreningsrörelsens organisation och verksamhetsformer

Det centrala organet för lantbrukets föreningsrörelse är Lantbrukarnas Riksförbund förening up a (LRF). Förbundet har en facklig och en ekonomisk gren. Till den ekonomiska verksamheten är ca 600 ekonomiska föreningar tillhörande 15 riksorganisationer anslutna. Till lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse räknas

en ytterligare en riksorganisation, som ej är ansluten till LRF. Riksorganisationernas namn framgår av tabell 156.

Karakteristiskt för de ekonomiska föreningarna inom lantbruket är att deras verksamhet mestadels är specialiserad på någon begränsad uppgift, såsom försäljning av mjölk (mejeriföreningar), försäljning av slaktdjur (slakteriföreningar) etc. Varje jordbrukare som vill anlita föreningarna måste därför som regel vara medlem i flera sådana.

Föreningarnas uppgifter varierar inom de olika branscherna. I fråga om oljväxterna är uppgiften begränsad till att träffa generella avtal om försäljningsvillkoren. För brödsäd omfattar verksamheten uppsamling, erforderlig

Tabell 156 Antal medlemmar m m inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1970–1974. 1 000-tal

Number of members etc. in agricultural economic associations 1970–1974.
Thousands

Årtal inom parentes anger det år då riksorganisationen bildades
Year in brackets stands for the year when the national association was established

Organisation	1970	1971	1972	1973 ¹	1974 ¹
<i>Anslutna till Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)</i>					
Sveriges Betodlares Centralförening (1899)	13,7	12,8	12,6	12,1	11,8
Svenska Lantmännens Riksförbund (1905)	125,1	120,2	120,1	118,8	117,7
Sveriges Bränneriintressenter (1907)	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4
Sveriges Fröodlareförbund (1914)	1,4	1,4	1,4	1,6	1,7
Sveriges Pälstdjursuppfödarens Riksförbund (1926)	1,3	1,1	1,0	0,9	0,9
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (1927)	2,9	2,7	2,9	2,8	2,9
Sveriges Föreningsbankers Förbund (1930)	202,7	213,4	226,8	240,6	255,7
Svenska Mejeriernas Riksförening (1932)	118,4	108,0	92,5	86,3	77,7
Svenska Ägghandelsförbundet (1932)	24,2	15,8	14,0	13,1	11,6
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (1932)	131,2	130,7	132,1	132,4	133,6
Sveriges Slakteriförbund (1933)	181,7	170,3	156,7	150,1	141,2
Sveriges Oljväxtodlares Centralförening (1943)	7,9	7,9	8,3	9,3	15,8
Svensk Husdjursskötsel (1961)	87,1	87,1	83,1	81,3	79,7
Sveriges Konservväxtodlares Samorganisation (1964)	..	..	..	3,0	2,0
Summa medlemskap	899,0	872,9	852,9	853,7	853,7
<i>Ej ansluten till Lantbrukarnas Riksförbund</i>					
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation (1931)	3,3	3,3	2,9	2,8	2,9

¹ Preliminär uppgift.

Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

lagring och försäljning till kvarnar. I fråga om de viktigaste animaliska produkterna omfattar verksamheten samtliga stadier, dvs uppsamling från producenterna, industriell förädling vid egna anläggningar, lagring och försäljning till parti- och detaljhandlare.

Medlemsantal och handelsomsättning

Inom Lantbrukarnas Riksförbund utarbetas statistik över avräkningsvärden, omsättning, antal anställda m m inom föreningsrörelsen. Underlag till denna statistik utgör de enskilda föreningarnas årsredovisningar jämte kompletterande uppgifter inhämtade enligt särskilda formulär.

Vissa andra uppgifter, exempelvis rörande antalet medlemmar, insamlas av respektive branschorganisationer.

En översikt över föreningsrörelsens verksamhet åren 1970–1974 lämnas i *tabellerna 156 och 157*. I tabell 156 redovisas antal medlemmar i respektive riksorganisation. Utöver vad som framgår av tabellen är Sveriges Allmänna Hypoteksbank ansluten till LRF. Uppgifter om omsättningsvärden för olika riksorganisationer lämnas i tabell 157.

Övrig publicering

Delar av statistiken över den ekonomiska föreningsrörelsen offentliggörs varje år genom riksorganisationernas årsredovisningar. Dessutom införs sammanfattande uppgifter i bl a Lantbrukarnas Riksförbunds årsredogörelse.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tabellerna 156 och 157 för o m perioden 1945/49.

Tabell 157 Omsättningsvärden¹ inom lantbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1970–1974. Milj kronor

Turnover values in agricultural economic associations 1970–1974. Millions of Swedish kronor

Organisation	1970	1971	1972	1973 ³	1974 ³
<i>Affärsdrivande organisationer</i>					
Svenska Lantmännens Riksförbund (SLR)	2 987,0	3 426,2	3 673,2	4 060,5	5 166,4
Sveriges Bränneriintressenter (SBI) ²	15,0	18,2	15,0	19,7	23,4
Sveriges Pälstdjursuppfödarens Riksförbund (SPR)	79,7	88,2	79,6	91,8	100,2
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (SSF) ²	21,4	37,4	30,1	37,5	28,8
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation	54,8	75,2	74,6	71,5	80,0
Svenska Mejeriernas Riksförening (SMR)	1 798,0	2 087,6	2 410,9	2 531,0	3 039,7
Svenska Ägghandelsförbundet (SÄ)	158,2	151,7	140,2	145,0	155,0
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR)	968,6	1 126,7	921,5	1 185,0	1 830,2
Sveriges Slakteriförbund (SS)	2 271,7	2 120,5	2 335,6	2 393,7	2 435,2
Svensk Husdjursskötsel (SHS)	29,1	41,3	44,8	49,0	53,9
Summa	8 383,5	9 173,0	9 725,5	10 584,7	12 912,8
<i>Organisationer, som för odlarnas räkning träffat avtal om försäljning</i>					
Sveriges Betodlares Centralförening (SBC) ²	153,8	173,9	195,4	186,9	275,4
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening (SOC) ²	163,8	223,1	254,0	309,1	372,7
Sveriges Konserväxtodlares Samorganisation (SKS)	..	..	..	22,7	25,4
Summa	317,6	397,0	449,4	518,7	673,5
<i>Kreditorganisationer</i>					
Sveriges Föreningsbankers Förbund (SFF)	4 115,4	4 704,7	5 391,8	6 124,9	7 151,5
Sveriges Allmänna Hypoteksbank (SAH)	2 616,0	2 824,0	2 995,7	3 170,6	3 414,8
Summa	6 731,4	7 528,7	8 387,5	9 295,5	10 566,3

¹ Avser endast lantbrukarnas affärer med respektive organisationer. Totalomsättningen uppgår sålunda till betydligt större belopp. – ² Avser verksamhetsår som börjar under respektive kalenderår. – ³ Preliminär uppgift. Källa: Lantbrukarnas Riksförbund.

15 Lantbruksundervisningen

Den 1 juli 1971 inrättades gymnasieskolan med skolöverstyrelsen som central tillsynsmyndighet. I gymnasieskolan inordnades skolor med utbildning inom jordbruk, trädgårdsnäring och skogsbruk. Tidigare hade lantbruksstyrelsen respektive skogsstyrelsen varit tillsynsmyndigheter.

Statistiken över lantbruksundervisningen i gymnasieskolan bygger på uppgifter som ifylls på särskilda blanketter vid varje skola. Blanketterna insänds till skolöverstyrelsen, som efter granskning överlämnar dem till SCB.

För statistik över lantbruksundervisningen vid eftergymnasiala skolor sänder SCB ut blanketter direkt till berörda skolor.

Universitet och högskolor sänder varje termin in uppgifter om antal nyinskrivna, närva-

rande och examinerade vid respektive läroanstalt.

Utbildningens utformning

Den grundläggande jordbruksutbildningen erhålls vid gymnasieskolans tvååriga jordbrukslinje samt, för elever med praktik, i specialkurser av olika längd. Undervisningen på jordbrukslinjen omfattar såväl yrkesspecifika som allmänna ämnen. För en del specialkurser krävs viss yrkeserfarenhet. Lantmästare och agronomer utbildas vid lantbrukshögskolan. Utbildningen till lantmästare är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången kurs i driftsledning om 40 veckor. Agronomutbildningen är femårig.

Tabell 158 Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbruks- och skogsbrukslinjer samt specialkurser med anknytning till dessa linjer läsåren 1973/74–1974/75

Number of attending and graduating pupils at the agricultural and forest lines and connected courses of the integrated upper secondary school in 1973/74–1974/75

Studieväg	Jordbruk		Skogsbruk	
	1973/74	1974/75	1973/74	1974/75
<i>Antal närvarande elever¹</i>				
Jord- eller skogsbrukslinje	1 490	1 690	918	996
i årskurs 1	824	921	500	544
i årskurs 2	666	769	418	452
Specialkurser ²	2 446	2 416	3 400	2 627
Samtliga	3 936	4 106	4 318	3 623
Därav kvinnor	968	1 172	27	61
<i>Antal avgångna elever³</i>				
Jord- eller skogsbrukslinje	643	748	406	441
Därav kvinnor	185	247	6	2
Specialkurser ⁴	2 007	2 108	300	311
Därav kvinnor	340	436	2	5
Samtliga	2 650	2 856	706	752
Därav kvinnor	525	683	8	7

¹ Avser antal närvarande elever den 15 september samt elever som påbörjat studier senare under läsåret. – ² Avser även grundläggande utbildning vid huvudsakligen specialkurser på en eller två terminer. – ³ Avser antal avgångna elever med slutförd lärokurs. – ⁴ Avser endast specialkurser längre än 8 veckor.

Källa: SCB, utbildningsstatistik.

Jordbruksutbildningens schematiska uppbyggnad illustreras av figuren på s 271.

Trädgårdsutbildningen är uppdelad på en grundläggande tvåårig trädgårdskurs (specialkurs) och, för elever med praktik, kurser på en eller två terminer. Som påbyggnad finns bl a en ettårig högre specialkurs. Trädgårdstekniker utbildas vid lantbrukshögskolan. Utbildningen är ettårig och inträdeskraven är bl a genomgången högre specialkurs. Hortonomutbildningen är femårig.

Grundläggande skogsbruksutbildning erhålls vid gymnasieskolans tvååriga skogsbrukslinje och i specialkurs om ett år. I specialkurs om 1-15 veckor kan yrkesverksamma få fortbildning inom olika ämnesområden. Skogsteknikerkurs om 63 veckor finns vid statens skogsinstitut och Gammelkroppa skogsskola. Skogsmästare utbildas vid statens skogsmästarskola och civiljägmästare vid skogshögskolan. Utbildningstiden är 1 1/2 resp 4 år.

Utbildningen av veterinärer sker vid veterinärhögskolan. Utbildningstiden är 5 1/2 år.

Resultat

Antal närvarande och avgångna elever vid gymnasieskolans jordbruks- och skogsbrukslinjer samt specialkurser med anknytning till dessa linjer läsåren 1973/74 och 1974/75 redovisas i tabell 158.

Antal närvarande och avgångna elever under läsåren 1973/74 och 1974/75 vid viss eftergymnasial utbildning och vissa högskolor redovisas i tabell 159.

Antalet registrerade studerande i forskarutbildning vid vissa högskolor under höstterminen 1974 redovisas i tablån nedan

Högskola	Forskningsstuderande ¹	
	Samtliga	Därav kvinnor
Lantbruks-högskolan	199	31
Veterinär-högskolan	50	9
Skogs-högskolan	72	5

¹ Exkl nollaktiva.

Övrig publicering

Uppgifter om antalet studerande vid gymnasieskolan finns i Statistiska meddelanden serie U 1975:7 och 50 och om antalet elever som avgått efter slutförd lärokurs i 1976:15. Motsvarande uppgifter avseende viss eftergymnasial utbildning återfinns i 1975:35 och 1976:4 i samma serie. I 1975:34, 41 och 1976:9 redovisas uppgifter om högskolestuderandena.

Ytterligare information om gymnasieskolans organisation finns i Att välja studieväg, som ges ut av skolöverstyrelsen.

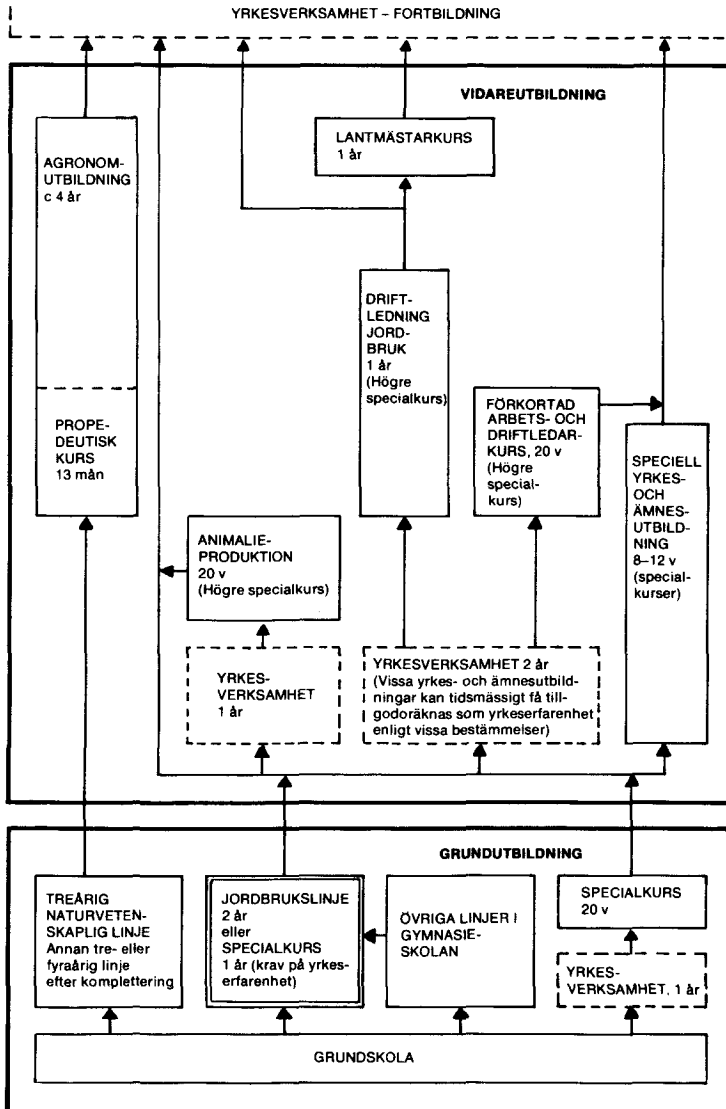
Tabell 159 Antal närvarande elever under höstterminen 1974 och examinerade elever läsåret 1974/75 vid viss eftergymnasial utbildning och vissa högskolor
Number of registered pupils in the autumn term of 1974 and examined pupils in 1974/75 at certain third level education and university-level colleges

Utbildning till	Antal närvarande				Antal examinerade			
	Samtliga		Därav kvinnor		Samtliga		Därav kvinnor	
	1973/74 ¹	1974/75 ¹	1973/74 ¹	1974/75 ¹	1973/74	1974/75	1973/74	1974/75
Lantmästare	126	63	3	2	126	122	4	5
Skogstekniker	129	129	1	3	69	59	—	1
Skogsmästare	48	46	—	—	48	46	—	—
Trädgårdstekniker	30	30	5	6	26	29	5	5
Agronom/hortonom ²	767	794	255	297	107	95	23	30
Veterinär	298	308	119	134	47	53	12	19
Civiljägmästare	157	158	9	9	34	38	1	—

¹ Närvarouppgifter avser höstterminen. — ² Inklusive landskapsarkitekter.

Källa: SCB, utbildningsstatistik.

Jordbruksutbildningens uppbyggnad

16 Internationella uppgifter

Jordbruksnäringens omfattning inom skilda länder belyses i statistik som årligen sammanställs och publiceras av FAO (Food and Agriculture Organization, FNs speciella organ för livsmedels- och jordbruksfrågor). Ifrågavarande statistik baseras på uppgifter som antingen erhållits genom direkt förfrågan hos respektive länder eller hämtats från olika publikationer, rapporter etc. I vissa fall har uppskattningar gjorts av FAO.

Resultat

I *tabellerna 160–161* har för år 1973 eller senast tillgängliga år sammanfattats uppgifter om ägodelsfördelning och åkeranvändning.

Totalskördens storlek i olika länder 1973 redovisas i *tabell 162*. I *tabell 163* redogörs för antalet husdjur i olika länder 1972/73. I *tabell 164* redovisas konsumtionen av handelsgödsel och i *tabell 165* antalet inom jordbruk med binärningar förvärvsarbetande personer.

Övrig publicering

För en mer detaljerad redovisning hänvisas till den av FAO utgivna *Production Yearbook*, som är tillgänglig med preliminära uppgifter cirka 1 år efter redovisningsårets utgång.

Tabell 160 Arealen i olika länder fördelad på ägoslag. 1 000-tal hektar
Areas of different types of land in different countries. Thousands of hectares

Land	År	Åker m m	Betesmark m m	Skog	Övrig mark	Total areal	Landareal
Sverige	1973	3 018	700	22 713	18 565	44 996	41 148
Danmark	1973	2 668	318	472	849	4 307	4 237
Finland	1973	2 714	52 ²	18 697	12 238	33 701	30 540
Norge	1973	790	114	8 330	23 188	32 422	30 833
Belgien	1973	835	733	601	882	3 051	..
Bulgarien	1973	4 502	1 480	3 779	1 330	11 091	11 055
Frankrike	1972	18 632	13 883	14 528	7 660	54 703	..
Grekland	1968	3 631	5 239	2 608	1 716	13 194	13 090
Irland	1973	1 179 ¹	3 662 ¹	216	1 971	7 028	6 889
Italien	1973	12 235	5 249	6 226	6 413	30 123	29 405
Jugoslavien	1973	8 087	6 344	8 858	2 291	25 580	..
Luxemburg	1972	64	70	86	39	259	258
Nederländerna	1973	834	1 267	303	1 281	3 685	3 381
Polen	1973	15 107	4 219	8 570	3 372	31 268	30 466
Portugal	1968	3 875	530 ¹	2 500	1 989	8 894	8 850
Rumänien	1973	10 426	4 478	6 309	2 537	23 750	..
Schweiz	1973	384	1 633	1 052	1 060	4 129	3 993
Sovjetunionen	1973	232 101	375 800	914 900 ¹	717 419	2 240 220	..
Spanien	1973	20 979	11 301	14 590	3 608	50 478	49 975
Storbritannien	1973	7 164	11 519	1 984	3 737	24 404	24 092
Tjeckoslovakien	1973	5 311	1 749	4 466	1 262	12 788	12 563
Ungern	1973	5 555	1 280	1 490	978	9 303	..
Västtyskland	1973	8 081	5 347	7 178	4 156	24 762	24 314
Österrike	1973	1 612	2 181	3 250	1 342	8 385	8 271
Östtyskland	1973	4 858	1 429	2 950	1 596	10 833	10 618
Algeriet	1970	6 792	37 416	2 424	191 542	238 174	..
Egypten	1973	2 852	..	2	97 291	100 145	..
Kenya	1960	1 670	3 944 ²	1 935 ¹	50 715	58 264	56 925
Marocko	1972	7 437	12 500	5 179	19 539	44 655	..
Nigeria	1961	21 795	20 720	31 069	18 793	92 377	..
Sydafrika	1965	13 100	84 200	4 600	20 204	122 104	122 104
Tanzania	1970	16 251	40 202	31 074	6 982	94 509	..
Tunisien	1961	4 510	3 250	690 ¹	7 911	16 361	15 536
Förenta Staterna	1969	191 053	244 277	292 457	208 525	936 312	912 689
Kanada	1971	43 767	24 896	443 094	485 857	997 614	922 107
Mexiko	1970	27 469	69 789 ²	18 478 ²	86 470	202 206	197 255
Argentina	1968	26 028	144 947	62 700	44 014	277 689	..
Brasilien	1970	34 082	107 274	517 936	191 905	851 197	845 651
Chile	1973	5 672	11 538 ²	20 686	37 799	75 695	74 880
Peru	1971	2 822	27 465	87 000	11 235	128 522	..
Uruguay	1970	1 851	13 629 ²	614 ²	1 657 ²	17 751	..
Indien	1972	164 980	13 130	65 760	84 178	328 048	..
Irak	1971	4 999	39 ²	1 851	36 603	43 492	43 397
Iran	1971	16 153	11 000	18 000	119 647	164 800	163 600
Japan	1972	5 296	389	24 489	7 041	37 215	..
Kina	1971	127 000 ¹	200 000 ¹	111 800 ¹	520 896	959 696	..
Pakistan	1973	19 385	5 000 ³	2 594	53 415	80 394	..
Syrien	1973	5 874	6 497	481	5 689	18 541	18 480
Turkiet	1973	28 196	26 135	18 273	5 454	78 058	77 076
Australien	1973	45 189	452 700	37 938	232 858	768 685	..
Nya Zeeland	1972	834	12 680	8 499 ¹	4 854	26 867	26 867
Hela världen		1 472 929	2 992 308	4 034 753	4 899 323	13 399 313	..

¹ Inofficiell uppgift. – ² Endast på jordbruksföretag. – ³ Enl uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 161 Åkerarealens användning i olika länder år 1973. 1 000-tal hektar
 Use of arable land in different countries in 1973. Thousands of hectares

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Socker- beter
Sverige	290	95	599	474	—	—	—	45	41
Danmark	123	42	1 445	129	—	—	—	32	63
Finland	188	52	458	528	—	—	—	46	21
Norge	5	2	172	101	—	—	—	29	—
Belgien	203	17	156	62	4	—	—	50	104
Bulgarien	934	15	458	46	623	2	16	27	59
Frankrike	3 958	122	2 788	693	1 952	70	17	323	478
Grekland	865	5	412	72	167	1 ¹	17	56	25
Irland	58	—	243	50	—	—	—	48	30
Italien	3 590	18	203	238	890	3	190	182	235
Jugoslavien	1 697	96	328	251	2 377	6 ¹	7	317	86
Luxemburg	11	1	17	12	—	—	—	2	—
Nederländerna	138	31	90	30	3	—	—	157	117
Polen	1 962	3 416	1 083	1 271	4	14	—	2 678	445
Portugal	474	207	86	157	372	—	39	109	—
Rumänien	2 363	33	315	105	2 957	—	23	301	235
Schweiz	95	11	44	10	20	—	—	25	10
Sovjetunionen	63 155	7 012	29 387	11 887	4 031	2 940	462	8 017	3 529
Spanien	3 151	268	2 773	472	523	44	61	409	190
Storbritannien	1 146	5	2 267	281	—	—	—	225	194
Tjeckoslovakien	1 230	224	871	272	154	—	—	304	198
Ungern	1 296	107	291	40	1 500	7 ¹	27	110	92
Västtyskland	1 603	739	1 671	821	106	—	—	481	352
Österrike	266	123	318	94	147	1	—	84	51
Östtyskland	696	646	692	238	4 ¹	—	—	650	229
Algeriet	2 150 ²	—	575 ²	50 ²	4 ¹	3 ¹	2 ¹	46 ¹	13 ¹
Egypten	525	—	36	—	696	205	419	45	—
Kenya	120 ¹	—	20 ¹	5 ¹	1 250 ²	360 ¹	7	55 ¹	—
Marocko	2 040	3 ¹	2 041	20	446	59	3	28 ¹	45
Nigeria	2 ²	—	—	—	1 009	9 800 ^{1 2}	280 ²	2 ¹	—
Sydafrika	1 480 ¹	20 ¹	40 ¹	225 ¹	4 000 ¹	282 ¹	1 ¹	40	—
Tanzania ¹	83	—	—	—	1 300	270	180	25	—
Tunisien	1 140	—	400	24 ¹	—	13 ¹	—	4 ¹	2 ¹
Förenta Staterna	21 800	418	4 231	5 692	25 047	6 415	878	528	493
Kanada	9 858	256	4 839	2 711	530	—	—	106	28
Mexiko	602	—	254	45	7 520	1 076	160	40	2 ¹
Argentina	3 958	656	502	395	3 662	2 480	77	117	—
Brasilien	1 839	20	18	37	9 914	147	4 795	206 ²	—
Chile	534	6	64	76	86	—	19	67	23
Peru	164	1 ¹	185 ²	1 ¹	430	7	110	258	—
Uruguay	283	—	35	78	226	113	35	25	15
Indien	19 464	—	2 449	—	6 021	37 534	38 011	505	—
Irak	1 156	—	464	—	11	8 ¹	64	1 ¹	3 ¹
Iran	5 000 ¹	—	1 400 ¹	—	27 ¹	30 ¹	434	53 ¹	176 ¹
Japan	75	1 ¹	80	18	26	4 ¹	2 622	146	62 ²
Pakistan	5 971	—	164	—	633	1 322	1 472	23	7 ¹
Syrien	1 476	—	914	3	12	22	—	8	8
Turkiet	8 915	610	2 405	279	617	38	60	180	153
Australien	8 956	40 ²	1 895	1 184	59	724	45	37	—
Nya Zeeland	109	—	75	17	16	—	—	9	—
Hela världen	221 480	15 349	87 715	32 101	111 458	112 609	135 109	21 927	8 096

¹ Enl uppskattning av FAO. — ² Inofficiell uppgift.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 162 Totalskördens storlek i olika länder år 1973. 1 000-tal ton
 Total harvest in different countries in 1973. Thousands of metric tons

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Socker- betor
Sverige	1 335	324	1 768	1 209	–	–	–	947	1 782
Danmark	542	140	5 432	444	–	–	–	748	2 521
Finland	462	124	992	1 169	–	–	–	669	612
Norge	20	7	535	351	–	–	–	672	–
Belgien	1 015	63	718	250	27	–	–	1 418	5 500
Bulgarien	3 258	19	1 368	51	2 565	2	62	328	1 719
Frankrike	17 792	327	10 844	2 203	10 620	299	71	7 459	21 800
Grekland	1 738	6	848	106	585	1 ²	90	733	1 412
Irland	229	1 ²	905	162	–	–	–	1 332	1 316
Italien	8 920	38	458	419	5 088	13	1 045	2 947	9 388
Jugoslavien	4 751	118	676	298	8 253	4	32	2 974	3 338
Luxemburg	34	3	58	37	–	–	–	57	–
Nederländerna	725	105	383	134	11	–	–	5 771	5 592
Polen	5 807	8 268	3 158	3 221	13	17	–	51 928	13 664
Portugal	584	134	55	79	509	–	168	1 086	–
Rumänien	5 489	40 ²	730	102	7 397	–	50	2 644	4 380
Schweiz	360	45	173	39	135	–	–	910	540
Sovjetunionen	109 784	10 759	55 044	17 516	13 216	4 514	1 765	108 201	86 800
Spanien	3 966	252	4 402	425	2 038	165	386	5 579	5 501
Storbritannien	5 003	16	9 006	1 080	–	–	–	6 711	7 427
Tjeckoslovakien	4 646	690	2 962	740	619	..	–	5 087	6 163
Ungern	4 502	178	874	72	6 025	9	69	1 355	2 754
Västtyskland	7 134	2 576	6 622	3 045	573	–	–	13 676	15 858
Österrike	939	400	1 087	284	966	3	–	2 117	2 220
Östtyskland	2 861	1 699	2 848	805	13	–	–	11 401	6 682
Algeriet	1 100 ¹	–	400 ¹	32 ¹	4 ¹	3 ²	6 ²	400 ¹	220 ²
Egypten	1 838	–	97	–	2 508	853	2 274	798	–
Kenya	136	–	31	4 ²	1 600 ¹	350 ²	34	215 ²	–
Marocko	1 574	2 ²	1 257	12	217	55	14	226 ²	1 293
Nigeria	4 ¹	–	–	–	608	5 118 ^{1 2}	342 ¹	27 ²	–
Sydafrika	1 871	6	32	91	4 160	237 ²	3 ²	635	–
Tanzania	88	–	–	–	888	282	180 ²	95 ²	–
Tunisien	885	–	210	6	–	7 ²	–	71	50
Förenta Staterna	46 408	667	9 180	9 680	143 435	23 623	4 208	13 588	22 225
Kanada	16 459	363	10 223	5 041	2 803	–	–	2 168	902
Mexiko	2 091	–	305	50	8 355	2 473	392	450	46 ²
Argentina	6 560	650	732	561	9 700	5 386	260	1 535	–
Brasilien	2 032	16	13	38	14 059	250	7 167	1 557 ¹	–
Chile	747	8	107	109	294	–	55	624	856
Peru	115	1 ²	165 ¹	1 ²	616	20	451	1 277	–
Uruguay	297	–	31	55	229	225	137	133	370
Indien	24 735	–	2 379	–	5 643	20 074	65 613	4 451	–
Irak	957	–	462	–	19	9	157	12 ²	40 ²
Iran	4 600	–	923	–	25 ²	33 ²	1 333	481	4 240
Japan	202	1 ²	216	45	30	6 ²	15 717	3 302	3 000 ¹
Pakistan	7 443	–	109	–	767	729	3 578	241	112
Syrien	593	–	102	2	15	13	–	111	152
Turkiet	10 080	690	2 900	380	1 100	33	265	2 200	5 095
Australien	12 094	21 ¹	2 404	1 111	139	1 044	309	693	–
Nya Zeeland	398	–	257	47	102	–	–	238	–
Hela världen	377 272	28 789	169 245	54 379	310 391	101 273	324 468	315 732	252 331

¹ Inofficiell uppgift. – ² Enl uppskattning av FAO.

Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 163 Antal husdjur i olika länder år 1972/73¹. 1 000-tal

Number of livestock in different countries in 1972/73. Thousands

Land	Hästar	Mulåsnor och åsnor	Nöt- kreatur	Svin	Får	Getter	Höns	Bufflar	Kameler
Sverige	52	—	1 841	2 264	347	13 ²	11 631	—	—
Danmark	50	—	2 957	8 423	56	5 ²	16 124	—	—
Finland	48	—	1 884	1 139	145	2 ²	9 628	—	—
Island	39	—	65	6	829	—	210 ²	—	—
Norge	25	—	966	766	1 648	72	6 202 ²	—	—
Belgien	58	1	2 750	4 298	69	3	33 573	—	—
Bulgarien	148	337	1 441	2 598	9 921	302	32 187 ⁴	71	—
Frankrike	447	54	22 509	11 387	10 191	899	196 000 ^{2 4}	—	—
Grekland	195	487	1 055	590	7 906	4 261	30 662	8	—
Irland	103	77 ²	6 970	1 108	4 261	32 ²	10 501	—	—
Italien	257	363	8 738	7 990	7 770	950	110 000 ^{2 4}	67	—
Jugoslavien	964	120 ²	5 366	6 342	7 774	150 ²	44 286	59	—
Luxemburg	1	—	204	90	4	—	283	—	—
Nederländerna	60 ²	—	4 672	6 425	657	20 ²	60 328	—	—
Polen	2 373	—	12 192	19 782	3 050	109	149 700	—	—
Portugal	31	265	1 123	1 994	3 925	731	14 000 ²	—	—
Rumänien	631	36	5 556	8 785	14 455	534	64 496	211	—
Schweiz	47	1	1 911	2 136	335	69	6 698	—	—
Sovjetunionen	7 075	553	104 006	66 593	139 086	5 604	671 090 ⁴	429	249
Spanien	261	699	4 475	8 472	17 191	2 464	45 000 ^{2 4}	—	—
Storbritannien	140 ²	5 ²	14 445	8 979	27 943	6 ²	135 929	—	—
Tjeckoslovakien	101	—	4 466	6 093	889	212	37 672	—	—
Ungern	189	3 ²	1 965	6 980	2 259	35 ³	55 219	—	—
Västtyskland	283	—	13 892	20 028	908	40	99 712	—	—
Österrike	40	—	2 514	3 256	119	51	12 463	—	—
Östtyskland	94	1 ²	5 379	10 361	1 657	96	43 657 ⁴	—	—
Algeriet ²	145	513	925	4	8 000	2 300	15 500	—	185
Egypten	28	1 468	2 128	14	1 994	1 264	25 458	2 135	113
Kenya ²	2	—	7 370	77	3 172	3 600	14 300	—	325
Marocko	370	1 529	3 663	19	18 260	8 152	22 000 ²	—	175 ²
Nigeria ²	250	720	10 920	872	7 550	22 400	81 000 ⁴	—	18
Sydafrika	232	229	10 482	1 036	30 742	4 058	12 600 ²	—	—
Tanzania ²	—	160	11 322	23	2 700	4 400	19 300	—	—
Tunisien	100 ²	250 ²	680 ²	8 ²	3 200 ²	650 ²	12 540	—	180 ²
Förenta Staterna	8 500 ²	5 ²	121 534	59 180	17 724	1 600	406 241	—	—
Kanada	343	4 ²	12 615	6 958	597	24 ²	94 689 ²	—	—
Mexiko	4 334	5 594	27 042	12 921	5 644	8 996	147 200	—	—
Argentina	3 000 ²	340 ²	54 771	5 000 ³	40 000	5 200 ²	31 700 ⁴	—	—
Brasilien	9 350 ³	7 500 ²	85 000 ³	33 000 ³	25 500 ³	16 000 ³	247 107 ²	145 ²	—
Chile	470 ²	30 ²	3 000	989 ³	5 353	830 ²	19 000 ²	—	—
Peru	700 ²	750 ²	4 400 ²	2 200 ²	17 100 ²	1 950 ³	21 295	—	—
Uruguay	410 ²	5 ²	9 860	430	15 902	12 ²	7 000 ²	—	—
Indien ²	930	1 072	179 400	6 700	40 200	68 500	117 705 ⁴	59 000	1 130
Irak ²	128	640	2 030	—	15 500	2 450	6 802	299	311
Iran ²	380	2 139	5 640	45	37 000	14 700	32 000	447	111
Japan	79	—	3 598	7 490	19	137	243 689	—	—
Pakistan ²	400	924	12 869	90	17 480	11 422	27 500	9 857	800
Syrien	63	304	494	—	4 840	608	4 614	1 ²	6
Turkiet	962	2 013	13 045	12	38 806	18 463	38 329	1 039	25
Australien	446 ³	5 ²	29 101	3 257	140 029	87 ²	30 000 ²	—	2 ²
Nya Zeeland	74 ²	—	9 088	507	56 684	40 ²	5 600 ²	—	—
Hela världen	63 820	56 300	1 150 847	654 737	1 020 406	394 732	5 721 640	128 398	13 794

¹ Avser perioden okt-sept. — ² Enl uppskattning av FAO. — ³ Inofficiell uppgift. — ⁴ Inkl ankör och kalkoner.
Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 164 Konsumtion av handelsgödsel i olika länder år 1973/74. 1 000-tal ton
 Consumption of fertilizers in different countries in 1973/74. Thousands of tons

Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O	Land	Kväve N	Fosfor P ₂ O ₅	Kalium K ₂ O
Sverige ¹	263 486	160 831	143 648	Förenta Staterna	8 276 972	4 599 951	4 613 610
Danmark ²	365 000	155 300	215 700	Honduras ^{2 3}	14 000	2 000	8 000
Finland	206 380	197 350	159 223	Jamaica ^{2 3}	11 000	3 600	7 000
Island ³	13 684	7 567	5 438	Kanada	498 000	480 000	205 000
Norge	85 300	51 900	70 300	Kuba	130 400	50 300	96 600
				Mexiko	531 159	180 647	35 729
Belgien	165 225	165 680	192 922				
Bulgarien ³	328 057	258 719	46 135				
Frankrike ²	1 833 000	2 147 100	1 832 600	Argentina ²	51 000	28 000	16 600
Grekland ²	231 600	141 200	22 100	Bolivia	4 783	2 030	1 300 ²
Irland	130 200	189 700	181 250	Brasilien ³	425 000 ²	725 000 ²	523 154
Italien	672 200	475 800	267 500	Chile ³	59 324	115 468	13 893
Jugoslavien ³	368 000 ²	193 460	173 490	Colombia ³	153 833	100 000 ²	58 151
Nederländerna	396 688	106 950	114 065	Ecuador	28 700 ²	15 000 ²	8 710
Polen	1 069 171	847 228	1 413 347	Paraguay ²	1 000	200	1 800
Portugal ²	142 000	78 100	27 800	Peru	80 492	9 208	7 871
Rumänien ³	419 600	320 000 ²	53 200	Uruguay ³	11 600	29 400 ²	7 122
Schweiz	41 530	51 900	54 416	Venezuela ³	40 775	23 484	20 884
Sovjetunionen ³	6 256 000	2 699 000	3 605 000				
Spanien ³	716 000	481 200	264 600				
Storbritannien	874 400	478 200	497 800 ²	Indien	1 835 000	634 000	314 000
Tjeckoslovakien	447 900 ²	393 000	576 000	Indonesien	350 000 ²	85 000 ²	40 300
Ungern ³	492 735	322 174	387 284	Irak	25 000 ²	15 080	1 200
Västtyskland	1 100 841	916 740	1 163 345	Iran	176 793	113 944	1 007
Österrike	132 103	115 748	159 031	Israel	30 335	15 035	11 395
Östtyskland ³	666 100	430 600	658 300	Japan	821 000	792 900	684 900
				Kina ^{3 4}	3 815 000	1 389 700	527 800
Algeriet	93 500 ²	84 100 ²	38 150	Pakistan	341 944	58 083	2 670
Angola ²	12 300	8 100	7 800	Syrien	33 255	7 518	1 797
Egypten ²	380 000	75 000	3 000	Thailand	70 000 ²	44 693	40 064
Etiopien	9 057	10 114	79	Turkiet ³	429 900 ²	280 000	12 700
Ghana	1 000 ²	2 652	2 072				
Kenya	20 370	20 668	2 592				
Marocko ^{2 3}	67 000	45 000	25 000				
Mozambique ²	9 000	3 200	1 800				
Nigeria ²	4 700	4 100	2 500	Australien ²	176 000	1 170 600	104 300
Sydafrika ^{2 3}	231 100	327 300	125 900	Nya Zeeland	32 447	445 000 ²	180 257
Tanzania ³	11 133	5 316	3 004				
Tunisien ^{2 3}	18 900	17 900	6 600	Hela världen	38 656 547	24 253 209	20 699 748

¹ Inkl gödsling i skogsbruket. – ² Inofficiell uppgift. – ³ Avser kalenderår. – ⁴ Enl uppskattning av FAO.
 Källa: FAO, Production Yearbook.

Tabell 165 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar samt dennas andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen i olika länder år 1970
 Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population, in different countries in 1970

Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen	Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	I procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen
Sverige	333	9	Mozambique	1 617	72
Danmark	274	12	Nigeria	15 098	67
Finland	552	25	Sydafrika	2 043	30
Island	13	17	Tanzania	5 017	86
Norge	208	14	Tunisien	591	46
			Förenta Staterna	3 245	4
Belgien	178	5	Honduras	544	67
Bulgarien	1 913	42	Jamaica	176	27
Frankrike	3 113	14	Kanada	640	8
Grekland	1 815	46	Kuba	902	33
Irland	303	27	Mexiko	6 670	47
Italien	4 268	21	Argentina	1 348	15
Jugoslavien	4 885	53	Bolivia	909	58
Nederländerna	316	6	Brasilien	12 534	44
Polen	6 245	38	Chile	772	25
Portugal	1 227	37	Colombia	2 781	45
Rumänien	5 889	52	Ecuador	991	54
Schweiz	207	7	Paraguay	401	53
Sovjetunionen	39 295	32	Peru	1 847	46
Spanien	4 159	34	Uruguay	181	17
Storbritannien	689	3	Venezuela	848	26
Tjeckoslovakien	1 088	16	Indien	146 471	68
Ungern	1 307	25	Indonesien	28 466	70
Västtyskland	2 564	9	Irak	1 116	47
Österrike	532	16	Iran	3 609	46
Östtyskland	966	12	Israel	111	10
			Japan	10 756	21
Algeriet	1 875	56	Kina	237 463	66
Angola	1 054	64	Pakistan	13 038	70
Egypten	5 023	55	Syrien	768	49
Etiopien	9 566	85	Thailand	13 583	76
Ghana	1 914	55	Turkiet	11 014	69
Kenya	3 500	80	Australien	430	8
Marocko	2 521	61	Nya Zeeland	125	12

Källa: FAO, Production Yearbook.

År för ändring	Församling som har flyttats	Från län	Till län
1971	Altuna	Västmanlands	Uppsala
	Frösthult	»	»
	Härnevi	»	»
	Simtuna	»	»
	Torstuna	»	»
	Österunda	»	»
	Björketorp	Älvsborgs	Göteborgs och Bohus
	Glemminge	Kristianstads	Malmöhus
	Hörup	»	»
	Ingelstorp	»	»
	Löderup	»	»
	Valleberga	»	»
	Grimmared	Älvsborgs	Hallands
	Gunnarsjö	»	»
	Karl Gustav	»	»
	Kungsäter	»	»
	Älvsered	»	»
	Gårdserum	Kalmar	Östergötlands
	Hannäs	»	»
	Tryserum	»	»
	Östra Ed	»	»
	Hjärtum	Göteborgs och Bohus	Älvsborgs
	Västerlanda	»	»
	Lindome	Hallands	Göteborgs och Bohus
	Långsjö	Kronobergs	Kalmar
	Södra Råda	Värmlands	Skaraborgs
	Tannåker	Jönköpings	Kronobergs
	Östra Karup	Hallands	Kristianstads
1974	Bodum	Västernorrlands	Jämtlands
	Fjällsjö	»	»
	Tåsjö	»	»
	Femsjö	Jönköpings	Hallands
	Färgaryd	»	»
	Jälluntofta	»	»
	Långaryd	»	»
	Södra Unnaryd	»	»
	Fivlered	Älvsborgs	Skaraborgs
	Norra Åsarp	»	»
	Smula	»	»
	Solberga	»	»
	Götlunda	Örebro	Västmanlands

Områdesindelningen i lantbruksstatistiken 1975

Geographical divisions for agricultural statistics

3 Riksområden

8 Produktionsområden

18 Produktionsområden¹

61 Naturliga jordbruksområden

1. Södra och mellersta Sveriges slättbygder

1 Götalands södra slättbygder (Gss)

01 Skåne-Hallands slättbygd

19 Kristianstads län, slättbygden

22 Malmöhus län, slättbygden

23 Hallands län, slättbygden

2 Götalands mellanbygder (Gmb)

02 Sydsvenska mellanbygden

10 Kalmar län, Kalmarslätten

16 Blekinge län, slättbygden

18 Kristianstads län, mellanbygden

21 Malmöhus län, mellanbygden

03 Öland och Gotland

13 Kalmar län, Öland

14 Gotlands län

3 Götalands norra slättbygder (Gns)

04 Östgötaslätten

05 Östergötlands län, Östgötaslätten

05 Vänerslätten, del av

27 Älvsborgs län, slättbygden

31 Skaraborgs län, slättbygden, Götalandsdelen

32 Skaraborgs län, falbygden

4 Svealands slättbygder (Ss)

05 Vänerslätten, del av

35 Värmlands län, slättbygden

62 Skaraborgs län, slättbygden, Svealandsdelen

06 Mälar- och Hjälmabygden

01 Stockholms län

02 Uppsala län

03 Södermanlands län

40 Örebro län, slättbygden

43 Västmanlands län, slättbygden

2. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder

5 Götalands skogsbygder (Gsk)

07 Sydsvenska högländet

06 Östergötlands län, södra skogsbygden

08 Jönköpings län

09 Kronobergs län

12 Kalmar län, skogsbygden

15 Blekinge län, skogsbygden

17 Kristianstads län, skogsbygden

20 Malmöhus län, skogsbygden

24 Hallands län, skogsbygden

30 Älvsborgs län, södra högländet

34 Skaraborgs län, sydöstra högländet

61 Göteborgs och Bohus län, södra högländet

¹Se kap 2.

- 08 Östsvenska dalbygden
 - 07 Östergötlands län, södra kustlandet
 - 11 Kalmar län, norra kustlandet

- 09 Västsvenska dalbygden
 - 25 Hallands län, norra Halland
 - 26 Göteborgs och Bohus län, länet utom södra höglandet
 - 28 Älvsborgs län, dalbygderna

6 *Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk)*

- 10 Södra Bergslagen
 - 04 Östergötlands län, norra skogsbygden
 - 33 Skaraborgs län, nordöstra höglandet
 - 39 Örebro län, södra skogsbygden
- 11 Västsvenska dalsjöområdet
 - 29 Älvsborgs län, Dalslands bergsbygd
 - 36 Värmlands län, centrala och västra Värmland
- 12 Norra Bergslagen
 - 37 Värmlands län, Bergslagen
 - 41 Örebro län, Bergslagen
 - 42 Västmanlands län, Bergslagen
 - 44 Kopparbergs län, Bergslagen
- 13 Östra Dalarna-Gästrikland
 - 45 Kopparbergs län, östra Dalarna
 - 48 Gävleborgs län, Gästrikland

3. **Norra Sverige**

7 *Nedre Norrland (Nn)*

- 14 Kustlandet i nedre Norrland
 - 49 Gävleborgs län, Hälsinglands kustland
 - 51 Västernorrlands län, kustlandet
- 16 Nordsvenska mellanbygden
 - 38 Värmlands län, norra Värmland
 - 46 Kopparbergs län, mellanbygden
 - 50 Gävleborgs län, inlandet
 - 52 Västernorrlands län, inlandet
 - 55 Jämtlands län, mellanbygden
- 17 Jämtländska siluområdet
 - 54 Jämtlands län, siluområdet

8 *Övre Norrland (Nö)*

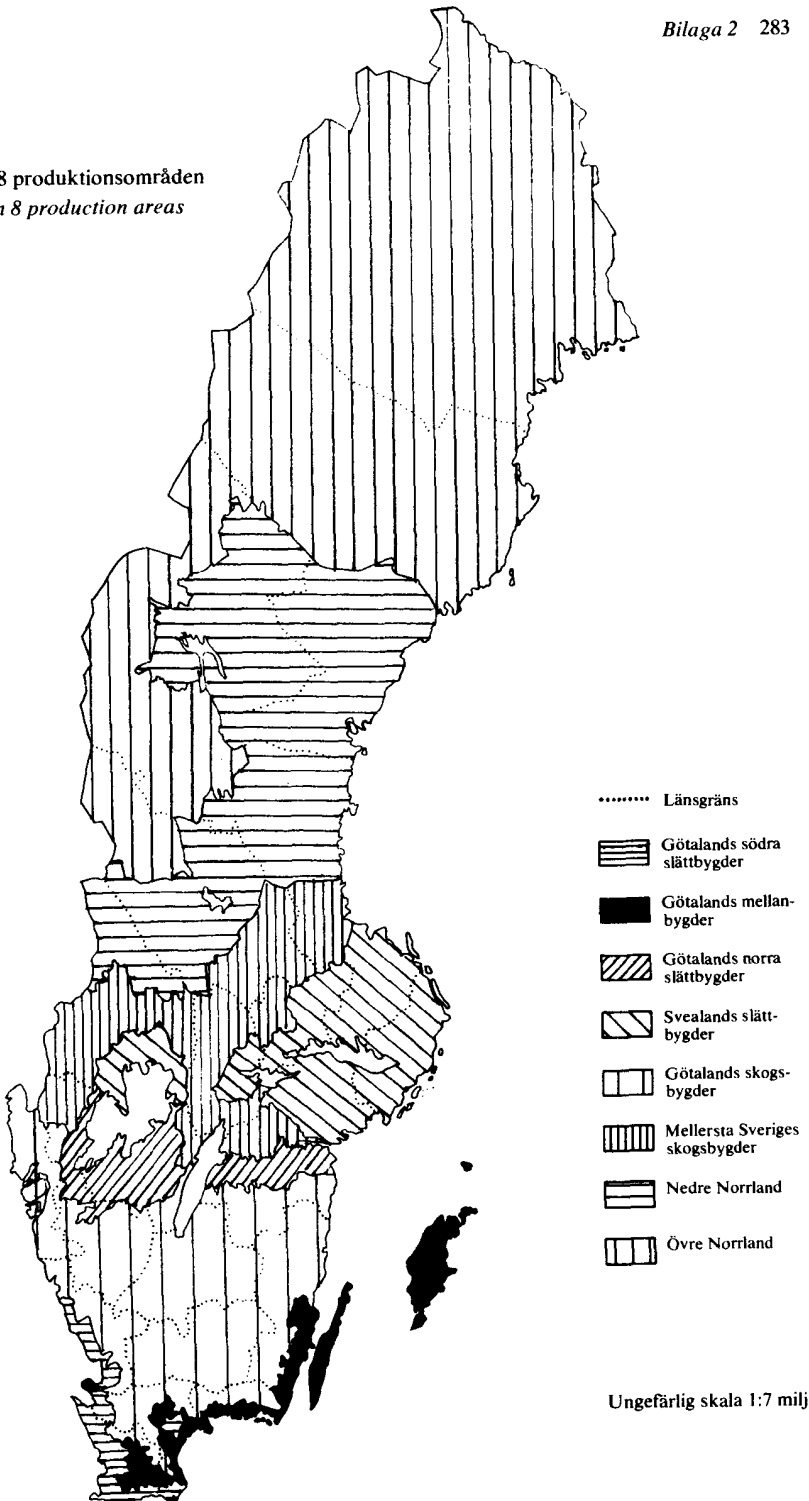
- 15 Kustlandet i övre Norrland
 - 57 Västerbottens län, kustlandet
 - 59 Norrbottens län, kustlandet
- 18 Fjäll- och moränbygden
 - 47 Kopparbergs län, fjällbygden
 - 56 Jämtlands län, fjällbygden
 - 58 Västerbottens län, inlandet
 - 60 Norrbottens län, inlandet

Sverige

Sweden

Indelningen i 8 produktionsområden

The division in 8 production areas

Ungefärlig skala 1:7 milj

Till lantbruksregistret under perioden 1968–1975 insamlade uppgifter¹

Uppgift	1968	1969	1970	1971 ⁴	1972	1973	1974	1975
a) företagarens namn och adress, personnummer, telefonnummer	x	x	x	x	x	x	x	x
b) i företaget ingående fastigheter, deras areal av åker och skogsmark, ägare till arrenderad åker, arrendator till utarrenderad åker	x	x	x	x	x	x	x	x
c) arealen av olika ägoslag för varje församling inom vilken företaget har areal	x	x	x	x	x	x	x	x
d) åkerarealens användning för varje församling inom vilken företaget har areal	x	x	x	x ³	x	x	x	x
e) orsaker till förändringar i åkerarealen	–	x	x	x	x	x	x	x
f) antal husdjur	x	x	x	x	x	x	x	x
g) antal sysselsatta på företaget	–	x ²	x ²	x ³	x	x	x	x
h) ny- och ombyggnadsverksamhet	–	–	x	x ³	x	x	x	x
i) deklaration för potatisregleringen	–	–	–	–	x	x	x	x
j) tillträdesår till nuvarande företag samt företagarens utbildning	–	–	x	–	–	–	–	–
k) brukarebostad	–	x ²	–	–	–	–	–	–
l) stallbyggnader	–	x ²	–	–	–	–	–	–
m) bevattningsanläggningar	–	–	–	–	–	–	–	x
n) övriga anläggningar	–	x ²	–	x ³	–	–	–	–
o) maskiner för jordbruk	–	–	–	x ³	–	–	–	–
p) areal av olika trädgårdsväxter	–	–	x	–	–	x	x	x
q) areal under glas eller plast	–	–	x	–	–	x	x	x

¹ Exkl uppgifter insamlade vid trädgårdsräkningen 1972. – ² Uppgifter insamlades endast för företag med mer än 10 hektar åker. – ³ Uppgifter insamlades endast för företag med minst 0,3 hektar åker. – ⁴ Lantbruksräkning.

1

FÖRETAGARE (brukare) den 26 juni 1975

Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga

Personnummer

Telefonnummer

Organisationsnummer (juridisk person)

Om mer än en företagare finns, redovisas övriga i avsnitt 16

Om Ni överlämnat företaget, fyll i avsnitt 12 på sidan 4 och skicka in blanketten.

1975

UPPGIFTER FÖR ■ LANTBRUKSREGISTRET
 ■ LANTBRUKSSTATISTIKEN
 ■ SKÖRDESKADESKYDDET
 ■ POTATISREGLERINGEN

Uppgifterna på blanketten skall avse ett företag, varmed menas den verksamhet inom jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, frukt- eller trädgårdsodling, som bedrivs under en och samma driftsledning. Se i övrigt bifogad anvisningsbroschyr.

Den ifyllda blanketten skall vara statistiska centralbyrån, SCB, tillhanda **senast den 2 juli 1975**. En försening kan bli medföra att företagen går miste om skördeskadeersättning.

2

BRUKNINGSCENTRUM

Här anges den fastighet på vilken de mest väsentliga ekonomibyggnaderna är belägna. Se även anvisningsbroschyren.
 Ändra och komplettera uppgiften om den är fel eller ofullständig.

3

FASTIGHETER som ingår i företaget den 26 juni 1975

Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga. Även fastighet utan åker eller skog redovisas.

För- samlings- nr	För- samlings- nr	FASTIGHETS BETECKNING (namn och nummer)	Ägd/ arrenderad	Areal under eget bruk		Utarren- derad åker	SCB's kod
				Åker hektar	Skog hektar		
				14	15	16	17 A/A
							18 Förändr.
							19 Sam
				14	15	16	17 A/A
							18 Förändr.
							19 Sam
				14	15	16	17 A/A
							18 Förändr.
							19 Sam
				14	15	16	17 A/A
							18 Förändr.
							19 Sam
				14	15	16	17 A/A
							18 Förändr.
							19 Sam

Om åkerarealen på någon fastighet ändrats, fyll även i avsnitt 14 på sidan 4.

4

FÖRSAMLINGAR

Följ nedanstående församlingsnumrering när Ni fyller i avsnitt 6.

Nr

1

Nr

2

Nr

3

Om uppgifterna är fel eller ofullständiga ändra eller komplettera i fältet till höger om respektive uppgift.

5

**AREALER
FÖRSAMLINGSVIS****AREALER UNDER EGET BRUK**

- åker
- kultiverad betesmark
- annan gräsbärande mark
- skogsmark
- övrig mark

Summa areal under eget bruk

Hektar

1	
2	
3	
4	
5	
6	

Hektar

1	
2	
3	
4	
5	
6	

Hektar

1	
2	
3	
4	
5	
6	

UTARRENDERAD ÅKER

7	
---	--

7	
---	--

7	
---	--

6 ÅKERAREALENS ANVÄNDNING den 26 juni 1975

Ange alla arealuppgifter i hektar med avrundning till en decimal. Vid avrundningen höjs första decimalen en enhet om andra decimalen är 5 eller högre (t ex 0,44 blir 0,4 och 0,45 blir 0,5). 1 tunnland=0,5 hektar. 1000 m²=0,1 hektar.

Följ den församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3) som angivits på sida 1

Ange alla arealuppgifter i hektar med avrundning till en decimal. Vid avrundningen höjs första decimalen en enhet om andra decimalen är 5 eller högre (t ex 0,44 blir 0,4 och 0,45 blir 0,5).
1 tunnland=0,5 hektar. 1000 m²=0,1 hektar.

Följ den församlingsnumrering (nr 1, 2 och 3) som angivits på sida 1
ÅKERAREAL UNDER EGET BRUK
Församling nr

			Rad nr	1 Hektar	2 Hektar	3 Hektar
SPANNMÅL						
(01) Höstvetes samt blandningar av höstvetes och vårvete.	01	Höstvetes till mognad	01			
(03) Höstråg samt blandningar av höstråg och vårråg.	02	Vårvete till mognad	02			
(07) Blandningar av stråsäd och bäljväxter eller stråsådesblandningar, där korn eller havre ingår. Även blandsäd som uppkommit genom hjälpsäd av korn eller havre i vinterskadede höstsäd räknas hit. Bäljväxter med s k stödgröda redovisas på rad 08 eller 24.	03	Höstråg till mognad	03			
(09) Grönfoder av säd, ärter och vicker	04	Vårråg till mognad	04			
(10) Fodermärgkål, grönfoderraps, lupiner, rajgräs (billiongräs), majs, solros m fl vilka är avsedda att användas till grönfoder, ensilage eller bete.	05	Korn till mognad (ej blandsäd)	05			
(11) Vall som används till hö- och ensilageberedning, till grönfoder eller som tillfälligt bete.	06	Havre till mognad (ej blandsäd)	06			
(12) Åker som stadigvarande används som bete (däremot ej kultiverad betesmark).	07	Blandsäd till mognad	07			
(13) Vall som ej utnyttjas 1975 men likväl är att betrakta som åker.	08	Foderärter och vicker till mognad	08			
(14) Odling för skörd av vallfrö.	09	Grönfoder av säd, ärter och vicker	09			
(15) Som matpotatis räknas även färskpotatis, konservpotatis och foderpotatis.	10	Övriga grönfoder- och ensilageväxter	10			
(16) Fodersockerbetor redovisas som "andra växtslag" på rad 26.	11	Slättervall på åker som utnyttjas 1975	11			
(17) Sockerbetor	12	Betesvall på åker som utnyttjas 1975	12			
(18) Raps till grönfoder redovisas på rad 10.	13	Slätter- och betesvallar som ej utnyttjas 1975	13			
(19) Raps till grönfoder redovisas på rad 10.	14	Frövall	14			
(20) Höstrybs till mognad	15	Matpotatis	15			
(21) Våraps till mognad	16	Fabrikspotatis	16			
(22) Höstrybs till mognad	17	Sockerbetor	17			
(23) Våraps till mognad	18	Höstraps till mognad	18			
(24) Våraps till mognad	19	Våraps till mognad	19			
(25) Höstrybs till mognad	20	Höstrybs till mognad	20			
(26) Våraps till mognad	21	Våraps till mognad	21			
(27) Vitsenap till mognad	22	Vitsenap till mognad	22			
(28) Vitsenap till mognad	23	Övriga oljeväxter till mognad	23			
(29) Vitsenap till mognad	24	Kökärter till mognad	24			
(30) Vitsenap till mognad	25	Trädgårdsväxter	25			
(31) Vitsenap till mognad	26	Andra växtslag	26			
(32) Vitsenap till mognad	27	Helträda	27			
(33) Vitsenap till mognad	28	Annat obrukad (ej nedlagd) åker	28			
(34) Vitsenap till mognad						
(35) Vitsenap till mognad						
(36) Vitsenap till mognad						
(37) Vitsenap till mognad						
(38) Vitsenap till mognad						
(39) Vitsenap till mognad						
(40) Vitsenap till mognad						
(41) Vitsenap till mognad						
(42) Vitsenap till mognad						
(43) Vitsenap till mognad						
(44) Vitsenap till mognad						
(45) Vitsenap till mognad						
(46) Vitsenap till mognad						
(47) Vitsenap till mognad						
(48) Vitsenap till mognad						
(49) Vitsenap till mognad						
(50) Vitsenap till mognad						
(51) Vitsenap till mognad						
(52) Vitsenap till mognad						
(53) Vitsenap till mognad						
(54) Vitsenap till mognad						
(55) Vitsenap till mognad						
(56) Vitsenap till mognad						
(57) Vitsenap till mognad						
(58) Vitsenap till mognad						
(59) Vitsenap till mognad						
(60) Vitsenap till mognad						
(61) Vitsenap till mognad						
(62) Vitsenap till mognad						
(63) Vitsenap till mognad						
(64) Vitsenap till mognad						
(65) Vitsenap till mognad						
(66) Vitsenap till mognad						
(67) Vitsenap till mognad						
(68) Vitsenap till mognad						
(69) Vitsenap till mognad						
(70) Vitsenap till mognad						
(71) Vitsenap till mognad						
(72) Vitsenap till mognad						
(73) Vitsenap till mognad						
(74) Vitsenap till mognad						
(75) Vitsenap till mognad						
(76) Vitsenap till mognad						
(77) Vitsenap till mognad						
(78) Vitsenap till mognad						
(79) Vitsenap till mognad						
(80) Vitsenap till mognad						
(81) Vitsenap till mognad						
(82) Vitsenap till mognad						
(83) Vitsenap till mognad						
(84) Vitsenap till mognad						
(85) Vitsenap till mognad						
(86) Vitsenap till mognad						
(87) Vitsenap till mognad						
(88) Vitsenap till mognad						
(89) Vitsenap till mognad						
(90) Vitsenap till mognad						
(91) Vitsenap till mognad						
(92) Vitsenap till mognad						
(93) Vitsenap till mognad						
(94) Vitsenap till mognad						
(95) Vitsenap till mognad						
(96) Vitsenap till mognad						
(97) Vitsenap till mognad						
(98) Vitsenap till mognad						
(99) Vitsenap till mognad						
(100) Vitsenap till mognad						
(101) Vitsenap till mognad						
(102) Vitsenap till mognad						
(103) Vitsenap till mognad						
(104) Vitsenap till mognad						
(105) Vitsenap till mognad						
(106) Vitsenap till mognad						
(107) Vitsenap till mognad						
(108) Vitsenap till mognad						
(109) Vitsenap till mognad						
(110) Vitsenap till mognad						
(111) Vitsenap till mognad						
(112) Vitsenap till mognad						
(113) Vitsenap till mognad						
(114) Vitsenap till mognad						
(115) Vitsenap till mognad						
(116) Vitsenap till mognad						
(117) Vitsenap till mognad						
(118) Vitsenap till mognad						
(119) Vitsenap till mognad						
(120) Vitsenap till mognad						
(121) Vitsenap till mognad						
(122) Vitsenap till mognad						
(123) Vitsenap till mognad						
(124) Vitsenap till mognad						
(125) Vitsenap till mognad						
(126) Vitsenap till mognad						
(127) Vitsenap till mognad						
(128) Vitsenap till mognad						
(129) Vitsenap till mognad						
(130) Vitsenap till mognad						
(131) Vitsenap till mognad						
(132) Vitsenap till mognad						
(133) Vitsenap till mognad						
(134) Vitsenap till mognad						
(135) Vitsenap till mognad						
(136) Vitsenap till mognad						
(137) Vitsenap till mognad						
(138) Vitsenap till mognad						
(139) Vitsenap till mognad						
(140) Vitsenap till mognad						
(141) Vitsenap till mognad						
(142) Vitsenap till mognad						
(143) Vitsenap till mognad						
(144) Vitsenap till mognad						
(145) Vitsenap till mognad						
(146) Vitsenap till mognad						
(147) Vitsenap till mognad						
(148) Vitsenap till mognad						
(149) Vitsenap till mognad						
(150) Vitsenap till mognad						
(151) Vitsenap till mognad						
(152) Vitsenap till mognad						
(153) Vitsenap till mognad						
(154) Vitsenap till mognad						
(155) Vitsenap till mognad						
(156) Vitsenap till mognad						
(157) Vitsenap till mognad						
(158) Vitsenap till mognad						
(159) Vitsenap till mognad						
(160) Vitsenap till mognad						
(161) Vitsenap till mognad						
(162) Vitsenap till mognad						
(163) Vitsenap till mognad						
(164) Vitsenap till mognad						
(165) Vitsenap till mognad						
(166) Vitsenap till mognad						
(167) Vitsenap till mognad						
(168) Vitsenap till mognad						
(169) Vitsenap till mognad						
(170) Vitsenap till mognad						
(171) Vitsenap till mognad						
(172) Vitsenap till mognad						
(173) Vitsenap till mognad						
(174) Vitsenap till mognad						
(175) Vitsenap till mognad						
(176) Vitsenap till mognad						
(177) Vitsenap till mognad						
(178) Vitsenap till mognad						
(179) Vitsenap till mognad						
(180) Vitsenap till mognad						
(181) Vitsenap till mognad						
(182) Vitsenap till mognad						
(183) Vitsenap till mognad						
(184) Vitsenap till mognad						
(185) Vitsenap till mognad						
(186) Vitsenap till mognad						
(187) Vitsenap till mognad						
(188) Vitsenap till mognad						
(189) Vitsenap till mognad						
(190) Vitsenap till mognad						
(191) Vitsenap till mognad						
(192) Vitsenap till mognad						
(193) Vitsenap till mognad						
(194) Vitsenap till mognad						
(195) Vitsenap till mognad						
(196) Vitsenap till mognad						
(197) Vitsenap till mognad						
(198) Vitsenap till mognad						
(199) Vitsenap till mognad						
(200) Vitsenap till mognad						
(201) Vitsenap till mognad						
(202) Vitsenap till mognad						
(203) Vitsenap till mognad						
(204) Vitsenap till mognad						
(205) Vitsenap till mognad						
(206) Vitsenap till mognad						

7 YRKESMÄSSIG ODLING AV TRÄDGÅRDSVÄXTER

Fritidsarealer den 26 juni 1975

Ange alla arealuppgifter i hektar med avrundning till en decimal. 1 tunnland=0,5 hektar. 1000 m²=0,1 hektar. Till köksväxter räknas kål, morötter, rödbetor, kålrötter, lök, sallad m m.

36	Köksväxter	36			
37	Blommor	37			
38	Frukträd	38			
39	Bärbuskar	39			
40	Jordgubbar	40			
41	Plantaskolor för trädgårdsväxter	41			
42	Övrig trädgårdsareal	42			
43	Summa fritidsareal för trädgårdsväxter	43			

8 BEVATTNINGSANLÄGGNINGAR

Har Ni bevattningsanläggning för växtodling? ☐ Ja ☐ Nej

Om svaret är Nej.

Avser Ni att skaffa be-

vattningsanläggning under de närmaste två-tre åren? ☐ Ja ☐ Nej

I DETTA FÄLT FÅR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS
RESERVERAT FÖR MASKINELL LÄSNING

Första frågan besvaras med Ja även i de fall Ni hyr, lånar eller endast är delägare i anläggning. Har Ni köpt anläggning men ej fått den levererad besvaras frågan också med Ja.

9 ANTAL SYSSELSATTA på företaget den 26 juni 1975

Redovisa det antal personer som fyllt 15 år och som tillhör företagets arbetsstyrka. Medräkna även personer som på grund av sjukdom, semester e dyl ej är i arbete men som normalt skulle ha ingått i arbetsstyrkan den 26 juni 1975.

OBS Hushållsarbete ingår ej i redovisningen. Företagaren redovisas alltid.

STADIGVARANDE SYSSELSATTA

Alla som regelbundet deltar i arbetet, således även personer som är deltidssysselsatta, t ex med skötsel av djur.

Redovisa med hänsyn till den normala arbetsinsatsen per vecka.

Företagare och familjemedlemmar

● mer än 30 timmar per vecka

● 30 timmar eller mindre per vecka

Övrig arbetskraft

● mer än 30 timmar per vecka

● 30 timmar eller mindre per vecka

Män		Kvinnor	
15-66 år	67 år och däröver	15-66 år	67 år och däröver
Antal	Antal	Antal	Antal
11	12	13	14
21	22	23	24
31	32	33	34
41	42	43	44

TILLFÄLLIGT SYSSELSATTA

Dels alla tillfälligt anställda, dels övriga personer som endast kortvarigt deltar i arbetet på företaget.

Företagare och familjemedlemmar

Övrig arbetskraft

51	52	53	54
61	62	63	64

10 ANTAL HUSDJUR den 26 juni 1975

Finns ej nötkreatur, får, svin eller höns på företaget, sätt kryss i vidstående ruta ☐

Om endast vissa djurslag saknas, sätt streck (-) i summarutan för dessa.

NÖTKREATUR

Antal

Kor för mjölkproduktion (även sinkor och utslagskor)	74
Kor huvudsakligen för uppfödning av kalvar (amkor och dikor)	75
Kvigor, tjuvar och stutar, 1 år och däröver	76
Kalvar under 1 år	77
Summa nötkreatur	78

FÅR

Antal

Tackor och baggar, födda 1974 och tidigare	79
Lamm	80
Summa får	81

SVIN

Antal

Galtar för avel 6 månader och däröver	82
Modersuggor (även första gången dräktiga suggor samt utslagsuggor)	83
Övriga svin 3 månader och däröver	84
Övriga svin under 3 månader	85
Summa svin	86

HÖNS OCH KYCKLINGAR

Antal

Höns kläckta 1974 och tidigare	87
Kycklingar av värpraser	88
Kycklingar, broiler	89
Summa höns och kycklingar	90

11 NY- OCH OMBYGGNADSVERSAMHET

under tiden 27 juni 1974-26 juni 1975

Arealer under glas eller plast den 26 juni 1975

Ange alla arealer i kvadratmeter.

Typ av anläggning

	Med uppvärmning	Utan uppvärmning
Kvadratmeter		
Värthus av glas	44	45
Värthus av plast	46	47
Bänkgård	48	49

Om Ni inte har någon byggnadsversamhet att redovisa, skall detta anges med kryss i Nej-rutorna.

Har på företaget under tiden 27 juni 1974-26 juni 1975

pågått nybyggnad av djurstall, loge, lada, annan lagerlokal, traktorgarage, maskinhall, växthus e dyl? ☐ Ja ☐ Nej

pågått större ombyggnad eller större reparation av ovanstående byggnadslag? ☐ Ja ☐ Nej

Vid enbart underhålls-, ombyggnads- eller reparationsarbete av mindre omfattning (t ex omläggning av tak, byte av inredning osv) eller vid enbart insättning av tork, utgödslingsanordning, mjölktank e dyl sätt kryss i Nej-rutan.

Uppgiftsskyldighet

Uppgifter skall lämnas för företag inom jordbruk, skogsbruk och husdjurskötsel. Uppgifter skall lämnas av den som tillställts blankett eller i övrigt är uppgiftsskyldig enligt bifogad anvisningsbroschyr. Företagare som erhållit blankett men upphört med verksamheten skall lämna uppgift om förändringen.

Författning

Uppgifterna insamlas enligt Kungl Maj:ts kungörelse 1968:111 (ändrad 1972:46)

Sekrelesskydd

Uppgifterna är sekretesskyddade enligt 16 § sekretesslagen 1937:249.

13 ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

[illegible]

15 UNDERSKRIFT

Innan blanketten undertecknas, kontrollera att sidorna 2 och 3 har ifyllts!

Härmed försäkras på heder och samvete att uppgifterna är fullständiga och riktiga samt att jag är myndig och ej begärd i konkurs. Uppgifter om potatisareal på sida 2 utgör också deklaration för potatisregleringen (se även sida 6 i anvisningsbroschyren).

Ort och datum

Namnteckning _____ den / 1975

17 FÖR SCB's NOTERINGAR

P01	P03	P5-06	P7	P8	P9	P10	P11	P15 Ovr	P16 Sign	P18 Br ket	P19 Datum	P20 OTS	P#1 Region 1	P#2 Region 2	P#3 Region 3	SCB's id-nr

12 OM HELA FÖRETAGET ÖVERLÄTTS...

... markera med kryss i tillämplig ruta hur överlåtelsen skett.

- ☐ Försäljning; arvskifte, gåva
☐ Utarrendering
☐ Återlämnat arrende
☐ Annan orsak

Uppge den nye företagarens namn, adress och telefonnummer.

Överlåtit till (Namn, adress och telefonnummer)

1.4 OM FÖRETAGET ÄNDRAT ÅKERAREAL...

... ange för berörd fastighet nedan orsak till förändring samt namn, adress och telefonnummer för den företagare som Ni övertagit åkerareal från eller överlätit åkerareal till. Ange också om möjligt SCB's identifieringsnummer för detta företag.

ÖKNING av åker genom	MINSKNING av åker genom	Övertagit från/överlåtitt till (Namn, adress och telefonnummer)
☐ 1 köp, arv, gåva ☐ 2 tillarrendering ☐ 3 återttaget arrende ☐ 4 nyodling av åker	försäljning, ☐ 5 arvskifte, gåva ☐ 6 utarrendering ☐ 7 återlämnat arrende ☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva ☐ 2 tillarrendering ☐ 3 återttaget arrende ☐ 4 nyodling av åker	försäljning, ☐ 5 arvskifte, gåva ☐ 6 utarrendering ☐ 7 återlämnat arrende ☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva ☐ 2 tillarrendering ☐ 3 återttaget arrende ☐ 4 nyodling av åker	försäljning, ☐ 5 arvskifte, gåva ☐ 6 utarrendering ☐ 7 återlämnat arrende ☐ 8 nedläggning av åker	
☐ 1 köp, arv, gåva ☐ 2 tillarrendering ☐ 3 återttaget arrende ☐ 4 nyodling av åker	försäljning, ☐ 5 arvskifte, gåva ☐ 6 utarrendering ☐ 7 återlämnat arrende ☐ 8 nedläggning av åker	

ÖVRIGA FÖRETAGARE (brukare)

Om företaget har mer än en företagare (avsnitt 1 sida 1) redovisas uppgifter för ytterligare högst två företagare nedan. Ändra och komplettera uppgifterna om de är fel eller ofullständiga.

Namn		SCB-kod
Utdeln adress		Phyt
Postnummer	Post-anstalt	Bort
Personnummer	Telefon-nummer	

ÅRSVÄXTRAPPORT för den 30 juli 1975

1 Omdöme den 30 juli om skördeutsikterna

Genomsnittlig bedömning av skördeutsikterna för olika växtslag inom församlingen med avseende på årets skördekvantitet anges i vidstående kolumner enligt följande sifferskala:

Mycket god skörd anges med 5
God skörd anges med 4
Medelmåttig skörd (medelskörd)..... anges med 3
Betydligt under medelmåttig skörd .. anges med 2
Nära missväxt anges med 1
Fullständig missväxt..... anges med 0

Om utsikterna ej kan anges med ett heltal, sättes heltal med en decimal.

Ex. Över "medelmåttig" men till kvantiteten ej fullt "god" skörd betecknas med 3,5. Under "medelmåttig" men ändå ej "betydligt under medelmåttig" skörd betecknas med 2,5.

Medelmåttig skörd inom församlingen bör motsvara skörden per hektar i medeltal för ett tillräckligt antal år (t ex de senaste tio åren).

För de växtslag som inte odlas inom församlingen sättes streck (—)

Höstvete
Vårvete
Höstråg
Vårråg
Korn
Havre
Blandsäd
Kökärter
Foderärter och vicker

Siffror för skörde-
utsikten

01 Höstraps 10
02 Vårrops 11
03 Höstrybs 12
04 Vårrys 13
05 Vitsenap 14
06 Potatis 15
07 Sockerbeter 16
08 Hö från vall 17
09 Bete..... 18

2 Väderlekens inflytande på växtligheten under tiden 15 maj – 30 juli

De tillämpliga alternativen markeras med kryss

	Höstsäd	Vårsäd	Höstolje- växter	Vårölje- växter	Potatis	Slätter- vall	Bete
Gynnsammare än normalt	☐ 19	☐ 20	☐ 21	☐ 22	☐ 23	☐ 24	☐ 25
Normalt.....	☐ 26	☐ 27	☐ 28	☐ 29	☐ 30	☐ 31	☐ 32
Ogynnsammare än normalt	☐ 33	☐ 34	☐ 35	☐ 36	☐ 37	☐ 38	☐ 39

4 Upplysningar om höskördens kvalitet

De tillämpliga alternativen markeras med kryss

Bättre än normal ☐ 96
Normal..... ☐ 97
Sämré än normal ☐ 98
Kan ej anges ☐ 99
(höet ej bärgat)

3 Orsaker till större skador på växtligheten under tiden 15 maj – 30 juli

Ifylles endast i förekommande fall

OBS Flera orsaker kan samtidigt föreligga för varje gröda (grödgrupp)

	Höstsäd	Vårsäd	Höstolje- växter	Vårölje- växter	Potatis	Slätter- vall	Bete
Kyla.....	☐ 40	☐ 41	☐ 42	☐ 43	☐ 44	☐ 45	☐ 46
Regn.....	☐ 47	☐ 48	☐ 49	☐ 50	☐ 51	☐ 52	☐ 53
Nattfrost.....	☐ 54	☐ 55	☐ 56	☐ 57	☐ 58	☐ 59	☐ 60
Torka.....	☐ 61	☐ 62	☐ 63	☐ 64	☐ 65	☐ 66	☐ 67
Slagregn eller hagel.....	☐ 68	☐ 69	☐ 70	☐ 71	☐ 72	☐ 73	☐ 74
Översvämning.....	☐ 75	☐ 76	☐ 77	☐ 78	☐ 79	☐ 80	☐ 81
Insektsangrepp.....	☐ 82	☐ 83	☐ 84	☐ 85	☐ 86	☐ 87	☐ 88
Växtsjukdomar.....	☐ 89	☐ 90	☐ 91	☐ 92	☐ 93	☐ 94	☐ 95

Annan orsak: ange orsak och gröda

Uppgiftslämnarens underskrift

Ort och datum den / 1975
Telefonnummer (även riktnummer)

Namnteckning

Blankettutgivare
STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Avdelningen för areell statistik

Sakregister

Hänvisning till tidigare årgångar av Jordbruksstatistisk årsbok (JÅ) lämnas för vissa äldre undersökningar.

A

Administrativa områden 40, 279
Affärsbankernas kreditgivning 256, 258
Animaliska produkter
priser 210, 223–224
produktion 189–224
Anläggningar och maskiner
antal 108
antal företag 106
fördelning efter
drivmedelsslag 107
inköp av maskiner och redskap 109–110
Annan gräsbärande mark
areal 49
definition 45
Anställda (inom jordbruk),
se Arbetskraft
Arbetsinkomst 250
Arbetsinsats 81–83
Arbetskraft
antal arbetstimmar i jordbruk 72
antal arbetstimmar i skogsbruk 73, 79–80
antal arbetstimmar i trädgårdsbruket 77
arbete utanför företaget 81–83
arbetslöshet 68
arbetstid 68
fast anställda JÅ 1972 58
företagare jämte familjemedlemmar 70, 72–73
förvärvsarbete inom jordbruk m m 65–67, 254, 278
lejd arbetskraft 70–73, 79–80, 83–84
lejda arbetstimmar 71–73, 75, 77, 80

löner 74–77
olycksfall 83–84
sysselsättning i skogsbruk 73, 78–80
sysselsättningsförhållanden 65–68, 70, 81–83
tillfälligt anställda 70
yrkesskador i jordbruk m m 83–84
åldersfördelning 69, 76, 82, 195
Arbetslöshet 68
Arbetstid 68
Arbetsstillfällen 79
Arbetstimmar
antal lejda 71–73, 75, 77, 80
fördelade efter arbetskraftskategori i enskilt skogsbruk 80
i storskogsbruket 80
Areal
arrenderad 49, 103
besädd 139–141, 144–145
bevattnad och obevattnad 177
fördelning efter företagarekategori 53, 59
fördelning efter storleksgrupper 51, 55, 57, 124, 137
genomsnittlig areal av olika grödor 126–127
internationella uppgifter 273
kemiskt ogräsbekämpad 118
kultiverad betesmark 49
markkarterad 177
olika grödor 122–127, 148–149, 274
skog 49, 57–59, 79, 273
upplöjd (utvintrad) areal 128
vallinsädd 165
åker 49, 51, 53, 55, 58, 122–125, 273
ägd 49
övrig mark 49, 273
Arrenderad åker 49, 103
Arrenderade företag 48
Avelssvin, se Svin
Avgångsvederlag 263–265

Avkastning per hektar, se Hektarskörd
Avräkningsprisindex 255, 257

B

Baggar, se Får
Baljväxter
odlad areal 122–125
skördeutfall 130–131
skördeutsikter 131
statsplomberat utsäde 150
Befolkning
folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort 64
folkmängdens fördelning på städer och landsbygd JÅ 1973 55
folkmängdens fördelning på större åldersgrupper JÅ 1973 56–57
förvärvsarbete inom jordbruk m m 65–67, 278
jordbrukarnas åldersfördelning 69, 82, 195
Besiktning av slakt 222
Besädd areal
oljeväxter 144–145
potatis, slättervall, spannmål 140–141
Besättningsstorlek
efter företagares ålder 195
får 196–197
höns 200–201
kor 104, 194–195
ladugårdarnas ålder 104
nötkreatur 194–195
svin 198–199
Bete, se Betesmark och Betesvall
Betesmark
areal 49, 122–124, 273
definition 45
Betesvall
antal företag 127
odlad areal 122–124
odlingarnas storlek 127

skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 Betodling, se Sockerbetor
 Betäckta sugor 212
 Bevattnad areal 177
 Biologisk skörd 136–137, 167, 176, 180–181
 Blandsäd
 antal företag 127
 hektarskörd 136–138, 180–181
 odlad areal 122, 124
 odlingarnas storlek 127
 skördesätt 159
 skördetidpunkt 179
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 130
 såtidpunkt 178
 totalskörd 141
 utsädesmängd 152
 vallinsädd 165
 växtperiodens längd 179
 Blommor, se Trädgårdsväxter
 Bokföringsuppgifter 244–250
 Broiler 203–204
 Brukningsenhet(er), se Företag
 Bruttonationalprodukt 259–261
 Brödsäd
 kvalitet 132, 161–162
 odlad areal 122–125
 Bufflar 276
 Byggnadskostnadsindex 100–101
 Byggnadssätt JÅ 1975 95
 Byggnadsverksamhet
 djurplatser, ny- och tillbyggda 98
 kostnader JÅ 1973 89
 lagerlokaler, nybyggda 99
 nyuppförda byggnader 97, 99
 nyuppförda kreatursplatser JÅ 1973 88
 nyuppförda rumsenheter JÅ 1970 85
 övriga ekonomibyggnader, ny- och tillbyggda 99
 Bänkgård 147, 149
 Bär, se Trädgårdsväxter
 Bärgad skörd (per hektar) 138
 Bärningsförluster på slättervall 134

C

Cisterner, antal 108
 Cisternvolym 108

D

Dagsverken
 utanför brukningsenheten 82–83
 utförda inom enskilt skogsbruk JÅ 1973 70
 Djurplatser, antal nybyggda 98
 Djurstallar
 antal nybyggda 97
 byggnadssätt JÅ 1975 95
 Dragbilar JÅ 1973 95
 Driftslån 263–265
 Drivmedel
 antal maskiner efter olika drivmedelsslag 107
 förbrukning 119–120
 Dödsfall, se Olycksfall

E

Ekonomibyggnader 99
 Elever 269–270
 Energibalans för
 växtodlingen 182–184
 Ensilageväxter (och grönfoder), areal 123–124
 Ersättningsberäkningar 185
 Ersättningsområden, se Skördeområden
 Export (av livsmedel) 232–233

F

Fabrikspotatis, se Potatis
 Faktorpris 259–261
 Falltal 161
 Fastighetspriser 89–96
 Fastighetstaxering 85–88
 Fetthalt i mjölk 206, 210
 Fjäderfä, se även Höns
 produktion 222
 Fläskproduktion 218, 222–223
 Foderblandningar, produktion 114
 Fodermedelsförbrukning 115
 Foderrotfrukter, odlad areal JÅ 1970 114–127
 Fodersäd
 kvalitet 162
 odlad areal 122–125
 Foderväxter, odlad areal 122–125
 Foderarter och vicker
 odlad areal 122–124
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 Folk- och bostadsräkningen 64–66
 Folkmängd, se Befolkning
 Friland
 areal 147
 odling 148
 Frukt, se Trädgårdsväxter
 Frövall 122–123, 163
 Får och getter
 antal 276
 produktion 223
 slaktdjursbesiktningar 222
 Får och lamm
 antal 191–193, 196
 antal företag 197
 besättningsstorlek 196–197
 fårkontroll 219–220
 priser 223
 Fårkontrollen 219–220
 Födoämnen, konsumtion av 226–228
 Föl, se Hästar
 Förbrukning (inköp) av
 drivmedel 119–120
 energi inom växtodlingen 182
 fodermedel 115
 födo- och njutningsämnen 226–228
 handelsgödselmedel 111–113, 236, 277
 insektsmedel 117
 maskiner och redskap 110
 ogräsmedel 117
 oljekraftfoder 114–115
 rengörings- och desinfektionsmedel JÅ 1975 115
 växtnäringsämnen 111–113, 236, 277
 växtskyddsmedel 117
 Förbränningsmotorer, stationära JÅ 1973 95
 Föreningsbanksrörelsens kreditgivning 256, 258
 Föreningsrörelse, ekonomisk 267–268
 Företag
 antal arrenderade 48
 antal ägda 48
 definition 45
 efter bruksform 48, 60
 fördelning efter besättningsstorlek 194–201
 fördelning efter företagarekategori 52–53, 195
 fördelning på storleksgrupper efter skogsmarksareal 56–58

fördelning på storleksgrupper
 efter åkerareal 50–51, 54, 58
 inkomster och utgifter 234–242
 med husdjur av olika
 slag 190, 194–198
 med maskininnehav 106
 med odling av olika
 grödor 126–127
 med trädgårdsodling 147–149
 strukturförändringar 47, 60–61,
 196
 Företagare, definition 45
 Företagarvinst 245, 247
 Företagsregister, se Lantbrukets
 företagsregister
 Förmålning 142–143
 Förmögenheter i jordbruket,
 netto 237, 243
 per brukningsenhet 248–249
 totala 237
 Förmödenheter 111–120
 Förräntning 245, 247
 Försäkringsbolagens kredit-
 givning 256, 258
 Förvärvsarbetande, se Arbetskraft
 Förädlingsvärde 259, 261

G

Galtar, se Svin
 Getter, se Får och getter
 Glesbygd, befolkning 64
 Grisar, se Svin
 Grädde, produktion 210
 Grödareal, genomsnittlig 126–127
 Grönfoder- och ensilageväxter,
 areal 122–124
 Grönsaker, se Trädgårdväxter
 Gårdsindex 100–101
 Gödselmedel 111–113, 277

H

Hampa, se Spånadsväxter
 Handelsgödsel
 förbrukning 111, 113, 277
 priser 112
 växtnäringssämnen 113
 Havre
 antal företag 127
 förmålning 143
 hektarskörd 136–138, 180–181
 kvalitet 162
 odlad areal 122–124, 274
 odlingarnas storlek 127
 priser 143

skördesätt 159
 skördeetidpunkt 179
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 130
 sorter 157
 såtidpunkt 178
 totalskörd 141, 275
 utsädesmängd 152
 vallinsädd 165
 växtperiodens längd 179
 Hektarskörd
 efter potatisodlingens
 storlek 176
 efter storleksgrupp 137
 efter såtidpunkt 180–181
 efter vallålder 167
 höstvet, vårvete, höstråg,
 korn, havre, blandsäd,
 slättervall, matpotatis, fabriks-
 potatis 136, 138
 raps, rybs, vitsenap 144–145
 sockerbetor 146
 Hektarvärde
 skog 88
 åker 88
 Hektolitervikt 162
 Helträda, areal 123–124
 Hirs och sorghum 274–275
 Husdjur, antal 190–193, 202–204
 Hypoteksinstitutionens kredit-
 givning 258
 Hästar
 antal 192, 204, 276
 köttproduktion 223
 premiering 221
 priser 223
 slakt djursbesiktningar 222
 Hö, se även Slättervall
 botanisk sammansättning JÅ
 1974 185
 bärgningsmetoder 170
 fodervärde JÅ 1974 185
 kvalitet 132, 168
 priser 143
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 Höns
 antal 190–191, 193, 201–204, 276
 antal företag 190, 200
 besättningsstorlek 200–201
 Höstoljeväxter
 kvalitet 132, 144–145
 utsäde 150
 Höstraps, se Oljeväxter

Höstrybs, se Oljeväxter
 Höstråg, se Råg
 Höstsädd, areal 153
 Höstsädd, kvalitet 132, 161–162
 Höstvet, se Vete
 Hötork 106

I

Import (av livsmedel) 230–231, 233
 Index
 avräkningsprisindex 255, 257
 byggnadskostnadsindex 100–101
 gårdsindex 100–101
 konsumentprisindex 255–257
 prisregleringsprisindex 255, 257
 producentprisindex 255, 257
 produktionsmedelspris-
 index 255, 257
 världsmarknadsprisindex 256–257
 totalindex (för byggnads-
 kostnader) 100
 Indirekta skatter JÅ 1973 253
 Inkomst av jordbruksfastighet
 237, 242, 251–252, JÅ 1974
 270–271
 Inkomster i jordbruket
 se Intäkter i jordbruket
 Inkomstfördelning 254
 Inkomststrukturen i
 jordbruket JÅ 1974 260, 269–271
 Inkomsttagare inom jordbruk
 med binärar
 efter inkomstklass 254
 efter yrkesställning 253–254
 Inköp (förbrukning) av, se För-
 brukning av
 Inre rationalisering 262–264
 Insektssmedel, förbrukning
 117
 Insåning, se Vallinsädd
 Internationella uppgifter
 förvärvsarbetande befolkning
 inom jordbruk 278
 handelsgödsel, konsumtion 277
 husdjurskötsel 276
 totalskörd 275
 åkerarealens användning 274
 ägoslagsfördelning 273
 Intäkter i jordbruket
 per brukningsenhet 238–239
 per 10 hektar åker 246
 totala 236–237
 Inventarier, inköp och under-
 håll 236, 240

J

Jakt och viltvård
 antal sysselsatta 66
 Jeepar JÅ 1973 95, 97
 Jordarter 177
 Jordbrukarfamiljens inkomst 250
 Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter 236–237
 Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse 267–268
 Jordbruksbefolkning, se Befolkning
 Jordbruksekonomi 234–261
 Jordbruksfastighet
 inkomst av 237, 242, 251–252, JÅ 1974 270–271
 priser 89–96
 taxeringsvärden 85–88
 ägarekategori 87
 Jordbruksinventeringen
 arbetskraft 71–73
 drivmedelsförbrukning 119–120
 husdjursskötsel 203–204
 maskiner m m 108–109
 svinlakt 218
 systemtäckdikning 103
 Jordbruksräkning, se Lantbruksräkning och Lantbrukets företagsregister
 Jordbruksvärde 85–86, 88
 Jordförvärvslån 263–265

K

Kalvar, se även Nötkreatur
 gödkalv, priser 223
 mindre kalv
 köttproduktion 223
 priser 223
 Kameler 276
 Kapitalinkomst 250
 Kemiskt ogräsbekämpade arealer 118
 Klöver 163, JÅ 1974 185
 Kokärter
 odlad areal 122–124
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 131
 Konsumentprisindex 255–257
 Konsumtion av livsmedel
 totalt 226–227
 per person 228
 Konsumtionsmjölk, priser 210
 Kor, se Nötkreatur
 Korn
 antal företag 126

hektarskörd 136–138, 180–181
 kvalitet 162
 odlad areal 122–124, 274
 odlingarnas storlek 126
 priser 143
 skördesätt 159
 skördetidpunkt 179
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 130
 sorter 156–157
 såtidpunkt 178
 totalskörd 140, 275
 utsädesmängd 152
 vallinsädd 165
 växtperiodens längd 179
 Kostnader i jordbruket
 per brukningsenhet 239–241
 per 10 hektar åker 247
 totala 236–237
 KR (=koncentrerad rationalisering), se SR
 Kreditgivning till enskilda jordbrukare 256–258
 Kultiverad betesmark
 areal 49
 definition 45
 Kvigor och kvigkalvar, se Nötkreatur
 Kycklingar, se Höns
 Köksväxter, se Trädgårdsväxter
 Köpeskilling för jordbruksfastigheter 89–96
 Köpeskillingskoefficient 89–96
 Kött- och fläskproduktion 222–223

L

Ladugårdar
 antal nyuppförda JÅ 1973 88
 åldersfördelning 104
 Ladugårdsbestånd vid företag med mjölkproduktion 104
 Lagerlokaler
 antal nybyggda 99
 byggnadsätt JÅ 1975 95
 Lamm, se Får
 Lantarbetare, se Arbetskraft
 Lantarbetarlöner
 timförtjänster 75
 årsförtjänster JÅ 1973 67–69
 Lantbrukarnas Riksförbund 267–268
 Lantbrukets företagsregister
 allmänt 44–46

anläggningar 105–106
 arbetskraft 69–70
 arealer 49, 51, 53, 55, 57–59
 husdjursskötsel 190–202
 växtodling 121–125
 Lantbruksnämndernas verksamhet
 fastighetsinnehav 266
 statliga bidrag och lånegarantier 262–266
 Lantbruksräkning
 se Lantbrukets företagsregister 44
 Lantbruksundervisning 269–271
 Lin, se Spånadsväxter
 Livsmedel
 export 232–233
 import 230–231, 233
 konsumtion 225–228
 Logar och lador (antal nyuppförda) JÅ 1973 88
 Lån, se Kreditgivning till enskilda jordbrukare eller Skulder
 Löner
 lantarbetare 75
 trädgårdsarbetare 77

M

Majs 274–275
 Markkarterad areal 177
 Marknadsförd slakt kalv JÅ 1970 257
 svin 218
 Maskiner och
 anläggningar 105–110
 Maskinlån 263–265
 Matpotatis, se Potatis
 Medelarbetstid 68
 Medlemsskap i ekonomiska föreningar 267
 Mejerier, antal 209
 Mejerihantering 209–210
 Mjök
 avkastning per ko 206
 fetthalt 206, 210
 invägd mjölk 209
 konsumtion 225–228
 mjölkpulverproduktion 210
 pris 210
 Mjölkboskapskontroll
 antal kor och besättningar 207
 medelavkastning 206
 Mjölkleverantörer 209

Mjölkproduktion
 användning 208
 fördelning efter storleksgrupper 208
 ladugårdsbestånd 104
 Mjölkpulverproduktion 210
 Modersuggor, se Svin
 Mulåsnor och åsnor 276

N

Nationalräkenskaper 259–261
 Naturligt jordbruks-
 område 40, 43, 281–282
 Normskördevärde 185, 187
 Nybyggnadsverksamhet, se Byggnadsverksamhet
 Nötkreatur
 antal 191–192, 202, 204, 276
 antal företag 194–195
 besättningsstorlek 104, 194–196
 företagens ålder 195
 mjölkboskapskontroll 205–207
 priser 223
 rasfördelning 206, JÅ 1970 244–245
 slakt 222
 Nötkreatursenhet 189, 201

O

Objektiv skörde-
 uppskattning 133–138
 Obrukad åker, areal 123–124
 Obärgad areal 135
 Odlingsteknik vid matpotatisodling-
 ar 174, 177
 Ogräsbekämpade
 spannmålsarealer 118
 Ogräsmedel, förbrukning 117
 Oljeväxter
 antal företag 127
 hektarskörd 144–145
 kvalitet 132, 144–145
 odlad areal 122–125
 odlingarnas storlek 127
 oljehalt 144–145
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 totalskörd 144–145
 upplöjd höstsädd 128
 övervintring 129
 Olycksfall i jordbruk och
 trädgårdsbruk 84

Områdesindelning
 administrativa områden
 40, 43, 279–280
 karta över produktionsom-
 rådesindelningen 283
 naturliga jordbruksområden
 40, 43, 281–282
 produktionsområden
 41, 43, 281–282
 riksområden 41, 43, 281–282
 skördeområden 41, 43
 Ost, produktion 208, 210

P

Partipris, se Priser
 Plantskolealster, se Trädgårds-
 växter
 Plomberat utsäde 150
 Potatis
 antal företag 127
 arealens fördelning 175
 bärgningsmetoder 171
 hektarskörd 136, 138
 176, 180–181
 jordarter 177
 kvalitet 132
 odlad areal 122–125, 274
 odlingarnas storlek 127, 175
 odlingsteknik 177
 priser 143
 skördetidpunkt 179
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 sorter 172–173
 spill (vid skörd) 135
 sättningsmetoder 171
 totalskörd 141, 275
 Premiering av hästar 221

Priser

handelsgödsel 112
 jordbruksfastigheter 89–96
 mjölk 210
 slaktdjur 223
 traktorer 110
 vete, råg, havre, korn, vallhö,
 matpotatis, fabrikspotatis,
 sockerbetor 143
 ägg 224
 Prisindex, se Index
 Prisregleringsprisindex 255, 257
 Producentpriser, se Priser
 Producentprisindex 255, 257
 Produktion av
 byggnader 97–99

energi inom växtodlingen
 182–184
 foderblandningar 114
 kreatursplatser JÅ 1973 88
 kött och fläsk 223
 mjölk 208, 210
 oljeväxter 144–145
 sockerbetor 146, 275
 spannmål (leveranser) 143
 spannmål, slåttervall och
 potatis (skörd) 140–141
 spånadsväxter JÅ 1970 184
 trädgårdsväxter 148–149
 ägg 224
 Produktionsmedels-
 prisindex 255, 257
 Produktionsområden 41,
 43, 281–283
 Proteinhalt 162
 Pälsdjursskötsel
 antal sysselsatta 66

R

Raps, se Oljeväxter
 Raser
 kor 206
 svin 213
 tackor 219
 Rationalisering 262–266
 Redskap, inköp av 110
 Reduceringstal 139
 Renskötsel
 antal sysselsatta 66
 Riksområden 41, 43, 281–282
 Ris 274–275
 Rotfruktsväxter, utsäde 150
 Rybs, se Oljeväxter
 Råg
 antal företag 126
 förmalning, lager 143
 hektarskörd 136–138
 kvalitet 161–162
 odlad areal 122–125, 274
 odlingarnas storlek 126
 priser 143
 skördesätt 158–159
 skördetidpunkt 179
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 130
 sorter 155
 såtidpunkt 178
 totalskörd 140, 275
 upplöjd höstsädd 128

utsädesmängd 152
vallinsädd 165
övervintring 129
Ränta
förräntning 245, 247
utlåningsränta 258
inkomst 237, 250
Rörmjölkningsanläggning 105

S

Silo 106, JÅ 1973 88
Självrisk vid skördeskada 186–187
Skador, olycksfall 84
Skogar, se Skogsmark
Skogsbruksvärde 85–86, 88
Skogsmark
antal företag 56–58
antal arbetstimmar 73, 80
areal 49, 57–59, 273
definition 45
fördelning på företagare-
kategorier 59
fördelning på storleks-
grupper 57–58
Skogsmarksvärde 86, 88
Skolor
eftergymnasiala skolor 270
gymnasieskolor 269
högskolor 270
Skulder (och tillgångar)
per bruksningsenhet 243
totala 237
Skörd
biologisk skörd per hektar
136–137, 167, 176, 180–181
bärgad skörd per hektar 138,
144–146
kvalitet 132, 161–162, 168
skördesätt 158–159, 170–171
skördetidpunkt 179
skördeutfall 130–131
skördeutsikter 130–131
totalskörd 140–141, 144–146,
148–149, 275
Skördeområden 41, 43
Skördeskadeskydd
allmänt 184–186
finansiering 186
försäkrad areal, antal anmäl-
ningar och ersättningar,
ersättningsbelopp, normskörd,
aktuell skörd, självrisk 187

Skördesätt för
potatis 171
slåttervall 170
spannmål 158–159
Skördetidpunkt 179
Skördetröska 108
Skördeutfall, medelom-
dömen 130–131
Skördeutsikter, medelomdömen
130–131
Skördevärde, aktuellt 187
Slakt
besiktigade slaktkroppar 222
kalvslakt JÅ 1970 257
marknadsförd slakt 218
priser 223
produktion av kött och
fläsk 222–223
slaktdjurspriser 223
svinslakt 218
Slaktdjursbesiktningar 222
Slåttervall
antal företag 127
arealens åldersfördelning 166
botanisk sammansättning JÅ
1974 185
bärgningsförluster 134
bärgningsmetod 170
hektarskörd 136–138, 167
kvalitet 132, 168
odlad areal 122–125
odlingarnas storlek 127
priser 143
skördetidpunkt 179
skördeutfall 131
skördeutsikter 131
tillväxt 134
totalskörd 141
upplöjd areal 128
återväxt 135
övervintring 129
Släktköp 91
Smör, produktion 208, 210
Sockerbetor
antal företag 127
hektarskörd 146
kvalitet 146
odlad areal 122–124, 146, 274
odlingarnas storlek 127
priser 143
skördad areal 146
skördeutfall 131
skördeutsikter 131
sockerhalt 146

totalskörd 146, 275
Spannmål
förmalning, lager 143
jordbrukarnas leveranser 143
odlad areal 122–125
ogräsbekämpad areal 118
priser 143
skördesätt 158–159
skördetidpunkt 179
sortfördelning 154–157
spill (vid skörd) 134
sätidpunkt 178
totalskörd 140–141, 275
utsädesmängd 152
vallinsädd areal 165
Spannmålstork 106
Sparbankernas kredit-
givning 256, 258
Spill (vid skörd)
potatis 135
spannmål 134
Spillområden 41, 43
Spånadsväxter
odlad areal JÅ 1970 184
SR (= särskild rationalisering)
Statlig lånegaranti 263–264
Statlig rationaliserings-
verksamhet 262–266
Statliga lån (till enskilda jord-
brukare) 256, 258
Statsbidrag (till jordbruket)
263–264
Statsplomberat utsäde 150
Struktur- och befolkningsutred-
ningarna JÅ 1972 67–70
Strukturförändringar
areal 60
bruksningsform 60
kobesättningarnas storlek 196
orsaker 61
Stråsäd, statsplomberat
utsäde 150
Stutar, se Nötkreatur
Subventioner JÅ 1973 253
Suggkontroll, se Svin
Suggor, se Svin
Svensk Husdjurskötsel 39,
267–268
Svenska Lantmännens Riks-
förbund 267–268
Svenska Mejeriernas Riks-
förening 267–268
Svenska Spannmålsföreningarnas
Samorganisation 267–268

Svenska Ägghandelsförbundet 267–268
 Sveriges Allmänna Hypoteksbank 268
 Sveriges Betodlares Centralförening 267–268
 Sveriges Bränneriintressenter 267–268
 Sveriges Fröodlareförbund 267
 Sveriges Föreningsbankers förbund 256–258, 267–268
 Sveriges Konservväxtodlares Samorganisation 267–268
 Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening 267–268
 Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund 267–268
 Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund 267–268
 Sveriges Slakteriförbund 267–268
 Sveriges Stärkelseproducenters förening 267–268
 Svin
 antal 190–191, 193, 202–204, 276
 antal företag 190, 198
 besättningsstorlek 198–199
 betäckta suggor 212
 fläskproduktion 218, 222–223
 priser 223
 slakt 218
 suggkontroll 215–217
 svinstamkontroll 213
 tjänstbara galtar 212
 Svinstamkontroll, se Svin
 Sysselsättning, se Arbetskraft
 Systemtäckdikning 103
 Sätidpunkt 178

T

Tackor, se Får
 Taxerade inkomster, utgifter m m 234–243
 Taxeringsenheter 58, 86, 88, JÅ 1969 41–45
 Taxeringsvärden (för jordbruksfastigheter) 86–88
 Tillgångar (och skulder)
 per brukningsenhet 243, JÅ 1970 304
 totala 237
 Tillväxt för slättervall 134
 Timförtjänster 75, 77

Tjurar och tjurkalvar, se Nötkreatur
 Tjänstbara galtar 212
 Tomt- och industrivärde JÅ 1975 80
 Total areal 273
 Totalindex (för byggnadskostnader) 100
 Totalskörd
 hampa, spånadslin JÅ 1970 184
 hirs och sorghum, majs, ris 275
 höstvet, vårvete, höstråg, korn, havre, blandsäd, slättervall, potatis 140–141, 275
 raps, rybs, vitsenap 144–145
 sockerbetor 146, 275
 Traktor
 antal 108–109
 användningsområden 107
 effekt 110
 inköp 110
 pris 110
 Trindsäd, utsäde 150
 Trädgårdsodling
 areal och skörd 148–149
 antal sysselsatta 66
 Trädgårdsräkning 146–149
 Trädgårdsväxter
 antal företag 147–149
 odlad areal 147–149
 skörd 148–149
 Täckdikad areal 103

U

Undervisning, se Lantbruksundervisning
 Ungnöt, se Nötkreatur
 Upplöjd (utvintrad) areal 128
 Utbildning, se Lantbruksundervisning
 Utgifter i jordbruket
 per brukningsenhet 239–241
 totala 236
 Utjämningsområden 41, 43
 Utrikeshandel
 egentliga jordbruksprodukter 233
 livsmedel 230–232
 Utsäde, statsplomberat 150
 Utsädesmängd för spannmål 152
 Utvintrad (upplöjd) areal 128

V

Vall, se Slättervall (Betesvall)
 Vall till fröskörd 163
 Vallblandfrö, utsäde 150
 Vallgräs, utsäde 150
 Vallhö, priser 143
 Vallinsådda arealer 165
 Vallskördens kvalitet 168
 Vallväxter, statsplomberat utsäde 150
 Variansområden 41, 43
 Vegetabilisk produktion 121–188
 Vete
 antal företag 126
 förmalning, lager 143
 hektarskörd 136–138, 180–181
 kvalitet 161–162
 odlad areal 122–124, 274
 odlingarnas storlek 126
 priser 143
 skördesätt 158
 skördetidpunkt 179
 skördeutfall 130
 skördeutsikter 130
 sorter 154–155
 sätidpunkt 178
 totalskörd 140, 275
 upplöjd areal 128
 utsädesmängd 152
 vallinsädd 165
 växtperiodens längd 179
 övervintring 129
 Vicker (och foderärter)
 odlad areal 122–124
 skördeutfall 131
 skördeutsikter 131
 Vitsenap, se Oljeväxter
 Våroljeväxter
 kvalitet 132, 144–145
 utsäde 150
 Vårapps, se Oljeväxter
 Vårrys, se Oljeväxter
 Vårårg, se Råg
 Vårsäd, kvalitet 132, 161–162
 Vårvete, se Vete
 Världsmarknadspisindex 256–257
 Växthus
 antal nybyggda JÅ 1975 95
 byggnadsätt JÅ 1975 95
 yta 147
 Växtperiod 179
 Växtskyddsmedel, inköp 117

- Y**
 Yrkesskador inom jordbruk m m,
 anställd arbetskraft 84
 Yttre rationalisering 262–264
- Å**
 Åker
 arealens användning 122–125,
 274
 definition 45
 fördelning på företagare-
 kategorier 53
 fördelning på storleksgrupp
 51, 55, 58, 124
 fördelning på ägare-
 kategorier JÅ 1970 52
 systemtäckdikad areal 103
 total areal 49, 122–124, 273
 ägd resp arrenderad areal 49, 103
 Åkervärde 86, 88
 Åldersfördelning 69, 76, 82,
 104, 166, 195
 Årsförtjänster JÅ 1973 67–69
 Årsväxtrapportering 128–132
 Åsnor och mulåsnor 276
 Återväxt på slåttervall 135
 Återväxtområden 41, 43
- Ä**
 Ägarekategorier inom jord-
 bruk 87, JÅ 1970 52
 Ägd åker 49
 Ägda företag 48
 Ägg
 partihandelns invägning 224
 priser 224
 produktion 224
- Ägoslag**
 annan gräsbärande mark 49, 273
 kultiverad betesmark 49
 skog 49, 273
 åker 49, 273
 övrig mark 49, 273
 Ärtor, se Kokärter
- Ö**
 Övergångsbidrag 263–265
 Övervintring, medelomdömen 129
 Övervärde 85–86
 Övrig mark
 areal 49, 273
 definition 45